Verspreidingsatlas van Nederlandse slankpootvliegen

(Diptera: Dolichopodidae)

2023

M. Pollet
H.J.G. Meuffels †

EIS Kenniscentrum Insecten en andere ongewervelden

Verspreidingsatlas van Nederlandse slankpootvliegen

(Diptera: Dolichopodidae)

Verspreidingsatlas van Nederlandse slankpootvliegen

(Diptera: Dolichopodidae)

2023

M. Pollet
H.J.G. Meuffels †

EIS Kenniscentrum Insecten en andere ongewervelden

Verspreidingsatlas van Nederlandse slankpootvliegen (Diptera: Dolichopodidae)

Te citeren als:
Pollet, M. & Meuffels, H. 2023. Verspreidingsatlas van Nederlandse slankpootvliegen (Diptera: Dolichopodidae). – EIS Kenniscentrum Insecten en andere ongewervelden, Leiden.

Illustraties
Omslag: *Campsicnemus magius* ♂ (foto: Andreas Stark)

Auteurs
M. Pollet (mpollet.doli@gmail.com),
H.J.G. Meuffels †

Begeleiding vanuit EIS Kenniscentrum Insecten
Roy Kleukers

Eindredactie & DTP
André J. van Loon

Uitgave
EIS Kenniscentrum Insecten en andere ongewervelden, Leiden
Postbus 9517, 2300 RA Leiden
071-7519314
eis@naturalis.nl
www.eis-nederland.nl
facebook.com/EIS.kenniscentrum.Insecten

Deze uitgave wordt uitsluitend als pdf verspreid.

ISBN 978-90-76261-23-2

© Copyright 2023
EIS Kenniscentrum Insecten en andere ongewervelden, Leiden

Inhoudsopgave

Inleiding	5
Dankwoord	6
Taxonomie	7
Morfologie	9
Determineren	14
Levenswijze en ecologie	15
Exoten	19
Fenologie	20
Verzamelen, observeren en collecties	21
Het NLBIF-project	25
Algemene resultaten	27
Soortbesprekingen	30
Slotconclusies	296
Literatuur	300
Samenvatting	307
Summary	309
Bijlage 1. Soortenlijst	310
Bijlage 2. Basisdata	314
Bijlage 3. Zeldzaamheidsbepaling	320
Bijlage 4. Checklist per provincie	326
Bijlage 5. Waarnemers en validatoren	331
Register soortbesprekingen	340

Inleiding

Dit is de eerste atlas van slankpootvliegen (Diptera: Dolichopodidae) van Nederland, wat wellicht weinigen verbaast. Best weinig entomologen zijn vertrouwd met deze familie en door de geringe grootte van de meeste soorten is het ook vaak niet eenvoudig ze met zekerheid op naam te brengen. Op het einde van vorige eeuw waren met name de tweede auteur en Bob van Aartsen bijzonder actief met het verzamelen ervan en hebben op die manier bijzonder bijgedragen aan de kennis van de Nederlandse soorten. De lancering van Waarneming.nl in 2003 zorgde ervoor dat ook niet-specialisten observaties uitvoerden en registreerden. Dit blijkt een schat aan data op te leveren. Helaas zal het nog wel even duren vooraleer iemand met de kunde van de tweede auteur in Nederland het heft overneemt en het onderzoek naar slankpootvliegen een nieuwe boost kan geven. We hopen alvast dat deze atlas hiervoor een eerste stapsteen kan zijn. Want slankpootvliegen verdienen absoluut meer aandacht. Ze houden als predatoren niet alleen pestsoorten (bv. bladluizen, tripsen, schorskevers) onder bedwang, maar zijn ook uitstekend geschikt zijn als bio-indicatoren (zie Levenswijze en Ecologie). Daarnaast vertonen mannetjes van heel wat soorten soortspecifieke versieringen die gebruikt worden tijdens het baltsgedrag, waardoor ze een interessant model voor gedragsonderzoek vormen (zie Morfologie). Maar bovenal zijn het bijzonder aantrekkelijke insecten, waar je niet op uitgekeken raakt en waarbij aan diversiteit van vormen en kleuren nooit een einde lijkt te komen.

Dankwoord

In eerste instantie wensen we NLBIF te bedanken voor de financiële ondersteuning van het project 'Nederlandse slankpootvliegendata voor de internationale gemeenschap en citizen scientists' (juli 2021-juni 2023; https://tinyurl.com/y7rb9u2r), in het bijzonder Niels Raes, NLBIF node manager, en Jeroen Creuwels, Datamanager Collectie / NLBIF. Speciale erkentelijkheid gaat ook uit naar Roy Kleukers, directeur bij EIS Kenniscentrum Insecten en andere ongewervelden (Leiden), voor de begeleiding van het project via periodieke voortgangsvergaderingen, de productie van de verspreidingskaarten en fenologiegrafieken en het grondige nazicht van de draftversie van deze atlas. Het werd een heel aangename en professionele samenwerking. Daan Drukker (EIS) stond ons met raad en daad bij bij de interpretatie van data uit Waarneming.nl. Jur Heijnen (Nederland), Rui Andrade (Portugal) en andere Nederlandse collega's zijn we dankbaar voor de aanlevering van prachtige habitusfoto's van een selectie van soorten. Een groot aantal Nederlandse dipterologen, natuurliefhebbers en enkele verenigingen waren zo vriendelijk om me materiaal toe te sturen voor nazicht, wat in een aantal gevallen tot opmerkelijke (her)ontdekkingen leidde. Met een aantal anderen had ik een aangename correspondentie in de loop van het NLBIF-project: K. Baele, Aat Barendregt †, D. Belaers, Dick Belgers, Arno van Berge Henegouwen, Paul Beuk, Jaap Bouwman, Elias de Bree, Pieter van Breugel, Niels-Jan Dek, Alexander Delfos, André van Eck, Marko Draisma, Alex de Feijter, Theodoor Heijerman, Paul Hoekstra, Luc Hoogenstein, C. van Houdt, IWG KNNV Lelystad, IWG KNNV Tilburg, Frans Jansen, Robert Ketelaar, Roy Kleukers, Jochem Kühnen, Sandra Lamberts, Kees Margry, Jan Meekel, Henk Moller Pillot, NHM Maastricht, Hein Nouwens, Mia Pater, Hedy van Prattenburg, Joop Prijs, Mario Renden, Jeroen de Rond, Menno Schilthuizen (Taxon Expeditions), Ralph Schipper en Linda Schipper-Bongers, Liekele Sijstermans, John Smit, Erik van der Spek, Wouter van Steenis, Martijn Talens, Jan Velterop, Sytske de Waart, Ruud van der Weele, Jan van der Winden, Jan Wind, Joop Woelke, Jan Willem van Zuijlen en Onno Zweers. In bijlage 5 staan de waarnemers en validatoren. We zijn ook Wendy van Bohemen en Pasquale Ciliberti dankbaar voor het ter beschikking stellen van slankpootvliegenmateriaal uit de collecties van Naturalis Biodiversity Center (Leiden). Fred Schenk (Districthoofd District Zuid - Stichting Het Zeeuwse Landschap) verschafte de eerste auteur de toelating om slankpootvliegen te verzamelen in een aantal natuurreservaten (Het Zwin, Verdronken Zwarte Polder) in Zeeuws-Vlaanderen (provincie Zeeland). Tijdens deze inventarisaties werden ten minste twee soorten voor het eerst in Nederland ontdekt.

In overleg met Roy Kleukers werd besloten om Henk Meuffels (1938-2021) postuum als co-auteur van deze atlas op te nemen, als blijk van waardering voor het baanbrekende werk dat Henk verrichtte in de periode 1974-2002. Hij was diegene die in de jaren 1970-1980 slankpootvliegen van Nederland onder de aandacht bracht. Zijn inspanningen om specimens uit de collecties van de verschillende Nederlandse musea op naam te brengen vormden de basis voor EURODOL_NL, een private databank in beheer van de eerste auteur. Wellicht zijn grootste bijdrage aan de kennis van Dolichopodidae realiseerde Henk door het feit dat hij Belgische dipterologen als Patrick Grootaert, Charles Verbeke en de eerste auteur aanspoorde om met deze vliegenfamilie aan de slag te gaan. Tot op heden blijft de invloed van Henk doorwerken, getuige hiervan de voorliggende atlas.

Taxonomie

Met meer dan 8.000 beschreven soorten wereldwijd (Bickel 2009, Grichanov 2017) vertegenwoordigen Dolichopodidae momenteel de vierde meest soortenrijke vliegenfamilie, na steltmuggen (Limoniidae), sluipvliegen (Tachinidae) en roofvliegen (Asilidae) (Pape et al. 2009). Samen met de verschillende families van dansvliegen (Atelestidae, Brachystomatidae, Empididae, Hybotidae) behoren Dolichopodidae tot de superfamilie Empidoidea. De familie zelf omvat 17 subfamilies, met enerzijds de basale Microphorinae and Parathalassiinae en anderzijds de overige 15 subfamilies die samen algemeen aangeduid worden als Dolichopodidae s. str. (Pollet & Brooks 2008). Het is ook deze laatste groep die in deze atlas wordt behandeld. Hieronder wordt de interne structuur van Dolichopodidae s. str. weergegeven, met relevante informatie over de Nederlandse fauna. Tabel 1 omvat informatie over het aantal soorten per genus en subfamilie in Nederland.

Dolichopodidae s. lat.
- **Parathalassiinae**
- **Microphorinae**
- **Dolichopodidae** s. str.
  - **Achalcinae** Overwegend kleine soorten met een eerder verborgen levenswijze in moerassen of boomholten. Nederland: twee genera, zes soorten.
  - **[Babindellinae]** Is enkel van Australia gekend (Bickel 1987).
  - **Diaphorinae** Kleine tot relatief grote, overwegend heliofiele (lichtminnende) en/of xerofiele (droogteminnende) soorten die vaak op lage vegetatie waargenomen worden. De grotere vochtminnende *Argyra*-soorten wijken af van dit profiel. Nederland: zes genera, 31 soorten.
  - **Dolichopodinae** Relatief grote tot grote, doorgaans vochtminnende soorten. Sommige soorten kunnen in grote aantallen voorkomen op vochtige bodems of lage vegetaties. Dolichopodinae is de meest soortenrijke subfamilie in Nederland: acht genera, 87 soorten.
  - **[Enliniinae]** Is enkel van de Neotropische regio (Centraal- en Zuid-Amerika, incl. het Caraïbische gebied) gekend (Bickel 2009, Runyon & Pollet 2018a,b).
  - **Hydrophorinae** Doorgaans grotere, uitgesproken vochtminnende soorten van speciale biotopen (slikken en schorren, stranden, vochtige heide, watervallen). Nederland: acht genera, 17 soorten.
  - **Medeterinae** Doorgaans kleinere soorten met een uiteenlopende habitatvoorkeur. Larven van de meeste soorten uit deze subfamilie leven in planten (bomen: *Medetera* en *Systenus*; grassen en andere kruidachtige planten: *Thrypticus*). Veel *Medetera*-soorten worden enkel op boomstammen aangetroffen. Nederland: vier genera, 41 soorten.
  - **Neurigoninae** Grotere, tengere soorten die vaak op boomstammen of in bosgebieden gevonden worden. Nederland: één genus, vijf soorten.
  - **Peloropeodinae** Overwegend kleine gedrongen soorten die vroeger tot Sympycninae werden gerekend. In tegenstelling tot vertegenwoordigers van deze subfamilie hebben Peloropeodinae een relatief groot genitaalapparaat maar slechts zelden uitgesproken mannelijke secundaire geslachtskenmerken (Robinson 1970). Nederland: drie genera, vier soorten.
  - **[Plagioneurinae]** Is enkel gekend van de Nieuwe Wereld (Bickel 2009, Pollet et al. 2004).
  - **Rhaphiinae** Relatief kleine tot grote, vochtminnende soorten. Enkele soorten zijn reeds vroeg in het seizoen actief. Nederland: twee genera, 21 soorten.
  - **Sciapodinae** Overwegend grotere, tengere en droogteminnende soorten. *Amblypsilopus exul* is een uitheemse soort. Nederland: twee genera, 13 soorten.
  - **[Stolidosomatinae]** Is enkel gekend uit de Neotropische regio (Robinson 1967, Bickel 2009). De meest recente fylogenetische studie over Dolichopodidae wees uit dat deze subfamilie wel eens louter een soortengroep binnen de subfamilie Sympycinae zou kunnen zijn, eerder dan een afzonderlijke subfamilie (Germann et al. 2011).
  - **Sympycninae** Eerder kleine tot relatief kleine uitgesproken vochtminnende soorten die vaak abundant voorkomen in geschikte biotopen, in het bijzonder met modderige bodems. Nederland: zeven genera, 36 soorten.

- **Xanthochlorinae** Monogenerieke subfamilie die vooral uit de Palaearctische regio gekend is, met twee soorten in de Orientaalse en één soort in de Holarctische regio (Yang et al. 2006). *Xanthochlorus*-soorten zijn overwegend xerofiel. Nederland: één genus, vier soorten.

Tabel 1. Overzicht van het aantal Nederlandse slankpootvliegensoorten per genus en subfamilie. Zie bijlage 1 voor de soortenlijst.

Subfamilie/genus	Aantal soorten	Subfamilie/genus	Aantal soorten
Achalcinae	**6**	**Medeterinae**	**41**
Achalcus	5	*Dolichophorus*	1
Australachalcus	1	*Medetera*	28
Diaphorinae	**31**	*Systenus*	5
Argyra	11	*Thrypticus*	6
Asyndetus	1	**Neurigoninae**	**5**
Chrysotus	13	*Neurigona*	5
Cryptophlebs	1	**Peloropeodinae**	**4**
Diaphorus	4	*Acropsilus*	1
Melanostolus	1	*Chrysotimus*	2
Dolichopodinae	**87**	*Micromorphus*	1
Dolichopus	49	**Rhaphiinae**	**21**
Ethiromyia	1	*Nematoproctus*	1
Gymnopternus	9	*Rhaphium*	20
Hercostomus	16	**Sciapodinae**	**13**
Muscidideicus	1	*Amblypsilopus*	1
Poecilobothrus	4	*Sciapus*	12
Sybistroma	4	**Sympycninae**	**36**
Tachytrechus	3	*Anepsiomyia*	1
Hydrophorinae	**17**	*Campsicnemus*	14
Aphrosylus	2	*Lamprochromus*	2
Hydrophorus	8	*Sympycnus*	2
Liancalus	1	*Syntormon*	11
Machaerium	1	*Telmaturgus*	1
Orthoceratium	1	*Teuchophorus*	5
Scellus	1	**Xanthochlorinae**	**4**
Schoenophilus	1	*Xanthochlorus*	4
Thinophilus	2	**Totaal aantal soorten**	**264**

Morfologie

In het veld kunnen veel slankpootvliegen best gemakkelijk van andere vliegen onderscheiden worden door hun nerveuze gedrag, waarbij ze zich heel snel voortbewegen, vaak deels lopend en vliegend. Veel soorten bewegen zich voort met korte rustpauzen, wat schokkerig overkomt. Slankpootvliegen zijn ook bijzonder alert en daardoor best een uitdaging voor fotografen. Morfologisch kan de groep (Dolichopodidae s. str., zie hiervoor) summier als volgt worden omschreven: vliegen met lichaamslengte van <1 mm tot bijna 10 mm, weinig behaard, zijdelings afgeplat en meestal metallisch groenglanzend. Antennes hoog ingeplant, monddelen enigszins uitstekend. Vleugeladering gereduceerd, M_2-ader meestal ontbrekend, behalve in Sciapodinae en enkele *Dolichopus*-soorten. Genitaalapparaat bij het mannetje ofwel klein en grotendeels ingekapseld in het achterlijf, of groot en onder het achterlijf teruggeklapt. Poten meestal slank tot zeer lang, vaak met soortspecifieke versieringen, die variëren van vervormde borstels tot complexe uitsteeksels. Hieronder worden deze kenmerken nader toegelicht:

- **Lichaam –** Meestal zijdelings afgeplat (beh. *Muscidideicus praetextatus*), doorgaans groenglanzend, soms zelfs schitterend (bv. *Thrypticus*). Een aantal soortengroepen zijn niet- of veel minder metallisch gekleurd zoals Achalcinae (fig. 1) (oranje tot bruin), Hydrophorinae (grijs bestoven), Neurigoninae (fig. 10) (overwegend geel), *Micromorphus* en *Medetera* (fig. 9) (vaak bruin tot glanzend zwart) en Xanthochlorinae (fig. 16) (geel-oranje). Een aantal soorten vertoont een uitgesproken seksueel dimorfisme, waardoor vrouwtjes er anders uitzien dan de mannetjes (zie ook hierna) (fig. 2-3). Bijvoorbeeld het achterlijf van *Chrysotimus*-vrouwtjes is steeds lichtgeel, terwijl dit bij mannetjes groenglanzend is (fig. 11). Een gelijkaardig patroon komt voor bij *Anepsiomyia flaviventris* en *Rhaphium fasciatum*. Bij deze soorten vertoont het achterlijf van de mannetjes lichter gekleurde zones, terwijl het achterlijf van de vrouwtjes gelijkmatig gekleurd is. Het lichaam kan heel slank en langgerekt zijn (bv. *Neurigona*, *Sciapus*) (fig. 10, 13) maar eveneens opvallend kort en nauwelijks langer dan het borststuk (bv. *Hydrophorus*).
- **Kop –** De ogen zijn doorgaans groot en nemen het grootste deel van de kop in. Het gezicht (= zone tussen de ogen van antennes tot mondrand) is meestal relatief smal, smaller bij de mannetjes dan de vrouwtjes. In een groot aantal Diaphorinae is het gezicht gereduceerd tot een klein driehoekje, of sluiten de ogen aaneen (holoptisch), zoals in *Diaphorus*-mannetjes (fig. 2). De monddelen steken steeds enigszins vooruit wat kenmerkend is voor de familie. Dit is het meest uitgesproken in bloembezoekende soorten zoals *Hercostomus germanus*, *H. nigripennis* (fig. 7) en soorten van het niet in Nederland voorkomende en verwante genus *Ortochile*. Antennes staan hoog ingeplant op de kop (beh. bij *Diaphorus*) en hebben de meest uiteenlopende vormen. Bij sommige soorten zijn ze onopvallend klein en rond (bv. *Medetera*, *Micromorphus*) (fig. 9), bij andere langgerekt, vooral in de mannetjes (bv. *Achalcus*, *Rhaphium*, *Syntormon*, *Systenus*, *Machaerium maritimae*) (fig. 1, 12, 15). Ook in antennes is niet zelden een duidelijk seksueel dimorfisme merkbaar (fig. 12). De inplantingsplaats van de arista op het derde antennesegment is een belangrijk diagnostisch kenmerk.
- **Borststuk –** De bestekeling (*chaetotaxy*) van het borststuk (vooral de bovenzijde) bevat belangrijke identificatiekenmerken, zowel op subfamilie-, genus- als soortniveau. Acrostichale haren komen voor in één of twee rijen of ontbreken volledig. Het grondpatroon van de familie omvat zes dorsocentrale borstels. In veel Dolichopodinae is dit ook standaard aanwezig, maar heel wat afwijkingen komen voor. Doorgaans zijn deze stekels wél steeds aanwezig. Het scutellum kan behaard of kaal zijn, maar heeft steeds borstels op de achterrand, meestal vier, maar in sommige *Medetera*-soorten (bv. *M. micacea*, *M. mixta*, *M. plumbella*) wordt dit gereduceerd tot de twee centrale, terwijl *Thrypticus smaragdinus* er zes vertoont. Meestal zijn het borststuk en achterlijf gelijkaardig gekleurd, maar bij soorten uit de genus *Chrysotimus* (vrouwtjes) (fig. 11), en sommige soorten uit *Achalcus* en *Neurigona,* is het borststuk anders gekleurd dan het achterlijf.
- **Vleugel –** Meestal smal, enkel breed in *Diaphorus*. In vergelijking met andere vertegenwoordigers uit de superfamilie Empidoidea (bv. dansvlie-

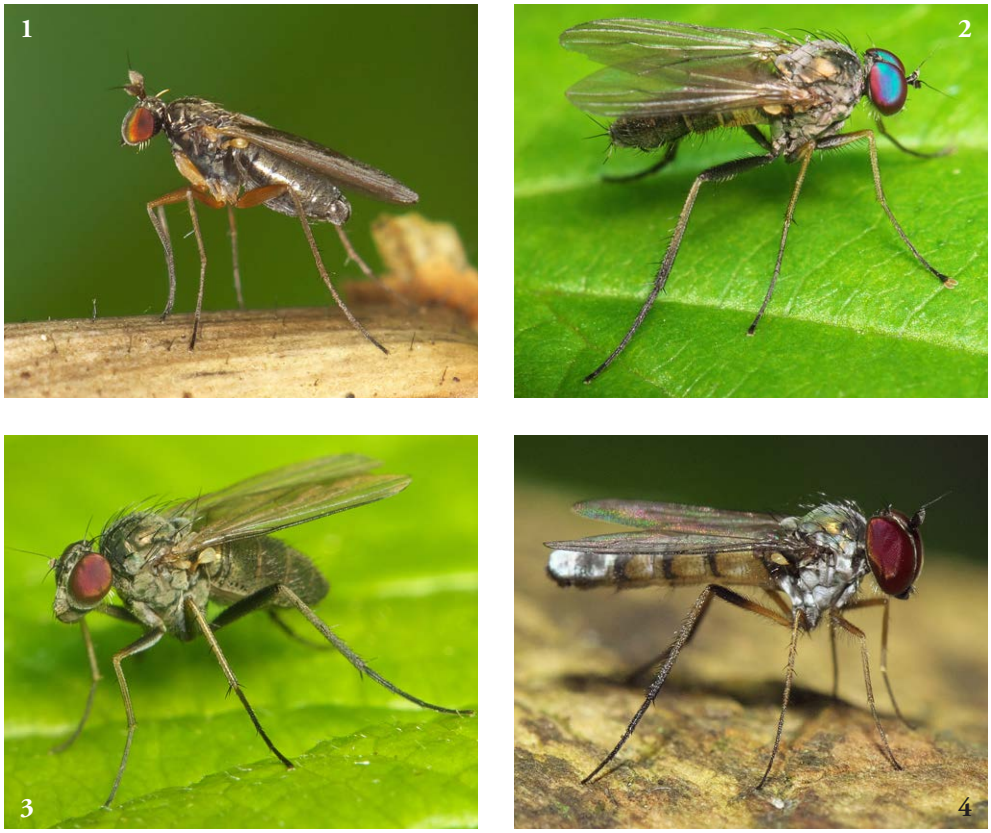

Figuur 1-4. Vertegenwoordigers van de subfamilies Achalcinae en Diaphorinae. **1**. *Achalcus cinereus* ♂; **2**. *Diaphorus oculatus* ♂; **3**. *Diaphorus oculatus* ♀; **4**. *Argyra leucocephala* ♂. Foto's: Jur Heijen.

gen), is de vleugeladering sterk gereduceerd en bij de meeste soorten ontbreekt ader M_2, behalve in Sciapodinae en sommige *Dolichopus*-soorten, waar deze ader niet meer is dan een stompje (bv. *D. diadema*, *D. griseipennis*, *D. nitidus*). In de meeste soorten is de M_1-ader recht, enigszins gebogen of sterk voorwaarts gebogen (naar ader R_{4+5}); in *Asyndetus* en *Cryptophleps* is ader M_1 onderbroken, terwijl aders M_1 en R_{4+5} divergent zijn in Achalcinae. Twee dwarsaders zijn aanwezig in Dolichopodidae s. str., met een heel korte basale dwarsader (r-m) en een meer apicale dwarsader (dm-cu) die meestal in het midden of de apicale helft van de vleugel gesitueerd is.

- **Poten** – Meestal lang en slank tot zeer lang (*Sciapus*, *Neurigona*, *Hydrophorus*) (fig. 10, 13). Het voorkomen van stekels op dijen, schenen en tarsen is vaak van grote diagnostische waarde. Bijvoorbeeld *Dolichopus*-soorten kunnen herkend worden aan dorsale stekels op de metatarsus van de achterpoot; soorten uit de genera *Anepsiomyia*, *Acropsilus*, *Chrysotus*, *Medetera* en *Xanthochlorus* hebben geen preapicale borstels op midden- en achterdij, terwijl dit wél het geval is bij de meeste andere genera. Eén van de meest opvallende kenmerken van deze vliegenfamilie zijn de versieringen of vervormingen die mannetjes van veel soorten vertonen (fig. 6, 10, 14). Deze zijn soortspecifiek en daarom van grote diagnostische waarde. Ze worden algemeen bestempeld als secundaire mannelijke geslachtskenmerken (Male Secondary Sexual Characters, MSSC's) en variëren van vrij eenvoudige rijen van subtiele borstels of haren tot bijzonder ingewikkelde combinaties van aanhangsels op diverse delen van de poten. *Campsicnemus magius* (zie omslag)

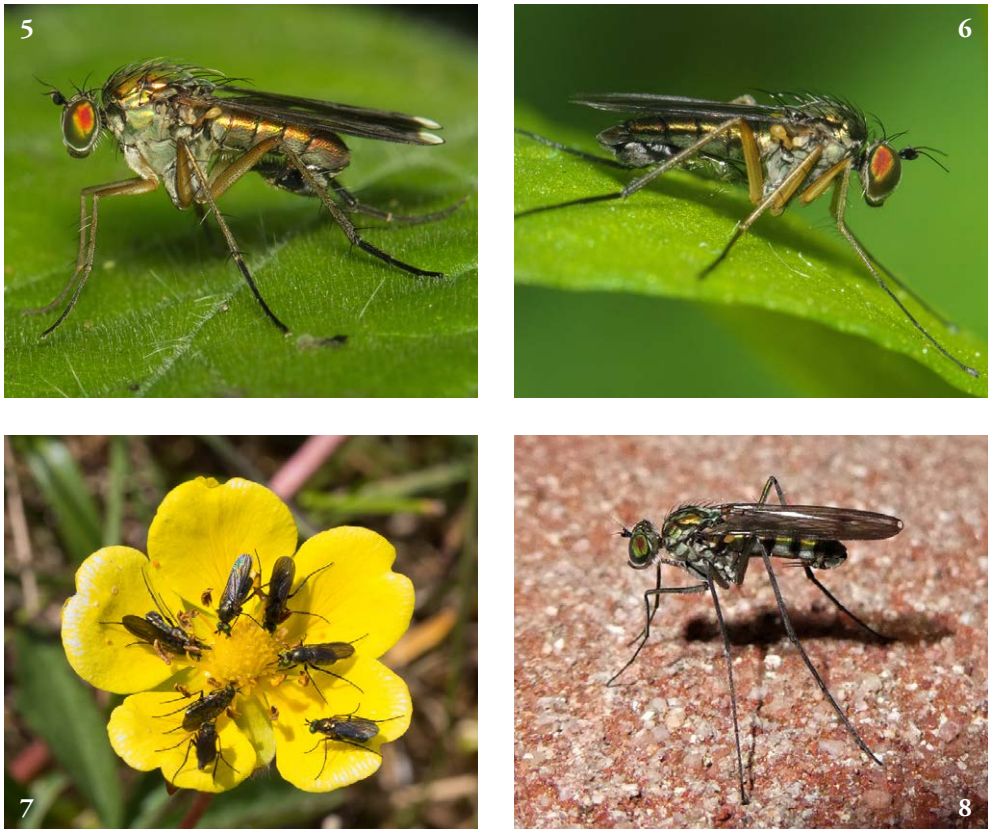

Figuur 5-8. Vertegenwoordigers van de subfamilies Dolichopodinae en Hydrophorinae. **5**. *Poecilobothrus nobilitatus* ♂ (foto: Jur Heijen); **6**. *Sybistroma crinipes* ♂ (foto: Jur Heijen); **7**. *Hercostomus nigripennis* (foto: Arnold Wijker); **8**. *Liancalus virens* ♂ (foto: Bob van Vree).

die ook in onze contreien voorkomt, beschikt over de meest opvallende MSSC's binnen de Europese fauna: elk lid van de voorpoot van het mannetje van deze soort heeft immers een ander, lang aanhangsel. Het eerste mannetje van deze soort moet helaas nog in Nederland aangetroffen worden (zie Soortbesprekingen). Er zijn ook genera met mannetjes die nauwelijks MSSC's vertonen zoals bijvoorbeeld *Gymnopterus* en *Medetera*, wat het identificeren dan ook sterk bemoeilijkt.

- **Genitaalapparaat –** Is vooral bij mannetjes gedocumenteerd in de literatuur. Het mannelijk genitaalapparaat (hypopygium) vertoont een grote variatie in grootte, vorm en compactheid, maar is vaak essentieel voor het bepalen van de identiteit van de soort. Bij bepaalde genera (bv. de meeste Sympycninae, *Chrysotus*) (fig. 14, 15) is het hypopygium klein, compact en grotendeels omsloten door de achterste achterlijfsegmenten. Vaak hebben de mannetjes van deze soorten opvallende MSSC's. In veel andere soortengroepen is het hypopygium groot en teruggeplooid onder het achterlijf (dit is het resultaat van een evolutionaire draaiing van 360° en een omklap van 180° naar voren) (fig. 5, 6). In het grondplan bestaat het hypopygium uit een ventraal hypandrium, gepaarde zijdelingse surstyli en gepaarde dorsale cerci.

Figuur 9-12. Vertegenwoordigers van de subfamilies Medeterinae, Neurigoninae, Peloropeodinae en Rhaphiinae. **9**. *Medetera truncorum* ♂ (foto: Rui Andrade); **10**. *Neurigona quadrifasciata* ♂ (foto: Wim Hazeleger); **11**. *Chrysotimus molliculus*, in copula (foto: Gerard Beersma); **12**. *Rhaphium longicorne*, in copula (foto: Ruud Aussems).

Figuur 13-16. Vertegenwoordigers van de subfamilies Sciapodinae, Sympycninae en Xanthochlorinae. **13**. *Sciapus wiedemanni* ♂ (foto: Alexander Delfos); **14**. *Campsicnemus scambus* ♂ (foto: Hein Nouwens); **15**. *Syntormon pumilum* ♂ (foto: Jur Heijen); **16**. *Xanthochlorus ornatus* ♂ (foto: Dick Belgers).

Determineren

Momenteel beschikken we helaas nog niet over een Nederlandstalige identificatiesleutel voor de Nederlandse fauna, zelfs niet over eentje voor een welbepaald genus. Buiten de faunistische bijdragen van Meuffels (1974, 1978, 1981), een bespreking van de verschillende subfamilies (Meuffels 2001a), een identificatietabel tot de Nederlandse genera (Meuffels 2001b), een vergelijking tussen de zeldzaamheid van Vlaamse en Nederlandse soorten (Pollet et al. 2003) en meldingen van nieuwe vondsten van soorten in Nederland (Wind & Pollet 2017, Beuk 2022) zijn er overigens geen Nederlandstalige publicaties over deze familie te vinden in de recente literatuur. Voor identificatiedoeleinden moeten we ons dus richten op de buitenlandse sleutels. Parent (1938) (taal: Frans) met een behandeling van de soorten van Frankrijk en naburige landen is weliswaar verouderd maar nog steeds een vaste waarde voor veel soorten. d'Assis Fonseca (1978) (taal: Engels) richt zich uitsluitend op de Britse fauna maar is eveneens betrouwbaar. Geen van beide werken is volledig voor de Nederlandse situatie, wat overigens geldt voor de meeste huidige sleutels. De reeks Die Fliegen der Palaearktischen Region met bijdragen van Von Stackelberg (1930, 1933, 1934, 1941), Von Stackelberg & Negrobov (1971, 1972, 1974a,b) en Negrobov (1977, 1978, 1979a,b) (taal: Duits) heeft betrekking op de volledige Palaearctische regio en is zeker nuttig als second opinion of voor Europese soorten die buiten Nederland voorkomen, of niet vermeld worden in Parent (1938) of d'Assis Fonseca (1978). Deze reeks van publicaties bevat sleutels voor soorten in de subfamilies Dolichopodinae, Hydrophorinae, Medeterinae en *Rhaphium*. Gelukkig werden sommige genera recenter herzien wat de volgende afzonderlijke publicaties (en sleutels) opleverde:

- *Achalcus – Australachalcus*: Pollet (1996)
- *Gymnopterus* (als subgenus van *Hercostomus*): Pollet (1990)
- *Medetera*: Negrobov & Naglis (2016)
- *Micromorphus*: Negrobov (2000), maar niet echt betrouwbaar
- *Sciapus*: Meuffels & Grootaert (1990), Grichanov & Negrobov (2014)
- *Syntormon*: Negrobov (1975)
- *Teuchophorus*: Pollet & Kechev (2007), Grichanov et al. (2012)
- *Xanthochlorus*: Chandler & Negrobov (2008)

Daarnaast produceerde Meuffels nog twee niet gepubliceerde sleutels, namelijk voor *Argyra*-soorten zonder thoraxbeharing en *Dolichopus*-soorten van België en Nederland, die eveneens zeer betrouwbaar zijn, maar nog niet publiek beschikbaar.

Levenswijze en ecologie

Veruit de meeste slankpootvliegensoorten zijn predatoren en voeden zich met kleine ongewervelden (Ulrich 2004). Ook larvale stadia van steekmuggen en knutjes behoren tot het menu van bepaalde soorten (Olejnicek 1980). Larvale slankpootvliegen zijn eveneens predatoren die zich voeden met ongewervelden die in hun levensstratum voorkomen, zoals bijvoorbeeld potwormen (Enchytraeidae) en regenwormen (Lumbricidae). Larven van *Thrypticus*-soorten vormen hierop de enige uitzondering en leven als bladmineerders in planten, doorgaans grassen (Poaceae) (Dyte 1959, Bickel & Hernandez 2004). Zowel de adulte als larvale stadia van de meeste slankpootvliegen dragen dus bij aan de ecosysteemdienst gewasbescherming. In dat opzicht zijn ze als functionele groep te vergelijken met loopkevers (Coleoptera: Carabidae) en spinnen (Araneae). Een soortengroep met een groot economisch potentieel behoort tot het genus *Medetera* (zie ook hierna). De meeste *Medetera*-soorten zijn strikt gebonden aan boomstammen en de larven van heel wat soorten leven in de gangen van schorskevers (Coleoptera: Curculionidae, Scolytinae, bijvoorbeeld de letterzetter *Ips typographus*), waar ze zich voeden met alle stadia van deze pestsoorten. Dit is zeker het geval met de soorten uit de *M. signaticornis-pinicola* soortengroep die enkel op naaldbomen voorkomen (o.a. De Leon 1934, 1935, Hopping 1947, Nuorteva 1956, 1959, Beaver 1966, Wermelinger et al. 2012). Adulten van deze soorten blijken aangetrokken te worden door substanties die door de aangetaste bomen, de schorskevers en/of micro-organismen in de gangen van deze kevers worden afgescheiden (o.a. Hulcr et al. 2005, 2006, Sousa et al. 2023).

Slankpootvliegen komen werkelijk overal voor, ook in de onmiddellijke nabijheid van de mens, bijvoorbeeld op struiken in de tuin, op muren, aan fonteinen of bomen in het stadspark. De grootste soortenrijkdom en densiteiten zijn evenwel vooral te vinden in vochtige biotopen, waarbij elk habitattype wel zijn eigen specifieke soorten herbergt. Maar ook droge gebieden zoals kustduinen of droge heide hebben hun eigen kenmerkende slankpootvliegenfauna. Heel wat soorten worden als stenotoop bestempeld: ze stellen strenge eisen aan hun omgeving waardoor ze in slechts één of een paar habitattypen voorkomen. Een geringer aantal soorten wordt als eurytoop beschouwd: deze zijn een stuk minder veeleisend en worden teruggevonden in diverse en soms sterk uiteenlopende biotopen. Er blijkt een duidelijke correlatie te bestaan tussen habitatvoorkeur en verspreiding, waarbij stenotope soorten doorgaans ook minder wijd verbreid zijn dan eurytope soorten (Pollet et al. 1989). Stenotope soorten zijn wegens de hoge eisen die ze aan hun omgeving stellen, ook uitgesproken gevoelig voor veranderingen in die omgeving, zeker voor die factoren die voor hun levenswijze belangrijk zijn. Ze zijn dan ook uitstekend geschikt als bio-indicatoren of om de natuurwaarde van een gebied te bepalen (Pollet & Grootaert 1999). Zo bleek de overstroming van een uitgestrekt rietmoeras de achteruitgang van een aantal waardevolle rietlandsoorten te veroorzaken, terwijl anderzijds een aantal algemenere soorten van slijkbodems talrijker werd. In een ander geval had de verbossing van een noordhelling van een snelwegberm een uitgesproken toename van bossoorten en afname van graslandsoorten tot gevolg (Pollet 2009). Eenvoudige en betrouwbare tools voor de 'site quality assessment' zijn SQI (Species Quality Index, Foster 1987) en de SCQI (Site Conservation Quality Index, Pollet 2001). De eerstgenoemde index gebruikt enkel het al dan niet voorkomen van soorten, terwijl de laatstgenoemde ook rekening houdt met abundanties.

Factoren die in belangrijke mate het voorkomen van de meeste slankpootvliegen bepalen zijn bodem- en luchtvochtigheid, lichtintensiteit, bodemgesteldheid (strooisellaag vs kale bodem), pH van de bodem en saliniteit. Verschillen in één of meerdere van deze factoren hebben meteen een impact op de samenstelling van de slankpootvliegengemeenschap. Zoals eerder vermeld is de familie overwegend vochtminnend. De meeste soorten komen dus in vochtige habitats voor en over het algemeen worden ook hier de hoogste abundanties aangetroffen.

Vochtige biotopen – Bosbiotopen, en in het bijzonder broek- en moerasbossen, behoren tot de meest soortenrijke habitattypen. Hier vind je verschillende soorten uit diverse genera, bijvoorbeeld *Argyra*, *Campsicnemus*, *Dolichopus*, *Neurigona*, *Rhaphium*, *Sybistroma* en *Teuchophorus*, en bijna alle *Gymnopternus*-soorten, meestal op lage vegetatie, op vochtige bodem of oevers van tijdelijke poe-

Figuur 17-20. Habitats met rijke en/of speciale slankpootvliegenfauna's. **17**. Vochtige heide met vennen (Natuurreservaat Vallei van de Zwarte Beek, prov. Limburg, België, 31.VII.2015); **18**. Duinengrasland met poelen (Willem Leopoldpolder, Retrachement, prov. Zeeland, 7.VIII.2017); **19**. Zilte graslanden (Dudzeelse Polder, Dudzele, prov. West-Vlaanderen, België, 4.IX.2021); **20**. Duinplassen (Natuurreservaat Verdronken Zwarte Polder, Nieuwvliet, prov. Zeeland, 11.IX.2021) (foto's: Marc Pollet).

len. Dit geldt ook voor *Anepsiomyia flaviventris*. Ook *Chrysotimus*- en *Xanthochlorus*-soorten zijn aan beboste biotopen gebonden, maar soorten uit het eerstgenoemde genus tref je vooral aan in hogere vegetatie (bomen, struiken), terwijl soorten uit het laatstgenoemde vooral zonnige bosranden opzoeken. Mesotrofe tot eutrofe moerassen en natte graslanden herbergen dezelfde genera, aangevuld met *Achalcus*-, *Hercostomus*-, *Syntormon*- en *Thrypticus*-soorten. De slankpootvliegenfauna van rietlanden is bijzonder omdat een aantal soorten vrijwel enkel hier gevonden worden (bv. verschillende *Achalcus*-soorten, beide *Lamprochomus*-soorten, *Teuchophorus spinigerellus* en *Thrypticus smaragdinus*) (Pollet 1992a,b). Ook oevers van zowel stilstaande als stromende wateren, groot én klein, met een ijle of met een dichte kruidenvegetatie zijn waardevolle slankpootvliegenbiotopen. Zandige of stenige oevers met weinig vegetatie zijn het uitgesproken voorkeurshabitat van bijvoorbeeld *Acropsilus niger*, *Asyndetus latifrons*, de meeste *Campsicnemus*- en *Tachytrechus*-soorten, en verschillende *Dolichopus*-, *Rhaphium*- en *Syntormon*-soorten.

Twee vochtige habitattypen met een minder rijke maar speciale slankpootvliegenfauna zijn saliene (slikken en schorren, zilte graslanden) en zure biotopen (vochtige heide, veen). In elk vind je soorten die je nergens anders aantreft. Typisch voor slikken en schorren zijn *Argyra discedens*, *Campsicnemus armatus* en *C. magius*, verschillende *Dolichopus*-soorten (*D. calinotus*, *D. clavipes*, *D. diadema*, *D. latipennis*, *D. sabinus*, *D. strigipes*), *Hydrophorus*

Figuur 21-24. Habitats met rijke en/of speciale slankpootvliegenfauna's. **21**. Modderige oevers van poelen (Natuurreservaat Wellemeersen, Denderleeuw, prov. Oost-Vlaanderen, België, 22.IX.2018); **22**. Bosbeek (Daal, Denderhoutem, prov. Oost-Vlaanderen, België, 13.VII.2018); **23**. Vochtige bossen (Nationaal Park Hoge Kempen, sector Lieteberg, prov. Limburg, België, 28.VI.2021); **24**. Populierenaanplant op moerassige bodem (Liedekerke, prov. Oost-Vlaanderen, België, 13.V.2012) (foto's: Marc Pollet).

oceanus en *H. praecox*, *Machaerium maritimae*, *Poecilobothrus principalis*, *Thinophilus flavipalpis* en *T. ruficornis*, *Orthoceratium sabulosum*, *Rhaphium consobrinum*, *Syntormon filiger* en *S. pseudospicatum*. Enkel in vochtige heide- en veengebieden, vaak rond vennen, vind je dan weer: *Campsicnemus alpinus* en *C. compeditus*, *Chrysotus obscuripes*, *Diaphorus nigricans*, ook verschillende *Dolichopus*-soorten (*D. atratus*, *D. atripes*, *D. caligatus*, *D. lepidus*, *D. phaeopus*, *D. punctum*, *D. tanythrix*, *D. vitripennis*), *Hydrophorus albiceps* en *H. nebulosus*, *Rhaphium fascipes* en *R. longicorne*, en *Telmaturgus tumidulus*.

Een andere speciaal vochtig (micro)habitat wordt gevormd door watervallen en habitats waarbij permanent water over hard substraat vloeit. Deze fauna werd door Vaillant (1952) als 'faune hygropétrique' benoemd en omvat in Nederland *Hercostomus chetifer*, *H. longiventris* en *Liancalus virens*. In andere Europese landen is deze fauna rijker. Ten slotte komt een aantal halobionte soorten enkel voor op het strand en vooral dan op harde substraten in de littorale kustzone (rotsen, golfbrekers, havenmuren). Hiertoe behoren beide *Aphrosylus*-soorten, *A. celtiber* en *A. ferox*.

Droge zandige biotopen – Komen zowel aan de kust (kustduinen) voor als in het binnenland (landduinen). Vooral types met een ijle kruidenvegetatie worden gekenmerkt door het voorkomen van enkele *Medetera*- (*M. micacea*, *M. plumbella*) en *Sciapus*-soorten (*S. contristans*, *S. zonatulus*), samen met *Melanostolus melancholicus* en *Hercostomus nigri-*

plantis (vooral op oevers). In de kustduinen wordt de fauna van bossen aangerijkt met *Dolichopus acuticornis* en *D. migrans*, en die van meer open habitattypen (graslanden, duinpannen) met *Chrysotus palustris*, *Dolichopus notatus*, *Hercostomus gracilis*, *Medetera mixta*, *M. petrophiloides*, *Sciapus laetus* en *S. maritimus*. Voor heischrale graslanden is *Hercostomus nigripennis* (fig. 7) dan weer typisch, een soort die vooral op gele bloemen wordt aangetroffen.

Boomstammen – Sommige soorten komen vooral of uitsluitend voor op verticale oppervlakken zoals boomstammen, maar ook muren en omheiningen. Op die laatste substraten vind je enkel *Medetera*- en *Sciapus*-soorten regelmatig en nabij kwelzones of andere vochtige plaatsen ook wel de opvallende *Liancalus virens*. Naast de eerder genoemde genera komen enkel nog *Neurigona*-soorten, vooral dan de mannetjes, ook op bomen voor. Binnen *Medetera* kunnen drie ecoprofielen onderscheiden worden: (i) de overwegend grotere soorten van de *M. signaticornis-pinicola* soortengroep komen uitsluitend op naaldbomen voor; (ii) kleinere soorten van de *M. apicalis* soortengroep vind je nagenoeg enkel op loofbomen, en (iii) soorten van de *M. jacula-veles* soortengroep komen zowel op boomstammen, andere harde substraten als open zandige bodem voor (Pollet et al. 2011).

Boomholtes en sapstromen – Larven van een groep van niet-verwante soorten leeft in dit type van microhabitats: alle *Systenus*-soorten, *Australachalcus melanotrichus* en *Hercostomus nigrilamellatus*. Adulten van de laatstgenoemde soort kunnen gevonden worden langsheen kwelzones in bossen, maar adulte vliegen van de andere soorten verlaten nauwelijks de larvale habitats. Inspectie ervan kan steeds verrassende resultaten opleveren en de huidige zeldzaamheid van de soorten is wellicht een grove onderschatting van hun voorkomen. Donkergekleurde pan traps die hoog in beukenbomen waren geplaatst leverden op één plaats alle *Systenus*-soorten op die van Duitsland gekend waren (Diestelhorst & Lunau 2001).

Eurytope soorten – In Nederland worden zo'n 20 soorten als eurytoop bestempeld, wat betekent dat ze weinig eisen aan hun omgeving stellen. Ze komen daardoor ook in vaak uiteenlopende habitattypen voor. Hiertoe behoren de meest algemene en wijd verbreide soorten van Nederland, die op één na alle van 11 of 12 provincies gekend zijn. Soorten als *Poecilobothrus nobilitatus*, *Dolichopus ungulatus* en *D. plumipes* worden ook bijzonder vaak gemeld op Waarneming.nl. Maar al komen deze soorten bijna overal voor, toch blijkt elke soort toch in een welbepaald habitattype het meest talrijk op te treden, bijvoorbeeld *P. nobilitatus* en *D. ungulatus* in de zomer rond ondiepe plassen in halfbeschutte plaatsen en *D. plumipes* in meer open graslanden en moerassen.

Exoten

Van Nederland zijn twee soorten met een exotische origine gekend, namelijk *Amblypsilopus exul* en *Chrysotus longipalpus*. De eerste soort werd tussen 1937 en 1944 in de Hortus van Leiden en Amsterdam verzameld, de tweede soort in 1942 in de Hortus van Delft. Nadien werd geen van deze soorten herontdekt wat ons doet vermoeden dat ze niet langer in Nederland voorkomen. *Sciapus pallens* is een Holarctische soort maar komt vooral in Zuid-Europa voor. Ze werd recent vooral binnenshuis aangetroffen en mogelijk is ze afkomstig uit plantenpotten.

Fenologie

Volwassen slankpootvliegen komen doorheen het jaar voor. De meeste soorten hebben een vliegtijd van enkele weken tot enkele maanden, maar enkele soorten zijn tot tien maanden of langer actief. Hiertoe behoren *Achalcus cinereus*, vier *Campsicnemus*- (*C. curvipes*, *C. lumbatus*, *C. picticornis*, *C. scambus*) en twee *Hydrophorus*-soorten (*H. litoreus*, *H. nebulosus*), *Liancalus virens* en twee *Syntormon*-soorten (*S. denticulatum*, *S. metathesis*). De trefkans op een groot aantal soorten is het hoogst in juni-juli, met telkens ca. 230 van de 265 soorten. Maar mei en augustus zijn ook goede maanden om op zoek te gaan naar deze vliegenfamilie (met elk ca. 190 soorten) (fig. 25). Tussen mei en augustus vertegenwoordigen tien genera ca. 70-77% van de voorkomende soorten: *Dolichopus*, *Medetera*, *Rhaphium*, *Campsicnemus*, *Hercostomus*, *Sciapus*, *Argyra*, *Chrysotus*, *Gymnopternus* en *Syntormon*. *Rhaphium*- en *Campsicnemus*-soorten zijn steeds vroeg in het seizoen actief en in april is de soortenrijkdom van deze genera (resp. negen en zeven soorten) vergelijkbaar met die van *Dolichopus* (acht soorten), het genus met de meeste soorten in Nederland.

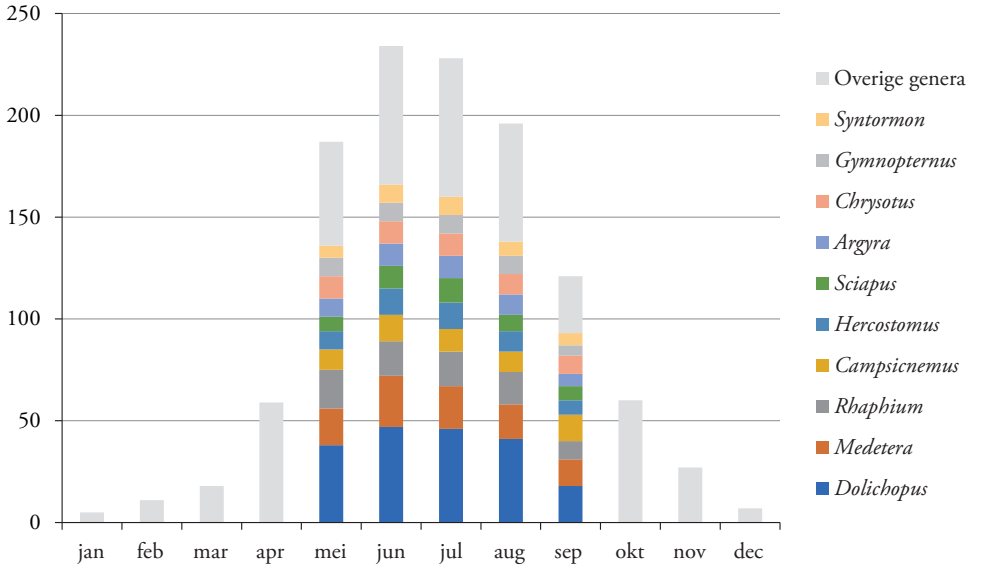

Figuur 25. Fenologie van slankpootvliegen in Nederland, uitgedrukt als het aantal soorten per maand. Voor de maanden met het meest aantal soorten (mei-september) wordt het aantal soorten voor de tien belangrijkste genera afzonderlijk weergegeven.

Verzamelen, observeren en collecties

Slankpootvliegen kunnen, net als veel andere vliegenfamilies, op diverse manieren verzameld worden. Tijdens een expeditie in Mitaraka (Frans Guyana) in 2015 werd een groot aantal verschillende verzamelmethoden toegepast (Touroult et al. 2018). Zestien van de 31 methoden leverden slankpootvliegen op, waarbij malaisevallen, sleepnetten, venstervallen en pan traps (kleurschalen) het meest productief bleken (Pollet et al. 2018). Venstervallen worden in onze contreien niet meteen vaak gebruikt voor het verzamelen van slankpootvliegen, de andere technieken daarentegen wél. Die worden hieronder nader besproken.

Dipterennet – Eerst en vooral is er natuurlijk het dipterennet (fig. 26), dat in biotopen kan worden gebruikt met een niet al te dichte of stugge vegetatie. In dichte rietvegetaties of bossen zijn andere verzamelmethodes beter. Het dipterennet kan op ten minste twee manieren toegepast worden:

- **Zoeken en verzamelen op het zicht**: dit is de meest gebruikte aanpak, waarbij afzonderlijke specimens opgespoord worden. Ze worden ook doorgaans individueel uit het net gehaald en in een verzamelbuis of -potje bijgehouden. Zelf gebruik ik hiervoor doorgaans glazen buisjes van 10 ml. Op die manier kan het best te werk gegaan worden in situaties (bv. in de vroege lente) waar of wanneer de densiteit laag is. De meeste soorten in de vegetatie of op de bodem kunnen via een snelle sleepbeweging verzameld worden, maar dit is niet het geval met bijvoorbeeld *Aphrosylus*-soorten op vochtige stranden of golfbrekers en *Hydrophorus*-soorten op ondiepe wateroppervlakken. In die laatste gevallen loont het om het net snel over de specimens te plaatsen en vervolgens snel een sleepbeweging te maken (al is ook deze manier niet steeds succesvol). Wanneer er een strakke wind staat op het strand, kan hiervan handig gebruik gemaakt worden om *Aphrosylus* te verzamelen. Omdat specimens van deze soorten zich doorgaans ophouden in de windluwe zijde, kan die kant snel afgestapt of -gelopen worden waarbij het open net vlakbij de bodem of de golfbreker wordt gehouden. In het geval van *Hydrophorus* op wateroppervlakken, kan steeds geprobeerd worden om met laarzen in het water te stappen en de vliegen naar de oever te verjagen, waar ze gemakkelijker verschalkt kunnen worden.
- **Slepen van vegetatie en bodem**: hierbij wordt het substraat grondig afgesleept en wordt de volledige vangstopbrengst in een verzamelpot met alcohol overgebracht. De belangrijkste voordelen van deze aanpak zijn: (i) er wordt geen tijd verloren in het veld met het verzamelen van de individuele vliegen uit het net (zie ook hierna), waardoor meer monsters in eenzelfde tijdsbestek kunnen verzameld worden, en (ii) ook heel kleine soorten (met lichaamslengte van 1-2 mm) worden op die manier gevangen zonder risico dat ze over het hoofd worden gezien. Er zit wél een nadeel aan deze methode vast: het verwerken van de monsters en het sorteren van de slankpootvliegen kan best wel wat tijd kosten. Deze verzamelwijze wordt het best toegepast wanneer een groot aantal slankpootvliegen in een gebied wordt vastgesteld. Ze is ook bijzonder bruikbaar voor monitoring, waarbij ofwel een transect wordt afgelopen waarbij een breedte van 3-4 m wordt afgesleept, ofwel een gebied tijdens een welbepaalde tijdsduur met het sleepnet wordt onderzocht. Een haalbare tijdsduur is 15 minuten (klein gebied) of 30 minuten (groot gebied), waarbij de vangstopbrengst na elke 10-15 sleepbewegingen in de verzamelpot wordt opgeslagen.

Malaiseval – Een tweede methode die een ruime toepassing kent is de malaiseval (van Achterberg et al. 2010), waarvan er diverse versies in gebruik zijn (fig. 27). Het betreft steeds opstellingen waarbij vliegende insecten tegen een verticale wand (in netstof) botsen, hierop een schuin oplopende bovenrand volgen om finaal in een verzamelpot met bewaarvloeistof (meestal alcohol) te belanden. Afhankelijk van de densiteiten aan vliegende insecten zijn dergelijke vallen operationeel tussen één en enkele weken, vooraleer de verzamelpot leeggemaakt of vervangen wordt. Malaisevallen zijn bijzonder effectief voor vliegende soorten (bv. *Sciapus*- en *Dolichopus*-soorten), maar een stuk minder geschikt voor soorten die vooral op de bodem of wateroppervlakken actief zijn zoals *Hydrophorus*- of *Campsicnemus*-soorten (Pollet & Grootaert 1987) (zie hierna). De grote productiviteit van malaisevallen en vaak omvangrijke monsters vergen bovendien heel wat sorteertijd.

Figuur 26-31. Verzamelmethoden voor slankpootvliegen. **26**. Dipterennet (eerste auteur, Natuurreservaat Vallei van de Zwarte Beek, prov. Limburg, België, 31.VII.2015); **27**. Malaiseval (Natuurreservaat Étang de Virelles, Virelles, prov. Hainaut, België, 29.IV.2006); **28**. Pan trap 45 min. na plaatsing (Vallei van het Merkse, prov. Antwerpen, België, 13.VI.2015); **29**. Pan traps 14 dagen na plaatsing (Natuurreservaat Bos t'Ename, Ename, Oost-Vlaanderen, België, 10.VII.2015); **30**. Pan traps vier dagen na plaatsing (Castellu d'Ornucciu, Serra-di-Scopamène, Corse-du-Sud, Corsica, Frankrijk, 30.VI.2019); **31**. Handvangsten met plastic verzamelpotje, bijzonder geschikt voor boombewonende *Medetera*-soorten (eerste auteur, Liedekerke, prov. Oost-Vlaanderen, België, 16.X.2011) (foto's: Marc Pollet).

Pan traps – Een derde methode die reeds sinds 1985 in België gebruikt wordt voor het inventariseren van slankpootvliegen, maar verrassend genoeg pas recent echt ingang vindt in All Taxa Biodiversity Inventories (ATBI's) is de pan trap methode (Pollet & Grootaert 1987, 1991, 1993, 1994, 1996, Pollet 1988, 1992a, Pollet et al. 1986, Grootaert et al. 2010) (fig. 28-30). Een pan trap kan het best omschreven worden als een lichtgewicht plastic schaal met een welbepaalde kleur die gevuld wordt met een bewaarvloeistof met een verlaagde oppervlaktespanning. De meest gebruikte kleuren zijn geel, wit en blauw. Gele pan traps leveren doorgaans het meest aantal soorten en specimens op, maar boombewonende slankpootvliegen (bv. *Sciapus*-, *Neurigona*- en *Medetera*-soorten) worden het meest aangetrokken door donker gekleurde pan traps (Pollet & Grootaert 1987). Gele en blauwe pan traps zijn daarom sterk complementair en worden best samen ingezet. Witte vallen blijken minder productief dan gele, maar het resultaat, zowel in soorten als individuen, situeert zich vaak tussen de beide andere kleuren in. Pan traps kunnen op de bodem geplaatst worden, maar even goed verhoogd opgesteld worden of zelfs opgehangen (bv. in bomen). Methodologisch onderzoek uit de beginjaren van het slankpootonderzoek in België (Pollet & Grootaert 1991, 1994) wees uit dat pan traps op grondniveau het meest productief zijn. Tijdens veldonderzoek in de hierop volgende drie decennia werden dan ook vooral pan traps op bodemniveau geïnstalleerd. Ze worden hierbij met metalen haakjes aan de bodem vastgemaakt. Afhankelijk van de verzameltijd wordt een andere bewaarvloeistof gebruikt. Voor een periode van maximaal één dag is gewoon water bruikbaar. Vanaf twee tot vier dagen kan best overgeschakeld worden naar zoutwater (pekel) en vanaf vijf dagen naar een lichte formoloplossing (vroeger) of propyleenglycol (momenteel). Steeds wordt voldoende detergent aan de vloeistof toegevoegd om de oppervlaktespanning te verlagen. Sinds 2009 gebruik ik een type van pan traps waarvan momenteel nog steeds een geelgekleurd type te verkrijgen is bij Party.be, met een diameter van 15 cm, een diepte van 4 cm en een platte bovenrand van 1 cm. Het belangrijkste voordeel van dit specifieke type is het lage gewicht en de vlotte stapelbaarheid, waardoor ze bijzonder geschikt zijn voor buitenlandse expedities. Bijzonder duurzaam zijn ze evenwel niet, want bij goed onderhoud blijven ze slechts een drietal seizoenen bruikbaar.

Pan traps zijn uitstekend geschikt voor monitoring. Bij elke expeditie sinds 2009, zowel in Centraal- en Zuid-Amerika als Europa, pas ik het volgende protocol toe. Per onderzoeksgebied worden 4-8 verschillende bemonsteringsplaatsen geselecteerd, afhankelijk van de voorkomende habitatdiversiteit. Hierbij wordt steeds gepoogd om een bos-, moeras-, kwel- en rivieroeverbiotoop in de bemonstering op te nemen. Per bemonsteringsplaats worden vijf of tien pan trap units (unit = 1 blauwe + 1 gele + 1 witte pan trap) geïnstalleerd die minstens drie dagen operationeel zijn. Bij het leegmaken van de vallen wordt de opbrengst van de vallen met dezelfde kleur per bemonsteringsplaats gecombineerd tot één monster. Op die manier levert elke bemonsteringsplaats drie of zes monsters op.

Dat pan traps onder goede weersomstandigheden een bijzonder geschikte methode zijn voor het verzamelen van slankpootvliegen mag blijken uit de volgende voorbeelden:

- Inventarisatie van het Bos t'Ename (Ename, Oost-Vlaanderen, België, 2015) (fig. 29): in zeven verschillende bosbiotopen werden een totaal van 95 pan traps geplaatst die vijf maanden (begin mei-begin oktober) operationeel waren. De vallen werden elke 14 dagen leeggemaakt. Ze leverden 77.058 exemplaren van 118 soorten op.
- Our Planet Reviewed Corsica 2019 expedition (Frankrijk) (fig. 30): op vier locaties in de Alta Rocca bergen (Touroult et al. in druk) werden vier bemonsteringsplaatsen geselecteerd waar telkens 15 pan traps opgesteld werden (totaal = 240). De vallen werden na vier dagen leeggemaakt, waarbij werd vastgesteld dat de globale vangst zo groot was dat die boven de bewaarvloeistof uitstak. In totaal werden meer dan 13.510 specimens van 46 soorten verzameld op die manier.

Dat het resultaat heel wat minder kan zijn als er heel wat regenval is, bewees de Mitaraka-expeditie (Frans Guyana) in 2015 (Pollet et al. 2018): ondanks de inzet van 280 pan traps op 12 verschillende plaatsen in laaglandregenwoud leverde de campagne minder dan 1.200 specimens op.

Handvangsten – Een laatste verzamelmethodiek is de handvangst, waarbij slankpootvliegen met een plastic potje (30 ml) worden verzameld (fig. 31). Deze techniek wordt voornamelijk toegepast bij soorten die op boomstammen voorkomen, *Medetera*-soorten in het bijzonder. Vóór gebruik

wordt het verzamelpotje licht gespoeld met een 70% alcoholoplossing, de vloeistof die ook gebruikt wordt voor het bijhouden van de verzamelde specimens. Vervolgens wordt het potje snel bovenop de *Medetera*'s geplaatst. Doordat die hierdoor opvliegen, blijven ze kleven tegen de binnenzijde van het potje en sterven snel. Op die manier kunnen verschillende vliegen opeenvolgend verzameld worden. Na een dergelijke sessie wordt het potje terug met alcohol uit het opslagpotje gespoeld en worden de specimens vervolgens in dat laatstgenoemde potje overgebracht. Door deze handeling wordt het verzamelpotje terug voorzien van een kleverige alcohollaag en kan de verzamelactie verdergezet worden. Ook deze methode leent zich uitstekend voor monitoring, waarbij een welbepaalde tijdsduur als houvast kan gebruikt worden ofwel voor het wegvangen van alle *Medetera*'s kan geopteerd worden. Vooral jonge populieren met een gladde stam in moerassig gebied leveren in het voorjaar (mei-begin juni) soortenrijke monsters op.

Veldobservaties (Waarneming.nl) – Sinds de lancering van Waarneming.nl werden heel wat veldobservaties van slankpootvliegen geregistreerd. In totaal werden 22.092 waarnemingen uit de periode 1982-2022 verwerkt, waarvan 21.801 (99%) sinds 2008 werden ingevoerd. Niet alle waarnemingen bleken evenwel bruikbaar, omdat hiervoor een betrouwbare identificatie tot op soortniveau vereist is. Terwijl een aantal soorten een welbepaald kenmerk vertoont waardoor ze snel herkend kunnen worden, geldt dit niet voor alle soorten. En dit verschil kan optreden binnen éénzelfde genus. Bijvoorbeeld *Dolichopus claviger*-mannetjes zijn eenvoudig van alle andere soorten te onderscheiden door het bezit van een verbreed eindtarslid aan de voorpoot in combinatie met 2-3 preapicale borstels op de midden- en achterdijen. Maar identificatie tot op soortniveau is een stuk lastiger voor veel andere soorten uit ditzelfde genus. *Gymnopternus cupreus* verschilt van de andere soorten in dit genus door de donkere dijen, de volledig lichtbruine achterschenen en de verbrede middenschenen. Maar de meeste foto's van andere *Gymnopternus*-soorten in het veld leveren enkel een identificatie op genusniveau op, omdat het genitaalapparaat onvoldoende duidelijk in beeld komt (in dit genus is dit onder het achterlijf teruggeklapt). Mannetjes van de meeste *Medetera*-soorten zijn enkel op naam te brengen door microscopisch onderzoek van het genitaalapparaat waardoor natuurfoto's van de meeste specimens nooit tot soortidentificatie leiden. Vrouwtjes van heel wat *Medetera*-soorten zijn zelfs met microscopisch onderzoek niet met zekerheid te determineren. In totaal leverden 11.175 van de 15.845 gevalideerde waarnemingen (70,5%) een betrouwbare identificatie tot op soortniveau op en werden in de verdere analysen opgenomen. In Vlaanderen bleken recent observaties in Waarnemingen.be een gelijkaardig percentage (73.4%) aan betrouwbare data te produceren (Pollet & Maes 2019).

Het NLBIF-project

Begin juli 2021 werd het NLBIF-project 'Nederlandse slankpootvliegendata voor de internationale gemeenschap en citizen scientists' gelanceerd door de eerste auteur i.s.m. Roy Kleukers (EIS Kenniscentrum Insecten Leiden). Dit project was er op gericht om alle beschikbare verspreidingsdata van slankpootvliegen in Nederland bijeen te brengen en te ontsluiten voor zowel de internationale onderzoekersgemeenschap (via GBIF; https://doi.org/10.15468/c6g44m) als de Nederlandse waarnemers (via Waarneming.nl). Dit zou de tweede nationale database van een vliegenfamilie in GBIF worden (na de Portugese slankpootvliegen) (Pollet et al. 2019). Het project had een initiële looptijd van anderhalf jaar, maar omwille van vertragingen o.a. wegens de Covid19-pandemie werd het verlengd met een extra half jaar tot eind juni 2023. Data waren afkomstig uit drie databronnen (tabel 2).

- EURODOL_NL: dit is een databank (Microsoft Access) die opgebouwd is uit een combinatie van (i) data afkomstig van de tweede auteur en gebaseerd op door hem uitgevoerde identificaties van collectiemateriaal uit Nederlandse musea en van eigen vangsten en (ii) data verzameld door de eerste auteur tot 2017 (Pollet & Meuffels 2016). Deze databank die wordt beheerd door de eerste auteur bevat bijna 17.000 records met meer dan 48.000 specimens.
- NLBIF: dit bestand werd opgebouwd tijdens het NLBIF-project en omvat data afkomstig van (i) monsters (in alcohol) die recent door Nederlandse collega's werden verzameld en aangeleverd na een oproep tot medewerking, (ii) private Nederlandse collecties met opgeprikte exemplaren en (iii) opgeprikte specimens uit de collectie van Naturalis Biodiversity Center. Die laatste groep omvatte zowel niet-gedetermineerde specimens als specimens van soorten met een twijfelachtige identiteit. Alle identificaties en controles werden door de eerste auteur uitgevoerd. De finale dataset bevat ca. 8.500 records gebaseerd op 597 alcoholmonsters, 1.691 specimens uit de Naturaliscollectie en 188 specimens uit private collecties. De monsters bevatten ca. 57.000 specimens.
- Waarneming.nl: dit is het citizen science portaal van Observado.org, dat in 2008 werd opgestart en waar permanent waarnemingen worden ingevoerd, ook historische waarnemingen tot 1983. Alle waarnemingen mét foto werden door de eerste auteur gevalideerd, ook die die vóór de

Tabel 2. Samenvatting van basisgegevens over de drie databronnen van slankpootvliegen in Nederland.

Databronnen	**EURODOL_NL**	**NLBIF**	**Waarneming.nl**	**Totaal**
Records				
Totaal aantal records	16.984	8.451	22.092	47.527
Aantal geselecteerde records	16.443	7.836	11.175	35.454
Aantal niet-geselecteerde records	541	615	10.917	12.073
Percentage geselecteerde records	96,8	92,7	50,6	74,6
Aantal geselecteerde records met Amersfoortcoördinaten	16.141	7.814	11.175	35.130
Aantal geselecteerde records zonder Amersfoortcoördinaten	302	22	0	324
Beginjaar geselecteerde records	1864	1900	1982	1864
Eindjaar geselecteerde records	2016	2022	2023	2023
Aantal specimens (alle records)	48.299	56.936	-	105.235
Aantal specimens (geselecteerde records)	47.491	55.466	-	102.957
Aantal soorten (geselecteerde records)	234	246	205	264
Aantal unieke combinaties van:				
soort/periode/jaar*/Amersfoorthok	9.407	2.336	7.452	18.688
soort/periode/Amersfoorthok/provincie	7.266	2.166	5.124	13.801
soort/Amersfoorthok/periode (alle periodes)	7.212	2.163	5.056	13.672
soort/Amersfoorthok/periode (< 1980)	4.001	245	-	4.123
soort/Amersfoorthok/periode (1980-1999)	2.638	466	-	2.863
soort/Amersfoorthok/periode (≥ 2000)	573	1.425	5.056	6.686

* exclusief records zonder vermeld vangstjaar

start van het NLBIF-project door andere administratoren waren beoordeeld. Bij de start van het project lanceerden we een warme oproep onder Nederlandse natuurliefhebbers om zoveel als mogelijk (achtergebleven) waarnemingen op Waarneming.nl in te voeren. De finale dataset omvatte meer dan 22.000 waarnemingen van 26.V.1982 tot en met 15.II.2023.

Uit elke dataset werden records van specimens met een betrouwbare identiteit (soort) geselecteerd en vervolgens opgeslagen in een Microsoft Access-databank. Twijfelachtige specimens, d.i. exemplaren die niet met absolute zekerheid tot op soortniveau geïdentificeerd konden worden, werden niet opgenomen in de verdere analyse. Soorten waarvan specimens enkel in de Naturalis-collectie voorhanden waren maar niet werden teruggevonden, en dus niet onderzocht konden worden, werden case per case beoordeeld. In het geval van duidelijk herkenbare soorten werden de records behouden. Dit was het geval voor *Chrysotus monochaetus*, *Dolichopus lineatocornis*, *Hercostomus exarticulatus*, *Lamprochromus strobli* en *Sybistroma discipes*. Soorten die minder gemakkelijk gedetermineerd worden of waarvan de specimens onder die naam bij controle tot andere soorten bleken te behoren, werden geweerd uit de verdere analyse (zie onder Algemene resultaten). De finale analyse baseerden we op bijna 35.500 geselecteerde records, met een totaal van bijna 103.000 specimens (uit EURODOL_NL-databank + NLBIF-dataset) met een betrouwbare identiteit. Uit Waarneming.nl werden enkel de goedgekeurde waarnemingen gebruikt.

Algemene resultaten

Er werd tijdens de finale analyse dus enkel met gevalideerde, gecontroleerde en betrouwbaar geachte identificaties en waarnemingen rekening gehouden. *Chrysotus angulicornis* die door Meuffels et al. (1996) van het natuurreservaat De Brand werd vermeld, werd niet opgenomen in de eerste checklist voor Nederland (Meuffels 2002). We vonden ook geen exemplaren in collecties terug en beschouwen het voorkomen dus als twijfelachtig. Meuffels (2002) vermeldde 246 soorten die met zekerheid voorkwamen in Nederland en twee met een twijfelachtige aanwezigheid (*Dolichopus plumitarsis*, *Medetera muralis*). Pollet (2011) verhoogde het aantal zekere soorten tot 250, plus slechts één onzekere soort. Recent werden nog eens vier soorten voor het eerst in Nederland vastgesteld (Pollet & Meuffels 2016, Wind & Pollet 2017, Beuk 2018). De volgende 12 soorten uit de checklist van Meuffels (2002) worden niet langer beschouwd als Nederlandse soorten op basis van de onderstaande bevindingen:

- *Chrysotus collini*: alle specimens (20 ♂, 3 ♀) in de Naturalis-collecties onder deze naam blijken tot *C. gramineus* te behoren;
- *C. melampodius*: het enige exemplaar (♂) in de Naturalis-collecties behoort tot *C. blepharosceles*;
- *Dolichopus plumitarsis*: het enige exemplaar (♂) in de Naturalis-collecties behoort tot *D. brevipennis*;
- *D. steini*: Meuffels (1974) zelf drukte reeds zijn twijfels uit of dit wel een geldige soort is. Van deze soort die enkel uit de Betuwe te Rijswijk bekend is, werd het enige mannetje niet in de Naturalis-collecties teruggevonden, en bleken twee vrouwtjes tot *D. arbustorum* te behoren;
- *Hydrophorus signifer*: van de zes exemplaren (♀) in de Naturalis-collecties behoren er vijf tot *H. albiceps*, en één tot *H. bipunctatus*;
- *Medetera apicalis*: het enige exemplaar (♀) van deze soort in de Naturalis-collecties kon niet tot op soortniveau geïdentificeerd te worden. Dit geldt overigens ook voor vrouwtjes van onderstaande *Medetera*-soorten;
- *M. muralis*: naast één vrouwtje bevatten de Naturalis-collecties ook één mannetje van deze soort waarbij een dissectie van het genitaalapparaat vereist is om de identiteit van het specimen vast te stellen. Deze procedure werd nog niet uitgevoerd;
- *M. oscillans*: van de acht exemplaren (4 ♂, 4 ♀) van deze soort in de Naturalis-collecties blijkt één mannetje tot resp. *M. abstrusa*, *M. feminina*, *M. impigra* en *M. pallipes* te behoren;
- *M. pinicola*: het enige exemplaar (♀) van deze soort uit Nederland (Hilversum, 1903, de Meijere) werd niet teruggevonden in de Naturalis-collecties;
- *Orthoceratium lacustre*: alle Noordwest-Europese exemplaren van deze soort bleken foutief geïdentificeerd te zijn en in realiteit tot *O. sabulosum* te behoren (Pollet & Stark 2018);
- *Rhaphium fissum*: beide specimens (♂) van deze soort uit de Naturalis-collecties behoren tot *R. albifrons*;
- *Thrypticus pollinosus*: het enige exemplaar (♀) van deze soort uit Nederland (Ootmarssum, 1996, van Aartsen) werd niet teruggevonden in de Naturalis-collecties.

Dit was ook het geval voor *Rhaphium brevicorne* waarvan enkel vrouwtjes uit Elsloo bekend waren, en vermoedelijk tot *R. albifrons* behoorden. Tijdens het NLBIF-project werd evenwel een eerste zeker exemplaar op Rottumerplaat ontdekt. Daarnaast wordt *Argyra argentella* op basis van Meuffels et al. (1989) en Cole (1990) voorlopig als synonym van *A. argyria* beschouwd. Verder leverde het NLBIF-project de volgende 24 soorten op, die niet eerder van Nederland zijn gemeld (Pollet et al. in prep). Hiertoe behoren niét de 19 soorten, die nog door Meuffels formeel als nieuw voor Nederland gepubliceerd moesten worden (Meuffels 2002): *Achalcus bimaculatus*, *A. thalhammeri*, *Argyra discedens*, *Campsicnemus simplicissimus*, *Cryptophlebs kerteszi*, *Dolichopus cilifemoratus*, *D. punctum*, *Medetera belgica*, *M. caeruleifacies*, *M. feminina*, *M. lorea*, *M. mixta*, *M. parenti*, *M. peloria*, *M. setiventris*, *M. signaticornis*, *M. takagii*, *Micromorphus claripennis*, *Neurigona abdominalis*, *Rhaphium albifrons*, *Rhaphium brevicorne* (zie hiervoor), *Systenus tener*, *Thrypticus laetus* en *Xanthochlorus silaceus*. Deze soorten worden alle als zeer tot uiterst zeldzaam ingeschat. Het onderzochte materiaal dat tijdens het NLBIF-project werd aangeleverd, bevatte ten slotte een aantal soorten, waarvan de identiteit tot op heden nog niet met absolute zekerheid kon worden vastgesteld. Het betreft twee *Medetera*-soorten die mogelijk geïntroduceerd zijn door de mens en

Micromorphus albipes. Het genus *Micromorphus* vereist een grondige revisie omdat de meest recente bewerking ervan (Negrobov 2000) onbetrouwbaar wordt geacht. Bovendien blijkt het typespecimen van *M. albipes* een beschadigd vrouwtje te zijn. Dat dit een genus betreft met heel kleine soorten die geen mannelijke secundaire geslachtskenmerken vertonen en waarvan de vrouwtjes erg weinig bruikbare diagnostische kenmerken vertonen maakt de identificatie er niet eenvoudiger op. Tabel 3 geeft een overzicht van bovenstaande gegevensbronnen en analyseresultaten.

Momenteel omvat de Nederlandse checklist 264 soorten waarvan het voorkomen in Nederland met zekerheid werd vastgesteld. Daarvan zijn er 13 (4.9%) mogelijk uitgestorven in Nederland: *Amblypsilopus exul*, *Chrysotus longipalpus* (zie Levenswijze en ecologie), *C. monochaetus*, *Diaphorus winthemi*, *Dolichopus latipennis*, *Hercostomus vockerothi*, *Lamprochromus semiflavus*, *Rhaphium ensicorne*, *Sciapus albifrons*, *Sybistroma discipes*, *Sympycnus aeneicoxa*, *Syntormon tarsatum* en *Tachytrechus ammobates*. De meeste recente vondsten van deze soorten situeren zich tussen 1907 (*D. winthemi*, *S. albifrons*, *S. tarsatum*) en 1975 (*Rhaphium ensicorne*).

Met toepassing van de criteria en waardebereiken voor de bepaling van zeldzaamheidsklassen die ook in Vlaanderen wordt gebruikt (Pollet & Grootaert 2023), wordt 84,5% van de nog voorkomende Nederlandse soorten als vrij tot uiterst zeldzaam bestempeld en 10,6% vrij algemeen tot uiterst algemeen (fig. 32). Tot de uiterst algemene soorten behoren *Dolichopus plumipes*, *D. ungulatus*, *Poecilobothrus nobilitatus* en *Sciapus platypterus*. De drie eerstgenoemde soorten bleken zowel volgens het specimenonderzoek als de veldobservaties het meest frequent in de data terug te keren. Elk van deze soorten bleek in meer dan de helft van voldoende goed onderzochte Amerfoorthokken (d.i. met waarnemingen van minstens vijf soorten, zie Soortbesprekingen: Leeswijzer) voor te komen, in het geval van *P. nobilitatus* zelfs tot 84,1%! *Sympycnus pu-*

Tabel 3. Overzicht van databronnen met het aantal slankpootvliegensoorten.

Gegevensbronnen	Aantal soorten
Meuffels (2002) (exclusief geschrapte soorten)	234
Pollet (2011)	2
Pollet & Meuffels (2016)	2
Wind & Pollet (2017)	1
Beuk (2018)	1
Pollet & Stark (2018)	1
Geschrapt van checklist (Meuffels 2002)	12
Nieuw voor Nederland (NLBIF-project)	24
Nog in behandeling	3
Totaal aantal soorten	280

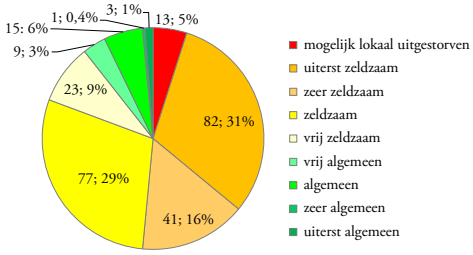

Figuur 32. Verdeling van de Nederlandse soorten over actuele zeldzaamheidsklassen.

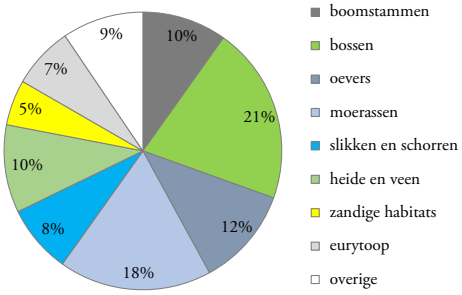

Figuur 33. Verdeling van de Nederlandse slankpootvliegensoorten over ecoprofielen. Om praktische redenen werden verschillende ecoprofielen zoals gebruikt in de soortbesprekingen in deze figuur gecombineerd. Boomstammen (incl. boomholten en sapstromen), bossen (incl. duinbossen, bosranden en tuinen), oevers (incl. kwelzones), moerassen (incl. rietmoerassen), zandige habitats (incl. duingraslanden en -pannes), overige (boreomontane habitats, grasland, kustrotsen, habitat onvoldoende gekend of ongekend en uitheems).

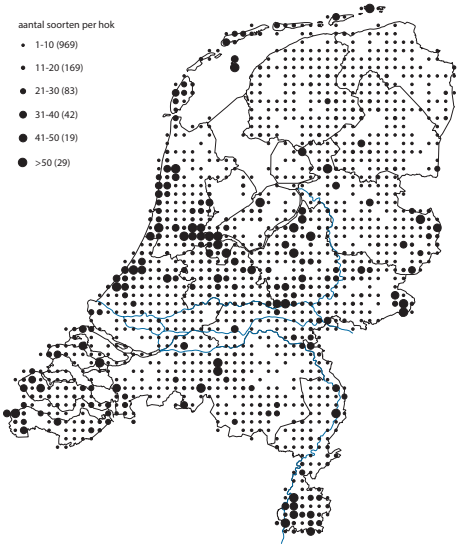

Figuur 34. Aantal soorten slankpootvliegen per 5x5-km-hok, volledige periode (alle databronnen).

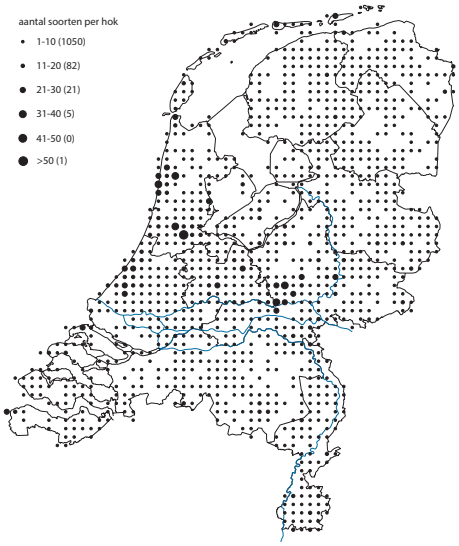

Figuur 35. Aantal soorten slankpootvliegen per 5x5-km-hok, 2001-2023 (Waarneming.nl).

licarius, een soort die volgens het specimenonderzoek als algemeen beschouwd kan worden, bleek in Waarneming.nl aanzienlijk minder regelmatig gemeld te worden dan de drie grotere soorten.

Wat verdeling over ecoprofielen betreft, wordt de Nederlandse slankpootvliegenfauna vooral getypeerd door bos- en moerassoorten, die samen goed zijn voor bijna 2/5 van alle soorten. Soorten van oevers, boomstammen en heide- en veengebieden halen alle ten minste 10% (= 26 soorten) van de fauna. In vergelijking met deze ecoprofielen is het aantal droogteminnende soorten eerder beperkt (fig. 33).

In figuur 34-35 wordt de diversiteit aan slankpootvliegen verdeeld over Nederland aangegeven. In figuur 36 is de verdeling van de uitgestorven soorten weergegeven.

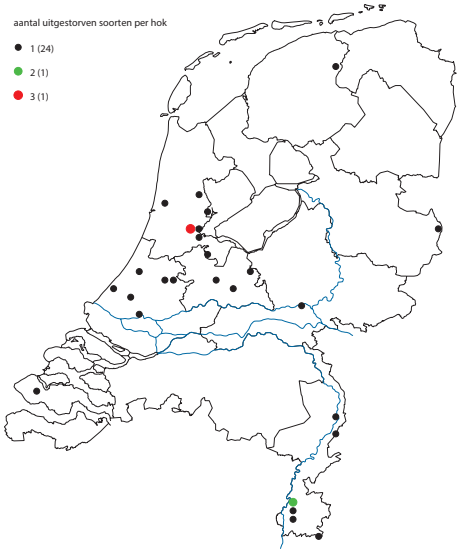

Figuur 36. Aantal uitgestorven soorten slankpootvliegen per 5x5-kmhok.

Soortbesprekingen

Leeswijzer

Basisdata – Totaal aantal Amersfoorthokken (= 5 x 5 km) in Nederland met een uitsplitsing van hokken op basis van verzamelde specimens (1864-2022) en veldobservaties in Waarneming.nl (2001-2023) (zie bijlage 2). Specimens: is enkel gebaseerd op onderzochte specimens waarvoor ook informatie over het Amersfoorthok gekend was, en vermeldt het aantal mannetjes (♂) en vrouwtjes (♀). Meest recente record: ongeacht de bron.

Identificatie – Hier worden slechts de betrouwbaar én relevant geachte sleutels voor de Nederlandse fauna vermeld. Voorbeeld: *Dolichopus ungulatus* kan perfect en bovendien snel met de sleutel van d'Assis Fonseca (1978) voor Groot-Brittannië of die van Parent (1938) voor Midden-Europa gedetermineerd worden. Dit is ook mogelijk met de sleutel van Von Stackelberg (1933) die van toepassing is voor de Palaearctische regio en dus een groter aantal soorten omvat die niet in Nederland voorkomen. De hier vermelde sleutels worden ook steeds voor identificatiedoeleinden door de eerste auteur gebruikt.

Globale verspreiding – Europa: op basis van Fauna Europaea (Pollet 2011a) en later gepubliceerde papers werd de algemene verspreiding van de soort in Europa bepaald. Twijfelachtige records werden hierbij niet in acht genomen. Indien de soort als 'Europees' wordt bestempeld, komt ze enkel in Europa (excl. Rusland of voormalige Sovjetstaten) voor. Een West-Palaearctische soort komt daarnaast ook in Europees Rusland en/of Noord-Afrika en/of het Midden-Oosten voor. Een Palaearctische soort is gekend van zowel Europa als het Verre Oosten (bv. Kamtsjatka, Japan), terwijl een Holarctische soort zowel in de Palaearctische regio als Noord-Amerika wordt aangetroffen. Enkel indien de soort van minder dan tien Europese landen gekend is, worden deze landen nominatief vermeld. Buurlanden: er wordt vermeld of de soort in Groot-Brittannië, Frankrijk, België, Duitsland en/of Denemarken werd vastgesteld. Ten slotte wordt aangegeven in welke Belgische regio's (Vlaanderen, incl. Brussel, en/of Wallonië) de soort voorkomt en het totaal aantal Belgische provincies wordt vermeld.

Verspreiding in Nederland – Het aantal provincies wordt vermeld waarin de soort ooit werd vastgesteld. Indien de soort van minder dan zes provincies gekend is, worden de provincies doorgaans nominatief vermeld. Hierbij wordt een volgorde gehanteerd van het noorden naar het zuiden. In bijlage 4 is per soort het voorkomen per provincie aangegeven.

Ecologie en habitat – Ecoprofiel: dit omschrijft het hoofdhabitattype van de soort (tabel 4), gebaseerd op de EURODOL-databank van de eerste auteur en zijn meer dan 37 jaar ervaring met deze vliegenfamilie. Habitatvoorkeur: hiervoor werden zowel de EURODOL-databank als de Nederlandse data geconsulteerd en werd een omschrijving gebaseerd op vindplaatsen waar de soort het talrijkst voorkomt. Niet zelden werd hierbij informatie uit de Gedocumenteerde Rode Lijst van Slankpootvliegen van Vlaanderen (Pollet 2000) beknopt overgenomen, uiteraard indien ze nog steeds geldig was. Pollet (2000) bevat overigens gedetailleerde informatie uit de literatuur die in deze atlas niet werd herhaald.

Tabel 4. Overzicht van de ecoprofielen van slankpootvliegen van Nederland

Ecoprofiel (NL)	Ecoprofile (EN)
habitat onvoldoende gekend	habitat insufficiently known
bronnen en rivieroevers	springs / banks of rivers
boreomontane habitats	boreomontane habitats
kustduinen	coastal dunes
stranden	beaches
duingraslanden	coastal graslands
duinpannen	coastal dune slacks
duinbossen	coastal dune woodlands
kustrotsen	coastal rocks
diverse habitattypen (eurytoop)	eurytopic
bosranden (incl. tuinen)	forest edges (incl. gardens)
bossen	wooded habitats (incl. forests)
bossen / oevers	forests / riparian habitats
bossen / moerassen	forests / marshlands
grasland	grasslands
heide en veen	heathlands & moors
veen	peatmoors
oevers	riparian habitats
rietmoerassen	reedmarshes
zandige habitats	sandy habitats
slikken en schorren	saltmarshes
bronnen	springs/seepings
moerassen	swamps - marshlands
op boomstammen	tree trunks
urbane habitats	urban habitats
holtes en sapstromen in bomen	rotholes / sapruns in trees

Fenologie – Zowel voor Nederland als voor Vlaanderen wordt de activiteitsperiode vermeld, alsook het aantal generaties van de soort per jaar. Ook het overwinterende stadium wordt aangegeven.

Status – Voor de bepaling van de actuele zeldzaamheid en de bijhorende -klasse baseerden we ons in eerste instantie op de data van het specimenonderzoek. We gingen er hierbij vanuit dat de bias op het vinden van verschillende soorten in een onderzocht gebied vergelijkbaar was. De actuele zeldzaamheid wordt uitgedrukt als het aantal Amersfoorthokken in Nederland waarin de soort sinds 1980 werd aangetroffen t.o.v. het totaal aantal hokken (n = 523) dat in diezelfde periode werd onderzocht. Dit leverde een waarde (%) waarde op die als volgt tot de verschillende zeldzaamheidsklassen werd toegewezen (Pollet & Grootaert 2023):

- geen data sinds 1980 (maar wél daarvoor): mogelijk uitgestorven in Nederland
- <1% van de onderzochte UTM 5x5km-hokken met de soort: uiterst zeldzaam
- 1-<2%: zeer zeldzaam
- 2-<5%: zeldzaam
- 5-<10%: vrij zeldzaam
- 10-<15%: vrij algemeen
- 15-<30%: algemeen
- 30-<50%: zeer algemeen
- ≥50%: uiterst algemeen

Deze zeldzaamheidsklasse werd hierop vergeleken met de zeldzaamheidsklasse die werd bepaald op basis van veldobservaties (Waarneming.nl). Om hierbij enkel rekening te houden met de voldoende goed onderzochte hokken, werden enkel Amersfoorthokken in beschouwing genomen waarin minstens vijf soorten werden vastgesteld sinds 1980. In die gevallen waarin de zeldzaamheidsklasse op basis van veldobservaties een minder grote zeldzaamheid liet vermoeden, werd de zeldzaamheidsklasse op basis van specimenonderzoek aangepast (zie bijlage 3). Door de beperking van deze laatste statusbepaling tot enkel voldoende goed onderzochte Amersfoorthokken, worden veldobservaties in minder goed onderzochte hokken niet verder beschouwd (wat in de soortbespreking ook het ontbreken van een percentage voor deze parameter verklaart). Voorbeeld: het specimenonderzoek leverde voor *Argyra diaphana* een waarde van 11,1% op, wat overeenkomt met 'vrij algemeen'. In Waarneming.nl bleek de soort daarentegen in maar liefst 30,7% van de voldoende goed onderzochte hokken gevonden te worden en zou hier als 'zeer algemeen' beschouwd worden. De finale zeldzaamheidsklasse werd vastgesteld op 'algemeen'. Deze procedure werd tevens toegepast op die soorten die sinds 1980 niet meer werden teruggevonden via specimenonderzoek (en dus als lokaal uitgestorven beschouwd konden worden), maar wél opdoken in Waarneming.nl en dus momenteel als 'uiterst zeldzaam' worden bestempeld. Vlaanderen: zowel de Rode Lijststatus uit Pollet (2000) als de geactualiseerde zeldzaamheidsklasse worden vermeld. De Vlaamse Rode Lijststatus blijkt in een aantal gevallen niet langer geldig: sommige soorten die als lokaal uitgestorven werden bestempeld, zijn ondertussen terug opgedoken. Sindsdien bleken opeenvolgende pogingen om een nieuwe Rode Lijst voor Vlaanderen op te maken niet succesvol omdat sommige Vlaamse ecoregio's onvoldoende onderzocht bleken (Pollet 2011, Pollet & Maes 2014a,b). Als alternatief werd sindsdien enkel met de actuele zeldzaamheid gewerkt. Die wordt berekend als het aantal UTM 5x5km-hokken in Vlaanderen waarin de soort sinds 1981 werd vastgesteld t.o.v. het totaal aantal onderzochte UTM 5x5km-hokken in Vlaanderen. Dit levert een percentage op dat aan een zeldzaamheidsklasse wordt toegewezen (zie hiervoor). Deze berekening is volledig gebaseerd op specimenonderzoek en niét op veldobservaties uit Waarnemingen.be (Pollet & Maes 2019). Voor Duitsland wordt het aantal deelstaten vermeld waarin de soort voorkomt (Meyer & Stark 2015), terwijl de geactualiseerde statussen voor Groot-Brittannië (zowel de Britse zeldzaamheidsklasse als de IUCN Rode Lijstcategorie) uit Drake (2018) werden overgenomen.

Literatuur – Enkel papers die handelen over de Nederlandse slankpootvliegenfauna worden hier vermeld. Aan soorten die in de Checklist of the Diptera of the Netherlands (Beuk 2002) vermeld worden met de opmerking 'will be formally added by Meuffels (in prep.)' – maar deze paper is er nooit gekomen – wordt in deze atlas '(Meuffels 2002: bevestiging)' toegevoegd.

Verspreidingskaart – Kaart van Nederland met data uit de drie gebruikte databronnen.

Fenologiegrafiek – Geeft het seizoenale activiteitspatroon van de soort in Nederland weer, uitgedrukt als het aantal vondsten (= unieke combinatie van locatie, datum, waarnemer en sekse) van de soort per maand. Deze grafiek is enkel gebaseerd op specimenonderzoek.

Achalcus bimaculatus – nieuw voor Nederland

Basisdata – 3 Amersfoorthokken (specimenonderzoek: 2 / Waarneming.nl: 1). Specimens: 4 ♂, 2 ♀. Meest recente record: 2022.
Identificatie – Pollet (1996).
Globale verspreiding – Overwegend West-Europese soort met beperkte verspreiding in Noordwest-Europa, daarbuiten enkel gekend uit Zweden. Buurlanden: Groot-Brittannië, België en Duitsland. In België gekend van Vlaanderen en Wallonië (3 provincies).
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen in drie provincies: Gelderland, Noord-Brabant en Zeeland.
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: rietmoerassen. Habitatvoorkeur: in Noord-Brabant kwam de soort voor op een open plaats midden in een wilgenstruweel met zeggen. In België werd de soort vrijwel uitsluitend in rietlanden en zeggemoerassen gevonden, o.a. in Sint-Jan-in-Eremo (Meetjeslandse Krekengebied, Oost-Vlaanderen) vlakbij de grens met Zeeuws-Vlaanderen (Zeeland) (Pollet 1992a,b, 2000).
Fenologie – Nederland: één generatie per jaar (juli-augustus). Vlaanderen: juni-september, met piek in juli-augustus (één generatie). Overwintert in het larvale stadium.
Status – Nederland: uiterst zeldzaam (specimenonderzoek: 0,4% van Amersfoorthokken; Waarneming.nl: 0,3% van Amersfoorthokken). Vlaanderen: Rode Lijst (Pollet 2000): bedreigd (code: 2); actuele zeldzaamheidsklasse: zeer zeldzaam (1,1% van de onderzochte UTM 5x5km-hokken). Duitsland (Meyer & Stark 2015): gekend van 3/13 deelstaten. Groot-Brittannië (Drake 2018): Nationally Scarce (NS); Least Concern (LC - IUCN).
Literatuur – Pollet (1992a,b, 1996).

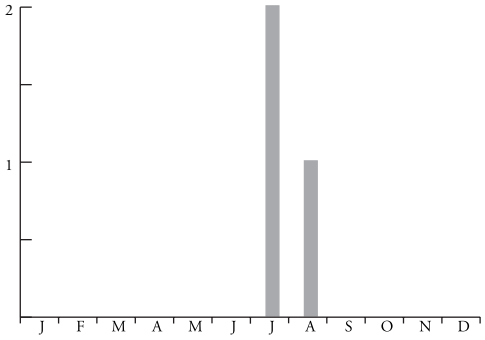

Achalcus cinereus (fig. 1)

Basisdata – 17 Amersfoorthokken (specimenonderzoek: 11 / Waarneming.nl: 7). Specimens: 108 ♂, 146 ♀. Meest recente record: 2022.
Identificatie – Pollet (1996).
Globale verspreiding – West-Palaearctische soort. Europa: vrijwel beperkt tot het noorden, noordwesten en centrum, daarbuiten enkel gekend uit Polen en Italië. Buurlanden: Groot-Brittannië, Frankrijk, België, Duitsland en Denemarken. In België gekend van Vlaanderen en Wallonië (8 provincies).
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen in zeven provincies.
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: moerassen. Habitatvoorkeur: *A. cinereus* is een typische soort van moerassen, zowel rietlanden als broekbossen. In het natuurreservaat De Brand te Udenhout komt de soort talrijk voor (Meuffels et al. 1996).
Fenologie – Nederland: de soort heeft ten minste twee generaties, met één in het voorjaar en één in de herfst. Vlaanderen: februari-december, met pieken in mei en augustus (2 generaties). Lijkt zowel in het larvale als het adulte stadium te overwinteren.
Status – Nederland: zeer zeldzaam (specimenonderzoek: 1,7% van Amersfoorthokken; Waarneming.nl: 1,4% van Amersfoorthokken). Vlaanderen: Rode Lijst (Pollet 2000): vrij zeldzaam (code: vZ); actuele zeldzaamheidsklasse: vrij algemeen (13% van de onderzochte UTM 5x5km-hokken). Duitsland (Meyer & Stark 2015): gekend van 9/13 deelstaten. Groot-Brittannië (Drake 2018): Least Concern (LC - IUCN).
Literatuur – Pollet (1996), Meuffels (2002).

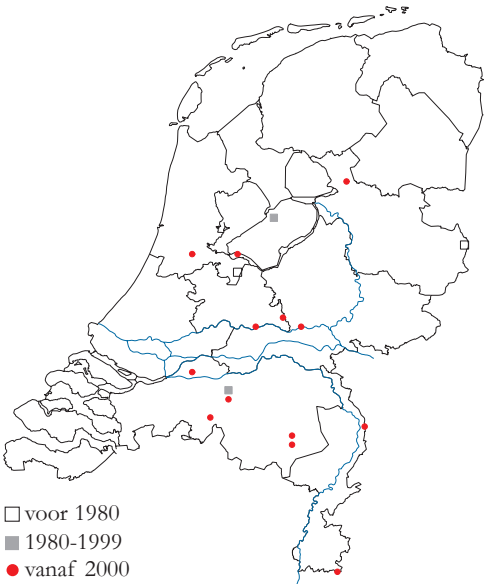

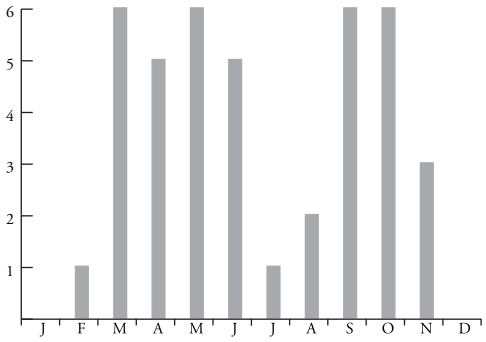

Achalcus flavicollis

Basisdata – 13 Amersfoorthokken (specimenonderzoek: 13 / Waarneming.nl: geen). Specimens: 13 ♂, 7 ♀. Meest recente record: 2021.
Identificatie – Pollet (1996).
Globale verspreiding – West-Palaearctische soort. Europa: vooral in het noorden, noordwesten en centrum, daarbuiten enkel gekend uit Polen, Estland, Bulgarije en Roemenië. Buurlanden: Groot-Brittannië, Frankrijk, België, Duitsland en Denemarken. In België gekend van Vlaanderen en Wallonië (9 provincies).
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen in zeven provincies.
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: rietmoerassen. Habitatvoorkeur: *A. flavicollis* komt vooral voor in moerassen, in het bijzonder broekbossen en andere vochtige plaatsen met boomopslag, maar is ook gekend van rietlanden.
Fenologie – Nederland: één generatie per jaar (mei-augustus). Vlaanderen: mei-oktober, met piek in juni (één generatie). Overwintert in het larvale stadium.
Status – Nederland: zeer zeldzaam (specimenonderzoek: 1,3% van Amersfoorthokken). Vlaanderen: Rode Lijst (Pollet 2000): vrij zeldzaam (code: vZ); actuele zeldzaamheidsklasse: vrij algemeen (10,8% van de onderzochte UTM 5x5km-hokken). Duitsland (Meyer & Stark 2015): gekend van 10/13 deelstaten. Groot-Brittannië (Drake 2018): Least Concern (LC - IUCN).
Literatuur – Pollet (1996), Meuffels (2002).

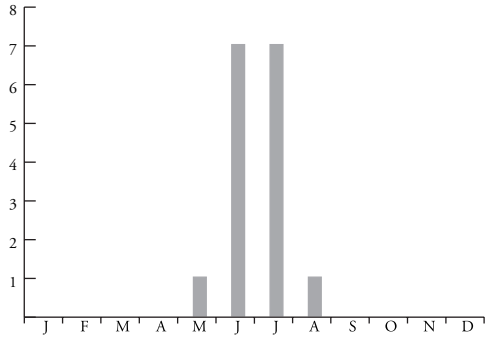

Achalcus thalhammeri – nieuw voor Nederland

Basisdata – 2 Amersfoorthokken (specimenonderzoek: 1 / Waarneming.nl: 1). Specimens: 1 ♂, 1 ♀. Meest recente record: 2020.
Identificatie – Pollet (1996).
Globale verspreiding – West-Palaearctische soort. Europa: enkel gekend uit Zweden, Groot-Brittannië, Nederland, Duitsland, Tsjechië en Hongarije. Buurlanden: Groot-Brittannië en Duitsland. Ontbreekt in België.
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen in twee provincies: Gelderland (Wageningen, Veluvia Hamelakkers) en Noord-Brabant (De Brand, Udenhout).
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: rietmoerassen. Habitatvoorkeur: er is weinig gekend over het voorkeurshabitat van *A. thalhammeri*. De habitat van de typelokaliteit was een zandvlakte met poelen, terwijl de soort in Groot-Brittannië in vrij grote aantallen in rietmoerassen werd gevonden.
Fenologie – Nederland: onduidelijk, enkel gegevens uit maart-april en november.
Status – Nederland: uiterst zeldzaam (specimenonderzoek: 0,2% van Amersfoorthokken; Waarneming.nl: 0,3% van Amersfoorthokken). Duitsland (Meyer & Stark 2015): gekend van 2/13 deelstaten. Groot-Brittannië (Drake 2018): Nationally Rare (NR); Least Concern (LC - IUCN).
Literatuur – Pollet (1996).

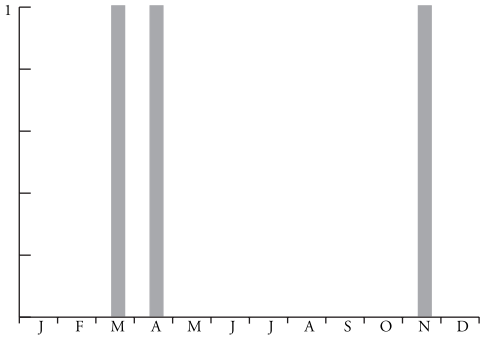

Achalcus vaillanti

Basisdata – 5 Amersfoorthokken (specimenonderzoek: 5 / Waarneming.nl: geen). Specimens: 5 ♂, 2 ♀. Meest recente record: 2021.
Identificatie – Pollet (1996).
Globale verspreiding – Europese soort, enkel gekend uit Noord- (Zweden, Noorwegen, Finland), Noordwest- (zie Buurlanden) en Centraal-Europa (Zwitserland, Tsjechië). Buurlanden: Groot-Brittannië, Frankrijk, België en Duitsland. In België gekend van Vlaanderen en Wallonië (3 provincies).
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen in drie provincies: Friesland, Gelderland en Noord-Brabant.
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: rietmoerassen. Habitatvoorkeur: *A. vaillanti* is een typische soort van rietmoerassen (Pollet 1992a,b), al komt ze ook voor in nat kruidenrijk hooiland.
Fenologie – Nederland: één generatie per jaar (juni-juli). Vlaanderen: mei-september, met piek in juni-juli (één generatie). Overwintert in het larvale stadium.
Status – Nederland: zeer zeldzaam (specimenonderzoek: 1,0% van Amersfoorthokken). Vlaanderen: Rode Lijst (Pollet 2000): zeldzaam (vrij zeldzaam) (code: vZ); actuele zeldzaamheidsklasse: vrij zeldzaam (7,4% van de onderzochte UTM 5x5km-hokken). Duitsland (Meyer & Stark 2015): gekend van 2/13 deelstaten. Groot-Brittannië (Drake 2018): Nationally Scarce (NS); Least Concern (LC - IUCN).
Literatuur – Pollet (1992a,b, 1996), Meuffels (2002).

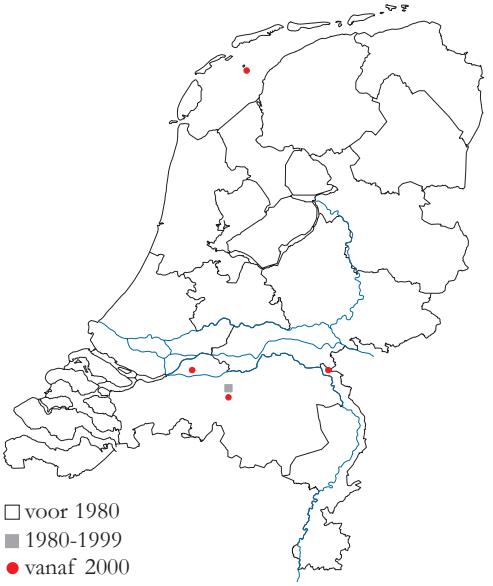

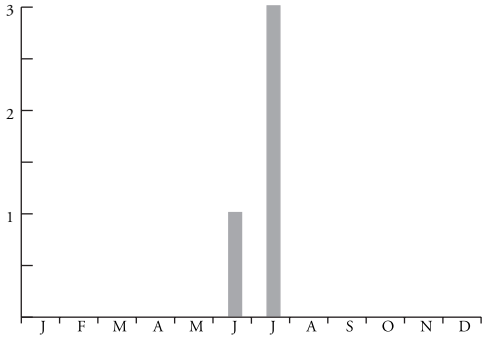

Acropsilus niger

Basisdata – 2 Amersfoorthokken (specimenonderzoek: 1 / Waarneming.nl: 1). Specimens: 1 ♂. Meest recente record: 2021.
Identificatie – Parent (1938), d'Assis Fonseca (1978).
Globale verspreiding – Overwegend West-Palaearctische soort, die ook voorkomt in de Afrotropische regio. Europa: vooral in het noordwesten en centrum, daarbuiten enkel gekend uit Zweden, Portugal en Spanje. Buurlanden: Groot-Brittannië, Frankrijk, België (Pollet & Grootaert 2023), Duitsland en Denemarken. In België gekend van Vlaanderen en Wallonië (3 provincies).
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen in één provincie: Noord-Holland (Amstelveen, Hilversum).
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: oevers. Habitatvoorkeur: *A. niger* is een typische soort van open zandige oevers of oevers met keien langsheen stilstaande vijvers en rivieren, zonder of met een zeer open begroeiing (zie ook Drake 2018).
Fenologie – Nederland: één generatie per jaar (juni-juli). Vlaanderen: juli-augustus, met piek in augustus (één generatie). Overwintert in het larvale stadium.
Status – Nederland: uiterst zeldzaam (specimenonderzoek: 0% van Amersfoorthokken; Waarneming.nl: 0,3% van Amersfoorthokken). Vlaanderen: actuele zeldzaamheidsklasse: uiterst zeldzaam (0,7% van de onderzochte UTM 5x5km-hokken). Duitsland (Meyer & Stark 2015): gekend van 2/13 deelstaten. Groot-Brittannië (Drake 2018): Nationally Rare (NR); Data Deficient (DD - IUCN).
Literatuur – Meuffels (2002).

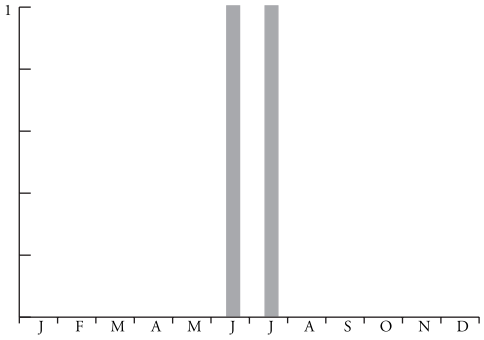

Amblypsilopus exul

Basisdata – 2 Amersfoorthokken (specimenonderzoek: 2 / Waarneming.nl: geen). Specimens: 9 ♂, 10 ♀. Meest recente record: 1944.
Identificatie – Bickel (1994).
Globale verspreiding – Deze soort is enkel gekend uit serres in Frankrijk en Nederland, van oorsprong niet Palaearktisch. Lijkt het meest verwant met soorten uit Maleisië en Papoea Nieuw-Guinea (Bickel 1994). Buurlanden: Frankrijk. Ontbreekt in België.
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen in twee provincies: Noord- en Zuid-Holland.
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: uitheems. Habitatvoorkeur: enkel aangetroffen in de hortus in Leiden (Zuid-Holland) en in Amsterdam (Noord-Holland).
Fenologie – Nederland: september-februari, met één melding van mei.
Status – Nederland: mogelijk uitgestorven.
Literatuur – Bickel (1994), Meuffels (2002).

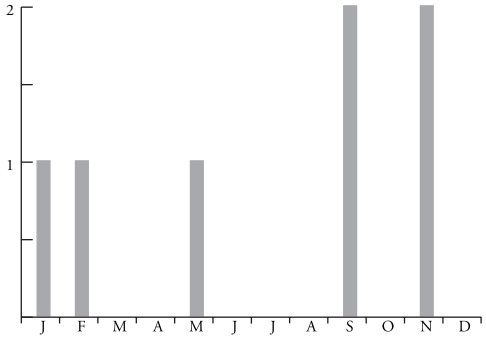

Anepsiomyia flaviventris

Basisdata – 56 Amersfoorthokken (specimenonderzoek: 49 / Waarneming.nl: 9). Specimens: 114 ♂, 196 ♀. Meest recente record: 2022.
Identificatie – Parent (1938), d'Assis Fonseca (1978).
Globale verspreiding – Europese soort, met zwaartepunt in het noordwesten en centrum, daarbuiten enkel gekend uit Portugal (Pollet et al. 2019) en Polen. Buurlanden: Groot-Brittannië, Frankrijk, België, Duitsland en Denemarken. In België gekend van Vlaanderen en Wallonië (11 provincies).
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen in tien provincies en alle ecoregio's.
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: bossen. Habitatvoorkeur: *A. flaviventris* is typisch voor bossen (ook duinbossen) met open waterpartijen of bronnen, waar de soort vooral in lage vegetatie voorkomt. Ze heeft daarbij een voorkeur voor zand- en zandleembodems. In Renkum (Gelderland) werd een grote populatie vastgesteld.
Fenologie – Nederland: één generatie per jaar (mei-september). Vlaanderen: juni-augustus, met piek in juni-juli (één generatie). Overwintert in het larvale stadium.
Status – Nederland: vrij zeldzaam (specimenonderzoek: 6,1% van Amersfoorthokken; Waarneming.nl: 2,6% van Amersfoorthokken). Vlaanderen: Rode Lijst (Pollet 2000): momenteel niet bedreigd (code: N); actuele zeldzaamheidsklasse: algemeen (17,1% van de onderzochte UTM 5x5km-hokken). Duitsland (Meyer & Stark 2015): gekend van 10/13 deelstaten. Groot-Brittannië (Drake 2018): Least Concern (LC - IUCN).
Literatuur – Meuffels (2002).

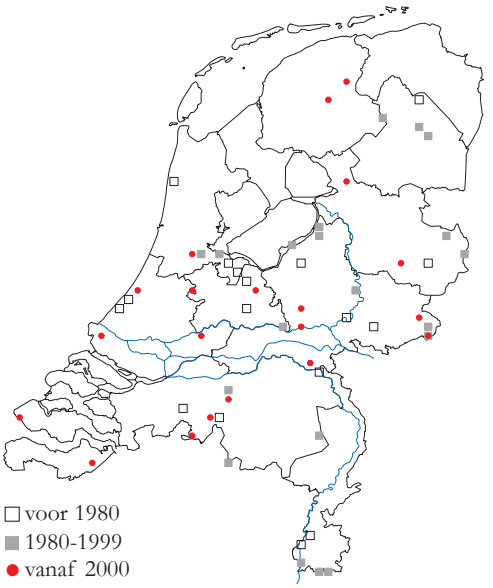

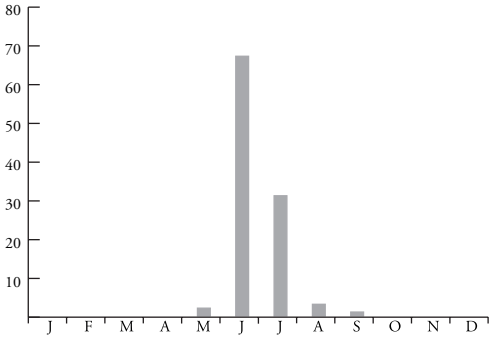

Aphrosylus celtiber

Basisdata – 6 Amersfoorthokken (specimenonderzoek: 4 / Waarneming.nl: 3). Specimens: 14 ♂, 13 ♀. Meest recente record: 2020.
Identificatie – Parent (1938), d'Assis Fonseca (1978).
Globale verspreiding – Europese soort, enkel gekend van kusten langsheen de Noordzee (Nederland, België, Groot-Brittannië, Ierland) en de Atlantische Oceaan (Frankrijk, Spanjë, Portugal). Buurlanden: Groot-Brittannië, Frankrijk en België. In België enkel gekend van Vlaanderen (1 provincie, West-Vlaanderen).
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen in de drie meest zuidelijke kustprovincies: Noord-Holland, Zuid-Holland, Zeeland.
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: kustrotsen. Habitatvoorkeur: *A. celtiber* komt enkel voor langsheen de kust waar de soort zowel op het natte zand als op golfbrekers te vinden is, soms in grote aantallen. De mannetjes bewegen zich schokkend voort terwijl ze hun zilverwitte palpen alternerend op en neer laten (Pollet 2000, Pollet & Meuffels 2016).
Fenologie – Nederland: mogelijk twee generaties per jaar (mei-oktober). Vlaanderen: mei-oktober, met pieken in juni en oktober (wellicht twee generaties). Overwintert in het larvale stadium.
Status – Nederland: uiterst zeldzaam (specimenonderzoek: 0,8% van Amersfoorthokken; Waarneming.nl: 0,9% van Amersfoorthokken). Vlaanderen: Rode Lijst (Pollet 2000): zeer zeldzaam (code: zZ); actuele zeldzaamheidsklasse: zeldzaam (3% van de onderzochte UTM 5x5km-hokken). Groot-Brittannië (Drake 2018): Least Concern (LC - IUCN).
Literatuur – Meuffels (2002: bevestiging).

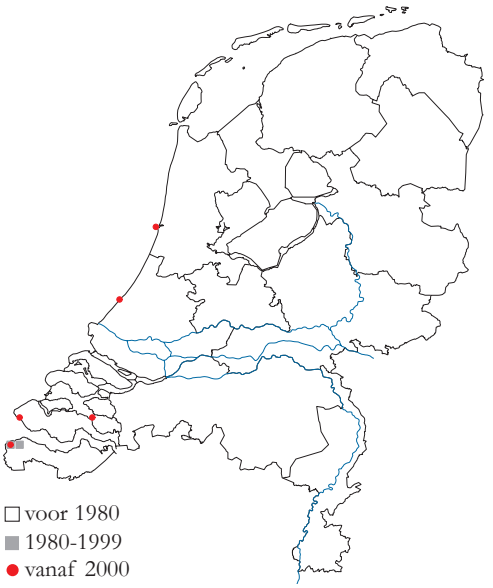

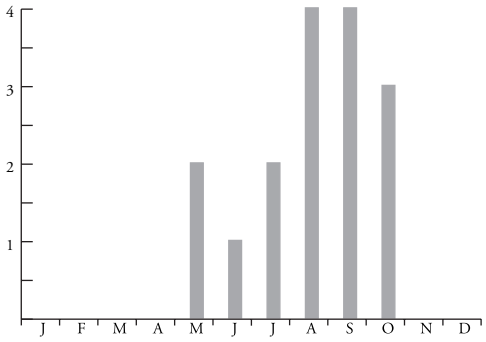

Aphrosylus ferox

Basisdata – 5 Amersfoorthokken (specimenonderzoek: 4 / Waarneming.nl: 1). Specimens: 21 ♂, 25 ♀. Meest recente record: 2019.
Identificatie – Parent (1938), d'Assis Fonseca (1978).
Globale verspreiding – Europese soort met een gelijkaardig verspreidingsgebied als *A. celtiber*, maar is ook reeds uit Noorwegen gemeld. Buurlanden: Groot-Brittannië, Frankrijk, België en Duitsland (Meyer & Stark 2015). In België enkel gekend van Vlaanderen (1 provincie, West-Vlaanderen).
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen in drie provincies: Zeeland, Zuid-Holland en Noord-Brabant.
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: kustrotsen. Habitatvoorkeur: net als *A. celtiber*, is *A. ferox* enkel aan de kust te vinden. In tegenstelling tot zijn grotere neef is deze soort sterk gebonden aan een vaste ondergrond en komt vooral op rotsen, golfbrekers, kaaien e.d. voor (Pollet 2000).
Fenologie – Nederland: één generatie per jaar (juni-juli en september-oktober). Vlaanderen: mei en juli (één generatie). Overwintert in het larvale stadium.
Status – Nederland: uiterst zeldzaam (specimenonderzoek: 0,4% van Amersfoorthokken; Waarneming.nl: 0,3% van Amersfoorthokken). Vlaanderen: Rode Lijst (Pollet 2000): met uitsterven bedreigd (code: 1); actuele zeldzaamheidsklasse: zeer zeldzaam (1,5% van de onderzochte UTM 5x5km-hokken). Duitsland (Meyer & Stark 2015): gekend van 1/13 deelstaten. Groot-Brittannië (Drake 2018): Least Concern (LC - IUCN).
Literatuur – Meuffels (1978, 2002).

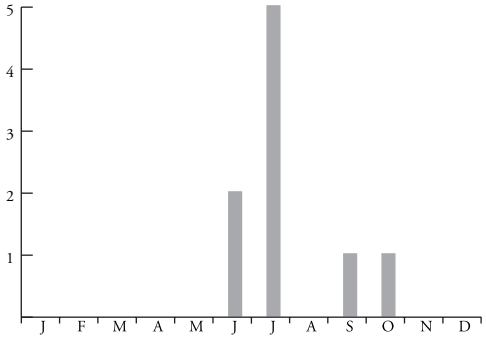

Argyra argentina

Basisdata – 8 Amersfoorthokken (specimenonderzoek: 5 / Waarneming.nl: 4). Specimens: 1 ♂, 4 ♀. Meest recente record: 2021.
Identificatie – Parent (1938), d'Assis Fonseca (1978).
Globale verspreiding – West-Palaearctische soort. Europa: wijd verspreid. Buurlanden: Groot-Brittannië, Frankrijk, België, Duitsland en Denemarken. In België gekend van Vlaanderen en Wallonië (11 provincies).
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen in vijf provincies, vooral in het binnenland: Friesland, Gelderland, Noord-Brabant, Limburg en Noord-Holland.
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: moerassen. Habitatvoorkeur: *A. argentina* heeft een voorkeur voor open broekbossen op leembodem.
Fenologie – Nederland: één generatie per jaar (juni-september). Vlaanderen: mei-oktober, met piek in juli (één generatie). Overwintert in het larvale stadium.
Status – Nederland: zeer zeldzaam (specimenonderzoek: 1% van Amersfoorthokken; Waarneming.nl: 1,2% van Amersfoorthokken). Vlaanderen: Rode Lijst (Pollet 2000): vrij zeldzaam (code: vZ); actuele zeldzaamheidsklasse: vrij algemeen (10,8% van de onderzochte UTM 5x5km-hokken). Duitsland (Meyer & Stark 2015): gekend van 12/13 deelstaten. Groot-Brittannië (Drake 2018): Least Concern (LC - IUCN).
Literatuur – Meuffels (2002).

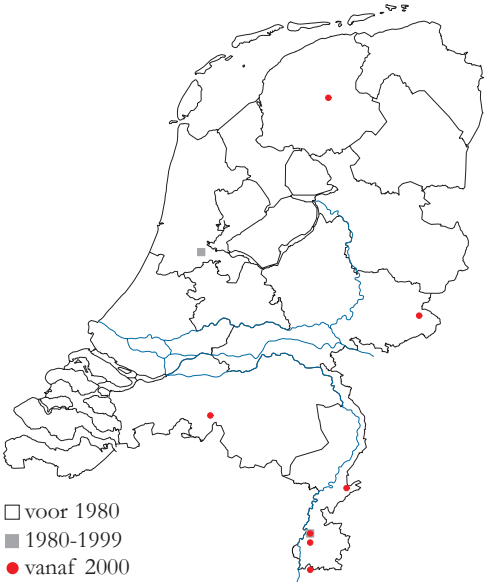

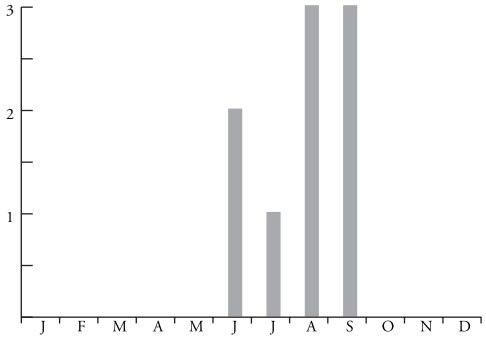

Argyra argyria (incl. ***A. argentella***)

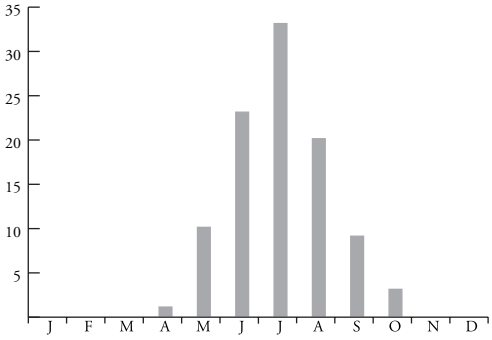

Basisdata – 140 Amersfoorthokken (specimenonderzoek: 134 / Waarneming.nl: 6). Specimens: 104 ♂, 53 ♀. Meest recente record: 2021.
Identificatie – Parent (1938), d'Assis Fonseca (1978: met *A. argentella* als afzonderlijke soort).
Globale verspreiding – West-Palaearctische soort. Europa: wijd verspreid. Buurlanden: Groot-Brittannië, Frankrijk, België, Duitsland en Denemarken. In België gekend van Vlaanderen en Wallonië (10 provincies).
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen in alle provincies en alle ecoregio's.
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: bosranden (incl. tuinen). Habitatvoorkeur: de ecologie van *A. argyria* is niet goed gekend. De soort wordt vaak in mozaïeklandschappen (parken, tuinen) aangetroffen, ook in poldergebied.
Fenologie – Nederland: mogelijk slechts één generatie per jaar (april-oktober). Vlaanderen: mei-augustus en oktober, met pieken in juni en augustus (2 generaties). Overwintert in het larvale stadium.
Status – Nederland: zeldzaam (specimenonderzoek: 4,8% van Amersfoorthokken; Waarneming.nl: 0,6% van Amersfoorthokken). Vlaanderen: Rode Lijst (Pollet 2000): vrij zeldzaam (code: vZ); actuele zeldzaamheidsklasse: vrij algemeen (11,2% van de onderzochte UTM 5x5km-hokken). Duitsland (Meyer & Stark 2015): gekend van 9/13 deelstaten. Groot-Brittannië (Drake 2018): Least Concern (LC - IUCN).
Literatuur – Meuffels (1978, 1981: als *A. argentella*); Meuffels (2002: zowel *A. argentella* als *A. argyria* worden vermeld). Sinds Meuffels et al. (1989) en Cole (1990) wordt *A. argentella* als een synonym van *A. argyria* beschouwd, maar diepgaander taxonomisch en moleculair onderzoek moet uitwijzen of deze stellingname correct is.

Argyra atriceps

Basisdata – 7 Amersfoorthokken (specimenonderzoek: 6 / Waarneming.nl: 1). Specimens: 7 ♂, 7 ♀. Meest recente record: 2018.
Identificatie – Parent (1938), d'Assis Fonseca (1978).
Globale verspreiding – West-Palaearctische soort. Europa: wijd verspreid, vooral in het noordwesten en centrum, maar ontbreekt in Noord-Europa. Buurlanden: Groot-Brittannië, Frankrijk, België en Duitsland. In België gekend van Vlaanderen en Wallonië (9 provincies).
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen in drie provincies vooral in het binnenland: Gelderland, Limburg en Zuid-Holland.
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: bossen. Habitatvoorkeur: *A. atriceps* is een eerder zuidelijke soort van vochtige bossen en broekbossen op leembodem (Pollet 2000).
Fenologie – Nederland: één generatie per jaar (mei-juli). Vlaanderen: mei-augustus, met piek in juni (één generatie). Overwintert in het larvale stadium.
Status – Nederland: zeer zeldzaam (specimenonderzoek: 1% van Amersfoorthokken; Waarneming.nl: 0,3% van Amersfoorthokken). Vlaanderen: Rode Lijst (Pollet 2000): zeldzaam (code: Z); actuele zeldzaamheidsklasse: vrij zeldzaam (6,3% van de onderzochte UTM 5x5km-hokken). Duitsland (Meyer & Stark 2015): gekend van 4/13 deelstaten. Groot-Brittannië (Drake 2018): Nationally Scarce (NS); Least Concern (LC - IUCN).
Literatuur – Meuffels (1978, 2002).

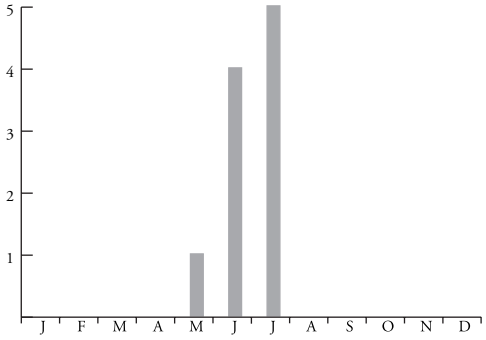

Argyra diaphana

Basisdata – 243 Amersfoorthokken (specimenonderzoek: 105 / Waarneming.nl: 158). Specimens: 449 ♂, 164 ♀. Meest recente record: 2022.
Identificatie – Parent (1938), d'Assis Fonseca (1978).
Globale verspreiding – West-Palaearctische soort. Europa: wijd verspreid, behalve in het zuiden. Buurlanden: Groot-Brittannië, Frankrijk, België, Duitsland en Denemarken. In België gekend van Vlaanderen en Wallonië (11 provincies).
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen in alle provincies en alle ecoregio's.
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: bossen. Habitatvoorkeur: *A. diaphana* is een opvallende lentesoort die in vochtige bossen en beboste moerassen te vinden is, vooral op leembodem.
Fenologie – Nederland: één generatie per jaar (april-oktober). Vlaanderen: april-oktober, met piek in juni (één generatie). Overwintert in het larvale stadium.
Status – Nederland: algemeen (specimenonderzoek: 11,1% van Amersfoorthokken; Waarneming.nl: 30,7% van Amersfoorthokken). Vlaanderen: Rode Lijst (Pollet 2000): momenteel niet bedreigd (code: N); actuele zeldzaamheidsklasse: algemeen (24,2% van de onderzochte UTM 5x5km-hokken). Duitsland (Meyer & Stark 2015): gekend van 12/13 deelstaten. Groot-Brittannië (Drake 2018): Least Concern (LC - IUCN).
Literatuur – Meuffels (2002).

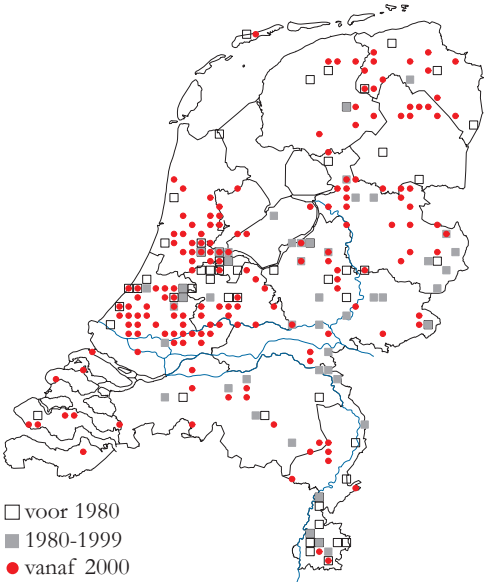

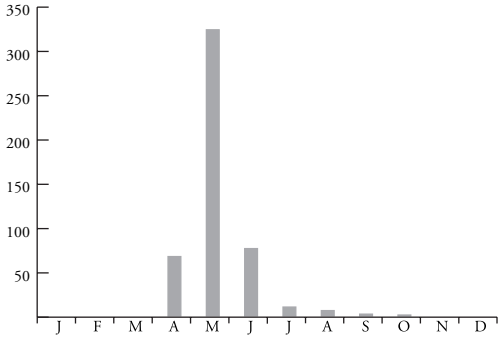

Argyra discedens – nieuw voor Nederland

Basisdata – 4 Amersfoorthokken (specimenonderzoek: 3 / Waarneming.nl: 1). Specimens: 4 ♂. Meest recente record: 2016.
Identificatie – Parent (1938).
Globale verspreiding – West-Palaearctische soort. Europa: enkel gekend van Frankrijk, België, Nederland, Duitsland, Portugal (Pollet et al. 2019) en Roemenië. Buurlanden: Frankrijk, België (Pollet niet-gepubliceerde data) en Duitsland. In België enkel gekend van Vlaanderen (1 provincie).
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen in vier provincies: Friesland, Limburg, Noord-Holland en Zuid-Holland.
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: slikken en schorren. Habitatvoorkeur: *A. discedens* werd tot hier toe vooral in open moerassen incl. zilte graslanden aangetroffen.
Fenologie – Nederland: één generatie per jaar (mei-september). Vlaanderen: juni-juli en september (wellicht één generatie). Overwintert in het larvale stadium.
Status – Nederland: uiterst zeldzaam (Waarneming.nl: 0,3% van Amersfoorthokken). Vlaanderen: actuele zeldzaamheidsklasse: uiterst zeldzaam (0,4% van de onderzochte UTM 5x5km-hokken). Duitsland (Meyer & Stark 2015): gekend van 4/13 deelstaten.
Literatuur – Meuffels (1974, 1981), Meuffels (2002: de synonimie met *A. argentella* is incorrect).

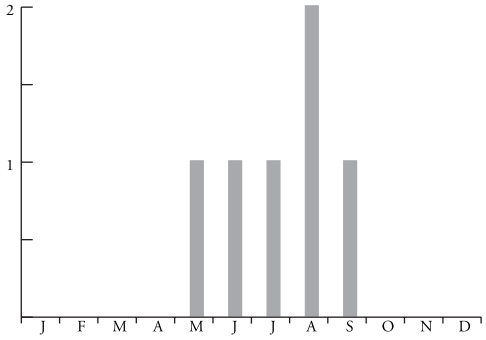

Argyra elongata

Basisdata – 9 Amersfoorthokken (specimenonderzoek: 7 / Waarneming.nl: 2). Specimens: 27 ♂, 22 ♀. Meest recente record: 2022.
Identificatie – Parent (1938), d'Assis Fonseca (1978).
Globale verspreiding – West-Palaearctische soort. Europa: vooral in het noorden, noordwesten en centrum, daarbuiten enkel gekend uit Polen. Buurlanden: Groot-Brittannië, Frankrijk, België, Duitsland en Denemarken. In België gekend van Vlaanderen en Wallonië (4 provincies).
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen in zes provincies en vooral in de laagveenecoregio.
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: moerassen. Habitatvoorkeur: *A. elongata* is een kensoort van laagveenmoerassen. Ze wordt ook gevonden in rietlanden op veengrond en vochtige elzenbroekbossen (Pollet 2000).
Fenologie – Nederland: één generatie per jaar (mei-augustus). Vlaanderen: mei-september, met piek in juni-juli (één generatie). Overwintert in het larvale stadium.
Status – Nederland: zeer zeldzaam (specimenonderzoek: 1,1% van Amersfoorthokken; Waarneming.nl: 0,6% van Amersfoorthokken). Vlaanderen: Rode Lijst (Pollet 2000): zeldzaam (code: Z); actuele zeldzaamheidsklasse: zeldzaam (2,2% van de onderzochte UTM 5x5km-hokken). Duitsland (Meyer & Stark 2015): gekend van 8/13 deelstaten. Groot-Brittannië (Drake 2018): Nationally Scarce (NS); Least Concern (LC - IUCN).
Literatuur – Meuffels (2002).

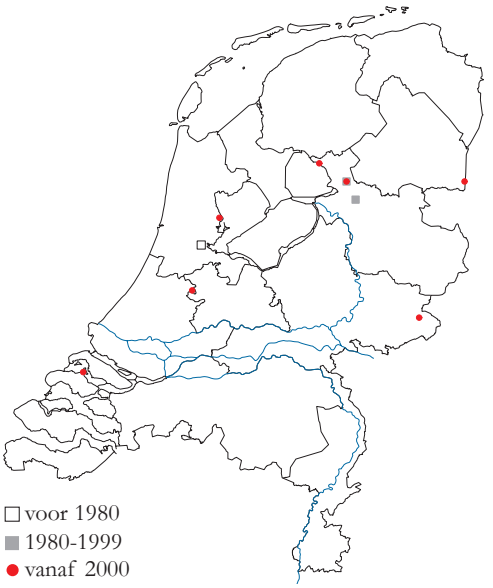

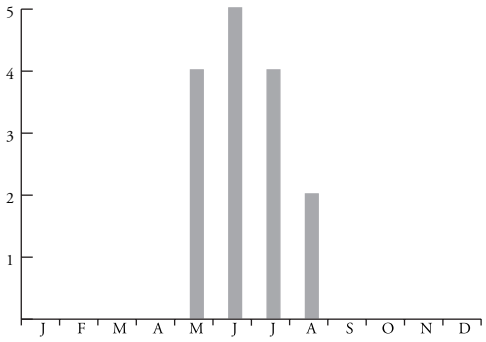

Argyra grata

Basisdata – 16 Amersfoorthokken (specimenonderzoek: 14 / Waarneming.nl: 2). Specimens: 35 ♂, 48 ♀. Meest recente record: 2017.
Identificatie – Parent (1938), d'Assis Fonseca (1978).
Globale verspreiding – West-Palaearctische soort. Europa: vooral in het noordwesten en centrum, daarbuiten enkel gekend uit Polen, Spanje en Roemenië. Buurlanden: Groot-Brittannië, Frankrijk, België en Duitsland. In België gekend van Vlaanderen en Wallonië (11 provincies).
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen in vijf provincies, met een concentratie in Zuid-Limburg.
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: bossen. Habitatvoorkeur: *A. grata* is een tyische leembodemsoort, die vooral gevonden wordt in vochtig open loofbos en abundant optreedt in alluviaal elzenbroekbos (Pollet 2000, Drake 2018).
Fenologie – Nederland: één generatie per jaar (juni-augustus). Vlaanderen: juni-augustus, met piek in juli (één generatie). Overwintert in het larvale stadium.
Status – Nederland: zeer zeldzaam (specimenonderzoek: 1,3% van Amersfoorthokken; Waarneming.nl: 0,6% van Amersfoorthokken). Vlaanderen: Rode Lijst (Pollet 2000): kwetsbaar (code: 3); actuele zeldzaamheidsklasse: vrij zeldzaam (7,8% van de onderzochte UTM 5x5km-hokken). Duitsland (Meyer & Stark 2015): gekend van 7/13 deelstaten. Groot-Brittannië (Drake 2018): Nationally Rare (NR); Near Threatened (NT - IUCN).
Literatuur – Meuffels (2002).

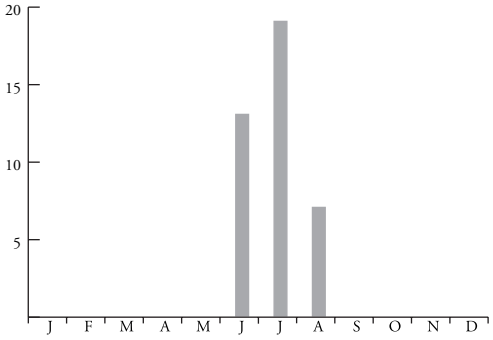

Argyra ilonae

Basisdata – 13 Amersfoorthokken (specimenonderzoek: 12 / Waarneming.nl: 1). Specimens: 8 ♂, 12 ♀. Meest recente record: 2018.
Identificatie – Parent (1938: als *A. confinis*), d'Assis Fonseca (1978: als *A. confinis*).
Globale verspreiding – West-Palaearctische soort. Europa: vooral in het noorden, noordwesten en centrum, daarbuiten enkel gekend uit Polen, Italië, Roemenië en voormalig Joegoslavië. Buurlanden: Groot-Brittannië, Frankrijk, België, Duitsland en Denemarken. In België gekend van Vlaanderen en Wallonië (11 provincies).
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen in zes provincies.
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: bossen. Habitatvoorkeur: *A. ilonae* wordt vooral gevonden in open park- en boslandschap met waterpartijen, meestal maar niet uitsluitend op leem- en zandleembodem.
Fenologie – Nederland: één generatie per jaar (mei-augustus). Vlaanderen: mei-september, met piek in juni-juli (één generatie). Overwintert in het larvale stadium.
Status – Nederland: zeer zeldzaam (specimenonderzoek: 1% van Amersfoorthokken; Waarneming.nl: 0,3% van Amersfoorthokken). Vlaanderen: Rode Lijst (Pollet 2000): zeldzaam (code: Z); actuele zeldzaamheidsklasse: vrij zeldzaam (7,8% van de onderzochte UTM 5x5km-hokken). Duitsland (Meyer & Stark 2015): gekend van 11/13 deelstaten. Groot-Brittannië (Drake 2018): Least Concern (LC - IUCN).
Literatuur – Meuffels (1978: als *A. confinis*), Meuffels (2002).

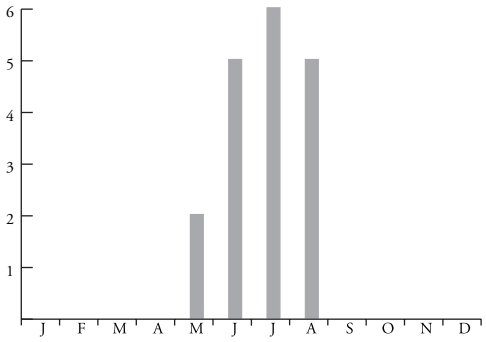

Argyra leucocephala (fig. 4)

Basisdata – 124 Amersfoorthokken (specimenonderzoek: 101 / Waarneming.nl: 28). Specimens: 197 ♂, 108 ♀. Meest recente record: 2022.
Identificatie – Parent (1938), d'Assis Fonseca (1978).
Globale verspreiding – Palaearctische soort. Europa: wijd verspreid, vooral in het noorden, noordwesten en centrum. Buurlanden: Groot-Brittannië, Frankrijk, België, Duitsland en Denemarken. In België gekend van Vlaanderen en Wallonië (11 provincies).
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen in alle provincies.
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: diverse habitattypen (eurytoop). Habitatvoorkeur: *A. leucocephala* is de meest eurytope soort van dit genus, maar blijft niettemin gebonden aan vochtige ondergrond en bebossing.
Fenologie – Nederland: mogelijk slechts één generatie per jaar (april-oktober). Vlaanderen: mei-oktober, met piek in juni (2 generaties). Overwintert in het larvale stadium.
Status – Nederland: vrij zeldzaam (specimenonderzoek: 9,8% van Amersfoorthokken; Waarneming.nl: 7% van Amersfoorthokken). Vlaanderen: Rode Lijst (Pollet 2000): momenteel niet bedreigd (code: N); actuele zeldzaamheidsklasse: algemeen (26% van de onderzochte UTM 5x5km-hokken). Duitsland (Meyer & Stark 2015): gekend van 11/13 deelstaten. Groot-Brittannië (Drake 2018): Least Concern (LC - IUCN).
Literatuur – Meuffels (2002).

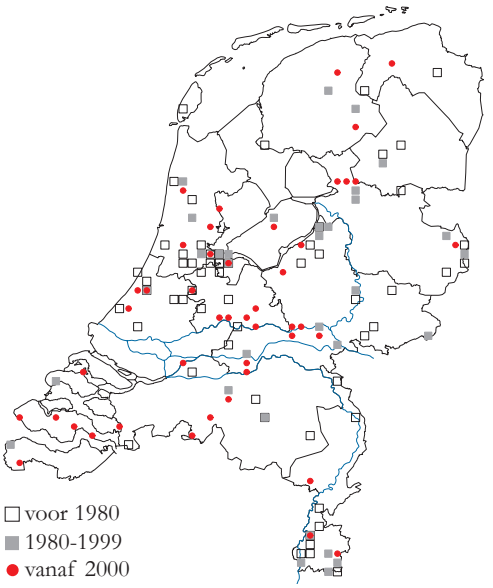

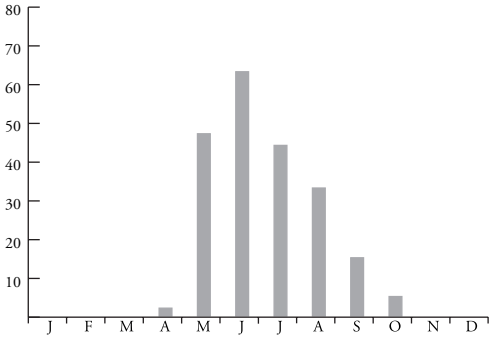

Argyra perplexa

Basisdata – 44 Amersfoorthokken (specimenonderzoek: 35 / Waarneming.nl: 11). Specimens: 106 ♂, 30 ♀. Meest recente record: 2021.
Identificatie – Parent (1938), d'Assis Fonseca (1978).
Globale verspreiding – Europese soort, die buiten Nederland enkel gekend is van Ierland, Groot-Brittannië, Frankrijk, België, Duitsland, Zwitserland, Hongarije, Portugal (Pollet et al. 2019) en Italië. Buurlanden: zie hierboven. In België gekend van Vlaanderen en Wallonië (11 provincies).
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen in alle provincies.
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: bossen. Habitatvoorkeur: net als *A. argentina* komt *A. perplexa* meestal voor in vochtige bossen en is vaak abundant in elzen- en elzenwilgenbroekbossen, in sommige gevallen met veenbodem. In mindere mate wordt ze ook in vochtige heide gevonden. Volgens Meuffels (1981) bereikt deze soort de noordgrens van haar continentale verspreiding in Nederland.
Fenologie – Nederland: één generatie per jaar (mei-oktober). Vlaanderen: juni-oktober, met piek in juni (één generatie). Overwintert in het larvale stadium.
Status – Nederland: zeldzaam (specimenonderzoek: 4,8% van Amersfoorthokken; Waarneming.nl: 3,2% van Amersfoorthokken). Vlaanderen: Rode Lijst (Pollet 2000): momenteel niet bedreigd (code: N); actuele zeldzaamheidsklasse: vrij algemeen (12,3% van de onderzochte UTM 5x5km-hokken). Duitsland (Meyer & Stark 2015): gekend van 1/13 deelstaten. Groot-Brittannië (Drake 2018): Least Concern (LC - IUCN).
Literatuur – Meuffels (1981, 2002).

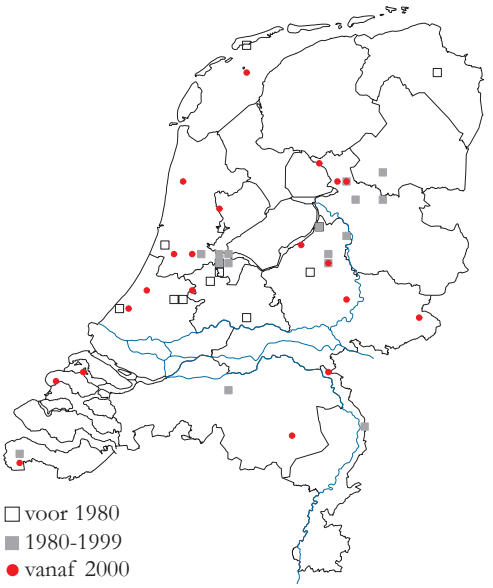

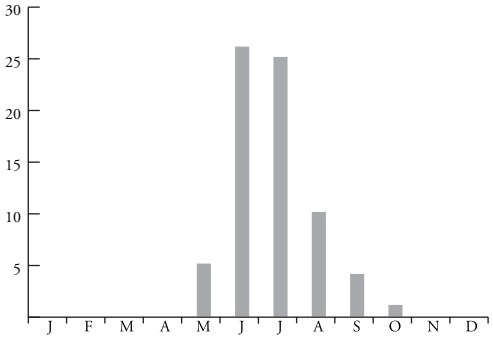

Argyra vestita

Basisdata – 45 Amersfoorthokken (specimenonderzoek: 39 / Waarneming.nl: 8). Specimens: 147 ♂, 52 ♀. Meest recente record: 2022.
Identificatie – Parent (1938), d'Assis Fonseca (1978).
Globale verspreiding – West-Palaearctische soort. Europa: wijd verspreid. Buurlanden: Groot-Brittannië, Frankrijk, België, Duitsland en Denemarken. In België gekend van Vlaanderen en Wallonië (9 provincies).
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen in negen provincies en in het bijzonder de zeeklei- en laagveenecoregio's.
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: rietmoerassen. Habitatvoorkeur: in tegenstelling tot de meeste andere soorten uit dit genus, wordt *A. vestita* vooral in open laaglandmoerassen aangetroffen. Ze kan zeer abundant voorkomen in rietlanden op veenbodem (Pollet 1992a,b).
Fenologie – Nederland: één generatie per jaar (april-augustus). Vlaanderen: mei-september, met piek in juli (één generatie). Overwintert in het larvale stadium.
Status – Nederland: zeldzaam (specimenonderzoek: 3,8% van Amersfoorthokken; Waarneming.nl: 1,7% van Amersfoorthokken). Vlaanderen: Rode Lijst (Pollet 2000): vrij zeldzaam (code: vZ); actuele zeldzaamheidsklasse: vrij algemeen (12,6% van de onderzochte UTM 5x5km-hokken). Duitsland (Meyer & Stark 2015): gekend van 11/13 deelstaten. Groot-Brittannië (Drake 2018): Least Concern (LC - IUCN).
Literatuur – Meuffels (2002).

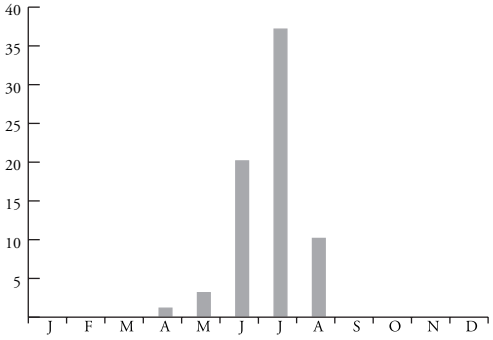

Asyndetus latifrons

Basisdata – 11 Amersfoorthokken (specimenonderzoek: 11 / Waarneming.nl: geen). Specimens: 49 ♂, 45 ♀. Meest recente record: 2019.
Identificatie – Parent (1938).
Globale verspreiding – Palaearctische soort. Europa: wijd verspreid, maar ontbreekt in het noorden. Buurlanden: Groot-Brittannië, Frankrijk, België en Duitsland. In België gekend van Vlaanderen en Wallonië (6 provincies).
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen in drie provincies: Noord-Brabant, Limburg en Zeeland, met een concentratie in Zuid-Limburg.
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: oevers. Habitatvoorkeur: *A. latifrons* is een uitgesproken zandminnende (psammofiele) soort, die talrijk voorkomt op vochtige, ijle oevers van stilstaande plassen. Ze lijkt evenwel de kustzone te mijden (Pollet 2000). In Groot-Brittannië komt ze vooral op open stenige rivieroevers voor (Drake 2018).
Fenologie – Nederland: één generatie per jaar (april-september). Vlaanderen: mei-september, met piek in juli (één generatie). Overwintert in het larvale stadium.
Status – Nederland: zeldzaam (specimenonderzoek: 2,1% van Amersfoorthokken). Vlaanderen: Rode Lijst (Pollet 2000): zeldzaam (code: Z); actuele zeldzaamheidsklasse: vrij zeldzaam (8,2% van de onderzochte UTM 5x5km-hokken). Duitsland (Meyer & Stark 2015): gekend van 7/13 deelstaten. Groot-Brittannië (Drake 2018): Nationally Rare (NR); Data Deficient (DD - IUCN).
Literatuur – Meuffels (1981, 2002).

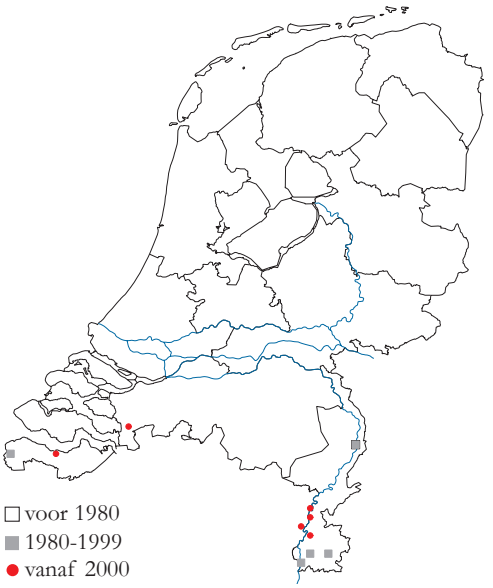

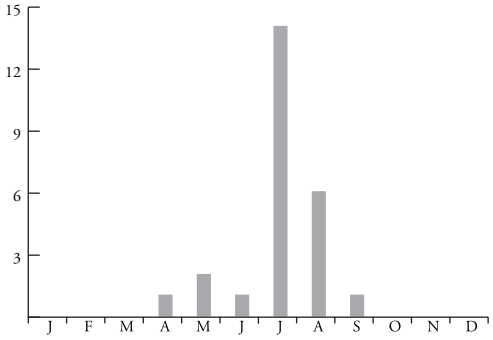

Australachalcus melanotrichus

Basisdata – 3 Amersfoorthokken (specimenonderzoek: 2 / Waarneming.nl: 1). Specimens: 1 ♂, 1 ♀. Meest recente record: 2015.
Identificatie – Pollet (1996: als *Achalcus melanotrichus*).
Globale verspreiding – West-Palaearctische soort. Europa: vrijwel beperkt tot het noorden, noordwesten en centrum, daarbuiten enkel gekend uit Roemenië. Buurlanden: Groot-Brittannië, Frankrijk, België en Duitsland. In België gekend van Vlaanderen en Wallonië (6 provincies).
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen in drie provincies: Noord-Brabant, Limburg en Zuid-Holland.
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: holtes en sapstromen in bomen. Habitatvoorkeur: larven van *A. melanotrichus* leven in vochtige boomholten en sapstromen waar de volwassen vliegen ook meestal te vinden zijn. De soort is geenszins aan bos gebonden en komt dus ook op alleenstaande bomen in open landschap voor (Pollet 2000).
Fenologie – Nederland: juni. Vlaanderen: juni-augustus, met piek in juni (één generatie). Overwintert in het larvale stadium.
Status – Nederland: uiterst zeldzaam (specimenonderzoek: 0,2% van Amersfoorthokken; Waarneming.nl: 0,3% van Amersfoorthokken). Vlaanderen: Rode Lijst (Pollet 2000): zeer zeldzaam (code: zZ); actuele zeldzaamheidsklasse: zeldzaam (2,6% van de onderzochte UTM 5x5km-hokken). Duitsland (Meyer & Stark 2015): gekend van 5/13 deelstaten. Groot-Brittannië (Drake 2018): Nationally Scarce (NS); Least Concern (LC - IUCN).
Literatuur – Meuffels (1974: als *Achalcus melanotrichus*, 2002).

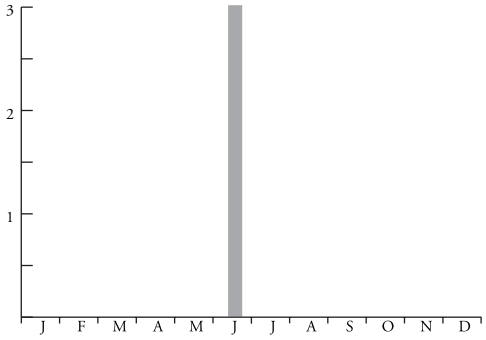

Campsicnemus alpinus

Basisdata – 9 Amersfoorthokken (specimenonderzoek: 9 / Waarneming.nl: geen). Specimens: 13 ♂, 23 ♀. Meest recente record: 2021.
Identificatie – Parent (1938), d'Assis Fonseca (1978).
Globale verspreiding – West-Palaearctische soort. Europa: vooral in het noorden en noordwesten, daarbuiten enkel gekend uit Oostenrijk en Polen. Buurlanden: Groot-Brittannië, Frankrijk, België, Duitsland en Denemarken. In België enkel gekend van Vlaanderen (3 provincies).
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen in vijf provincies en vooral op de hoger gelegen zandgronden in het binnenland.
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: heide en veen. Habitatvoorkeur: *C. alpinus* is een stenotope soort van vochtige heide waar ze vooral op ijl begroeide oevers van vennen gevonden wordt (Pollet 2000).
Fenologie – Nederland: mogelijk twee generaties per jaar (mei-september). Vlaanderen: mei-december, met piek in augustus (één generatie). Overwintert in het larvale stadium.
Status – Nederland: zeer zeldzaam (specimenonderzoek: 1,1% van Amersfoorthokken). Vlaanderen: Rode Lijst (Pollet 2000): zeldzaam (code: Z); actuele zeldzaamheidsklasse: zeldzaam (4,8% van de onderzochte UTM 5x5km-hokken). Duitsland (Meyer & Stark 2015): gekend van 7/13 deelstaten. Groot-Brittannië (Drake 2018): Least Concern (LC - IUCN).
Literatuur – Meuffels (2002).

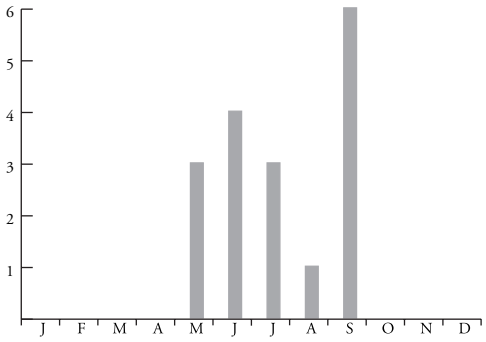

Campsicnemus armatus

Basisdata – 30 Amersfoorthokken (specimenonderzoek: 25 / Waarneming.nl: 6). Specimens: 104 ♂, 90 ♀. Meest recente record: 2021.
Identificatie – Parent (1938), d'Assis Fonseca (1978).
Globale verspreiding – Overwegend Palaearctische soort, die ook voorkomt in de Oriëntaalse regio. Europa: vooral in het noorden, noordwesten en centrum, daarbuiten enkel gekend uit Polen en Italië. Buurlanden: Groot-Brittannië, Frankrijk, België, Duitsland en Denemarken. In België gekend van Vlaanderen en Wallonië (4 provincies).
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen in zeven provincies binnen een brede kustgordel.
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: slikken en schorren. Habitatvoorkeur: *C. armatus* is een zoutminnende soort, die op modderige bodems in diverse open habitats in de kustzone voorkomt.
Fenologie – Nederland: twee generaties per jaar (februari-maart en mei-november). Vlaanderen: maart en mei-oktober, met piek in juli-september (2 generaties). Overwintert in het larvale stadium.
Status – Nederland: zeldzaam (specimenonderzoek: 2,7% van Amersfoorthokken; Waarneming.nl: 1,2% van Amersfoorthokken). Vlaanderen: Rode Lijst (Pollet 2000): momenteel niet bedreigd (code: N); actuele zeldzaamheidsklasse: vrij algemeen (12,6% van de onderzochte UTM 5x5km-hokken). Duitsland (Meyer & Stark 2015): gekend van 7/13 deelstaten. Groot-Brittannië (Drake 2018): Least Concern (LC - IUCN).
Literatuur – Meuffels (2002).

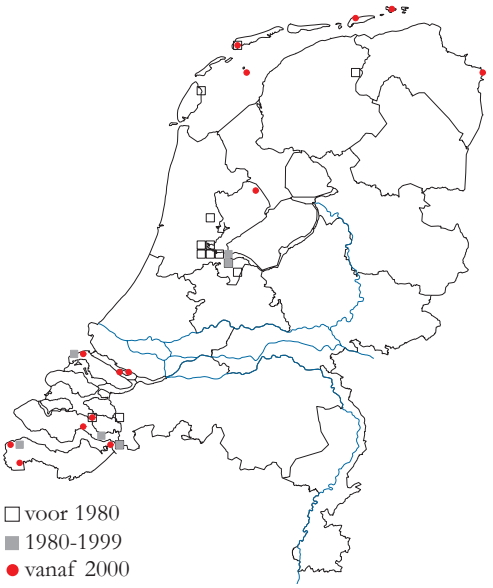

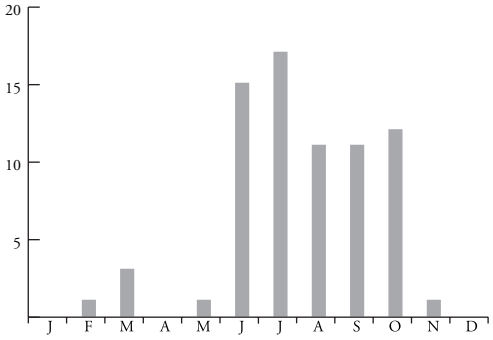

Campsicnemus armoricanus

Basisdata – 5 Amersfoorthokken (specimenonderzoek: 2 / Waarneming.nl: 3). Specimens: 3 ♂ (vrouwtjes zijn nauwelijks van die van *C. pusillus* te onderscheiden). Meest recente record: 2021.
Identificatie – Parent (1938).
Globale verspreiding – Europese soort, met een zwaartepunt in Noordwest- (Frankrijk, België, Luxemburg, Nederland) en Centraal-Europa (Oostenrijk, Tsjechië), daarbuiten enkel gekend uit Portugal (Pollet et al. 2019). Buurlanden: Frankrijk en België. In België gekend van Vlaanderen en Wallonië (6 provincies).
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen in vier provincies: Overijssel, Gelderland, Noord-Brabant en Noord-Holland. Lijkt beperkt tot de hogere zandgronden in het binnenland.
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: oevers. Habitatvoorkeur: *C. armoricanus* is een oeversoort van open habitats op voedselarme bodems (heide, veen).
Fenologie – Nederland: mogelijk twee generaties per jaar (april, juni en september-november). Vlaanderen: juni en augustus (één generatie). Overwintert in het larvale stadium.
Status – Nederland: uiterst zeldzaam (specimenonderzoek: 0,2% van Amersfoorthokken; Waarneming.nl: 0,9% van Amersfoorthokken). Vlaanderen: Rode Lijst (Pollet 2000): zeldzaam (code: Z); actuele zeldzaamheidsklasse: zeldzaam (3,4% van de onderzochte UTM 5x5km-hokken).
Literatuur – Meuffels (1978, 2002).

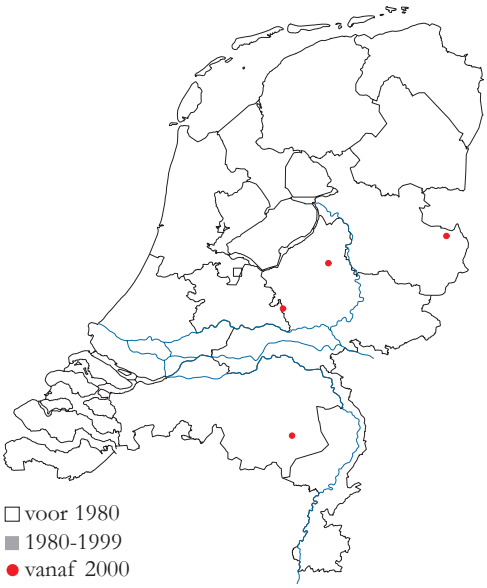

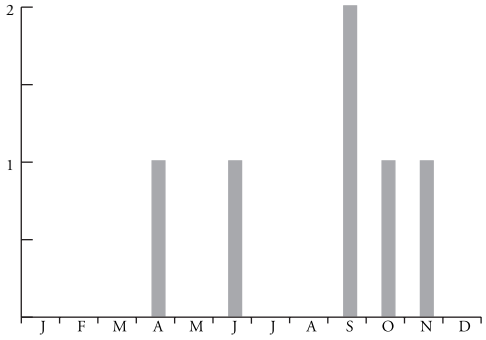

Campsicnemus compeditus

Basisdata – 6 Amersfoorthokken (specimenonderzoek: 6 / Waarneming.nl: geen). Specimens: 5 ♂, 2 ♀. Meest recente record: 2015.
Identificatie – Parent (1938), d'Assis Fonseca (1978).
Globale verspreiding – Palaearctische soort. Europa: vooral in het noorden, noordwesten en centrum, daarbuiten enkel gekend uit Polen. Buurlanden: Groot-Brittannië, Frankrijk, België en Duitsland. In België enkel gekend van Vlaanderen (4 provincies).
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen in vier provincies: Noord-Holland, Utrecht, Gelderland en Limburg.
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: heide en veen. Habitatvoorkeur: *C. compeditus* is een typische soort van veen, die doorgaans in vochtige heidegebieden gevonden wordt (vaak in sloten), maar evenzeer in rietlanden op veenbodem (Pollet 1992a, 2000).
Fenologie – Nederland: één generatie per jaar (mei-juli). Vlaanderen: mei-september, met piek in augustus (één generatie). Overwintert in het larvale stadium.
Status – Nederland: uiterst zeldzaam (specimenonderzoek: 0,6% van Amersfoorthokken). Vlaanderen: Rode Lijst (Pollet 2000): zeldzaam (code: Z); actuele zeldzaamheidsklasse: zeldzaam (3,7% van de onderzochte UTM 5x5km-hokken). Duitsland (Meyer & Stark 2015): gekend van 5/13 deelstaten. Groot-Brittannië (Drake 2018): Least Concern (LC - IUCN).
Literatuur – Meuffels (2002).

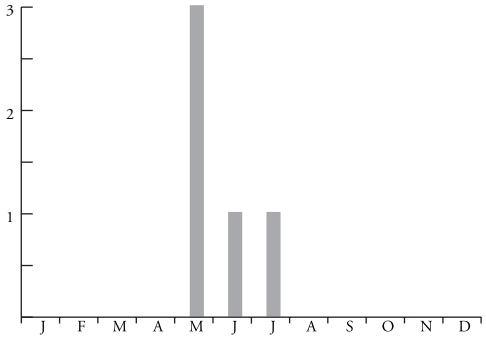

Campsicnemus curvipes

Basisdata – 202 Amersfoorthokken (specimenonderzoek: 164 / Waarneming.nl: 60). Specimens: 595 ♂, 424 ♀. Meest recente record: 2022.
Identificatie – Parent (1938), d'Assis Fonseca (1978).
Globale verspreiding – West-Palaearctische soort, met een bijzonder wijde verspreiding in Europa. Buurlanden: Groot-Brittannië, Frankrijk, België, Duitsland en Denemarken. In België gekend van Vlaanderen en Wallonië (11 provincies).
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen in alle provincies.
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: diverse habitattypen (eurytoop). Habitatvoorkeur: *C. curvipes* is samen met *C. scambus* de minst veeleisende soort van dit genus en komt in zowat elk habitattype voor, zolang de ondergrond maar matig tot zeer vochtig is. In tegenstelling tot *S. scambus* wordt de soort nauwelijks in voedselarme biotopen aangetroffen.
Fenologie – Nederland: ten minste twee generaties per jaar (januari-november). Vlaanderen: maart-december, met piek in juni-juli (ten minste twee generaties). Overwintert vooral in het larvale stadium, maar ook als adult.
Status – Nederland: algemeen (specimenonderzoek: 16,3% van Amersfoorthokken; Waarneming.nl: 14,5% van Amersfoorthokken). Vlaanderen: Rode Lijst (Pollet 2000): momenteel niet bedreigd (code: N); actuele zeldzaamheidsklasse: uiterst algemeen (52,8% van de onderzochte UTM 5x5km-hokken). Duitsland (Meyer & Stark 2015): gekend van 12/13 deelstaten. Groot-Brittannië (Drake 2018): Least Concern (LC - IUCN).
Literatuur – Meuffels (2002).

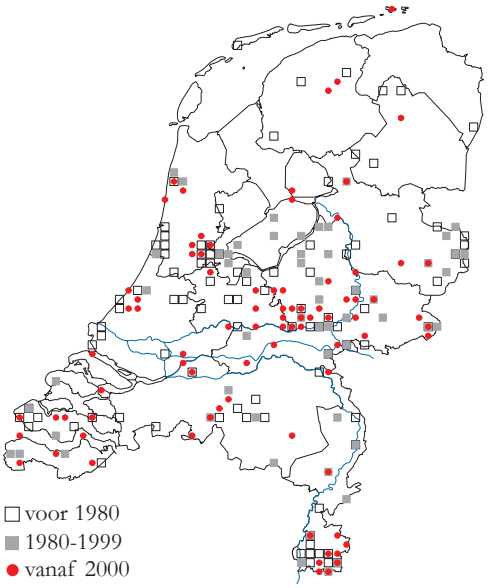

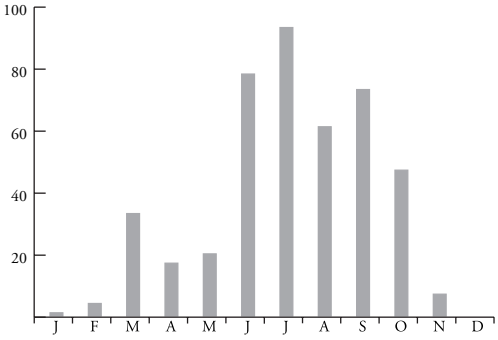

Campsicnemus loripes

Basisdata – 21 Amersfoorthokken (specimenonderzoek: 17 / Waarneming.nl: 5). Specimens: 37 ♂, 24 ♀. Meest recente record: 2021.
Identificatie – Parent (1938), d'Assis Fonseca (1978).
Globale verspreiding – West-Palaearctische soort. Europa: wijd verspreid. Buurlanden: Groot-Brittannië, Frankrijk, België, Duitsland en Denemarken. In België gekend van Vlaanderen en Wallonië (9 provincies).
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen in zeven provincies en vooral op de hoger gelegen zandgronden in het binnenland.
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: bossen. Habitatvoorkeur: *C. loripes* verkiest duidelijk open voedselarme biotopen (dennenbossen, laagveen, vochtige heide) met een open tot ijle vegetatie en modderige bodem. Daarbuiten komt ze enkel in lage aantallen voor.
Fenologie – Nederland: twee generaties per jaar (maart-oktober). Vlaanderen: maart-oktober, met piek in juli (twee generaties). Overwintert vooral in het larvale stadium, maar ook als adult.
Status – Nederland: zeldzaam (specimenonderzoek: 2,3% van Amersfoorthokken; Waarneming.nl: 1,4% van Amersfoorthokken). Vlaanderen: Rode Lijst (Pollet 2000): momenteel niet bedreigd (code: N); actuele zeldzaamheidsklasse: vrij algemeen (13% van de onderzochte UTM 5x5km-hokken). Duitsland (Meyer & Stark 2015): gekend van 8/13 deelstaten. Groot-Brittannië (Drake 2018): Least Concern (LC - IUCN).

Literatuur – Meuffels (2002).

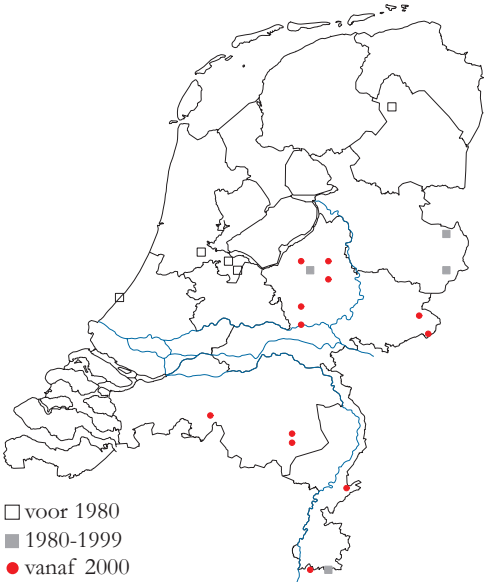

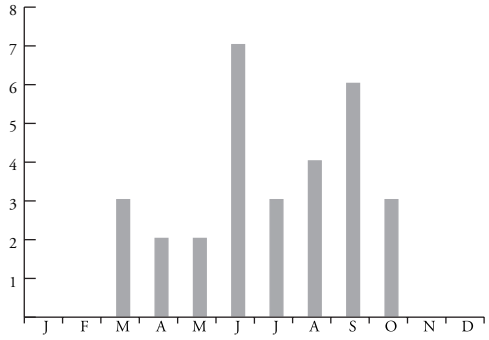

Campsicnemus lumbatus

Basisdata – 21 Amersfoorthokken (specimenonderzoek: 14 / Waarneming.nl: 8). Specimens: 51 ♂, 19 ♀. Meest recente record: 2021.
Identificatie – Parent (1938).
Globale verspreiding – Palaearctische soort. Europa: vooral in het noorden, noordwesten en centrum, daarbuiten enkel gekend uit Polen, Estland en Roemenië. Buurlanden: Frankrijk, België en Duitsland. In België gekend van Vlaanderen en Wallonië (9 provincies).
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen in vijf provincies: Flevoland, Gelderland, Limburg, Noord-Holland en Zeeland.
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: moerassen. Habitatvoorkeur: *C. lumbatus* is een soort van open moerassen met modderige bodem, vooral op zandleem- en leembodem. De soort werd abundant aangetroffen op bladeren van gele plomp *Nuphar lutea* in het Oude Waalmeer te Ubbergen (Van der Velde et al. 1985).
Fenologie – Nederland: twee generaties per jaar (februari-november). Vlaanderen: mei-augustus en oktober, met pieken in juni en augustus (2 generaties). Overwintert in het larvale stadium.
Status – Nederland: zeldzaam (specimenonderzoek: 2,1% van Amersfoorthokken; Waarneming.nl: 2,3% van Amersfoorthokken). Vlaanderen: Rode Lijst (Pollet 2000): vrij zeldzaam (code: vZ); actuele zeldzaamheidsklasse: vrij zeldzaam (7,8% van de onderzochte UTM 5x5km-hokken). Duitsland (Meyer & Stark 2015): gekend van 9/13 deelstaten. Groot-Brittannië (Drake 2018): Least Concern (LC - IUCN).
Literatuur – Meuffels (1974, 1978, 1981, 2002).

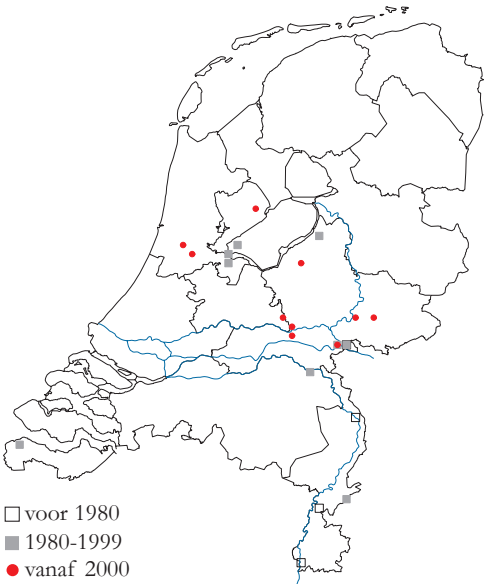

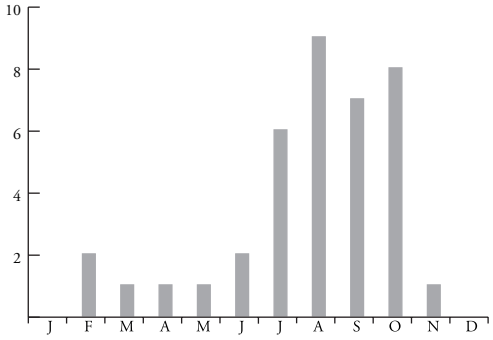

Campsicnemus magius

Basisdata – 6 Amersfoorthokken (specimenonderzoek: 5 / Waarneming.nl: 2). Specimens: 14 ♀. Meest recente record: 2022.
Identificatie – Parent (1938), d'Assis Fonseca (1978).
Globale verspreiding – Overwegend Palaearctische soort, die ook voorkomt in de Afrotropische regio. Europa: wijd verspreid, maar ontbreekt alsnog in het noorden en noordoosten. Buurlanden: Groot-Brittannië, Frankrijk, België en Duitsland. In België enkel gekend van Vlaanderen (2 provincies).
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen in de drie meest zuidelijke kustprovincies: Noord-Holland, Zuid-Holland, Zeeland.
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: slikken en schorren. Habitatvoorkeur: *C. magius* is een typische soort voor zilte graslanden en komt verrassend genoeg weinig in echte schorren en slikken voor (Pollet 2000, Drake 2018).
Fenologie – Nederland: één generatie per jaar (mei-september). Vlaanderen: juni en augustus-september (één generatie). Overwintert in het larvale stadium.
Status – Nederland: uiterst zeldzaam (specimenonderzoek: 0,6% van Amersfoorthokken; Waarneming.nl: 0,3% van Amersfoorthokken). Vlaanderen: Rode Lijst (Pollet 2000): zeer zeldzaam (code: zZ); actuele zeldzaamheidsklasse: zeldzaam (2,6% van de onderzochte UTM 5x5km-hokken). Duitsland (Meyer & Stark 2015): gekend van 4/13 deelstaten. Groot-Brittannië (Drake 2018): Nationally Rare (NR); Vulnerable (VU - IUCN).
Literatuur – Meuffels (1978, 1981, 2002).

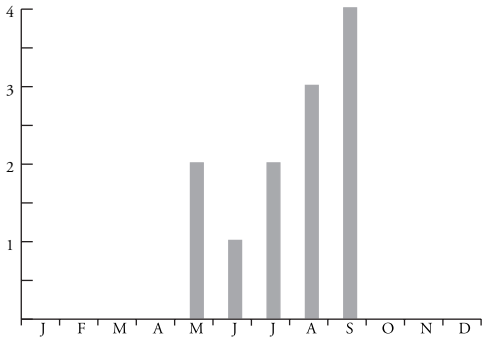

Campsicnemus marginatus

Basisdata – 6 Amersfoorthokken (specimenonderzoek: 5 / Waarneming.nl: 1). Specimens: 2 ♂, 3 ♀. Meest recente record: 2017.
Identificatie – Parent (1938), d'Assis Fonseca (1978).
Globale verspreiding – Palaearctische soort. Europa: vooral in het noorden, noordwesten en centrum, daarbuiten enkel gekend uit Polen, Portugal (Pollet et al. 2019), Italië en Griekenland. Buurlanden: Groot-Brittannië, België en Duitsland. In België gekend van Vlaanderen en Wallonië (5 provincies).
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen in vier provincies, vooral in het binnenland: Overijssel, Flevoland, Gelderland en Limburg.
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: oevers. Habitatvoorkeur: *C. marginatus* is een eerder zuidelijke soort die vooral gevonden wordt op open oevers van grote stilstaande waters en rivieren.
Fenologie – Nederland: één generatie per jaar (juni-juli en september). Vlaanderen: juli (één generatie). Overwintert in het larvale stadium.
Status – Nederland: uiterst zeldzaam (specimenonderzoek: 0,8% van Amersfoorthokken; Waarneming.nl: 0,3% van Amersfoorthokken). Vlaanderen: actuele zeldzaamheidsklasse: uiterst zeldzaam (0,4% van de onderzochte UTM 5x5km-hokken). Duitsland (Meyer & Stark 2015): gekend van 7/13 deelstaten. Groot-Brittannië (Drake 2018): Least Concern (LC - IUCN).
Literatuur – Meuffels (1981, 2002).

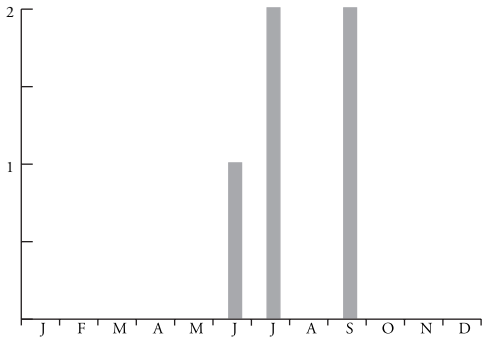

Campsicnemus picticornis

Basisdata – 25 Amersfoorthokken (specimenonderzoek: 19 / Waarneming.nl: 7). Specimens: 193 ♂, 159 ♀. Meest recente record: 2022.
Identificatie – Parent (1938), d'Assis Fonseca (1978).
Globale verspreiding – Palaearctische soort. Europa: vooral in het noorden, noordwesten en centrum, daarbuiten enkel gekend uit Polen, Estland en Italië. Buurlanden: Groot-Brittannië, Frankrijk, België, Duitsland en Denemarken. In België gekend van Vlaanderen en Wallonië (9 provincies).
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen in zeven provincies, vooral in een brede kustgordel.
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: moerassen. Habitatvoorkeur: *C. picticornis* is vrij eurotoop en wordt zowel in beboste als open biotopen, soms zelfs abundant, aangetroffen. De soort verkiest duidelijk open, vochtige tot modderige oevers van meestal stilstaande wateren.
Fenologie – Nederland: twee generaties per jaar (maart-december). Vlaanderen: maart-oktober, met piek in juni-juli (één generatie). Overwintert in het larvale stadium.
Status – Nederland: zeldzaam (specimenonderzoek: 3,4% van Amersfoorthokken; Waarneming.nl: 1,7% van Amersfoorthokken). Vlaanderen: Rode Lijst (Pollet 2000): momenteel niet bedreigd (code: N); actuele zeldzaamheidsklasse: algemeen (24,2% van de onderzochte UTM 5x5km-hokken). Duitsland (Meyer & Stark 2015): gekend van 7/13 deelstaten. Groot-Brittannië (Drake 2018): Least Concern (LC - IUCN).
Literatuur – Meuffels (1981, 2002), Van der Velde et al. (1985).

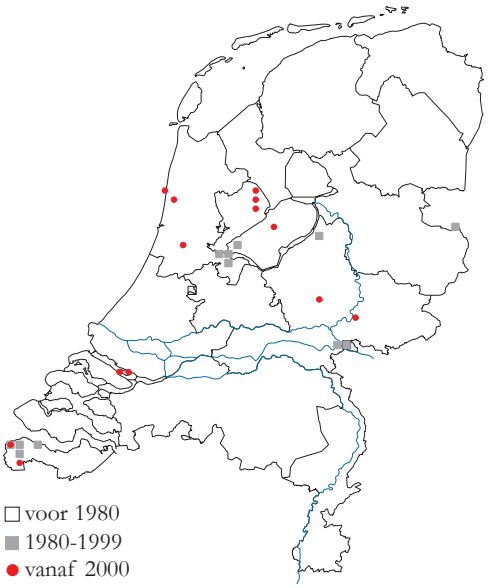

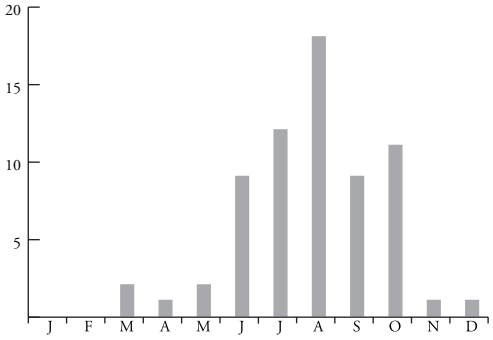

Campsicnemus pumilio

Basisdata – 33 Amersfoorthokken (specimenonderzoek: 21 / Waarneming.nl: 14). Specimens: 96 ♂, 44 ♀. Meest recente record: 2022.
Identificatie – Parent (1938: als *C. pectinulatus*), d'Assis Fonseca (1978: als *C. pectinulatus*).
Globale verspreiding – Palaearctische soort. Europa: vooral in het noorden, noordwesten en centrum, daarbuiten enkel gekend uit Polen, Estland en Portugal (Pollet et al. 2019). Buurlanden: Groot-Brittannië, Frankrijk, België, Duitsland en Denemarken. In België enkel gekend van Vlaanderen (4 provincies).
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen in acht provincies.
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: heide en veen. Habitatvoorkeur: *C. pumilio* komt meest abundant voor op oevers van stilstaande wateren op voedselarme gronden (heide, veen). Daarbuiten vind je de soort slechts zelden en in lage aantallen, maar steeds op oevers (Pollet 2000).
Fenologie – Nederland: mogelijk twee generaties per jaar (maart-november). Vlaanderen: juni-oktober, met piek in augustus (één generatie). Overwintert in het larvale stadium.
Status – Nederland: zeldzaam (specimenonderzoek: 2,9% van Amersfoorthokken; Waarneming.nl: 3,8% van Amersfoorthokken). Vlaanderen: Rode Lijst (Pollet 2000): vrij zeldzaam (code: vZ); actuele zeldzaamheidsklasse: vrij zeldzaam (5,2% van de onderzochte UTM 5x5km-hokken). Duitsland (Meyer & Stark 2015): gekend van 7/13 deelstaten. Groot-Brittannië (Drake 2018): Nationally Scarce (NS); Least Concern (LC - IUCN).
Literatuur – Meuffels (1974, 2002: als *C. pectinulatus*), Van der Velde et al. (1985: als *C. pectinulatus*).

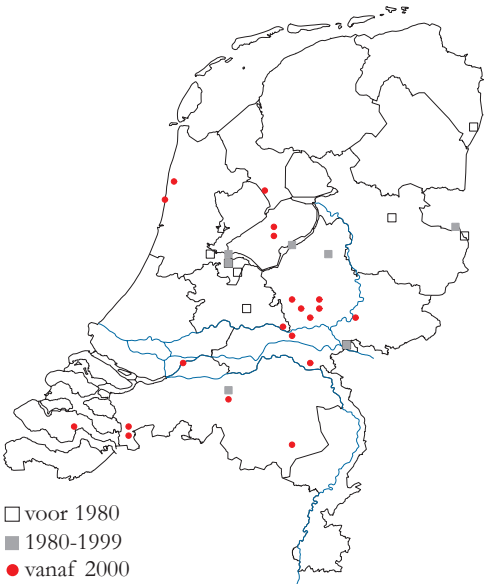

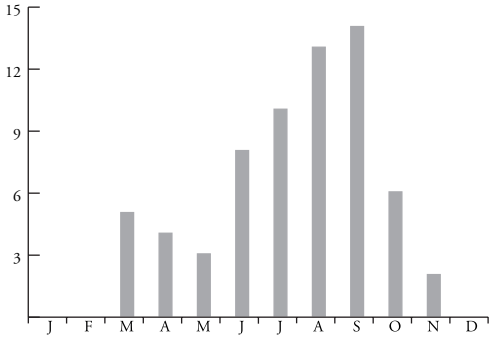

Campsicnemus pusillus

Basisdata – 16 Amersfoorthokken (specimenonderzoek: 3 / Waarneming.nl: 13). Specimens: 3 ♂, 1 ♀. Meest recente record: 2022.
Identificatie – Parent (1938), d'Assis Fonseca (1978).
Globale verspreiding – Palaearctische soort. Europa: vooral in het noorden, noordwesten en centrum, daarbuiten enkel gekend uit Polen, Estland, Italië en Roemenië. Buurlanden: Groot-Brittannië, Frankrijk, België en Duitsland. In België enkel gekend van Vlaanderen (6 provincies).
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen in zeven provincies.
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: moerassen. Habitatvoorkeur: in tegenstelling tot de verwante *C. armoricanus* heeft *C. pusillus* een voorkeur voor meer voedselrijke bodems, waar de soort gevonden wordt op steriele tot ijl begroeide oevers van poelen in deels beboste biotopen (Pollet 2000, Wind & Pollet 2017).
Fenologie – Nederland: één generatie per jaar (juni en augustus-november). Vlaanderen: mei-september, met piek in juni (één generatie). Overwintert in het larvale stadium.
Status – Nederland: zeer zeldzaam (specimenonderzoek: 0,6% van Amersfoorthokken; Waarneming.nl: 3,8% van Amersfoorthokken). Vlaanderen: Rode Lijst (Pollet 2000): zeer zeldzaam (code: zZ); actuele zeldzaamheidsklasse: zeldzaam (4,1% van de onderzochte UTM 5x5km-hokken). Duitsland (Meyer & Stark 2015): gekend van 5/13 deelstaten. Groot-Brittannië (Drake 2018): Nationally Scarce (NS); Least Concern (LC - IUCN).
Literatuur – Wind & Pollet (2017).

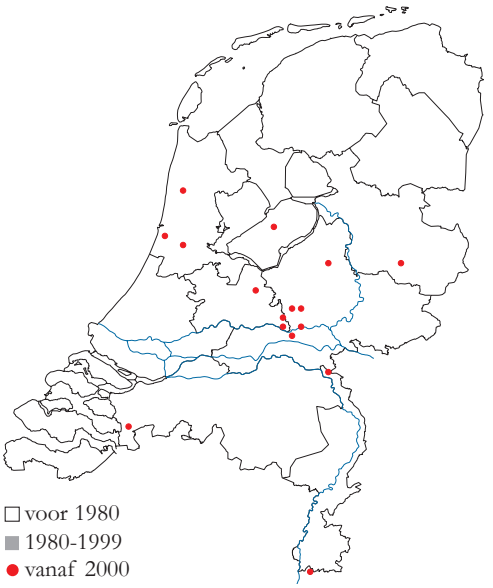

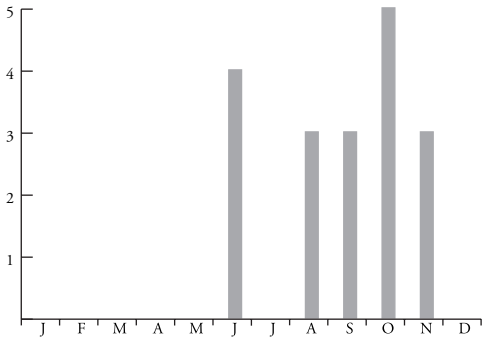

Campsicnemus scambus (fig. 14)

Basisdata – 173 Amersfoorthokken (specimenonderzoek: 109 / Waarneming.nl: 83). Specimens: 279 ♂, 281 ♀. Meest recente record: 2022.
Identificatie – Parent (1938), d'Assis Fonseca (1978).
Globale verspreiding – Palaearctische soort. Europa: wijd verspreid, vooral in het noorden, noordwesten en centrum. Buurlanden: Groot-Brittannië, Frankrijk, België, Duitsland en Denemarken. In België gekend van Vlaanderen en Wallonië (11 provincies).
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen in alle provincies.
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: diverse habitattypen (eurytoop). Habitatvoorkeur: *C. scambus* is een eurytope soort van vaak beboste moerassen op zowel voedselrijke als voedselarme bodems.
Fenologie – Nederland: ten minste twee generaties per jaar (februari-december). Vlaanderen: maart-oktober, met piek in juli (2 generaties). Overwintert vooral in het larvale stadium, maar ook als adult.
Status – Nederland: algemeen (specimenonderzoek: 13,8% van Amersfoorthokken; Waarneming.nl: 21,7% van Amersfoorthokken). Vlaanderen: Rode Lijst (Pollet 2000): momenteel niet bedreigd (code: N); actuele zeldzaamheidsklasse: zeer algemeen (40,9% van de onderzochte UTM 5x5km-hokken). Duitsland (Meyer & Stark 2015): gekend van 11/13 deelstaten. Groot-Brittannië (Drake 2018): Least Concern (LC - IUCN).
Literatuur – Meuffels (2002).

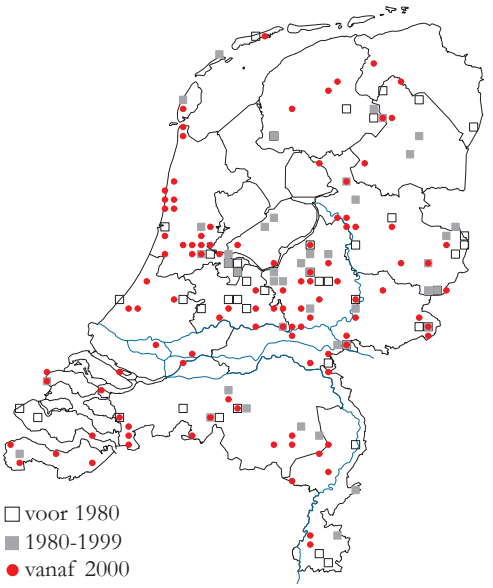

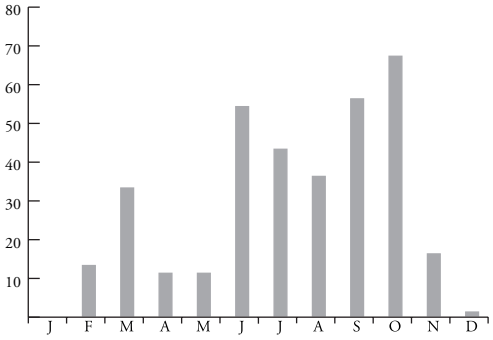

Campsicnemus simplicissimus – nieuw voor Nederland

Basisdata – 1 Amersfoorthok (specimenonderzoek: 1 / Waarneming.nl: geen). Specimens: 1 ♂. Meest recente record: 2021.
Identificatie – Parent (1938).
Globale verspreiding – Palaearctische soort. Europa: wijd verspreid en vooral gekend uit het zuiden. Ontbreekt alsnog in het noorden en noordoosten. Buurlanden: Frankrijk. In België gekend van Vlaanderen en Wallonië (5 provincies) (Pollet niet-gepubliceerde data).
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen in één provincie: Zeeland (natuurreservaat Verdronken Zwarte Polder, Nieuwvliet-Bad).
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: moerassen. Habitatvoorkeur: *C. simplicissimus* is een zuidelijke soort die momenteel aan het oprukken is naar het noorden en reeds op diverse plaatsen in Vlaanderen (België) is aangetroffen (Pollet niet-gepubliceerde data). Het is een soort van open, modderige oevers, zowel in open als beboste habitats.
Fenologie – Nederland: september.
Status – Nederland: uiterst zeldzaam (specimenonderzoek: 0,2% van Amersfoorthokken). Vlaanderen: status nog niet bepaald.
Literatuur – Geen.

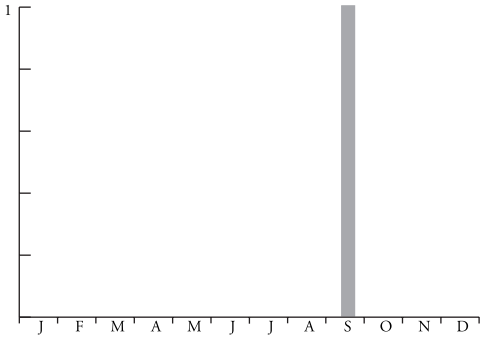

Chrysotimus flaviventris

Basisdata – 9 Amersfoorthokken (specimenonderzoek: 5 / Waarneming.nl: 6). Specimens: 15 ♂, 16 ♀. Meest recente record: 2022.
Identificatie – Parent (1938: als *C. concinnus*), d'Assis Fonseca (1978: als *C. concinnus*).
Globale verspreiding – Europese soort, met zwaartepunt in Noord-, Noordwest- en Centraal-Europa, daarbuiten enkel gekend uit Polen, Portugal (Pollet et al. 2019) en Roemenië. Buurlanden: Groot-Brittannië, Frankrijk, België, Duitsland en Denemarken. In België gekend van Vlaanderen en Wallonië (9 provincies).
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen in vier provincies: Gelderland, Limburg, Noord-Holland en Zuid-Holland.
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: bossen. Habitatvoorkeur: in Vlaanderen is *C. flaviventris* een soort van mature loofbossen op matig vochtige bodem (Pollet 2000). In Nederland blijkt de soort daarentegen vooral in het duingebied voor te komen.
Fenologie – Nederland: één generatie per jaar (juni-augustus). Vlaanderen: juni-september, met piek in juli (één generatie). Overwintert in het larvale stadium.
Status – Nederland: zeer zeldzaam (specimenonderzoek: 1,0% van Amersfoorthokken; Waarneming.nl: 1,7% van Amersfoorthokken). Vlaanderen: Rode Lijst (Pollet 2000): zeldzaam (code: Z); actuele zeldzaamheidsklasse: zeldzaam (2,6% van de onderzochte UTM 5x5km-hokken). Duitsland (Meyer & Stark 2015): gekend van 11/13 deelstaten. Groot-Brittannië (Drake 2018): Least Concern (LC - IUCN).
Literatuur – Meuffels (2002: bevestiging).

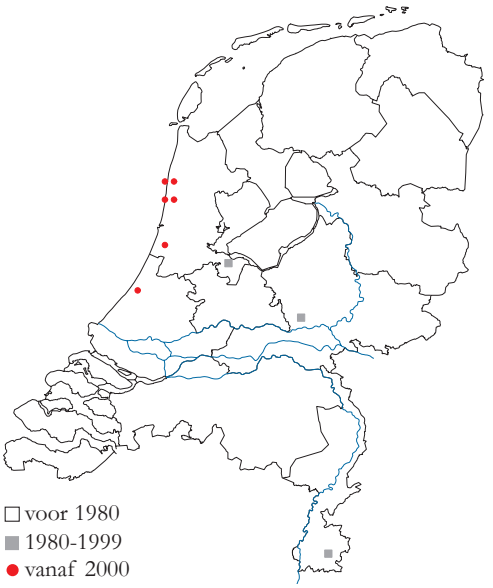

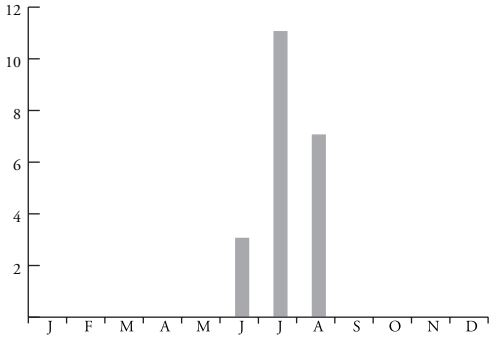

Chrysotimus molliculus (fig. 11)

Basisdata – 208 Amersfoorthokken (specimenonderzoek: 89 / Waarneming.nl: 142). Specimens: 1.554 ♂, 1.525 ♀. Meest recente record: 2022.
Identificatie – Parent (1938), d'Assis Fonseca (1978).
Globale verspreiding – Palaearctische soort. Europa: vooral in het noorden, noordwesten en centrum, daarbuiten enkel gekend van Polen, Portugal (Pollet et al. 2019) en Roemenië. Buurlanden: Groot-Brittannië, Frankrijk, België, Duitsland en Denemarken. In België gekend van Vlaanderen en Wallonië (11 provincies).
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen in alle provincies.
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: diverse habitattypen (eurytoop). Habitatvoorkeur: in tegenstelling tot *C. flaviventris* is *C. molliculus* als eurytoop te omschrijven en gekend van diverse habitattypen. De enige vereiste voor deze soort is de aanwezigheid van struiken of bomen, waar ze vooral op de bladeren te vinden is. Ze komt zowel op zand- als leemgrond voor, maar lijkt heidegebieden te mijden.
Fenologie – Nederland: één generatie per jaar (mei-oktober). Vlaanderen: mei-oktober, met piek in juli (één generatie). Overwintert in het larvale stadium.
Status – Nederland: algemeen (specimenonderzoek: 11,5% van Amersfoorthokken; Waarneming.nl: 30,4% van Amersfoorthokken). Vlaanderen: Rode Lijst (Pollet 2000): momenteel niet bedreigd (code: N); actuele zeldzaamheidsklasse: zeer algemeen (37,6% van de onderzochte UTM 5x5km-hokken). Duitsland (Meyer & Stark 2015): gekend van 11/13 deelstaten. Groot-Brittannië (Drake 2018): Least Concern (LC - IUCN).
Literatuur – Meuffels (2002).

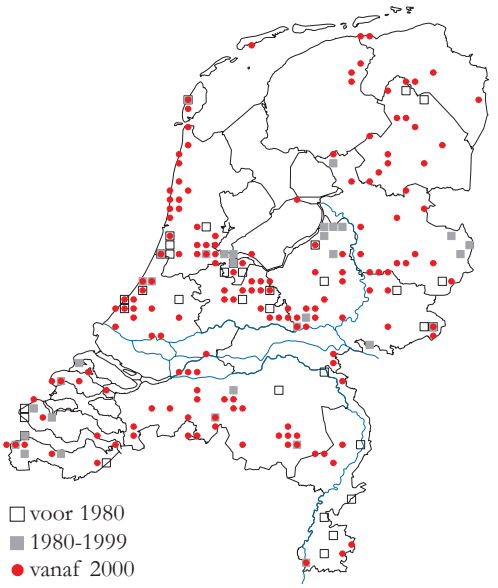

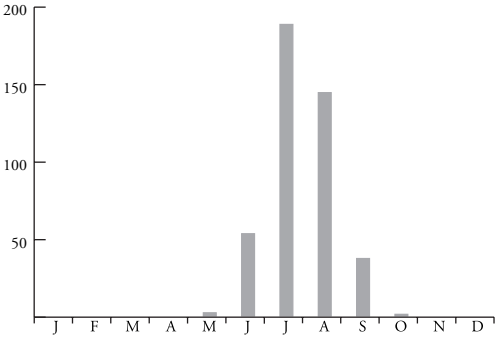

Chrysotus blepharosceles

Basisdata – 57 Amersfoorthokken (specimenonderzoek: 33 / Waarneming.nl: 29). Specimens: 164 ♂, 390 ♀. Meest recente record: 2022.
Identificatie – Parent (1938), d'Assis Fonseca (1978).
Globale verspreiding – Europese soort, met zwaartepunt in het noordwesten, daarbuiten enkel gekend van Zweden, Zwitserland, Polen, Portugal (Pollet et al. 2019) en Italië. Buurlanden: Groot-Brittannië, Frankrijk, België, Duitsland en Denemarken. In België gekend van Vlaanderen en Wallonië (11 provincies).
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen in tien provincies.
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: bosranden (incl. tuinen). Habitatvoorkeur: *C. blepharosceles* komt vooral voor in open, zonnige, matig vochtige tot droge graslandbiotopen. Ze wordt ook wel in tuinen aangetroffen.
Fenologie – Nederland: één generatie per jaar (mei-september). Vlaanderen: mei-september, met piek in juli (één generatie). Overwintert in het larvale stadium.
Status – Nederland: vrij zeldzaam (specimenonderzoek: 5,0% van Amersfoorthokken; Waarneming.nl: 6,4% van Amersfoorthokken). Vlaanderen: Rode Lijst (Pollet 2000): momenteel niet bedreigd (code: N); actuele zeldzaamheidsklasse: algemeen (17,1% van de onderzochte UTM 5x5km-hokken). Duitsland (Meyer & Stark 2015): gekend van 9/13 deelstaten. Groot-Brittannië (Drake 2018): Least Concern (LC - IUCN).
Literatuur – Meuffels (1978, 2002).

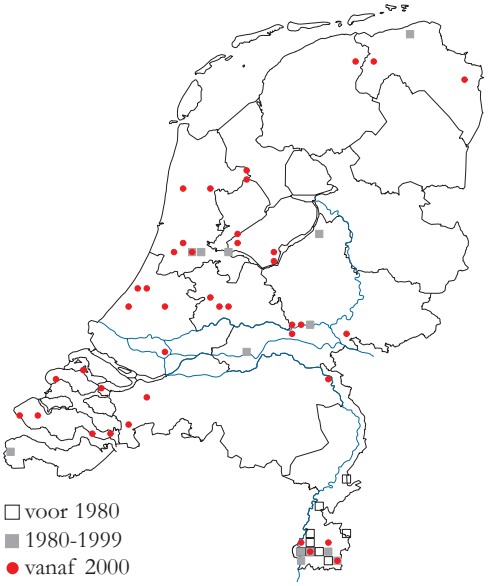

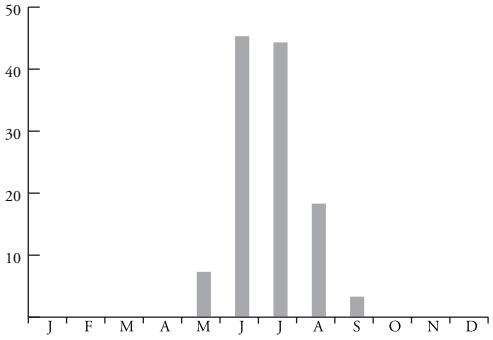

Chrysotus cilipes

Basisdata – 119 Amersfoorthokken (specimenonderzoek: 86 / Waarneming.nl: 39). Specimens: 482 ♂, 424 ♀. Meest recente record: 2022.
Identificatie – Parent (1938), d'Assis Fonseca (1978).
Globale verspreiding – Overwegend Palaearctische soort, die ook voorkomt in de Oriëntaalse regio. Europa: wijd verspreid. Buurlanden: Groot-Brittannië, Frankrijk, België, Duitsland en Denemarken. In België gekend van Vlaanderen en Wallonië (11 provincies).
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen in alle provincies.
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: grasland. Habitatvoorkeur: *C. cilipes* is een graslandsoort (Pollet 2001), die ook abundant in open tuinen gevonden wordt. Ze bleek ook talrijk in het natuurreservaat De Brand (Udenhout) (Meuffels et al. 1996).
Fenologie – Nederland: één generatie per jaar (mei-september). Vlaanderen: mei-oktober, met piek in juli (één generatie). Overwintert in het larvale stadium.
Status – Nederland: vrij algemeen (specimenonderzoek: 8,4% van Amersfoorthokken; Waarneming.nl: 10,7% van Amersfoorthokken). Vlaanderen: Rode Lijst (Pollet 2000): momenteel niet bedreigd (code: N); actuele zeldzaamheidsklasse: zeer algemeen (32,3% van de onderzochte UTM 5x5km-hokken). Duitsland (Meyer & Stark 2015): gekend van 11/13 deelstaten. Groot-Brittannië (Drake 2018): Least Concern (LC - IUCN).
Literatuur – Meuffels (2002).

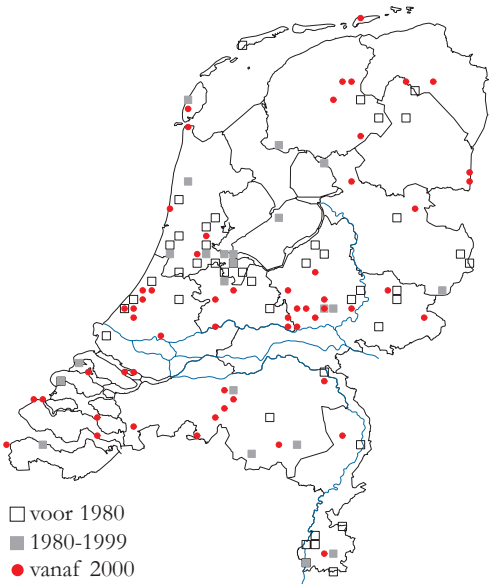

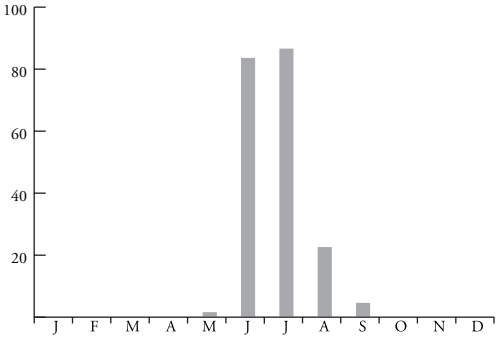

Chrysotus cupreus

Basisdata – 23 Amersfoorthokken (specimenonderzoek: 22 / Waarneming.nl: 1). Specimens: 14 ♂, 15 ♀. Meest recente record: 2012.
Identificatie – Parent (1938), d'Assis Fonseca (1978).
Globale verspreiding – West-Palaearctische soort. Europa: wijd verspreid, vooral in het noorden, noordwesten en centrum. Buurlanden: Groot-Brittannië, Frankrijk, België, Duitsland en Denemarken. In België gekend van Vlaanderen en Wallonië (9 provincies).
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen in vijf provincies, met een concentratie in Zuid-Limburg.
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: bosranden (incl. tuinen). Habitatvoorkeur: *C. cupreus* is een warmteminnende soort van droge en zonnige habitats, zoals open bosranden op zuidelijke heuvelhellingen (Pollet 2000). Dit verklaart ook het optreden van de soort in Zuid-Limburg, wat anderzijds het voorkomen van de soort in Zeeland best verrassend maakt.
Fenologie – Nederland: één generatie per jaar (mei-augustus). Vlaanderen: juni-juli (één generatie). Overwintert in het larvale stadium.
Status – Nederland: uiterst zeldzaam (specimenonderzoek: 0,8% van Amersfoorthokken; Waarneming.nl: 0% van Amersfoorthokken). Vlaanderen: Rode Lijst (Pollet 2000): met uitsterven bedreigd (code: 1); actuele zeldzaamheidsklasse: zeer zeldzaam (1,1% van de onderzochte UTM 5x5km-hokken). Duitsland (Meyer & Stark 2015): gekend van 12/13 deelstaten. Groot-Brittannië (Drake 2018): Nationally Scarce (NS); Least Concern (LC - IUCN).
Literatuur – Meuffels (2002).

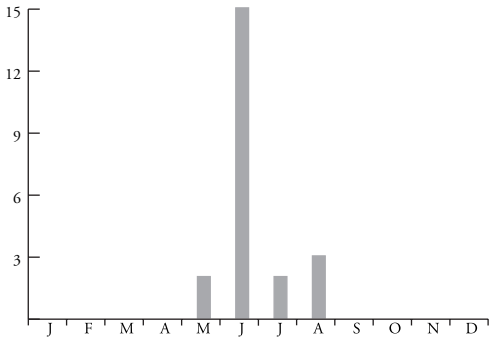

Chrysotus femoratus

Basisdata – 42 Amersfoorthokken (specimenonderzoek: 37 / Waarneming.nl: 6). Specimens: 70 ♂, 124 ♀. Meest recente record: 2021.
Identificatie – Parent (1938), d'Assis Fonseca (1978).
Globale verspreiding – Overwegend Palaearctische soort, die ook voorkomt in de Oriëntaalse regio. Europa: wijd verspreid. Buurlanden: Groot-Brittannië, Frankrijk, België, Duitsland en Denemarken. In België gekend van Vlaanderen en Wallonië (8 provincies).
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen in tien provincies.
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: heide en veen. Habitatvoorkeur: *C. femoratus* verkiest duidelijk zonnige open habitats op zandgrond zoals duinpannen, vochtige graslanden en heidegebieden.
Fenologie – Nederland: één generatie per jaar (mei-september). Vlaanderen: mei-oktober, met piek in juli (één generatie). Overwintert in het larvale stadium.
Status – Nederland: zeldzaam (specimenonderzoek: 3,3% van Amersfoorthokken; Waarneming.nl: 1,7% van Amersfoorthokken). Vlaanderen: Rode Lijst (Pollet 2000): momenteel niet bedreigd (code: N); actuele zeldzaamheidsklasse: algemeen (23,1% van de onderzochte UTM 5x5km-hokken). Duitsland (Meyer & Stark 2015): gekend van 11/13 deelstaten. Groot-Brittannië (Drake 2018): Least Concern (LC - IUCN).
Literatuur – Meuffels (2002).

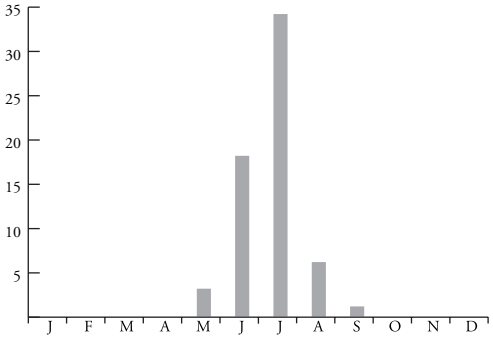

Chrysotus gramineus

Basisdata – 196 Amersfoorthokken (specimenonderzoek: 155 / Waarneming.nl: 49). Specimens: 2.492 ♂, 4.118 ♀. Meest recente record: 2022.
Identificatie – Parent (1938), d'Assis Fonseca (1978): *C. microcerus* en *C. varians* worden momenteel als synoniemen van *C. gramineus* beschouwd.
Globale verspreiding – Is de meest algemene en wijd verspreide Palaearctische *Chrysotus*-soort. Buurlanden: Groot-Brittannië, Frankrijk, België, Duitsland en Denemarken. In België gekend van Vlaanderen en Wallonië (11 provincies).
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen in alle provincies.
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: diverse habitattypen (eurytoop). Habitatvoorkeur: *C. gramineus* is veruit de meest eurytope soort in dit genus en komt dus voor in diverse habitattypen. De soort is evenwel het meest talrijk in matig droge tot droge graslanden.
Fenologie – Nederland: één generatie per jaar (mei-september). Vlaanderen: april-oktober, met piek in juli (één generatie). Overwintert in het larvale stadium.
Status – Nederland: algemeen (specimenonderzoek: 18,9% van Amersfoorthokken; Waarneming.nl: 13,3% van Amersfoorthokken). Vlaanderen: Rode Lijst (Pollet 2000): momenteel niet bedreigd (code: N); actuele zeldzaamheidsklasse: uiterst algemeen (59,1% van de onderzochte UTM 5x5km-hokken). Duitsland (Meyer & Stark 2015): gekend van 12/13 deelstaten. Groot-Brittannië (Drake 2018): Least Concern (LC - IUCN).
Literatuur – Meuffels (1978: als var. *microcerus* Kowarz, 1874), Meuffels (2002).

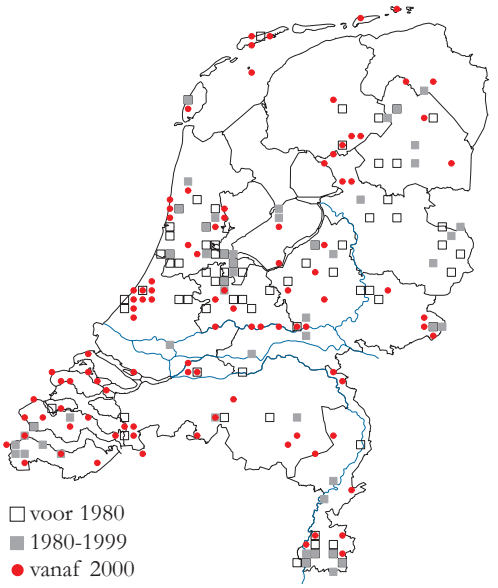

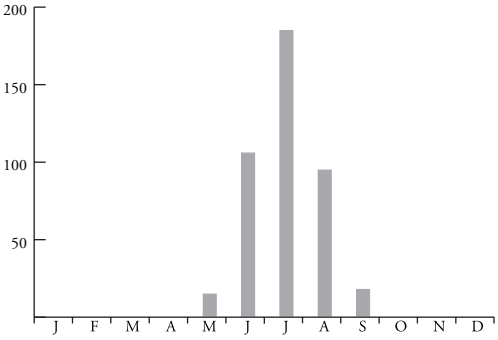

Chrysotus laesus

Basisdata – 63 Amersfoorthokken (specimenonderzoek: 32 / Waarneming.nl: 33). Specimens: 43 ♂, 81 ♀. Meest recente record: 2022.
Identificatie – Parent (1938), d'Assis Fonseca (1978).
Globale verspreiding – Overwegend Palaearctische soort, die ook voorkomt in de Oriëntaalse regio. Europa: wijd verspreid. Buurlanden: Groot-Brittannië, Frankrijk, België, Duitsland en Denemarken. In België gekend van Vlaanderen en Wallonië (11 provincies).
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen in negen provincies.
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: bosranden (incl. tuinen). Habitatvoorkeur: *C. laesus* wordt meestal aangetroffen in open, zonnige habitats op zandgrond, maar is niet beperkt tot heidegebieden. De soort wordt ook vaak in tuinen waargenomen, meestal op bladeren van struiken of bomen (Pollet 2000).
Fenologie – Nederland: één generatie per jaar (mei-september); het specimen van december is correct geïdentificeerd, maar het tijdstip van vangst lijkt me twijfelachtig. Vlaanderen: mei-augustus, met piek in juni-juli (één generatie). Overwintert in het larvale stadium.
Status – Nederland: zeldzaam (specimenonderzoek: 2,3% van Amersfoorthokken; Waarneming.nl: 7,2% van Amersfoorthokken). Vlaanderen: Rode Lijst (Pollet 2000): kwetsbaar (code: 3); actuele zeldzaamheidsklasse: vrij algemeen (13,4% van de onderzochte UTM 5x5km-hokken). Duitsland (Meyer & Stark 2015): gekend van 11/13 deelstaten. Groot-Brittannië (Drake 2018): Least Concern (LC - IUCN).
Literatuur – Meuffels (1978: als *C. enderleini* Parent, 1938), Meuffels (2002).

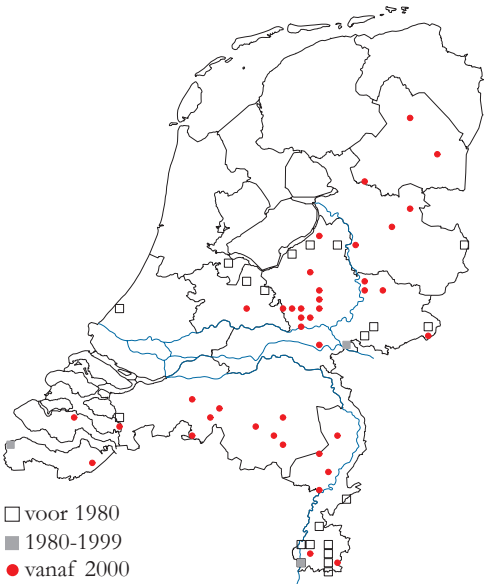

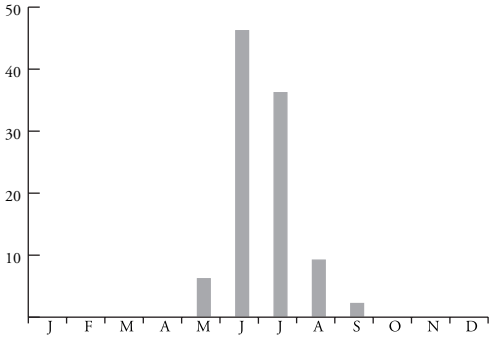

Chrysotus longipalpus

Basisdata – 1 Amersfoorthok (specimenonderzoek: 1 / Waarneming.nl: geen). Specimens: 2 ♂, 1 ♀. Meest recente record: 1942.
Identificatie – d'Assis Fonseca (1978: als *C. pallidipalpus*), Capellari (2015).
Globale verspreiding – Exotische soort gekend uit verschillende gebieden in de tropen (vaak ook eilanden) en Noord-Amerika. Europa: enkel gekend uit Engeland, Frankrijk, Nederland en Finland (Capellari 2015). Buurlanden: Groot-Brittannië en Frankrijk. Ontbreekt in België.
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen in één provincie: Zuid-Holland.
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: uitheems. Habitatvoorkeur: deze soort werd slechts één jaar (1942) aangetroffen in een kas van de Hortus van Delft, op bladeren van *Cattleya*.
Fenologie – Nederland: november.
Status – Nederland: mogelijk uitgestorven. Groot-Brittannië (Drake 2018): Not Evaluated (NE - IUCN).
Literatuur – Meuffels (2002: als *C. pallidipalpus*).

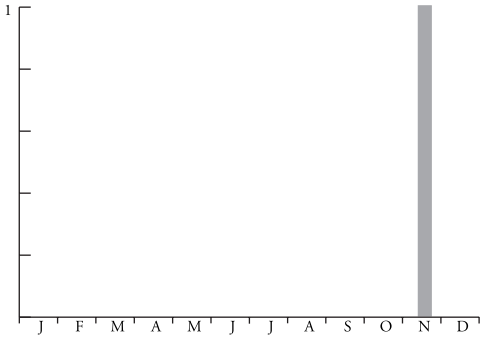

Chrysotus monochaetus

Basisdata – 1 Amersfoorthok (specimenonderzoek: 1 / Waarneming.nl: geen). Specimens: 1 ♂. Meest recente record: 1918.
Identificatie – Parent (1938), d'Assis Fonseca (1978).
Globale verspreiding – Palaearctische soort. Europa: vooral in het noordwesten en centrum, daarbuiten enkel gekend uit Polen, Italië, Roemenië en voormalig Joegoslavië. Buurlanden: Groot-Brittannië, Frankrijk, België en Duitsland. In België gekend van Vlaanderen en Wallonië (8 provincies).
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen in één provincie: Overijssel (Denekamp), op de grens met Duitsland.
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: oevers. Habitatvoorkeur: *C. monochaetus* lijkt een oeversoort te zijn, die zowel langs rivieren, aan poelen en in rietmoerassen wordt gevonden (Pollet 2000). Ze is gekend van moerassen (Vaillant 1978) en vochtige graslanden (Bährmann 1993). Ze werd ooit bijzonder abundant aangetroffen in graanvelden in het zuidoosten van België (Pollet niet-gepubliceerde data). In Groot-Brittannië is ze gekend van tuinen in open landschappen en van loofbossen (Drake 2018).
Fenologie – Nederland: mei. Vlaanderen: juni (één generatie). Overwintert in het larvale stadium.
Status – Nederland: mogelijk uitgestorven. Vlaanderen: Rode Lijst (Pollet 2000): kwetsbaar (code: 3); actuele zeldzaamheidsklasse: zeer zeldzaam (1,1% van de onderzochte UTM 5x5km-hokken). Duitsland (Meyer & Stark 2015): gekend van 8/13 deelstaten. Groot-Brittannië (Drake 2018): Nationally Rare (NR); Critically Endangered (CR - IUCN).
Literatuur – Meuffels (1981), Meuffels (2002: als *C. viridifemoratus*).

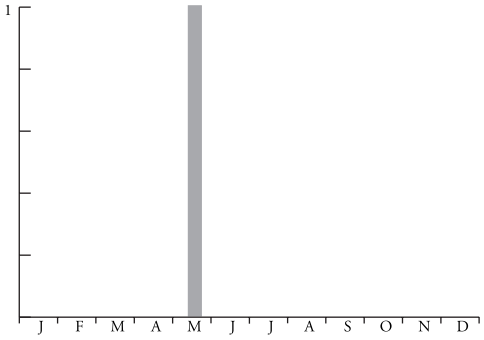

Chrysotus neglectus

Basisdata – 160 Amersfoorthokken (specimenonderzoek: 128 / Waarneming.nl: 41). Specimens: 455 ♂, 1.172 ♀. Meest recente record: 2022.
Identificatie – Parent (1938), d'Assis Fonseca (1978).
Globale verspreiding – Palaearctische soort. Europa: wijd verspreid. Buurlanden: Groot-Brittannië, Frankrijk, België, Duitsland en Denemarken. In België gekend van Vlaanderen en Wallonië (11 provincies).
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen in alle provincies.
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: diverse habitattypen (eurytoop). Habitatvoorkeur: *C. neglectus* is een eurytope soort van open biotopen met een rijke lage vegetatie van kruiden en/of grassen, zowel in relatief vochtige als droge biotopen. De soort werd abundant aangetroffen in het natuurreservaat De Kaaistoep (Tilburg).
Fenologie – Nederland: één generatie per jaar (mei-oktober). Vlaanderen: mei-oktober, met piek in juli (één generatie). Overwintert in het larvale stadium.
Status – Nederland: vrij algemeen (specimenonderzoek: 13,6% van Amersfoorthokken; Waarneming.nl: 11,3% van Amersfoorthokken). Vlaanderen: Rode Lijst (Pollet 2000): momenteel niet bedreigd (code: N); actuele zeldzaamheidsklasse: zeer algemeen (46,5% van de onderzochte UTM 5x5km-hokken). Duitsland (Meyer & Stark 2015): gekend van 12/13 deelstaten. Groot-Brittannië (Drake 2018): Least Concern (LC - IUCN).
Literatuur – Meuffels (2002).

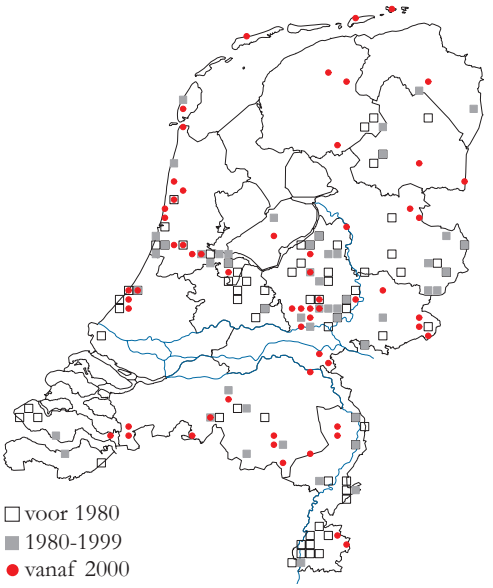

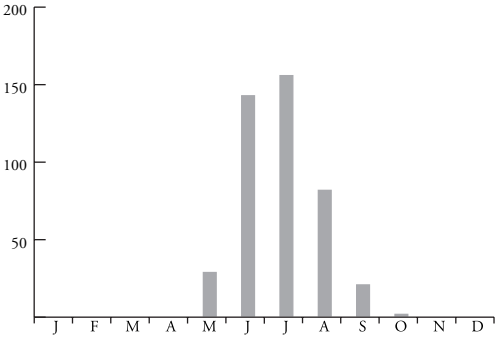

Chrysotus obscuripes

Basisdata – 3 Amersfoorthokken (specimenonderzoek: 3 / Waarneming.nl: geen). Specimens: 5 ♂, 2 ♀. Meest recente record: 2020.
Identificatie – Parent (1938: als *C. kowarzi*), d'Assis Fonseca (1978: als *C. kowarzi*).
Globale verspreiding – Palaearctische soort. Europa: vooral in het noorden, noordwesten en centrum, daarbuiten enkel gekend uit Estland en Roemenië. Buurlanden: Groot-Brittannië, Frankrijk, België, Duitsland en Denemarken. In België enkel gekend van Vlaanderen (4 provincies).
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen in twee provincies: Gelderland en Noord-Holland.
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: heide en veen. Habitatvoorkeur: *C. obscuripes* is een stenotope soort van vochtige heide en veen, maar komt in lage aantallen ook wel voor in duinpannen (Pollet 2000).
Fenologie – Nederland: één generatie per jaar (juni-juli). Vlaanderen: augustus (één generatie). Overwintert in het larvale stadium.
Status – Nederland: uiterst zeldzaam (specimenonderzoek: 0,4% van Amersfoorthokken). Vlaanderen: Rode Lijst (Pollet 2000): bedreigd (code: 2); actuele zeldzaamheidsklasse: uiterst zeldzaam (0,7% van de onderzochte UTM 5x5km-hokken). Duitsland (Meyer & Stark 2015): gekend van 6/13 deelstaten. Groot-Brittannië (Drake 2018): Least Concern (LC - IUCN).
Literatuur – Meuffels (2002).

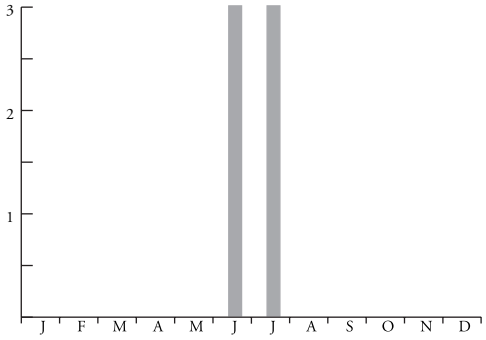

Chrysotus palustris

Basisdata – 26 Amersfoorthokken (specimenonderzoek: 23 / Waarneming.nl: 5). Specimens: 11 ♂, 89 ♀. Meest recente record: 2022.
Identificatie – Parent (1938), d'Assis Fonseca (1978).
Globale verspreiding – Europese soort, met zwaartepunt in het noorden, noordwesten en centrum; daarbuiten enkel gekend uit Portugal (Pollet et al. 2019) en Kroatië. Buurlanden: Groot-Brittannië, Frankrijk, België en Duitsland. In België gekend van Vlaanderen en Wallonië (7 provincies).
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen in negen provincies, vooral in een brede kustgordel.
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: kustduinen. Habitatvoorkeur: *C. palustris* is een kustsoort met een voorkeur voor oeverhabitats. Ze kan heel abundant voorkomen in duinpannen (Pollet & Grootaert 1996).
Fenologie – Nederland: mogelijk twee generaties per jaar (mei-oktober). Vlaanderen: mei-september, met pieken in juni en augustus (één generatie). Overwintert in het larvale stadium.
Status – Nederland: zeldzaam (specimenonderzoek: 4% van Amersfoorthokken; Waarneming.nl: 1,4% van Amersfoorthokken). Vlaanderen: Rode Lijst (Pollet 2000): momenteel niet bedreigd (code: N); actuele zeldzaamheidsklasse: vrij algemeen (10,4% van de onderzochte UTM 5x5km-hokken). Duitsland (Meyer & Stark 2015): gekend van 7/13 deelstaten. Groot-Brittannië (Drake 2018): Least Concern (LC - IUCN).
Literatuur – Meuffels (2002: bevestiging).

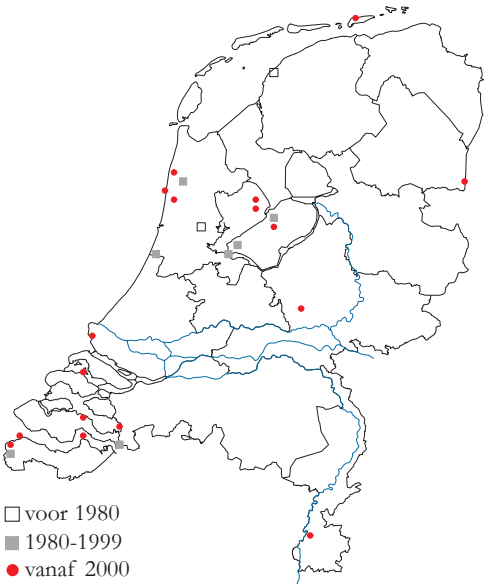

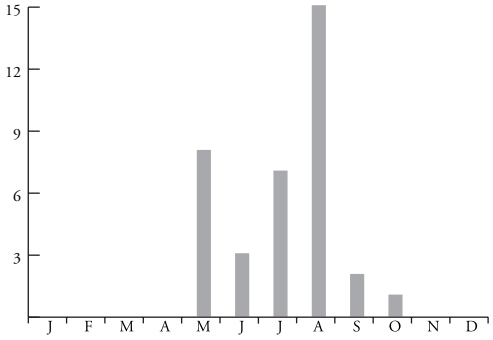

Chrysotus pulchellus

Basisdata – 67 Amersfoorthokken (specimenonderzoek: 41 / Waarneming.nl: 29). Specimens: 43 ♂, 176 ♀. Meest recente record: 2022.
Identificatie – Parent (1938), d'Assis Fonseca (1978).
Globale verspreiding – Overwegend Palaearctische soort, die ook voorkomt in de Oriëntaalse regio. Europa: wijd verspreid. Buurlanden: Groot-Brittannië, Frankrijk, België, Duitsland en Denemarken. In België gekend van Vlaanderen en Wallonië (9 provincies).
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen in elf provincies.
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: grasland. Habitatvoorkeur: *C. pulchellus* verkiest open vrij vochtige habitats op zandgrond (duinpannen (Pollet & Grootaert 1996), heide), maar wordt in lage aantallen ook in meer voedselrijke condities gevonden.
Fenologie – Nederland: één generatie per jaar (mei-september). Vlaanderen: mei-oktober, met piek in juni-juli (één generatie). Overwintert in het larvale stadium.
Status – Nederland: vrij zeldzaam (specimenonderzoek: 6,9% van Amersfoorthokken; Waarneming.nl: 7,8% van Amersfoorthokken). Vlaanderen: Rode Lijst (Pollet 2000): momenteel niet bedreigd (code: N); actuele zeldzaamheidsklasse: algemeen (22,7% van de onderzochte UTM 5x5km-hokken). Duitsland (Meyer & Stark 2015): gekend van 11/13 deelstaten. Groot-Brittannië (Drake 2018): Nationally Scarce (NS); Least Concern (LC - IUCN).
Literatuur – Meuffels (2002).

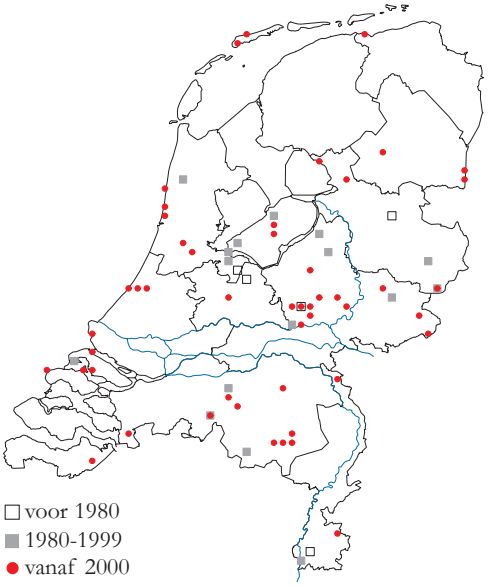

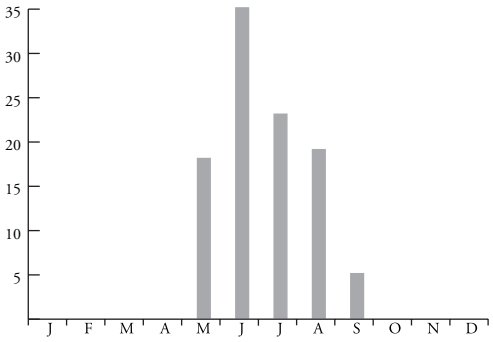

Chrysotus suavis

Basisdata – 46 Amersfoorthokken (specimenonderzoek: 36 / Waarneming.nl: 13). Specimens: 43 ♂, 134 ♀. Meest recente record: 2022.
Identificatie – Parent (1938), d'Assis Fonseca (1978).
Globale verspreiding – Overwegend Palaearctische soort, die ook voorkomt in de Oriëntaalse regio. Europa: wijd verspreid. Buurlanden: Groot-Brittannië, Frankrijk, België en Duitsland. In België gekend van Vlaanderen en Wallonië (11 provincies).
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen in elf provincies.
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: oevers. Habitatvoorkeur: zoals *C. palustris* en in tegenstelling tot de meeste andere Europese soorten uit dit genus, kan *C. suavis* als oeversoort bestempeld worden. In tegenstelling tot *C. palustris* is ze echter niet gebonden aan het kustgebied en komt ook voor op rivieroevers zonder of met een ijle vegetatie (Pollet et al. 1988).
Fenologie – Nederland: mogelijk twee generaties per jaar (april-oktober). Vlaanderen: mei-september, met piek in juli-augustus (2 generaties). Overwintert in het larvale stadium.
Status – Nederland: zeldzaam (specimenonderzoek: 4,6% van Amersfoorthokken; Waarneming.nl: 3,2% van Amersfoorthokken). Vlaanderen: Rode Lijst (Pollet 2000): momenteel niet bedreigd (code: N); actuele zeldzaamheidsklasse: algemeen (18,6% van de onderzochte UTM 5x5km-hokken). Duitsland (Meyer & Stark 2015): gekend van 12/13 deelstaten. Groot-Brittannië (Drake 2018): Least Concern (LC - IUCN).
Literatuur – Meuffels (2002).

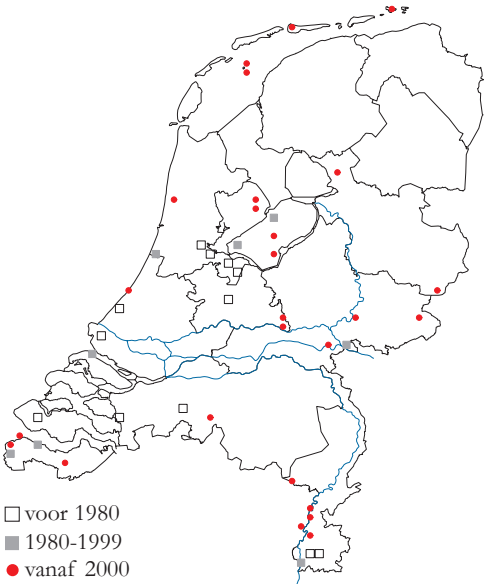

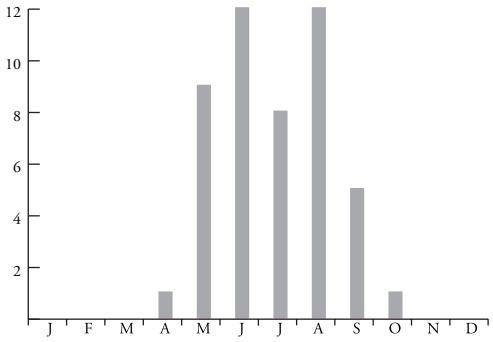

Cryptophlebs kerteszi – nieuw voor Nederland

Basisdata – 2 Amersfoorthokken (specimenonderzoek: 1 / Waarneming.nl: 1). Specimens: 2 ♀. Meest recente record: 2021.
Identificatie – Parent (1938).
Globale verspreiding – Overwegend Palaearctische soort, die ook voorkomt in de Oriëntaalse regio. Europa: sporadisch, enkel gekend van Zweden, Tsjechië (Roháček et al. 2021), Hongarije, Spanje, Roemenië en het voormalige Joegoslavië. Buurlanden: België (Pollet niet-gepubliceerde data). In België enkel gekend van Vlaanderen (1 provincie).
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen in de kustduinen van twee provincies: Noord-Holland en Zuid-Holland.
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: zandige habitats. Habitatvoorkeur: *C. kerteszi* is gekend van steppehabitats in Hongarije (Parent 1938) en werd zowel in België als in Tsjechië (Roháček et al. 2021) in open, bijna vegetatieloze habitats op zandgrond aangetroffen. Werd in Nederland tot hier toe enkel in de kustduinen waargenomen.
Fenologie – Nederland: één generatie per jaar (juli-augustus). Vlaanderen: juni-juli (één generatie). Overwintert in het larvale stadium.
Status – Nederland: uiterst zeldzaam (specimenonderzoek: 0,2% van Amersfoorthokken; Waarneming.nl: 0,3% van Amersfoorthokken). Vlaanderen: actuele zeldzaamheidsklasse: uiterst zeldzaam (0,4% van de onderzochte UTM 5x5km-hokken).
Literatuur – Geen.

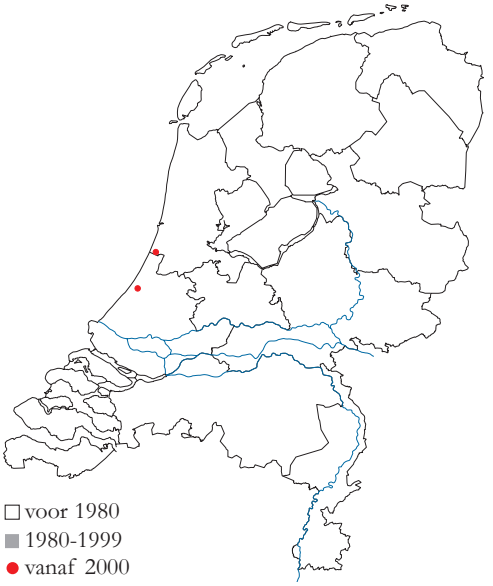

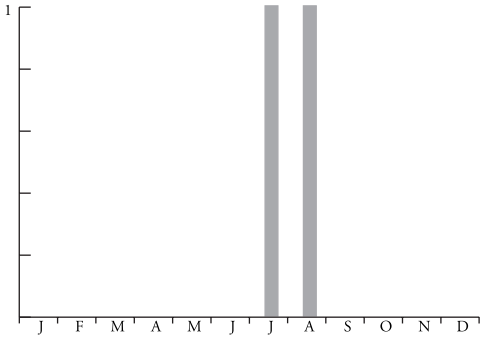

Diaphorus hoffmannseggi

Basisdata – 14 Amersfoorthokken (specimenonderzoek: 13 / Waarneming.nl: 1). Specimens: 12 ♂, 7 ♀. Meest recente record: 2019.
Identificatie – Parent (1938), d'Assis Fonseca (1978).
Globale verspreiding – West-Palaearctische soort. Europa: vooral in het noorden, noordwesten en centrum, daarbuiten enkel gekend uit Polen, Portugal (Pollet et al. 2019), Italië, Kroatië (Pollet & Ivković 2018) en Roemenië. Buurlanden: Groot-Brittannië, Frankrijk, België, Duitsland en Denemarken. In België gekend van Vlaanderen en Wallonië (6 provincies).
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen in acht provincies.
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: oevers. Habitatvoorkeur: *D. hoffmannseggi* is een soort van oevers van waterlopen met een goed ontwikkelde vegetatie op eerder voedselrijke bodems. Drake (2018) omschrijft de habitat van deze soort als beschaduwde zandige rivieroevers waar de soort blijkbaar vooral op de zandige of keibodem voorkomt en minder in vegetatie.
Fenologie – Nederland: één generatie per jaar (juni-juli). Vlaanderen: juli (één generatie). Overwintert in het larvale stadium.
Status – Nederland: uiterst zeldzaam (specimenonderzoek: 0,8% van Amersfoorthokken; Waarneming.nl: 0,3% van Amersfoorthokken). Vlaanderen: Rode Lijst (Pollet 2000): uitgestorven in Vlaanderen (code: 0); actuele zeldzaamheidsklasse: uiterst zeldzaam (0,4% van de onderzochte UTM 5x5km-hokken). Duitsland (Meyer & Stark 2015): gekend van 5/13 deelstaten. Groot-Brittannië (Drake 2018): Nationally Rare (NR); Least Concern (LC - IUCN).
Literatuur – Meuffels (1981, 2002).

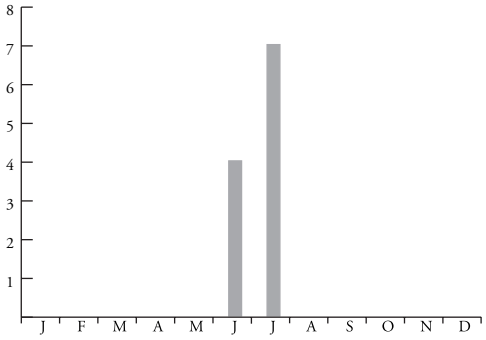

Diaphorus nigricans

Basisdata – 42 Amersfoorthokken (specimenonderzoek: 30 / Waarneming.nl: 17). Specimens: 23 ♂, 53 ♀. Meest recente record: 2022.
Identificatie – Parent (1938), d'Assis Fonseca (1978).
Globale verspreiding – Overwegend West-Palaearctische soort, met twijfelachtige meldingen uit de Nieuwe Wereld. Europa: wijd verspreid. Buurlanden: Groot-Brittannië, Frankrijk, België, Duitsland en Denemarken. In België gekend van Vlaanderen en Wallonië (8 provincies).
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen in alle provincies, met name op de hoger gelegen zandgronden.
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: heide en veen. Habitatvoorkeur: in tegenstelling tot de andere Nederlandse *Diaphorus*-soorten, is *D. nigricans* typisch voor (meestal vochtige) oligotrofe habitats (heide, veen) op zandgronden.
Fenologie – Nederland: één generatie per jaar (mei-augustus). Vlaanderen: mei-september, met piek in juni (één generatie). Overwintert in het larvale stadium.
Status – Nederland: zeldzaam (specimenonderzoek: 2,9% van Amersfoorthokken; Waarneming.nl: 3,8% van Amersfoorthokken). Vlaanderen: Rode Lijst (Pollet 2000): momenteel niet bedreigd (code: N); actuele zeldzaamheidsklasse: vrij algemeen (10% van de onderzochte UTM 5x5km-hokken). Duitsland (Meyer & Stark 2015): gekend van 9/13 deelstaten. Groot-Brittannië (Drake 2018): Least Concern (LC - IUCN).
Literatuur – Meuffels (2002).

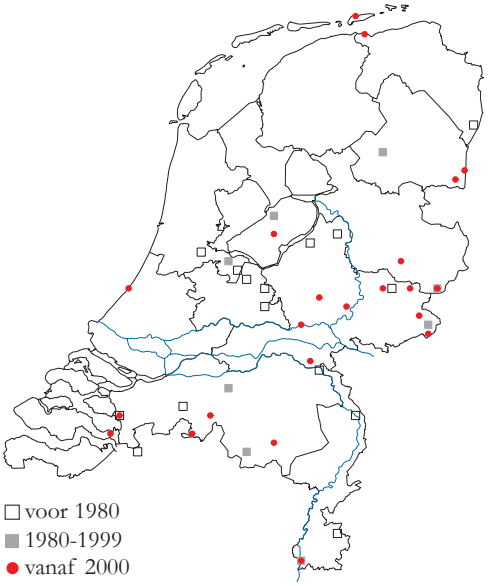

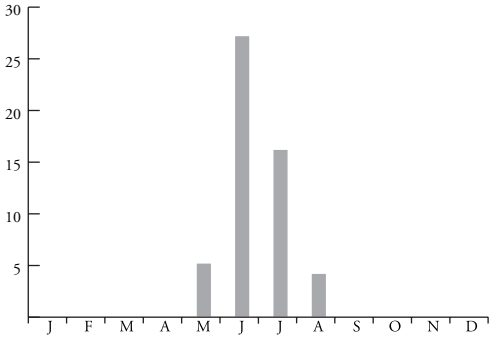

Diaphorus oculatus (fig. 2-3)

Basisdata – 53 Amersfoorthokken (specimenonderzoek: 40 / Waarneming.nl: 14). Specimens: 121 ♂, 89 ♀. Meest recente record: 2022.
Identificatie – Parent (1938), d'Assis Fonseca (1978).
Globale verspreiding – West-Palaearctische soort. Europa: wijd verspreid, vooral in het noorden, noordwesten en centrum. Buurlanden: Groot-Brittannië, Frankrijk, België, Duitsland en Denemarken. In België gekend van Vlaanderen en Wallonië (10 provincies).
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen in negen provincies.
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: bossen. Habitatvoorkeur: *D. oculatus* is een soort van vochtige loofbossen en moerassen, bijvoorbeeld dotterbloemgraslanden en moerasspirearuigten met een rijke kruidenlaag op voedselrijke bodem (Pollet 2000). Werd o.a. talrijk aangetroffen in het natuurreservaat De Brand (Udenhout).
Fenologie – Nederland: één generatie per jaar (mei-augustus). Vlaanderen: mei-september, met piek in juli (één generatie). Overwintert in het larvale stadium.
Status – Nederland: zeldzaam (specimenonderzoek: 3,1% van Amersfoorthokken; Waarneming.nl: 3,5% van Amersfoorthokken). Vlaanderen: Rode Lijst (Pollet 2000): kwetsbaar (code: 3); actuele zeldzaamheidsklasse: vrij algemeen (14,9% van de onderzochte UTM 5x5km-hokken). Duitsland (Meyer & Stark 2015): gekend van 11/13 deelstaten. Groot-Brittannië (Drake 2018): Least Concern (LC - IUCN).
Literatuur – Meuffels (2002).

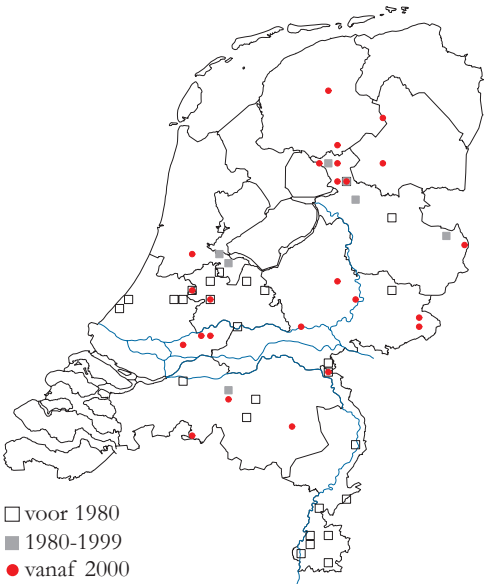

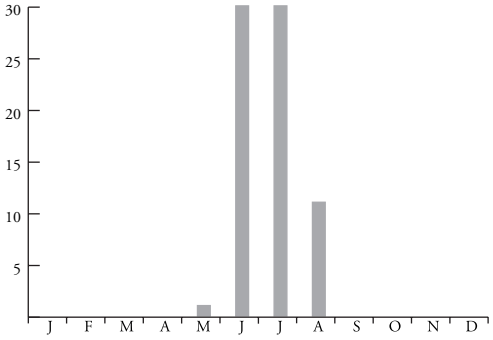

Diaphorus winthemi

Basisdata – 1 Amersfoorthok (specimenonderzoek: 1 / Waarneming.nl: geen). Specimens: 8 ♂. Meest recente record: 1907.
Identificatie – Parent (1938), d'Assis Fonseca (1978).
Globale verspreiding – West-Palaearctische soort. Europa: vooral in het noordwesten en centrum, daarbuiten enkel gekend uit Polen, Italië en Roemenië; ontbreekt alsnog in het noorden en op het Iberische schiereiland. Buurlanden: Groot-Brittannië, Frankrijk, België en Duitsland. In België enkel gekend van Vlaanderen (1 provincie).
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen op slechts één plaats in Nederland nl. Houthem in de ecoregio Zuid-Limburg (provincie Limburg), waar de soort best talrijk voorkwam.
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: habitat onvoldoende gekend. Habitatvoorkeur: de ecologie van deze soort is niet goed gekend. Op basis van het beperkt aantal waarnemingen lijkt de soort vooral op oevers voor te komen.
Fenologie – Nederland: één generatie per jaar (juni-juli).
Status – Nederland: mogelijk uitgestorven. Vlaanderen: Rode Lijst (Pollet 2000): uitgestorven in Vlaanderen (code: 0); actuele zeldzaamheidsklasse: mogelijk uitgestorven in Vlaanderen. Duitsland (Meyer & Stark 2015): gekend van 3/13 deelstaten. Groot-Brittannië (Drake 2018): Nationally Rare (NR); Data Deficient (DD - IUCN).
Literatuur – Meuffels (2002).

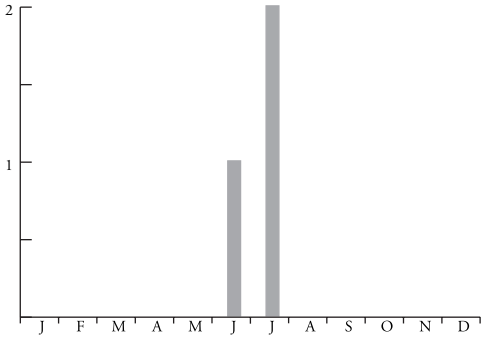

Dolichophorus kerteszi

Basisdata – 9 Amersfoorthokken (specimenonderzoek: 7 / Waarneming.nl: 2). Specimens: 7 ♂, 3 ♀. Meest recente record: 2021.
Identificatie – Parent (1938).
Globale verspreiding – Palaearctische soort. Europa: vooral in het centrum en het noordwesten, uit het zuiden enkel gekend van Spanje en Roemenië. Buurlanden: Frankrijk, België en Duitsland. In België gekend van Vlaanderen en Wallonië (7 provincies).
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen in zeven provincies.
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: boomstammen. Habitatvoorkeur: de ecologie van deze soort is niet goed gekend. Doorgaans wordt ze aangetroffen in mozaiëklandschap met bosjes, waar ze op boomstammen te vinden is (zoals de verwante *Medetera*-soorten). In Nederland werd de soort één keer bijzonder talrijk in een aardappelveld waargenomen (pers. med. P. Hoekstra). In Groot-Brittannië is de soort gekend van sloten in landbouwgebied (Drake 2018).
Fenologie – Nederland: één generatie per jaar (mei-augustus). Vlaanderen: juni-augustus, met piek in juni (één generatie). Overwintert in het larvale stadium.
Status – Nederland: zeer zeldzaam (specimenonderzoek: 1,3% van Amersfoorthokken; Waarneming.nl: 0,3% van Amersfoorthokken). Vlaanderen: Rode Lijst (Pollet 2000): onvoldoende gekend (code: ?); actuele zeldzaamheidsklasse: zeldzaam (3,7% van de onderzochte UTM 5x5km-hokken). Duitsland (Meyer & Stark 2015): gekend van 6/13 deelstaten. Groot-Brittannië (Drake 2018): Nationally Rare (NR); Data Deficient (DD - IUCN).
Literatuur – Meuffels (2002: bevestiging).

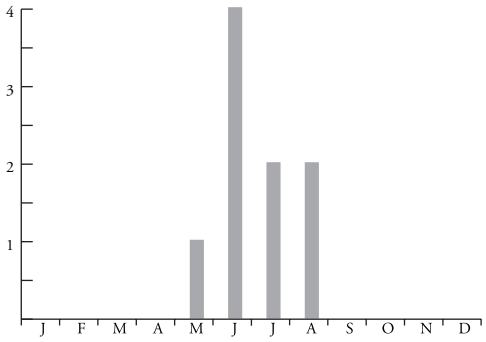

Dolichopus acuticornis

Basisdata – 40 Amersfoorthokken (specimenonderzoek: 39 / Waarneming.nl: 2). Specimens: 143 ♂, 125 ♀. Meest recente record: 2021.
Identificatie – Parent (1938), d'Assis Fonseca (1978).
Globale verspreiding – Palaearctische soort. Europa: vooral in het centrum, noorden en noordwesten, uit het zuiden enkel van Roemenië gekend. Buurlanden: Groot-Brittannië, Frankrijk, België, Duitsland en Denemarken. In België gekend van Vlaanderen en Wallonië (8 provincies).
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen in elf provincies.
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: duinbossen. Habitatvoorkeur: *D. acuticornis* is een typische en abundante soort van matig vochtige en droge duinbossen en komt veel minder algemeen voor in duinpannen, duindoornstruwelen en andere vegetatietypen. Ze wordt daarnaast in het binnenland ook wel aangetroffen in licht beboste habitats op zandgrond (Pollet 2000).
Fenologie – Nederland: één generatie per jaar (mei-augustus). Vlaanderen: mei-augustus, met piek in juli (één generatie). Overwintert in het larvale stadium.
Status – Nederland: zeldzaam (specimenonderzoek: 2,5% van Amersfoorthokken; Waarneming.nl: 0,6% van Amersfoorthokken). Vlaanderen: Rode Lijst (Pollet 2000): kwetsbaar (code: 3); actuele zeldzaamheidsklasse: vrij zeldzaam (7,8% van de onderzochte UTM 5x5km-hokken). Duitsland (Meyer & Stark 2015): gekend van 11/13 deelstaten. Groot-Brittannië (Drake 2018): Nationally Scarce (NS); Least Concern (LC - IUCN).
Literatuur – Meuffels (2002).

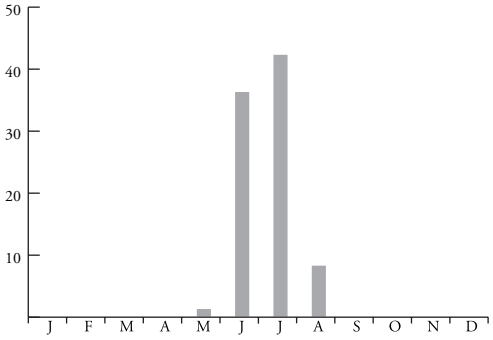

Dolichopus agilis

Basisdata – 13 Amersfoorthokken (specimenonderzoek: 13 / Waarneming.nl: 1). Specimens: 14 ♂, 9 ♀. Meest recente record: 2020.
Identificatie – Parent (1938).
Globale verspreiding – Palaearctische soort. Europa: vooral in het centrum en noordwesten. Buurlanden: Groot-Brittannië, Frankrijk, België, Duitsland en Denemarken. In België enkel gekend van Vlaanderen (5 provincies).
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen in zes provincies.
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: habitat onvoldoende gekend. Habitatvoorkeur: in Vlaanderen is ze zowel van rietlanden op klei- en veenbodem in het Meetjeslandse Krekengebied (nabij de Nederlandse grens in Zeeuws-Vlaanderen) als van vochtige heide- en veengebieden in het oosten gekend. Ook in Nederland wordt ze opvallend vaak in kust- en veengebieden waargenomen. In Groot-Brittannië wordt *D. agilis* vooral gevonden in droge open habitattypen (grasland) (Drake 2018).
Fenologie – Nederland: één generatie per jaar (april en juni-juli). Vlaanderen: mei-augustus, met piek in juli-augustus (één generatie). Overwintert in het larvale stadium.
Status – Nederland: uiterst zeldzaam (specimenonderzoek: 0,8% van Amersfoorthokken; Waarneming.nl: 0,3% van Amersfoorthokken). Vlaanderen: Rode Lijst (Pollet 2000): onvoldoende gekend (code: ?); actuele zeldzaamheidsklasse: zeldzaam (4,5% van de onderzochte UTM 5x5km-hokken). Duitsland (Meyer & Stark 2015): gekend van 9/13 deelstaten. Groot-Brittannië (Drake 2018): Nationally Rare (NR); Vulnerable (VU - IUCN).
Literatuur – Meuffels (2002).

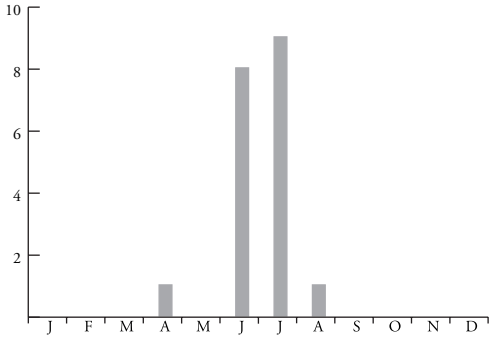

Dolichopus arbustorum

Basisdata – 7 Amersfoorthokken (specimenonderzoek: 6 / Waarneming.nl: 1). Specimens: 6 ♂, 4 ♀. Meest recente record: 2021.
Identificatie – Parent (1938), d'Assis Fonseca (1978).
Globale verspreiding – West-Palaearctische soort. Europa: vooral in het centrum en noordwesten. Buurlanden: Groot-Brittannië, Frankrijk, België, Duitsland en Denemarken. In België met zekerheid gekend van Wallonië (3 provincies).
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen in drie provincies: Gelderland, Utrecht en Limburg, met een schijnbare concentratie in het rivierengebied.
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: bossen. Habitatvoorkeur: *D. arbustorum* is duidelijk een soort van het binnenland, waar ze vooral voorkomt in open vochtige bossen met een goed ontwikkelde kruidenlaag. In Groot-Brittannië is de soort ook gekend van loofbossen, maar daarnaast eveneens van vochtig grasland, rietlanden en kusthabitats.
Fenologie – Nederland: één generatie per jaar (juni-augustus). Vlaanderen: juli (één generatie). Overwintert in het larvale stadium.
Status – Nederland: uiterst zeldzaam (specimenonderzoek: 0,2% van Amersfoorthokken; Waarneming.nl: 0,3% van Amersfoorthokken). Ontbreekt in Vlaanderen. Duitsland (Meyer & Stark 2015): gekend van 8/13 deelstaten. Groot-Brittannië (Drake 2018): Nationally Scarce (NS); Least Concern (LC - IUCN).
Literatuur – Meuffels (2002).

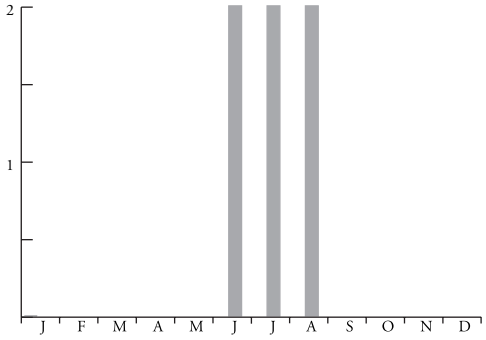

Dolichopus argyrotarsis

Basisdata – 8 Amersfoorthokken (specimenonderzoek: 7 / Waarneming.nl: 1). Specimens: 7 ♂, 2 ♀. Meest recente record: 2019.
Identificatie – Parent (1938), d'Assis Fonseca (1978).
Globale verspreiding – West-Palaearctische soort. Europa: vooral in het centrum, noorden en noordwesten. Buurlanden: Groot-Brittannië, Frankrijk, België en Duitsland. In België gekend van Vlaanderen en Wallonië (8 provincies).
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen in vier provincies: Gelderland, Noord-Brabant, Limburg en Zuid-Holland.
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: oevers. Habitatvoorkeur: *D. argyrotarsis* is een soort van moerassen en vochtige loofbossen met een goed ontwikkelde kruidenvegetatie op oevers van waterlopen of stilstaand water (Pollet 2000). In Groot-Brittannië wordt de soort geassocieerd met open zandige en stenige rivieroevers (Drake 2018).
Fenologie – Nederland: één generatie per jaar (mei-juli). Vlaanderen: juni-juli, met piek in juni (één generatie). Overwintert in het larvale stadium.
Status – Nederland: uiterst zeldzaam (specimenonderzoek: 0,6% van Amersfoorthokken). Vlaanderen: Rode Lijst (Pollet 2000): zeer zeldzaam (code: zZ); actuele zeldzaamheidsklasse: zeer zeldzaam (1,5% van de onderzochte UTM 5x5km-hokken). Duitsland (Meyer & Stark 2015): gekend van 8/13 deelstaten. Groot-Brittannië (Drake 2018): Nationally Rare (NR); Near Threatened (NT - IUCN).
Literatuur – Meuffels (1974, 1978, 2002).

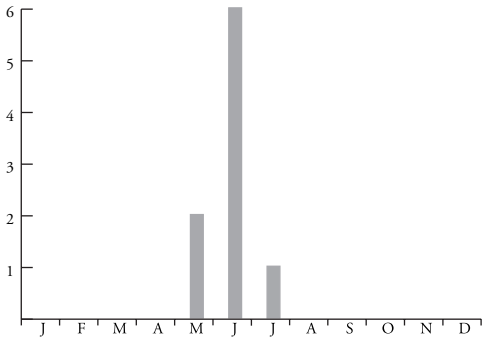

Dolichopus atratus

Basisdata – 47 Amersfoorthokken (specimenonderzoek: 41 / Waarneming.nl: 8). Specimens: 296 ♂, 256 ♀. Meest recente record: 2021.
Identificatie – Parent (1938), d'Assis Fonseca (1978).
Globale verspreiding – Europese soort, vooral gekend uit Centraal- en Noordwest-Europa, ontbreekt alsnog volledig in het noorden. Buurlanden: Groot-Brittannië, Frankrijk, België, Duitsland en Denemarken. In België gekend van Vlaanderen en Wallonië (7 provincies).
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen in negen provincies.
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: heide en veen. Habitatvoorkeur: *D. atratus* is een stenotope soort van vochtige heide- en veengebieden (Pollet 2000).
Fenologie – Nederland: één generatie per jaar (mei-augustus). Vlaanderen: mei-juli, met piek in mei (één generatie). Overwintert in het larvale stadium.
Status – Nederland: zeldzaam (specimenonderzoek: 2,9% van Amersfoorthokken; Waarneming.nl: 2,0% van Amersfoorthokken). Vlaanderen: Rode Lijst (Pollet 2000): zeldzaam (code: Z); actuele zeldzaamheidsklasse: zeldzaam (4,1% van de onderzochte UTM 5x5km-hokken). Duitsland (Meyer & Stark 2015): gekend van 9/13 deelstaten. Groot-Brittannië (Drake 2018): Least Concern (LC - IUCN).
Literatuur – Meuffels (2002).

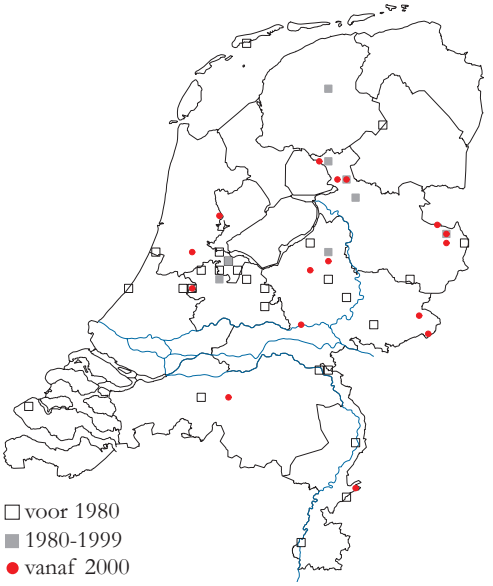

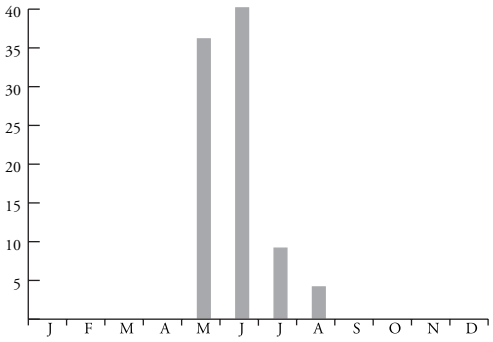

Dolichopus atripes

Basisdata – 34 Amersfoorthokken (specimenonderzoek: 31 / Waarneming.nl: 6). Specimens: 51 ♂, 31 ♀. Meest recente record: 2021.
Identificatie – Parent (1938), d'Assis Fonseca (1978).
Globale verspreiding – Palaearctische soort. Europa: vooral in het centrum, noorden en noordwesten. Buurlanden: Groot-Brittannië, Frankrijk, België, Duitsland en Denemarken. In België gekend van Vlaanderen en Wallonië (9 provincies).
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen in negen provincies.
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: heide en veen. Habitatvoorkeur: evenals *D. atratus* komt *D. atripes* ook vooral voor in heide- en veengebieden, maar is een stuk minder stenotoop. Ze wordt dus ook in drogere heidetypen en in andere biotopen op zand- en veenbodems aangetroffen.
Fenologie – Nederland: één generatie per jaar (juni-augustus). Vlaanderen: juni-augustus, met piek in juli (één generatie). Overwintert in het larvale stadium.
Status – Nederland: zeldzaam (specimenonderzoek: 2,7% van Amersfoorthokken; Waarneming.nl: 1,7% van Amersfoorthokken). Vlaanderen: Rode Lijst (Pollet 2000): vrij zeldzaam (code: vZ); actuele zeldzaamheidsklasse: vrij zeldzaam (6,3% van de onderzochte UTM 5x5km-hokken). Duitsland (Meyer & Stark 2015): gekend van 10/13 deelstaten. Groot-Brittannië (Drake 2018): Least Concern (LC - IUCN).
Literatuur – Meuffels (2002).

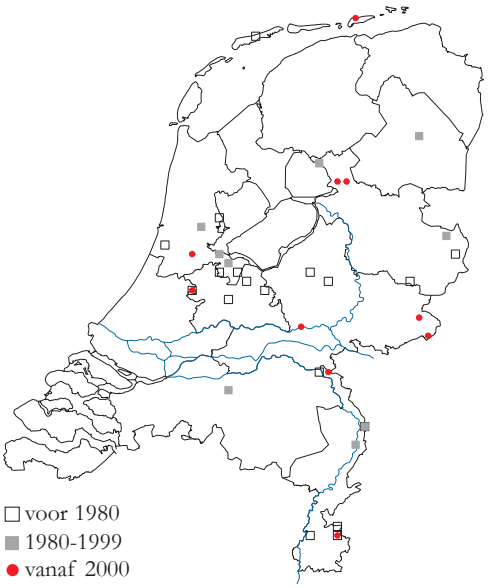

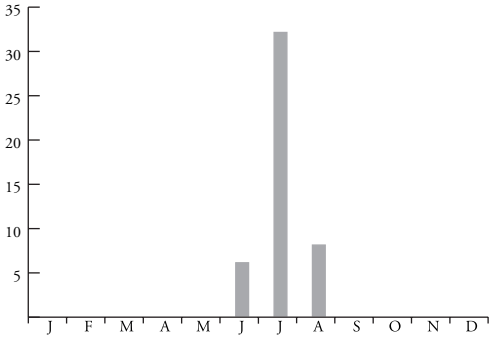

Dolichopus brevipennis

Basisdata – 193 Amersfoorthokken (specimenonderzoek: 170 / Waarneming.nl: 32). Specimens: 614 ♂, 485 ♀. Meest recente record: 2022.
Identificatie – Parent (1938), d'Assis Fonseca (1978).
Globale verspreiding – Holarctische soort. Europa: vooral in het noorden en noordwesten. Buurlanden: Groot-Brittannië, Frankrijk, België, Duitsland en Denemarken. In België gekend van Vlaanderen en Wallonië (11 provincies).
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen in alle provincies.
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: grasland. Habitatvoorkeur: *D. brevipennis* is een soort van open habitats, in het bijzonder graslanden en hooilanden, op eerder voedselrijke bodem.
Fenologie – Nederland: één generatie per jaar (april-augustus). Vlaanderen: mei-augustus, met piek in juni-juli (één generatie). Overwintert in het larvale stadium.
Status – Nederland: algemeen (specimenonderzoek: 17,4% van Amersfoorthokken; Waarneming.nl: 7% van Amersfoorthokken). Vlaanderen: Rode Lijst (Pollet 2000): momenteel niet bedreigd (code: N); actuele zeldzaamheidsklasse: zeer algemeen (32,7% van de onderzochte UTM 5x5km-hokken). Duitsland (Meyer & Stark 2015): gekend van 9/13 deelstaten. Groot-Brittannië (Drake 2018): Least Concern (LC - IUCN).
Literatuur – Meuffels (2002).

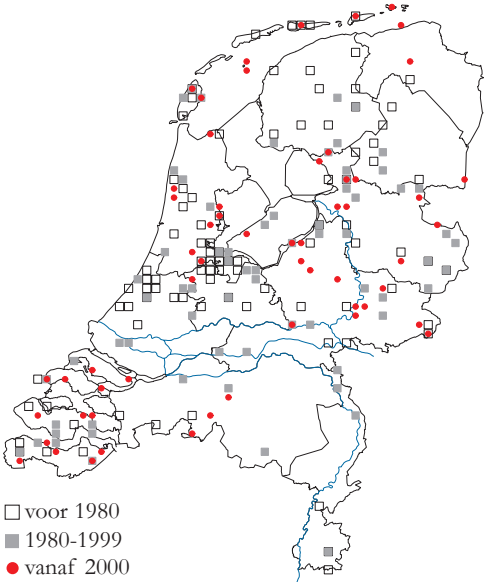

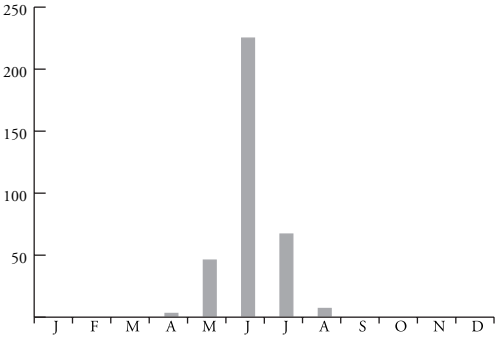

Dolichopus caligatus

Basisdata – 4 Amersfoorthokken (specimenonderzoek: 3 / Waarneming.nl: 1). Specimens: 3 ♂. Meest recente record: 2021.
Identificatie – Parent (1938), d'Assis Fonseca (1978).
Globale verspreiding – Europese soort met zwaartepunt in Noord-Europa (Zweden, Noorwegen, Finland), verder enkel gekend van Groot-Brittannië, Duitsland, Nederland en Oostenrijk. Buurlanden: Groot-Brittannië en Duitsland. Ontbreekt in België.
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen in drie provincies, vooral in laagveengebieden: Overijssel, Noord-Holland en Zuid-Holland.
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: heide en veen. Habitatvoorkeur: de ecologie van deze soort is niet goed gekend. Op basis van de Nederlandse data komen we tot de vaststelling dat ze mogelijk een voorkeur vertoont voor veengebieden. Collin (1940) noemt dit een boreo-alpiene soort, terwijl *D. caligatus* volgens Drake (2018) best wel een ruime ecologische niche vertoont in Groot-Brittannië.
Fenologie – Nederland: één generatie per jaar (juni-juli).
Status – Nederland: uiterst zeldzaam (specimenonderzoek: 0,4% van Amersfoorthokken; Waarneming.nl: 0,3% van Amersfoorthokken). Duitsland (Meyer & Stark 2015): gekend van 6/13 deelstaten. Groot-Brittannië (Drake 2018): Nationally Scarce (NS); Least Concern (LC - IUCN).
Literatuur – Meuffels (1978, 2002).

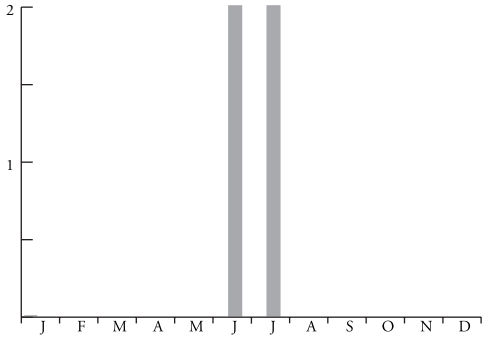

Dolichopus calinotus

Basisdata – 3 Amersfoorthokken (specimenonderzoek: 2 / Waarneming.nl: 1). Specimens: 5 ♂, 2 ♀. Meest recente record: 2014.
Identificatie – Parent (1938).
Globale verspreiding – Palaearctische soort. Europa: beperkte verspreiding (Zweden, Finland, Denemarken, Duitsland, Nederland, Polen, Spanje en Roemenië). Buurlanden: Groot-Brittannië, Duitsland en Denemarken. In België enkel gekend van Vlaanderen (2 provincies).
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen in drie kustprovincies: Groningen, Noord-Holland en Zeeland (Pollet & Meuffels 2016).
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: slikken en schorren. Habitatvoorkeur: *D. calinotus* is een stenotope soort van zilte graslanden (Drake & Pollet 2016, Drake 2018). Ze werd vrij recent zeer abundant aangetroffen in het Schor Ouden Doel in Kieldrecht (Vlaanderen), net bij de grens met Nederland in het uiterste oosten van Zeeuws-Vlaanderen.
Fenologie – Nederland: één generatie per jaar (juni-juli). Vlaanderen: mei-september, met piek in juli (één generatie). Overwintert in het larvale stadium.
Status – Nederland: uiterst zeldzaam (specimenonderzoek: 0,2% van Amersfoorthokken; Waarneming.nl: 0,3% van Amersfoorthokken). Vlaanderen: actuele zeldzaamheidsklasse: zeer zeldzaam (1,1% van de onderzochte UTM 5x5km-hokken). Duitsland (Meyer & Stark 2015): gekend van 1/13 deelstaten. Groot-Brittannië (Drake 2018): Nationally Rare (NR); Data Deficient (DD - IUCN).
Literatuur – Meuffels (1978, 2002), Pollet & Meuffels (2016).

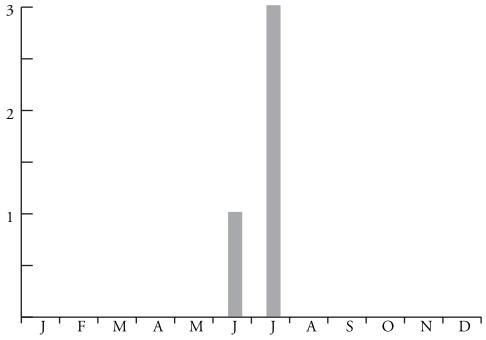

Dolichopus campestris

Basisdata – 29 Amersfoorthokken (specimenonderzoek: 28 / Waarneming.nl: 1). Specimens: 38 ♂, 28 ♀. Meest recente record: 2021.
Identificatie – Parent (1938), d'Assis Fonseca (1978).
Globale verspreiding – Palaearctische soort. Europa: wijde verspreiding, vooral in het noorden, noordwesten, centrum en oosten. Buurlanden: Groot-Brittannië, Frankrijk, België, Duitsland en Denemarken. In België gekend van Vlaanderen en Wallonië (9 provincies).
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen in tien provincies.
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: oevers. Habitatvoorkeur: *D. campestris* is een typische soort van oevers met een ijle vegetatie op voedselrijke bodems.
Fenologie – Nederland: één generatie per jaar (juni-september). Vlaanderen: juni-september, met piek in juli (één generatie). Overwintert in het larvale stadium.
Status – Nederland: zeldzaam (specimenonderzoek: 2,3% van Amersfoorthokken; Waarneming.nl: 0,3% van Amersfoorthokken). Vlaanderen: Rode Lijst (Pollet 2000): vrij zeldzaam (code: vZ); actuele zeldzaamheidsklasse: vrij zeldzaam (7,4% van de onderzochte UTM 5x5km-hokken). Duitsland (Meyer & Stark 2015): gekend van 11/13 deelstaten. Groot-Brittannië (Drake 2018): Least Concern (LC - IUCN).
Literatuur – Meuffels (2002).

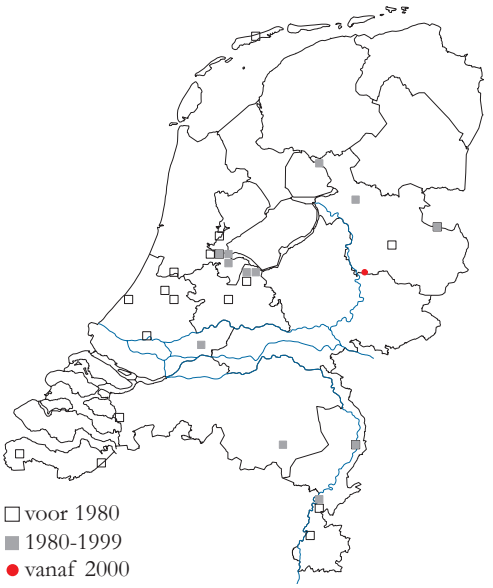

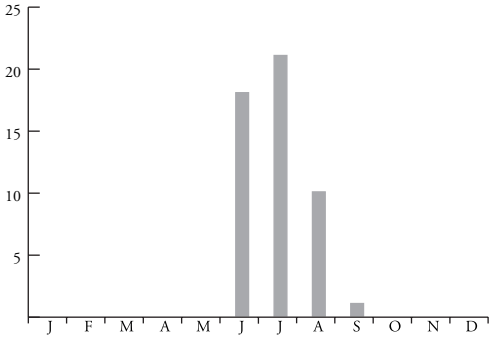

Dolichopus cilifemoratus – nieuw voor Nederland

Basisdata – 1 Amersfoorthok (specimenonderzoek: geen/ Waarneming.nl: 1). Meest recente record: 2022.
Identificatie – Parent (1938: als *D. pseudocilifemoratus*), d'Assis Fonseca (1978).
Globale verspreiding – Palaearctische soort. Europa: wijde verspreiding, vooral in het noorden, noordwesten, centrum en oosten. Buurlanden: Groot-Brittannië, Frankrijk, België, Duitsland en Denemarken. In België gekend van Vlaanderen en Wallonië (6 provincies).
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen in één provincie: Gelderland.
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: moerassen. Habitatvoorkeur: *D. cilifemoratus* komt vooral voor in zeer vochtige moerassen, kruidenrijke graslanden en broekbossen (Pollet 2000). Volgens Crossley (1993) was *D. cilifemoratus* de meest abundante soort in zeer vochtige graslandbiotopen die ondiep maar permanent overstroomd werden. Drake (2018) beschrijft *D. cilifemoratus* als een moerassoort (wetland species) geassocieerd met graslanden en wilgenbroeken die in de winter overstromen.
Fenologie – Nederland: juli. Vlaanderen: juni-september, met piek in juli (één generatie). Overwintert in het larvale stadium.
Status – Nederland: uiterst zeldzaam (specimenonderzoek: 0% van Amersfoorthokken; Waarneming.nl: 0,3% van Amersfoorthokken). Vlaanderen: Rode Lijst (Pollet 2000): uitgestorven in Vlaanderen (code: 0); actuele zeldzaamheidsklasse: zeer zeldzaam (1,5% van de onderzochte UTM 5x5km-hokken). Duitsland (Meyer & Stark 2015): gekend van 12/13 deelstaten. Groot-Brittannië (Drake 2018): Nationally Scarce (NS); Least Concern (LC - IUCN).
Literatuur – Geen.

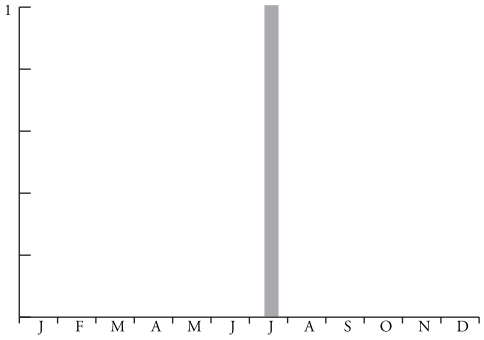

Dolichopus claviger

Basisdata – 268 Amersfoorthokken (specimenonderzoek: 140 / Waarneming.nl: 170). Specimens: 539 ♂, 640 ♀. Meest recente record: 2022.
Identificatie – Parent (1938), d'Assis Fonseca (1978).
Globale verspreiding – Palaearctische soort. Europa: wijde verspreiding, maar ontbreekt in het zuidwesten en zuiden. Buurlanden: Groot-Brittannië, Frankrijk, België, Duitsland en Denemarken. In België gekend van Vlaanderen en Wallonië (11 provincies).
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen in alle provincies.
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: bossen. Habitatvoorkeur: *D. claviger* is een eurytope bossoort die heel abundant kan voorkomen in duinbossen, maar ook in andere bostypen. Ze lijkt heide- en veengebieden te mijden.
Fenologie – Nederland: één generatie per jaar (april-augustus). De veldobservatie uit december is gebaseerd op een dood exemplaar. Vlaanderen: mei-augustus, met piek in juli (één generatie). Overwintert in het larvale stadium.
Status – Nederland: algemeen (specimenonderzoek: 14,9% van Amersfoorthokken; Waarneming.nl: 35,4% van Amersfoorthokken). Vlaanderen: Rode Lijst (Pollet 2000): momenteel niet bedreigd (code: N); actuele zeldzaamheidsklasse: zeer algemeen (42% van de onderzochte UTM 5x5km-hokken). Duitsland (Meyer & Stark 2015): gekend van 12/13 deelstaten. Groot-Brittannië (Drake 2018): Least Concern (LC - IUCN).
Literatuur – Meuffels (2002).

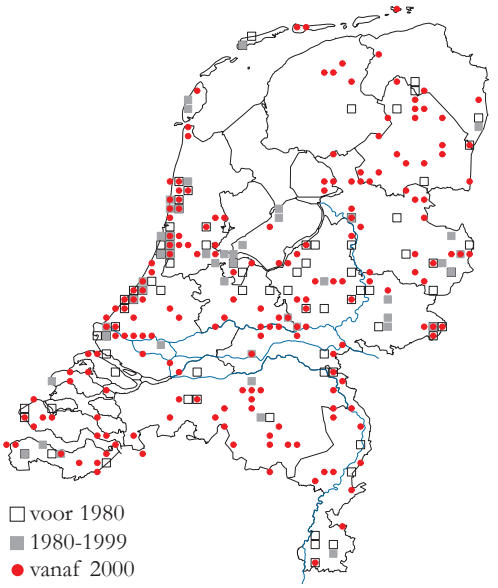

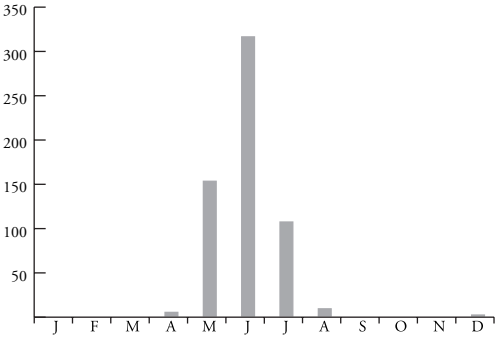

Dolichopus clavipes

Basisdata – 30 Amersfoorthokken (specimenonderzoek: 26 / Waarneming.nl: 5). Specimens: 631 ♂, 807 ♀. Meest recente record: 2021.
Identificatie – Parent (1938), d'Assis Fonseca (1978).
Globale verspreiding – Overwegend Palaearctische soort, komt ook voor in de Oriëntaalse regio. Europa: vooral in het noorden, noordwesten en centrum, in het zuiden enkel gekend uit Spanje. Buurlanden: Groot-Brittannië, Frankrijk, België, Duitsland en Denemarken. In België enkel gekend van Vlaanderen (3 provincies).
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen in zes provincies gesitueerd in een smalle kustgordel.
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: slikken en schorren. Habitatvoorkeur: *D. clavipes* is een stenotope zoutbehoevende soort van slikken en schorren die slechts sporadisch in aangrenzende biotopen (polders, duinpannen) voorkomt (Pollet 2000). In Nederland en België is de soort zo goed als uitsluitend van de kust- en polderzone gekend, maar in Polen en Duitsland werd ze ook uit zoutmoerassen in het binnenland gemeld (Parent 1938, Stark & Pollet 1993, Szadziewski 1983).
Fenologie – Nederland: één generatie per jaar (mei-augustus). Vlaanderen: mei-augustus, met piek in juni (één generatie). Overwintert in het larvale stadium.
Status – Nederland: zeldzaam (specimenonderzoek: 3,3% van Amersfoorthokken; Waarneming.nl: 1,2% van Amersfoorthokken). Vlaanderen: Rode Lijst (Pollet 2000): met uitsterven bedreigd (code: 1); actuele zeldzaamheidsklasse: zeldzaam (2,6% van de onderzochte UTM 5x5km-hokken). Duitsland (Meyer & Stark 2015): gekend van 6/13 deelstaten. Groot-Brittannië (Drake 2018): Least Concern (LC - IUCN).
Literatuur – Meuffels (2002).

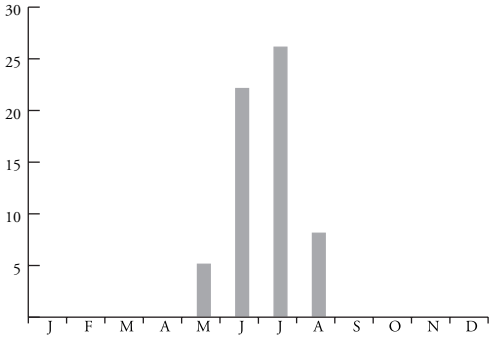

Dolichopus diadema

Basisdata – 59 Amersfoorthokken (specimenonderzoek: 46 / Waarneming.nl: 14). Specimens: 1.855 ♂, 1.444 ♀. Meest recente record: 2022.
Identificatie – Parent (1938: als *Macrodolichopus diadema*), d'Assis Fonseca (1978).
Globale verspreiding – Overwegend West-Palaearctische soort, komt ook voor in de Oriëntaalse regio. Europa: vooral in het noorden en noordwesten. Buurlanden: Groot-Brittannië, Frankrijk, België, Duitsland en Denemarken. In België enkel gekend van Vlaanderen (3 provincies).
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen in acht provincies gesitueerd in een brede kustgordel met een paar vondsten langsheen de Maas (Meuffels 1978).
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: slikken en schorren. Habitatvoorkeur: net als *D. clavipes* wordt *D. diadema* als zoutbehoevend omschreven, maar lijkt enigszins minder stenotoop dan de eerstgenoemde soort. Ze wordt zowel in slikken en schorren als in zilte graslanden aangetroffen (Pollet 2000).
Fenologie – Nederland: mogelijk slechts één generatie per jaar (mei-oktober). Vlaanderen: mei-oktober, met pieken in juni en augustus (2 generaties). Overwintert in het larvale stadium.
Status – Nederland: zeldzaam (specimenonderzoek: 4,8% van Amersfoorthokken; Waarneming.nl: 3,8% van Amersfoorthokken). Vlaanderen: Rode Lijst (Pollet 2000): zeldzaam (code: Z); actuele zeldzaamheidsklasse: vrij zeldzaam (5,6% van de onderzochte UTM 5x5km-hokken). Duitsland (Meyer & Stark 2015): gekend van 7/13 deelstaten. Groot-Brittannië (Drake 2018): Least Concern (LC - IUCN).
Literatuur – Meuffels (1978, 2002).

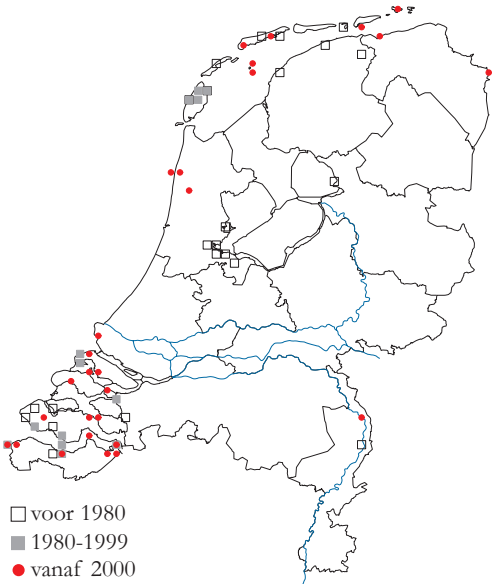

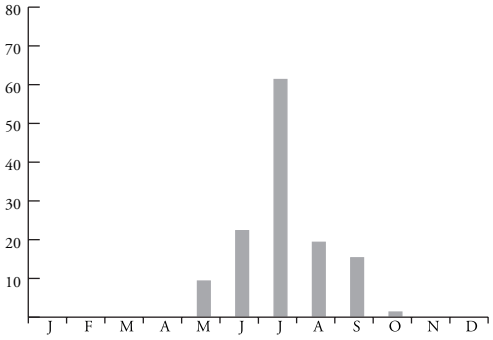

Dolichopus excisus

Basisdata – 46 Amersfoorthokken (specimenonderzoek: 31 / Waarneming.nl: 17). Specimens: 77 ♂, 38 ♀. Meest recente record: 2022.
Identificatie – Parent (1938).
Globale verspreiding – Palaearctische soort. Europa: wijde verspreiding, met zwaartepunt in het noordwesten en centrum; ontbreekt in het noorden. Buurlanden: Frankrijk, België en Duitsland. In België gekend van Vlaanderen en Wallonië (6 provincies).
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen in zeven provincies gesitueerd in een brede kustgordel met slechts enkele vondsten in het binnenland.
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: moerassen. Habitatvoorkeur: zoals de verwante *D. latilimbatus* en *D. nubilus* is *D. excisus* een typische moerassoort die vooral voorkomt in rietlanden, open moerassen en open broekbossen op voedselrijke bodem (Pollet 2000, Drake 2018).
Fenologie – Nederland: twee generaties per jaar (mei-oktober). Vlaanderen: mei-oktober, met pieken in juni en augustus (2 generaties). Overwintert in het larvale stadium.
Status – Nederland: zeldzaam (specimenonderzoek: 3,1% van Amersfoorthokken; Waarneming.nl: 4,3% van Amersfoorthokken). Vlaanderen: Rode Lijst (Pollet 2000): vrij zeldzaam (code: vZ); actuele zeldzaamheidsklasse: vrij algemeen (10,8% van de onderzochte UTM 5x5km-hokken). Duitsland (Meyer & Stark 2015): gekend van 8/13 deelstaten. Groot-Brittannië (Drake 2018): Nationally Rare (NR); Data Deficient (DD - IUCN).
Literatuur – Meuffels (2002).

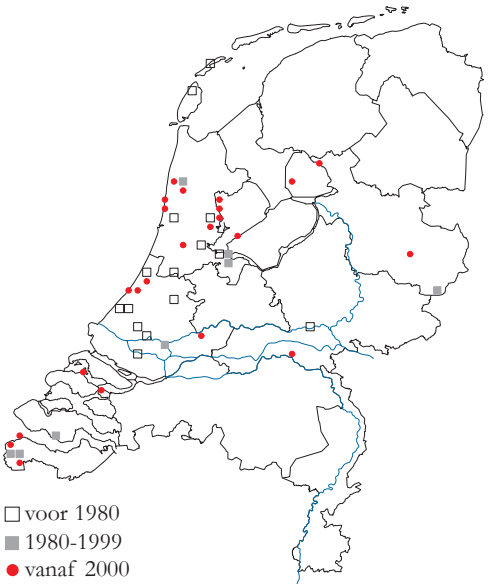

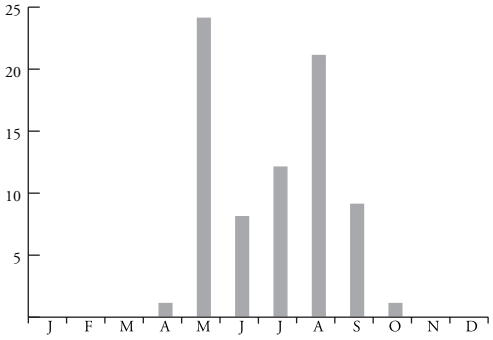

Dolichopus festivus

Basisdata – 86 Amersfoorthokken (specimenonderzoek: 63 / Waarneming.nl: 24). Specimens: 138 ♂, 125 ♀. Meest recente record: 2022.
Identificatie – Parent (1938), d'Assis Fonseca (1978).
Globale verspreiding – West-Palaearctische soort. Europa: vooral in het noorden, noordwesten en centrum, in het zuiden enkel gekend van Portugal (Pollet et al. 2019), Spanje en Roemenië. Buurlanden: Groot-Brittannië, Frankrijk, België, Duitsland en Denemarken. In België gekend van Vlaanderen en Wallonië (10 provincies).
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen in alle provincies.
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: bossen / moerassen. Habitatvoorkeur: *D. festivus* kan omschreven worden als een eurytope soort van open moerassen, die zowel voorkomt in zilte graslanden als zeggevegetaties op oevers van stilstaande wateren, steeds op voedselrijke bodems. De soort mijdt ook open vochtige loofbossen niet.
Fenologie – Nederland: één generatie per jaar (mei-september). Vlaanderen: juni-september, met piek in juli-augustus (één generatie). Overwintert in het larvale stadium.
Status – Nederland: vrij zeldzaam (specimenonderzoek: 6,1% van Amersfoorthokken; Waarneming.nl: 5,5% van Amersfoorthokken). Vlaanderen: Rode Lijst (Pollet 2000): momenteel niet bedreigd (code: N); actuele zeldzaamheidsklasse: algemeen (20,1% van de onderzochte UTM 5x5km-hokken). Duitsland (Meyer & Stark 2015): gekend van 11/13 deelstaten. Groot-Brittannië (Drake 2018): Least Concern (LC - IUCN).
Literatuur – Meuffels (2002).

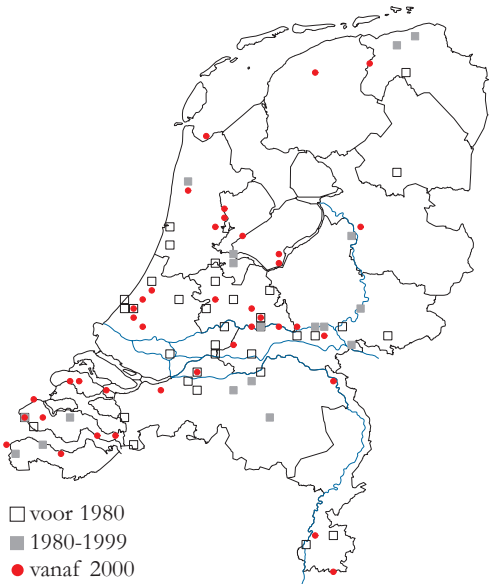

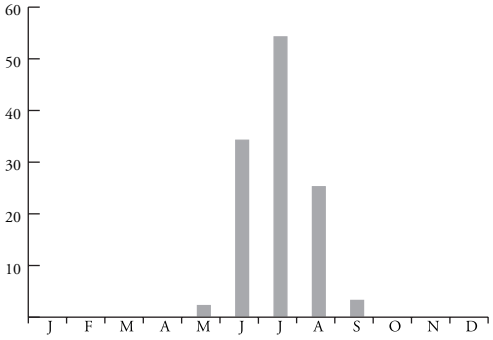

Dolichopus griseipennis

Basisdata – 182 Amersfoorthokken (specimenonderzoek: 82 / Waarneming.nl: 120). Specimens: 237 ♂, 147 ♀. Meest recente record: 2022.
Identificatie – Parent (1938), d'Assis Fonseca (1978).
Globale verspreiding – Palaearctische soort. Europa: wijd verspreid over het gehele gebied. Buurlanden: Groot-Brittannië, Frankrijk, België, Duitsland en Denemarken. In België gekend van Vlaanderen en Wallonië (11 provincies).
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen in elf provincies.
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: diverse habitattypen (eurytoop). Habitatvoorkeur: *D. griseipennis* is een eerder eurytope soort die vaak in ruderale habitats, parken en tuinen gevonden wordt.
Fenologie – Nederland: één generatie per jaar (mei-november). Vlaanderen: juni-oktober, met piek in juli-augustus (één generatie). Overwintert in het larvale stadium.
Status – Nederland: vrij algemeen (specimenonderzoek: 8,4% van Amersfoorthokken; Waarneming.nl: 22% van Amersfoorthokken). Vlaanderen: Rode Lijst (Pollet 2000): vrij zeldzaam (code: vZ); actuele zeldzaamheidsklasse: algemeen (15,6% van de onderzochte UTM 5x5km-hokken). Duitsland (Meyer & Stark 2015): gekend van 9/13 deelstaten. Groot-Brittannië (Drake 2018): Least Concern (LC - IUCN).
Literatuur – Meuffels (2002).

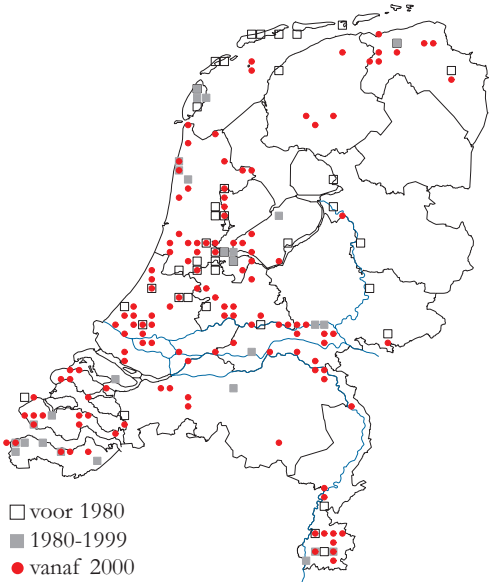

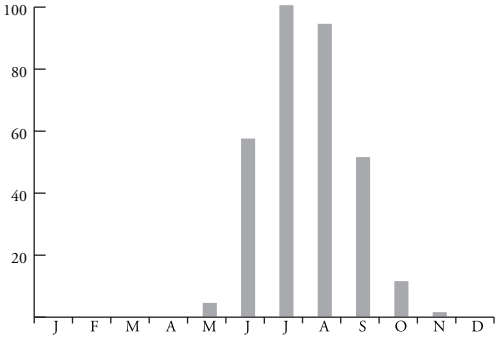

Dolichopus latilimbatus

Basisdata – 105 Amersfoorthokken (specimenonderzoek: 69 / Waarneming.nl: 43). Specimens: 838 ♂, 806 ♀. Meest recente record: 2022.
Identificatie – Parent (1938: als *D. latelimbatus*), d'Assis Fonseca (1978: als *D. latelimbatus*).
Globale verspreiding – Palaearctische soort. Europa: wijd verspreid, vooral in het noordwesten en centrum. Buurlanden: Groot-Brittannië, Frankrijk, België, Duitsland en Denemarken. In België gekend van Vlaanderen en Wallonië (10 provincies).
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen in alle provincies.
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: oevers. Habitatvoorkeur: *D. latilimbatus* is typisch voor moerassen, in het bijzonder beboste moerassen en broekbossen. De soort is minder algemeen in de kustzone dan de verwante *D. nubilus*.
Fenologie – Nederland: twee generaties per jaar (april-november). Vlaanderen: mei-oktober, met pieken in juni en augustus (2 generaties). Overwintert in het larvale stadium.
Status – Nederland: vrij algemeen (specimenonderzoek: 11,1% van Amersfoorthokken; Waarneming.nl: 10,4% van Amersfoorthokken). Vlaanderen: Rode Lijst (Pollet 2000): momenteel niet bedreigd (code: N); actuele zeldzaamheidsklasse: zeer algemeen (32% van de onderzochte UTM 5x5km-hokken). Duitsland (Meyer & Stark 2015): gekend van 10/13 deelstaten. Groot-Brittannië (Drake 2018): Least Concern (LC - IUCN).
Literatuur – Meuffels (1974, 1978, 1981: als *D. latelimbatus*; 2002).

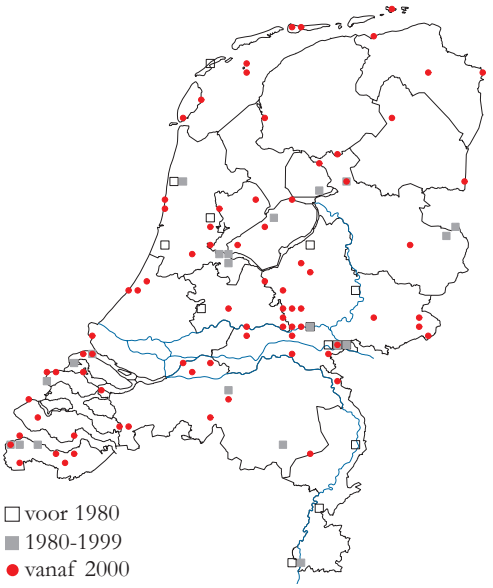

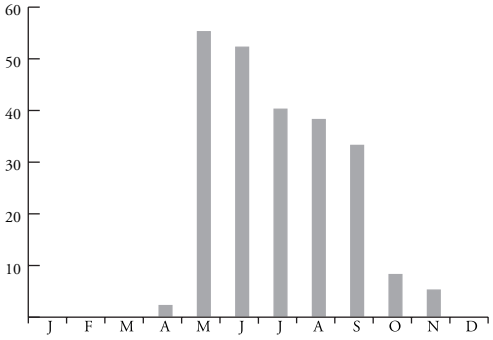

Dolichopus latipennis

Basisdata – 5 Amersfoorthokken (specimenonderzoek: 5 / Waarneming.nl: geen). Specimens: 31 ♂, 8 ♀. Meest recente record: 1918.
Identificatie – Parent (1938: als *Hygroceleuthus latipennis*), d'Assis Fonseca (1978).
Globale verspreiding – Palaearctische soort. Europa: vooral in het noorden en noordwesten, daarbuiten enkel gekend van Tsjechië, Polen, Estland. Buurlanden: Groot-Brittannië, Frankrijk, België, Duitsland en Denemarken. In België enkel gekend van Vlaanderen (2 provincies).
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen in twee provincies in het noordwesten van het land: Friesland en Noord-Holland.
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: slikken en schorren. Habitatvoorkeur: *D. latipennis* is een stenotope zoutbehoevende soort van slikken en schorren (Pollet 2000). In Groot-Brittannië (Drake 2018), Nederland en Vlaanderen is ze vooral uit de kustzone gekend, maar net als *D. clavipes* is ze van zoutmoerassen in het binnenland van Duitsland en Polen gekend (Stark & Pollet 1993).
Fenologie – Nederland: één generatie per jaar (mei-juni en augustus). Vlaanderen: augustus (één generatie). Overwintert in het larvale stadium.
Status – Nederland: mogelijk uitgestorven. Vlaanderen: Rode Lijst (Pollet 2000): met uitsterven bedreigd (code: 1); actuele zeldzaamheidsklasse: uiterst zeldzaam (0,4% van de onderzochte UTM 5x5km-hokken). Duitsland (Meyer & Stark 2015): gekend van 5/13 deelstaten. Groot-Brittannië (Drake 2018): Nationally Rare (NR); Critically Endangered (CR - IUCN).
Literatuur – Meuffels (2002).

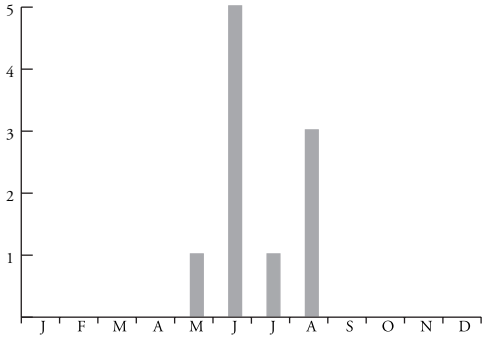

Dolichopus lepidus

Basisdata – 37 Amersfoorthokken (specimenonderzoek: 31 / Waarneming.nl: 8). Specimens: 164 ♂, 161 ♀. Meest recente record: 2022.
Identificatie – Parent (1938: met *D. cruralis* als synoniem (Germann et al. 2010)), d'Assis Fonseca (1978).
Globale verspreiding – Palaearctische soort. Europa: wijd verspreid, vooral in het noorden, noordwesten en centrum. Buurlanden: Groot-Brittannië, Frankrijk, België, Duitsland en Denemarken. In België gekend van Vlaanderen en Wallonië (7 provincies).
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen in tien provincies.
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: heide en veen. Habitatvoorkeur: *D. lepidus* is een typische soort van vochtige heide- en veengebieden, waar ze vaak talrijk voorkomt op oevers van vennen.
Fenologie – Nederland: één generatie per jaar (mei-september). Vlaanderen: mei-augustus, met piek in juli (één generatie). Overwintert in het larvale stadium.
Status – Nederland: zeldzaam (specimenonderzoek: 4,2% van Amersfoorthokken; Waarneming.nl: 2,3% van Amersfoorthokken). Vlaanderen: Rode Lijst (Pollet 2000): momenteel niet bedreigd (code: N); actuele zeldzaamheidsklasse: vrij algemeen (11,2% van de onderzochte UTM 5x5km-hokken). Duitsland (Meyer & Stark 2015): gekend van 10/13 deelstaten. Groot-Brittannië (Drake 2018): Least Concern (LC - IUCN).
Literatuur – Meuffels (2002).

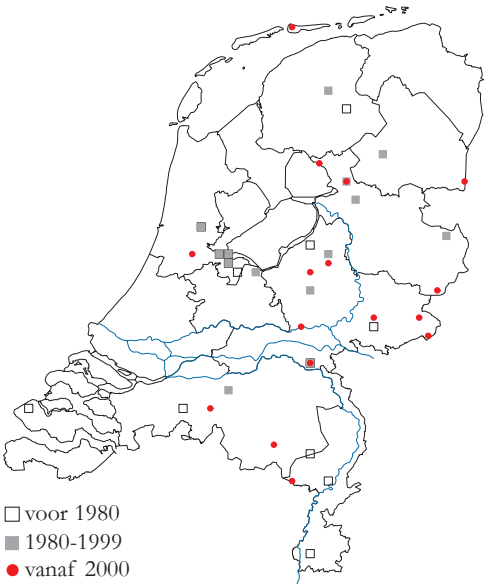

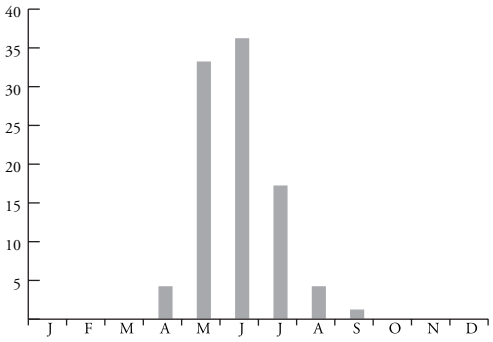

Dolichopus linearis

Basisdata – 38 Amersfoorthokken (specimenonderzoek: 38 / Waarneming.nl: 1). Specimens: 113 ♂, 77 ♀. Meest recente record: 2021.
Identificatie – Parent (1938), d'Assis Fonseca (1978).
Globale verspreiding – Palaearctische soort. Europa: wijd verspreid, uit het zuiden enkel gekend van Italië en Roemenië. Buurlanden: Groot-Brittannië, Frankrijk, België, Duitsland en Denemarken. In België gekend van Vlaanderen en Wallonië (10 provincies).
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen in negen provincies.
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: rietmoerassen. Habitatvoorkeur: de ecologie van deze soort is onvoldoende gekend. Ze wordt in diverse vochtige tot vrij vochtige, open tot beboste habitats gevonden zoals rietlanden, broekbossen en zelfs parklandschap. Drake (2018) noemt *D. linearis* een moerassoort (wetland species) van oevers van rivieren en andere waterlopen, die evenwel ook in vochtige graslanden en bossen, broekbossen en schorren voorkomt.
Fenologie – Nederland: één generatie per jaar (mei-augustus en oktober). Vlaanderen: mei-september, met piek in juli (één generatie). Overwintert in het larvale stadium.
Status – Nederland: zeldzaam (specimenonderzoek: 4% van Amersfoorthokken; Waarneming.nl: 0,3% van Amersfoorthokken). Vlaanderen: Rode Lijst (Pollet 2000): momenteel niet bedreigd (code: N); actuele zeldzaamheidsklasse: vrij algemeen (14,5% van de onderzochte UTM 5x5km-hokken). Duitsland (Meyer & Stark 2015): gekend van 10/13 deelstaten. Groot-Brittannië (Drake 2018): Nationally Scarce (NS); Least Concern (LC - IUCN).
Literatuur – Meuffels (2002).

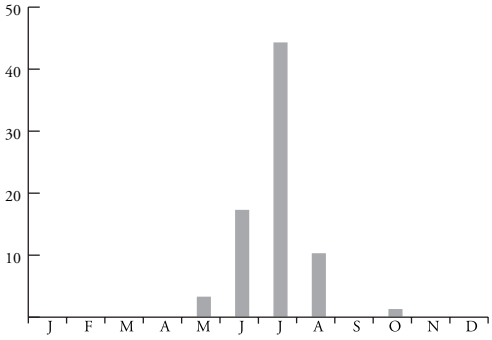

Dolichopus lineatocornis

Basisdata – 1 Amersfoorthok (specimenonderzoek: 1 / Waarneming.nl: geen). Specimens: 1 ♂. Meest recente record: 1989.
Identificatie – Parent (1938), d'Assis Fonseca (1978).
Globale verspreiding – Palaearctische soort. Europa: vooral in het noordwesten, niet gekend uit het zuiden. Buurlanden: Groot-Brittannië, België, Duitsland en Denemarken. In België enkel gekend van Vlaanderen (1 provincie).
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen op slechts één plaats in Nederland, nl. de Cartierheide (Noord-Brabant).
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: oevers. Habitatvoorkeur: *D. lineatocornis* wordt algemeen als een oeversoort van beboste habitats omschreven (Frey 1915, Emeis 1964, Olejnicek 1978). In het oosten van Duitsland werd een bijzonder grote populatie van deze soort in broekboshabitats langsheen de Elbe vastgesteld (pers. med. A. Stark). In Groot-Brittannië wordt *D. lineatocornis* als een moerassoort omschreven (Drake 2018). In Nederland en België blijft dit een bijzonder zeldzame verschijning. In Vlaanderen werd ze enkel nabij een poeltje in de kustduinen gevonden (Pollet 2000).
Fenologie – Nederland: het enige Nederlandse exemplaar van deze soort werd verzameld tussen 27 juni en 5 juli (1989).
Status – Nederland: uiterst zeldzaam (specimenonderzoek: 0,2% van Amersfoorthokken). Vlaanderen: Rode Lijst (Pollet 2000): zeer zeldzaam (code: zZ); actuele zeldzaamheidsklasse: uiterst zeldzaam (0,4% van de onderzochte UTM 5x5km-hokken). Duitsland (Meyer & Stark 2015): gekend van 8/13 deelstaten. Groot-Brittannië (Drake 2018): Nationally Rare (NR); Vulnerable (VU - IUCN).
Literatuur – Meuffels (2002: bevestiging).

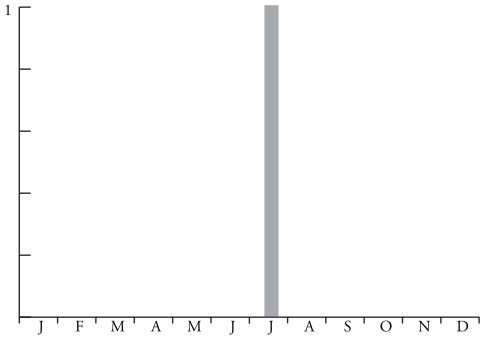

Dolichopus longicornis

Basisdata – 154 Amersfoorthokken (specimenonderzoek: 141 / Waarneming.nl: 17). Specimens: 280 ♂, 275 ♀. Meest recente record: 2022.
Identificatie – Parent (1938), d'Assis Fonseca (1978).
Globale verspreiding – Overwegend Palaearctische soort, komt ook voor in de Oriëntaalse regio. Europa: wijd verspreid, uit het zuiden enkel gekend van Italië, Roemenië en het voormalige Joegoslavië. Buurlanden: Groot-Brittannië, Frankrijk, België, Duitsland en Denemarken. In België gekend van Vlaanderen en Wallonië (11 provincies).
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen in alle provincies.
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: diverse habitattypen (eurytoop). Habitatvoorkeur: *D. longicornis* is een eerder eurytope soort die zeer talrijk kan voorkomen in rietlanden, tuinen en parklandschap.
Fenologie – Nederland: één generatie per jaar (mei-september). Vlaanderen: mei-september, met piek in juli (één generatie). Overwintert in het larvale stadium.
Status – Nederland: vrij algemeen (specimenonderzoek: 14,9% van Amersfoorthokken; Waarneming.nl: 4,3% van Amersfoorthokken). Vlaanderen: Rode Lijst (Pollet 2000): momenteel niet bedreigd (code: N); actuele zeldzaamheidsklasse: zeer algemeen (37,2% van de onderzochte UTM 5x5km-hokken). Duitsland (Meyer & Stark 2015): gekend van 12/13 deelstaten. Groot-Brittannië (Drake 2018): Least Concern (LC - IUCN).
Literatuur – Meuffels (2002).

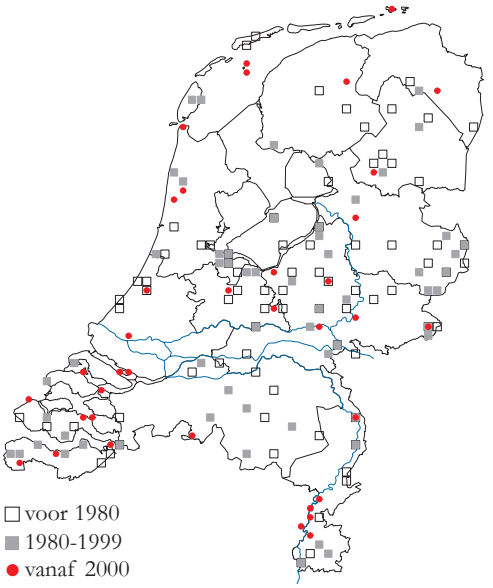

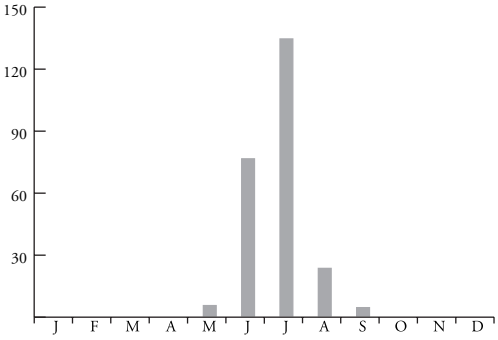

Dolichopus longitarsis

Basisdata – 25 Amersfoorthokken (specimenonderzoek: 23 / Waarneming.nl: 2). Specimens: 44 ♂, 64 ♀. Meest recente record: 2021.
Identificatie – Parent (1938), d'Assis Fonseca (1978).
Globale verspreiding – Palaearctische soort. Europa: wijd verspreid, vooral in het noorden, noordwesten en centrum; uit het zuiden enkel gekend van Spanje en Roemenië. Buurlanden: Groot-Brittannië, Frankrijk, België, Duitsland en Denemarken. In België gekend van Vlaanderen en Wallonië (11 provincies).
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen in zeven provincies, met een concentratie in de laagveenecoregio.
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: veen. Habitatvoorkeur: *D. longitarsis* lijkt sterk gebonden aan veenbodems, maar komt in diverse habitattypen voor zoals rietlanden, moerassen en vochtige graslanden in bossen (Pollet 2000).
Fenologie – Nederland: één generatie per jaar (mei-augustus). Vlaanderen: juni-september, met piek in juli (één generatie). Overwintert in het larvale stadium.
Status – Nederland: zeer zeldzaam (specimenonderzoek: 1,9% van Amersfoorthokken; Waarneming.nl: 0,6% van Amersfoorthokken). Vlaanderen: Rode Lijst (Pollet 2000): kwetsbaar (code: 3); actuele zeldzaamheidsklasse: zeer zeldzaam (1,9% van de onderzochte UTM 5x5km-hokken). Duitsland (Meyer & Stark 2015): gekend van 11/13 deelstaten. Groot-Brittannië (Drake 2018): Least Concern (LC - IUCN).
Literatuur – Meuffels (2002).

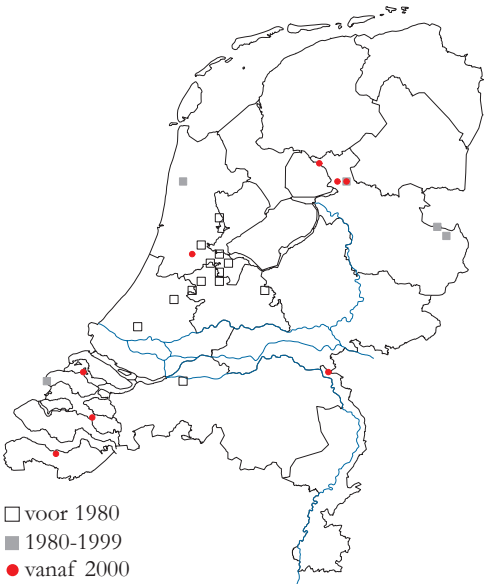

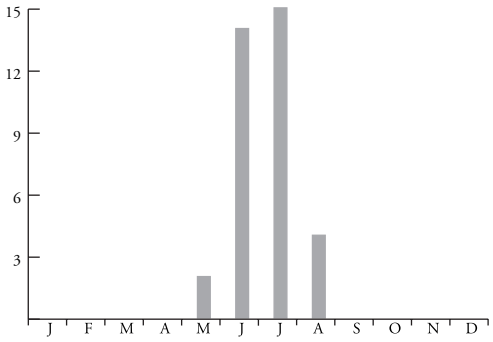

Dolichopus migrans

Basisdata – 55 Amersfoorthokken (specimenonderzoek: 52 / Waarneming.nl: 6). Specimens: 134 ♂, 89 ♀. Meest recente record: 2022.
Identificatie – Parent (1938), d'Assis Fonseca (1978).
Globale verspreiding – Palaearctische soort. Europa: wijd verspreid, uit het zuiden enkel gekend van Italië en Roemenië. Buurlanden: Groot-Brittannië, Frankrijk, België, Duitsland en Denemarken. In België gekend van Vlaanderen en Wallonië (8 provincies).
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen in elf provincies, in het bijzonder de kustduinen en de hogere zandgronden in het binnenland.
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: duinbossen. Habitatvoorkeur: *D. migrans* kan omschreven worden als zandminnende soort (Drake 2018). Ze komt het meest abundant in bossen in de kustduinen voor, maar wordt ook minder algemeen aangetroffen in schrale graslanden op zandbodem in het binnenland (Pollet 2000).
Fenologie – Nederland: één generatie per jaar (mei-augustus). Vlaanderen: juni-september, met piek in juli (één generatie). Overwintert in het larvale stadium.
Status – Nederland: zeldzaam (specimenonderzoek: 3,4% van Amersfoorthokken; Waarneming.nl: 1,4% van Amersfoorthokken). Vlaanderen: Rode Lijst (Pollet 2000): kwetsbaar (code: 3); actuele zeldzaamheidsklasse: zeldzaam (4,1% van de onderzochte UTM 5x5km-hokken). Duitsland (Meyer & Stark 2015): gekend van 8/13 deelstaten. Groot-Brittannië (Drake 2018): Nationally Rare (NR); Vulnerable (VU - IUCN).
Literatuur – Meuffels (2002).

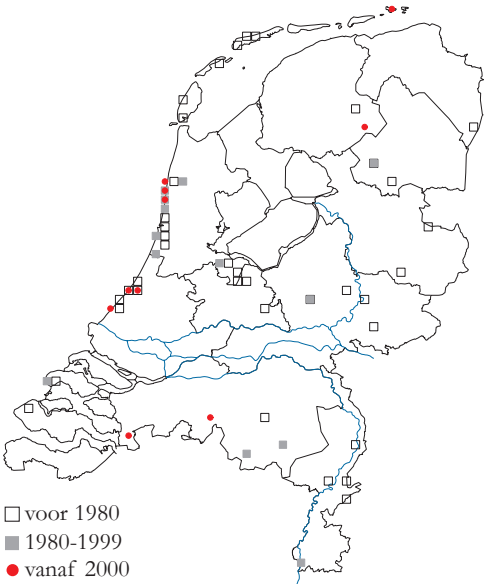

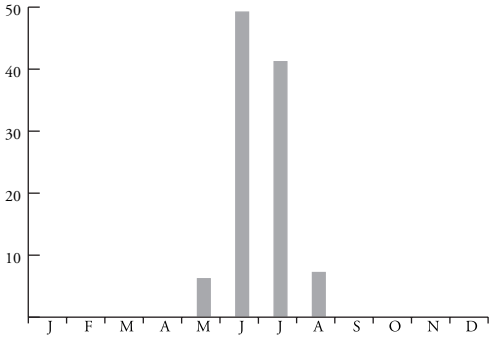

Dolichopus nigricornis

Basisdata – 70 Amersfoorthokken (specimenonderzoek: 61 / Waarneming.nl: 11). Specimens: 302 ♂, 284 ♀. Meest recente record: 2022.
Identificatie – Parent (1938), d'Assis Fonseca (1978: als *D. discifer*).
Globale verspreiding – Holarctische soort. Europa: wijd verspreid, vooral in het noorden, noordwesten en centrum. Buurlanden: Groot-Brittannië, Frankrijk, België, Duitsland en Denemarken. In België gekend van Vlaanderen en Wallonië (10 provincies).
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen in negen provincies.
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: bossen. Habitatvoorkeur: *D. nigricornis* is een typische soort van vrij vochtige loofbossen op zandleem- en leembodems, maar komt ook voor in beboste heide op zand- en veenbodems.
Fenologie – Nederland: één generatie per jaar (mei-september). Vlaanderen: mei-september, met piek in juli (één generatie). Overwintert in het larvale stadium.
Status – Nederland: vrij zeldzaam (specimenonderzoek: 6,7% van Amersfoorthokken; Waarneming.nl: 3,2% van Amersfoorthokken). Vlaanderen: Rode Lijst (Pollet 2000): momenteel niet bedreigd (code: N); actuele zeldzaamheidsklasse: algemeen (20,5% van de onderzochte UTM 5x5km-hokken). Duitsland (Meyer & Stark 2015): gekend van 12/13 deelstaten. Groot-Brittannië (Drake 2018): Least Concern (LC - IUCN).
Literatuur – Meuffels (2002: als *D. discifer*).

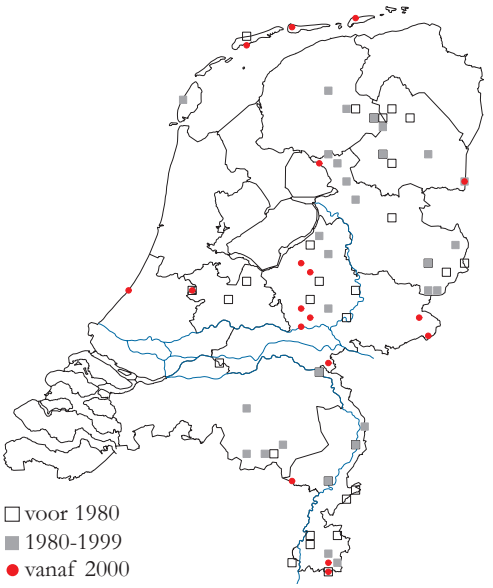

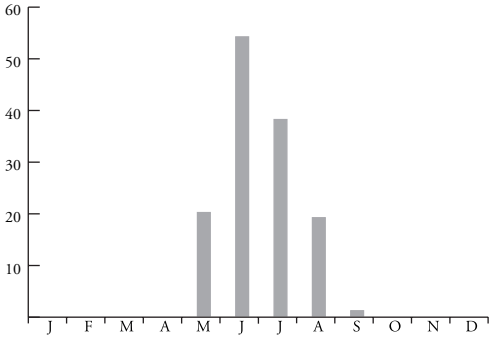

Dolichopus nitidus

Basisdata – 31 Amersfoorthokken (specimenonderzoek: 26 / Waarneming.nl: 6). Specimens: 38 ♂, 49 ♀. Meest recente record: 2021.
Identificatie – Parent (1938), d'Assis Fonseca (1978).
Globale verspreiding – Palaearctische soort. Europa: wijd verspreid. Buurlanden: Groot-Brittannië, Frankrijk, België, Duitsland en Denemarken. In België gekend van Vlaanderen en Wallonië (9 provincies).
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen in zeven provincies.
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: veen. Habitatvoorkeur: in België is *D. nitidus* het meest abundant aangetroffen in rietmoerassen en is mogelijk aan veenbodem gebonden (zie ook Drake 2018). In Corsica werd ze talrijk gevonden in vochtig loofbos in kustduinen (Pollet ongepubliceerde data). De soort bleek algemeen in het Korenburgerveen (Winterswijk, Gelderland).
Fenologie – Nederland: één generatie per jaar (mei-september). Vlaanderen: juni-augustus (één generatie). Overwintert in het larvale stadium.
Status – Nederland: zeldzaam (specimenonderzoek: 2,3% van Amersfoorthokken; Waarneming.nl: 1,4% van Amersfoorthokken). Vlaanderen: Rode Lijst (Pollet 2000): onvoldoende gekend (code: ?); actuele zeldzaamheidsklasse: vrij zeldzaam (5,6% van de onderzochte UTM 5x5km-hokken). Duitsland (Meyer & Stark 2015): gekend van 10/13 deelstaten. Groot-Brittannië (Drake 2018): Nationally Scarce (NS); Least Concern (LC - IUCN).
Literatuur – Meuffels (2002).

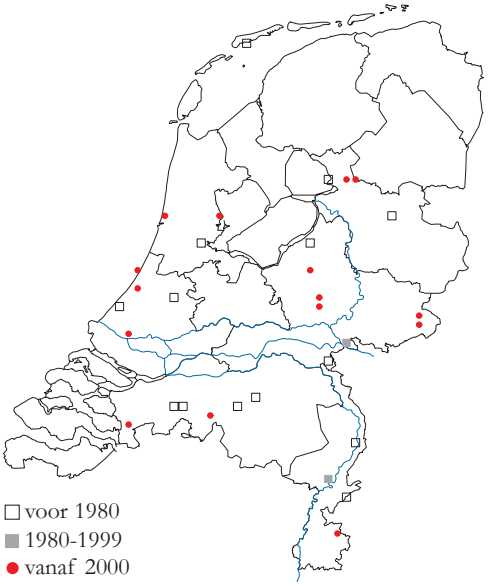

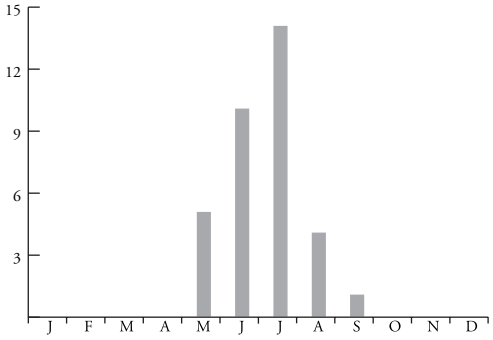

Dolichopus notatus

Basisdata – 38 Amersfoorthokken (specimenonderzoek: 37 / Waarneming.nl: 1). Specimens: 72 ♂, 48 ♀. Meest recente record: 2021.
Identificatie – Parent (1938), d'Assis Fonseca (1978).
Globale verspreiding – Palaearctische soort. Europa: wijd verspreid, behalve in het zuiden waar de soort enkel uit Roemenië gekend is. Buurlanden: Groot-Brittannië, Frankrijk, België, Duitsland en Denemarken. In België gekend van Vlaanderen en Wallonië (4 provincies).
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen in tien provincies.
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: kustduinen. Habitatvoorkeur: *D. notatus* blijkt vooral voor te komen in open habitats met een goed ontwikkelde vegetatie (rietgras, riet) in een brede kustzone, zoals kalkrijke of zilte graslanden, rietlanden en duinpannen (Pollet 2000).
Fenologie – Nederland: één generatie per jaar (mei-augustus). Vlaanderen: juni-augustus, met piek in juni-juli (één generatie). Overwintert in het larvale stadium.
Status – Nederland: zeldzaam (specimenonderzoek: 3,6% van Amersfoorthokken; Waarneming.nl: 0,3% van Amersfoorthokken). Vlaanderen: Rode Lijst (Pollet 2000): bedreigd (code: 2); actuele zeldzaamheidsklasse: zeldzaam (4,8% van de onderzochte UTM 5x5km-hokken). Duitsland (Meyer & Stark 2015): gekend van 8/13 deelstaten. Groot-Brittannië (Drake 2018): Nationally Scarce (NS); Least Concern (LC - IUCN).
Literatuur – Meuffels (2002).

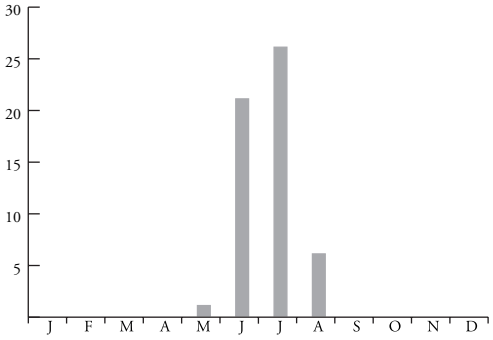

Dolichopus nubilus

Basisdata – 140 Amersfoorthokken (specimenonderzoek: 116 / Waarneming.nl: 38). Specimens: 779 ♂, 659 ♀. Meest recente record: 2022.
Identificatie – Parent (1938), d'Assis Fonseca (1978).
Globale verspreiding – Palaearctische soort. Europa: wijd verspreid. Buurlanden: Groot-Brittannië, Frankrijk, België, Duitsland en Denemarken. In België gekend van Vlaanderen en Wallonië (9 provincies).
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen in elf provincies, met een concentratie in de kustduinen zeekleigebieden.
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: oevers. Habitatvoorkeur: *D. nubilus* is een uitgesproken oeversoort die in zowel open als beboste biotopen gevonden wordt. In vergelijking met de verwante *D. latilimbatus* blijkt D. nubilus meer in de kustzone voor te komen.
Fenologie – Nederland: twee generaties per jaar (april-oktober). Vlaanderen: mei-oktober, met pieken in juni en augustus (2 generaties). Overwintert in het larvale stadium.
Status – Nederland: vrij algemeen (specimenonderzoek: 13,6% van Amersfoorthokken; Waarneming.nl: 10,1% van Amersfoorthokken). Vlaanderen: Rode Lijst (Pollet 2000): momenteel niet bedreigd (code: N); actuele zeldzaamheidsklasse: algemeen (23,1% van de onderzochte UTM 5x5km-hokken). Duitsland (Meyer & Stark 2015): gekend van 11/13 deelstaten. Groot-Brittannië (Drake 2018): Least Concern (LC - IUCN).
Literatuur – Meuffels (2002).

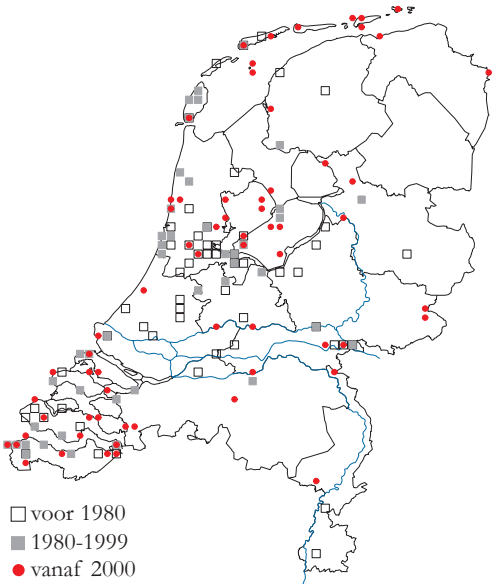

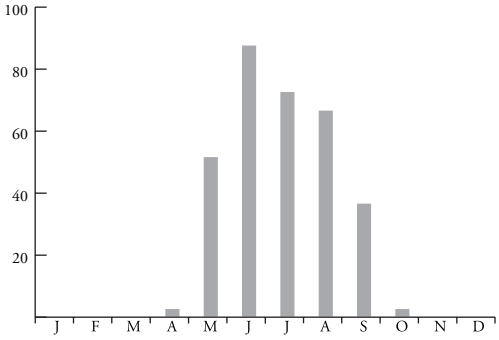

Dolichopus pennatus

Basisdata – 34 Amersfoorthokken (specimenonderzoek: 32 / Waarneming.nl: 2). Specimens: 53 ♂, 81 ♀. Meest recente record: 2020.
Identificatie – Parent (1938), d'Assis Fonseca (1978).
Globale verspreiding – Overwegend Palaearctische soort, komt ook in de Oriëntaalse regio voor. Europa: wijd verspreid. Buurlanden: Groot-Brittannië, Frankrijk, België, Duitsland en Denemarken. In België gekend van Vlaanderen en Wallonië (11 provincies).
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen in tien provincies.
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: bossen. Habitatvoorkeur: *D. pennatus* verkiest beboste moerassen en open vochtige loofbossen met een goed ontwikkelde kruidlaag, in het bijzonder op zandleem- en leembodems.
Fenologie – Nederland: één generatie per jaar (mei-augustus). Vlaanderen: mei-september, met piek in juni (één generatie). Overwintert in het larvale stadium.
Status – Nederland: zeldzaam (specimenonderzoek: 2,5% van Amersfoorthokken; Waarneming.nl: 0,6% van Amersfoorthokken). Vlaanderen: Rode Lijst (Pollet 2000): momenteel niet bedreigd (code: N); actuele zeldzaamheidsklasse: algemeen (21,2% van de onderzochte UTM 5x5km-hokken). Duitsland (Meyer & Stark 2015): gekend van 12/13 deelstaten. Groot-Brittannië (Drake 2018): Least Concern (LC - IUCN).
Literatuur – Meuffels (2002).

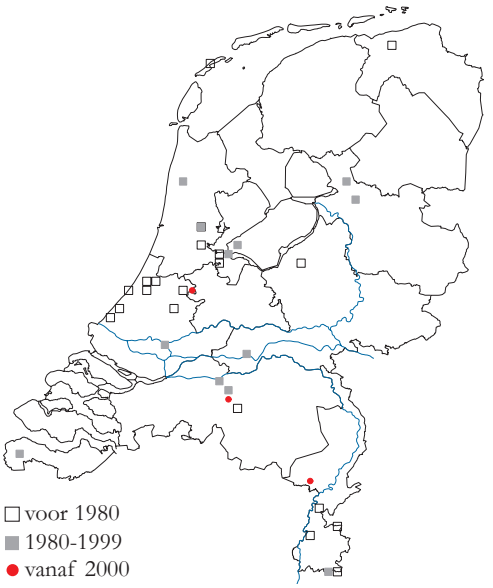

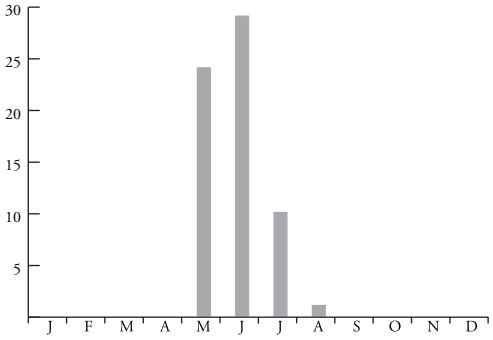

Dolichopus phaeopus

Basisdata – 5 Amersfoorthokken (specimenonderzoek: 5 / Waarneming.nl: geen). Specimens: 6 ♂, 4 ♀. Meest recente record: 1989.
Identificatie – Parent (1938), d'Assis Fonseca (1978).
Globale verspreiding – Europese soort, met een zwaartepunt in Noordwest-Europa (België, Duitsland, Frankrijk, Groot-Brittannië, Ierland, Nederland); daarbuiten enkel gekend van Tsjechië, Polen en Roemenië. Buurlanden: Groot-Brittannië, Frankrijk, België en Duitsland. In België enkel gekend van Wallonië (1 provincie).
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen in vier provincies: Drenthe, Overijssel, Noord-Holland en Limburg; de soort lijkt beperkt tot de laagveengebieden en tot de hoger gelegen zandgronden in het binnenland.
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: heide en veen. Habitatvoorkeur: *D. phaeopus* is een uitgesproken stenotope soort van veengebieden, in het bijzonder hoogveen.
Fenologie – Nederland: één generatie per jaar (juni-augustus).
Status – Nederland: uiterst zeldzaam (specimenonderzoek: 0,6% van Amersfoorthokken). Ontbreekt in Vlaanderen. Duitsland (Meyer & Stark 2015): gekend van 3/13 deelstaten. Groot-Brittannië (Drake 2018): Nationally Scarce (NS); Least Concern (LC - IUCN).
Literatuur – Meuffels (1978, 2002).

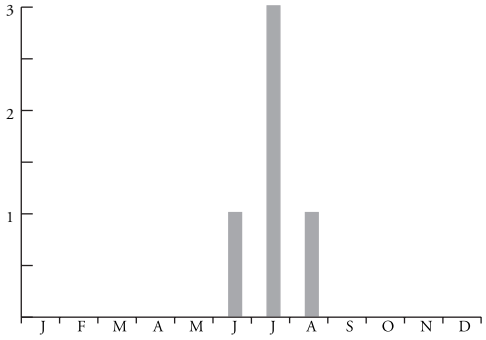

Dolichopus picipes

Basisdata – 19 Amersfoorthokken (specimenonderzoek: 16 / Waarneming.nl: 4). Specimens: 66 ♂, 52 ♀. Meest recente record: 2021.
Identificatie – Parent (1938), d'Assis Fonseca (1978).
Globale verspreiding – Palaearctische soort. Europa: wijd verspreid, behalve in het zuiden waar de soort enkel uit Spanje, Italië, Kroatië (Pollet & Ivković 2018) en Roemenië gekend is. Buurlanden: Groot-Brittannië, Frankrijk, België, Duitsland en Denemarken. In België gekend van Vlaanderen en Wallonië (8 provincies).
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen in zes provincies.
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: moerassen. Habitatvoorkeur: *D. picipes* wordt het meest talrijk aangetroffen in hooilanden en beboste moerassen op voedselrijke bodem, waar de soort doorgaans nabij open water voorkomt.
Fenologie – Nederland: één generatie per jaar (mei-augustus). Vlaanderen: mei-augustus, met piek in juni (één generatie). Overwintert in het larvale stadium.
Status – Nederland: zeer zeldzaam (specimenonderzoek: 1,5% van Amersfoorthokken; Waarneming.nl: 1,2% van Amersfoorthokken). Vlaanderen: Rode Lijst (Pollet 2000): zeldzaam (code: Z); actuele zeldzaamheidsklasse: vrij zeldzaam (5,2% van de onderzochte UTM 5x5km-hokken). Duitsland (Meyer & Stark 2015): gekend van 10/13 deelstaten. Groot-Brittannië (Drake 2018): Least Concern (LC - IUCN).
Literatuur – Meuffels (2002).

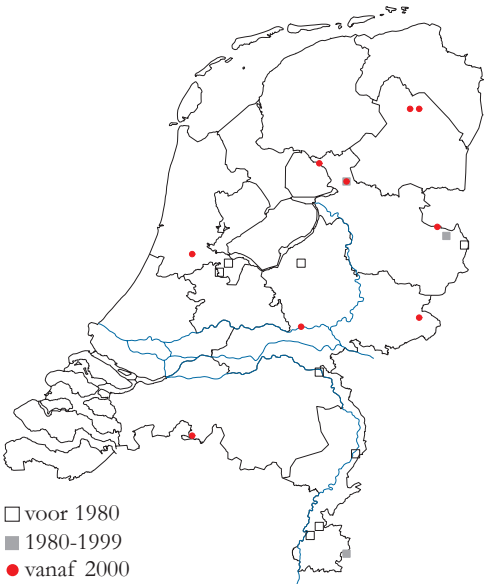

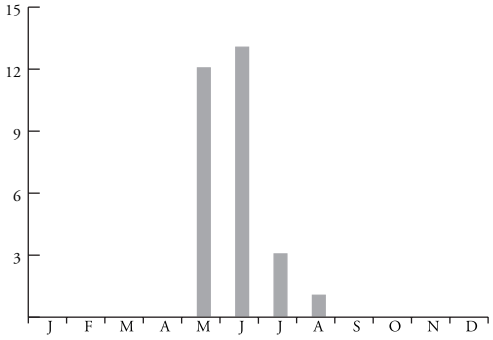

Dolichopus planitarsis

Basisdata – 10 Amersfoorthokken (specimenonderzoek: 10 / Waarneming.nl: geen). Specimens: 21 ♂, 12 ♀. Meest recente record: 2019.
Identificatie – Parent (1938), d'Assis Fonseca (1978).
Globale verspreiding – Overwegend Palaearctische soort, komt ook in de Oriëntaalse regio voor. Europa: wijd verspreid, maar niet gekend uit het zuiden. Buurlanden: Groot-Brittannië, Frankrijk, België, Duitsland en Denemarken. In België gekend van Vlaanderen en Wallonië (6 provincies).
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen in vier provincies: Overijssel, Gelderland, Noord-Holland en Zuid-Holland.
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: moerassen. Habitatvoorkeur: *D. planitarsis* is een vochtminnende soort van voedselrijke moerassen, vochtige graslanden en rietlanden op voedselrijke bodem (Pollet 2000, Drake 2018).
Fenologie – Nederland: mei. Vlaanderen: mei-juni (één generatie). Overwintert in het larvale stadium.
Status – Nederland: uiterst zeldzaam (specimenonderzoek: 0,6% van Amersfoorthokken). Vlaanderen: Rode Lijst (Pollet 2000): kwetsbaar (code: 3); actuele zeldzaamheidsklasse: zeldzaam (2,2% van de onderzochte UTM 5x5km-hokken). Duitsland (Meyer & Stark 2015): gekend van 10/13 deelstaten. Groot-Brittannië (Drake 2018): Least Concern (LC - IUCN).
Literatuur – Meuffels (2002).

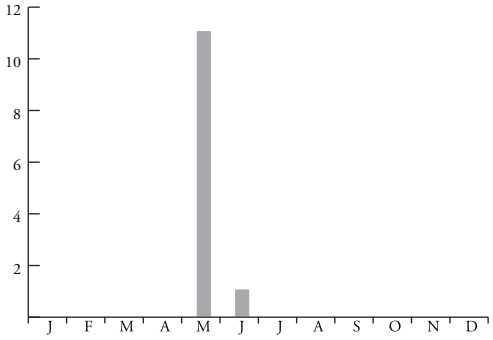

Dolichopus plumipes

Basisdata – 500 Amersfoorthokken (specimenonderzoek: 285 / Waarneming.nl: 311). Specimens: 1.785 ♂, 1.731 ♀. Meest recente record: 2022.
Identificatie – Parent (1938), d'Assis Fonseca (1978).
Globale verspreiding – Holarctische soort, ook gekend van de Oriëntaalse regio. Europa: wijd verspreid, behalve in het zuiden en zuidwesten. Buurlanden: Groot-Brittannië, Frankrijk, België, Duitsland en Denemarken. In België gekend van Vlaanderen en Wallonië (11 provincies).
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen in alle provincies.
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: diverse habitattypen (eurytoop). Habitatvoorkeur: *D. plumipes* is veruit de meest eurytope soort uit dit genus en wordt in de meest uiteenlopende biotopen vastgesteld, maar mijdt voedselarme condities (heide, veen). Ze wordt het meest talrijk aangetroffen in vrij vochtige open kruidenrijke gras- en hooilanden, inclusief zilte graslanden.
Fenologie – Nederland: twee generaties per jaar (april-oktober). Vlaanderen: april-oktober, met pieken in juni en augustus (2 generaties). Overwintert in het larvale stadium.
Status – Nederland: uiterst algemeen (specimenonderzoek: 31,9% van Amersfoorthokken; Waarneming.nl: 54,8% van Amersfoorthokken). Vlaanderen: Rode Lijst (Pollet 2000): momenteel niet bedreigd (code: N); actuele zeldzaamheidsklasse: uiterst algemeen (56,5% van de onderzochte UTM 5x5km-hokken). Duitsland (Meyer & Stark 2015): gekend van 12/13 deelstaten. Groot-Brittannië (Drake 2018): Least Concern (LC - IUCN).
Literatuur – Meuffels (2002).

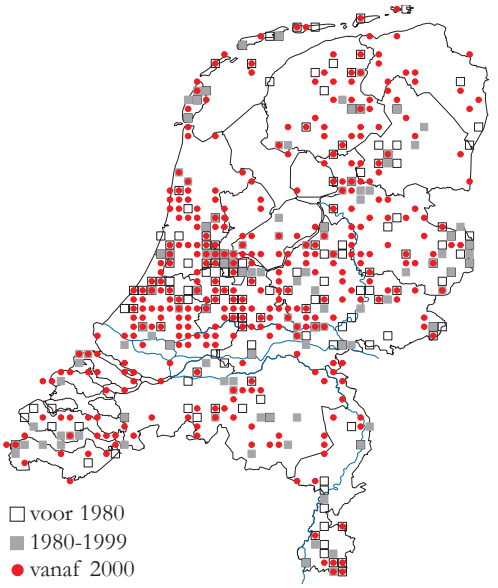

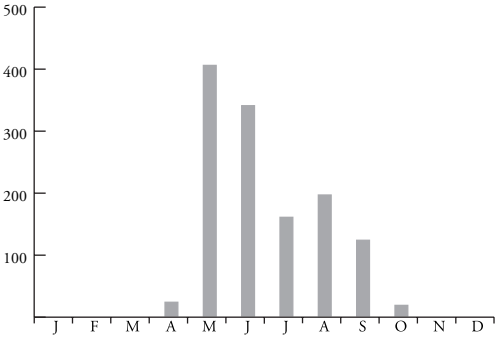

Dolichopus popularis

Basisdata – 89 Amersfoorthokken (specimenonderzoek: 67 / Waarneming.nl: 28). Specimens: 120 ♂, 105 ♀. Meest recente record: 2022.
Identificatie – Parent (1938), d'Assis Fonseca (1978).
Globale verspreiding – Palaearctische soort. Europa: wijd verspreid, maar niet gekend uit het zuiden en zuidwesten. Buurlanden: Groot-Brittannië, Frankrijk, België, Duitsland en Denemarken. In België gekend van Vlaanderen en Wallonië (11 provincies).
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen in alle provincies.
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: bossen. Habitatvoorkeur: *D. popularis* is een vrij eurytope soort van vochtige loofbossen op zandleembodem, maar wordt ook talrijk in beboste rietlanden en pitrusmoerassen aangetroffen.
Fenologie – Nederland: één generatie per jaar (mei-augustus). Vlaanderen: mei-augustus, met piek in juni (één generatie). Overwintert in het larvale stadium.
Status – Nederland: vrij zeldzaam (specimenonderzoek: 7,3% van Amersfoorthokken; Waarneming.nl: 6,7% van Amersfoorthokken). Vlaanderen: Rode Lijst (Pollet 2000): momenteel niet bedreigd (code: N); actuele zeldzaamheidsklasse: zeer algemeen (40,2% van de onderzochte UTM 5x5km-hokken). Duitsland (Meyer & Stark 2015): gekend van 12/13 deelstaten. Groot-Brittannië (Drake 2018): Least Concern (LC - IUCN).
Literatuur – Meuffels (2002).

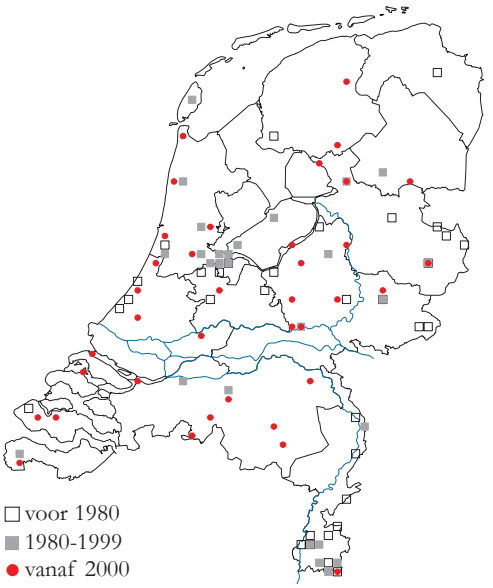

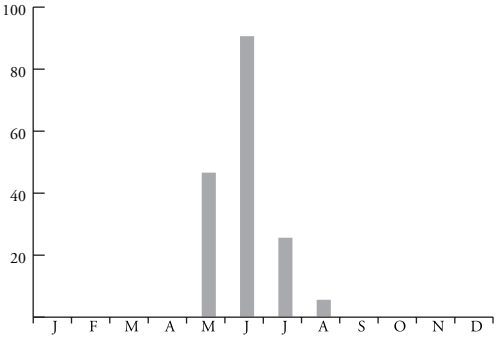

Dolichopus punctum –
nieuw voor Nederland

Basisdata – 3 Amersfoorthokken (specimenonderzoek: 3 / Waarneming.nl: geen). Specimens: 4 ♂, 9 ♀. Meest recente record: 2021.
Identificatie – Parent (1938).
Globale verspreiding – Europese soort, met bijzonder beperkte verspreiding (Zweden, Finland, Nederland, Duitsland, Oostenrijk, Polen en Europees Rusland). Buurlanden: Duitsland. Ontbreekt in België.
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen op slechts één plaats in Nederland nl. het Nationaal Park Weerribben-Wieden (Steenwijkerland, provincie Overijssel).
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: heide en veen. Habitatvoorkeur: de ecologie van deze soort was tot hier toe volledig ongekend. Dankzij het NLBIF-project stelden we vast dat deze soort sterk gebonden is aan veengebieden.
Fenologie – Nederland: één generatie per jaar (juni-juli).
Status – Nederland: uiterst zeldzaam (specimenonderzoek: 0,6% van Amersfoorthokken). Duitsland (Meyer & Stark 2015): gekend van 3/13 deelstaten.
Literatuur – Geen.

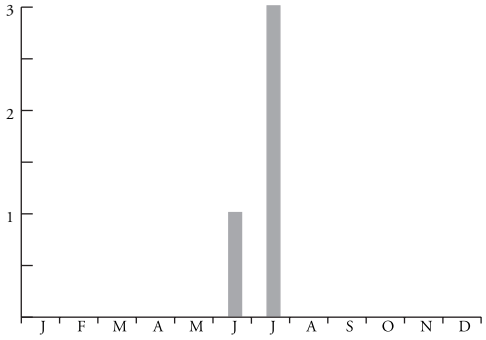

Dolichopus rupestris

Basisdata – 22 Amersfoorthokken (specimenonderzoek: 22 / Waarneming.nl: geen). Specimens: 308 ♂, 313 ♀. Meest recente record: 2000.
Identificatie – Parent (1938), d'Assis Fonseca (1978).
Globale verspreiding – Overwegend Palaearctische soort, komt ook de Nearctische regio voor. Europa: vooral in het noorden en noordwesten, in het zuiden enkel uit Italië gekend. Buurlanden: Groot-Brittannië, Frankrijk, België, Duitsland en Denemarken. In België gekend van Vlaanderen en Wallonië (4 provincies).
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen in vijf provincies: Friesland, Drenthe, Overijssel, Gelderland en Noord-Brabant; de soort komt er uitsluitend op de hoger gelegen zandgronden voor.
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: bossen. Habitatvoorkeur: *D. rupestris* is een stenotope soort van licht beboste biotopen op zandgrond in het binnenland. Volgens Meuffels (1974) is dit een noordelijke soort. In Groot-Brittannië wordt *D. rupestris* vooral aangetroffen aan waterlopen, kwelzones en in vochtige heide (Drake 2018).
Fenologie – Nederland: één generatie per jaar (mei-september). Vlaanderen: juli-oktober, met piek in augustus (één generatie). Overwintert in het larvale stadium.
Status – Nederland: zeldzaam (specimenonderzoek: 2,1% van Amersfoorthokken). Vlaanderen: Rode Lijst (Pollet 2000): zeer zeldzaam (code: zZ); actuele zeldzaamheidsklasse: zeer zeldzaam (1,9% van de onderzochte UTM 5x5km-hokken). Duitsland (Meyer & Stark 2015): gekend van 6/13 deelstaten. Groot-Brittannië (Drake 2018): Least Concern (LC - IUCN).
Literatuur – Meuffels (1974, 1978, 2002).

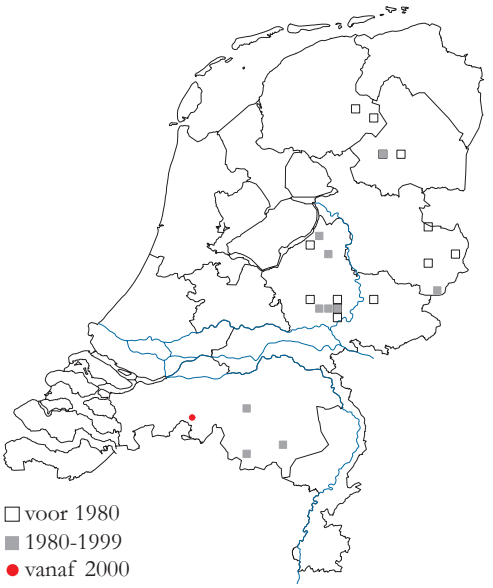

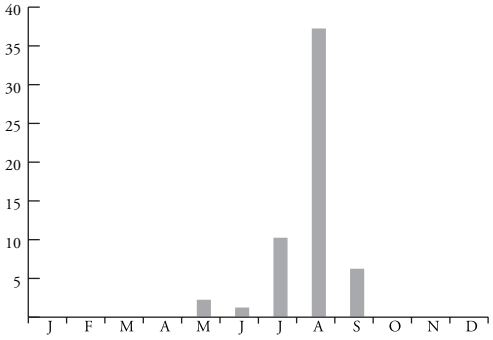

Dolichopus sabinus

Basisdata – 41 Amersfoorthokken (specimenonderzoek: 34 / Waarneming.nl: 8). Specimens: 158 ♂, 125 ♀. Meest recente record: 2021.
Identificatie – Parent (1938), d'Assis Fonseca (1978).
Globale verspreiding – West-Palaearctische soort. Europa: wijd verspreid. Buurlanden: Groot-Brittannië, Frankrijk, België, Duitsland en Denemarken. In België enkel gekend van Vlaanderen (2 provincies).
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen in acht provincies in een brede kustzone.
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: slikken en schorren. Habitatvoorkeur: *D. sabinus* is een zoutminnende soort van slikken en schorren en zilte graslanden (Pollet 2000).
Fenologie – Nederland: één generatie per jaar (juni-september). Vlaanderen: mei-september, met piek in augustus (één generatie). Overwintert in het larvale stadium.
Status – Nederland: zeldzaam (specimenonderzoek: 3,1% van Amersfoorthokken; Waarneming.nl: 2% van Amersfoorthokken). Vlaanderen: Rode Lijst (Pollet 2000): bedreigd (code: 2); actuele zeldzaamheidsklasse: zeldzaam (4,5% van de onderzochte UTM 5x5km-hokken). Duitsland (Meyer & Stark 2015): gekend van 5/13 deelstaten. Groot-Brittannië (Drake 2018): Least Concern (LC - IUCN).
Literatuur – Meuffels (2002).

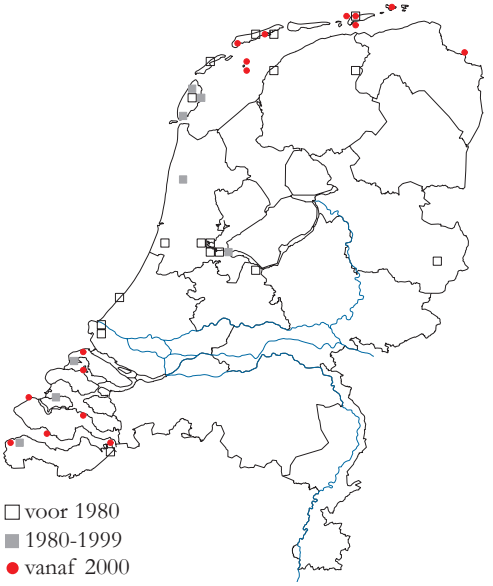

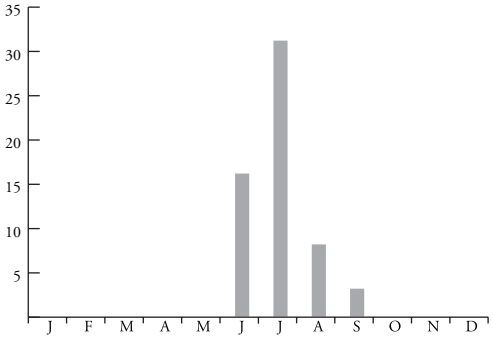

Dolichopus signatus

Basisdata – 72 Amersfoorthokken (specimenonderzoek: 60 / Waarneming.nl: 16). Specimens: 484 ♂, 434 ♀. Meest recente record: 2022.
Identificatie – Parent (1938), d'Assis Fonseca (1978).
Globale verspreiding – West-Palaearctische soort. Europa: wijd verspreid, behalve in het zuiden waar de soort enkel van Portugal (Pollet et al. 2019), Spanje, Italië en Roemenië gekend is. Buurlanden: Groot-Brittannië, Frankrijk, België, Duitsland en Denemarken. In België gekend van Vlaanderen en Wallonië (11 provincies).
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen in alle provincies.
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: bossen. Habitatvoorkeur: *D. signatus* wordt het meest talrijk aangetroffen in beboste biotopen op voedselarme bodems (zand, veen), al komt ze ook minder talrijk voor in meer voedselrijke bossen en moerassen.
Fenologie – Nederland: één generatie per jaar (mei-september). Vlaanderen: mei-augustus, met piek in juni-juli (één generatie). Overwintert in het larvale stadium.
Status – Nederland: vrij zeldzaam (specimenonderzoek: 6,5% van Amersfoorthokken; Waarneming.nl: 4,1% van Amersfoorthokken). Vlaanderen: Rode Lijst (Pollet 2000): momenteel niet bedreigd (code: N); actuele zeldzaamheidsklasse: algemeen (25,7% van de onderzochte UTM 5x5km-hokken). Duitsland (Meyer & Stark 2015): gekend van 12/13 deelstaten. Groot-Brittannië (Drake 2018): Least Concern (LC - IUCN).
Literatuur – Meuffels (2002).

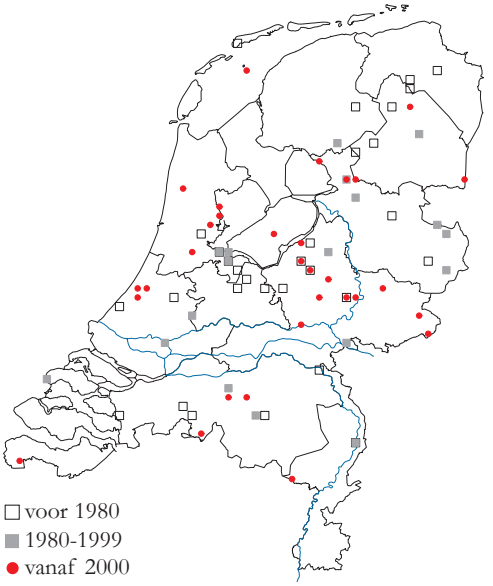

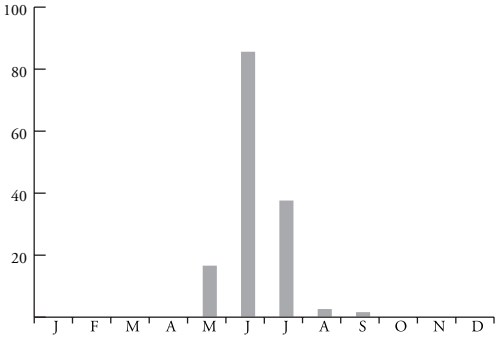

Dolichopus signifer

Basisdata – 5 Amersfoorthokken (specimenonderzoek: 4 / Waarneming.nl: 1). Specimens: 30 ♂, 26 ♀. Meest recente record: 2021.
Identificatie – Parent (1938), d'Assis Fonseca (1978).
Globale verspreiding – Palaearctische soort. Europa: wijd verspreid. Buurlanden: Groot-Brittannië, Frankrijk, België, Duitsland en Denemarken. In België enkel gekend van Vlaanderen (4 provincies).
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen in twee kustprovincies: Flevoland en Zeeland.
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: moerassen. Habitatvoorkeur: *D. signifer* is een uitgesproken oeversoort die enkel voorkomt in een brede kustzone. Ze heeft een voorkeur voor slikken en schorren, zilte graslanden en duinpannen maar komt ook in open moerassen voor. Ze werd zowel op modderige bodem als vochtige zandbodem aangetroffen (Pollet 2000).
Fenologie – Nederland: twee generaties per jaar (mei-juni en augustus-september). Vlaanderen: mei-oktober, met pieken in mei en augustus (2 generaties). Overwintert in het larvale stadium.
Status – Nederland: uiterst zeldzaam (specimenonderzoek: 0,8% van Amersfoorthokken; Waarneming.nl: 0,3% van Amersfoorthokken). Vlaanderen: Rode Lijst (Pollet 2000): zeldzaam (code: Z); actuele zeldzaamheidsklasse: vrij algemeen (10% van de onderzochte UTM 5x5km-hokken). Duitsland (Meyer & Stark 2015): gekend van 4/13 deelstaten. Groot-Brittannië (Drake 2018): Nationally Scarce (NS); Least Concern (LC - IUCN).
Literatuur – Pollet (2011).

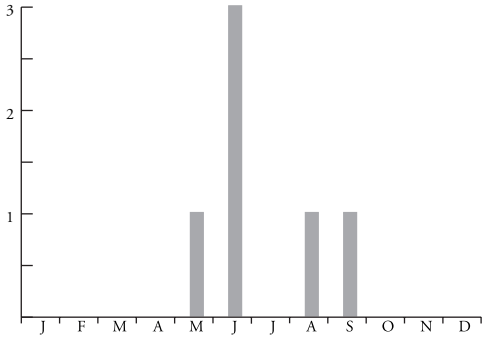

Dolichopus simplex

Basisdata – 202 Amersfoorthokken (specimenonderzoek: 176 / Waarneming.nl: 34). Specimens: 628 ♂, 413 ♀. Meest recente record: 2022.
Identificatie – Parent (1938), d'Assis Fonseca (1978).
Globale verspreiding – Palaearctische soort. Europa: wijd verspreid, maar niet gekend uit Zuid-Europa. Buurlanden: Groot-Brittannië, Frankrijk, België, Duitsland en Denemarken. In België gekend van Vlaanderen en Wallonië (11 provincies).
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen in alle provincies.
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: heide en veen. Habitatvoorkeur: *D. simplex* heeft een voorkeur voor vochtige zand- en veenbodems en komt het meest talrijk voor in voedselarme moerassen. Ze werd abundant vastgesteld in het natuurreservaat De Brand (Udenhout).
Fenologie – Nederland: één generatie per jaar (mei-november). Vlaanderen: mei-oktober, met piek in augustus (één generatie). Overwintert in het larvale stadium.
Status – Nederland: algemeen (specimenonderzoek: 16,4% van Amersfoorthokken; Waarneming.nl: 8,1% van Amersfoorthokken). Vlaanderen: Rode Lijst (Pollet 2000): momenteel niet bedreigd (code: N); actuele zeldzaamheidsklasse: algemeen (17,5% van de onderzochte UTM 5x5km-hokken). Duitsland (Meyer & Stark 2015): gekend van 10/13 deelstaten. Groot-Brittannië (Drake 2018): Least Concern (LC - IUCN).
Literatuur – Meuffels (1974, 2002).

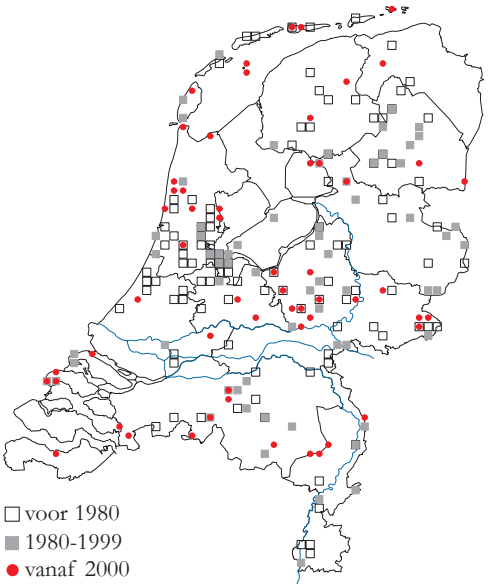

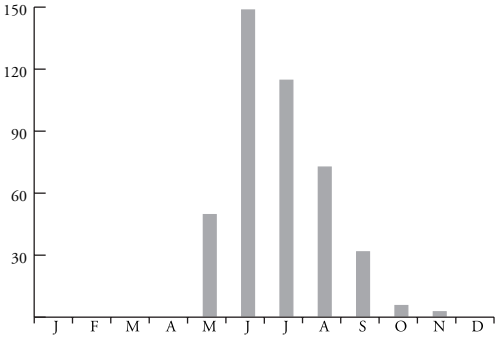

Dolichopus strigipes

Basisdata – 17 Amersfoorthokken (specimenonderzoek: 15 / Waarneming.nl: 4). Specimens: 219 ♂, 227 ♀. Meest recente record: 2021.
Identificatie – Parent (1938), d'Assis Fonseca (1978).
Globale verspreiding – Europese soort met sporadische verspreiding. Buurlanden: Groot-Brittannië, Frankrijk en België. In België enkel gekend van Vlaanderen (2 provincies).
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen in vijf provincies: Groningen, Friesland, Noord-Brabant, Limburg en Zeeland, met een concentratie in Zeeland en op de Waddeneilanden.
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: slikken en schorren. Habitatvoorkeur: zoals *D. clavipes* en *D. sabinus*, is *D. strigipes* een uitgesproken zoutminnende soort die enkel voorkomt in slikken en schorren en zilte graslanden (Pollet 2000). Meuffels (1974) noemt dit een typisch littorale soort die in Frankrijk haar zuidgrens bereikt. Meuffels (1981) vermeldt deze soort van Venlo (provincie Limburg), waar ze samen met een andere zoutminnende soorten zoals *Dolichopus diadema* en *Thinophilus ruficornis* werd aangetroffen.
Fenologie – Nederland: één generatie per jaar (mei-augustus). Vlaanderen: juni-september, met piek in juni (één generatie). Overwintert in het larvale stadium.
Status – Nederland: zeer zeldzaam (specimenonderzoek: 1,5% van Amersfoorthokken; Waarneming.nl: 1,2% van Amersfoorthokken). Vlaanderen: Rode Lijst (Pollet 2000): bedreigd (code: 2); actuele zeldzaamheidsklasse: zeldzaam (2,6% van de onderzochte UTM 5x5km-hokken). Groot-Brittannië (Drake 2018): Least Concern (LC - IUCN).
Literatuur – Meuffels (1974, 1978, 1981, 2002).

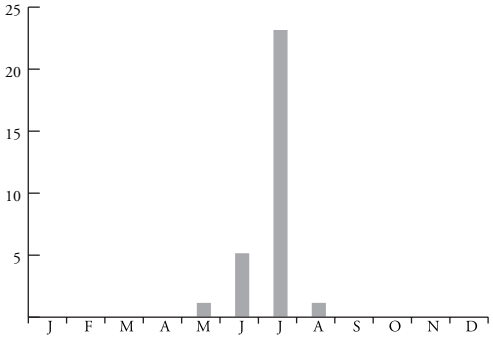

Dolichopus subpennatus

Basisdata – 48 Amersfoorthokken (specimenonderzoek: 45 / Waarneming.nl: 3). Specimens: 124 ♂, 141 ♀. Meest recente record: 2020.
Identificatie – d'Assis Fonseca (1978).
Globale verspreiding – Europese soort met zwaartepunt in Noord-, Noordwest- en Centraal-Europa, daarbuiten enkel gekend uit Roemenië. Buurlanden: Groot-Brittannië, Frankrijk, België, Duitsland en Denemarken. In België gekend van Vlaanderen en Wallonië (11 provincies).
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen in tien provincies.
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: moerassen. Habitatvoorkeur: in tegenstelling tot de zeer nauwverwante *D. pennatus*, lijkt *D. subpennatus* eerder een oeversoort te zijn. Ze wordt meest talrijk aangetroffen op oevers van rivieren en stilstaande wateren met een goed ontwikkelde kruidenvegetatie op eerder voedselrijke bodems.
Fenologie – Nederland: één generatie per jaar (mei-augustus). Vlaanderen: mei-augustus, met piek in juni-juli (één generatie). Overwintert in het larvale stadium.
Status – Nederland: zeldzaam (specimenonderzoek: 3,6% van Amersfoorthokken; Waarneming.nl: 0,9% van Amersfoorthokken). Vlaanderen: Rode Lijst (Pollet 2000): momenteel niet bedreigd (code: N); actuele zeldzaamheidsklasse: algemeen (15,2% van de onderzochte UTM 5x5km-hokken). Duitsland (Meyer & Stark 2015): gekend van 6/13 deelstaten. Groot-Brittannië (Drake 2018): Least Concern (LC - IUCN).
Literatuur – Meuffels (1981, 2002).

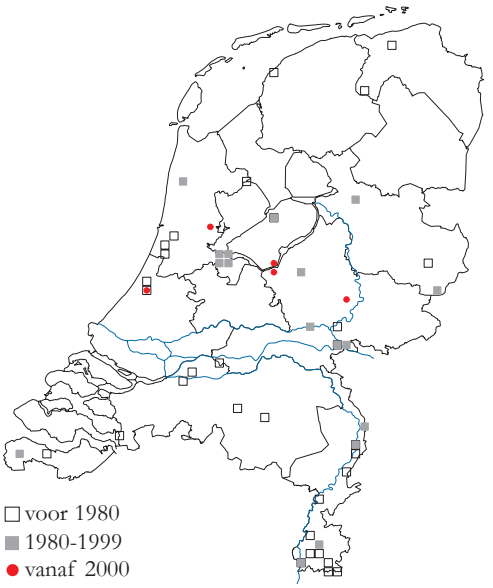

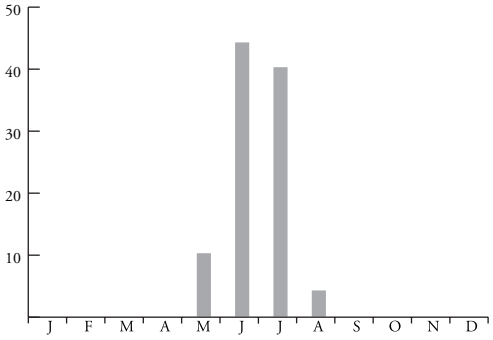

Dolichopus tanythrix

Basisdata – 30 Amersfoorthokken (specimenonderzoek: 25 / Waarneming.nl: 5). Specimens: 86 ♂, 107 ♀. Meest recente record: 2022.
Identificatie – Parent (1938).
Globale verspreiding – Europese soort met zwaartepunt in Noordwest- en Centraal-Europa, daarbuiten enkel gekend uit Zweden, Portugal (Pollet et al. 2019), Italië en Roemenie. Buurlanden: Frankrijk, België, Duitsland en Denemarken. In België gekend van Vlaanderen en Wallonië (9 provincies).
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen in acht provincies.
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: heide en veen. Habitatvoorkeur: *D. tanythrix* is een stenotope soort van vochtige heide en veen, waar ze talrijk op modderige oevers van vennen kan worden aangetroffen.
Fenologie – Nederland: één generatie per jaar (mei-augustus). Vlaanderen: mei-augustus, met piek in juli (één generatie). Overwintert in het larvale stadium.
Status – Nederland: zeldzaam (specimenonderzoek: 2,3% van Amersfoorthokken; Waarneming.nl: 1,4% van Amersfoorthokken). Vlaanderen: Rode Lijst (Pollet 2000): momenteel niet bedreigd (code: N); actuele zeldzaamheidsklasse: vrij algemeen (11,5% van de onderzochte UTM 5x5km-hokken). Duitsland (Meyer & Stark 2015): gekend van 6/13 deelstaten.
Literatuur – Meuffels (2002).

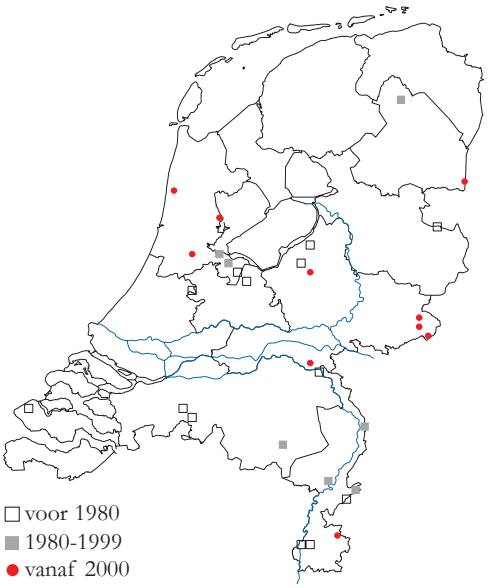

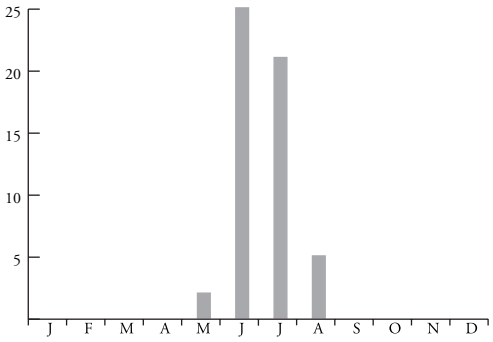

Dolichopus trivialis

Basisdata – 82 Amersfoorthokken (specimenonderzoek: 71 / Waarneming.nl: 12). Specimens: 248 ♂, 142 ♀. Meest recente record: 2021.
Identificatie – Parent (1938: als *D. cilifemoratus*), d'Assis Fonseca (1978).
Globale verspreiding – Europese soort met zwaartepunt in Noord-, Noordwest- en Centraal-Europa, daarbuiten enkel gekend uit Polen en Spanje. Buurlanden: Groot-Brittannië, Frankrijk, België, Duitsland en Denemarken. In België gekend van Vlaanderen en Wallonië (11 provincies).
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen in elf provincies.
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: bosranden (incl. tuinen). Habitatvoorkeur: *D. trivialis* is een eerder eurytope soort van matig vochtige tot matig droge habitats zoals bosranden en ruderale terreinen.
Fenologie – Nederland: één generatie per jaar (mei-augustus). Vlaanderen: mei-september, met piek in juli (één generatie). Overwintert in het larvale stadium.
Status – Nederland: vrij zeldzaam (specimenonderzoek: 5,2% van Amersfoorthokken; Waarneming.nl: 2,6% van Amersfoorthokken). Vlaanderen: Rode Lijst (Pollet 2000): momenteel niet bedreigd (code: N); actuele zeldzaamheidsklasse: algemeen (20,8% van de onderzochte UTM 5x5km-hokken). Duitsland (Meyer & Stark 2015): gekend van 10/13 deelstaten. Groot-Brittannië (Drake 2018): Least Concern (LC - IUCN).
Literatuur – Meuffels (2002).

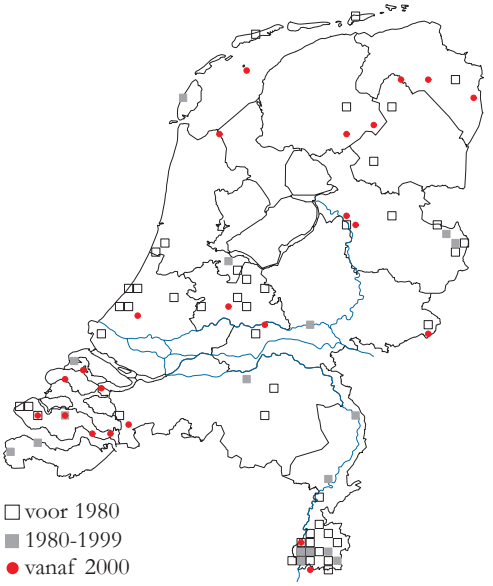

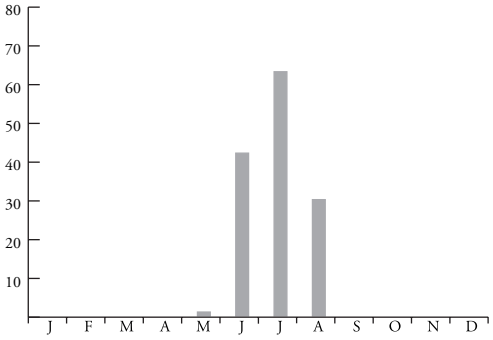

Dolichopus ungulatus

Basisdata – 614 Amersfoorthokken (specimenonderzoek: 321 / Waarneming.nl: 436). Specimens: 1.648 ♂, 1.351 ♀. Meest recente record: 2022.
Identificatie – Parent (1938), d'Assis Fonseca (1978).
Globale verspreiding – Palaearctische soort. Europa: wijd verspreid, maar minder in het zuiden en zuidwesten. Buurlanden: Groot-Brittannië, Frankrijk, België, Duitsland en Denemarken. In België gekend van Vlaanderen en Wallonië (11 provincies).
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen in alle provincies.
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: diverse habitattypen (eurytoop). Habitatvoorkeur: *D. ungulatus* is, naast *D. plumipes*, zonder twijfel de meest algemene soort uit dit genus in België en Nederland en komt in diverse habitattypen voor. In tegenstelling tot de laatstgenoemde soort, heeft *D. ungulatus* echter een uitgesproken voorkeur voor beboste habitats waar ze op modderige oevers van plassen vaak in grote aantallen wordt aangetroffen.
Fenologie – Nederland: één generatie per jaar (mei-augustus). Vlaanderen: mei-oktober, met piek in juni (één generatie). Overwintert in het larvale stadium.
Status – Nederland: uiterst algemeen (specimenonderzoek: 28,3% van Amersfoorthokken; Waarneming.nl: 69,9% van Amersfoorthokken). Vlaanderen: Rode Lijst (Pollet 2000): momenteel niet bedreigd (code: N); actuele zeldzaamheidsklasse: uiterst algemeen (68% van de onderzochte UTM 5x5km-hokken). Duitsland (Meyer & Stark 2015): gekend van 13/13 deelstaten. Groot-Brittannië (Drake 2018): Least Concern (LC - IUCN).
Literatuur – Meuffels (2002).

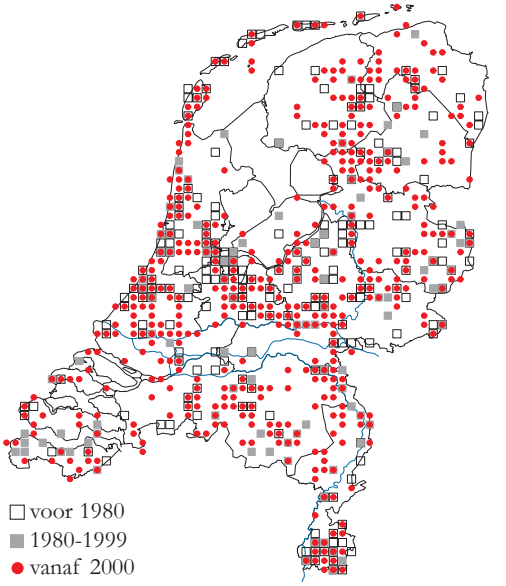

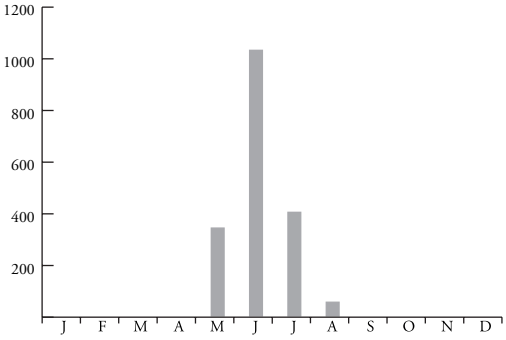

Dolichopus urbanus

Basisdata – 20 Amersfoorthokken (specimenonderzoek: 18 / Waarneming.nl: 2). Specimens: 48 ♂, 36 ♀. Meest recente record: 2021.
Identificatie – Parent (1938), d'Assis Fonseca (1978).
Globale verspreiding – Palaearctische soort. Europa: wijd verspreid, behalve in het zuiden waar de soort enkel uit Italië gekend is. Buurlanden: Groot-Brittannië, Frankrijk, België, Duitsland en Denemarken. In België gekend van Vlaanderen en Wallonië (11 provincies).
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen in zeven provincies.
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: moerassen. Habitatvoorkeur: *D. urbanus* is een stenotope soort van koele vochtige bossen, broekbossen en beboste moerassen met een goed ontwikkelde kruidlaag op veen- of leembodem.
Fenologie – Nederland: één generatie per jaar (mei-juli). Vlaanderen: mei-augustus, met piek in juni (één generatie). Overwintert in het larvale stadium.
Status – Nederland: zeer zeldzaam (specimenonderzoek: 1,1% van Amersfoorthokken; Waarneming.nl: 0,6% van Amersfoorthokken). Vlaanderen: Rode Lijst (Pollet 2000): vrij zeldzaam (code: vZ); actuele zeldzaamheidsklasse: vrij algemeen (13,4% van de onderzochte UTM 5x5km-hokken). Duitsland (Meyer & Stark 2015): gekend van 11/13 deelstaten. Groot-Brittannië (Drake 2018): Least Concern (LC - IUCN).
Literatuur – Meuffels (2002).

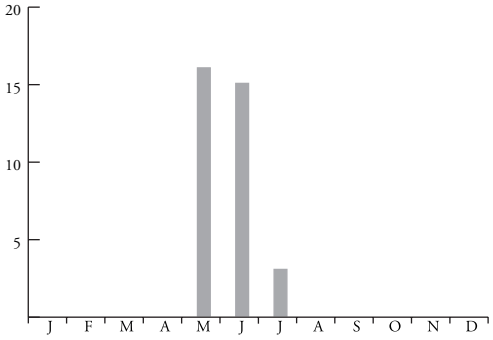

Dolichopus vitripennis

Basisdata – 66 Amersfoorthokken (specimenonderzoek: 62 / Waarneming.nl: 8). Specimens: 532 ♂, 578 ♀. Meest recente record: 2021.
Identificatie – Parent (1938), d'Assis Fonseca (1978).
Globale verspreiding – Palaearctische soort. Europa: wijd verspreid, vooral in het noorden, noordwesten en centrum. Buurlanden: Groot-Brittannië, Frankrijk, België, Duitsland en Denemarken. In België gekend van Vlaanderen en Wallonië (8 provincies).
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen in tien provincies.
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: heide en veen. Habitatvoorkeur: *D. vitripennis* is een stenotope soort van vochtige heide en veen, waar ze vooral op oevers van vennen voorkomt (Pollet 2000).
Fenologie – Nederland: één generatie per jaar (mei-november). Vlaanderen: mei-oktober, met piek in augustus (één generatie). Overwintert in het larvale stadium.
Status – Nederland: vrij zeldzaam (specimenonderzoek: 6,3% van Amersfoorthokken; Waarneming.nl: 2% van Amersfoorthokken). Vlaanderen: Rode Lijst (Pollet 2000): vrij zeldzaam (code: vZ); actuele zeldzaamheidsklasse: vrij algemeen (10% van de onderzochte UTM 5x5km-hokken). Duitsland (Meyer & Stark 2015): gekend van 9/13 deelstaten. Groot-Brittannië (Drake 2018): Least Concern (LC - IUCN).
Literatuur – Meuffels (2002).

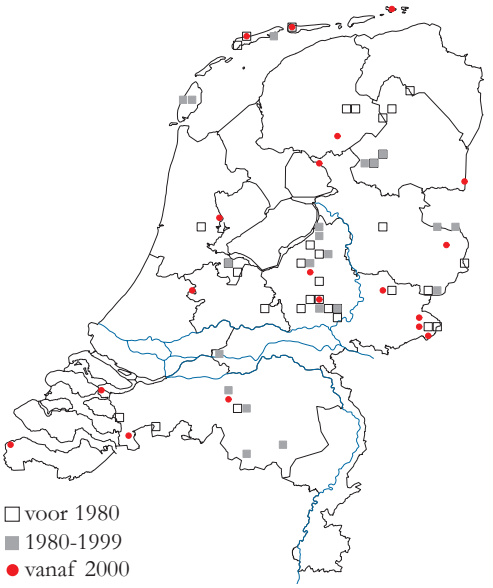

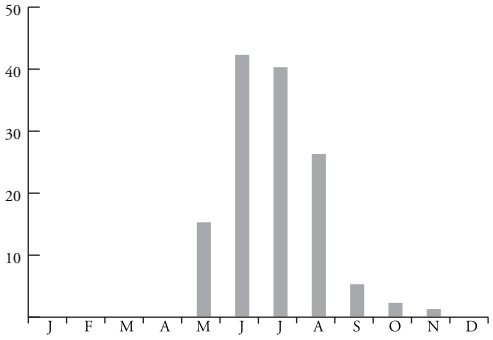

Dolichopus wahlbergi

Basisdata – 35 Amersfoorthokken (specimenonderzoek: 19 / Waarneming.nl: 17). Specimens: 19 ♂, 17 ♀. Meest recente record: 2022.
Identificatie – Parent (1938), d'Assis Fonseca (1978).
Globale verspreiding – West-Palaearctische soort. Europa: wijd verspreid, behalve in het zuiden waar de soort enkel van Spanje, Kroatië (Pollet & Ivković 2018) en Roemenië gekend is. Buurlanden: Groot-Brittannië, Frankrijk, België, Duitsland en Denemarken. In België gekend van Vlaanderen en Wallonië (9 provincies).
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen in negen provincies.
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: bossen. Habitatvoorkeur: *D. wahlbergi* heeft een voorkeur voor matig vochtige tot vochtige beboste habitats. Ze wordt het meest in mature loofbossen aangetroffen maar komt ook voor in broekbossen, rietlanden (Pollet & De Bruyn 2000) en beboste moerassen.
Fenologie – Nederland: één generatie per jaar (mei-augustus). Vlaanderen: mei-oktober, met piek in juli (één generatie). Overwintert in het larvale stadium.
Status – Nederland: zeldzaam (specimenonderzoek: 1,7% van Amersfoorthokken; Waarneming.nl: 3,5% van Amersfoorthokken). Vlaanderen: Rode Lijst (Pollet 2000): momenteel niet bedreigd (code: N); actuele zeldzaamheidsklasse: algemeen (19% van de onderzochte UTM 5x5km-hokken). Duitsland (Meyer & Stark 2015): gekend van 11/13 deelstaten. Groot-Brittannië (Drake 2018): Least Concern (LC - IUCN).
Literatuur – Meuffels (1981, 2002).

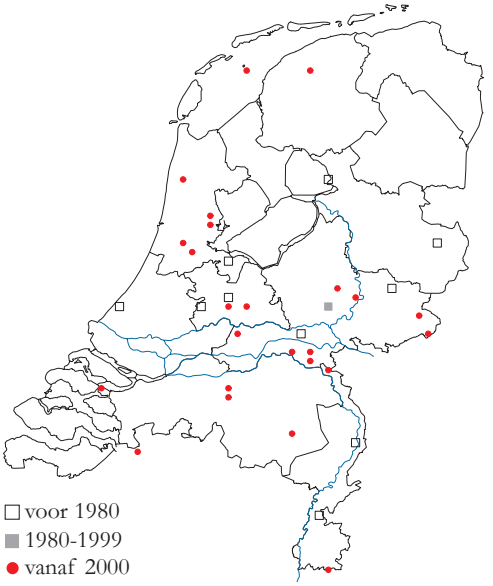

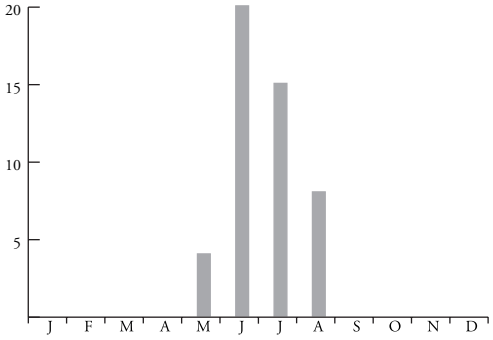

Ethiromyia chalybea

Basisdata – 60 Amersfoorthokken (specimenonderzoek: 42 / Waarneming.nl: 19). Specimens: 107 ♂, 132 ♀. Meest recente record: 2022.
Identificatie – Parent (1938: als *Hercostomus chalybeus*), d'Assis Fonseca (1978: als *Hercostomus chalybeus*).
Globale verspreiding – West-Palaearctische soort. Europa: wijd verspreid, vooral in het noorden, noordwesten en centrum. Buurlanden: Groot-Brittannië, Frankrijk, België, Duitsland en Denemarken. In België gekend van Vlaanderen en Wallonië (10 provincies).
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen in elf provincies.
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: rietmoerassen. Habitatvoorkeur: *E. chalybea* vertoont een bimodale habitatvoorkeur. Ze komt talrijk voor in zowel rietlanden op kleibodem (Pollet 1992a,b) als broekbossen op zandleembodem (Pollet et al. 1992a).
Fenologie – Nederland: één generatie per jaar (mei-september). Vlaanderen: mei-september, met piek in juli (één generatie). Overwintert in het larvale stadium.
Status – Nederland: zeldzaam (specimenonderzoek: 4% van Amersfoorthokken; Waarneming.nl: 4,6% van Amersfoorthokken). Vlaanderen: Rode Lijst (Pollet 2000): momenteel niet bedreigd (code: N); actuele zeldzaamheidsklasse: algemeen (21,2% van de onderzochte UTM 5x5km-hokken). Duitsland (Meyer & Stark 2015): gekend van 11/13 deelstaten. Groot-Brittannië (Drake 2018): Least Concern (LC - IUCN).
Literatuur – Meuffels (2002: als *Hercostomus chalybeus*).

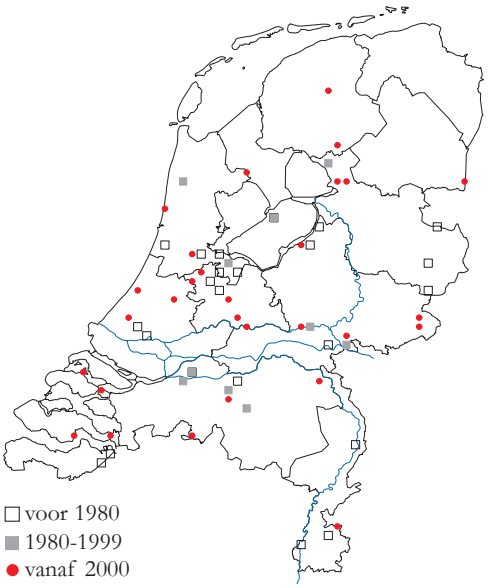

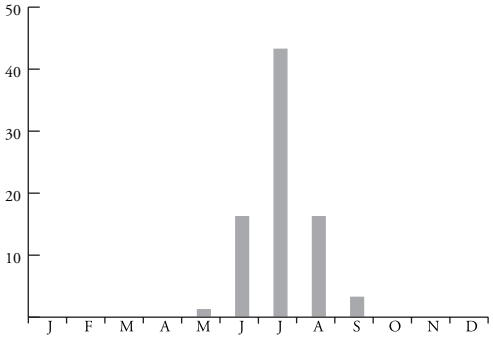

Gymnopternus aerosus

Basisdata – 165 Amersfoorthokken (specimenonderzoek: 140 / Waarneming.nl: 38). Specimens: 4.571 ♂, 5.354 ♀. Meest recente record: 2022.
Identificatie – Parent (1938: als *Hercostomus aerosus*), d'Assis Fonseca (1978: als *Hercostomus aerosus*), Pollet (1990: als *Hercostomus* (*Gymnopternus*) *aerosus*).
Globale verspreiding – Overwegend Palaearctische soort, komt ook in de Oriëntaalse regio voor. Europa: wijd verspreid, behalve in het zuiden waar de soort enkel van Italië, Kroatië (Pollet & Ivković 2018) en Roemenië gekend is. Buurlanden: Groot-Brittannië, Frankrijk, België, Duitsland en Denemarken. In België gekend van Vlaanderen en Wallonië (11 provincies).
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen in alle provincies.
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: heide en veen. Habitatvoorkeur: *G. aerosus* is de meest eurytope soort uit dit genus en komt voor in zowel vochtige loofbossen als droog grasland in de kustduinen. Ze vertoont evenwel een duidelijke voorkeur voor heidegebieden en in minder mate broekbossen. Een typische soort van modderige en open oevers van oligotrofe poelen op zandgrond (Pollet et al. 1992b).
Fenologie – Nederland: mogelijk slechts één generatie per jaar (mei-oktober). Vlaanderen: mei-oktober, met piek in juni (2 generaties). Overwintert in het larvale stadium.
Status – Nederland: algemeen (specimenonderzoek: 15,3% van Amersfoorthokken; Waarneming.nl: 10,4% van Amersfoorthokken). Vlaanderen: Rode Lijst (Pollet 2000): momenteel niet bedreigd (code: N); actuele zeldzaamheidsklasse: zeer algemeen (34,2% van de onderzochte UTM 5x5km-hokken). Duitsland (Meyer & Stark 2015): gekend van 11/13 deelstaten. Groot-Brittannië (Drake 2018): Least Concern (LC - IUCN).
Literatuur – Pollet (1990: als *Hercostomus* (*Gymnopternus*) *aerosus*), Pollet et al. (1992b: als *Hercostomus* (*Gymnopternus*) *aerosus*), Meuffels (2002: als *Hercostomus* (*Gymnopternus*) *aerosus*).

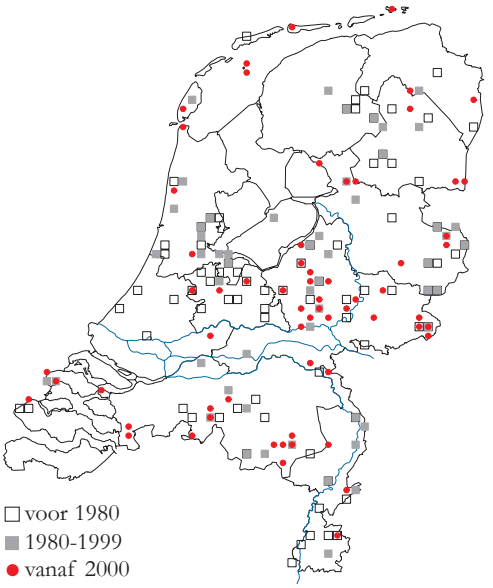

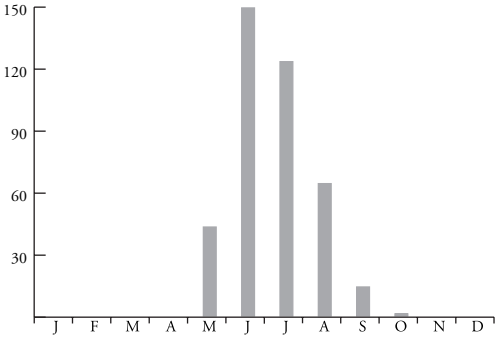

Gymnopternus angustifrons

Basisdata – 35 Amersfoorthokken (specimenonderzoek: 30 / Waarneming.nl: 8). Specimens: 261 ♂, 309 ♀. Meest recente record: 2021.
Identificatie – Parent (1938: als *Hercostomus angustifrons*), d'Assis Fonseca (1978: als *Hercostomus angustifrons*), Pollet (1990: als *Hercostomus* (*Gymnopternus*) *angustifrons*).
Globale verspreiding – Palaearctische soort. Europa: wijd verspreid, behalve in het zuiden waar de soort enkel van Portugal (Pollet et al. 2019), Spanje, Kroatië (Pollet & Ivković 2018) en Roemenië gekend is. Buurlanden: Groot-Brittannië, Frankrijk, België, Duitsland en Denemarken. In België gekend van Vlaanderen en Wallonië (8 provincies).
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen in acht provincies, vooral op de hogere zandgronden in het binnenland en laagveengebieden.
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: heide en veen. Habitatvoorkeur: meer nog dan *G. aerosus* is *G. angustifrons* sterk gebonden aan bossen op zandgrond, heide- en veengebieden. Ze wordt vaak aangetroffen aan open water (Pollet et al. 1992b).
Fenologie – Nederland: één generatie per jaar (mei-augustus). Vlaanderen: mei-augustus, met piek in juni (één generatie). Overwintert in het larvale stadium.
Status – Nederland: vrij zeldzaam (specimenonderzoek: 5,4% van Amersfoorthokken; Waarneming.nl: 2,0% van Amersfoorthokken). Vlaanderen: Rode Lijst (Pollet 2000): momenteel niet bedreigd (code: N); actuele zeldzaamheidsklasse: vrij algemeen (13,8% van de onderzochte UTM 5x5km-hokken). Duitsland (Meyer & Stark 2015): gekend van 8/13 deelstaten. Groot-Brittannië (Drake 2018): Nationally Scarce (NS); Least Concern (LC - IUCN).
Literatuur – Meuffels (1974: als *Hercostomus angustifrons*), Pollet et al. (1992b: als *Hercostomus* (*Gymnopternus*) *angustifrons*), Meuffels (2002: als *Hercostomus* (*Gymnopternus*) *angustifrons*).

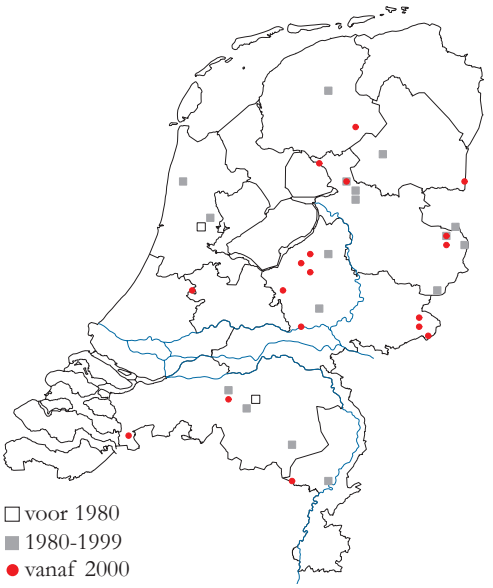

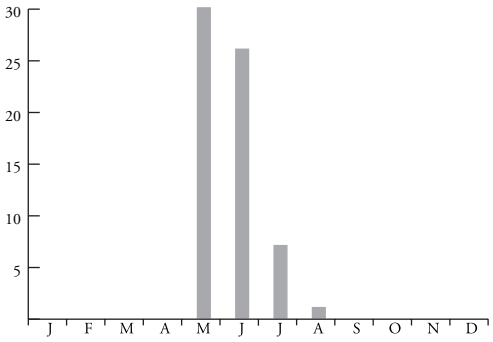

Gymnopternus assimilis

Basisdata – 20 Amersfoorthokken (specimenonderzoek: 18 / Waarneming.nl: 2). Specimens: 35 ♂, 73 ♀. Meest recente record: 2022.
Identificatie – Parent (1938: als *Hercostomus assimilis*), d'Assis Fonseca (1978: als *Hercostomus assimilis*), Pollet (1990: als *Hercostomus* (*Gymnopternus*) *assimilis*).
Globale verspreiding – Palaearctische soort. Europa: wijd verspreid, maar in Zuid-Europa enkel van Kroatië (Pollet & Ivković 2018) gekend. Buurlanden: Groot-Brittannië, Frankrijk, België, Duitsland en Denemarken. In België gekend van Vlaanderen en Wallonië (7 provincies).
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen in negen provincies.
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: rietmoerassen. Habitatvoorkeur: *G. assimilis* is een stenotope soort van rietlanden en andere open moerastypes, al komt ze ook voor in hooilanden. In de kustduinen is ze beperkt tot vochtige graslanden waar ze zich concentreert in zeggevegetaties aan kleine poelen (Pollet et al. 1992b). De soort is meest talrijk in laaglandgebieden en lijkt voedselarme biotopen (heide, veen) te mijden.
Fenologie – Nederland: één generatie per jaar (mei-augustus). Vlaanderen: mei-augustus, met piek in juli (één generatie). Overwintert in het larvale stadium.
Status – Nederland: zeldzaam (specimenonderzoek: 2,5% van Amersfoorthokken; Waarneming.nl: 0,6% van Amersfoorthokken). Vlaanderen: Rode Lijst (Pollet 2000): momenteel niet bedreigd (code: N); actuele zeldzaamheidsklasse: vrij algemeen (12,3% van de onderzochte UTM 5x5km-hokken). Duitsland (Meyer & Stark 2015): gekend van 11/13 deelstaten. Groot-Brittannië (Drake 2018): Least Concern (LC - IUCN).
Literatuur – Pollet (1990: als *Hercostomus* (*Gymnopternus*) *assimilis*), Pollet et al. (1992b: als *Hercostomus* (*Gymnopternus*) *assimilis*), Meuffels (2002: als *Hercostomus* (*Gymnopternus*) *assimilis*).

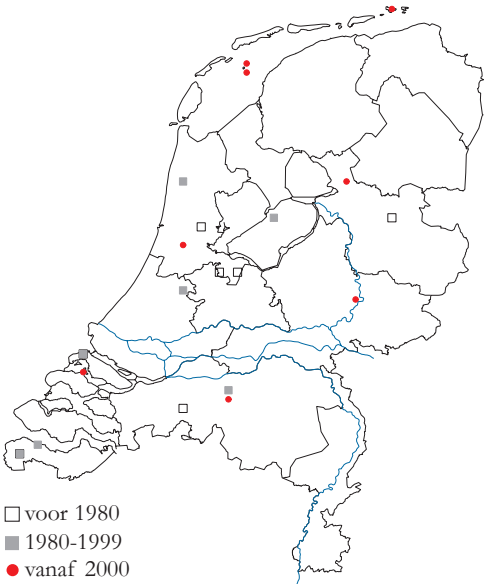

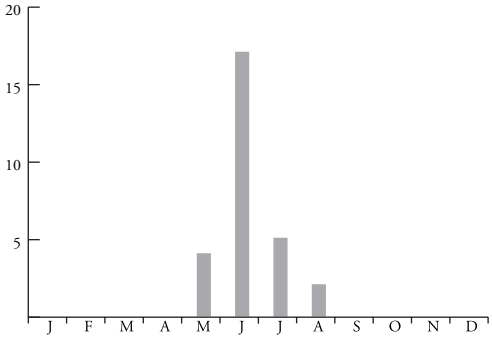

Gymnopternus blankaartensis

Basisdata – 17 Amersfoorthokken (specimenonderzoek: 14 / Waarneming.nl: 3). Specimens: 66 ♂, 98 ♀. Meest recente record: 2022.
Identificatie – Pollet (1990: als *Hercostomus* (*Gymnopternus*) *blankaartensis*).
Globale verspreiding – Europese soort, vooral in Noordwest- en Centraal-Europa, daarbuiten enkel gekend uit Zweden en Kroatië (Pollet & Ivković 2018). Buurlanden: Groot-Brittannië, Frankrijk, België en Duitsland. In België gekend van Vlaanderen en Wallonië (6 provincies).
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen in acht provincies.
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: moerassen. Habitatvoorkeur: *G. blankaartensis* wordt vooral aangetroffen in open mesotrofe moerassen, met beschutting door bomen of struiken. Pollet et al. (1992b) en Pollet (2000) meldden nog dat deze soort enkel in rietlanden voorkomt, maar sindsdien werd ze ook in beboste moerassen gevonden. Ze komt talrijk voor in het Nationaal Park Weerribben - Wieden (Steenwijkerland).
Fenologie – Nederland: één generatie per jaar (mei-september). Vlaanderen: mei-september, met piek in juni-juli (één generatie). Overwintert in het larvale stadium.
Status – Nederland: zeldzaam (specimenonderzoek: 2,7% van Amersfoorthokken; Waarneming.nl: 0,9% van Amersfoorthokken). Vlaanderen: Rode Lijst (Pollet 2000): zeldzaam (code: Z); actuele zeldzaamheidsklasse: vrij zeldzaam (7,1% van de onderzochte UTM 5x5km-hokken). Duitsland (Meyer & Stark 2015): gekend van 4/13 deelstaten. Groot-Brittannië (Drake 2018): Nationally Scarce (NS); Least Concern (LC - IUCN).
Literatuur – Pollet (1990: als *Hercostomus* (*Gymnopternus*) *blankaartensis*), Pollet et al. (1992b: als *Hercostomus* (*Gymnopternus*) *blankaartensis*), Meuffels (2002: als *Hercostomus* (*Gymnopternus*) *blankaartensis*).

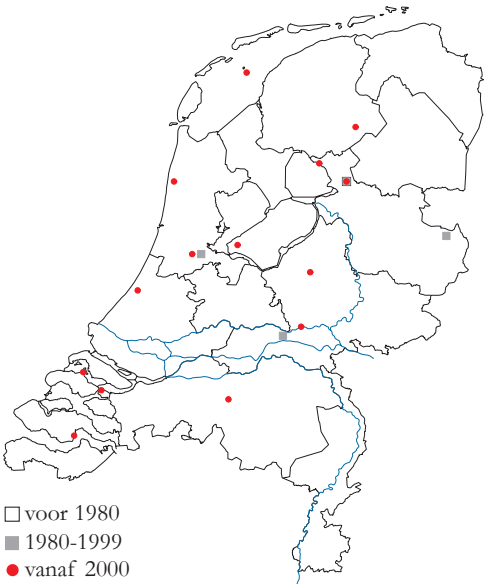

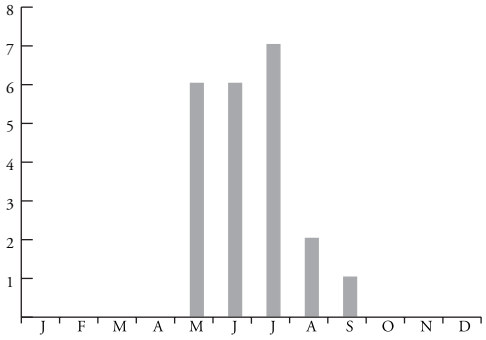

Gymnopternus brevicornis

Basisdata – 39 Amersfoorthokken (specimenonderzoek: 38 / Waarneming.nl: 4). Specimens: 69 ♂, 123 ♀. Meest recente record: 2021.
Identificatie – Parent (1938: als *Hercostomus brevicornis*), d'Assis Fonseca (1978: als *Hercostomus brevicornis*), Pollet (1990: als *Hercostomus* (*Gymnopternus*) *brevicornis*).
Globale verspreiding – West-Palaearctische soort. Europa: vooral in het noorden, noordwesten en centrum, daarbuiten enkel van Polen, Portugal (Pollet et al. 2019), Kroatië (Pollet & Ivković 2018) en Roemenië gekend. Buurlanden: Groot-Brittannië, Frankrijk, België, Duitsland en Denemarken. In België gemeld van Vlaanderen en Wallonië (11 provincies).
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen in acht provincies.
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: bossen. Habitatvoorkeur: *G. brevicornis* is een echte bossoort, met een voorkeur voor vochtige beukenbossen (Pollet et al. 1992b). In België komt ze aanzienlijk meer in het binnenland voor dan aan de kust. Dit patroon is in Nederland minder duidelijk.
Fenologie – Nederland: één generatie per jaar (mei-september). Vlaanderen: mei-september, met piek in juli (één generatie). Overwintert in het larvale stadium.
Status – Nederland: zeldzaam (specimenonderzoek: 4% van Amersfoorthokken; Waarneming.nl: 1,2% van Amersfoorthokken). Vlaanderen: Rode Lijst (Pollet 2000): momenteel niet bedreigd (code: N); actuele zeldzaamheidsklasse: algemeen (29% van de onderzochte UTM 5x5km-hokken). Duitsland (Meyer & Stark 2015): gekend van 11/13 deelstaten. Groot-Brittannië (Drake 2018): Least Concern (LC - IUCN).
Literatuur – Pollet et al. (1992b als *Hercostomus* (*Gymnopternus*) *brevicornis*), Meuffels (2002: als *Hercostomus* (*Gymnopternus*) *brevicornis*).

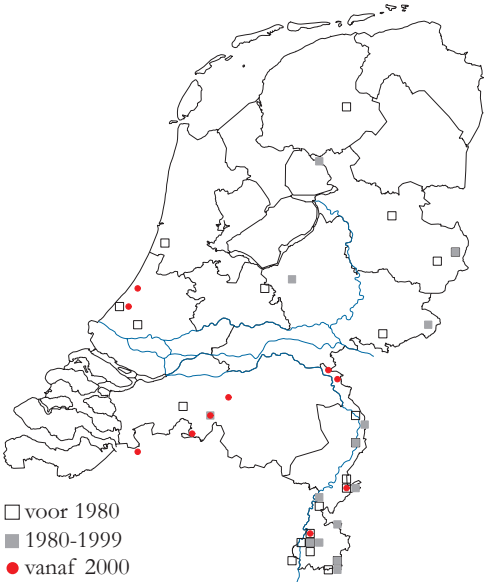

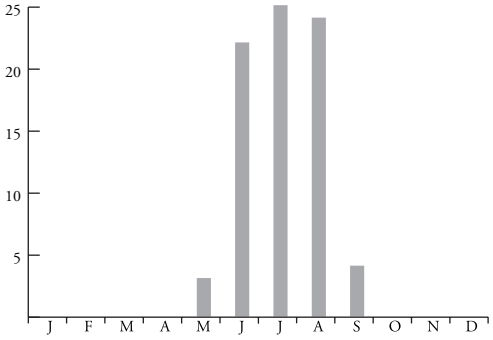

Gymnopternus celer

Basisdata – 154 Amersfoorthokken (specimenonderzoek: 128 / Waarneming.nl: 33). Specimens: 400 ♂, 409 ♀. Meest recente record: 2022.
Identificatie – Parent (1938: als *Hercostomus celer*), d'Assis Fonseca (1978: als *Hercostomus celer*), Pollet (1990: als *Hercostomus* (*Gymnopternus*) *celer*.
Globale verspreiding – Palaearctische soort. Europa: wijd verspreid, maar minder in het zuiden en zuidwesten. Buurlanden: Groot-Brittannië, Frankrijk, België, Duitsland en Denemarken. In België gekend van Vlaanderen en Wallonië (10 provincies).
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen in alle provincies.
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: bossen / oevers. Habitatvoorkeur: in tegenstelling tot de nauw verwante *G. brevicornis*, wordt *G. celer* ook op rivieroevers en in sloten gevonden. Ze verkiest evenwel eveneens bossen, broekbossen in het bijzonder (Pollet et al. 1992b). Ze kan heel abundant voorkomen in vochtige duinbossen.
Fenologie – Nederland: één generatie per jaar (mei-september). Vlaanderen: mei-september, met piek in juni (één generatie). Overwintert in het larvale stadium.
Status – Nederland: vrij algemeen (specimenonderzoek: 12% van Amersfoorthokken; Waarneming.nl: 8,4% van Amersfoorthokken). Vlaanderen: Rode Lijst (Pollet 2000): momenteel niet bedreigd (code: N); actuele zeldzaamheidsklasse: zeer algemeen (34,2% van de onderzochte UTM 5x5km-hokken). Duitsland (Meyer & Stark 2015): gekend van 11/13 deelstaten. Groot-Brittannië (Drake 2018): Least Concern (LC - IUCN).
Literatuur – Pollet et al. (1992b: als *Hercostomus* (*Gymnopternus*) *celer*), Meuffels (2002: als *Hercostomus* (*Gymnopternus*) *celer*).

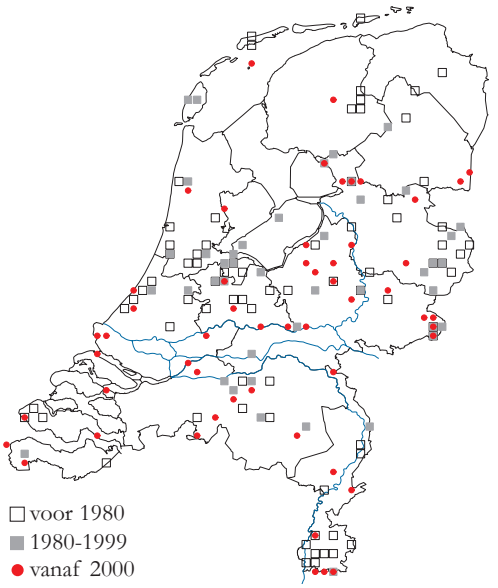

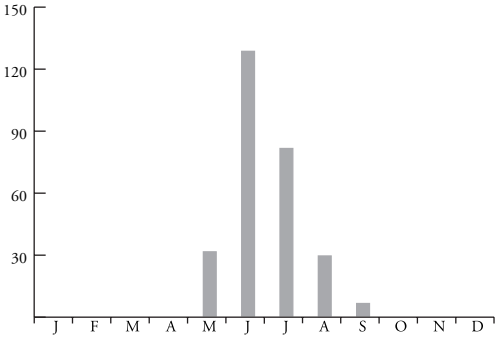

Gymnopternus cupreus

Basisdata – 206 Amersfoorthokken (specimenonderzoek: 147 / Waarneming.nl: 81). Specimens: 490 ♂, 830 ♀. Meest recente record: 2022.
Identificatie – Parent (1938: als *Hercostomus cupreus*), d'Assis Fonseca (1978: als *Hercostomus cupreus*), Pollet (1990: als *Hercostomus* (*Gymnopternus*) *cupreus*).
Globale verspreiding – Europese soort, met zwaartepunt in Noord-, Noordwest- en Centraal-Europa, daarbuiten enkel gekend uit Spanje (vasteland), de Canarische eilanden en Portugal. Buurlanden: Groot-Brittannië, Frankrijk, België, Duitsland en Denemarken. In België gekend van Vlaanderen en Wallonië (11 provincies).
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen in elf provincies.
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: bossen. Habitatvoorkeur: ondanks zijn wijde verbreiding is *G. cupreus* een soort die strikt aan bossen gebonden is. Ze komt zowel in loof- als naaldbos voor, maar enkel in oude bosgebieden. Daarnaast wordt ze enkel talrijk gevonden in beboste heide (Pollet et al. 1992b).
Fenologie – Nederland: één generatie per jaar (april-augustus). Vlaanderen: mei-augustus en oktober, met piek in juni (één generatie). Overwintert in het larvale stadium.
Status – Nederland: algemeen (specimenonderzoek: 16,6% van Amersfoorthokken; Waarneming.nl: 18,3% van Amersfoorthokken). Vlaanderen: Rode Lijst (Pollet 2000): momenteel niet bedreigd (code: N); actuele zeldzaamheidsklasse: zeer algemeen (41,6% van de onderzochte UTM 5x5km-hokken). Duitsland (Meyer & Stark 2015): gekend van 11/13 deelstaten. Groot-Brittannië (Drake 2018): Least Concern (LC - IUCN).
Literatuur – Pollet et al. (1992b: als *Hercostomus* (*Gymnopternus*) *cupreus*), Meuffels (2002: als *Hercostomus* (*Gymnopternus*) *cupreus*).

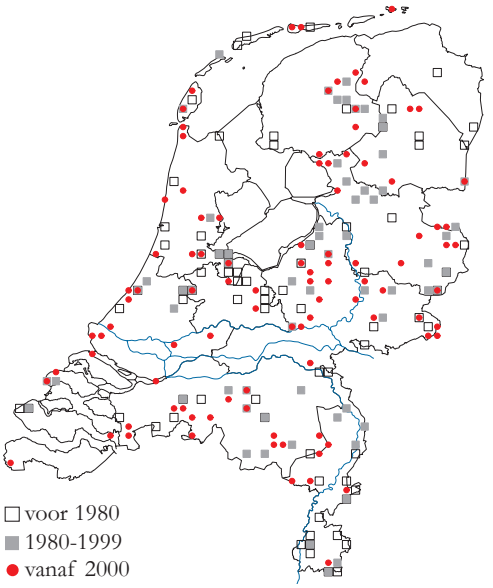

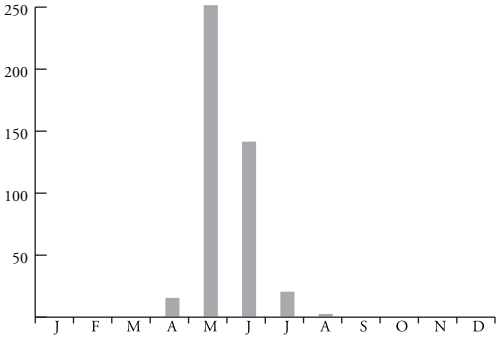

Gymnopternus metallicus

Basisdata – 75 Amersfoorthokken (specimenonderzoek: 65 / Waarneming.nl: 13). Specimens: 834 ♂, 1.539 ♀. Meest recente record: 2022.
Identificatie – Parent (1938: als *Hercostomus metallicus*), d'Assis Fonseca (1978: als *Hercostomus metallicus*), Pollet (1990: als *Hercostomus* (*Gymnopternus*) *metallicus*).
Globale verspreiding – Palaearctische soort. Europa: wijd verspreid, met zwaartepunt in Noord-, Noordwest- en Centraal-Europa. Buurlanden: Groot-Brittannië, Frankrijk, België, Duitsland en Denemarken. In België gekend van Vlaanderen en Wallonië (10 provincies).
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen in elf provincies.
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: bossen. Habitatvoorkeur: *G. metallicus* is kieskeuriger dan *G. cupreus*, al komen beide soorten niet zelden samen voor. Net als *G. cupreus* is dit een bossoort met een duidelijke voorkeur voor broekbossen en natte berken-, eiken en gemengde eikenbestanden (Pollet et al. 1986 1992b).
Fenologie – Nederland: één generatie per jaar (april-augustus). Vlaanderen: mei-augustus en oktober, met piek in juni (één generatie). Overwintert in het larvale stadium.
Status – Nederland: vrij zeldzaam (specimenonderzoek: 8,2% van Amersfoorthokken; Waarneming.nl: 3,5% van Amersfoorthokken). Vlaanderen: Rode Lijst (Pollet 2000): momenteel niet bedreigd (code: N); actuele zeldzaamheidsklasse: zeer algemeen (35,7% van de onderzochte UTM 5x5km-hokken). Duitsland (Meyer & Stark 2015): gekend van 10/13 deelstaten. Groot-Brittannië (Drake 2018): Least Concern (LC - IUCN).
Literatuur – Pollet (1990: als *Hercostomus* (*Gymnopternus*) *metallicus*), Pollet et al. (1992b: als *Hercostomus* (*Gymnopternus*) *metallicus*), Meuffels (2002: als *Hercostomus* (*Gymnopternus*) *metallicus*).

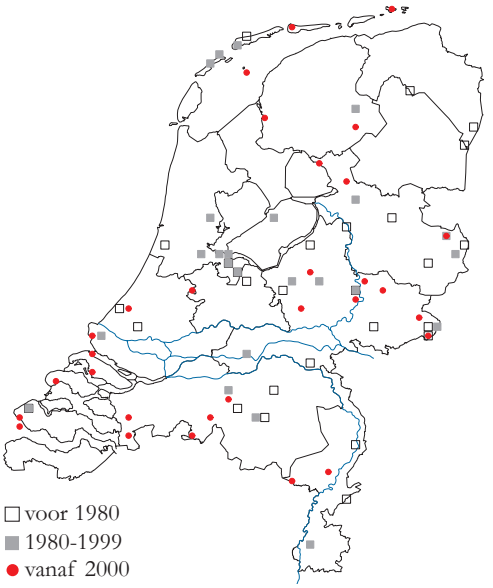

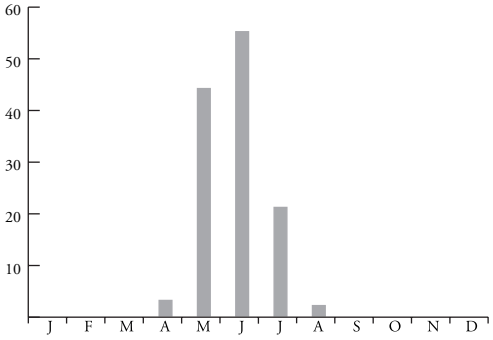

Gymnopternus silvestris

Basisdata – 23 Amersfoorthokken (specimenonderzoek: 17 / Waarneming.nl: 8). Specimens: 1.183 ♂, 2.223 ♀. Meest recente record: 2022.
Identificatie – Pollet (1990: als *Hercostomus* (*Gymnopternus*) *silvestris*).
Globale verspreiding – Europese soort, gekend uit Noordwest- (België, Duitsland, Frankrijk, Groot-Brittannië, Nederland) en Centraal-Europa (Tsjechië, Zwitserland), en Portugal (Pollet et al. 2019). Buurlanden: Groot-Brittannië, Frankrijk, België en Duitsland. In België gekend van Vlaanderen en Wallonië (7 provincies).
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen in zeven provincies.
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: moerassen. Habitatvoorkeur: *G. silvestris* is een stenotope soort van broekbossen en andere typen van beboste moerassen met een modderige bodem en een goed ontwikkelde kruidenlaag. De soort komt zowel op zand-, zandleem- als leembodems voor, maar mijdt oligotrofe biotopen als heide en veen (Pollet et al. 1992b). Een grote populatie van *G. silvestris* werd vastgesteld in het natuurreservaat De Brand (Udenhout).
Fenologie – Nederland: één generatie per jaar (april-september). Vlaanderen: mei-september, met piek in juni (één generatie). Overwintert in het larvale stadium.
Status – Nederland: zeldzaam (specimenonderzoek: 3,3% van Amersfoorthokken; Waarneming.nl: 2,3% van Amersfoorthokken). Vlaanderen: Rode Lijst (Pollet 2000): momenteel niet bedreigd (code: N); actuele zeldzaamheidsklasse: vrij algemeen (12,3% van de onderzochte UTM 5x5km-hokken). Duitsland (Meyer & Stark 2015): gekend van 3/13 deelstaten. Groot-Brittannië (Drake 2018): Least Concern (LC - IUCN).
Literatuur – Pollet (1990: als *Hercostomus* (*Gymnopternus*) *silvestris*), Pollet et al. (1992: als *Hercostomus* (*Gymnopternus*) *silvestris*), Meuffels (2002: als *Hercostomus* (*Gymnopternus*) *silvestris*).

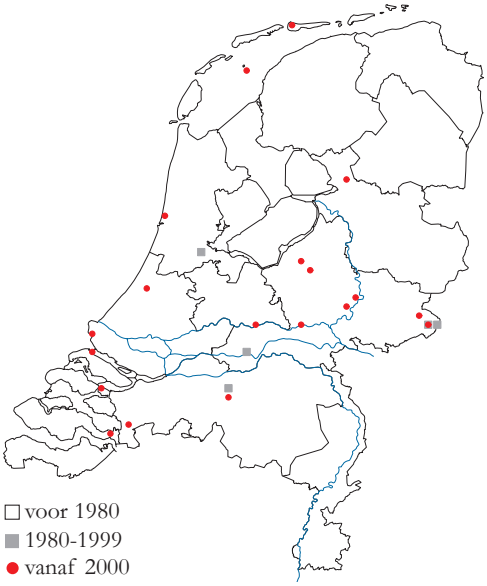

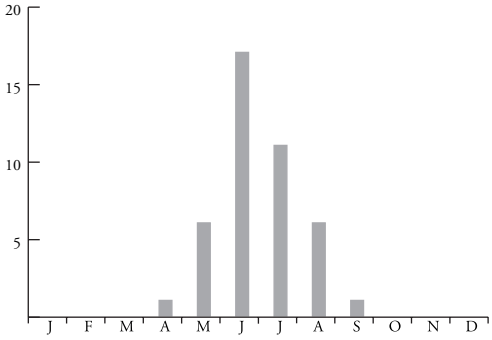

Hercostomus chetifer

Basisdata – 2 Amersfoorthokken (specimenonderzoek: 2 / Waarneming.nl: 1). Specimens: 4 ♂, 4 ♀. Meest recente record: 2020.
Identificatie – Parent (1938), d'Assis Fonseca (1978).
Globale verspreiding – Holarctische soort, ook gekend van de Oriëntaalse regio. Europa: wijd verspreid. Buurlanden: Groot-Brittannië, Frankrijk, België en Duitsland. In België gekend van Vlaanderen en Wallonië (6 provincies).
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen op slechts drie plaatsen in Nederland nl. Stein, Elsloo en Vijlen in de ecoregio Zuid-Limburg (provincie Limburg).
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: bronnen. Habitatvoorkeur: *H. chetifer* wordt enkel aan bronnen, watervallen en kleine waterlopen aangetroffen op vegetatie of harde substraten (rotsen, brugpijlers) (Pollet 2000). Meuffels (1974) trof deze soort in Zuid-Limburg talrijk aan in spatwater van een kleine waterval in een hellingbos. Net als *H. longiventris* en *Liancalus virens* wordt deze soort tot de 'faune hygropétrique' gerekend (Vaillant 1952).
Fenologie – Nederland: één generatie per jaar (juni-augustus).
Status – Nederland: uiterst zeldzaam (specimenonderzoek: 0% van Amersfoorthokken; Waarneming.nl: 0,3% van Amersfoorthokken). Vlaanderen: Rode Lijst (Pollet 2000): uitgestorven in Vlaanderen (code: 0); actuele zeldzaamheidsklasse: mogelijk uitgestorven in Vlaanderen. Duitsland (Meyer & Stark 2015): gekend van 10/13 deelstaten. Groot-Brittannië (Drake 2018): Least Concern (LC - IUCN).
Literatuur – Meuffels (1974, 1981, 2002).

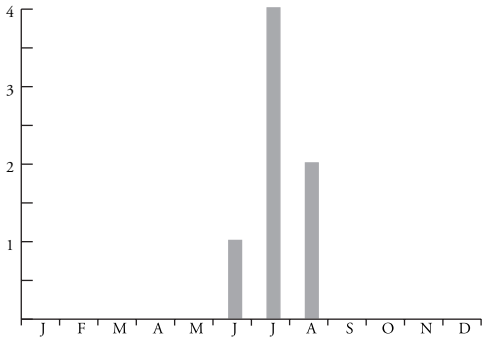

Hercostomus exarticulatus

Basisdata – 1 Amersfoorthok (specimenonderzoek: 1 / Waarneming.nl: geen). Specimens: 1 ♂. Meest recente record: 1989.
Identificatie – Parent (1938).
Globale verspreiding – West-Palaearctische soort. Europa: sporadische verspreiding in het noordwesten (zie Buurlanden) en centrum (Oostenrijk, Hongarije), daarbuiten enkel gekend uit Spanje (vasteland), de Canarische eilanden en Italië. Buurlanden: Frankrijk, België en Duitsland. In België enkel gekend van Wallonië (1 provincie).
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen op slechts één plaats in Nederland, de Sint-Pietersberg (ecoregio Zuid-Limburg, provincie Limburg).
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: habitat onvoldoende gekend. Habitatvoorkeur: tot hier toe werd ze vooral aangetroffen op rotsen en keien aan kleine waterlopen en watervallen (Pollet niet-gepubliceerde data).
Fenologie – Nederland: juni.
Status – Nederland: uiterst zeldzaam (specimenonderzoek: 0,2% van Amersfoorthokken). Duitsland (Meyer & Stark 2015): gekend van 5/13 deelstaten.
Literatuur – Meuffels (2002: bevestiging).

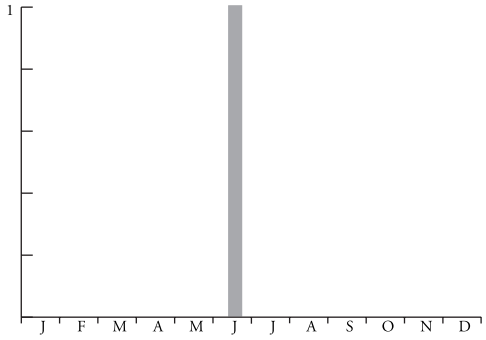

Hercostomus fulvicaudis

Basisdata – 9 Amersfoorthokken (specimenonderzoek: 9 / Waarneming.nl: geen). Specimens: 20 ♂, 17 ♀. Meest recente record: 2021.
Identificatie – Parent (1938), d'Assis Fonseca (1978), Drake et al. (2013).
Globale verspreiding – Europese soort met zwaartepunt in Noordwest- en Centraal-Europa, daarbuiten enkel gekend uit Zweden, Polen en Roemenie. Buurlanden: Groot-Brittannië, Frankrijk, België, Duitsland en Denemarken. In België gekend van Vlaanderen en Wallonië (6 provincies).
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen in vijf provincies: Groningen, Friesland, Flevoland, Gelderland en Noord-Holland.
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: moerassen. Habitatvoorkeur: de ecologie van deze soort is nog niet volledig doorgrond. Initieel werd ze als typisch voor (randen van) beboste moerassen en wilgenbroekbossen met een rijke kruidenvegetatie omschreven (Pollet et al. 1992a, Pollet 2000), maar recent werd ze ook vrij talrijk in zilte graslanden aangetroffen. Een populatie van deze soort komt ook voor op Rottumerplaat (Eemsmond).
Fenologie – Nederland: één generatie per jaar (mei-juli). Vlaanderen: juni-augustus, met piek in juni (één generatie). Overwintert in het larvale stadium.
Status – Nederland: zeer zeldzaam (specimenonderzoek: 1,5% van Amersfoorthokken). Vlaanderen: Rode Lijst (Pollet 2000): zeer zeldzaam (code: zZ); actuele zeldzaamheidsklasse: zeldzaam (4,5% van de onderzochte UTM 5x5km-hokken). Duitsland (Meyer & Stark 2015): gekend van 9/13 deelstaten. Groot-Brittannië (Drake 2018): Nationally Rare (NR); Data Deficient (DD - IUCN).
Literatuur – Meuffels (1974, 1978, 2002).

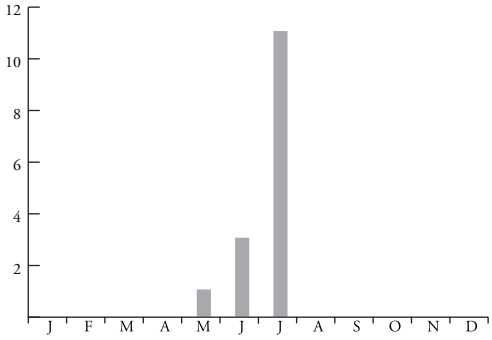

Hercostomus germanus

Basisdata – 38 Amersfoorthokken (specimenonderzoek: 36 / Waarneming.nl: 3). Specimens: 61 ♂, 39 ♀. Meest recente record: 2021.
Identificatie – Parent (1938), d'Assis Fonseca (1978).
Globale verspreiding – Palaearctische soort. Europa: wijd verspreid. Buurlanden: Groot-Brittannië, Frankrijk, België, Duitsland en Denemarken. In België gekend van Vlaanderen en Wallonië (9 provincies).
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen in tien provincies.
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: bosranden (incl. tuinen). Habitatvoorkeur: *H. germanus* behoort tot een kleine groep van bloembezoekende slankpootvliegensoorten. De soort komt uitsluitend voor in eerder droge, bloemrijke bosranden waar ze op schermbloemigen en composieten wordt aangetroffen. In Denemarken, Noord-Duitsland en Oostenrijk lijkt *H. germanus* best algemeen in uiteenlopende biotopen, zowel in open en beboste habitats als droge en vochtige plaatsen (Strobl 1893, Lundbeck 1912, Emeis 1964, Pollet 2000).
Fenologie – Nederland: één generatie per jaar (juni-augustus). Vlaanderen: juli-augustus (één generatie). Overwintert in het larvale stadium.
Status – Nederland: uiterst zeldzaam (specimenonderzoek: 0,8% van Amersfoorthokken; Waarneming.nl: 0,9% van Amersfoorthokken). Vlaanderen: Rode Lijst (Pollet 2000): uitgestorven in Vlaanderen (code: 0); actuele zeldzaamheidsklasse: uiterst zeldzaam (0,4% van de onderzochte UTM 5x5km-hokken). Duitsland (Meyer & Stark 2015): gekend van 12/13 deelstaten. Groot-Brittannië (Drake 2018): Least Concern (LC - IUCN).
Literatuur – Meuffels (2002).

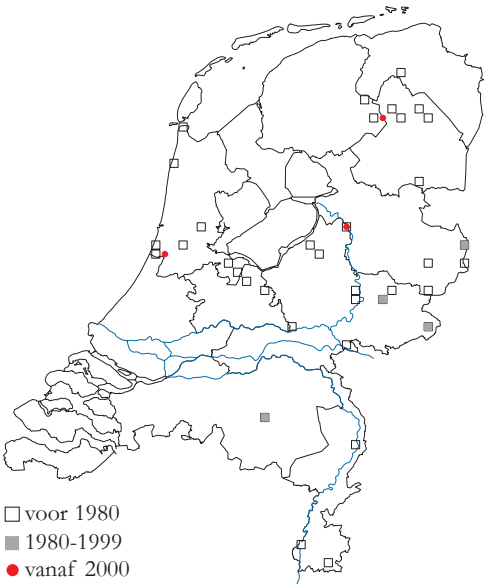

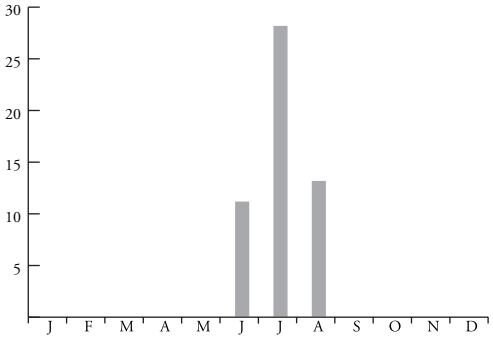

Hercostomus gracilis

Basisdata – 39 Amersfoorthokken (specimenonderzoek: 31 / Waarneming.nl: 17). Specimens: 82 ♂, 157 ♀. Meest recente record: 2022.
Identificatie – Parent (1938: als *H. bicolor*), d'Assis Fonseca (1978).
Globale verspreiding – Palaearctische soort. Europa: wijd verspreid, vooral gekend uit het noordwesten en centrum. Buurlanden: Groot-Brittannië, Frankrijk, België, Duitsland en Denemarken. In België gekend van Vlaanderen en Wallonië (5 provincies).
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen in vijf provincies, met een duidelijke concentratie in de kustduinen.
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: duinbossen. Habitatvoorkeur: *H. gracilis* komt vooral voor in open laaglandbossen op zandgrond, waar ze vooral vertoeft in lage vegetatie. Ze treedt het meest talrijk op in matig vochtige tot droge duinbossen met een rijke kruid- en struiklaag, maar komt minder algemeen ook verder in loofbossen in het binnenland voor (Pollet 2000).
Fenologie – Nederland: één generatie per jaar (juni-september). Vlaanderen: juni-september, met piek in juli (één generatie). Overwintert in het larvale stadium.
Status – Nederland: zeldzaam (specimenonderzoek: 3,4% van Amersfoorthokken; Waarneming.nl: 4,6% van Amersfoorthokken). Vlaanderen: Rode Lijst (Pollet 2000): kwetsbaar (code: 3); actuele zeldzaamheidsklasse: zeldzaam (4,8% van de onderzochte UTM 5x5km-hokken). Duitsland (Meyer & Stark 2015): gekend van 7 (als *H. bicolor* en *H. gracilis*)/13 deelstaten. Groot-Brittannië (Drake 2018): Least Concern (LC - IUCN).
Literatuur – Meuffels (2002).

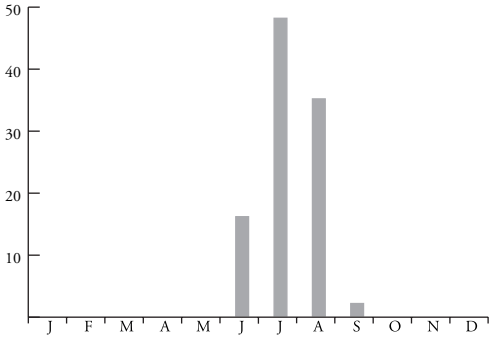

Hercostomus longiventris

Basisdata – 2 Amersfoorthokken (specimenonderzoek: 2 / Waarneming.nl: geen). Specimens: 8 ♂, 3 ♀. Meest recente record: 1991.
Identificatie – Parent (1938).
Globale verspreiding – Palaearctische soort. Europa: wijd verspreid, vooral gekend uit het noordwesten en centrum. Buurlanden: Frankrijk, België en Duitsland. In België gekend van Vlaanderen en Wallonië (4 provincies).
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen op slechts drie plaatsen in Nederland: Bunderbos, Elsloo en Geulle (ecoregio Zuid-Limburg, provincie Limburg).
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: bronnen. Habitatvoorkeur: net als *H. chetifer* is *H. longiventris* een typische soort van watervallen en kleine waterlopen in koele loofbossen op grotere hoogte (Strobl 1893, Pollet 2000). Meuffels (1974) trof deze soort in Zuid-Limburg aan in hellingbossen langs beekjes.
Fenologie – Nederland: één generatie per jaar (mei-juli).
Status – Nederland: uiterst zeldzaam (specimenonderzoek: 0,2% van Amersfoorthokken). Vlaanderen: Rode Lijst (Pollet 2000): uitgestorven in Vlaanderen (code: 0); actuele zeldzaamheidsklasse: mogelijk uitgestorven in Vlaanderen. Duitsland (Meyer & Stark 2015): gekend van 8/13 deelstaten.
Literatuur – Meuffels (1974, 1978, 2002).

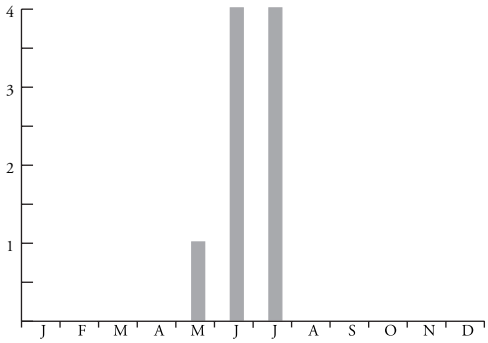

Hercostomus nanus

Basisdata – 55 Amersfoorthokken (specimenonderzoek: 42 / Waarneming.nl: 18). Specimens: 217 ♂, 132 ♀. Meest recente record: 2022.
Identificatie – Parent (1938), d'Assis Fonseca (1978).
Globale verspreiding – West-Palaearctische soort. Europa: wijd verspreid, vooral in het noordwesten en centrum. Buurlanden: Groot-Brittannië, Frankrijk, België, Duitsland en Denemarken. In België gekend van Vlaanderen en Wallonië (11 provincies).
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen in tien provincies.
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: moerassen. Habitatvoorkeur: *H. nanus* komt vooral voor in beboste moerassen, vaak op leem- en zandleembodem. De soort mijdt oligotrofe biotopen.
Fenologie – Nederland: één generatie per jaar (mei-september). Vlaanderen: april-september, met piek in juni (één generatie). Overwintert in het larvale stadium.
Status – Nederland: vrij zeldzaam (specimenonderzoek: 6,1% van Amersfoorthokken; Waarneming.nl: 4,6% van Amersfoorthokken). Vlaanderen: Rode Lijst (Pollet 2000): momenteel niet bedreigd (code: N); actuele zeldzaamheidsklasse: algemeen (21,9% van de onderzochte UTM 5x5km-hokken). Duitsland (Meyer & Stark 2015): gekend van 10/13 deelstaten. Groot-Brittannië (Drake 2018): Least Concern (LC - IUCN).
Literatuur – Meuffels (2002).

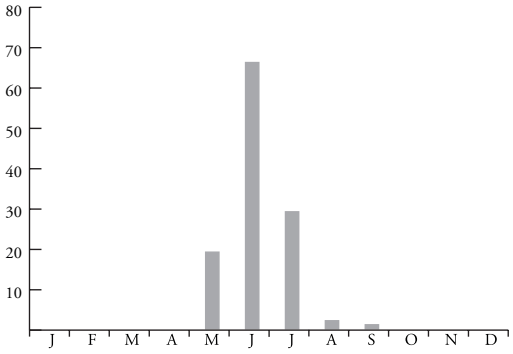

Hercostomus nigrilamellatus

Basisdata – 3 Amersfoorthokken (specimenonderzoek: 2 / Waarneming.nl: 1). Specimens: 2 ♂. Meest recente record: 2019.
Identificatie – Parent (1938), d'Assis Fonseca (1978).
Globale verspreiding – Europese soort met zwaartepunt in het noorden, noordwesten en centrum. Buurlanden: Groot-Brittannië, Frankrijk, België en Duitsland. In België gekend van Vlaanderen en Wallonië (5 provincies).
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen in drie provincies: Limburg, Zuid-Holland en Zeeland.
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: bossen. Habitatvoorkeur: tot hier toe is *H. nigrilamellatus* vooral gekend van vochtige tot matig vochtige loofbossen, waar de adulten vooral op oevers van bosbeekjes te vinden zijn (Wagner 1982, Pollet 2000). Ten minste even belangrijk voor deze soort is het voorkomen van grote bomen met vochtige boomholten, waarin de larven hun ontwikkeling doormaken (Vaillant 1978, Jonassen 1985).
Fenologie – Nederland: juni. Vlaanderen: mei-juli, met piek in juni (één generatie). Overwintert in het larvale stadium.
Status – Nederland: uiterst zeldzaam (specimenonderzoek: 0% van Amersfoorthokken; Waarneming.nl: 0,3% van Amersfoorthokken). Vlaanderen: Rode Lijst (Pollet 2000): zeer zeldzaam (code: zZ); actuele zeldzaamheidsklasse: zeldzaam (3,4% van de onderzochte UTM 5x5km-hokken). Duitsland (Meyer & Stark 2015): gekend van 6/13 deelstaten. Groot-Brittannië (Drake 2018): Nationally Scarce (NS); Least Concern (LC - IUCN).
Literatuur – Meuffels (1978, 2002), Pollet & Meuffels (2016).

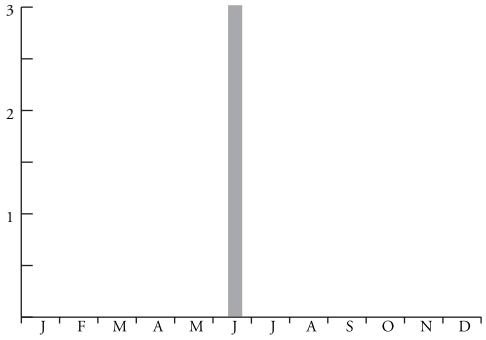

Hercostomus nigripennis (fig. 7)

Basisdata – 127 Amersfoorthokken (specimenonderzoek: 77 / Waarneming.nl: 69). Specimens: 121 ♂, 118 ♀. Meest recente record: 2022.
Identificatie – Parent (1938), d'Assis Fonseca (1978).
Globale verspreiding – Europese soort, met zwaartepunt in het noordwesten en centrum, daarbuiten enkel gekend uit Zweden, Polen, Portugal (Pollet et al. 2019) en Italië. Buurlanden: Groot-Brittannië, Frankrijk, België, Duitsland en Denemarken. In België gekend van Vlaanderen en Wallonië (11 provincies).
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen in elf provincies, met een concentratie in de kustduinen en op de hoger gelegen zandgronden.
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: heide en veen. Habitatvoorkeur: net als *H. germanus* wordt *H. nigripennis* vooral op bloemen aangetroffen, in het bijzonder de gele bloemen van tormentil (*Potentilla erecta*). De soort komt vrijwel uitsluitend in oligotrofe biotopen voor, zoals heischrale graslanden, droge heide en zelfs heischrale paden en dreven in bossen op zandgrond (Pollet 2000).
Fenologie – Nederland: één generatie per jaar (mei-september). Vlaanderen: mei-augustus, met piek in juli (één generatie). Overwintert in het larvale stadium.
Status – Nederland: vrij zeldzaam (specimenonderzoek: 5,9% van Amersfoorthokken; Waarneming.nl: 12,8% van Amersfoorthokken). Vlaanderen: Rode Lijst (Pollet 2000): bedreigd (code: 2); actuele zeldzaamheidsklasse: vrij zeldzaam (6,3% van de onderzochte UTM 5x5km-hokken). Duitsland (Meyer & Stark 2015): gekend van 10/13 deelstaten. Groot-Brittannië (Drake 2018): Least Concern (LC - IUCN).
Literatuur – Meuffels (2002).

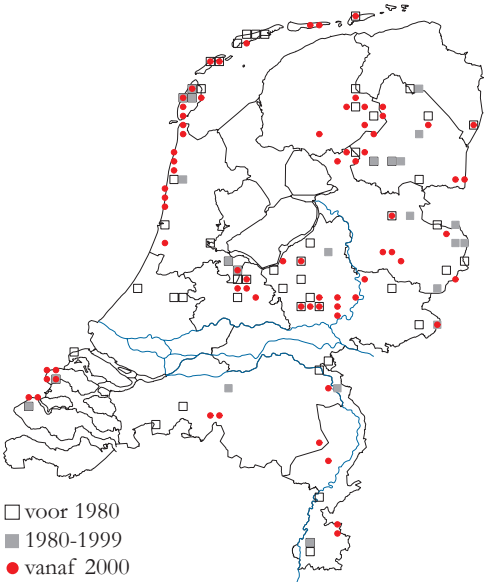

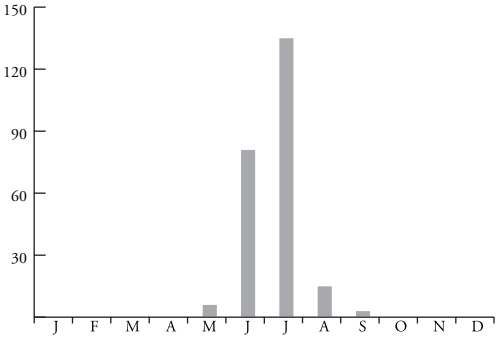

Hercostomus nigriplantis

Basisdata – 116 Amersfoorthokken (specimenonderzoek: 46 / Waarneming.nl: 86). Specimens: 177 ♂, 315 ♀. Meest recente record: 2022.
Identificatie – Parent (1938), d'Assis Fonseca (1978).
Globale verspreiding – West-Palaearctische soort. Europa: wijd verspreid, vooral in het noorden, noordwesten en centrum. Buurlanden: Groot-Brittannië, Frankrijk, België en Duitsland. In België gekend van Vlaanderen en Wallonië (9 provincies).
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen in elf provincies.
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: zandige habitats. Habitatvoorkeur: *H. nigriplantis* is in de kuststreek vrijwel volledig beperkt tot matig vochtige duinbossen met een goed ontwikkelde humus- en struiklaag en is veel minder talrijk rond duinplassen en in duinpannen. In het binnenland wordt ze meestal gevonden op vegetatieloze, vlakke, zandige of lemige oevers van doorgaans grote plassen. Opvallend is het voorkomen van deze soort op de Sint-Pietersberg, wat mogelijk verband houdt met de kalkaanrijking van de bodem (Pollet 2000).
Fenologie – Nederland: één generatie per jaar (mei-september). Vlaanderen: mei-augustus en oktober, met piek in juli (één generatie). Overwintert in het larvale stadium.
Status – Nederland: vrij algemeen (specimenonderzoek: 6,5% van Amersfoorthokken; Waarneming.nl: 17,4% van Amersfoorthokken). Vlaanderen: Rode Lijst (Pollet 2000): vrij zeldzaam (code: vZ); actuele zeldzaamheidsklasse: vrij zeldzaam (9,3% van de onderzochte UTM 5x5km-hokken). Duitsland (Meyer & Stark 2015): gekend van 9/13 deelstaten. Groot-Brittannië (Drake 2018): Least Concern (LC - IUCN).
Literatuur – Meuffels (2002).

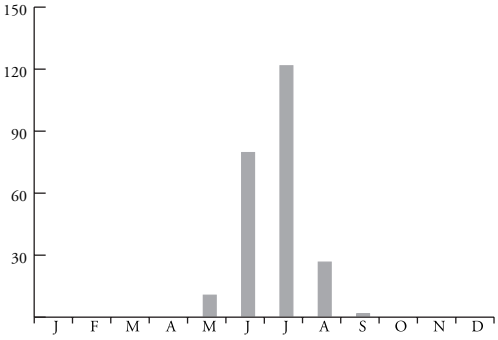

Hercostomus pilifer

Basisdata – 2 Amersfoorthokken (specimenonderzoek: 2 / Waarneming.nl: 1). Specimens: 2 ♂, 1 ♀. Meest recente record: 2021.
Identificatie – Parent (1938).
Globale verspreiding – Europese soort, met verspreiding die beperkt is tot het noordwesten (zie Buurlanden), Portugal (Pollet et al. 2019), Spanje en Italië. Buurlanden: Frankrijk, België en Duitsland. In België enkel gekend van Vlaanderen (4 provincies).
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen in 1 provincie: Zeeland.
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: bossen. Habitatvoorkeur: *H. pilifer* werd tot hier toe het meest talrijk waargenomen in matig tot zeer vochtige loofbossen met een goed ontwikkelde struik- en kruidlaag op overwegend zand- of lemige zandbodem. De soort verkiest duidelijk minder lichtrijke plaatsen in loofbossen (Pollet et al. 1986, Pollet 2000). *Hercostomus pilifer* werd relatief recent voor het eerst in Nederland ontdekt (Pollet & Meuffels 2016).
Fenologie – Nederland: één generatie per jaar (mei en juli). Vlaanderen: juni-september, met piek in juli-augustus (één generatie). Overwintert in het larvale stadium.
Status – Nederland: uiterst zeldzaam (specimenonderzoek: 0,4% van Amersfoorthokken; Waarneming.nl: 0,3% van Amersfoorthokken). Vlaanderen: Rode Lijst (Pollet 2000): vrij zeldzaam (code: vZ); actuele zeldzaamheidsklasse: vrij zeldzaam (8,2% van de onderzochte UTM 5x5km-hokken). Duitsland (Meyer & Stark 2015): gekend van 5/13 deelstaten. Groot-Brittannië (Drake 2018).
Literatuur – Pollet & Meuffels (2016).

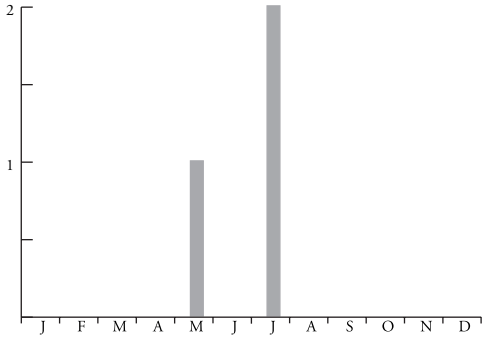

Hercostomus plagiatus

Basisdata – 38 Amersfoorthokken (specimenonderzoek: 27 / Waarneming.nl: 13). Specimens: 291 ♂, 119 ♀. Meest recente record: 2021.
Identificatie – Parent (1938), d'Assis Fonseca (1978).
Globale verspreiding – West-Palaearctische soort. Europa: wijd verspreid. Buurlanden: Groot-Brittannië, Frankrijk, België en Duitsland. In België gekend van Vlaanderen en Wallonië (9 provincies).
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen in elf provincies.
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: moerassen. Habitatvoorkeur: *H. plagiatus* vertoont een bimodale habitatvoorkeur; de soort komt immers talrijk voor in zowel broekbossen (Pollet et al. 1992a) als rietlanden (Pollet 1992a,b). *Hercostomus plagiatus* mijdt duidelijk oligotrofe biotopen zoals heide en bossen op zandgrond (Pollet 1993).
Fenologie – Nederland: één generatie per jaar (mei-oktober). Vlaanderen: mei-oktober, met piek in juli (één generatie). Overwintert in het larvale stadium.
Status – Nederland: zeldzaam (specimenonderzoek: 3,6% van Amersfoorthokken; Waarneming.nl: 3,8% van Amersfoorthokken). Vlaanderen: Rode Lijst (Pollet 2000): momenteel niet bedreigd (code: N); actuele zeldzaamheidsklasse: algemeen (16% van de onderzochte UTM 5x5km-hokken). Duitsland (Meyer & Stark 2015): gekend van 7/13 deelstaten. Groot-Brittannië (Drake 2018): Least Concern (LC - IUCN).
Literatuur – Meuffels (2002).

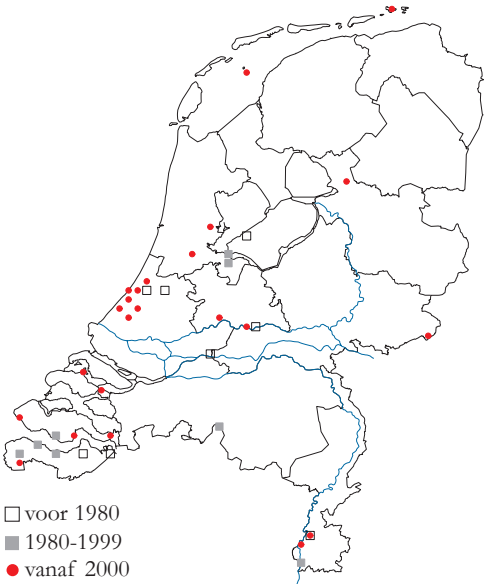

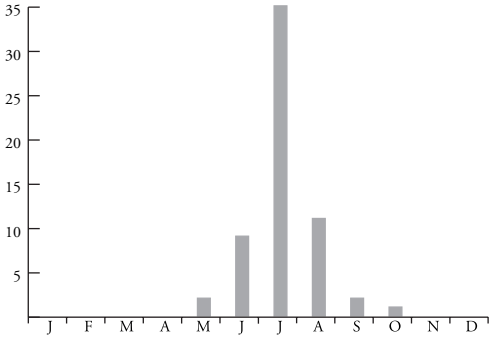

Hercostomus rothi

Basisdata – 10 Amersfoorthokken (specimenonderzoek: 9 / Waarneming.nl: 1). Specimens: 6 ♂, 5 ♀. Meest recente record: 2019.
Identificatie – Parent (1938: als *H. praeceps*), d'Assis Fonseca (1978: als *H. praeceps*), Drake et al. (2013).
Globale verspreiding – Europese soort, met zwaartepunt in het noordwesten (zie Buurlanden) en centrum (Oostenrijk, Tsjechië), daarbuiten enkel gekend uit Zweden en Polen. Buurlanden: Frankrijk, België, Duitsland en Denemarken. In België gekend van Vlaanderen en Wallonië (8 provincies).
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen in acht provincies.
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: rietmoerassen. Habitatvoorkeur: *H. rothi* kan best als een laaglandsoort omschreven worden. In Groot-Brittanië komt ze in diverse droge en vochtige habitattypen voor zoals graslanden, akkers, tuinen, moerassen en bossen (Drake et al. 2013, Drake 2018). De soort werd in Vlaanderen tot hier toe het talrijkst aangetroffen in parklandschap, zilte moerassen en brakke rietlanden.
Fenologie – Nederland: één generatie per jaar (mei-augustus). Vlaanderen: juni-september, met piek in juli (één generatie). Overwintert in het larvale stadium.
Status – Nederland: zeer zeldzaam (specimenonderzoek: 1,5% van Amersfoorthokken). Vlaanderen: Rode Lijst (Pollet 2000): vrij zeldzaam (code: vZ); actuele zeldzaamheidsklasse: vrij algemeen (11,2% van de onderzochte UTM 5x5km-hokken). Duitsland (Meyer & Stark 2015): gekend van 7 (als *H. praeceps*)/13 deelstaten. Groot-Brittannië (Drake 2018): Nationally Rare (NR); Data Deficient (DD - IUCN).
Literatuur – Meuffels (1974, 2002: als *H. praeceps*).

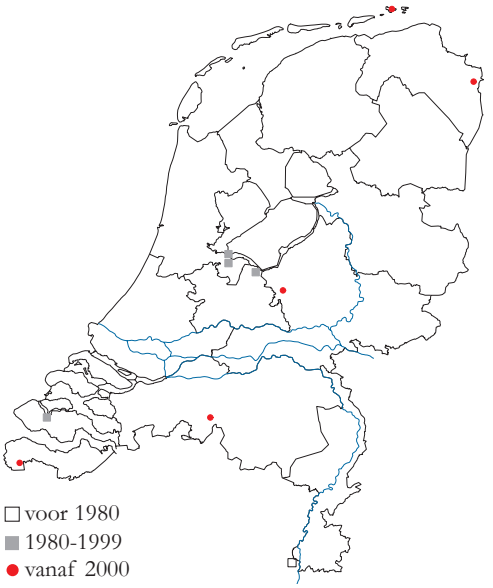

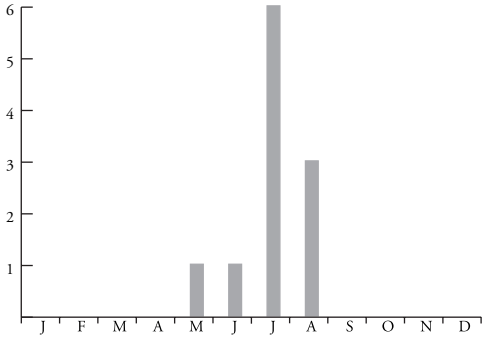

Hercostomus rusticus

Basisdata – 19 Amersfoorthokken (specimenonderzoek: 4 / Waarneming.nl: 15). Specimens: 7 ♂, 5 ♀. Meest recente record: 2022.
Identificatie – Parent (1938), Drake & Painter (2023).
Globale verspreiding – Palaearctische soort. Europa: wijd verspreid. Buurlanden: Frankrijk, België en Duitsland. In België gekend van Vlaanderen en Wallonië (5 provincies).
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen in zes provincies.
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: bosranden (incl. tuinen). Habitatvoorkeur: *H. rusticus* is een droogteminnende soort van loofbossen en naar het zuiden gerichte beboste hellingen (Pollet 2000). Tot het einde van de vorige eeuw was deze soort enkel van Zuid-Limburg gekend, maar sindsdien wordt ze verrassend genoeg vooral in tuinen in grote steden en agglomeraties aangetroffen, zowel in Nederland, België (Pollet niet-gepubliceerde data) als Groot-Brittannië (Drake & Painter 2023). Mogelijk staat dit in verband met global warming. Meuffels (1978) gaf 55 jaar geleden nog aan dat deze soort in Nederland de noord(west)grens van haar verspreidingsgebied bereikte.
Fenologie – Nederland: één generatie per jaar (april-oktober). Vlaanderen: juni-juli (één generatie). Overwintert in het larvale stadium.
Status – Nederland: zeer zeldzaam (specimenonderzoek: 0,4% van Amersfoorthokken; Waarneming.nl: 3,8% van Amersfoorthokken). Vlaanderen: Rode Lijst (Pollet 2000): kwetsbaar (code: 3); actuele zeldzaamheidsklasse: uiterst zeldzaam (0,7% van de onderzochte UTM 5x5km-hokken). Duitsland (Meyer & Stark 2015): gekend van 9/13 deelstaten. Groot-Brittannië (Drake 2018).
Literatuur – Meuffels (1978, 2002).

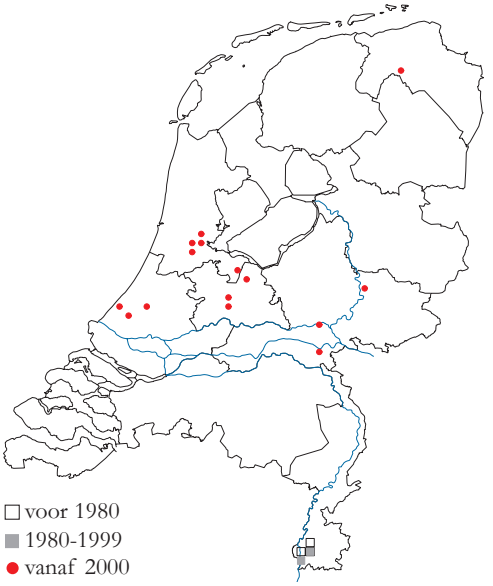

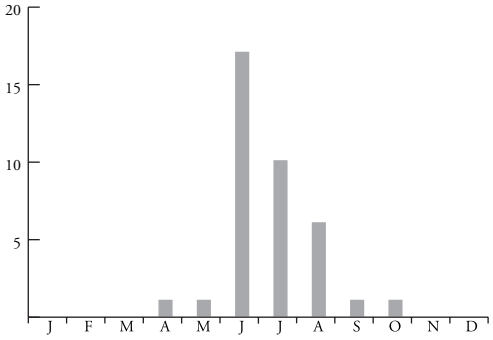

Hercostomus verbekei

Basisdata – 3 Amersfoorthokken (specimenonderzoek: 3 / Waarneming.nl: geen). Specimens: 7 ♂. Meest recente record: 1993.
Identificatie – Pollet (1993).
Globale verspreiding – West-Palaearctische soort. Europa: vooral in het noordwesten (zie Buurlanden), daarbuiten enkel gekend uit Portugal (Pollet et al. 2019), Spanje, Italië (vasteland) en Sicilië. Buurlanden: Groot-Brittannië, Frankrijk en België. In België enkel gekend van Vlaanderen (2 provincies).
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen in twee provincies: Noord-Holland en Zeeland.
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: moerassen. Habitatvoorkeur: net als de verwante *H. plagiatus*, komt de vochtminnende oeversoort *H. verbekei* vooral voor in moerassen, maar lijkt nog sterker gebonden aan de kuststreek dan de eerstgenoemde soort.
Fenologie – Nederland: één generatie per jaar (juli en september). Vlaanderen: juni-augustus, met piek in juli (één generatie). Overwintert in het larvale stadium.
Status – Nederland: uiterst zeldzaam (specimenonderzoek: 0,4% van Amersfoorthokken). Vlaanderen: Rode Lijst (Pollet 2000): zeldzaam (code: Z); actuele zeldzaamheidsklasse: zeldzaam (3,7% van de onderzochte UTM 5x5km-hokken). Groot-Brittannië (Drake 2018): Nationally Rare (NR); Data Deficient (DD - IUCN).
Literatuur – Meuffels (2002), Pollet & Meuffels (2016).

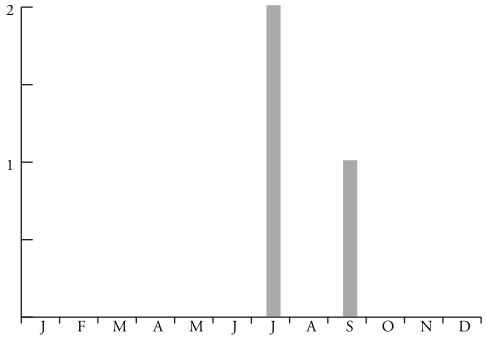

Hercostomus vockerothi

Basisdata – 1 Amersfoorthok (specimenonderzoek: 1 / Waarneming.nl: geen). Specimens: 1 ♂. Meest recente record: 1969.
Identificatie – d'Assis Fonseca (1976).
Globale verspreiding – Europese soort die slechts gekend is van Frankrijk (als enige buurland), Nederland, Oostenrijk, Slowakije en Roemenië. Ontbreekt in België.
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen op slechts één plaats in Nederland: Rotterdam (provincie Zuid-Holland).
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: boreomontane habitats. Habitatvoorkeur: *H. vockerothi* komt in Centraal-Europa vooral op grotere hoogte voor, meestal op lage vegetatie langs waterlopen. De vindplaats van het enige Nederlandse specimen is dus bijzonder atypisch (Meuffels 1974, 1981).
Fenologie – Nederland: augustus.
Status – Nederland: mogelijk uitgestorven.
Literatuur – Meuffels (1974: als *H. sahlbergi*; 1981, 2002).

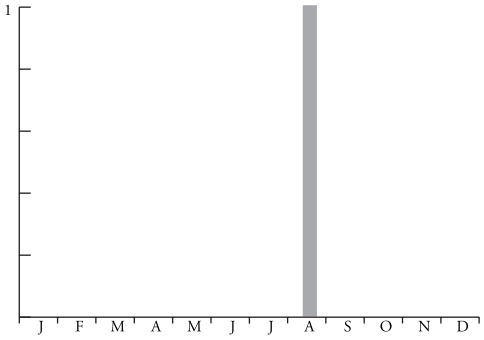

Hydrophorus albiceps

Basisdata – 6 Amersfoorthokken (specimenonderzoek: 5 / Waarneming.nl: 1). Specimens: 6 ♂, 10 ♀. Meest recente record: 2019.
Identificatie – Parent (1938), d'Assis Fonseca (1978).
Globale verspreiding – Overwegend Palaearctische soort, die ook voorkomt in de Oriëntaalse regio. Europa: beperkt tot het noorden, noordwesten en centrum, waar de soort wijd verspreid is. Buurlanden: Groot-Brittannië, België, Duitsland en Denemarken. In België enkel gekend van Vlaanderen (1 provincie).
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen in vier provincies: Friesland, Drenthe, Gelderland en Limburg, vooral op de hoger gelegen zandgronden in het binnenland.
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: heide en veen. Habitatvoorkeur: *H. albiceps* komt enkel voor langs en in ondiepe vennen in heide- een veengebieden (Pollet 2000, Drake 2018). Zoals alle soorten uit dit genus is deze soort heel vaak op het wateroppervlak te vinden.
Fenologie – Nederland: ten minste twee generaties per jaar (maart-april, juni en oktober). Vlaanderen: mei-juni, met piek in mei (één generatie). Overwintert in het larvale stadium.
Status – Nederland: uiterst zeldzaam (specimenonderzoek: 0,2% van Amersfoorthokken; Waarneming.nl: 0,3% van Amersfoorthokken). Vlaanderen: Rode Lijst (Pollet 2000): kwetsbaar (code: 3); actuele zeldzaamheidsklasse: uiterst zeldzaam (0,7% van de onderzochte UTM 5x5km-hokken). Duitsland (Meyer & Stark 2015): gekend van 4/13 deelstaten. Groot-Brittannië (Drake 2018): Nationally Scarce (NS); Near Threatened (NT - IUCN).
Literatuur – Meuffels (1978), Meuffels (2002: als incorrecte synoniem van *H. signifer*).

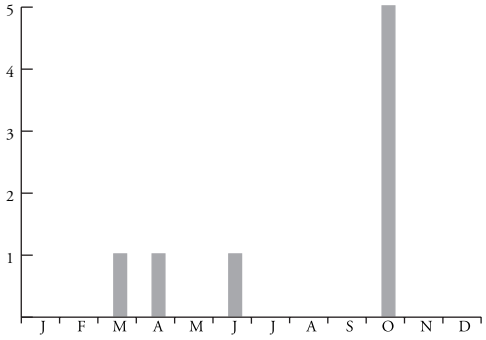

Hydrophorus balticus

Basisdata – 12 Amersfoorthokken (specimenonderzoek: 10 / Waarneming.nl: 2). Specimens: 66 ♂, 61 ♀. Meest recente record: 2019.
Identificatie – Parent (1938), d'Assis Fonseca (1978).
Globale verspreiding – Overwegend Palaearctische soort, die ook voorkomt in de Oriëntaalse regio. Europa: wijd verspreid. Buurlanden: Groot-Brittannië, Frankrijk, België, Duitsland en Denemarken. In België enkel gekend van Vlaanderen (3 provincies).
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen in vier provincies: Friesland, Noord-Holland, Zuid-Holland en Zeeland, met een concentratie in de kustduinen.
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: habitat onvoldoende gekend. Habitatvoorkeur: in Portugal en Spanje komt *H. balticus* in diverse habitattypen voor, meestal op grotere hoogte (Pollet niet-gepubliceerde data). In Nederland is de soort duidelijk gebonden aan de kustduinen.
Fenologie – Nederland: één generatie per jaar (juni-augustus).
Status – Nederland: uiterst zeldzaam (specimenonderzoek: 0,4% van Amersfoorthokken; Waarneming.nl: 0,6% van Amersfoorthokken). Vlaanderen: Rode Lijst (Pollet 2000): uitgestorven in Vlaanderen (code: 0); actuele zeldzaamheidsklasse: recent herontdekt, maar nog niet bepaald (Pollet niet-gepubliceerde data). Duitsland (Meyer & Stark 2015): gekend van 7/13 deelstaten. Groot-Brittannië (Drake 2018): Least Concern (LC – IUCN).
Literatuur – Meuffels (2002).

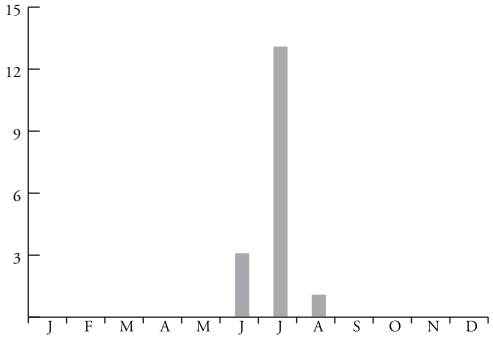

Hydrophorus bipunctatus

Basisdata – 42 Amersfoorthokken (specimenonderzoek: 29 / Waarneming.nl: 18). Specimens: 67 ♂, 71 ♀. Meest recente record: 2022.
Identificatie – Parent (1938), d'Assis Fonseca (1978).
Globale verspreiding – Palaearctische soort. Europa: vooral in Noord-, Noordwest- en Centraal-Europa, daarbuiten enkel gekend uit Polen, Italië, Roemenië en het voormalige Joegoslavië. Buurlanden: Groot-Brittannië, Frankrijk, België, Duitsland en Denemarken. In België gekend van Vlaanderen en Wallonië (8 provincies).
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen in alle provincies.
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: heide en veen. Habitatvoorkeur: *H. bipunctatus* is een oeversoort die vooral voorkomt in oligotrofe habitattypen als vochtige heide- en veengebieden, maar daarbuiten in lage aantallen ook in diverse andere biotopen gevonden wordt, van rivieroevers tot zeekraalvegetaties.
Fenologie – Nederland: ten minste twee generaties per jaar (maart en mei-december). Vlaanderen: april-oktober, met pieken in juni en augustus (2 generaties). Overwintert vooral in het larvale stadium, maar ook als adult.
Status – Nederland: zeldzaam (specimenonderzoek: 2,5% van Amersfoorthokken; Waarneming.nl: 4,6% van Amersfoorthokken). Vlaanderen: Rode Lijst (Pollet 2000): vrij zeldzaam (code: vZ); actuele zeldzaamheidsklasse: zeldzaam (4,1% van de onderzochte UTM 5x5km-hokken). Duitsland (Meyer & Stark 2015): gekend van 10/13 deelstaten. Groot-Brittannië (Drake 2018): Least Concern (LC – IUCN).
Literatuur – Meuffels (2002).

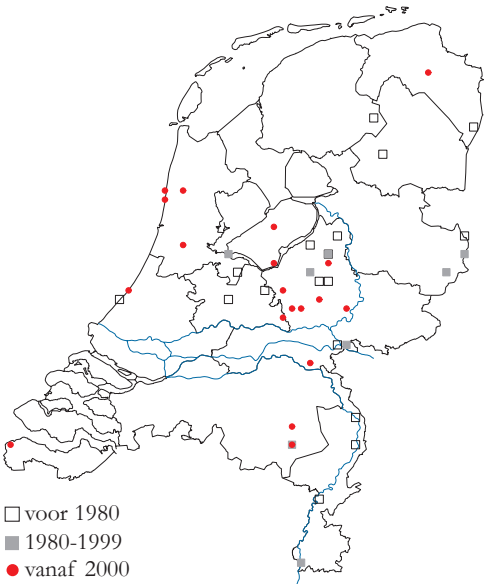

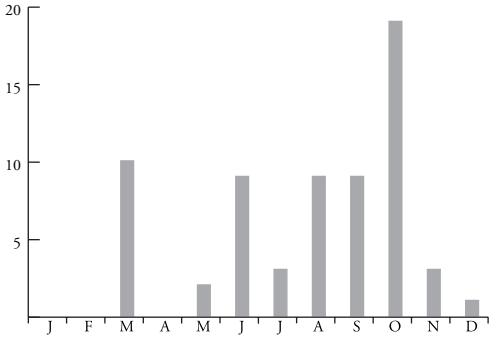

Hydrophorus litoreus

Basisdata – 29 Amersfoorthokken (specimenonderzoek: 23 / Waarneming.nl: 7). Specimens: 256 ♂, 971 ♀. Meest recente record: 2021.
Identificatie – Parent (1938), d'Assis Fonseca (1978).
Globale verspreiding – Palaearctische soort. Europa: wijd verspreid, behalve in het zuiden. Buurlanden: Groot-Brittannië, Frankrijk, België, Duitsland en Denemarken. In België enkel gekend van Vlaanderen (3 provincies).
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen in acht provincies.
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: oevers. Habitatvoorkeur: *H. litoreus* is een oeversoort die soms heel talrijk optreedt o.a. in ijle zeggevegetaties langsheen poelen in kustduinen, maar niet tot dit biotoop beperkt blijft. Een uitzonderlijk grote populatie werd vastgesteld in de Oude Waal (Ubbergen) (Van der Velde et al. 1985).
Fenologie – Nederland: mogelijk twee generaties per jaar (februari-december). Vlaanderen: juli-augustus (één generatie). Overwintert in het larvale stadium.
Status – Nederland: zeldzaam (specimenonderzoek: 3,1% van Amersfoorthokken; Waarneming.nl: 2,0% van Amersfoorthokken). Vlaanderen: Rode Lijst (Pollet 2000): onvoldoende gekend (code: ?); actuele zeldzaamheidsklasse: zeer zeldzaam (1,5% van de onderzochte UTM 5x5km-hokken). Duitsland (Meyer & Stark 2015): gekend van 9/13 deelstaten. Groot-Brittannië (Drake 2018): Least Concern (LC – IUCN).
Literatuur – Van der Velde et al. (1985), Meuffels (2002).

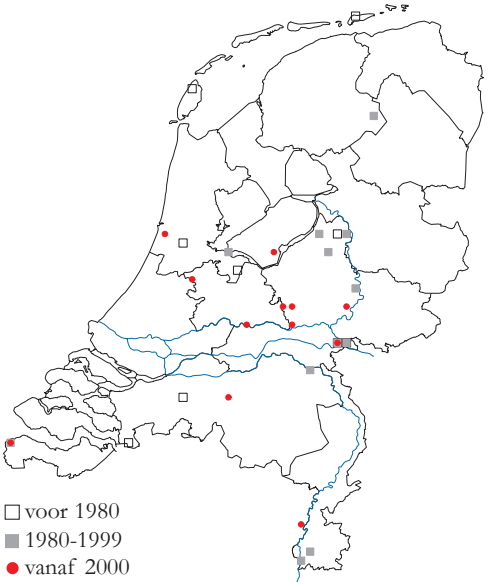

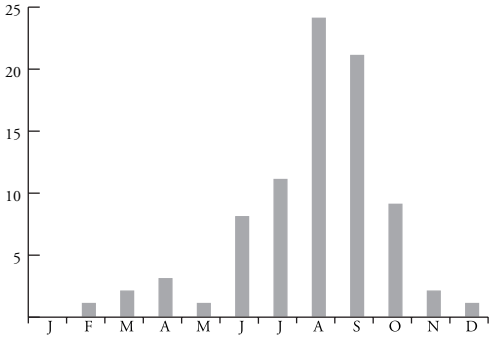

Hydrophorus nebulosus

Basisdata – 21 Amersfoorthokken (specimenonderzoek: 18 / Waarneming.nl: 3). Specimens: 38 ♂, 55 ♀. Meest recente record: 2022.
Identificatie – Parent (1938), d'Assis Fonseca (1978).
Globale verspreiding – Palaearctische soort. Europa: vooral in het noorden, noordwesten en centrum, daarbuiten enkel gekend van Polen en Estland. Buurlanden: Groot-Brittannië, Frankrijk, België, Duitsland en Denemarken. In België gekend van Vlaanderen en Wallonië (3 provincies).
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen in zeven provincies, vooral op de hoger gelegen zandgronden.
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: heide en veen. Habitatvoorkeur: *H. nebulosus* is een stenotope soort van vochtige heide- en veengebieden, waar ze op en langs ondiepe vennen gevonden wordt (Pollet 2000).
Fenologie – Nederland: mogelijk 3 generaties per jaar (januari-april, juni-juli en september-november). Vlaanderen: juni-augustus (2 generaties). Overwintert in het larvale stadium.
Status – Nederland: uiterst zeldzaam (specimenonderzoek: 0,8% van Amersfoorthokken; Waarneming.nl: 0,6% van Amersfoorthokken). Vlaanderen: Rode Lijst (Pollet 2000): zeer zeldzaam (code: zZ); actuele zeldzaamheidsklasse: zeldzaam (2,6% van de onderzochte UTM 5x5km-hokken). Duitsland (Meyer & Stark 2015): gekend van 7/13 deelstaten. Groot-Brittannië (Drake 2018): Least Concern (LC – IUCN).
Literatuur – Meuffels (2002).

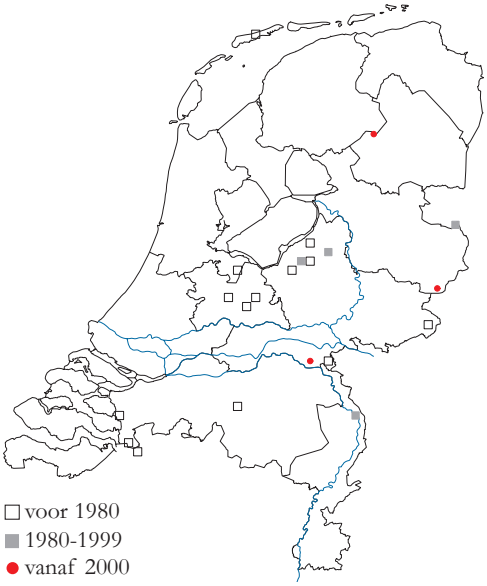

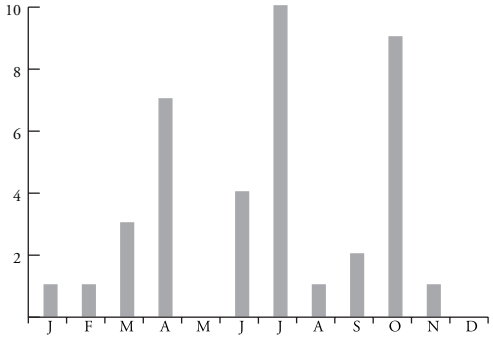

Hydrophorus oceanus

Basisdata – 58 Amersfoorthokken (specimenonderzoek: 40 / Waarneming.nl: 26). Specimens: 223 ♂, 216 ♀. Meest recente record: 2022.
Identificatie – Parent (1938), d'Assis Fonseca (1978).
Globale verspreiding – West-Palaearctische soort. Europa: vrijwel beperkt tot het noorden en noordwesten, daarbuiten enkel gekend van Spanje en Portugal. Buurlanden: Groot-Brittannië, Frankrijk, België, Duitsland en Denemarken. In België enkel gekend van Vlaanderen (2 provincies).
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen in acht provincies, met een concentratie in een brede kustzone.
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: slikken en schorren. Habitatvoorkeur: *H. oceanus* is een stenotope soort van de littorale kustzone, waar ze vooral wordt aangetroffen op modderige bodems en oevers van poelen in slikken en schorren, ook vaak in zeekraalvegetaties. Meer dan bij alle andere slankpootvliegensoorten worden vaak langdurige copula's waargenomen, waarbij het mannetje zich met de poten aan het vrouwtje vastklampt.
Fenologie – Nederland: mogelijk slechts één generatie per jaar (mei-oktober). Vlaanderen: mei-oktober, met piek in juni-juli (2 generaties). Overwintert in het larvale stadium.
Status – Nederland: zeldzaam (specimenonderzoek: 4% van Amersfoorthokken; Waarneming.nl: 5,8% van Amersfoorthokken). Vlaanderen: Rode Lijst (Pollet 2000): kwetsbaar (code: 3); actuele zeldzaamheidsklasse: zeldzaam (3% van de onderzochte UTM 5x5km-hokken). Duitsland (Meyer & Stark 2015): gekend van 3/13 deelstaten. Groot-Brittannië (Drake 2018): Least Concern (LC – IUCN).
Literatuur – Meuffels (2002).

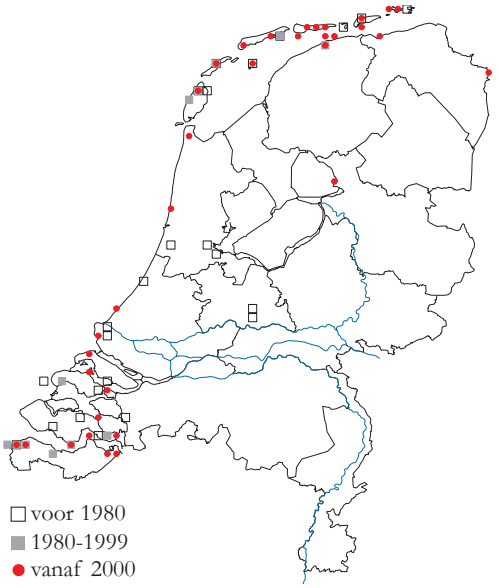

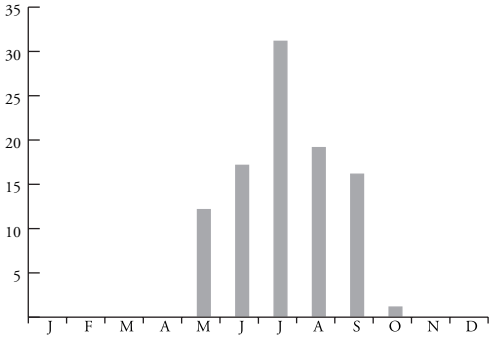

Hydrophorus praecox

Basisdata – 69 Amersfoorthokken (specimenonderzoek: 57 / Waarneming.nl: 15). Specimens: 209 ♂, 260 ♀. Meest recente record: 2021.
Identificatie – Parent (1938), d'Assis Fonseca (1978).
Globale verspreiding – Gekend uit de Palaearctische, Australaziatische, Afrotropische en Oriëntaalse regio. Europa: wijd verspreid. Buurlanden: Groot-Brittannië, Frankrijk, België, Duitsland en Denemarken. In België gekend van Vlaanderen en Wallonië (7 provincies).
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen in alle provincies.
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: slikken en schorren. Habitatvoorkeur: ook *H. praecox* heeft een uitgesproken voorkeur voor zoutminnende vegetaties en oevers van stilstaande wateren langsheen de kust, al komt ze in gelijkaardige biotooptypen verder in het binnenland ook voor, in tegenstelling tot *H. oceanus*.
Fenologie – Nederland: één generatie per jaar (maart-oktober). Vlaanderen: april-oktober, met piek in juni (één generatie). Overwintert in het larvale stadium.
Status – Nederland: zeldzaam (specimenonderzoek: 4,8% van Amersfoorthokken; Waarneming.nl: 3,8% van Amersfoorthokken). Vlaanderen: Rode Lijst (Pollet 2000): vrij zeldzaam (code: vZ); actuele zeldzaamheidsklasse: vrij zeldzaam (8,2% van de onderzochte UTM 5x5km-hokken). Duitsland (Meyer & Stark 2015): gekend van 9/13 deelstaten. Groot-Brittannië (Drake 2018): Least Concern (LC – IUCN).
Literatuur – Meuffels (2002).

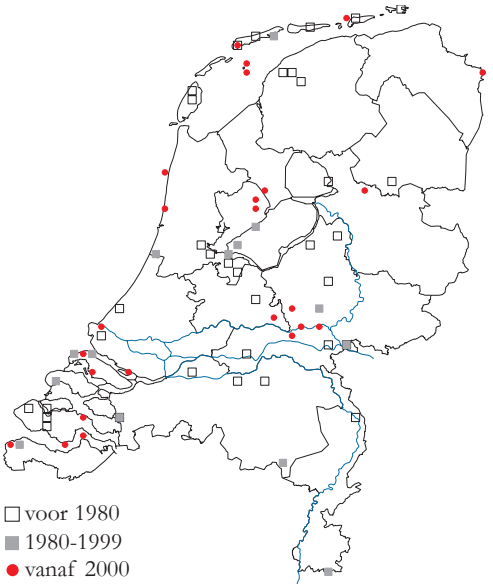

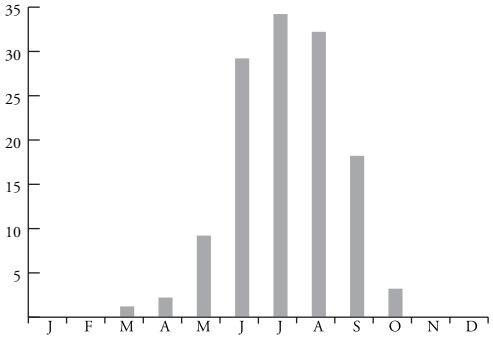

Hydrophorus viridis

Basisdata – 4 Amersfoorthokken (specimenonderzoek: 2 / Waarneming.nl: 2). Specimens: 1 ♂, 1 ♀. Meest recente record: 2021.
Identificatie – Parent (1938), d'Assis Fonseca (1978).
Globale verspreiding – Overwegend Palaearctische soort, die ook voorkomt in de Oriëntaalse regio. Europa: wijd verspreid, vooral in het noorden, noordwesten en centrum, niet gekend van het Iberische schiereiland. Buurlanden: Groot-Brittannië, Frankrijk, België en Duitsland. In België enkel gekend van Vlaanderen (3 provincies).
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen in drie provincies: Limburg, Noord-Holland en Zuid-Holland.
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: habitat onvoldoende gekend. Habitatvoorkeur: zoals andere *Hydrophorus*-soorten wordt *H. viridis* op modderige oevers aangetroffen, meestal in de duinen (duinpannen, zilte graslanden, slikken en schorren). Ook in Groot-Brittannië wordt de soort overwegend langs de kust gevonden, bijvoorbeeld aan kwelzones op kliffen en vochtige plaatsen in duinen (Drake 2018).
Fenologie – Nederland: één generatie per jaar (juli-augustus). Vlaanderen: juni-juli en september (één generatie). Overwintert in het larvale stadium.
Status – Nederland: uiterst zeldzaam (specimenonderzoek: 0,4% van Amersfoorthokken; Waarneming.nl: 0,6% van Amersfoorthokken). Vlaanderen: Rode Lijst (Pollet 2000): onvoldoende gekend (code: ?); actuele zeldzaamheidsklasse: zeer zeldzaam (1,1% van de onderzochte UTM 5x5km-hokken). Duitsland (Meyer & Stark 2015): gekend van 8/13 deelstaten. Groot-Brittannië (Drake 2018): Nationally Rare (NR); Least Concern (LC – IUCN).
Literatuur – Meuffels (2002: bevestiging).

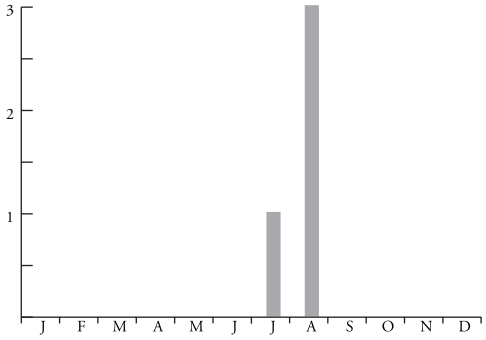

Lamprochromus bifasciatus

Basisdata – 9 Amersfoorthokken (specimenonderzoek: 8 / Waarneming.nl: 1). Specimens: 10 ♂, 8 ♀. Meest recente record: 2021.
Identificatie – Parent (1938: als *L. elegans*), d'Assis Fonseca (1978: als *L. elegans*).
Globale verspreiding – West-Palaearctische soort. Europa: wijd verspreid, maar zwaartepunt in het noorden, noordwesten en centrum. Buurlanden: Groot-Brittannië, Frankrijk, België en Duitsland. In België gekend van Vlaanderen en Wallonië (10 provincies).
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen in zeven provincies.
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: rietmoerassen. Habitatvoorkeur: *L. bifasciatus* is een uitgesproken moerassoort, die het talrijkst optreedt in rietmoerassen (Pollet 1992a,b, 2000).
Fenologie – Nederland: één generatie per jaar (mei-augustus). Vlaanderen: mei-september, met piek in juli (één generatie). Overwintert in het larvale stadium.
Status – Nederland: uiterst zeldzaam (specimenonderzoek: 0,4% van Amersfoorthokken; Waarneming.nl: 0,3% van Amersfoorthokken). Vlaanderen: Rode Lijst (Pollet 2000): vrij zeldzaam (code: vZ); actuele zeldzaamheidsklasse: vrij algemeen (10% van de onderzochte UTM 5x5km-hokken). Duitsland (Meyer & Stark 2015): gekend van 9/13 deelstaten. Groot-Brittannië (Drake 2018): Least Concern (LC – IUCN).
Literatuur – Meuffels (2002).

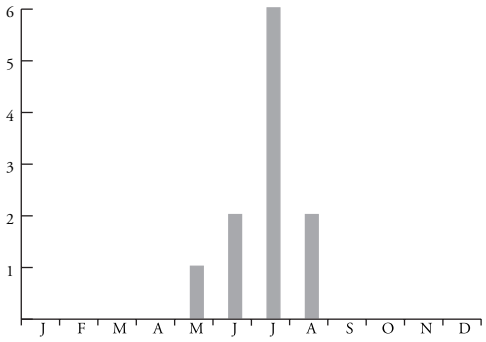

Lamprochromus semiflavus

Basisdata – 1 Amersfoorthok (specimenonderzoek: 1 / Waarneming.nl: geen). Specimens: 1 ♂. Meest recente record: 1917.
Identificatie – Parent (1938: als *L. strobli*), d'Assis Fonseca (1978: als *L. strobli*).
Globale verspreiding – West-Palaearctische soort. Europa: zwaartepunt in het noordwesten en centrum, daarbuiten enkel gekend uit Finland, Polen en Bulgarije. Buurlanden: Groot-Brittannië, Frankrijk, België en Duitsland. In België gekend van Vlaanderen en Wallonië (5 provincies).
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen in slechts één plaats in Nederland: Amsterdam (provincie Noord-Holland).
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: rietmoerassen. Habitatvoorkeur: *L. semiflavus* vertoont eenzelfde algemene habitatvoorkeur als *L. bifasciatus*, maar werd tot hier toe nog niet samen met de laatstgenoemde soort aangetroffen. Ze werd tot hier toe enkel talrijk gevonden in moerassen, incl. rietlanden, op de oever van een grote rivier (Pollet 2000).
Fenologie – Nederland: mei. Vlaanderen: juli-augustus, met piek in juli (één generatie). Overwintert in het larvale stadium.
Status – Nederland: mogelijk uitgestorven. Vlaanderen: Rode Lijst (Pollet 2000): zeer zeldzaam (code: zZ); actuele zeldzaamheidsklasse: uiterst zeldzaam (0,7% van de onderzochte UTM 5x5km-hokken). Duitsland (Meyer & Stark 2015): gekend van 7 (als *L. strobli*)/13 deelstaten. Groot-Brittannië (Drake 2018): Nationally Rare (NR); Data Deficient (DD – IUCN).
Literatuur – Meuffels (1974, 1978, 1981, 2002: als *L. strobli*).

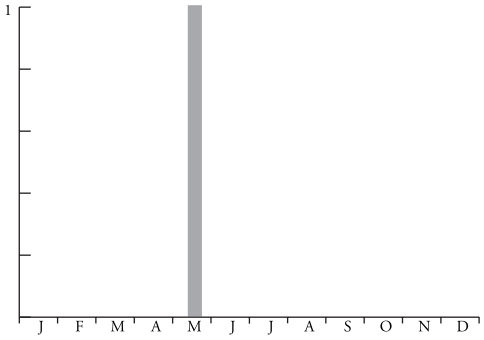

Liancalus virens (fig. 8)

Basisdata – 55 Amersfoorthokken (specimenonderzoek: 7 / Waarneming.nl: 50). Specimens: 15 ♂, 14 ♀. Meest recente record: 2023.
Identificatie – Parent (1938), d'Assis Fonseca (1978).
Globale verspreiding – Palaearctische soort: Europa: wijd verspreid. Buurlanden: Groot-Brittannië, Frankrijk, België, Duitsland en Denemarken. In België gekend van Vlaanderen en Wallonië (7 provincies).
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen in zeven provincies, vooral in het centrum van het land en Zuid-Limburg.
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: bronnen en rivieroevers. Habitatvoorkeur: in natuurlijke omstandigheden is *L. virens* in zijn voorkomen beperkt tot kleine en grotere zuivere waterlopen waar de soort vooral op harde, meestal verticale, substraten (brugpijlers, omheiningen, rotsen) aangetroffen wordt (Meuffels 1981, Pollet 2000). Tot het einde van vorige eeuw was de soort voornamelijk uit Limburg gekend, maar sinds de 21e eeuw zijn de meeste waarnemingen afkomstig uit grote steden, vooral in centraal Nederland. Niet zelden worden populaties van *L. virens* aan fonteinen gevonden. Dit patroon wordt ook in Vlaanderen opgemerkt (Pollet & Maes 2019).
Fenologie – Nederland: ten minste twee generaties per jaar, met records van elke maand van het jaar (januari-december). Vlaanderen: waargenomen in elke maand van het jaar behalve december. Overwintert wellicht zowel in larvaal als adult stadium.
Status – Nederland: zeldzaam (specimenonderzoek: 0,4% van Amersfoorthokken; Waarneming.nl: 12,2% van Amersfoorthokken). Vlaanderen: Rode Lijst (Pollet 2000): uitgestorven in Vlaanderen (code: 0); actuele zeldzaamheidsklasse: uiterst zeldzaam (0,7% van de onderzochte UTM 5x5km-hokken). Duitsland (Meyer & Stark 2015): gekend van 12/13 deelstaten. Groot-Brittannië (Drake 2018): Least Concern (LC – IUCN).
Literatuur – Meuffels (2002).

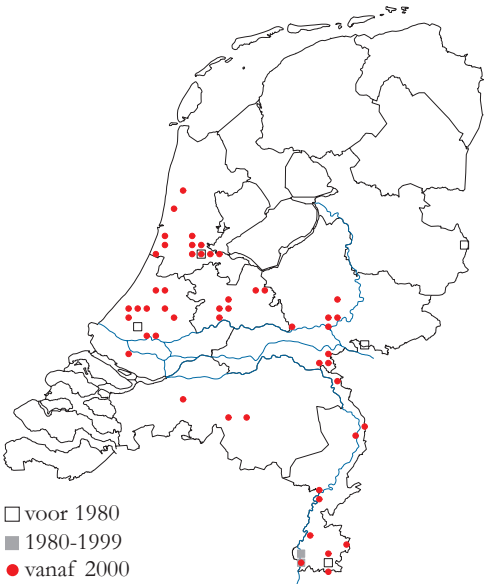

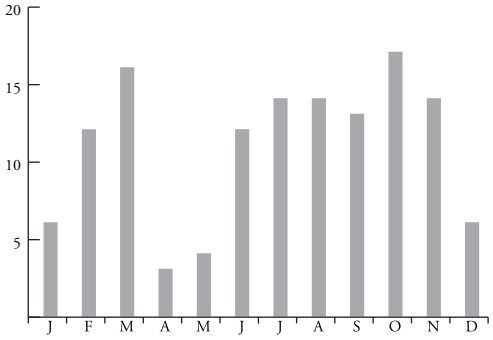

Machaerium maritimae

Basisdata – 47 Amersfoorthokken (specimenonderzoek: 31 / Waarneming.nl: 20). Specimens: 196 ♂, 226 ♀. Meest recente record: 2022.
Identificatie – Parent (1938), d'Assis Fonseca (1978).
Globale verspreiding – West-Palaearctische soort. Europa: vrijwel beperkt tot het noordwesten, daarbuiten enkel gekend uit Spanje en Portugal. Buurlanden: Groot-Brittannië, Frankrijk, België, Duitsland en Denemarken. In België enkel gekend van Vlaanderen (2 provincies).
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen in zes provincies, met een concentratie op zeekleigronden in het zuiden en de Waddeneilanden.
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: slikken en schorren. Habitatvoorkeur: zoals de naam reeds doet vermoeden, is *M. maritimae* een stenotope kustsoort, die vooral in slikken en schorren voorkomt maar ook wel in naburige vochtige duinen gevonden wordt (Pollet 2000).
Fenologie – Nederland: één generatie per jaar (mei-september). Vlaanderen: juni-augustus, met piek in juli (één generatie). Overwintert in het larvale stadium.
Status – Nederland: zeldzaam (specimenonderzoek: 3,8% van Amersfoorthokken; Waarneming.nl: 3,5% van Amersfoorthokken). Vlaanderen: Rode Lijst (Pollet 2000): met uitsterven bedreigd (code: 1); actuele zeldzaamheidsklasse: zeer zeldzaam (1,9% van de onderzochte UTM 5x5km-hokken). Duitsland (Meyer & Stark 2015): gekend van 4/13 deelstaten. Groot-Brittannië (Drake 2018): Least Concern (LC – IUCN).
Literatuur – Meuffels (2002).

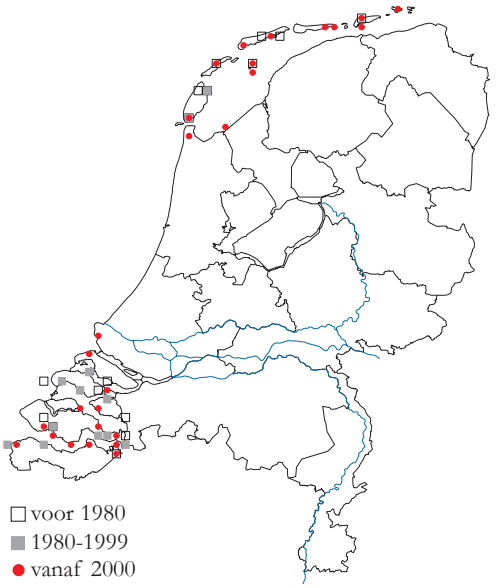

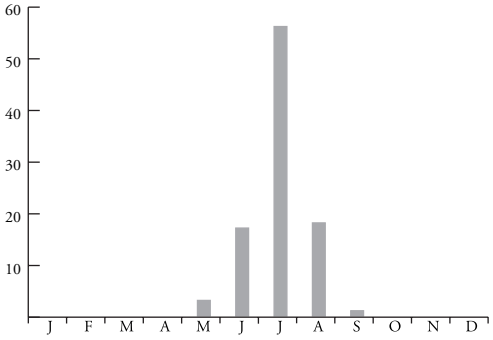

Medetera abstrusa

Basisdata – 15 Amersfoorthokken (specimenonderzoek: 14 / Waarneming.nl: 1). Specimens: 36 ♂, 4 ♀. Meest recente record: 2021.
Identificatie – Negrobov & von Stackelberg (1972, 1974a,b), Negrobov (1977), Negrobov & Naglis (2016).
Globale verspreiding – Palaearctische soort. Europa: wijd verspreid, maar uit het zuiden enkel gekend uit Portugal (Pollet et al. 2019). Buurlanden: Groot-Brittannië, België, Duitsland en Denemarken. In België gekend van Vlaanderen en Wallonië (11 provincies).
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen in zeven provincies.
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: boomstammen. Habitatvoorkeur: zoals een groot aantal *Medetera*-soorten, komt *M. abstrusa* enkel op boomstammen voor, in het bijzonder populieren met een gladde stam in vochtige biotopen, in mindere mate ook op andere loofbomen.
Fenologie – Nederland: één generatie per jaar (mei-september). Vlaanderen: april-september, met piek in juni (één generatie). Overwintert in het larvale stadium.
Status – Nederland: zeldzaam (specimenonderzoek: 2,7% van Amersfoorthokken; Waarneming.nl: 0,3% van Amersfoorthokken). Vlaanderen: Rode Lijst (Pollet 2000): vrij zeldzaam (code: vZ); actuele zeldzaamheidsklasse: vrij algemeen (11,5% van de onderzochte UTM 5x5km-hokken). Duitsland (Meyer & Stark 2015): gekend van 5/13 deelstaten. Groot-Brittannië (Drake 2018): Least Concern (LC – IUCN).
Literatuur – Pollet & Meuffels (2016), Meuffels (2002).

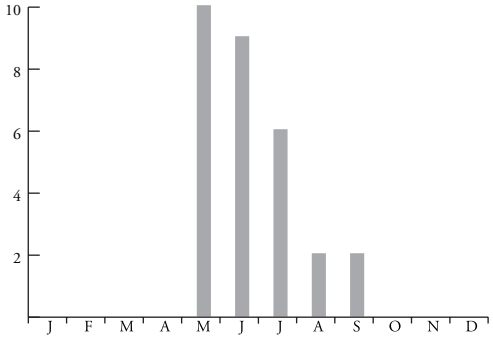

Medetera ambigua

Basisdata – 9 Amersfoorthokken (specimenonderzoek: 7 / Waarneming.nl: 2). Specimens: 28 ♂, 39 ♀. Meest recente record: 2022.
Identificatie – Negrobov & von Stackelberg (1972, 1974a,b), Negrobov (1977), d'Assis Fonseca (1978), Negrobov & Naglis (2016).
Globale verspreiding – Overwegend Palaearctische soort, die ook voorkomt in de Afrotropische regio. Europa: wijd verspreid, behalve in het zuiden waar de soort enkel gekend is uit Portugal (Pollet et al. 2019) en Italië. Buurlanden: Groot-Brittannië, Frankrijk, België, Duitsland en Denemarken. In België enkel gekend van Vlaanderen (2 provincies).
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen in vijf provincies: Drenthe, Overijssel, Gelderland, Noord-Brabant en Noord-Holland, bijna uitsluitend op de hoger gelegen zandgronden in het binnenland.
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: boomstammen. Habitatvoorkeur: *M. ambigua* komt vooral voor op stammen van loofbomen (Pollet et al. 2019) en naaldbomen op droge zandgronden. In Nederland werd de soort talrijk aangetroffen in het Groote Veld (Vorden). Meuffels (1978) vond ze op een oude appelboomstam.
Fenologie – Nederland: één generatie per jaar (april-september). Vlaanderen: mei-september, met piek in juni (één generatie). Overwintert in het larvale stadium.
Status – Nederland: zeer zeldzaam (specimenonderzoek: 1,1% van Amersfoorthokken; Waarneming.nl: 0,3% van Amersfoorthokken). Vlaanderen: Rode Lijst (Pollet 2000): onvoldoende gekend (code: ?); actuele zeldzaamheidsklasse: niet bepaald. Duitsland (Meyer & Stark 2015): gekend van 9/13 deelstaten. Groot-Brittannië (Drake 2018): Nationally Scarce (NS); Least Concern (LC – IUCN).
Literatuur – Meuffels (1978), Meuffels (2002: bevestiging).

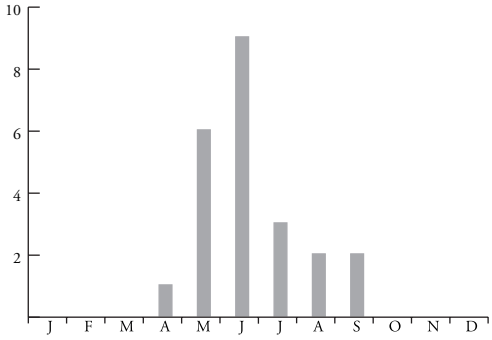

Medetera belgica – nieuw voor Nederland

Basisdata – 3 Amersfoorthokken (specimenonderzoek: 3 / Waarneming.nl: geen). Specimens: 12 ♂, 3 ♀. Meest recente record: 2021.
Identificatie – Negrobov & von Stackelberg (1972, 1974a,b), Negrobov (1977), Negrobov & Naglis (2016).
Globale verspreiding – West-Palaearctische soort. Europa: enkel gekend uit het noorden (Noorwegen, Finland), Tsjechië (Kejval & Pollet 2023) en noordwesten (zie Buurlanden). Buurlanden: België en Duitsland. In België gekend van Vlaanderen en Wallonië (6 provincies).
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen in twee provincies: Gelderland en Noord-Brabant.
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: boomstammen. Habitatvoorkeur: *M. belgica* komt ook vooral op stammen van diverse loofboomsoorten voor, vaak in vochtige gebieden of in de nabijheid van open water. De soort wordt ook gevonden op harde subtraten (muren, rotsen) in drogere biotopen en zelfs in naaldbossen (Pollet niet-gepubliceerde data).
Fenologie – Nederland: één generatie per jaar (mei-juni). Vlaanderen: mei-juli, met piek in juli (één generatie). Overwintert in het larvale stadium.
Status – Nederland: uiterst zeldzaam (specimenonderzoek: 0,6% van Amersfoorthokken). Vlaanderen: actuele zeldzaamheidsklasse: zeldzaam (2,6% van de onderzochte UTM 5x5km-hokken). Duitsland (Meyer & Stark 2015): gekend van 2/13 deelstaten.
Literatuur – Geen.

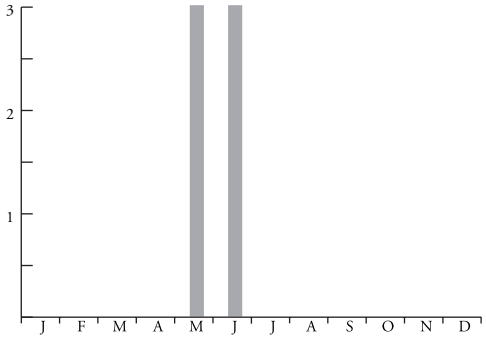

Medetera caeruleifacies – nieuw voor Nederland

Basisdata – 1 Amersfoorthok (specimenonderzoek: 1 / Waarneming.nl: geen). Specimens: 8 ♂. Meest recente record: 2020.
Identificatie – Naglis & Negrobov (2014), Negrobov & Naglis (2016).
Globale verspreiding – Europese soort, die enkel gekend is van Tsjechië (Kejval & Pollet 2023), Zwitserland, Nederland en België (Pollet niet-gepubliceerde data). In België enkel gekend van Vlaanderen (1 provincie).
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen op slechts één plaats in Nederland: Tilburg (provincie Noord-Brabant).
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: boomstammen. Habitatvoorkeur: de ecologie van deze soort is nog niet gekend. In Vlaanderen werd ze tot hier toe enkel op fruitbomen en wilg aangetroffen (Pollet niet-gepubliceerde data). *Medetera caeruleifacies* is in Nederland enkel van het natuurreservaat De Kaaistoep (Tilburg) gekend.
Fenologie – Nederland: één generatie per jaar (mei-juli).
Status – Nederland: uiterst zeldzaam (specimenonderzoek: 0,2% van Amersfoorthokken). Vlaanderen: actuele zeldzaamheidsklasse: niet bepaald.
Literatuur – Geen.

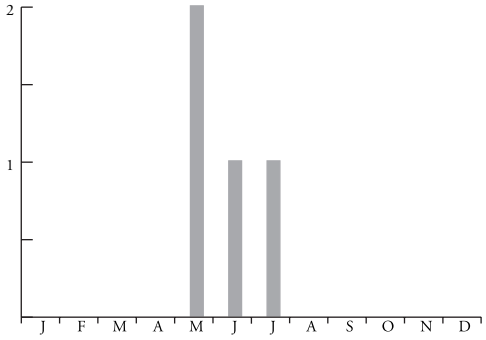

Medetera dendrobaena

Basisdata – 57 Amersfoorthokken (specimenonderzoek: 54 / Waarneming.nl: 5). Specimens: 401 ♂, 813 ♀. Meest recente record: 2022.
Identificatie – Negrobov & von Stackelberg (1972, 1974a,b), Negrobov (1977), d'Assis Fonseca (1978), Negrobov & Naglis (2016).
Globale verspreiding – West-Palaearctische soort. Europa: wijd verspreid, maar niet gekend uit het noorden en noord-oosten. Buurlanden: Groot-Brittannië, Frankrijk, België en Duitsland. In België gekend van Vlaanderen en Wallonië (11 provincies).
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen in elf provincies.
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: diverse habitattypen (eurytoop). Habitatvoorkeur: *M. dendrobaena* vertoont een voorkeur voor open habitats op zandgrond, waar de soort meestal voorkomt op boomstammen of op andere harde substraten.
Fenologie – Nederland: één generatie per jaar (mei-oktober). Vlaanderen: mei-oktober, met piek in augustus (één generatie). Overwintert in het larvale stadium.
Status – Nederland: vrij zeldzaam (specimenonderzoek: 6,3% van Amersfoorthokken; Waarneming.nl: 1,4% van Amersfoorthokken). Vlaanderen: Rode Lijst (Pollet 2000): momenteel niet bedreigd (code: N); actuele zeldzaamheidsklasse: algemeen (21,9% van de onderzochte UTM 5x5km-hokken). Duitsland (Meyer & Stark 2015): gekend van 8/13 deelstaten. Groot-Brittannië (Drake 2018): Least Concern (LC - IUCN).
Literatuur – Meuffels (2002).

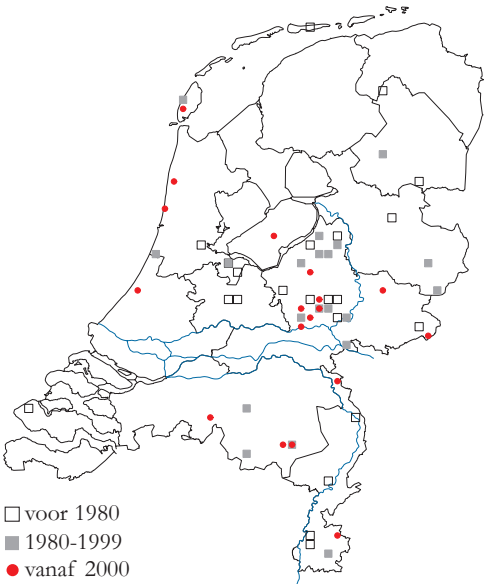

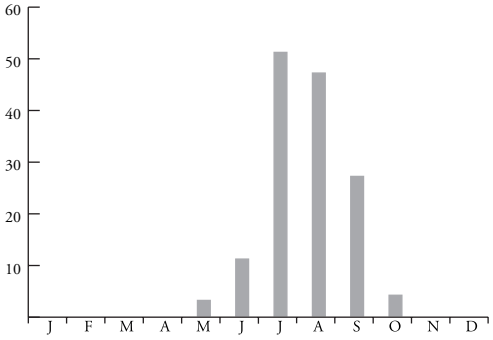

Medetera diadema

Basisdata – 45 Amersfoorthokken (specimenonderzoek: 28 / Waarneming.nl: 21). Specimens: 13 ♂, 37 ♀. Meest recente record: 2022.
Identificatie – Negrobov & von Stackelberg (1972, 1974a,b), Negrobov (1977), d'Assis Fonseca (1978), Negrobov & Naglis (2016).
Globale verspreiding – Holarctische soort. Europa: wijd verspreid. Buurlanden: Groot-Brittannië, Frankrijk, België, Duitsland en Denemarken. In België gekend van Vlaanderen en Wallonië (6 provincies).
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen in negen provincies.
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: habitat onvoldoende gekend. Habitatvoorkeur: *M. diadema* komt vooral voor op zandgrond, waar ze vaak nabij de mens wordt opgemerkt (boerderijen, gebouwen in steden). Ze is strikt gebonden aan verticale oppervlakken.
Fenologie – Nederland: mogelijk slechts één generatie per jaar (april en juni-november). Vlaanderen: mei-augustus en oktober, met piek in juli (één generatie). Overwintert in het larvale stadium.
Status – Nederland: zeldzaam (specimenonderzoek: 1,0% van Amersfoorthokken; Waarneming.nl: 3,5% van Amersfoorthokken). Vlaanderen: Rode Lijst (Pollet 2000): vrij zeldzaam (code: vZ); actuele zeldzaamheidsklasse: vrij zeldzaam (6,0% van de onderzochte UTM 5x5km-hokken). Duitsland (Meyer & Stark 2015): gekend van 8/13 deelstaten. Groot-Brittannië (Drake 2018): Nationally Scarce (NS); Least Concern (LC - IUCN).
Literatuur – Meuffels (2002).

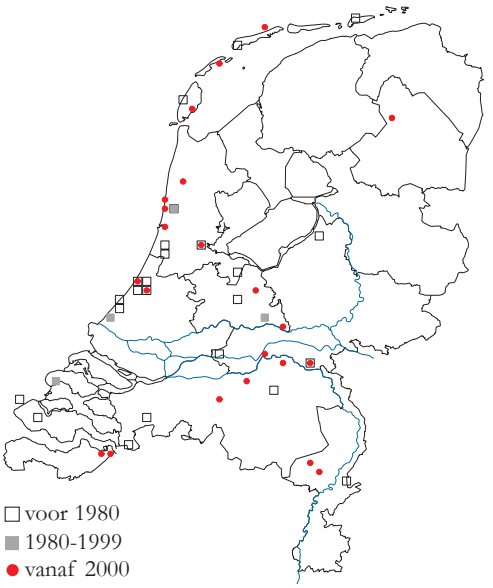

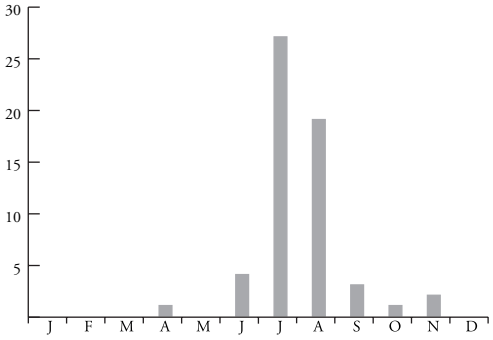

Medetera feminina – nieuw voor Nederland

Basisdata – 4 Amersfoorthokken (specimenonderzoek: 4 / Waarneming.nl: geen). Specimens: 2 ♂, 3 ♀. Meest recente record: 2020.
Identificatie – Negrobov & von Stackelberg (1972, 1974a,b), Negrobov (1977), Negrobov & Naglis (2016).
Globale verspreiding – Palaearctische soort. Europa: enkel gekend uit België, Nederland, Tsjechië en Portugal (Pollet et al. 2019). In België gekend van Vlaanderen en Wallonië (7 provincies).
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen in drie provincies: Noord-Brabant, Limburg en Zeeland.
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: boomstammen. Habitatvoorkeur: *M. feminina* werd tot hier toe enkel op stammen van loofbomen aangetroffen, met een voorkeur voor gladstammige wilgen en populieren in moerassige biotopen.
Fenologie – Nederland: mogelijk slechts één generatie per jaar (april, juni en september). Vlaanderen: april-oktober, met piek in mei (één generatie). Overwintert in het larvale stadium.
Status – Nederland: uiterst zeldzaam (specimenonderzoek: 0,8% van Amersfoorthokken). Vlaanderen: Rode Lijst (Pollet 2000): onvoldoende gekend (code: ?); actuele zeldzaamheidsklasse: vrij zeldzaam (5,2% van de onderzochte UTM 5x5km-hokken).
Literatuur – Geen.

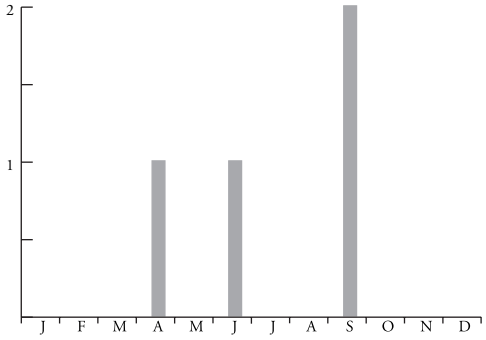

Medetera impigra

Basisdata – 18 Amersfoorthokken (specimenonderzoek: 18 / Waarneming.nl: 1). Specimens: 15 ♂, 33 ♀. Meest recente record: 2021.
Identificatie – Negrobov & von Stackelberg (1972, 1974a,b), Negrobov (1977), Negrobov & Naglis (2016).
Globale verspreiding – Palaearctische soort. Europa: wijd verspreid, behalve in het zuiden waar ze enkel gekend is uit Portugal (Pollet et al. 2019). Buurlanden: Groot-Brittannië, België en Duitsland. In België gekend van Vlaanderen en Wallonië (9 provincies).
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen in zes provincies.
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: boomstammen. Habitatvoorkeur: *M. impigra* is relatief eurytoop en alhoewel de soort enkel op boomstammen voorkomt, werd ze reeds van zowel loof- als naaldbomen gemeld (Pollet et al. 2011). Net als *M. abstrusa* en *M. feminina* lijkt ze moerassige biotopen te verkiezen.
Fenologie – Nederland: mogelijk twee generaties per jaar (april-oktober). Vlaanderen: mei-november, met piek in mei (2 generaties). Overwintert in het larvale stadium.
Status – Nederland: zeldzaam (specimenonderzoek: 3,3% van Amersfoorthokken; Waarneming.nl: 0,3% van Amersfoorthokken). Vlaanderen: Rode Lijst (Pollet 2000): vrij zeldzaam (code: vZ); actuele zeldzaamheidsklasse: vrij zeldzaam (7,1% van de onderzochte UTM 5x5km-hokken). Duitsland (Meyer & Stark 2015): gekend van 4/13 deelstaten. Groot-Brittannië (Drake 2018): Least Concern (LC - IUCN).
Literatuur – Meuffels (2002: bevestiging).

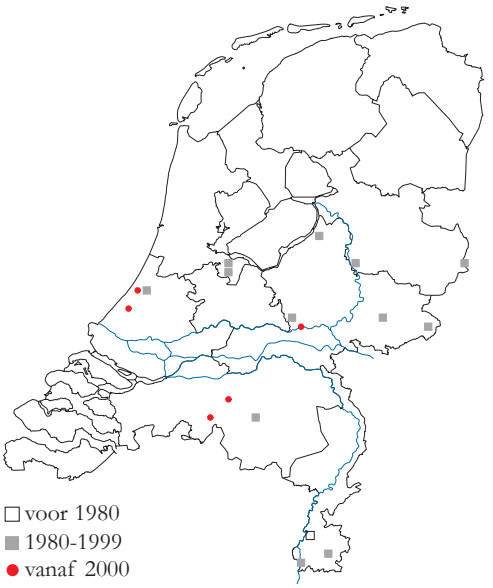

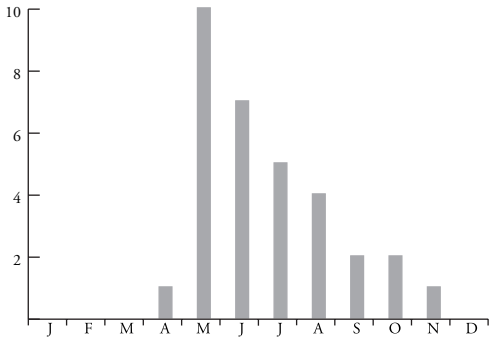

Medetera infumata

Basisdata – 8 Amersfoorthokken (specimenonderzoek: 8 / Waarneming.nl: geen). Specimens: 12 ♂, 7 ♀. Meest recente record: 2021.
Identificatie – Negrobov & von Stackelberg (1972, 1974a,b), Negrobov (1977), d'Assis Fonseca (1978), Negrobov & Naglis (2016).
Globale verspreiding – Palaearctische soort. Europa: wijd verspreid, behalve in het zuiden en zuidoosten, waar ze enkel gekend is uit Italië en het voormalige Joegoslavië. Buurlanden: Groot-Brittannië, Frankrijk, België, Duitsland en Denemarken. In België gekend van Vlaanderen en Wallonië (8 provincies).
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen in twee provincies: Gelderland en Noord-Brabant, en uitsluitend op hoger gelegen zandgronden.
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: boomstammen. Habitatvoorkeur: *M. infumata* heeft een duidelijke voorkeur voor droge oligotrofe biotopen zoals naaldbossen en heidegebieden, waar ze zowel op boomstammen als op harde substraten (rotsen) gevonden wordt. De verspreiding van deze soort in Nederland weerspiegelt deze habitatvoorkeur.
Fenologie – Nederland: één generatie per jaar (mei-juli). Vlaanderen: mei-juni (één generatie). Overwintert in het larvale stadium.
Status – Nederland: zeer zeldzaam (specimenonderzoek: 1,5% van Amersfoorthokken). Vlaanderen: Rode Lijst (Pollet 2000): onvoldoende gekend (code: ?); actuele zeldzaamheidsklasse: zeer zeldzaam (1,1% van de onderzochte UTM 5x5km-hokken). Duitsland (Meyer & Stark 2015): gekend van 10/13 deelstaten. Groot-Brittannië (Drake 2018): Nationally Rare (NR); Data Deficient (DD - IUCN).
Literatuur – Meuffels (2002: bevestiging).

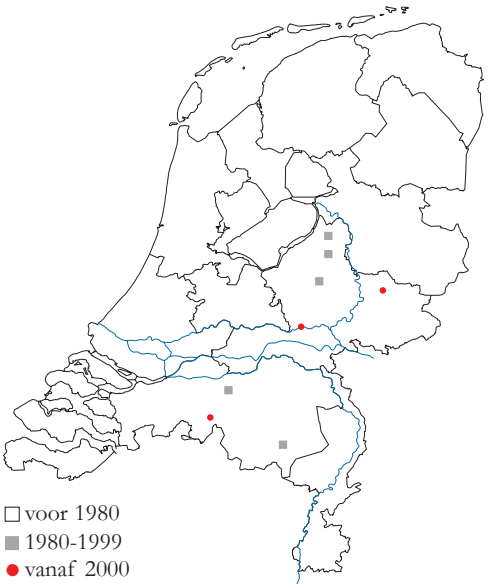

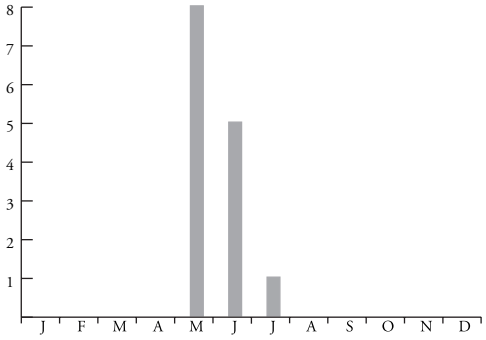

Medetera inspissata

Basisdata – 3 Amersfoorthokken (specimenonderzoek: 3 / Waarneming.nl: geen). Specimens: 3 ♂. Meest recente record: 2020.
Identificatie – Negrobov & von Stackelberg (1972, 1974a,b), Negrobov (1977), Negrobov & Naglis (2016).
Globale verspreiding – West-Palaearctische soort. Europa: vooral in het noorden en noordwesten, daarbuiten enkel gekend van Tsjechië (Kejval & Pollet 2023), Slowakije en Estland. Buurlanden: Groot-Brittannië en België. In België gekend van Vlaanderen en Wallonië (7 provincies).
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen in twee provincies: Noord-Brabant en Limburg.
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: boomstammen. Habitatvoorkeur: *M. inspissata* wordt vooral aangetroffen op populieren met een gladde stam in moerassige biotopen.
Fenologie – Nederland: juni. Vlaanderen: mei-augustus, met piek in mei (één generatie). Overwintert in het larvale stadium.
Status – Nederland: uiterst zeldzaam (specimenonderzoek: 0,6% van Amersfoorthokken). Vlaanderen: Rode Lijst (Pollet 2000): onvoldoende gekend (code: ?); actuele zeldzaamheidsklasse: zeldzaam (4,1% van de onderzochte UTM 5x5km-hokken). Groot-Brittannië (Drake 2018): Nationally Rare (NR); Data Deficient (DD - IUCN).
Literatuur – Meuffels (2002: bevestiging).

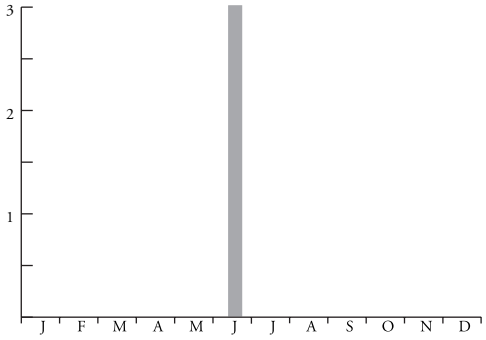

Medetera jacula

Basisdata – 154 Amersfoorthokken (specimenonderzoek: 135 / Waarneming.nl: 24). Specimens: 584 ♂, 784 ♀. Meest recente record: 2022.
Identificatie – Negrobov & von Stackelberg (1972, 1974a,b), Negrobov (1977), d'Assis Fonseca (1978), Negrobov & Naglis (2016).
Globale verspreiding – Palaearctische soort. Europa: vooral in het noorden, noordwesten en centrum, daarbuiten enkel gekend uit Polen, Estland, Portugal (Pollet et al. 2019), Italië en Roemenië. Buurlanden: Groot-Brittannië, Frankrijk, België, Duitsland en Denemarken. In België gekend van Vlaanderen en Wallonië (11 provincies).
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen in alle provincies.
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: diverse habitattypen (eurytoop). Habitatvoorkeur: *M. jacula* is één van de meest eurytope soorten uit het genus. Ze komt in sterk verschillende biotopen voor, ook in urbaan gebied.
Fenologie – Nederland: één generatie per jaar (mei-oktober). Vlaanderen: mei-december, met piek in juli (één generatie). Overwintert in het larvale stadium.
Status – Nederland: algemeen (specimenonderzoek: 16,4% van Amersfoorthokken; Waarneming.nl: 6,4% van Amersfoorthokken). Vlaanderen: Rode Lijst (Pollet 2000): momenteel niet bedreigd (code: N); actuele zeldzaamheidsklasse: zeer algemeen (33,8% van de onderzochte UTM 5x5km-hokken). Duitsland (Meyer & Stark 2015): gekend van 11/13 deelstaten. Groot-Brittannië (Drake 2018): Least Concern (LC - IUCN).
Literatuur – Meuffels (2002).

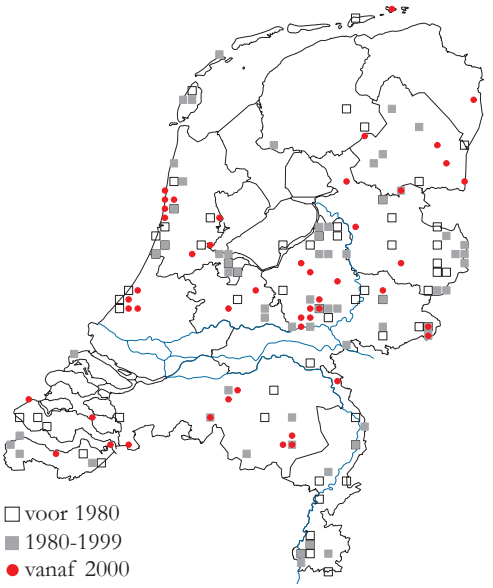

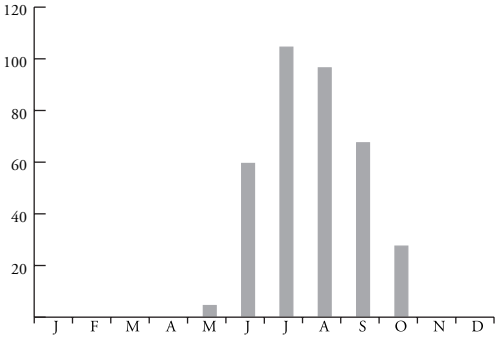

Medetera jugalis

Basisdata – 4 Amersfoorthokken (specimenonderzoek: 4 / Waarneming.nl: geen). Specimens: 9 ♂, 1 ♀. Meest recente record: 2020.
Identificatie – Negrobov & von Stackelberg (1972, 1974a,b), Negrobov (1977), Negrobov & Naglis (2016).
Globale verspreiding – Palaearctische soort. Europa: vooral in het noorden, noordwesten en centrum, daarbuiten enkel gekend uit Estland en Portugal (Pollet et al. 2019). Buurlanden: Groot-Brittannië, België, Duitsland en Denemarken. In België gekend van Vlaanderen en Wallonië (9 provincies).
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen in twee provincies: Noord-Brabant en Zuid-Holland.
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: boomstammen. Habitatvoorkeur: *M. jugalis* is het meest talrijk aangetroffen op populier, vaak op vochtige bodem, maar komt ook op andere boomsoorten voor.
Fenologie – Nederland: één generatie per jaar (april-mei en juli). Vlaanderen: april-oktober, met piek in mei (één generatie). Overwintert in het larvale stadium.
Status – Nederland: uiterst zeldzaam (specimenonderzoek: 0,8% van Amersfoorthokken). Vlaanderen: Rode Lijst (Pollet 2000): vrij zeldzaam (code: vZ); actuele zeldzaamheidsklasse: vrij zeldzaam (9,3% van de onderzochte UTM 5x5km-hokken). Duitsland (Meyer & Stark 2015): gekend van 2/13 deelstaten. Groot-Brittannië (Drake 2018): Nationally Scarce (NS); Least Concern (LC - IUCN).
Literatuur – Meuffels (2002: bevestiging).

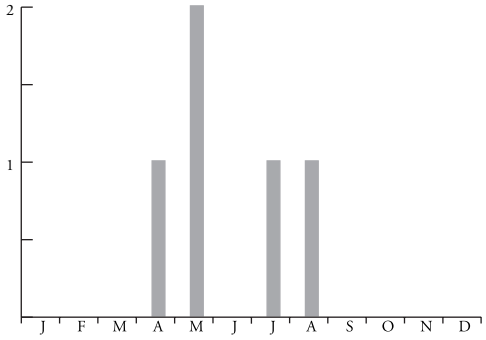

Medetera lorea –
nieuw voor Nederland

Basisdata – 8 Amersfoorthokken (specimenonderzoek: 8 / Waarneming.nl: geen). Specimens: 35 ♂, 66 ♀. Meest recente record: 2021.
Identificatie – Negrobov & von Stackelberg (1972, 1974a,b), Negrobov (1977), Negrobov & Naglis (2016).
Globale verspreiding – West-Palaearctische soort. Europa: enkel gekend uit België, Nederland, Duitsland (Meyer & Stark 2015), Zwitserland, Tsjechië (Roháček et al. 2021) en Kroatië (Pollet & Ivković 2018). In België enkel gekend van Vlaanderen (4 provincies).
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen in vijf provincies: Groningen, Gelderland, Noord-Brabant, Noord-Holland en Zuid-Holland.
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: boomstammen. Habitatvoorkeur: *M. lorea* komt enkel op stammen van loofbomen voor in parklandschappen, vaak op zandgrond. In Nederland werd een grote populatie vastgesteld in het Nationaal Park Hollandse Duinen.
Fenologie – Nederland: één generatie per jaar (juni-augustus). Vlaanderen: juni-september, met piek in juli (één generatie). Overwintert in het larvale stadium.
Status – Nederland: zeer zeldzaam (specimenonderzoek: 1,5% van Amersfoorthokken). Vlaanderen: Rode Lijst (Pollet 2000): onvoldoende gekend (code: ?); actuele zeldzaamheidsklasse: zeldzaam (3,4% van de onderzochte UTM 5x5km-hokken). Duitsland (Meyer & Stark 2015): gekend van 1/13 deelstaten.
Literatuur – Geen.

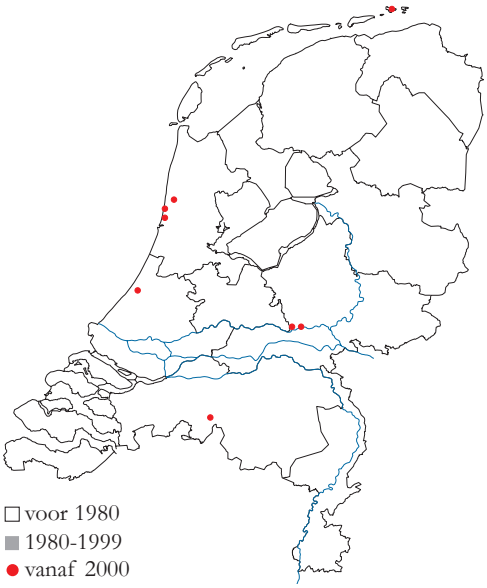

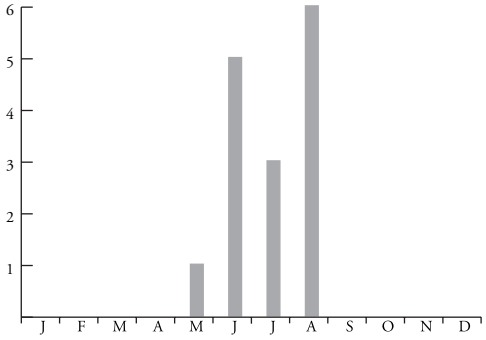

Medetera micacea

Basisdata – 23 Amersfoorthokken (specimenonderzoek: 23 / Waarneming.nl: geen). Specimens: 212 ♂, 251 ♀. Meest recente record: 2020.
Identificatie – Negrobov & von Stackelberg (1972, 1974a,b), Negrobov (1977), Negrobov & Naglis (2016).
Globale verspreiding – Overwegend Palaearctische soort, die ook voorkomt in de Oriëntaalse regio. Europa: wijd verspreid, behalve in het zuiden waar ze enkel gekend is uit Portugal (Pollet et al. 2019), Spanje, Italië en Bulgarije. Buurlanden: Groot-Brittannië, Frankrijk, België, Duitsland en Denemarken. In België gekend van Vlaanderen en Wallonië (9 provincies).
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen in negen provincies.
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: zandige habitats. Habitatvoorkeur: in tegenstelling tot de meeste andere soorten in dit genus, komt *M. micacea* niet op boomstammen maar op de bodem voor. De soort verkiest duidelijk droge zandgrond en wordt zowel in de duinen als in droge heidegebieden in het binnenland gevonden.
Fenologie – Nederland: één generatie per jaar (juni-september). Vlaanderen: mei-oktober, met piek in juli (één generatie). Overwintert in het larvale stadium.
Status – Nederland: zeldzaam (specimenonderzoek: 2,7% van Amersfoorthokken). Vlaanderen: Rode Lijst (Pollet 2000): vrij zeldzaam (code: vZ); actuele zeldzaamheidsklasse: vrij algemeen (12,6% van de onderzochte UTM 5x5km-hokken). Duitsland (Meyer & Stark 2015): gekend van 10/13 deelstaten. Groot-Brittannië (Drake 2018): Least Concern (LC - IUCN).
Literatuur – Meuffels (2002).

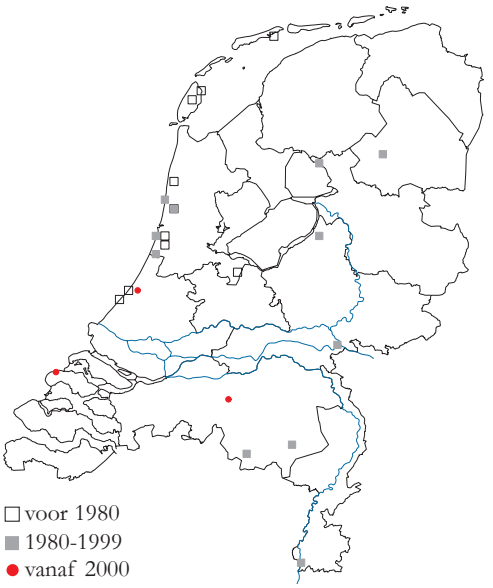

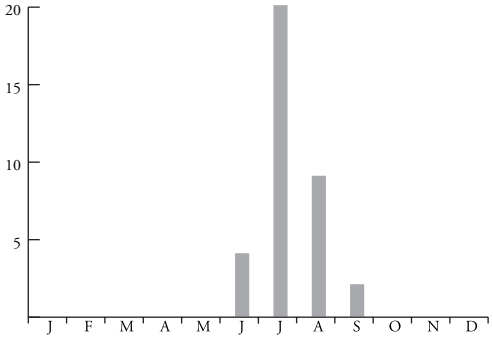

Medetera mixta –
nieuw voor Nederland

Basisdata – 3 Amersfoorthokken (specimenonderzoek: 2 / Waarneming.nl: 1). Specimens: 95 ♂, 17 ♀. Meest recente record: 2022.
Identificatie – Negrobov & von Stackelberg (1972, 1974a,b), Negrobov (1977), Negrobov & Naglis (2016).
Globale verspreiding – Overwegend Palaearctische soort, die ook voorkomt in de Oriëntaalse regio. Europa: sporadisch waargenomen en enkel gekend uit Nederland, België (Pollet niet-gepubliceerde data), Duitsland, Tsjechië, Slowakije, Portugal (Pollet et al. 2019), Bulgarije en Roemenië. In België enkel gekend van Vlaanderen (1 provincie).
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen in de kustduinen van 2 kustprovincies: Noord-Holland en Zuid-Holland.
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: zandige habitats. Habitatvoorkeur: *M. mixta* heeft een gelijkaardige habitatvoorkeur als de nauwverwante maar meer algemene *M. micacea* nl. droge zandgronden met geen of een kortgrazige vegetatie. In Nederland is *M. mixta* enkel van het Nationaal Park Hollandse Duinen gekend.
Fenologie – Nederland: één generatie per jaar (juni-september). Vlaanderen: juni-juli (één generatie). Overwintert in het larvale stadium.
Status – Nederland: uiterst zeldzaam (specimenonderzoek: 0,4% van Amersfoorthokken; Waarneming.nl: 0,3% van Amersfoorthokken). Vlaanderen: actuele zeldzaamheidsklasse: niet bepaald. Duitsland (Meyer & Stark 2015): gekend van 3/13 deelstaten.
Literatuur – Geen.

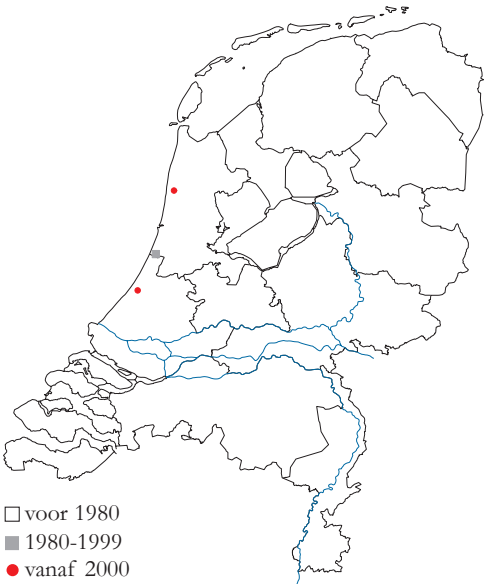

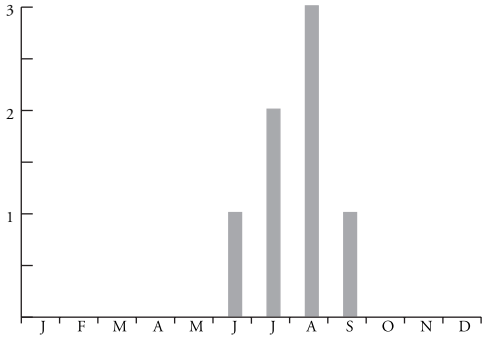

Medetera obscura

Basisdata – 8 Amersfoorthokken (specimenonderzoek: 8 / Waarneming.nl: geen). Specimens: 9 ♂, 23 ♀. Meest recente record: 2020.
Identificatie – Negrobov & von Stackelberg (1972, 1974a,b), Negrobov (1977), Negrobov & Naglis (2016).
Globale verspreiding – Palaearctische soort. Europa: wijd verspreid, maar ontbreekt in het zuiden. Buurlanden: Groot-Brittannië, Frankrijk en Duitsland. In België enkel gekend van Vlaanderen (1 provincie).
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen in drie provincies: Noord-Brabant, Gelderland en Overijssel.
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: boomstammen. Habitatvoorkeur: de ecologie van deze soort is niet goed gekend. Het is echter zeer waarschijnlijk dat *M. obscura*, net als de andere soorten uit de *M. signaticornis - pinicola* soortengroep, enkel op stammen van naaldbomen voorkomt. De soort lijkt in Nederland beperkt tot de hogere zandgronden.
Fenologie – Nederland: één generatie per jaar (mei-juli).
Status – Nederland: zeer zeldzaam (specimenonderzoek: 1,0% van Amersfoorthokken). Vlaanderen: actuele zeldzaamheidsklasse: niet bepaald. Duitsland (Meyer & Stark 2015): gekend van 6/13 deelstaten. Groot-Brittannië (Drake 2018): Nationally Rare (NR); Data Deficient (DD - IUCN).
Literatuur – Meuffels (1978, 1981, 2002).

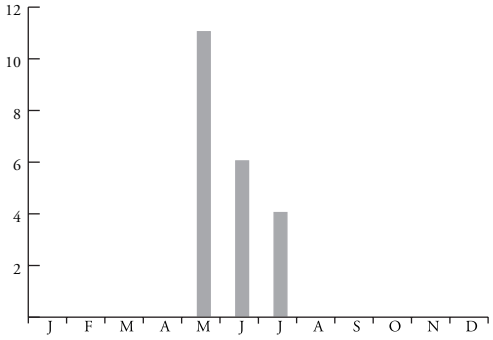

Medetera pallipes

Basisdata – 50 Amersfoorthokken (specimenonderzoek: 45 / Waarneming.nl: 6). Specimens: 513 ♂, 391 ♀. Meest recente record: 2021.
Identificatie – Negrobov & von Stackelberg (1972, 1974a,b), Negrobov (1977), Negrobov & Naglis (2016).
Globale verspreiding – West-Palaearctische soort. Europa: vooral in het noorden, noordwesten en centrum, daarbuiten enkel gekend uit Polen, Estland, Portugal (Pollet et al. 2019), Spanje en Kreta. Buurlanden: Groot-Brittannië, Frankrijk, België, Duitsland en Denemarken. In België gekend van Vlaanderen en Wallonië (11 provincies).
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen in elf provincies.
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: boomstammen. Habitatvoorkeur: *M. pallipes* is veruit de meest algemene soort van de loofboombewonende *Medetera*-soorten en werd tot hier toe op verschillende loofboomsoorten vastgesteld.
Fenologie – Nederland: één generatie per jaar (mei-september). Vlaanderen: mei-september, met piek in juli-augustus (één generatie). Overwintert in het larvale stadium.
Status – Nederland: vrij zeldzaam (specimenonderzoek: 6,3% van Amersfoorthokken; Waarneming.nl: 1,7% van Amersfoorthokken). Vlaanderen: Rode Lijst (Pollet 2000): momenteel niet bedreigd (code: N); actuele zeldzaamheidsklasse: algemeen (20,1% van de onderzochte UTM 5x5km-hokken). Duitsland (Meyer & Stark 2015): gekend van 9/13 deelstaten. Groot-Brittannië (Drake 2018): Least Concern (LC - IUCN).
Literatuur – Meuffels (2002).

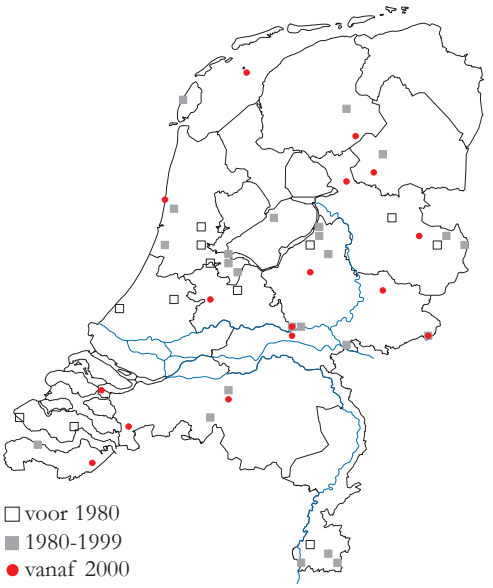

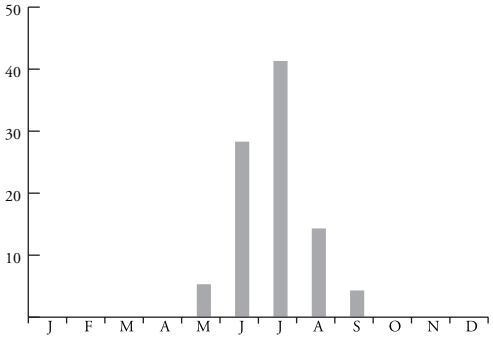

Medetera parenti – nieuw voor Nederland

Basisdata – 1 Amersfoorthok (specimenonderzoek: 1 / Waarneming.nl: geen). Specimens: 4 ♀. Meest recente record: 2020.
Identificatie – Negrobov & von Stackelberg (1972, 1974a,b), Negrobov (1977), Negrobov & Naglis (2016).
Globale verspreiding – Palaearctische soort. Europa: vooral in het noorden, daarbuiten enkel gekend uit België, Nederland, Groot-Brittannië, Tsjechië (Kejval & Pollet 2023), Hongarije en Estland. In België gekend van Vlaanderen en Wallonië (7 provincies).
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen op slechts één plaats in Nederland: Tilburg (provincie Noord-Brabant).
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: boomstammen. Habitatvoorkeur: *M. parenti* wordt enkel op stammen van loofbomen in moerasbiotopen gevonden. In Nederland is de soort enkel van het natuurreservaat De Kaaistoep (Tilburg) gekend.
Fenologie – Nederland: één generatie per jaar (juni-juli en september). Vlaanderen: juni-augustus (één generatie). Overwintert in het larvale stadium.
Status – Nederland: uiterst zeldzaam (specimenonderzoek: 0,2% van Amersfoorthokken). Vlaanderen: Rode Lijst (Pollet 2000): onvoldoende gekend (code: ?); actuele zeldzaamheidsklasse: zeldzaam (2,2% van de onderzochte UTM 5x5km-hokken). Groot-Brittannië (Drake 2018): Nationally Rare (NR); Data Deficient (DD - IUCN).
Literatuur – Geen.

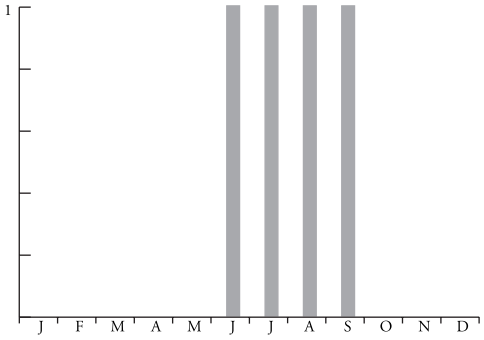

Medetera peloria –
nieuw voor Nederland

Basisdata – 1 Amersfoorthok (specimenonderzoek: 1 / Waarneming.nl: geen). Specimens: 4 ♂. Meest recente record: 2020.
Identificatie – Negrobov & von Stackelberg (1972, 1974a,b), Negrobov (1977), Negrobov & Naglis (2016).
Globale verspreiding – Palaearctische soort. Europa: enkel gekend uit België (Pollet & Grootaert 2023), Nederland en Portugal (Pollet et al. 2019). In België gekend van Vlaanderen en Wallonië (3 provincies).
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen op slechts één plaats in Nederland: Tilburg (provincie Noord-Brabant).
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: boomstammen. Habitatvoorkeur: *M. peloria* lijkt een gelijkaardig ecologisch profiel te vertonen als de nauwverwante *M. muralis* en *M. belgica*. Ze is evenwel minder algemeen en is vooral gekend van vochtige bossen en broekbossen. In Nederland is *M. peloria* enkel gekend van het natuurreservaat De Kaaistoep (Tilburg).
Fenologie – Nederland: één generatie per jaar (mei-augustus). Vlaanderen: juni-juli (één generatie). Overwintert in het larvale stadium.
Status – Nederland: uiterst zeldzaam (specimenonderzoek: 0,2% van Amersfoorthokken). Vlaanderen: actuele zeldzaamheidsklasse: zeer zeldzaam (1,5% van de onderzochte UTM 5x5km-hokken).
Literatuur – Geen.

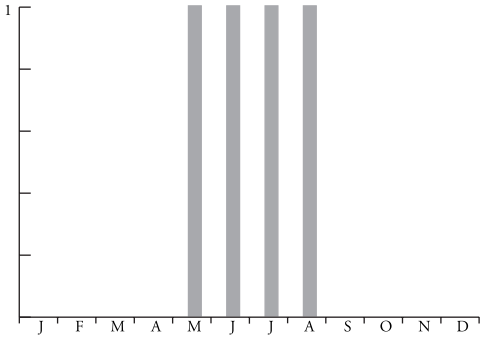

Medetera petrophiloides

Basisdata – 18 Amersfoorthokken (specimenonderzoek: 16 / Waarneming.nl: 2). Specimens: 16 ♂, 33 ♀. Meest recente record: 2021.
Identificatie – Negrobov & von Stackelberg (1972, 1974a,b), Negrobov (1977), d'Assis Fonseca (1978), Negrobov & Naglis (2016).
Globale verspreiding – West-Palaearctische soort. Europa: vooral in het noordwesten, daarbuiten enkel gekend uit Tsjechië, Slowakije, Portugal (Pollet et al. 2019) en Spanje. Buurlanden: Groot-Brittannië, Frankrijk, België en Duitsland. In België enkel gekend van Vlaanderen (2 provincies).
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen in vijf kustprovincies: Groningen, Friesland, Noord-Holland, Zuid-Holland en Zeeland.
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: duingraslanden. Habitatvoorkeur: *M. petrophiloides* is een stenotope soort van eerder droge kustduinen, waar ze zowel in duinpannen, duinbossen als graslanden voorkomt (Pollet 2000). Ook Meuffels (1978) noemt ze een halofiele soort.
Fenologie – Nederland: één generatie per jaar (juni-augustus). Vlaanderen: juni-september, met piek in juli-augustus (één generatie). Overwintert in het larvale stadium.
Status – Nederland: zeer zeldzaam (specimenonderzoek: 1,1% van Amersfoorthokken; Waarneming.nl: 0,3% van Amersfoorthokken). Vlaanderen: Rode Lijst (Pollet 2000): zeldzaam (code: Z); actuele zeldzaamheidsklasse: zeldzaam (3,4% van de onderzochte UTM 5x5km-hokken). Duitsland (Meyer & Stark 2015): gekend van 4/13 deelstaten. Groot-Brittannië (Drake 2018): Least Concern (LC - IUCN).
Literatuur – Meuffels (1978, 1981, 2002).

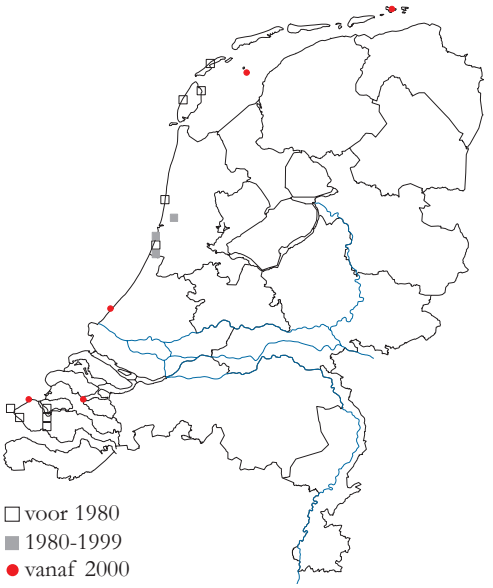

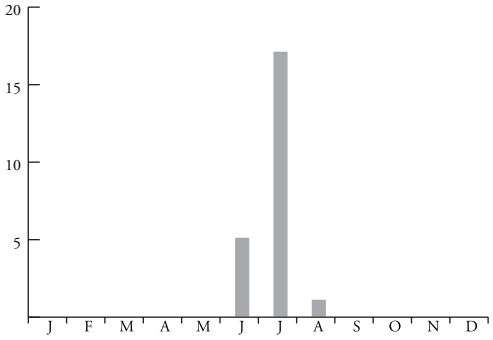

Medetera plumbella

Basisdata – 30 Amersfoorthokken (specimenonderzoek: 29 / Waarneming.nl: 1). Specimens: 17 ♂, 51 ♀. Meest recente record: 2021.
Identificatie – Negrobov & von Stackelberg (1972, 1974a,b), Negrobov (1977), Negrobov & Naglis (2016).
Globale verspreiding – Overwegend Palaearctische soort, die ook voorkomt in de Oriëntaalse en Afrotropische regio. Europa: vooral in het noorden, noordwesten en centrum, daarbuiten enkel gekend uit Polen, Estland en Italië. Buurlanden: Frankrijk, België, Duitsland en Denemarken. In België enkel gekend van Vlaanderen (4 provincies).
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen in elf provincies.
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: zandige habitats. Habitatvoorkeur: *M. plumbella* heeft een gelijkaardig ecologisch profiel als *M. micacea* waarmee ze soms samen voorkomt. Ze heeft een uitgesproken voorkeur voor open droge biotopen op zandgrond en komt zowel in de kustduinen als in heidegebieden in het binnenland voor (Pollet 2000).
Fenologie – Nederland: één generatie per jaar (juni-augustus). Vlaanderen: juni-september, met piek in juli (één generatie). Overwintert in het larvale stadium.
Status – Nederland: zeldzaam (specimenonderzoek: 3,6% van Amersfoorthokken; Waarneming.nl: 0,3% van Amersfoorthokken). Vlaanderen: Rode Lijst (Pollet 2000): vrij zeldzaam (code: vZ); actuele zeldzaamheidsklasse: vrij zeldzaam (9,3% van de onderzochte UTM 5x5km-hokken). Duitsland (Meyer & Stark 2015): gekend van 8/13 deelstaten.
Literatuur – Meuffels (2002).

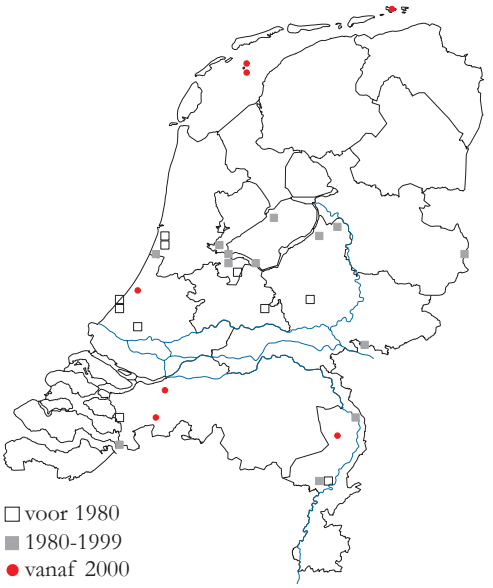

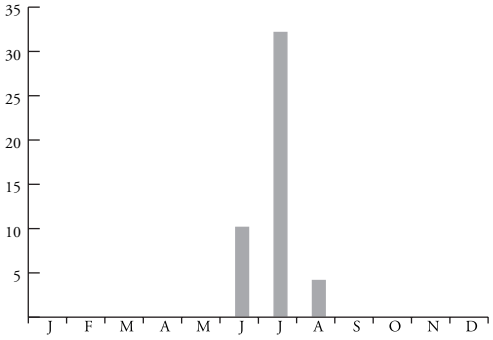

Medetera pseudoapicalis

Basisdata – 3 Amersfoorthokken (specimenonderzoek: 3 / Waarneming.nl: geen). Specimens: 3 ♂. Meest recente record: 1990.
Identificatie – Negrobov & von Stackelberg (1972, 1974a,b), Negrobov (1977), Negrobov & Naglis (2016).
Globale verspreiding – Palaearctische soort. Europa: vooral in het noorden, daarbuiten enkel gekend uit België, Nederland, Tsjechië (Kejval & Pollet 2023) en Estland. In België gekend van Vlaanderen en Wallonië (7 provincies).
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen in één provincie: Noord-Brabant.
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: boomstammen. Habitatvoorkeur: *M. pseudoapicalis* komt enkel op stammen van loofbomen voor in moerassige biotopen, in het bijzonder populier maar ook andere boomsoorten (bv. fruitbomen, esdoorn, es).
Fenologie – Nederland: mei. Vlaanderen: april-juli, met piek in april-juni (één generatie). Overwintert in het larvale stadium.
Status – Nederland: uiterst zeldzaam (specimenonderzoek: 0,6% van Amersfoorthokken). Vlaanderen: actuele zeldzaamheidsklasse: zeldzaam (4,1% van de onderzochte UTM 5x5km-hokken).
Literatuur – Meuffels (2002: bevestiging).

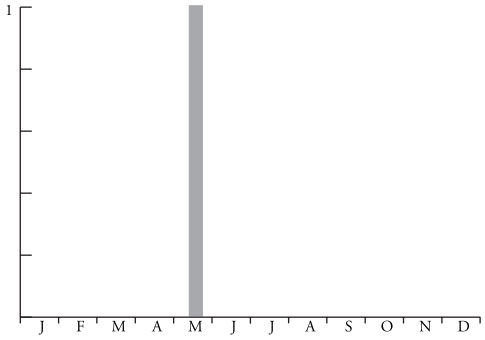

Medetera saxatilis

Basisdata – 24 Amersfoorthokken (specimenonderzoek: 20 / Waarneming.nl: 6). Specimens: 22 ♂, 29 ♀. Meest recente record: 2022.
Identificatie – Negrobov & von Stackelberg (1972, 1974a,b), Negrobov (1977), d'Assis Fonseca (1978), Negrobov & Naglis (2016).
Globale verspreiding – Europese soort met zwaartepunt in het noordwesten, daarbuiten enkel gekend uit Oostenrijk, Portugal en Spanje; ontbreekt in het noorden. Buurlanden: Groot-Brittannië, Frankrijk, België en Duitsland. In België gekend van Vlaanderen en Wallonië (8 provincies).
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen in negen provincies.
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: diverse habitattypen (eurytoop). Habitatvoorkeur: *M. saxatilis* is een eurytope soort die zowel op loofboomstammen, op ander verticale substraten als in kortgrazige vegetaties voorkomt, doorgaans op zandgrond.
Fenologie – Nederland: één generatie per jaar (juni-augustus). Vlaanderen: mei-november, met piek in juli-augustus (één generatie). Overwintert in het larvale stadium.
Status – Nederland: zeldzaam (specimenonderzoek: 2,9% van Amersfoorthokken; Waarneming.nl: 1,4% van Amersfoorthokken). Vlaanderen: Rode Lijst (Pollet 2000): momenteel niet bedreigd (code: N); actuele zeldzaamheidsklasse: algemeen (29,4% van de onderzochte UTM 5x5km-hokken). Duitsland (Meyer & Stark 2015): gekend van 3/13 deelstaten. Groot-Brittannië (Drake 2018): Least Concern (LC - IUCN).
Literatuur – Meuffels (1978, 2002).

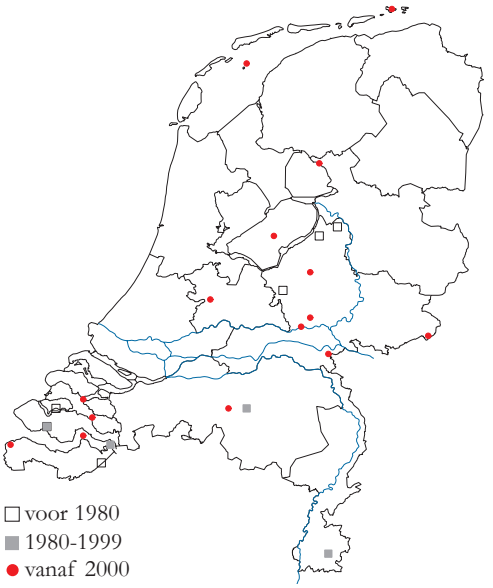

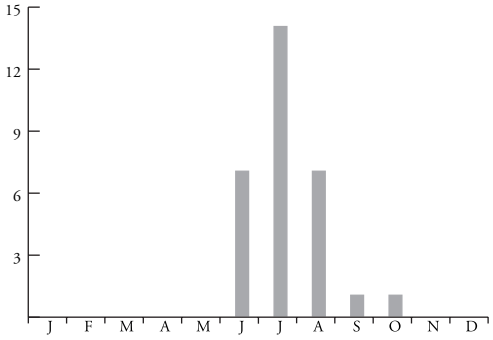

Medetera setiventris – nieuw voor Nederland

Basisdata – 1 Amersfoorthok (specimenonderzoek: 1 / Waarneming.nl: geen). Specimens: 1 ♂. Meest recente record: 1989.
Identificatie – Negrobov & von Stackelberg (1972, 1974a,b), Negrobov (1977), Negrobov & Naglis (2016).
Globale verspreiding – Palaearctische soort. Europa: vooral in het noorden en noordwesten, daarbuiten enkel gekend uit Zwitserland, Estland en Roemenië. Buurlanden: Groot-Brittannië, Frankrijk, België en Duitsland (Meyer & Stark 2015). In België enkel gekend van Wallonië (1 provincie).
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen op slechts één plaats in Nederland: de Hoge Veluwe (provincie Gelderland).
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: boomstammen. Habitatvoorkeur: *M. setiventris* komt enkel voor op stammen van naaldbomen (fijnspar *Picea excelsa*) (Nuorteva 1956) in heide- en veengebieden.
Fenologie – Nederland: mei.
Status – Nederland: uiterst zeldzaam (specimenonderzoek: 0,2% van Amersfoorthokken). Duitsland (Meyer & Stark 2015): gekend van 1/13 deelstaten. Groot-Brittannië (Drake 2018): Nationally Rare (NR); Data Deficient (DD - IUCN).
Literatuur – Geen.

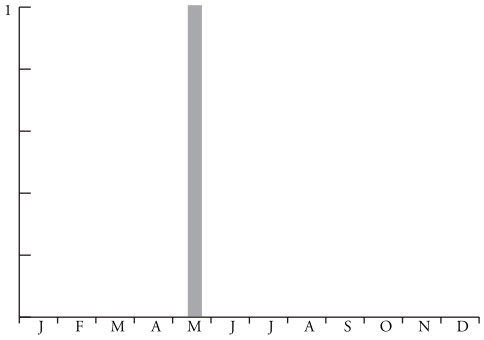

Medetera signaticornis – nieuw voor Nederland

Basisdata – 3 Amersfoorthokken (specimenonderzoek: 2 / Waarneming.nl: 1). Specimens: 2 ♂. Meest recente record: 2022.
Identificatie – Negrobov & von Stackelberg (1972, 1974a,b), Negrobov (1977), Negrobov & Naglis (2016).
Globale verspreiding – Overwegend Holarctische soort, die ook in de Oriëntaalse regio voorkomt. Europa: vooral in het noorden, noordwesten, noordoosten en centrum, daarbuiten enkel gekend uit Italië en Kroatië (Pollet & Ivković 2018). Buurlanden: Frankrijk, België, Duitsland en Denemarken. In België enkel gekend van Wallonië (1 provincie).
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen in drie provincies: Gelderland, Noord-Brabant en Zeeland.
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: boomstammen. Habitatvoorkeur: *M. signaticornis* is, net als *M. obscura*, *M. pinicola* en *M. setiventris*, strikt gebonden aan stammen van naaldbomen. Deze soort werd reeds gemeld van zowel den *Pinus* spec. als fijnspar *Picea* spec. (Nuorteva 1956), waar de larven leven in gangen van schorskevers en zich voeden met de verschillende stadia van deze pestsoorten.
Fenologie – Nederland: één generatie per jaar (mei-juni).
Status – Nederland: uiterst zeldzaam (specimenonderzoek: 0,4% van Amersfoorthokken; Waarneming.nl: 0,3% van Amersfoorthokken). Duitsland (Meyer & Stark 2015): gekend van 5/13 deelstaten.
Literatuur – Geen.

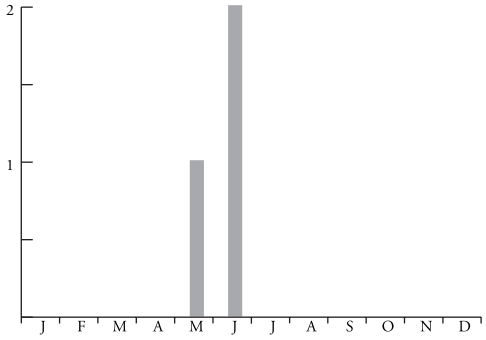

Medetera takagii – nieuw voor Nederland

Basisdata – 3 Amersfoorthokken (specimenonderzoek: 3 / Waarneming.nl: geen). Specimens: 3 ♂, 1 ♀. Meest recente record: 2021.
Identificatie – Negrobov & von Stackelberg (1972, 1974a,b), Negrobov (1977), Negrobov & Naglis (2016).
Globale verspreiding – Palaearctische soort. Europa: enkel gekend uit België, Nederland, Duitsland (Meyer & Stark 2015) en Zwitserland. In België gekend van Vlaanderen en Wallonië (8 provincies).
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen in twee provincies: Gelderland en Noord-Holland.
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: boomstammen. Habitatvoorkeur: de ecologie van deze soort is niet goed gekend. Ze wordt vooral op stammen van loofbomen aangetroffen en werd tot hier toe talrijk vastgesteld in parklandschappen en oude boomgaarden.
Fenologie – Nederland: juni. Vlaanderen: mei-juni, met piek in mei (één generatie). Overwintert in het larvale stadium.
Status – Nederland: uiterst zeldzaam (specimenonderzoek: 0,6% van Amersfoorthokken). Vlaanderen: Rode Lijst (Pollet 2000): onvoldoende gekend (code: ?); actuele zeldzaamheidsklasse: zeer zeldzaam (1,9% van de onderzochte UTM 5x5km-hokken). Duitsland (Meyer & Stark 2015): gekend van 2/13 deelstaten.
Literatuur – Geen.

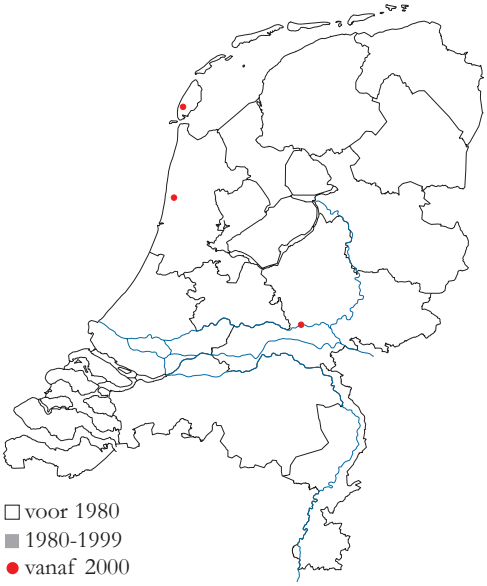

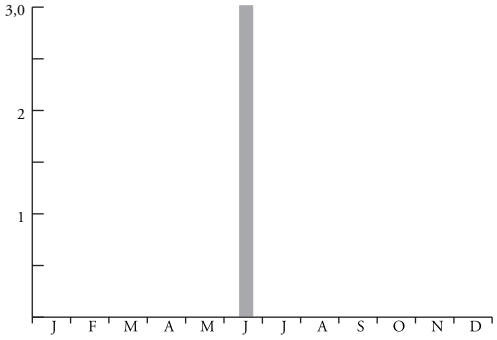

Medetera tristis

Basisdata – 10 Amersfoorthokken (specimenonderzoek: 10 / Waarneming.nl: geen). Specimens: 11 ♂, 12 ♀. Meest recente record: 2021.
Identificatie – Negrobov & von Stackelberg (1972, 1974a,b), Negrobov (1977), Negrobov & Naglis (2016).
Globale verspreiding – Palaearctische soort. Europa: vooral in het noorden, noordwesten en centrum, daarbuiten enkel gekend uit Polen en Estland. Buurlanden: Groot-Brittannië, Frankrijk, België, Duitsland en Denemarken. In België gekend van Vlaanderen en Wallonië (7 provincies).
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen in drie provincies: Gelderland, Noord-Brabant en Noord-Holland.
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: boomstammen. Habitatvoorkeur: *M. tristis* komt vooral voor in heidegebieden, waar de soort soms talrijk op stammen van loofbomen gevonden wordt.
Fenologie – Nederland: één generatie per jaar (april-juli). Vlaanderen: april-juni (één generatie). Overwintert in het larvale stadium.
Status – Nederland: zeer zeldzaam (specimenonderzoek: 1,9% van Amersfoorthokken). Vlaanderen: Rode Lijst (Pollet 2000): onvoldoende gekend (code: ?); actuele zeldzaamheidsklasse: zeldzaam (2,2% van de onderzochte UTM 5x5km-hokken). Duitsland (Meyer & Stark 2015): gekend van 8/13 deelstaten. Groot-Brittannië (Drake 2018): Least Concern (LC - IUCN).
Literatuur – Meuffels (2002: bevestiging).

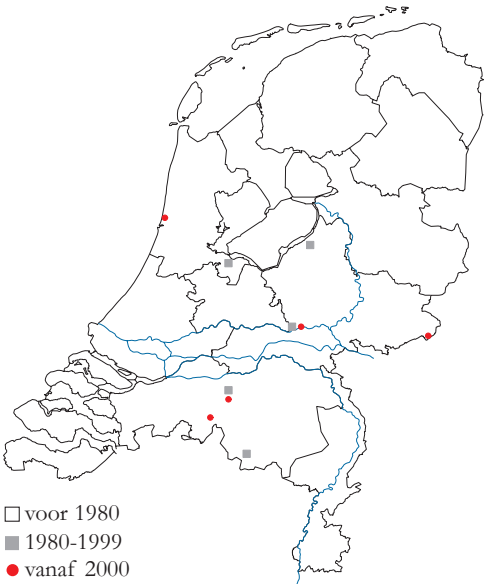

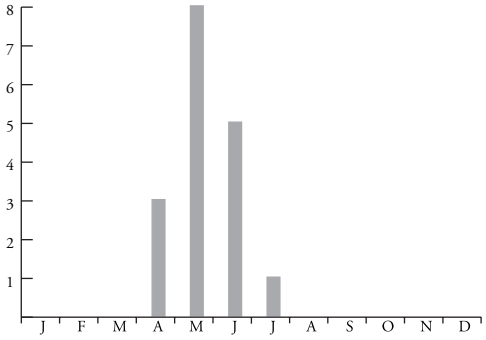

Medetera truncorum (fig. 9)

Basisdata – 148 Amersfoorthokken (specimenonderzoek: 130 / Waarneming.nl: 29). Specimens: 992 ♂, 1.742 ♀. Meest recente record: 2022.
Identificatie – Negrobov & von Stackelberg (1972, 1974a,b), Negrobov (1977), d'Assis Fonseca (1978), Negrobov & Naglis (2016).
Globale verspreiding – Overwegend Palaearctische soort, met een beperkt verspreidingsgebied in Noord-Amerika. Europa: wijd verspreid, maar minder in het zuiden. Buurlanden: Groot-Brittannië, Frankrijk, België, Duitsland en Denemarken. In België gekend van Vlaanderen en Wallonië (11 provincies).
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen in alle provincies.
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: diverse habitattypen (eurytoop). Habitatvoorkeur: *M. truncorum* is veruit de meest algemene en eurytope *Medetera*-soort in België en Nederland, die vrijwel overal kan gevonden worden, zowel op boomstammen, muren en omheiningen als op naakte of schaars begroeide zandbodems.
Fenologie – Nederland: één generatie per jaar (mei-november). Vlaanderen: mei-november, met piek in juli (één generatie). Overwintert in het larvale stadium.
Status – Nederland: algemeen (specimenonderzoek: 17,6% van Amersfoorthokken; Waarneming.nl: 7,8% van Amersfoorthokken). Vlaanderen: Rode Lijst (Pollet 2000): momenteel niet bedreigd (code: N); actuele zeldzaamheidsklasse: zeer algemeen (40,5% van de onderzochte UTM 5x5km-hokken). Duitsland (Meyer & Stark 2015): gekend van 12/13 deelstaten. Groot-Brittannië (Drake 2018): Least Concern (LC - IUCN).
Literatuur – Meuffels (2002).

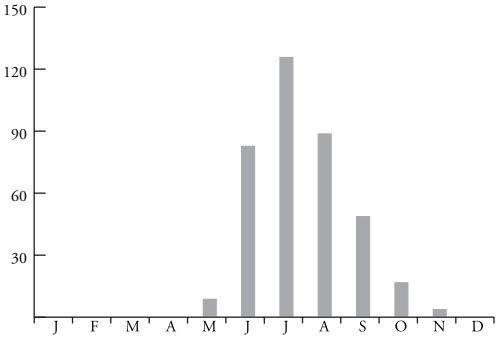

Melanostolus melancholicus

Basisdata – 8 Amersfoorthokken (specimenonderzoek: 7 / Waarneming.nl: 1). Specimens: 9 ♂, 14 ♀. Meest recente record: 2016.
Identificatie – Parent (1938), d'Assis Fonseca (1978).
Globale verspreiding – West-Palaearctische soort. Europa: vooral in het noorden, noordwesten en centrum, daarbuiten enkel gekend uit Tsjechië (Roháček et al. 2021), Roemenië en het voormalige Joegoslavië. Buurlanden: Groot-Brittannië, Frankrijk en België. In België gekend van Vlaanderen en Wallonië (5 provincies).
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen in vier provincies: Groningen, Overijssel, Noord-Brabant en Limburg.
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: zandige habitats. Habitatvoorkeur: *M. melancholicus* is een stenotope soort van open zonnige zandige oevers van poelen en vijvers zonder of met een schrale vegetatie, vaak in beboste landschappen (Pollet 2000, Roháček et al. 2021).
Fenologie – Nederland: één generatie per jaar (mei-augustus). Vlaanderen: mei-augustus, met piek in juli (één generatie). Overwintert in het larvale stadium.
Status – Nederland: uiterst zeldzaam (specimenonderzoek: 0,8% van Amersfoorthokken; Waarneming.nl: 0,3% van Amersfoorthokken). Vlaanderen: Rode Lijst (Pollet 2000): zeldzaam (code: Z); actuele zeldzaamheidsklasse: zeldzaam (2,6% van de onderzochte UTM 5x5km-hokken). Groot-Brittannië (Drake 2018): Nationally Scarce (NS); Least Concern (LC - IUCN).
Literatuur – Meuffels (1978).

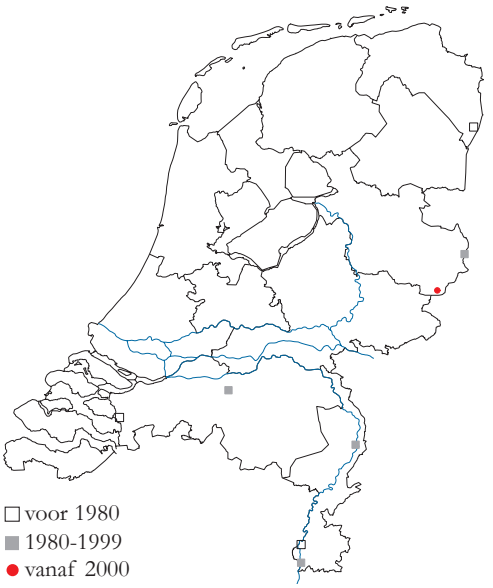

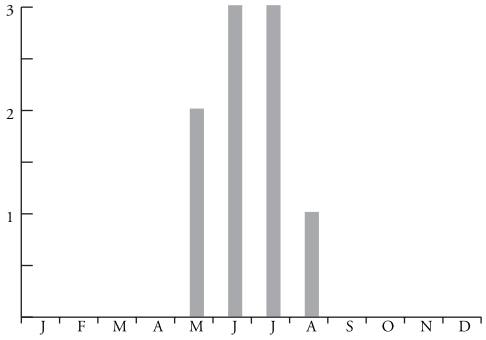

Micromorphus claripennis – nieuw voor Nederland

Basisdata – 12 Amersfoorthokken (specimenonderzoek: 9 / Waarneming.nl: 3). Specimens: 24 ♂, 8 ♀. Meest recente record: 2022.
Identificatie – Negrobov (2000) (enige bestaande identificatiesleutel, maar niet zeer betrouwbaar).
Globale verspreiding – West-Palaearctische soort. Europa: voorlopig enkel gekend uit Nederland, Duitsland en Spanje. In België enkel gekend van Vlaanderen (2 provincies).
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen in zeven provincies, gesitueerd in een brede kustgordel.
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: moerassen. Habitatvoorkeur: *M. claripennis* komt voor in diverse typen van moerassen met een schaarse vegetatie, van slikken en schorren, natte kruidenrijke hooilanden tot de oevers van poelen in tuinen. Bossen en oligotrofe biotopen worden doorgaans vermeden.
Fenologie – Nederland: mogelijk twee generaties per jaar (mei-september). Vlaanderen: mei-september (één generatie). Overwintert in het larvale stadium.
Status – Nederland: zeer zeldzaam (specimenonderzoek: 1,7% van Amersfoorthokken; Waarneming.nl: 0,9% van Amersfoorthokken). Vlaanderen: actuele zeldzaamheidsklasse: zeer zeldzaam (1,5% van de onderzochte UTM 5x5km-hokken). Duitsland (Meyer & Stark 2015): gekend van 1/13 deelstaten.
Literatuur – Geen.

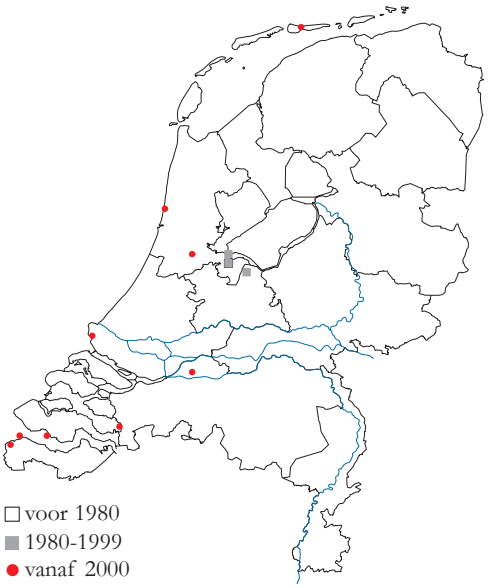

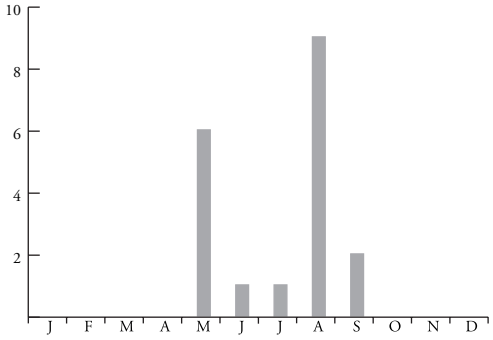

Muscidideicus praetextatus

Basisdata – 14 Amersfoorthokken (specimenonderzoek: 11 / Waarneming.nl: 3). Specimens: 117 ♂, 162 ♀. Meest recente record: 2021.
Identificatie – Parent (1938), d'Assis Fonseca (1978: als *Hercostomus* (*Muscidideicus*) *praetextatus*).
Globale verspreiding – Europese soort met zwaartepunt in het noordwesten, daarbuiten enkel gekend uit Portugal en Spanje. Buurlanden: Groot-Brittannië, Frankrijk, België, Duitsland en Denemarken. In België enkel gekend van Vlaanderen (1 provincie).
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen in vijf kustprovincies: Groningen, Friesland, Noord-Holland, Zuid-Holland en Zeeland.
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: slikken en schorren. Habitatvoorkeur: *M. praetextatus* is een stenotope kustsoort die vooral voorkomt in slikken en schorren, maar ook op schaars begroeide stranden (Pollet 2000, Drake 2018). Een grote populatie van deze soort werd vastgesteld op Rottumerplaat (Eemsmond). Meuffels (1974) noemt dit een typisch littorale soort.
Fenologie – Nederland: één generatie per jaar (mei-augustus). Vlaanderen: juni-juli (één generatie). Overwintert in het larvale stadium.
Status – Nederland: uiterst zeldzaam (specimenonderzoek: 0,8% van Amersfoorthokken; Waarneming.nl: 0,9% van Amersfoorthokken). Vlaanderen: Rode Lijst (Pollet 2000): met uitsterven bedreigd (code: 1); actuele zeldzaamheidsklasse: uiterst zeldzaam (0,7% van de onderzochte UTM 5x5km-hokken). Duitsland (Meyer & Stark 2015): gekend van 2/13 deelstaten. Groot-Brittannië (Drake 2018): Nationally Scarce (NS); Vulnerable (VU - IUCN).
Literatuur – Meuffels (1974, 1978, 2002).

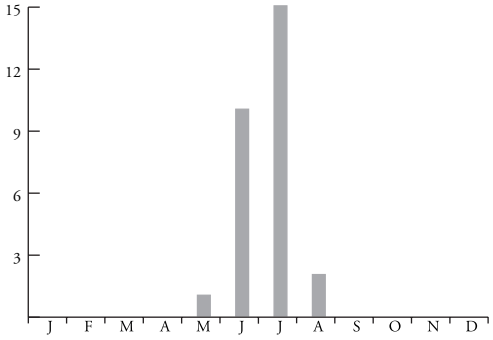

Nematoproctus distendens

Basisdata – 8 Amersfoorthokken (specimenonderzoek: 7 / Waarneming.nl: 1). Specimens: 13 ♂, 9 ♀. Meest recente record: 2014.
Identificatie – Parent (1938), d'Assis Fonseca (1978).
Globale verspreiding – West-Palaearctische soort. Europa: vooral in het noordwesten en centrum, daarbuiten enkel gekend uit Italië, Roemenië en het voormalige Joegoslavië. Buurlanden: Groot-Brittannië, Frankrijk, België en Duitsland. In België gekend van Vlaanderen en Wallonië (7 provincies).
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen in vijf provincies: Overijssel, Gelderland, Noord-Brabant, Limburg en Zuid-Holland.
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: oevers. Habitatvoorkeur: *N. distendens* komt vooral voor op oevers en in moerassen op leembodem met een goed ontwikkelde kruidenvegetatie, vaak aan stilstaand mesotroof water, snelstromende rivieren of beken in een beboste omgeving. De soort mijdt oligotrofe biotopen (Pollet 2000).
Fenologie – Nederland: één generatie per jaar (mei-augustus). Vlaanderen: mei-september (één generatie). Overwintert in het larvale stadium.
Status – Nederland: uiterst zeldzaam (specimenonderzoek: 0,2% van Amersfoorthokken; Waarneming.nl: 0,3% van Amersfoorthokken). Vlaanderen: Rode Lijst (Pollet 2000): kwetsbaar (code: 3); actuele zeldzaamheidsklasse: zeldzaam (3,4% van de onderzochte UTM 5x5km-hokken). Duitsland (Meyer & Stark 2015): gekend van 7/13 deelstaten. Groot-Brittannië (Drake 2018): Nationally Rare (NR); Least Concern (LC - IUCN).
Literatuur – Meuffels (2002).

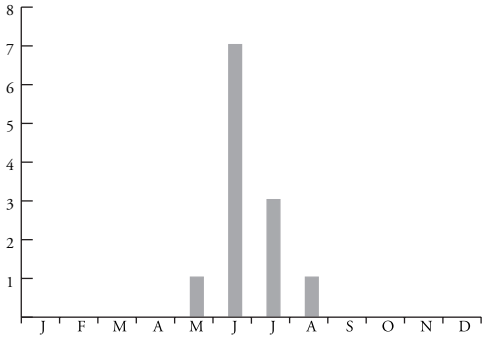

Neurigona abdominalis – nieuw voor Nederland

Basisdata – 2 Amersfoorthokken (specimenonderzoek: 2 / Waarneming.nl: geen). Specimens: 3 ♂, 2 ♀. Meest recente record: 2016.
Identificatie – Parent (1938), d'Assis Fonseca (1978), Grichanov (2010).
Globale verspreiding – West-Palaearctische soort. Europa: vooral in het noorden en noordwesten, daarbuiten enkel gekend uit Tsjechië en Polen. Buurlanden: Groot-Brittannië, België (Pollet & Grootaert 2023), Duitsland en Denemarken. In België gekend van Vlaanderen en Wallonië (6 provincies).
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen in twee provincies: Noord-Holland en Zeeland.
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: bossen. Habitatvoorkeur: *N. abdominalis* werd tot hier toe vooral in open vochtige bossen of parklandschappen aangetroffen (zie ook Drake 2018). De vondst van deze soort in een vochtige duinpan te Egmond-Binnen is daarom des te opmerkelijker.
Fenologie – Nederland: juni. Vlaanderen: juni (één generatie). Overwintert in het larvale stadium.
Status – Nederland: uiterst zeldzaam (specimenonderzoek: 0,4% van Amersfoorthokken). Vlaanderen: actuele zeldzaamheidsklasse: zeer zeldzaam (1,5% van de onderzochte UTM 5x5km-hokken). Duitsland (Meyer & Stark 2015): gekend van 7/13 deelstaten. Groot-Brittannië (Drake 2018): Nationally Rare (NR); Endangered (EN - IUCN).
Literatuur – Pollet & Meuffels (2016).

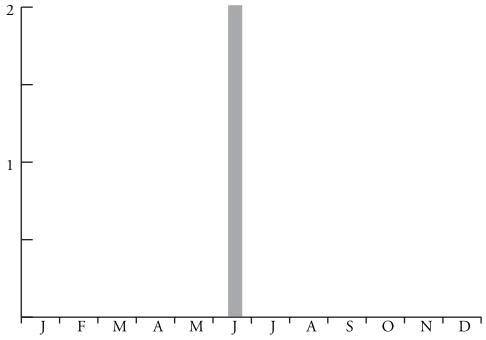

Neurigona erichsoni

Basisdata – 5 Amersfoorthokken (specimenonderzoek: 5 / Waarneming.nl: geen). Specimens: 5 ♂, 2 ♀. Meest recente record: 1989.
Identificatie – Parent (1938), Grichanov (2010).
Globale verspreiding – West-Palaearctische soort. Europa: vooral in het noorden, noordwesten en centrum, daarbuiten enkel gekend uit Polen, Estland, Roemenië en het voormalige Joegoslavië. Buurlanden: Frankrijk, België, Duitsland en Denemarken. In België gekend van Vlaanderen en Wallonië (5 provincies).
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen in één provincie: Limburg (ecoregio Zuid-Limburg).
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: bossen. Habitatvoorkeur: *N. erichsoni* lijkt een continentale soort van open vochtige bossen, waar de soort vooral op boomstammen te vinden is (zie ook Drake 2018).
Fenologie – Nederland: één generatie per jaar (mei en juli). Vlaanderen: juli-augustus (één generatie). Overwintert in het larvale stadium.
Status – Nederland: uiterst zeldzaam (specimenonderzoek: 0,2% van Amersfoorthokken). Vlaanderen: actuele zeldzaamheidsklasse: uiterst zeldzaam (0,4% van de onderzochte UTM 5x5km-hokken). Duitsland (Meyer & Stark 2015): gekend van 8/13 deelstaten. Groot-Brittannië (Drake 2018): Nationally Rare (NR); Data Deficient (DD - IUCN).
Literatuur – Meuffels (1978, 2002).

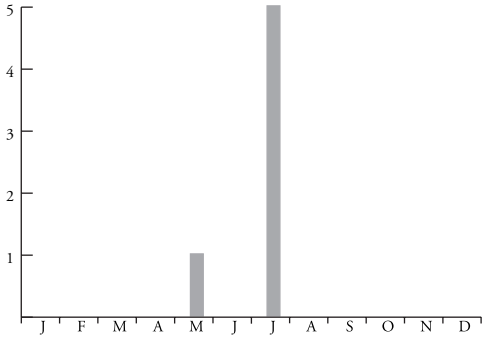

Neurigona pallida

Basisdata – 91 Amersfoorthokken (specimenonderzoek: 25 / Waarneming.nl: 69). Specimens: 51 ♂, 64 ♀. Meest recente record: 2022.
Identificatie – Parent (1938), d'Assis Fonseca (1978), Grichanov (2010).
Globale verspreiding – Palaearctische soort. Europa: vooral in het noorden, noordwesten en centrum, daarbuiten enkel gekend uit Polen, Estland, Italië en Roemenië. Buurlanden: Groot-Brittannië, Frankrijk, België, Duitsland en Denemarken. In België gekend van Vlaanderen en Wallonië (9 provincies).
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen in alle provincies.
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: bossen. Habitatvoorkeur: *N. pallida* komt vooral voor in vochtige oude loofbossen en boskanten, maar kan ook talrijk optreden op alleenstaande bomen in parklandschappen. De soort is ook reeds aangetroffen in naaldbossen (Pollet 2000).
Fenologie – Nederland: één generatie per jaar (mei-augustus). Vlaanderen: mei-augustus, met piek in juni (één generatie). Overwintert in het larvale stadium.
Status – Nederland: zeldzaam (specimenonderzoek: 4,0% van Amersfoorthokken; Waarneming.nl: 15,7% van Amersfoorthokken). Vlaanderen: Rode Lijst (Pollet 2000): uitgestorven in Vlaanderen (code: 0); actuele zeldzaamheidsklasse: zeldzaam (3,7% van de onderzochte UTM 5x5km-hokken). Duitsland (Meyer & Stark 2015): gekend van 11/13 deelstaten. Groot-Brittannië (Drake 2018): Least Concern (LC - IUCN).
Literatuur – Meuffels (1974, 1978, 2002).

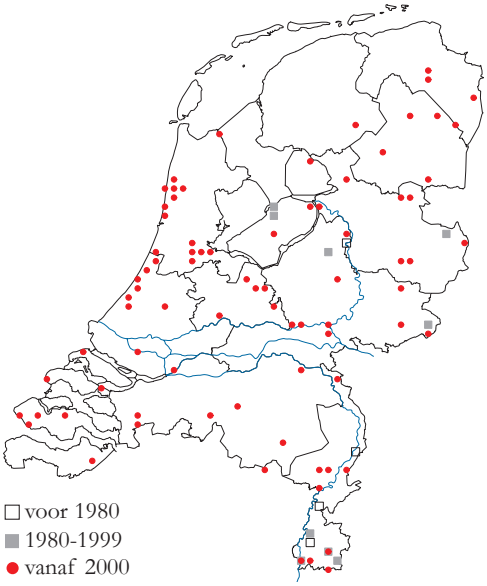

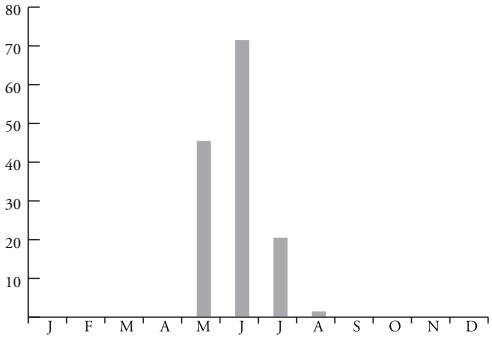

Neurigona quadrifasciata (fig. 10)

Basisdata – 270 Amersfoorthokken (specimenonderzoek: 73 / Waarneming.nl: 226). Specimens: 188 ♂, 425 ♀. Meest recente record: 2022.
Identificatie – Parent (1938), d'Assis Fonseca (1978), Grichanov (2010).
Globale verspreiding – Palaearctische soort. Europa: vooral in het noorden, noordwesten en centrum, daarbuiten enkel gekend uit Polen, Estland, Italië en Roemenië. Buurlanden: Groot-Brittannië, Frankrijk, België, Duitsland en Denemarken. In België gekend van Vlaanderen en Wallonië (11 provincies).
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen in alle provincies.
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: bossen. Habitatvoorkeur: *N. quadrifasciata* is veruit de meest algemene soort van het genus die in vrijwel alle beboste biotopen voorkomt. In het bijzonder de mannetjes zijn vooral op boomstammen te vinden.
Fenologie – Nederland: één generatie per jaar (april-augustus). Vlaanderen: mei-juli, met piek in juni (één generatie). Overwintert in het larvale stadium.
Status – Nederland: algemeen (specimenonderzoek: 9,4% van Amersfoorthokken; Waarneming.nl: 43,5% van Amersfoorthokken). Vlaanderen: Rode Lijst (Pollet 2000): momenteel niet bedreigd (code: N); actuele zeldzaamheidsklasse: algemeen (16,7% van de onderzochte UTM 5x5km-hokken). Duitsland (Meyer & Stark 2015): gekend van 13/13 deelstaten. Groot-Brittannië (Drake 2018): Least Concern (LC - IUCN).
Literatuur – Meuffels (2002).

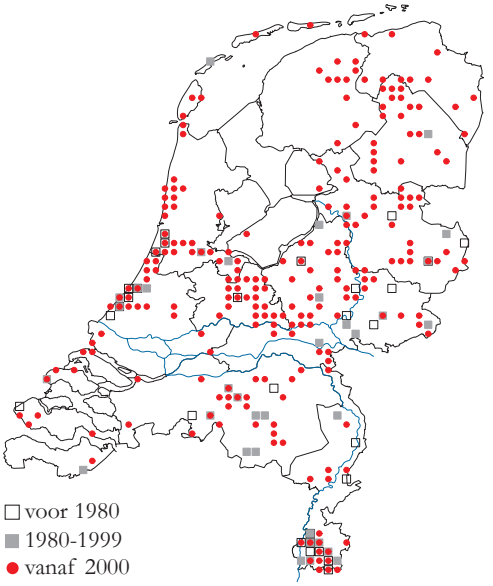

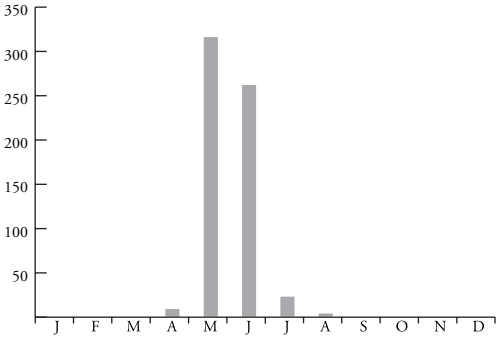

Neurigona suturalis

Basisdata – 2 Amersfoorthokken (specimenonderzoek: 1 / Waarneming.nl: 2). Specimens: 5 ♀. Meest recente record: 2022.
Identificatie – Parent (1938), d'Assis Fonseca (1978), Grichanov (2010).
Globale verspreiding – West-Palaearctische soort. Europa: vooral in het noorden, noordwesten en centrum, daarbuiten enkel gekend uit Polen, Italië en het voormalige Joegoslavië. Buurlanden: Groot-Brittannië, Frankrijk, België, Duitsland en Denemarken. In België enkel gekend van Wallonië (1 provincie).
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen op slechts twee plaatsen in Nederland: Valkenburg aan de Geul en Voerendaal, beide in de ecoregio Zuid-Limburg (provincie Limburg).
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: bossen. Habitatvoorkeur: *N. suturalis* lijkt een zuidelijke soort van broekbossen te zijn.
Fenologie – Nederland: één generatie per jaar (mei-juni).
Status – Nederland: uiterst zeldzaam (specimenonderzoek: 0% van Amersfoorthokken; Waarneming.nl: 0,6% van Amersfoorthokken). Duitsland (Meyer & Stark 2015): gekend van 7/13 deelstaten. Groot-Brittannië (Drake 2018): Nationally Scarce (NS); Least Concern (LC - IUCN).
Literatuur – Meuffels (2002).

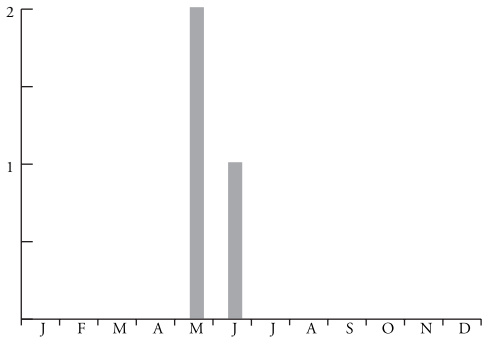

Orthoceratium sabulosum

Basisdata – 12 Amersfoorthokken (specimenonderzoek: 9 / Waarneming.nl: 3). Specimens: 19 ♂, 14 ♀. Meest recente record: 2021.
Identificatie – Parent (1938: als *O. lacustre*), d'Assis Fonseca (1978: als *O. lacustre*), Pollet & Stark (2018).
Globale verspreiding – West-Palaearctische soort. Europa: beperkt tot het noordwesten, het Iberische schiereiland, Sardinië en enkele Griekse eilanden. Buurlanden: Groot-Brittannië, Frankrijk, België, Duitsland en Denemarken (Meyer & Stark 2015). In België enkel gekend van Vlaanderen (1 provincie).
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen in vier kustprovincies: Groningen, Friesland, Zuid-Holland en Zeeland.
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: slikken en schorren. Habitatvoorkeur: *O. sabulosum* is een stenotope zoutminnende soort van slikken en schorren en zilte graslanden (Meuffels 1981, Pollet 2000, Clemons 2003, Pollet et al. 2017: als *O. lacustre*; Pollet & Stark 2018).
Fenologie – Nederland: één generatie per jaar (juni-oktober). Vlaanderen: juni en september, met piek in september (één generatie). Overwintert in het larvale stadium.
Status – Nederland: zeer zeldzaam (specimenonderzoek: 1,3% van Amersfoorthokken; Waarneming.nl: 0,9% van Amersfoorthokken). Vlaanderen: Rode Lijst (Pollet 2000): uitgestorven in Vlaanderen (code: 0); actuele zeldzaamheidsklasse: uiterst zeldzaam (0,7% van de onderzochte UTM 5x5km-hokken). Duitsland (Meyer & Stark 2015): gekend van 3 /13 deelstaten (als *O. lacustre*). Groot-Brittannië (Drake 2018): Nationally Scarce (NS); Least Concern (LC - IUCN) (als *O. lacustre*).
Literatuur – Meuffels (1981, 2002: als *O. lacustre*).

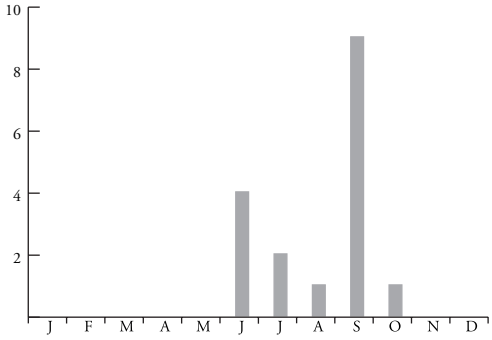

Poecilobothrus chrysozygos

Basisdata – 57 Amersfoorthokken (specimenonderzoek: 48 / Waarneming.nl: 13). Specimens: 176 ♂, 123 ♀. Meest recente record: 2022.
Identificatie – Parent (1938: als *Hercostomus chrysozygos*), d'Assis Fonseca (1978: als *Hercostomus chrysozygos*).
Globale verspreiding – Palaearctische soort. Europa: wijd verspreid, minder in het zuiden en zuidwesten. Buurlanden: Groot-Brittannië, Frankrijk, België, Duitsland en Denemarken. In België gekend van Vlaanderen en Wallonië (11 provincies).
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen in elf provincies.
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: moerassen. Habitatvoorkeur: *P. chrysozygos* komt voor in diverse moerastypen, van broekbossen, hooilanden tot zilte graslanden. De soort lijkt oligotrofe biotopen te mijden.
Fenologie – Nederland: één generatie per jaar (mei-september). Vlaanderen: juni-september, met piek in juli (één generatie). Overwintert in het larvale stadium.
Status – Nederland: zeldzaam (specimenonderzoek: 4,4% van Amersfoorthokken; Waarneming.nl: 3,5% van Amersfoorthokken). Vlaanderen: Rode Lijst (Pollet 2000): momenteel niet bedreigd (code: N); actuele zeldzaamheidsklasse: algemeen (21,6% van de onderzochte UTM 5x5km-hokken). Duitsland (Meyer & Stark 2015): gekend van 11/13 deelstaten. Groot-Brittannië (Drake 2018): Least Concern (LC - IUCN).
Literatuur – Meuffels (2002: als *Hercostomus chrysozygos*).

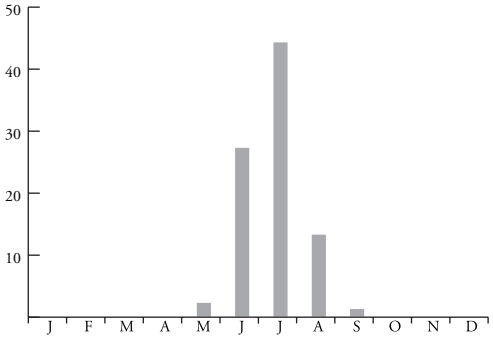

Poecilobothrus ducalis

Basisdata – 15 Amersfoorthokken (specimenonderzoek: 6 / Waarneming.nl: 9). Specimens: 11 ♂, 1 ♀. Meest recente record: 2021.
Identificatie – Parent (1938), d'Assis Fonseca (1978).
Globale verspreiding – West-Palaearctische soort. Europa: wijd verspreid, minder in het zuiden. Buurlanden: Groot-Brittannië, Frankrijk, België, Duitsland en Denemarken. In België enkel gekend van Vlaanderen (2 provincies).
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen in zeven provincies.
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: slikken en schorren. Habitatvoorkeur: *P. ducalis* is een typische soort van het polderlandschap, waar ze zowel in rietlanden als op oevers voorkomt (Pollet 2000). In Groot-Brittannië verkiest de soort slikken, schorren en zilte graslanden (Drake 2018).
Fenologie – Nederland: één generatie per jaar (juni-augustus). Vlaanderen: juli-augustus (één generatie). Overwintert in het larvale stadium.
Status – Nederland: zeldzaam (specimenonderzoek: 1,0% van Amersfoorthokken; Waarneming.nl: 2,0% van Amersfoorthokken). Vlaanderen: Rode Lijst (Pollet 2000): zeldzaam (code: Z); actuele zeldzaamheidsklasse: zeldzaam (3,4% van de onderzochte UTM 5x5km-hokken). Duitsland (Meyer & Stark 2015): gekend van 4 /13 deelstaten (als *P. ducalis* en *P. infuscatus*). Groot-Brittannië (Drake 2018): Nationally Rare (NR); Vulnerable (VU - IUCN).
Literatuur – Meuffels (2002).

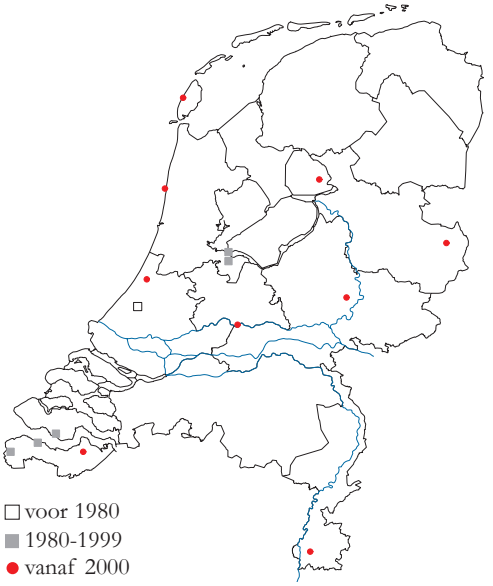

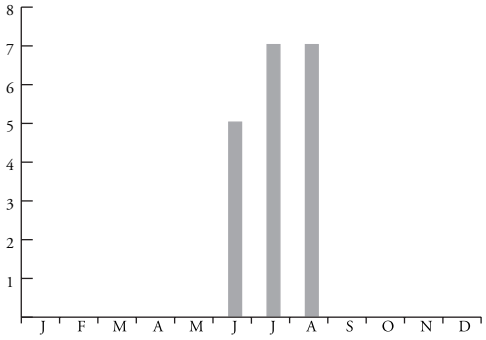

Poecilobothrus nobilitatus (fig. 5)

Basisdata – 928 Amersfoorthokken (specimenonderzoek: 192 / Waarneming.nl: 875). Specimens: 660 ♂, 781 ♀. Meest recente record: 2022.
Identificatie – Parent (1938), d'Assis Fonseca (1978).
Globale verspreiding – West-Palaearctische soort. Europa: wijd verspreid, minder in het zuiden. Buurlanden: Groot-Brittannië, Frankrijk, België, Duitsland en Denemarken. In België gekend van Vlaanderen en Wallonië (11 provincies).
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen in alle provincies.
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: diverse habitattypen (eurytoop). Habitatvoorkeur: *P. nobilitatus* is veruit de meest algemene soort uit dit genus en ook de soort die het meest wordt waargenomen door citizen scientists. Ondanks haar eurytope karakter komt de soort vooral aan open ondiepe plassen voor, waar ze op het wateroppervlak niet zelden in bijzonder grote aantallen wordt waargenomen.
Fenologie – Nederland: één generatie per jaar (mei-september). Vlaanderen: mei-september, met piek in juli (één generatie). Overwintert in het larvale stadium.
Status – Nederland: uiterst algemeen (specimenonderzoek: 19,9% van Amersfoorthokken; Waarneming.nl: 84,1% van Amersfoorthokken). Vlaanderen: Rode Lijst (Pollet 2000): momenteel niet bedreigd (code: N); actuele zeldzaamheidsklasse: zeer algemeen (36,8% van de onderzochte UTM 5x5km-hokken). Duitsland (Meyer & Stark 2015): gekend van 12/13 deelstaten. Groot-Brittannië (Drake 2018): Least Concern (LC - IUCN).
Literatuur – Meuffels (2002).

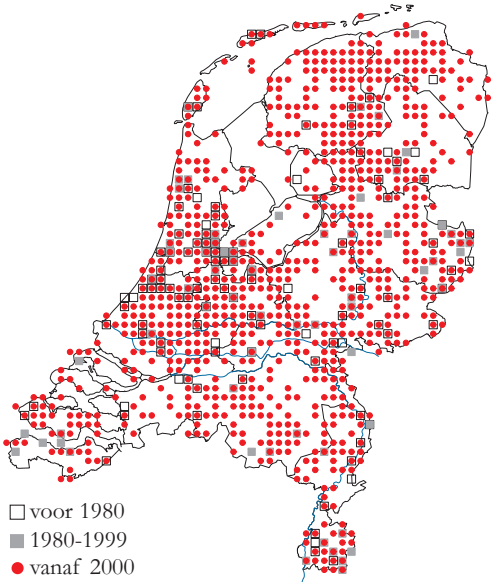

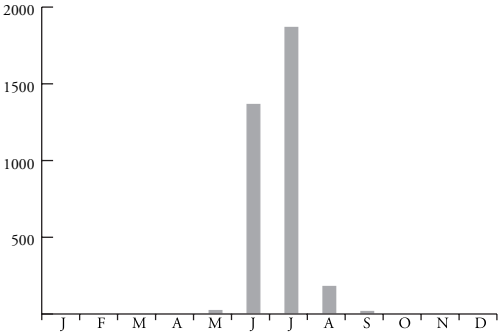

Poecilobothrus principalis

Basisdata – 14 Amersfoorthokken (specimenonderzoek: 12 / Waarneming.nl: 5). Specimens: 4.468 ♂, 5.124 ♀. Meest recente record: 2021.
Identificatie – Parent (1938), d'Assis Fonseca (1978).
Globale verspreiding – West-Palaearctische soort. Europa: wijd verspreid, minder in het zuiden. Buurlanden: Groot-Brittannië, Frankrijk, België en Duitsland. In België enkel gekend van Vlaanderen (2 provincies).
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen in vier provincies: Friesland, Noord-Holland, Zuid-Holland en Zeeland, met een concentratie in de kustzone.
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: slikken en schorren. Habitatvoorkeur: *P. principalis* is een stenotope zoutminnende soort van slikken en schorren en, in mindere mate, zilte graslanden (Pollet 2000). De soort komt bijzonder talrijk voor op het waddeneiland Griend.
Fenologie – Nederland: één generatie per jaar (mei-augustus). Vlaanderen: juni-augustus, met piek in juli-augustus (één generatie). Overwintert in het larvale stadium.
Status – Nederland: zeer zeldzaam (specimenonderzoek: 1,9% van Amersfoorthokken; Waarneming.nl: 1,2% van Amersfoorthokken). Vlaanderen: Rode Lijst (Pollet 2000): bedreigd (code: 2); actuele zeldzaamheidsklasse: zeldzaam (3,7% van de onderzochte UTM 5x5km-hokken). Duitsland (Meyer & Stark 2015): gekend van 4/13 deelstaten (als *P. fumipennis*). Groot-Brittannië (Drake 2018): Least Concern (LC - IUCN).
Literatuur – Meuffels (1981, 2002), Pollet & Meuffels (2016).

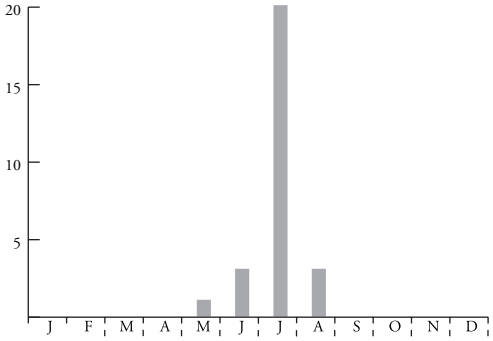

Rhaphium albifrons – nieuw voor Nederland

Basisdata – 1 Amersfoorthok (specimenonderzoek: 1 / Waarneming.nl: geen). Specimens: 3 ♂, 2 ♀. Meest recente record: 1996.
Identificatie – Parent (1938: als *Xiphandrium albifrons*), Negrobov (1979).
Globale verspreiding – Palaearctische soort. Europa: vooral in het noorden, noordwesten en centrum, daarbuiten enkel gekend uit Polen en Roemenië. Buurlanden: Frankrijk, België en Duitsland. In België gekend van Vlaanderen en Wallonië (4 provincies).
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen op slechts twee plaatsen in Nederland: Geulle en Elsloo, beide in de ecoregio Zuid-Limburg (provincie Limburg).
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: moerassen. Habitatvoorkeur: *R. albifrons* komt vooral voor op oevers met een goed ontwikkelde kruidlaag in open broekbossen op leembodem (Pollet 2000: als *R. bilamellatum*).
Fenologie – Nederland: twee generaties per jaar (mei-juni en augustus). Vlaanderen: mei-augustus, met pieken in mei en augustus (2 generaties). Overwintert in het larvale stadium.
Status – Nederland: uiterst zeldzaam (specimenonderzoek: 0,2% van Amersfoorthokken). Vlaanderen: Rode Lijst (Pollet 2000): bedreigd (code: 2); actuele zeldzaamheidsklasse: zeldzaam (2,2% van de onderzochte UTM 5x5km-hokken). Duitsland (Meyer & Stark 2015): gekend van 2/13 deelstaten.
Literatuur – Meuffels (1978, 1981: als *R. bilamellatum*), Meuffels (2002: als *R. fissum*).

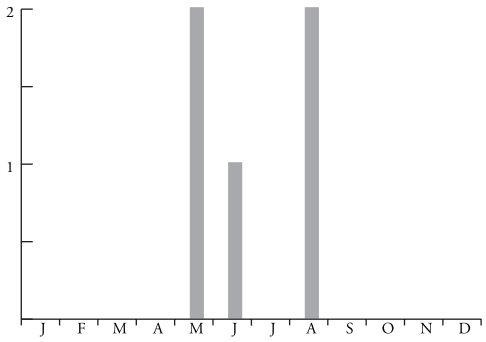

Rhaphium antennatum

Basisdata – 8 Amersfoorthokken (specimenonderzoek: 7 / Waarneming.nl: 1). Specimens: 172 ♂, 42 ♀. Meest recente record: 2019.
Identificatie – Parent (1938: als *Porphyrops antennata*), d'Assis Fonseca (1978), Negrobov (1979).
Globale verspreiding – West-Palaearctische soort. Europa: vooral in het noordwesten en centrum, daarbuiten enkel gekend uit Finland, Polen en Roemenië. Buurlanden: Groot-Brittannië, België en Duitsland. In België gekend van Vlaanderen en Wallonië (4 provincies).
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen in drie provincies: Flevoland, Gelderland en Zeeland.
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: oevers. Habitatvoorkeur: *R. antennatum* is een typische soort van polderlandschap, waar ze vooral in zilte graslanden en rietmoerassen voorkomt.
Fenologie – Nederland: één generatie per jaar (mei-september). Vlaanderen: mei-september, met piek in augustus (één generatie). Overwintert in het larvale stadium.
Status – Nederland: zeer zeldzaam (specimenonderzoek: 1% van Amersfoorthokken; Waarneming.nl: 0,3% van Amersfoorthokken). Vlaanderen: Rode Lijst (Pollet 2000): vrij zeldzaam (code: vZ); actuele zeldzaamheidsklasse: vrij zeldzaam (7,1% van de onderzochte UTM 5x5km-hokken). Duitsland (Meyer & Stark 2015): gekend van 7/13 deelstaten. Groot-Brittannië (Drake 2018): Nationally Scarce (NS); Least Concern (LC - IUCN).
Literatuur – Meuffels (1978, 1981).

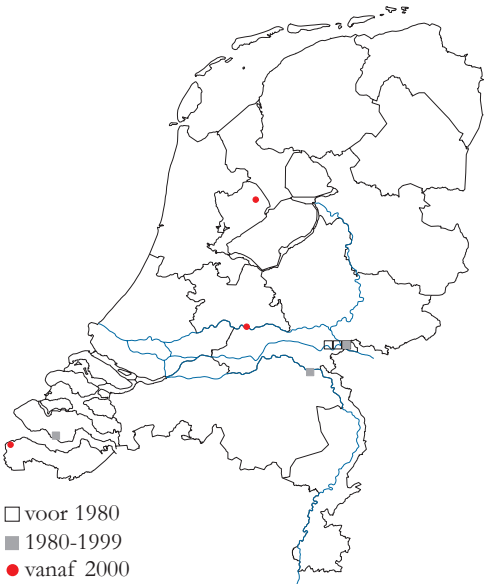

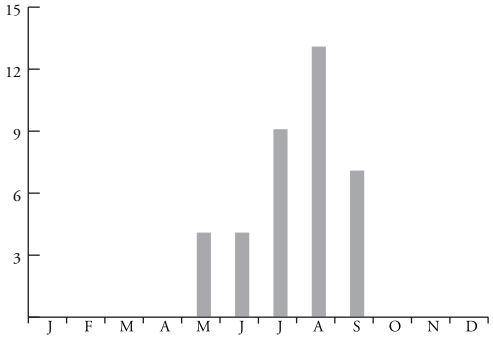

Rhaphium appendiculatum

Basisdata – 81 Amersfoorthokken (specimenonderzoek: 49 / Waarneming.nl: 40). Specimens: 95 ♂, 65 ♀. Meest recente record: 2022.
Identificatie – Parent (1938: als *Xiphandrium macrocerum*), d'Assis Fonseca (1978), Negrobov (1979: als *Rhaphium macrocerum*).
Globale verspreiding – Overwegend Palaearctische soort, die ook voorkomt in de Afrotropische regio. Europa: vooral in het noorden, noordwesten en centrum. Buurlanden: Groot-Brittannië, Frankrijk, België, Duitsland en Denemarken. In België gekend van Vlaanderen en Wallonië (11 provincies).
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen in elf provincies.
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: bossen. Habitatvoorkeur: samen met *R. caliginosum* is *R. appendiculatum* één van de meest algemene soorten uit dit genus. In tegenstelling tot de eerstgenoemde soort komt *R. appendiculatum* vooral voor in vochtige beboste biotopen.
Fenologie – Nederland: mogelijk twee generaties per jaar (april-oktober). Vlaanderen: april-oktober, met piek in mei (2 generaties). Overwintert in het larvale stadium.
Status – Nederland: vrij zeldzaam (specimenonderzoek: 6,5% van Amersfoorthokken; Waarneming.nl: 9,9% van Amersfoorthokken). Vlaanderen: Rode Lijst (Pollet 2000): momenteel niet bedreigd (code: N); actuele zeldzaamheidsklasse: algemeen (25,7% van de onderzochte UTM 5x5km-hokken). Duitsland (Meyer & Stark 2015): gekend van 10/13 deelstaten (als *R. appendiculatum* en *R. macrocerum*). Groot-Brittannië (Drake 2018): Least Concern (LC - IUCN).
Literatuur – Meuffels (2002).

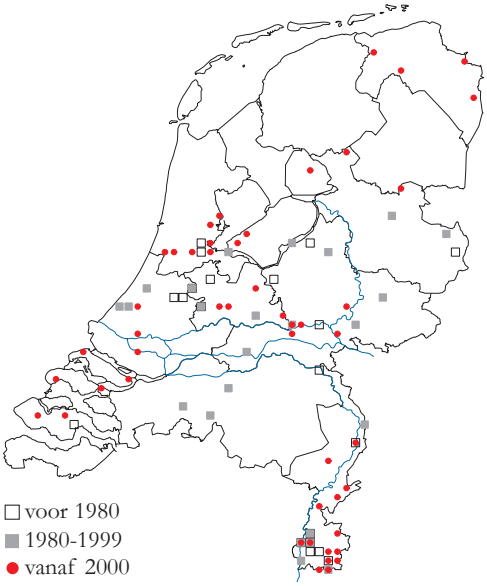

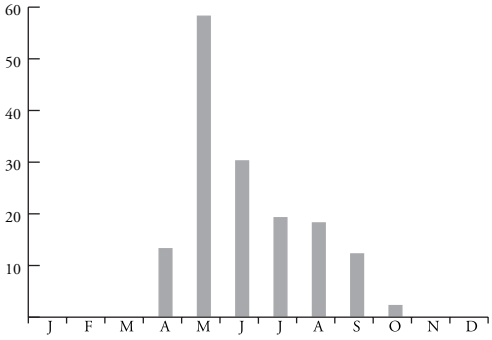

Rhaphium auctum

Basisdata – 3 Amersfoorthokken (specimenonderzoek: 2 / Waarneming.nl: 1). Specimens: 5 ♂. Meest recente record: 2018.
Identificatie – Parent (1938: als *Xiphandrium auctum*), d'Assis Fonseca (1978), Negrobov (1979).
Globale verspreiding – West-Palaearctische soort. Europa: vooral in het noorden, noordwesten en centrum. Buurlanden: Groot-Brittannië, Frankrijk, België, Duitsland en Denemarken. In België gekend van Vlaanderen en Wallonië (4 provincies).
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen in drie provincies: Overijssel, Gelderland en Limburg.
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: moerassen. Habitatvoorkeur: *R. auctum* komt vooral voor in broekbossen en moerassen, met een duidelijke voorkeur voor vochtige beboste plaatsen met een goed ontwikkelde kruidlaag nabij kleine waterlopen.
Fenologie – Nederland: één generatie per jaar (juni-juli). Vlaanderen: juni-juli (één generatie). Overwintert in het larvale stadium.
Status – Nederland: uiterst zeldzaam (specimenonderzoek: 0,2% van Amersfoorthokken; Waarneming.nl: 0,3% van Amersfoorthokken). Vlaanderen: Rode Lijst (Pollet 2000): uitgestorven in Vlaanderen (code: 0); actuele zeldzaamheidsklasse: uiterst zeldzaam (0,4% van de onderzochte UTM 5x5km-hokken). Duitsland (Meyer & Stark 2015): gekend van 6/13 deelstaten. Groot-Brittannië (Drake 2018): Least Concern (LC - IUCN).
Literatuur – Meuffels (1978, 2002).

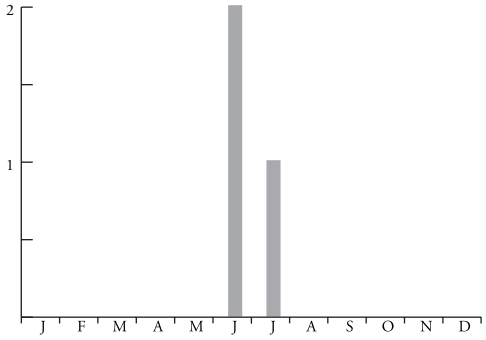

Rhaphium brevicorne – nieuw voor Nederland

Basisdata – 1 Amersfoorthok (specimenonderzoek: 1 / Waarneming.nl: geen). Specimens: 1 ♂. Meest recente record: 2017.
Identificatie – Parent (1938: als *Xiphandrium brevicorne*), d'Assis Fonseca (1978), Negrobov (1979).
Globale verspreiding – Palaearctische soort. Europa: vooral het noordwesten en het zuiden (Pollet et al. 2019), ontbreekt alsnog in het noorden en centrum. Buurlanden: Groot-Brittannië, Frankrijk, België en Duitsland. In België gekend van Vlaanderen en Wallonië (7 provincies).
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen op slechts één plaats in Nederland: Rottumerplaat (provincie Groningen).
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: duinpannen. Habitatvoorkeur: in Portugal vertoont *R. brevicorne* vertoont een voorkeur voor bossen (Pollet et al. 2019). In de rest van Europa is ze vooral gekend van moerassen en bronnen (Pollet 2000).
Fenologie – Nederland: mei.
Status – Nederland: uiterst zeldzaam (specimenonderzoek: 0,2% van Amersfoorthokken). Vlaanderen: Rode Lijst (Pollet 2000): bedreigd (code: 2); actuele zeldzaamheidsklasse: uiterst zeldzaam (0,4% van de onderzochte UTM 5x5km-hokken). Duitsland (Meyer & Stark 2015): gekend van 2/13 deelstaten. Groot-Brittannië (Drake 2018): Least Concern (LC - IUCN).
Literatuur – Meuffels (1978: de 4 vermelde vrouwtjes van deze soort die in 2002 in Elsloo werden verzameld behoren vermoedelijk tot *R. albifrons*).

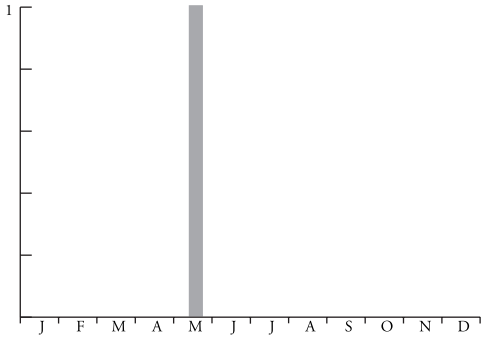

Rhaphium caliginosum

Basisdata – 118 Amersfoorthokken (specimenonderzoek: 99 / Waarneming.nl: 33). Specimens: 205 ♂, 133 ♀. Meest recente record: 2022.
Identificatie – Parent (1938: als *Xiphandrium zetterstedti*), d'Assis Fonseca (1978), Negrobov (1979: als *Rhaphium zetterstedti*).
Globale verspreiding – West-Palaearctische soort. Europa: wijd verspreid, vooral in het noordwesten en centrum, ontbreekt in het zuidwesten. Buurlanden: Groot-Brittannië, Frankrijk, België, Duitsland en Denemarken. In België gekend van Vlaanderen en Wallonië (11 provincies).
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen in elf provincies.
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: diverse habitattypen (eurytoop). Habitatvoorkeur: *R. caliginosum* is één van de meest algemene soorten van het genus. De soort komt in diverse vochtige biotooptypen voor, zowel in open moerassen als broekbossen.
Fenologie – Nederland: twee generaties per jaar (april-oktober). Vlaanderen: april-oktober, met piek in mei (2 generaties). Overwintert in het larvale stadium.
Status – Nederland: vrij algemeen (specimenonderzoek: 12% van Amersfoorthokken; Waarneming.nl: 8,4% van Amersfoorthokken). Vlaanderen: Rode Lijst (Pollet 2000): momenteel niet bedreigd (code: N); actuele zeldzaamheidsklasse: zeer algemeen (33,1% van de onderzochte UTM 5x5km-hokken). Duitsland (Meyer & Stark 2015): gekend van 9/13 deelstaten. Groot-Brittannië (Drake 2018): Least Concern (LC - IUCN).
Literatuur – Meuffels (2002).

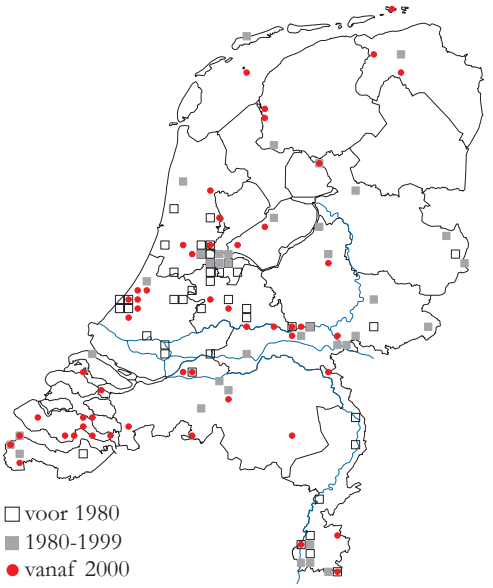

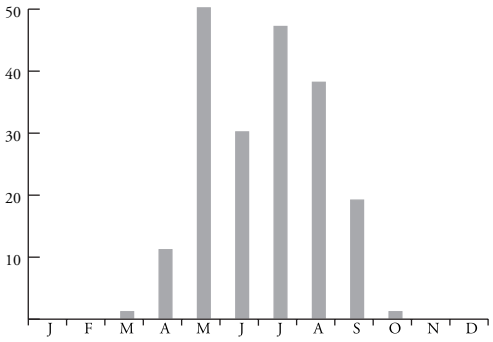

Rhaphium commune

Basisdata – 52 Amersfoorthokken (specimenonderzoek: 42 / Waarneming.nl: 13). Specimens: 237 ♂, 171 ♀. Meest recente record: 2022.
Identificatie – Parent (1938: als *Porphyrops communis*), d'Assis Fonseca (1978), Negrobov (1979).
Globale verspreiding – Palaearctische soort, die ook uit de Nearctische regio vermeld wordt maar zonder informatie (Negrobov 1991, Pollet et al. 2004). Europa: wijd verspreid, vooral in het noorden, noordwesten en centrum. Buurlanden: Groot-Brittannië, Frankrijk, België, Duitsland en Denemarken. In België gekend van Vlaanderen en Wallonië (11 provincies).
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen in tien provincies.
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: bossen. Habitatvoorkeur: *R. commune* is een soort van rijke oevervegetaties langs snelstromende waterlopen in matig vochtige tot vochtige bossen en komt minder vaak voor in parklandschappen en op oevers van rivieren (Pollet 2000).
Fenologie – Nederland: één generatie per jaar (april-september). Vlaanderen: mei-oktober, met piek in mei (één generatie). Overwintert in het larvale stadium.
Status – Nederland: zeldzaam (specimenonderzoek: 4,8% van Amersfoorthokken; Waarneming.nl: 1,7% van Amersfoorthokken). Vlaanderen: Rode Lijst (Pollet 2000): kwetsbaar (code: 3); actuele zeldzaamheidsklasse: vrij algemeen (10% van de onderzochte UTM 5x5km-hokken). Duitsland (Meyer & Stark 2015): gekend van 12/13 deelstaten. Groot-Brittannië (Drake 2018): Least Concern (LC - IUCN).
Literatuur – Meuffels (2002).

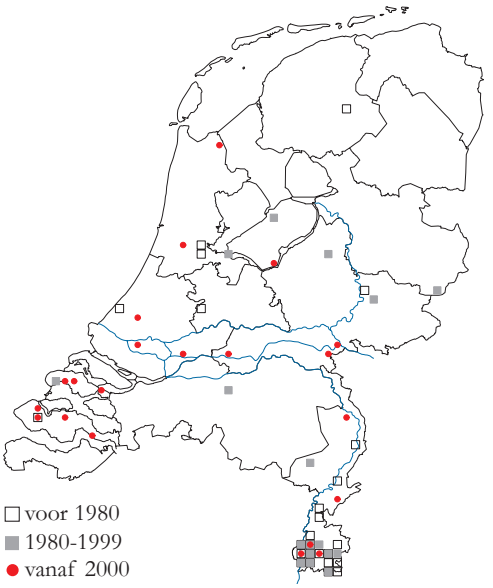

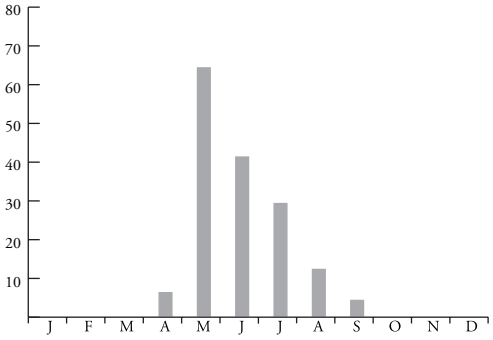

Rhaphium consobrinum

Basisdata – 39 Amersfoorthokken (specimenonderzoek: 31 / Waarneming.nl: 11). Specimens: 245 ♂, 170 ♀. Meest recente record: 2022.
Identificatie – Parent (1938: als *Porphyrops riparia*), d'Assis Fonseca (1978), Negrobov (1979: als *Rhaphium riparium*).
Globale verspreiding – Palaearctische soort, die ook voorkomt in Alaska (Nearctische regio) (Pollet et al. 2004) en de Oriëntaalse regio. Europa: vooral in het noorden en noordwesten, ontbreekt in het zuiden. Buurlanden: Groot-Brittannië, Frankrijk, België, Duitsland en Denemarken. In België enkel gekend van Vlaanderen (3 provincies).
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen in tien provincies, gesitueerd in een brede kustzone.
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: slikken en schorren. Habitatvoorkeur: *R. consobrinum* in een uitgesproken stenotope soort van slikken en schorren waar ze vooral in sloten wordt aangetroffen (Pollet 2000).
Fenologie – Nederland: mogelijk twee generaties per jaar (mei-juni en augustus). Vlaanderen: mei-september, met piek in augustus (één generatie). Overwintert in het larvale stadium.
Status – Nederland: zeldzaam (specimenonderzoek: 3,6% van Amersfoorthokken; Waarneming.nl: 2,6% van Amersfoorthokken). Vlaanderen: Rode Lijst (Pollet 2000): bedreigd (code: 2); actuele zeldzaamheidsklasse: vrij zeldzaam (5,2% van de onderzochte UTM 5x5km-hokken). Duitsland (Meyer & Stark 2015): gekend van 3/13 deelstaten. Groot-Brittannië (Drake 2018): Least Concern (LC - IUCN).
Literatuur – Meuffels (2002: als *R. discolor*).

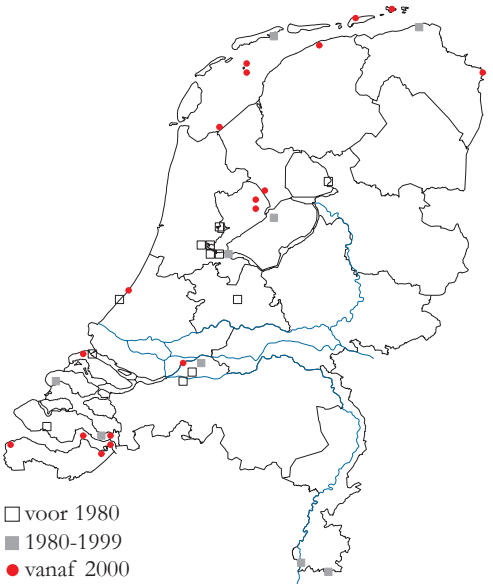

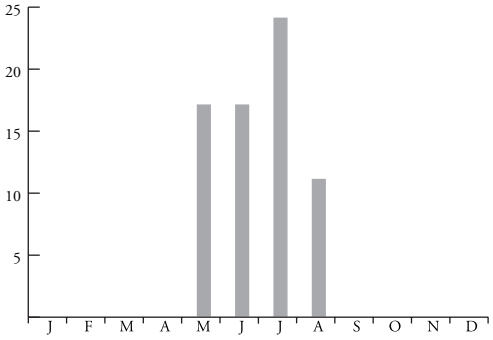

Rhaphium crassipes

Basisdata – 35 Amersfoorthokken (specimenonderzoek: 30 / Waarneming.nl: 6). Specimens: 49 ♂, 54 ♀. Meest recente record: 2022.
Identificatie – Parent (1938: als *Porphyrops crassipes*), d'Assis Fonseca (1978), Negrobov (1979).
Globale verspreiding – Holarctische soort. Europa: vooral in het noorden, noordwesten en centrum, daarbuiten enkel gekend uit Polen, Italië en Roemenië. Buurlanden: Groot-Brittannië, Frankrijk, België, Duitsland en Denemarken. In België gekend van Vlaanderen en Wallonië (10 provincies).
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen in negen provincies.
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: bossen. Habitatvoorkeur: *R. crassipes* komt het meest talrijk voor in oude vochtige bossen op zandleem- en leembodems. Meuffels (1978) noemt deze soort niet zeldzaam in Zuid-Limburg.
Fenologie – Nederland: één generatie per jaar (april-juli). Vlaanderen: april-juli, met piek in mei (één generatie). Overwintert in het larvale stadium.
Status – Nederland: vrij zeldzaam (specimenonderzoek: 5% van Amersfoorthokken; Waarneming.nl: 0,9% van Amersfoorthokken). Vlaanderen: Rode Lijst (Pollet 2000): momenteel niet bedreigd (code: N); actuele zeldzaamheidsklasse: algemeen (15,6% van de onderzochte UTM 5x5km-hokken). Duitsland (Meyer & Stark 2015): gekend van 11/13 deelstaten. Groot-Brittannië (Drake 2018): Least Concern (LC - IUCN).
Literatuur – Meuffels (1974, 1978, 2002).

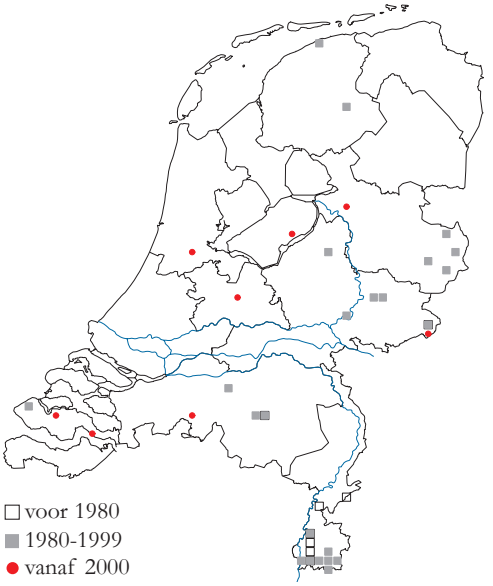

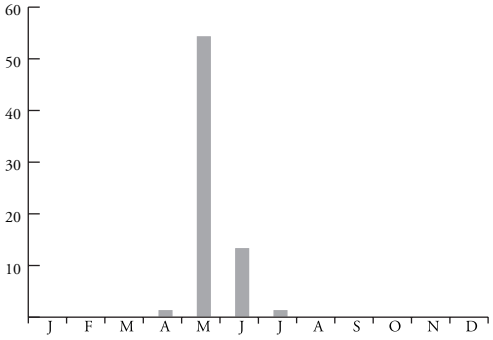

Rhaphium elegantulum

Basisdata – 21 Amersfoorthokken (specimenonderzoek: 19 / Waarneming.nl: 2). Specimens: 40 ♂, 24 ♀. Meest recente record: 2020.
Identificatie – Parent (1938: als *Porphyrops elegantula*), d'Assis Fonseca (1978), Negrobov (1979).
Globale verspreiding – Holarctische soort. Europa: vooral in het noorden, noordwesten en centrum, daarbuiten enkel gekend uit Polen, Estland en Spanje. Buurlanden: Groot-Brittannië, Frankrijk, België, Duitsland en Denemarken. In België gekend van Vlaanderen en Wallonië (8 provincies).
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen in zes provincies.
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: oevers. Habitatvoorkeur: *R. elegantulum* is een uitgesproken oeversoort die op open oevers van zowel grote rivieren als van oligotrofe vennen aangetroffen wordt.
Fenologie – Nederland: mogelijk twee generaties per jaar (mei-september). Vlaanderen: mei-oktober, met piek in juli-augustus (één generatie). Overwintert in het larvale stadium.
Status – Nederland: zeldzaam (specimenonderzoek: 2,1% van Amersfoorthokken; Waarneming.nl: 0,6% van Amersfoorthokken). Vlaanderen: Rode Lijst (Pollet 2000): zeldzaam (code: Z); actuele zeldzaamheidsklasse: zeldzaam (4,8% van de onderzochte UTM 5x5km-hokken). Duitsland (Meyer & Stark 2015): gekend van 8/13 deelstaten. Groot-Brittannië (Drake 2018): Nationally Scarce (NS); Least Concern (LC - IUCN).
Literatuur – Meuffels (2002).

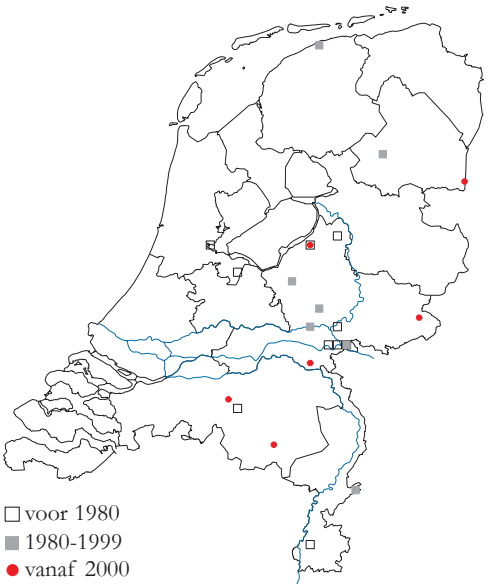

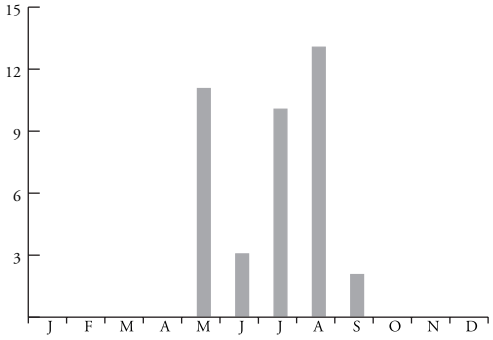

Rhaphium ensicorne

Basisdata – 3 Amersfoorthokken (specimenonderzoek: 3 / Waarneming.nl: geen). Specimens: 2 ♂, 2 ♀. Meest recente record: 1975.
Identificatie – Parent (1938: als *Xiphandrium ensicorne*), Negrobov (1979).
Globale verspreiding – West-Palaearctische soort, met zwaartepunt in Europa, in het bijzonder in het centrum; daarbuiten enkel gekend uit België, Nederland, Duitsland, Polen en Roemenië. In België gekend van Vlaanderen en Wallonië (8 provincies).
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen in één provincie: Limburg (ecoregio Zuid-Limburg).
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: bossen. Habitatvoorkeur: *R. ensicorne* is een continentale soort van matig vochtige oude bossen met een goed ontwikkelde kruidlaag (Pollet 2000). In Nederland is de soort enkel uit Zuid-Limburg gekend, waar ze werd gevonden in dichte bodembegroeiing op een open plek in een hellingbos (Meuffels 1978).
Fenologie – Nederland: mei. Vlaanderen: mei-juli, met piek in mei-juni (één generatie). Overwintert in het larvale stadium.
Status – Nederland: mogelijk uitgestorven. Vlaanderen: Rode Lijst (Pollet 2000): zeldzaam (code: Z); actuele zeldzaamheidsklasse: zeldzaam (3,4% van de onderzochte UTM 5x5km-hokken). Duitsland (Meyer & Stark 2015): gekend van 5/13 deelstaten.
Literatuur – Meuffels (1978, 2002).

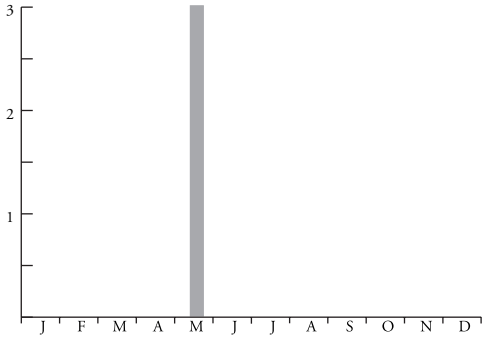

Rhaphium fasciatum

Basisdata – 20 Amersfoorthokken (specimenonderzoek: 19 / Waarneming.nl: 1). Specimens: 29 ♂, 18 ♀. Meest recente record: 2021.
Identificatie – Parent (1938: als *Xiphandrium fasciatum*), d'Assis Fonseca (1978), Negrobov (1979).
Globale verspreiding – West-Palaearctische soort. Europa: vooral in het noorden, noordwesten en centrum, daarbuiten enkel gekend uit Polen, Estland en Roemenië. Buurlanden: Groot-Brittannië, Frankrijk, België, Duitsland en Denemarken. In België gekend van Vlaanderen en Wallonië (10 provincies).
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen in negen provincies.
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: rietmoerassen. Habitatvoorkeur: *R. fasciatum* komt het meest talrijk voor in mesotrofe tot eutrofe moerassen (rietlanden, moerasspirearuigten), al mijdt ze ook broekbossen niet.
Fenologie – Nederland: één generatie per jaar (april-augustus). Vlaanderen: mei-oktober, met piek in juni (doorgaans één generatie). Overwintert in het larvale stadium.
Status – Nederland: zeer zeldzaam (specimenonderzoek: 1,3% van Amersfoorthokken; Waarneming.nl: 0,3% van Amersfoorthokken). Vlaanderen: Rode Lijst (Pollet 2000): vrij zeldzaam) (code: vZ); actuele zeldzaamheidsklasse: vrij algemeen (11,2% van de onderzochte UTM 5x5km-hokken). Duitsland (Meyer & Stark 2015): gekend van 9/13 deelstaten. Groot-Brittannië (Drake 2018): Nationally Scarce (NS); Least Concern (LC - IUCN).
Literatuur – Meuffels (2002).

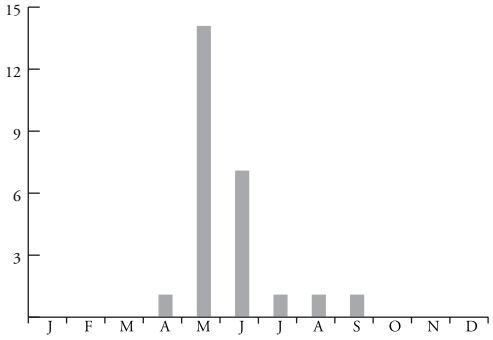

Rhaphium fascipes

Basisdata – 7 Amersfoorthokken (specimenonderzoek: 6 / Waarneming.nl: 1). Specimens: 11 ♂, 2 ♀. Meest recente record: 2020.
Identificatie – Parent (1938: als *Porphyrops fascipes*), d'Assis Fonseca (1978), Negrobov (1979).
Globale verspreiding – Holarctische soort. Europa: wijd verspreid. Buurlanden: Groot-Brittannië, Frankrijk, België, Duitsland en Denemarken. In België gekend van Vlaanderen en Wallonië (7 provincies).
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen in vier provincies: Groningen, Overijssel, Noord-Brabant en Noord-Holland.
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: heide en veen. Habitatvoorkeur: *R. fascipes* is typisch voor vochtige heide en vochtige schrale graslanden op zandgrond. Veel minder frequent wordt ze in vochtig loofbos aangetroffen (Pollet 2000).
Fenologie – Nederland: mogelijk twee generaties per jaar (april-mei en juli-augustus). Vlaanderen: mei-september, met pieken in mei en augustus (mogelijk twee generaties). Overwintert in het larvale stadium.
Status – Nederland: zeer zeldzaam (specimenonderzoek: 1,0% van Amersfoorthokken; Waarneming.nl: 0,3% van Amersfoorthokken). Vlaanderen: Rode Lijst (Pollet 2000): zeldzaam (code: Z); actuele zeldzaamheidsklasse: zeldzaam (4,5% van de onderzochte UTM 5x5km-hokken). Duitsland (Meyer & Stark 2015): gekend van 6/13 deelstaten. Groot-Brittannië (Drake 2018): Nationally Scarce (NS); Vulnerable (VU - IUCN).
Literatuur – Meuffels (2002).

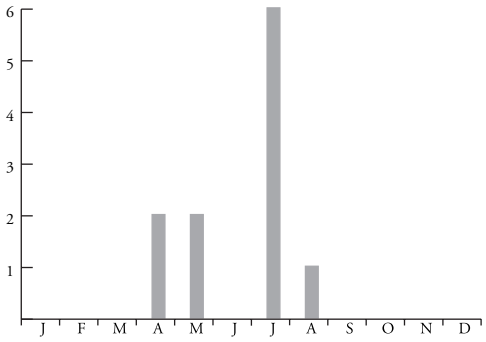

Rhaphium laticorne

Basisdata – 23 Amersfoorthokken (specimenonderzoek: 22 / Waarneming.nl: 2). Specimens: 42 ♂, 10 ♀. Meest recente record: 2021.
Identificatie – Parent (1938: als *Porphyrops laticornis*), d'Assis Fonseca (1978), Negrobov (1979).
Globale verspreiding – Palaearctische soort. Europa: wijd verspreid. Buurlanden: Groot-Brittannië, Frankrijk, België, Duitsland en Denemarken. In België gekend van Vlaanderen en Wallonië (9 provincies).
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen in tien provincies.
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: oevers. Habitatvoorkeur: *R. laticorne* is een stenotope oeversoort, die voorkomt langsheen grote rivieren en in moerassen en zilte graslanden. De soort mijdt oligotrofe biotopen.
Fenologie – Nederland: twee generaties per jaar (april-september). Vlaanderen: april-september, met piek in mei (één generatie). Overwintert in het larvale stadium.
Status – Nederland: zeldzaam (specimenonderzoek: 2,7% van Amersfoorthokken; Waarneming.nl: 0,6% van Amersfoorthokken). Vlaanderen: Rode Lijst (Pollet 2000): momenteel niet bedreigd (code: N); actuele zeldzaamheidsklasse: vrij algemeen (13% van de onderzochte UTM 5x5km-hokken). Duitsland (Meyer & Stark 2015): gekend van 11/13 deelstaten. Groot-Brittannië (Drake 2018): Least Concern (LC - IUCN).
Literatuur – Meuffels (2002).

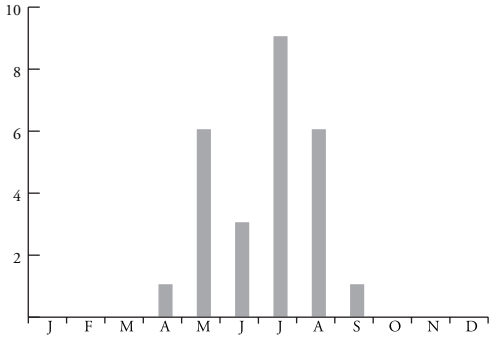

Rhaphium longicorne (fig. 12)

Basisdata – 27 Amersfoorthokken (specimenonderzoek: 20 / Waarneming.nl: 8). Specimens: 173 ♂, 98 ♀. Meest recente record: 2022.
Identificatie – Parent (1938), d'Assis Fonseca (1978), Negrobov (1979).
Globale verspreiding – West-Palaearctische soort. Europa: vooral in het noorden, noordwesten en centrum, daarbuiten enkel gekend uit Polen, Estland, Portugal (Pollet et al. 2019) en Roemenië. Buurlanden: Groot-Brittannië, Frankrijk, België, Duitsland en Denemarken. In België gekend van Vlaanderen en Wallonië (6 provincies).
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen in acht provincies en schijnbaar beperkt tot laagveengebieden en hoger gelegen zandgronden in het binnenland.
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: heide en veen. Habitatvoorkeur: *R. longicorne* is een uitgesproken stenotope soort van vochtige heide en veen (Pollet 2000). De soort werd talrijk aangetroffen in het Wooldse Veen, het Korenburgerveen (Winterswijk) en het Nationaal Park Weerribben - Wieden (Steenwijkland).
Fenologie – Nederland: één generatie per jaar (april-juli). Vlaanderen: mei-september, met piek in juni (één generatie). Overwintert in het larvale stadium.
Status – Nederland: zeldzaam (specimenonderzoek: 2,3% van Amersfoorthokken; Waarneming.nl: 1,4% van Amersfoorthokken). Vlaanderen: Rode Lijst (Pollet 2000): zeldzaam (code: Z); actuele zeldzaamheidsklasse: vrij zeldzaam (6% van de onderzochte UTM 5x5km-hokken). Duitsland (Meyer & Stark 2015): gekend van 10/13 deelstaten. Groot-Brittannië (Drake 2018): Least Concern (LC - IUCN).
Literatuur – Meuffels (2002).

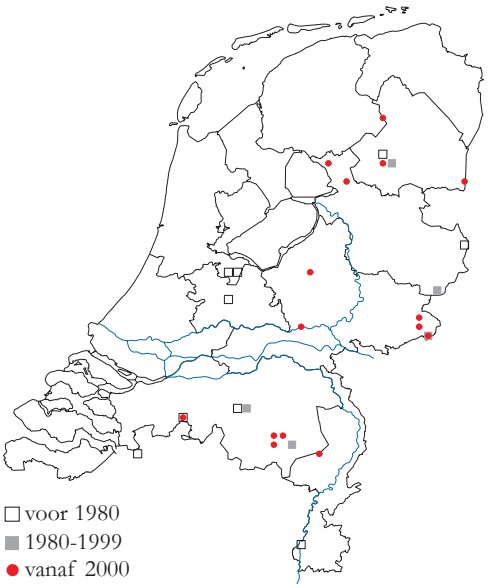

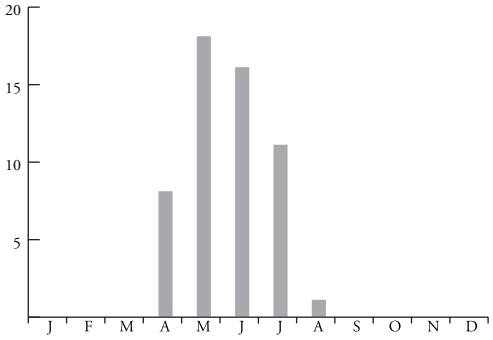

Rhaphium micans

Basisdata – 17 Amersfoorthokken (specimenonderzoek: 17 / Waarneming.nl: geen). Specimens: 53 ♂, 15 ♀. Meest recente record: 2020.
Identificatie – Parent (1938: als *Porphyrops micans*), d'Assis Fonseca (1978), Negrobov (1979).
Globale verspreiding – West-Palaearctische soort. Europa: wijd verspreid. Buurlanden: Groot-Brittannië, Frankrijk, België en Duitsland. In België gekend van Vlaanderen en Wallonië (10 provincies).
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen in zeven provincies.
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: moerassen. Habitatvoorkeur: *R. micans* komt vooral voor in mesotrofe moerassen en op oevers van mesotrofe wateren. Ze verdraagt best wel wat schaduw (Pollet 2000).
Fenologie – Nederland: twee generaties per jaar (april-september). Vlaanderen: mei-oktober, met piek in juli (2 generaties). Overwintert in het larvale stadium.
Status – Nederland: zeldzaam (specimenonderzoek: 2,1% van Amersfoorthokken). Vlaanderen: Rode Lijst (Pollet 2000): zeer zeldzaam (code: zZ); actuele zeldzaamheidsklasse: vrij zeldzaam (6,3% van de onderzochte UTM 5x5km-hokken). Duitsland (Meyer & Stark 2015): gekend van 11/13 deelstaten. Groot-Brittannië (Drake 2018): Nationally Scarce (NS); Least Concern (LC - IUCN).
Literatuur – Meuffels (1981, 2002).

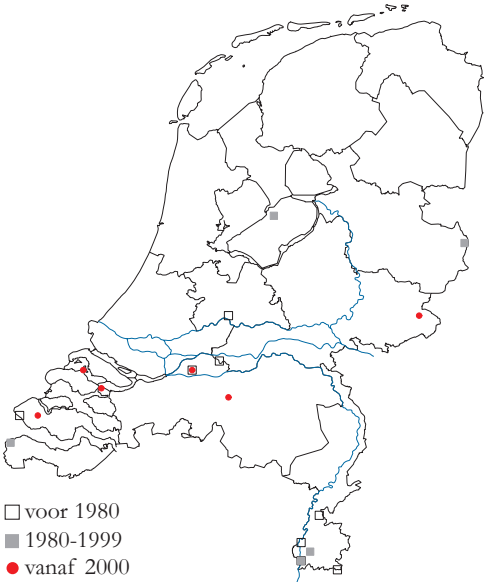

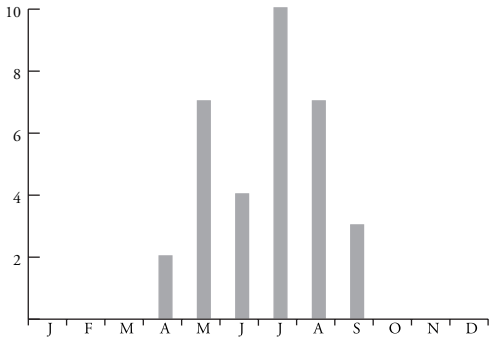

Rhaphium monotrichum

Basisdata – 17 Amersfoorthokken (specimenonderzoek: 17 / Waarneming.nl: 1). Specimens: 56 ♂, 10 ♀. Meest recente record: 2014.
Identificatie – Parent (1938: als *Xiphandrium monotrichum*), d'Assis Fonseca (1978), Negrobov (1979).
Globale verspreiding – Palaearctische soort. Europa: vooral in het noorden, noordwesten en centrum, daarbuiten enkel gekend uit Polen, Estland, Italië en Roemenië. Buurlanden: Groot-Brittannië, Frankrijk, België, Duitsland en Denemarken. In België gekend van Vlaanderen en Wallonië (11 provincies).
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen in negen provincies.
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: rietmoerassen. Habitatvoorkeur: *R. monotrichum* komt voor in diverse moerastypes op voedselrijke bodems (leem, klei) zoals zilte graslanden, rietlanden, moerasspiearuigtes en zelfs elzenbroekbossen (Pollet 2000).
Fenologie – Nederland: mogelijk twee generaties per jaar (mei-augustus). Vlaanderen: april-september, met piek in juli-augustus (één generatie). Overwintert in het larvale stadium.
Status – Nederland: zeer zeldzaam (specimenonderzoek: 1,1% van Amersfoorthokken; Waarneming.nl: 0,3% van Amersfoorthokken). Vlaanderen: Rode Lijst (Pollet 2000): kwetsbaar (code: 3); actuele zeldzaamheidsklasse: zeldzaam (4,1% van de onderzochte UTM 5x5km-hokken). Duitsland (Meyer & Stark 2015): gekend van 9/13 deelstaten. Groot-Brittannië (Drake 2018): Least Concern (LC - IUCN).
Literatuur – Meuffels (2002).

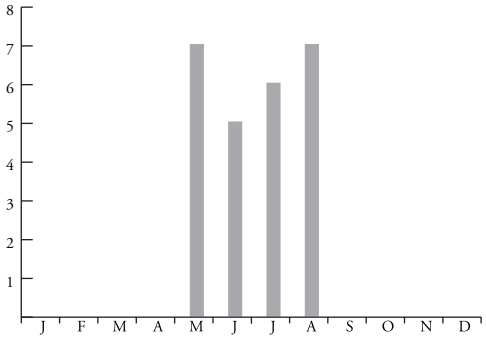

Rhaphium nasutum

Basisdata – 15 Amersfoorthokken (specimenonderzoek: 14 / Waarneming.nl: 1). Specimens: 24 ♂, 2 ♀. Meest recente record: 2022.
Identificatie – Parent (1938: als *Porphyrops nasuta*), d'Assis Fonseca (1978), Negrobov (1979).
Globale verspreiding – Holarctische soort. Europa: beperkt tot het noorden, noordwesten en centrum, daarbuiten enkel gekend uit Polen. Buurlanden: Groot-Brittannië, Frankrijk, België, Duitsland en Denemarken. In België gekend van Vlaanderen en Wallonië (5 provincies).
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen in acht provincies.
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: oevers. Habitatvoorkeur: de ecologie van deze soort is niet goed gekend. *Raphium nasutum* werd tot hier toe talrijk aangetroffen in goed ontwikkelde oevervegetaties (vooral met zeggen, minder riet) langs grote mesotrofe stilstaande wateren en op stenige en modderige oevers van grote snelstromende rivieren (Wood 1913, Pollet et al. 1988, Pollet 2000).
Fenologie – Nederland: mogelijk twee generaties per jaar (mei-augustus). Vlaanderen: mei en augustus (wellicht één generatie). Overwintert in het larvale stadium.
Status – Nederland: zeer zeldzaam (specimenonderzoek: 1,3% van Amersfoorthokken; Waarneming.nl: 0,3% van Amersfoorthokken). Vlaanderen: Rode Lijst (Pollet 2000): zeer zeldzaam (code: zZ); actuele zeldzaamheidsklasse: zeer zeldzaam (1,5% van de onderzochte UTM 5x5km-hokken). Duitsland (Meyer & Stark 2015): gekend van 8/13 deelstaten. Groot-Brittannië (Drake 2018): Nationally Scarce (NS); Least Concern (LC - IUCN).
Literatuur – Meuffels (1978, 2002).

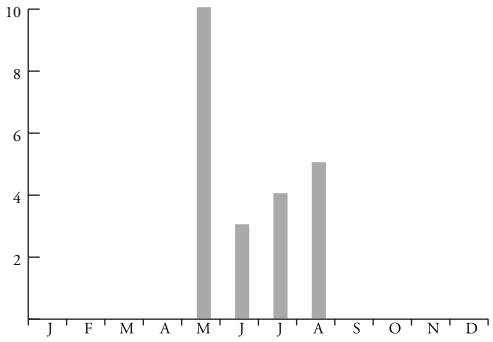

Rhaphium penicillatum

Basisdata – 7 Amersfoorthokken (specimenonderzoek: 7 / Waarneming.nl: geen). Specimens: 9 ♂. Meest recente record: 2011.
Identificatie – Parent (1938: als *Porphyrops penicillata*), d'Assis Fonseca (1978), Negrobov (1979).
Globale verspreiding – West-Palaearctische soort. Europa: vooral in het noorden, noordwesten en centrum, daarbuiten enkel gekend uit Polen, Corsica, Italië en Roemenië. Buurlanden: Groot-Brittannië, Frankrijk, België, Duitsland en Denemarken. In België gekend van Vlaanderen en Wallonië (6 provincies).
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen in vier provincies: Noord-Holland, Gelderland, Noord-Brabant en Zeeland.
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: oevers. Habitatvoorkeur: net als de vorige soort, is *R. penicillatum* een oeversoort die soms abundant wordt gevonden op modderige oevers van rivieren die met keitjes bezaaid zijn (zie ook Drake 2018).
Fenologie – Nederland: één generatie per jaar (mei-augustus). Vlaanderen: mei-augustus (één generatie). Overwintert in het larvale stadium.
Status – Nederland: uiterst zeldzaam (specimenonderzoek: 0,4% van Amersfoorthokken). Vlaanderen: Rode Lijst (Pollet 2000): onvoldoende gekend (code: ?); actuele zeldzaamheidsklasse: zeer zeldzaam (1,5% van de onderzochte UTM 5x5km-hokken). Duitsland (Meyer & Stark 2015): gekend van 7/13 deelstaten. Groot-Brittannië (Drake 2018): Nationally Scarce (NS); Least Concern (LC - IUCN).
Literatuur – Meuffels (1978, 2002).

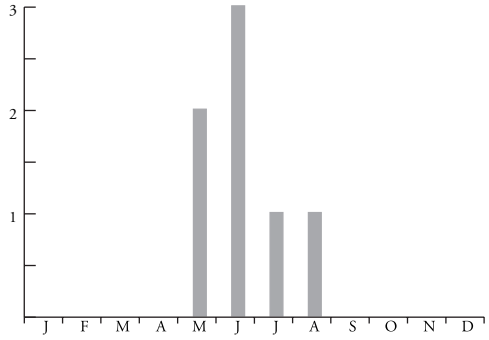

Rhaphium riparium

Basisdata – 24 Amersfoorthokken (specimenonderzoek: 23 / Waarneming.nl: 2). Specimens: 17 ♂, 33 ♀. Meest recente record: 2020.
Identificatie – Parent (1938: als *Porphyrops praerosa*), d'Assis Fonseca (1978), Negrobov (1979: als *Rhaphium praerosum*).
Globale verspreiding – Europese soort, met zwaartepunt in het noorden, noordwesten en centrum; daarbuiten enkel gekend uit Polen. Buurlanden: Groot-Brittannië, Frankrijk, België, Duitsland en Denemarken. In België gekend van Vlaanderen en Wallonië (10 provincies).
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen in acht provincies.
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: heide en veen. Habitatvoorkeur: de ecologie van deze soort is niet goed gekend. Ze lijkt een lichte voorkeur voor oligotrofe biotopen te hebben, waar ze steeds nabij open water wordt gevonden.
Fenologie – Nederland: mogelijk twee generaties per jaar (mei-september). Vlaanderen: mei-juni (één generatie). Overwintert in het larvale stadium.
Status – Nederland: zeldzaam (specimenonderzoek: 2,9% van Amersfoorthokken; Waarneming.nl: 0,6% van Amersfoorthokken). Vlaanderen: Rode Lijst (Pollet 2000): zeldzaam (code: Z); actuele zeldzaamheidsklasse: zeldzaam (2,2% van de onderzochte UTM 5x5km-hokken). Duitsland (Meyer & Stark 2015): gekend van 10/13 deelstaten (als *R. praerosum* en *R. riparium*). Groot-Brittannië (Drake 2018): Least Concern (LC - IUCN).
Literatuur – Meuffels (2002).

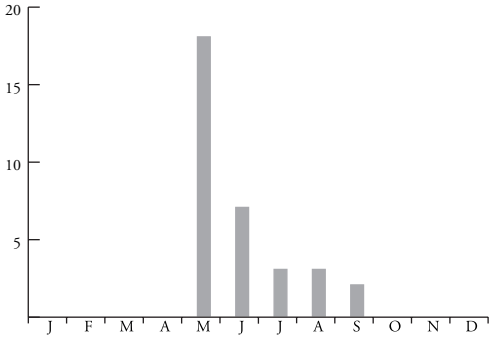

Scellus notatus

Basisdata – 118 Amersfoorthokken (specimenonderzoek: 18 / Waarneming.nl: 105). Specimens: 20 ♂, 25 ♀. Meest recente record: 2022.
Identificatie – Parent (1938), d'Assis Fonseca (1978).
Globale verspreiding – Palaearctische soort. Europa: wijd verspreid. Buurlanden: Groot-Brittannië, Frankrijk, België, Duitsland en Denemarken. In België gekend van Vlaanderen en Wallonië (5 provincies).
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen in elf provincies.
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: bossen. Habitatvoorkeur: *S. notatus* komt zowel voor in matig vochtige loofbossen met een goed ontwikkelde kruidlaag als moerassen en zilte graslanden in een brede kustzone. Een zandige bodem lijkt een absolute vereiste voor deze soort te zijn (Pollet 2000). In Nederland werd de soort in alle ecoregio's waargenomen, maar het minst frequent op de hogere zandgronden en veengebieden. Meuffels (1974) meldt deze soort van schorren en slikken.
Fenologie – Nederland: één generatie per jaar (april-september). Vlaanderen: mei-oktober, met piek in juni-juli (één generatie). Overwintert in het larvale stadium.
Status – Nederland: zeldzaam (specimenonderzoek: 2,9% van Amersfoorthokken; Waarneming.nl: 19,1% van Amersfoorthokken). Vlaanderen: Rode Lijst (Pollet 2000): zeldzaam (code: Z); actuele zeldzaamheidsklasse: vrij zeldzaam (6% van de onderzochte UTM 5x5km-hokken). Duitsland (Meyer & Stark 2015): gekend van 4/13 deelstaten. Groot-Brittannië (Drake 2018): Least Concern (LC - IUCN).
Literatuur – Meuffels (1974, 1978, 2002).

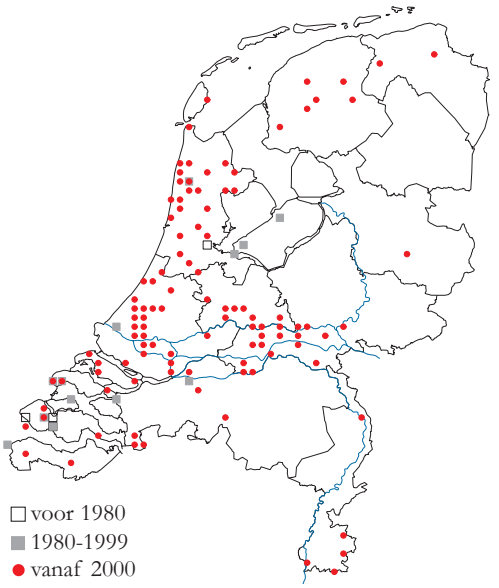

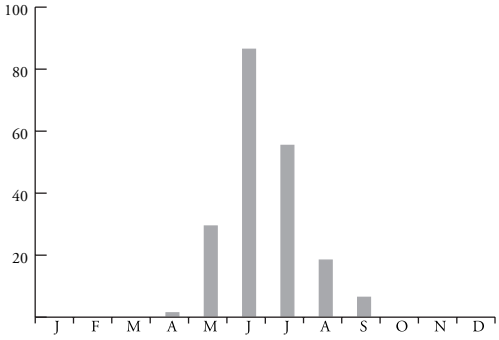

Schoenophilus versutus

Basisdata – 19 Amersfoorthokken (specimenonderzoek: 14 / Waarneming.nl: 5). Specimens: 15 ♂, 44 ♀. Meest recente record: 2022.
Identificatie – Parent (1938), d'Assis Fonseca (1978).
Globale verspreiding – West-Palaearctische soort. Europa: wijd verspreid. Buurlanden: Groot-Brittannië, Frankrijk, België, Duitsland en Denemarken. In België gekend van Vlaanderen en Wallonië (6 provincies).
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen in zeven provincies.
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: zandige habitats. Habitatvoorkeur: *S. versutus* is een zoutminnende soort van lichtrijke en vochtige, bij voorkeur vegetatieloze oevers van plassen en poelen op zand- en kleibodem. De soort komt het meest abundant voor in vochtige duinpannen en rond duinplassen in de kuststreek. In het binnenland zijn de meeste meldingen afkomstig uit rietlanden, moerassen en hooilanden (Pollet 2000).
Fenologie – Nederland: één generatie per jaar (mei-juli). Vlaanderen: mei-augustus, met piek in juli (één generatie). Overwintert in het larvale stadium.
Status – Nederland: zeer zeldzaam (specimenonderzoek: 0,8% van Amersfoorthokken; Waarneming.nl: 1,4% van Amersfoorthokken). Vlaanderen: Rode Lijst (Pollet 2000): vrij zeldzaam (code: vZ); actuele zeldzaamheidsklasse: vrij zeldzaam (6,7% van de onderzochte UTM 5x5km-hokken). Duitsland (Meyer & Stark 2015): gekend van 6/13 deelstaten. Groot-Brittannië (Drake 2018): Nationally Scarce (NS); Least Concern (LC - IUCN).
Literatuur – Meuffels (2002: als *Thinophilus* (*Schoenophilus*) *versutus*).

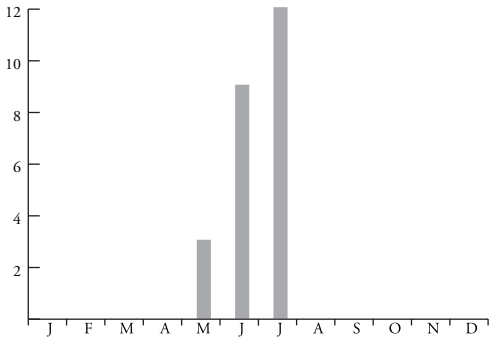

Sciapus albifrons

Basisdata – 1 Amersfoorthok (specimenonderzoek: 1 / Waarneming.nl: geen). Specimens: 1 ♂. Meest recente record: 1907.
Identificatie – Parent (1938), Meuffels & Grootaert (1990), Grichanov & Negrobov (2014).
Globale verspreiding – West-Palaearctische soort. Europa: vooral in het noordoosten, noordwesten en centrum, daarbuiten enkel gekend uit Finland en Roemenië. Buurlanden: Frankrijk, België en Duitsland. In België enkel gekend van Wallonië (1 provincie).
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen op slechts één plaats in Nederland: Oosterbeek (provincie Gelderland).
Ecologie en habitat – Ecoprofiel en habitatvoorkeur: ongekend.
Fenologie – Nederland: juli.
Status – Nederland: mogelijk uitgestorven. Duitsland (Meyer & Stark 2015): gekend van 10/13 deelstaten.
Literatuur – Meuffels (2002).

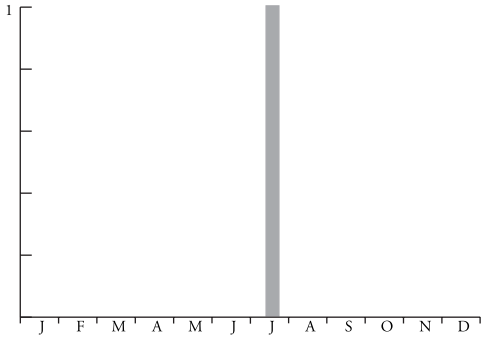

Sciapus basilicus

Basisdata – 24 Amersfoorthokken (specimenonderzoek: 22 / Waarneming.nl: 3). Specimens: 43 ♂, 21 ♀. Meest recente record: 2021.
Identificatie – Meuffels & Grootaert (1990), Grichanov & Negrobov (2014).
Globale verspreiding – Europese soort, met een beperkt verspreidingsgebied in het noorden, noordwesten en centrum. Buurlanden: Groot-Brittannië, Duitsland en Denemarken. In België enkel gekend van Vlaanderen (2 provincies).
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen in acht provincies.
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: ongekend. Habitatvoorkeur: *S. basilicus* werd frequent aangetroffen in grotendeels vegetatieloze zandgroeven (Roháček et al. 2021), maar is even goed abundant aangetroffen op de boomstam van een dode wilg (Pollet niet-gepubliceerde data). Een zandbodem lijkt belangrijk voor deze soort, al verklaart dit niet de verspreiding van de soort in Nederland. In Groot-Brittannië blijkt *S. basilicus* vooral op open stenige oevers voor te komen (Drake 2018).
Fenologie – Nederland: één generatie per jaar (mei-juli). Overwintert in het larvale stadium.
Status – Nederland: zeldzaam (specimenonderzoek: 3,6% van Amersfoorthokken; Waarneming.nl: 0,9% van Amersfoorthokken). Vlaanderen: actuele zeldzaamheidsklasse: niet bepaald. Duitsland (Meyer & Stark 2015): gekend van 2/13 deelstaten. Groot-Brittannië (Drake 2018): Nationally Rare (NR); Data Deficient (DD - IUCN).
Literatuur – Pollet & Meuffels (2016), Meuffels (2002).

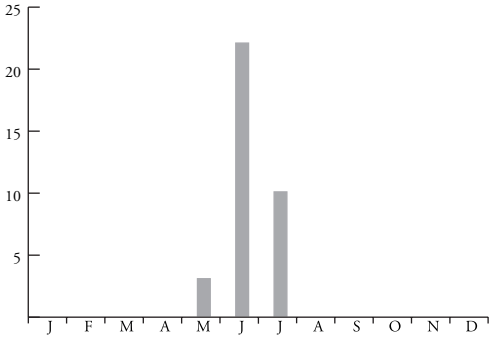

Sciapus contristans

Basisdata – 51 Amersfoorthokken (specimenonderzoek: 50 / Waarneming.nl: 1). Specimens: 179 ♂, 334 ♀. Meest recente record: 2022.
Identificatie – Meuffels & Grootaert (1990), Grichanov & Negrobov (2014).
Globale verspreiding – West-Palaearctische soort. Europa: wijd verspreid, vooral in het noordwesten en centrum. Buurlanden: Groot-Brittannië, Frankrijk, België, Duitsland en Denemarken. In België gekend van Vlaanderen en Wallonië (9 provincies).
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen in negen provincies, met een concentratie in de kustduinen en de hoger gelegen zandgronden in het binnenland.
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: zandige habitats. Habitatvoorkeur: al komt *S. contristans* relatief algemeen voor, toch blijkt de soort beperkt tot droge zandgronden, waar ze voorkomt in landduinen, open naaldbossen en droge heidegebieden. In Vlaanderen komt ze vooral in het binnenland voor, terwijl ze in Nederland ook in de duinengordel wordt gevonden.
Fenologie – Nederland: één generatie per jaar (mei-september). Vlaanderen: mei-oktober, met piek in juli (één generatie). Overwintert in het larvale stadium.
Status – Nederland: vrij zeldzaam (specimenonderzoek: 5,5% van Amersfoorthokken; Waarneming.nl: 0,3% van Amersfoorthokken). Vlaanderen: Rode Lijst (Pollet 2000): onvoldoende gekend (code: ?); actuele zeldzaamheidsklasse: vrij algemeen (10,4% van de onderzochte UTM 5x5km-hokken). Duitsland (Meyer & Stark 2015): gekend van 10/13 deelstaten. Groot-Brittannië (Drake 2018): Least Concern (LC - IUCN).
Literatuur – Meuffels (2002).

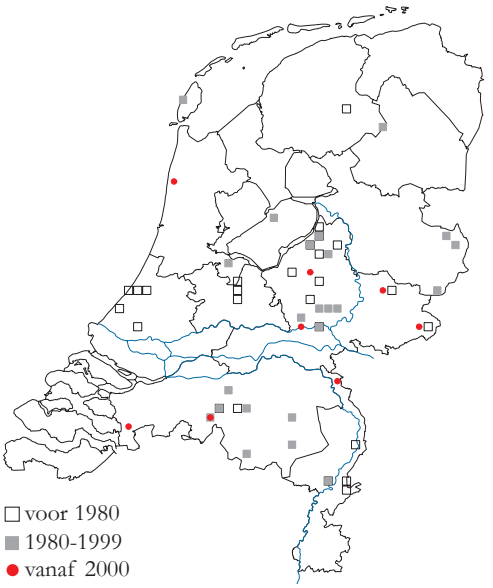

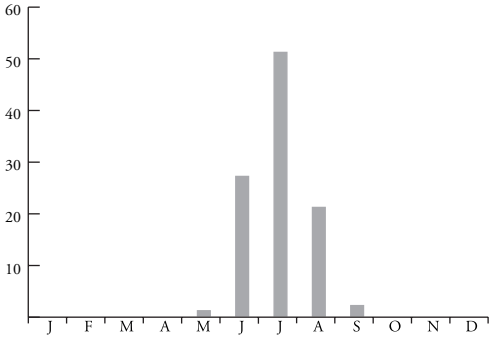

Sciapus laetus

Basisdata – 75 Amersfoorthokken (specimenonderzoek: 51 / Waarneming.nl: 31). Specimens: 322 ♂, 532 ♀. Meest recente record: 2022.
Identificatie – Parent (1938), d'Assis Fonseca (1978), Meuffels & Grootaert (1990), Grichanov & Negrobov (2014).
Globale verspreiding – Europese soort, enkel gekend uit het noordwesten en Noord-Portugal (Pollet et al. 2019). Buurlanden: Groot-Brittannië, Frankrijk, België en Duitsland. In België enkel gekend van Vlaanderen (3 provincies).
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen in elf provincies, met een concentratie in de kustduinen en de achterliggende zeekleizone.
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: kustduinen. Habitatvoorkeur: *S. laetus* is een zoutminnende soort die vooral voorkomt in open moerassen op klei- en zandbodems. Ze vertoont een voorkeur voor zilte graslanden (Pollet 2000).
Fenologie – Nederland: één generatie per jaar (mei-september). Vlaanderen: juni-september, met piek in augustus (één generatie). Overwintert in het larvale stadium.
Status – Nederland: vrij zeldzaam (specimenonderzoek: 6,5% van Amersfoorthokken; Waarneming.nl: 8,4% van Amersfoorthokken). Vlaanderen: Rode Lijst (Pollet 2000): bedreigd (code: 2); actuele zeldzaamheidsklasse: vrij zeldzaam (6% van de onderzochte UTM 5x5km-hokken). Duitsland (Meyer & Stark 2015): gekend van 5/13 deelstaten. Groot-Brittannië (Drake 2018): Nationally Scarce (NS); Least Concern (LC - IUCN).
Literatuur – Meuffels (2002).

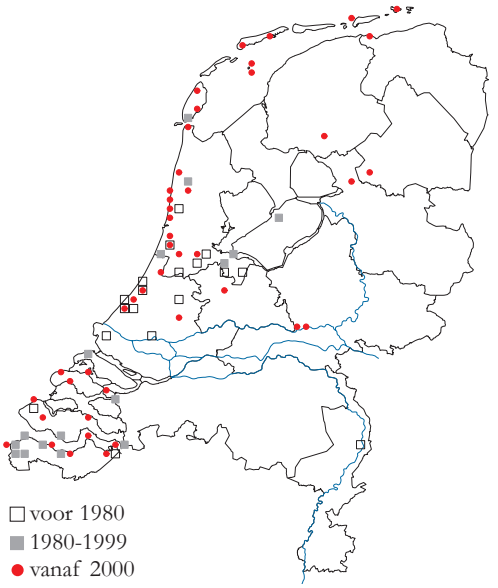

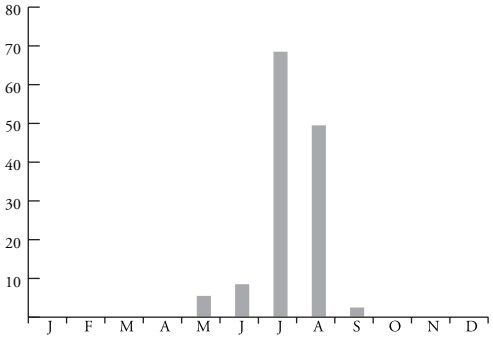

Sciapus lobipes

Basisdata – 22 Amersfoorthokken (specimenonderzoek: 21 / Waarneming.nl: 1). Specimens: 24 ♂, 6 ♀. Meest recente record: 2020.
Identificatie – Parent (1938), Meuffels & Grootaert (1990), Grichanov & Negrobov (2014).
Globale verspreiding – Europese soort, met zwaartepunt in het noordwesten en centrum; daarbuiten enkel gekend uit Finland, Polen en Spanje. Buurlanden: België, Duitsland en Denemarken. In België gekend van Vlaanderen en Wallonië (5 provincies).
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen in acht provincies.
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: bossen. Habitatvoorkeur: *S. lobipes* lijkt aan droge zandgrond gebonden, waar ze voorkomt in stuifzandduinen en schrale graslanden maar evenzeer in kleine bossen en in tuinen. De soort werd vrij talrijk op Rottumerplaat (Eemsmond) verzameld.
Fenologie – Nederland: één generatie per jaar (mei-augustus). Vlaanderen: mei-september, met piek in juni-juli (één generatie). Overwintert in het larvale stadium.
Status – Nederland: uiterst zeldzaam (specimenonderzoek: 0,6% van Amersfoorthokken; Waarneming.nl: 0,3% van Amersfoorthokken). Vlaanderen: Rode Lijst (Pollet 2000): zeldzaam (code: Z); actuele zeldzaamheidsklasse: vrij zeldzaam (6,3% van de onderzochte UTM 5x5km-hokken). Duitsland (Meyer & Stark 2015): gekend van 6/13 deelstaten.
Literatuur – Meuffels (2002).

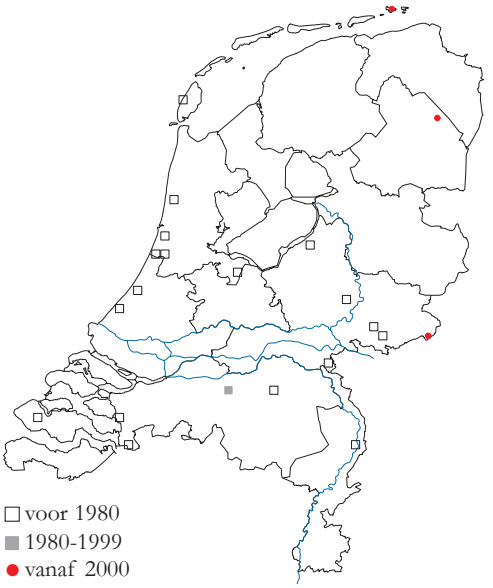

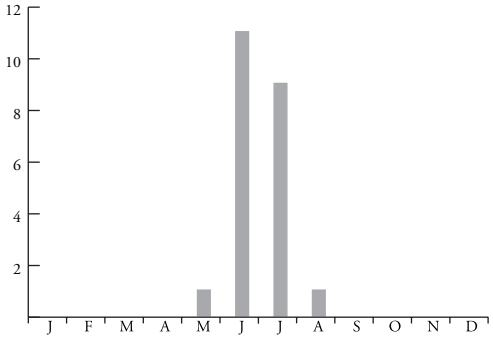

Sciapus longulus

Basisdata – 48 Amersfoorthokken (specimenonderzoek: 41 / Waarneming.nl: 7). Specimens: 69 ♂, 35 ♀. Meest recente record: 2022.
Identificatie – Parent (1938), d'Assis Fonseca (1978), Meuffels & Grootaert (1990), Grichanov & Negrobov (2014).
Globale verspreiding – West-Palaearctische soort. Europa: wijd verspreid. Buurlanden: Groot-Brittannië, Frankrijk, België, Duitsland en Denemarken. In België gekend van Vlaanderen en Wallonië (8 provincies).
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen in elf provincies.
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: grasland. Habitatvoorkeur: de droogteminnende *S. longulus* komt vooral voor in struwelen en grazige vegetaties op zandgrond (Meyer & Heydemann 1990, Pollet 2000). Deze soort komt in alle ecoregio's in Nederland voor.
Fenologie – Nederland: één generatie per jaar (juni-september). Vlaanderen: juni-juli (één generatie). Overwintert in het larvale stadium.
Status – Nederland: zeldzaam (specimenonderzoek: 4,0% van Amersfoorthokken; Waarneming.nl: 1,4% van Amersfoorthokken). Vlaanderen: Rode Lijst (Pollet 2000): bedreigd (code: 2); actuele zeldzaamheidsklasse: zeldzaam (2,2% van de onderzochte UTM 5x5km-hokken). Duitsland (Meyer & Stark 2015): gekend van 11/13 deelstaten. Groot-Brittannië (Drake 2018): Least Concern (LC - IUCN).
Literatuur – Meuffels (2002).

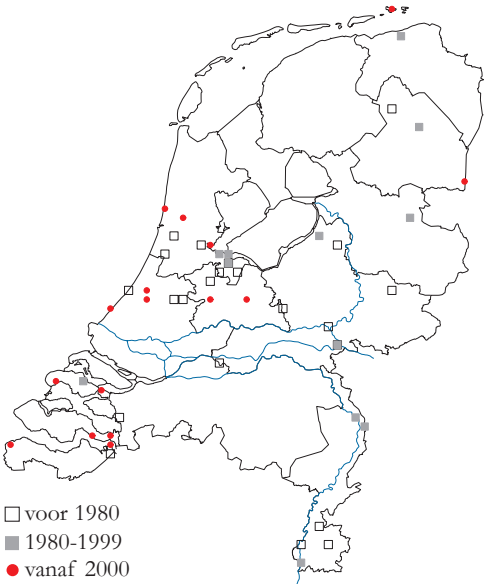

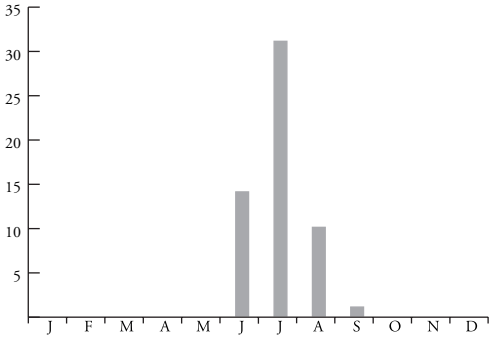

Sciapus maritimus

Basisdata – 15 Amersfoorthokken (specimenonderzoek: 14 / Waarneming.nl: 2). Specimens: 56 ♂, 94 ♀. Meest recente record: 2021.
Identificatie – d'Assis Fonseca (1978), Meuffels & Grootaert (1990), Grichanov & Negrobov (2014).
Globale verspreiding – West-Palaearctische soort. Europa: wijd verspreid, minder in het zuiden. Buurlanden: Groot-Brittannië, Frankrijk, België, Duitsland en Denemarken. In België enkel gekend van Vlaanderen (2 provincies).
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen in vijf kustprovincies: Groningen, Friesland, Noord-Holland, Zuid-Holland en Zeeland.
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: duingraslanden. Habitatvoorkeur: *S. maritimus* is een uitgesproken stenotope soort van open, droge tot matig vochtige, kortgrazige duinbiotopen en kan bijzonder abundant gevonden worden in mosvegetaties, duinpannen en in ijle helmvegetaties aan de rand van schorren (Pollet 2000, Drake 2018).
Fenologie – Nederland: één generatie per jaar (juni-augustus). Vlaanderen: mei-september, met piek in juli (één generatie). Overwintert in het larvale stadium.
Status – Nederland: zeer zeldzaam (specimenonderzoek: 1,9% van Amersfoorthokken; Waarneming.nl: 0,6% van Amersfoorthokken). Vlaanderen: Rode Lijst (Pollet 2000): bedreigd (code: 2); actuele zeldzaamheidsklasse: zeldzaam (3,7% van de onderzochte UTM 5x5km-hokken). Duitsland (Meyer & Stark 2015): gekend van 4/13 deelstaten. Groot-Brittannië (Drake 2018): Nationally Rare (NR); Data Deficient (DD - IUCN).
Literatuur – Meuffels (1978, 2002).

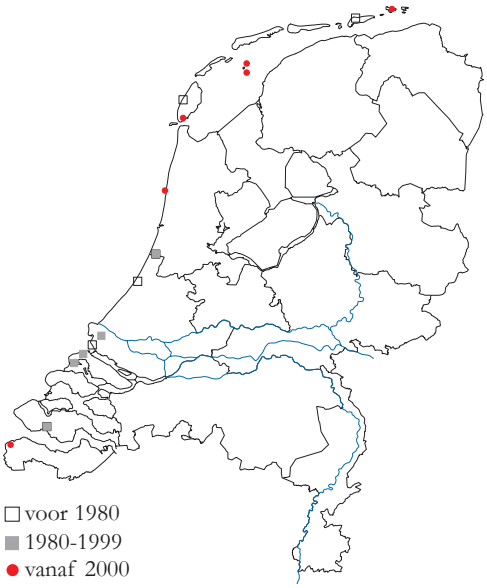

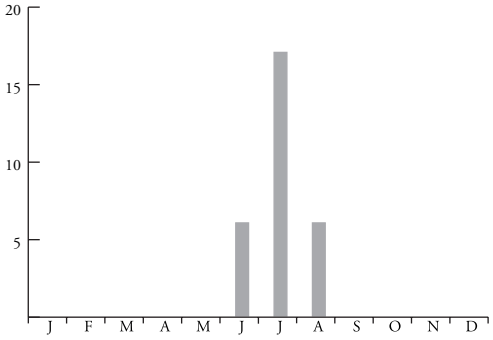

Sciapus nervosus

Basisdata – 12 Amersfoorthokken (specimenonderzoek: 11 / Waarneming.nl: 1). Specimens: 15 ♂, 16 ♀. Meest recente record: 2022.
Identificatie – Parent (1938), Meuffels & Grootaert (1990), Grichanov & Negrobov (2014).
Globale verspreiding – Overwegend Palaearctische soort, die ook in de Oriëntaalse regio voorkomt. Europa: wijd verspreid, minder in het zuiden. Buurlanden: Frankrijk, België, Duitsland en Denemarken. In België gekend van Vlaanderen en Wallonië (4 provincies).
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen in zes provincies, maar recent enkel gekend van Burgers Zoo te Arnhem (provincie Gelderland).
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: ongekend. Habitatvoorkeur: de ecologie van deze soort is niet goed gekend. In Nederland lijkt de soort beperkt tot de hogere zandgronden.
Fenologie – Nederland: één generatie per jaar (juni-juli en september). Vlaanderen: augustus (één generatie). Overwintert in het larvale stadium.
Status – Nederland: uiterst zeldzaam (specimenonderzoek: 0% van Amersfoorthokken; Waarneming.nl: 0,3% van Amersfoorthokken). Vlaanderen: Rode Lijst (Pollet 2000): onvoldoende gekend (code: ?); actuele zeldzaamheidsklasse: uiterst zeldzaam (0,4% van de onderzochte UTM 5x5km-hokken). Duitsland (Meyer & Stark 2015): gekend van 9/13 deelstaten.
Literatuur – Meuffels (2002).

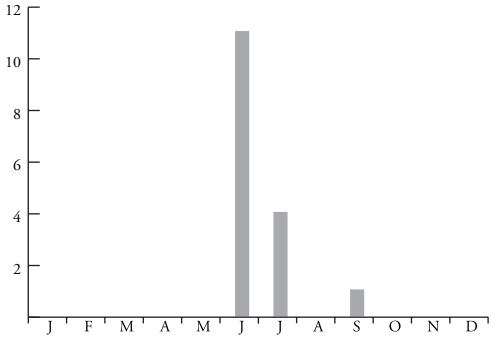

Sciapus pallens

Basisdata – 3 Amersfoorthokken (specimenonderzoek: 2 / Waarneming.nl: 2). Specimens: 1 ♂. Meest recente record: 2022.
Identificatie – Parent (1938), Meuffels & Grootaert (1990), Grichanov & Negrobov (2014).
Globale verspreiding – Holarctische soort. Europa: wijd verspreid. Buurlanden: Frankrijk en België. In België gekend van Vlaanderen en Wallonië (2 provincies).
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen in drie provincies: Overijssel, Noord-Brabant en Noord-Holland.
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: habitat onvoldoende gekend. Habitatvoorkeur: deze soort is niet inheems in onze contreien en wordt zowel binnenshuis (Pollet niet-gepubliceerde data) als in tuinen waargenomen (Sivell 2019).
Fenologie – Nederland: mogelijk slechts één generatie per jaar (juni-juli en oktober-november).
Status – Nederland: uiterst zeldzaam (specimenonderzoek: 0% van Amersfoorthokken; Waarneming.nl: 0,6% van Amersfoorthokken). Vlaanderen: actuele zeldzaamheidsklasse: niet bepaald.
Literatuur – Meuffels (2002).

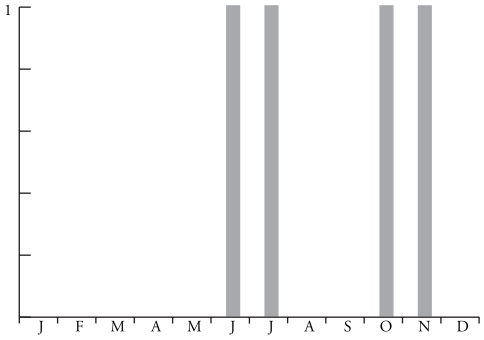

Sciapus platypterus

Basisdata – 274 Amersfoorthokken (specimenonderzoek: 135 / Waarneming.nl: 176). Specimens: 834 ♂, 875 ♀. Meest recente record: 2022.
Identificatie – Parent (1938), d'Assis Fonseca (1978), Meuffels & Grootaert (1990), Grichanov & Negrobov (2014).
Globale verspreiding – West-Palaearctische soort. Europa: wijd verspreid, vooral in het noorden, noordwesten en centrum. Buurlanden: Groot-Brittannië, Frankrijk, België, Duitsland en Denemarken. In België gekend van Vlaanderen en Wallonië (11 provincies).
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen in alle provincies.
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: bossen. Habitatvoorkeur: *S. platypterus* is veruit de meest algemene soort uit dit genus. In tegenstelling tot de meeste andere *Sciapus*-soorten wordt deze soort vooral op boomstammen waargenomen. Ze wordt wél enkel in beboste biotopen gevonden, van tuinen tot vochtige oude bossen.
Fenologie – Nederland: één generatie per jaar (mei-oktober). Vlaanderen: mei-september, met piek in juni (één generatie). Overwintert in het larvale stadium.
Status – Nederland: zeer algemeen (specimenonderzoek: 14% van Amersfoorthokken; Waarneming.nl: 37,1% van Amersfoorthokken). Vlaanderen: Rode Lijst (Pollet 2000): momenteel niet bedreigd (code: N); actuele zeldzaamheidsklasse: zeer algemeen (43,5% van de onderzochte UTM 5x5km-hokken). Duitsland (Meyer & Stark 2015): gekend van 12/13 deelstaten. Groot-Brittannië (Drake 2018): Least Concern (LC - IUCN).
Literatuur – Meuffels (2002).

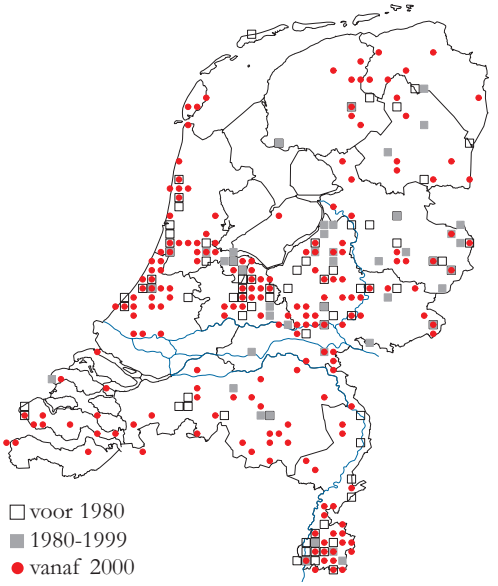

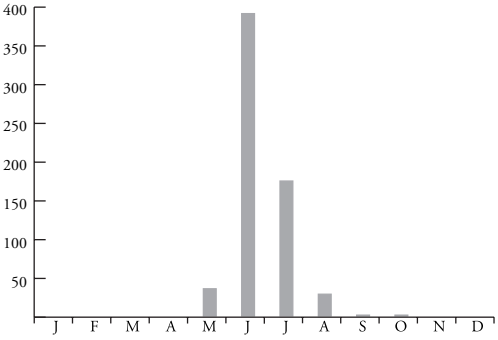

Sciapus wiedemanni (fig. 13)

Basisdata – 158 Amersfoorthokken (specimenonderzoek: 129 / Waarneming.nl: 38). Specimens: 558 ♂, 466 ♀. Meest recente record: 2022.
Identificatie – d'Assis Fonseca (1978), Meuffels & Grootaert (1990), Grichanov & Negrobov (2014).
Globale verspreiding – Overwegend West-Palaearctische soort, die ook voorkomt in Noord-Amerika. Europa: vooral in het noorden, noordwesten en centrum, daarbuiten enkel gekend uit Polen, Portugal (Pollet et al. 2019), Spanje, Italië en Roemenië. Buurlanden: Groot-Brittannië, Frankrijk, België, Duitsland en Denemarken. In België gekend van Vlaanderen en Wallonië (9 provincies).
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen in alle provincies.
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: diverse habitattypen (eurytoop). Habitatvoorkeur: *S. wiedemanni* is een algemene soort van zandgronden, waar ze vooral in open droge biotopen voorkomt.
Fenologie – Nederland: één generatie per jaar (mei-september). Vlaanderen: mei-oktober, met piek in juli (één generatie). Overwintert in het larvale stadium.
Status – Nederland: algemeen (specimenonderzoek: 15,5% van Amersfoorthokken; Waarneming.nl: 7,2% van Amersfoorthokken). Vlaanderen: Rode Lijst (Pollet 2000): momenteel niet bedreigd (code: N); actuele zeldzaamheidsklasse: zeer algemeen (31,2% van de onderzochte UTM 5x5km-hokken). Duitsland (Meyer & Stark 2015): gekend van 10/13 deelstaten. Groot-Brittannië (Drake 2018): Least Concern (LC - IUCN).
Literatuur – Meuffels (2002).

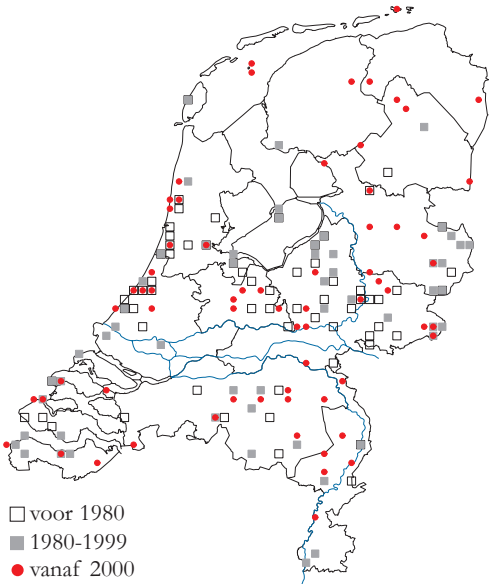

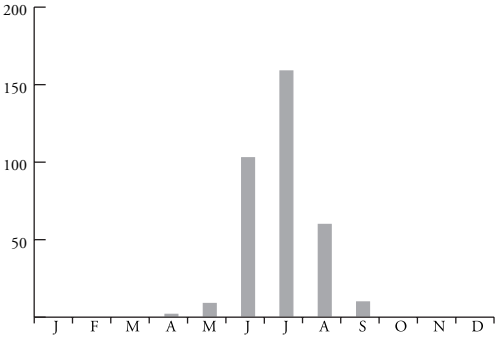

Sciapus zonatulus

Basisdata – 42 Amersfoorthokken (specimenonderzoek: 40 / Waarneming.nl: 2). Specimens: 44 ♂, 39 ♀. Meest recente record: 2021.
Identificatie – Meuffels & Grootaert (1990), Grichanov & Negrobov (2014).
Globale verspreiding – Europese soort, met zwaartepunt in het noorden en noordwesten, daarbuiten enkel gekend uit Zwitserland, Polen, Portugal (Pollet et al. 2019) en Spanje. Buurlanden: Groot-Brittannië, België, Duitsland en Denemarken. In België gekend van Vlaanderen en Wallonië (8 provincies).
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen in tien provincies.
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: zandige habitats. Habitatvoorkeur: net als de vorige soort, verkiest *S. zonatulus* zandgronden waar ze vooral in open kortgrazige vegetaties (bv. stuifzandduinen) gevonden wordt (zie ook Drake 2018).
Fenologie – Nederland: één generatie per jaar (mei-september). Vlaanderen: april-september, met piek in juni (één generatie). Overwintert in het larvale stadium.
Status – Nederland: zeldzaam (specimenonderzoek: 3,3% van Amersfoorthokken; Waarneming.nl: 0,6% van Amersfoorthokken). Vlaanderen: Rode Lijst (Pollet 2000): onvoldoende gekend (code: ?); actuele zeldzaamheidsklasse: vrij zeldzaam (6,3% van de onderzochte UTM 5x5km-hokken). Duitsland (Meyer & Stark 2015): gekend van 2/13 deelstaten. Groot-Brittannië (Drake 2018): Nationally Rare (NR); Data Deficient (DD - IUCN).
Literatuur – Meuffels (2002).

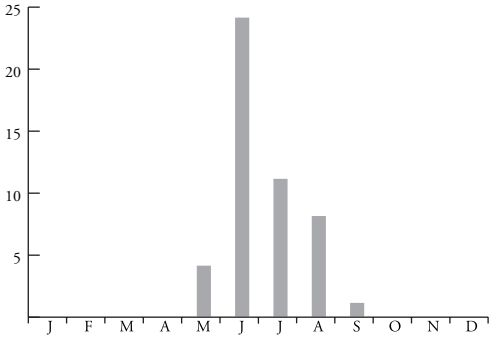

Sybistroma crinipes (fig. 6)

Basisdata – 5 Amersfoorthokken (specimenonderzoek: 4 / Waarneming.nl: 1). Specimens: 13 ♂, 8 ♀. Meest recente record: 2021.
Identificatie – Parent (1938: als *Hypophyllus crinipes*), d'Assis Fonseca (1978: als *Hypophyllus crinipes*).
Globale verspreiding – West-Palaearctische soort. Europa: vooral in het noordwesten en centrum, daarbuiten enkel gekend uit Zweden, Polen, Italië en Roemenië. Buurlanden: Groot-Brittannië, Frankrijk, België, Duitsland en Denemarken. In België gekend van Vlaanderen en Wallonië (6 provincies).
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen in vier provincies: Noord-Holland, Zuid-Holland, Overijssel en Limburg.
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: moerassen. Habitatvoorkeur: *S. crinipes* is een stenotope vochtminnende soort van broekbossen, in het bijzonder elzenbroekbossen. Meuffels (1978) verzamelde verschillende exemplaren van deze soort in hellingbossen in Zuid-Limburg.
Fenologie – Nederland: één generatie per jaar (mei-juli). Vlaanderen: juni (één generatie). Overwintert in het larvale stadium.
Status – Nederland: uiterst zeldzaam (specimenonderzoek: 0,4% van Amersfoorthokken; Waarneming.nl: 0,3% van Amersfoorthokken). Vlaanderen: Rode Lijst (Pollet 2000): uitgestorven in Vlaanderen (code: 0); actuele zeldzaamheidsklasse: uiterst zeldzaam (0,7% van de onderzochte UTM 5x5km-hokken). Duitsland (Meyer & Stark 2015): gekend van 10/13 deelstaten. Groot-Brittannië (Drake 2018): Least Concern (LC - IUCN).
Literatuur – Meuffels (1978, 2002: als *Hypophyllus crinipes*).

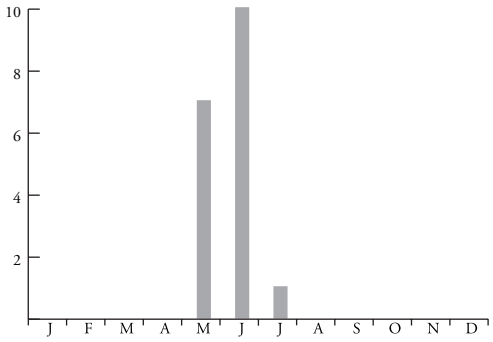

Sybistroma discipes

Basisdata – 8 Amersfoorthokken (specimenonderzoek: 8 / Waarneming.nl: geen). Specimens: 14 ♂, 5 ♀. Meest recente record: 1921.
Identificatie – Parent (1938: als *Hypophyllus discipes*), d'Assis Fonseca (1978: als *Hypophyllus discipes*).
Globale verspreiding – West-Palaearctische soort. Europa: wijd verspreid, vooral in het noordwesten en centrum, ontbreekt in het zuidwesten. Buurlanden: Groot-Brittannië, Frankrijk, België, Duitsland en Denemarken. In België gekend van Vlaanderen en Wallonië (4 provincies).
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen in vijf provincies: Noord-Holland, Utrecht, Zuid-Holland, Zeeland en Limburg.
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: bossen. Habitatvoorkeur: net als *S. crinipes* is *S. discipes* vochtminnend en werd tot hier toe gevonden langsheen bosbeekjes en aan kleine watervallen in bosgebied (zie ook Drake 2018).
Fenologie – Nederland: één generatie per jaar (juni-augustus). Vlaanderen: augustus (één generatie). Overwintert in het larvale stadium.
Status – Nederland: mogelijk uitgestorven. Vlaanderen: Rode Lijst (Pollet 2000): onvoldoende gekend (code: ?); actuele zeldzaamheidsklasse: uiterst zeldzaam (0,4% van de onderzochte UTM 5x5km-hokken). Duitsland (Meyer & Stark 2015): gekend van 9/13 deelstaten. Groot-Brittannië (Drake 2018): Least Concern (LC - IUCN).
Literatuur – Meuffels (2002: als *Hypophyllus discipes*).

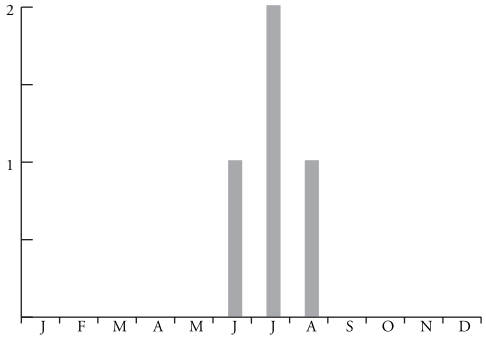

Sybistroma nodicornis

Basisdata – 9 Amersfoorthokken (specimenonderzoek: 5 / Waarneming.nl: 4). Specimens: 5 ♂, 26 ♀. Meest recente record: 2022.
Identificatie – Parent (1938).
Globale verspreiding – West-Palaearctische soort. Europa: wijd verspreid, vooral in het noordwesten en centrum, ontbreekt in het zuidwesten. Buurlanden: Frankrijk, België en Duitsland. In België gekend van Vlaanderen en Wallonië (10 provincies).
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen in vier provincies: Zuid-Holland, Zeeland, Gelderland en Limburg.
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: oevers. Habitatvoorkeur: *S. nodicornis* wordt het meest talrijk aangetroffen nabij open water, vaak in beboste biotopen of struwelen, maar de soort is ook regelmatig in rietlanden vastgesteld. Ze lijkt oligotrofe biotopen te mijden. Meuffels (1974) vermeldt *S. nodicornis* van lage oeverbegroeiing langs kleine bronbeekjes op een helling in Zuid-Limburg.
Fenologie – Nederland: één generatie per jaar (april-juni). Vlaanderen: mei-juli, met piek in juni (één generatie). Overwintert in het larvale stadium.
Status – Nederland: zeer zeldzaam (specimenonderzoek: 0,6% van Amersfoorthokken; Waarneming.nl: 1,2% van Amersfoorthokken). Vlaanderen: Rode Lijst (Pollet 2000): vrij zeldzaam (code: vZ); actuele zeldzaamheidsklasse: vrij zeldzaam (6,7% van de onderzochte UTM 5x5km-hokken). Duitsland (Meyer & Stark 2015): gekend van 7/13 deelstaten.
Literatuur – Meuffels (1974, 2002).

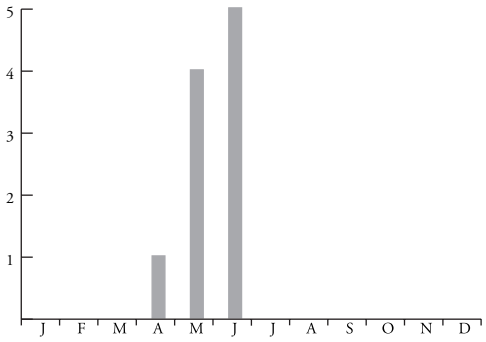

Sybistroma obscurellus

Basisdata – 36 Amersfoorthokken (specimenonderzoek: 24 / Waarneming.nl: 15). Specimens: 58 ♂, 53 ♀. Meest recente record: 2021.
Identificatie – Parent (1938: als *Hypophyllus obscurellus*), d'Assis Fonseca (1978: als *Hypophyllus obscurellus*).
Globale verspreiding – Overwegend Europese soort, met zwaartepunt in Noord-, Noordwest- en Centraal-Europa; daarbuiten enkel gekend uit Oekraïne. Buurlanden: Groot-Brittannië, Frankrijk, België, Duitsland en Denemarken. In België gekend van Vlaanderen en Wallonië (11 provincies).
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen in tien provincies.
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: bossen. Habitatvoorkeur: *S. obscurellus* is de meeste algemene soort uit dit genus maar vertoont een gelijkaardige habitatvoorkeur als de overige soorten. Ze komt vooral in vochtige loofbossen op zandleem- en leembodems voor.
Fenologie – Nederland: één generatie per jaar (mei-oktober). Vlaanderen: mei-oktober, met piek in juli (één generatie). Overwintert in het larvale stadium.
Status – Nederland: zeldzaam (specimenonderzoek: 2,5% van Amersfoorthokken; Waarneming.nl: 4,1% van Amersfoorthokken). Vlaanderen: Rode Lijst (Pollet 2000): momenteel niet bedreigd (code: N); actuele zeldzaamheidsklasse: algemeen (17,5% van de onderzochte UTM 5x5km-hokken). Duitsland (Meyer & Stark 2015): gekend van 10/13 deelstaten. Groot-Brittannië (Drake 2018): Least Concern (LC - IUCN) (als *S. obscurellum*).
Literatuur – Meuffels (2002: als *Hypophyllus obscurellus*).

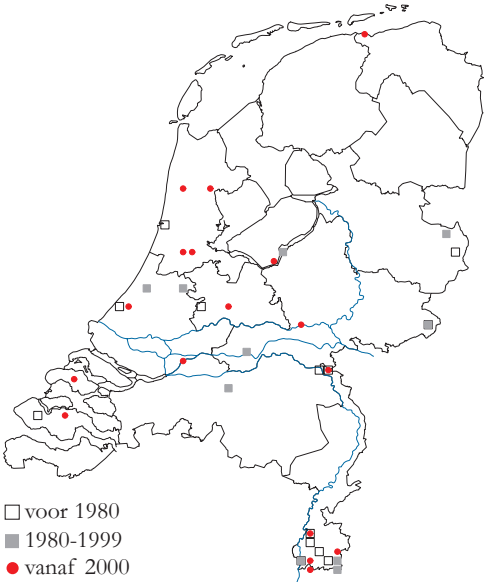

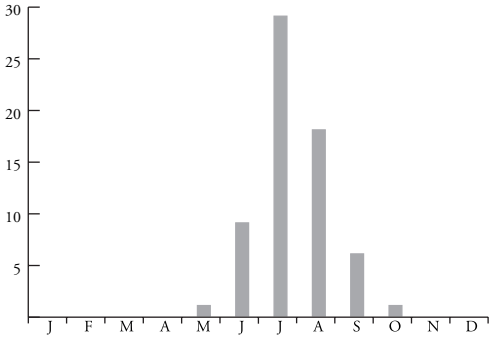

Sympycnus aeneicoxa

Basisdata – 1 Amersfoorthok (specimenonderzoek: 1 / Waarneming.nl: geen). Specimens: 1 ♂. Meest recente record: 1969.
Identificatie – Parent (1938), d'Assis Fonseca (1978).
Globale verspreiding – West-Palaearctische soort. Europa: wijd verspreid, vooral in het noorden, noordwesten en centrum. Buurlanden: Groot-Brittannië, Frankrijk, België, Duitsland en Denemarken. In België enkel gekend van Wallonië (3 provincies).
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen op slechts één plaats in Nederland: Geulle in de ecoregio Zuid-Limburg (provincie Limburg).
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: moerassen. Habitatvoorkeur: *S. aeneicoxa* is een continentale soort van open moerassen in overwegend bosgebieden. Meuffels (1974) noemt dit een wijdverspreide soort in gebergten.
Fenologie – Nederland: juli.
Status – Nederland: mogelijk uitgestorven. Duitsland (Meyer & Stark 2015): gekend van 11/13 deelstaten. Groot-Brittannië (Drake 2018): Least Concern (LC - IUCN).
Literatuur – Meuffels (1974, 1978, 2002).

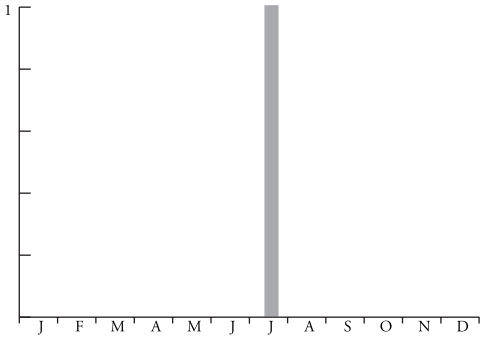

Sympycnus pulicarius

Basisdata – 262 Amersfoorthokken (specimenonderzoek: 191 / Waarneming.nl: 103). Specimens: 1.183 ♂, 1.137 ♀. Meest recente record: 2022.
Identificatie – Parent (1938: als *S. desoutteri* en *S. annulipes*), d'Assis Fonseca (1978: als *S. desoutteri*).
Globale verspreiding – Palaearctische soort met een wijde verspreiding in Europa. Ook gekend uit California (USA), wellicht als gevolg van introductie door de mens (Pollet et al. 2015). Buurlanden: Duitsland (Meyer & Stark 2015). In België gekend van Vlaanderen en Wallonië (11 provincies).
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen in alle provincies.
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: diverse habitattypen (eurytoop). Habitatvoorkeur: *S. pulicarius* is de meest algemene soort van dit genus in Europa. De soort komt nagenoeg overal voor, maar wordt het meest talrijk aangetroffen in open graslanden (Pollet et al. 2015).
Fenologie – Nederland: twee generaties per jaar (april-oktober). Vlaanderen: april-november, met pieken in juni en augustus (2 generaties). Overwintert in het larvale stadium.
Status – Nederland: algemeen (specimenonderzoek: 23,9% van Amersfoorthokken; Waarneming.nl: 24,9% van Amersfoorthokken). Vlaanderen: Rode Lijst (Pollet 2000): momenteel niet bedreigd (code: N); actuele zeldzaamheidsklasse: zeer algemeen (49,4% van de onderzochte UTM 5x5km-hokken). Duitsland (Meyer & Stark 2015): gekend van 12 /13 deelstaten (als *S. annulipes* en *S. pulicarius*). Groot-Brittannië (Drake 2018): Least Concern (LC - IUCN).
Literatuur – Meuffels (1974: als *S. desoutteri*), Meuffels (2002).

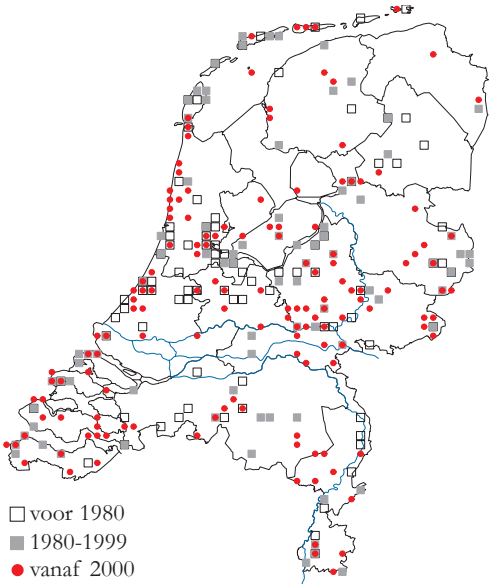

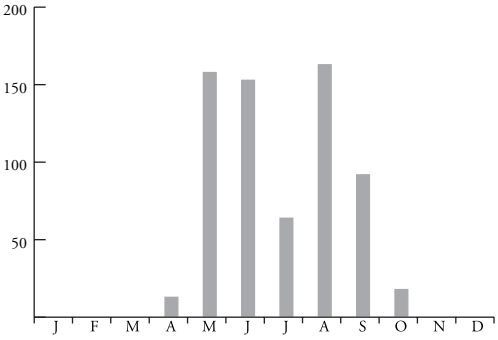

Syntormon bicolorellum

Basisdata – 23 Amersfoorthokken (specimenonderzoek: 13 / Waarneming.nl: 10). Specimens: 22 ♂, 26 ♀. Meest recente record: 2022.
Identificatie – Parent (1938: als *Bathycranium bicolorellum*), d'Assis Fonseca (1978: als *Bathycranium bicolorellum*), Drake (2021).
Globale verspreiding – Overwegend West-Palaearctische soort, die ook voorkomt in de Oriëntaalse regio. Europa: vooral in het noorden, noordwesten en centrum, daarbuiten enkel gekend uit Polen en Roemenië. Buurlanden: Groot-Brittannië, Frankrijk, België, Duitsland en Denemarken. In België gekend van Vlaanderen en Wallonië (9 provincies).
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen in acht provincies.
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: bossen / moerassen. Habitatvoorkeur: *S. bicolorellum* is een vochtminnende soort van mesotrofe moerassen en wordt het meest talrijk aangetroffen in rietlanden, moerasspirearuigten en broekbossen.
Fenologie – Nederland: één generatie per jaar (mei-oktober). Vlaanderen: juni-oktober, met piek in juli-augustus (één generatie). Overwintert in het larvale stadium.
Status – Nederland: zeldzaam (specimenonderzoek: 1,7% van Amersfoorthokken; Waarneming.nl: 2,6% van Amersfoorthokken). Vlaanderen: Rode Lijst (Pollet 2000): momenteel niet bedreigd (code: N); actuele zeldzaamheidsklasse: vrij algemeen (10,4% van de onderzochte UTM 5x5km-hokken). Duitsland (Meyer & Stark 2015): gekend van 9/13 deelstaten. Groot-Brittannië (Drake 2018): Least Concern (LC - IUCN) (als *S. bicolorellus*).
Literatuur – Meuffels (2002: als *Bathycranium bicolorellum*).

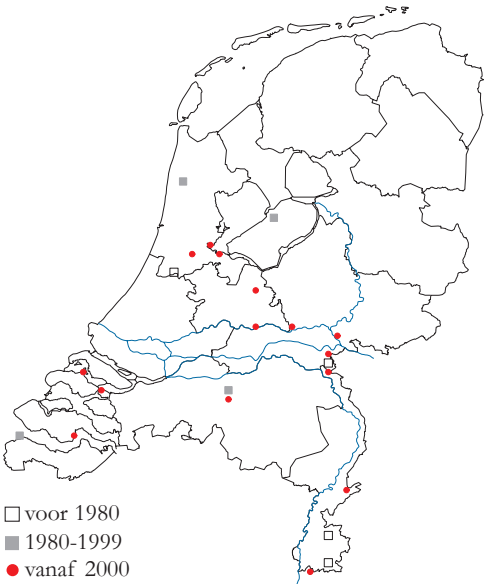

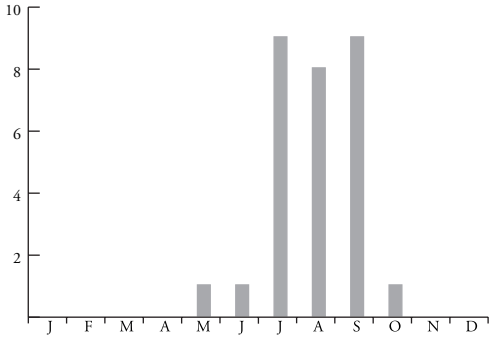

Syntormon denticulatum

Basisdata – 58 Amersfoorthokken (specimenonderzoek: 30 / Waarneming.nl: 29). Specimens: 55 ♂, 50 ♀. Meest recente record: 2022.
Identificatie – Parent (1938: als *Syntormon pumilus*), Negrobov (1975: als *Syntormon pumilus*), d'Assis Fonseca (1978: als *S. denticulatus*).
Globale verspreiding – West-Palaearctische soort. Europa: wijd verspreid, vooral in het noordwesten en centrum. Buurlanden: Groot-Brittannië, Frankrijk, België en Duitsland. In België gekend van Vlaanderen en Wallonië (10 provincies).
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen in tien provincies.
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: oevers. Habitatvoorkeur: *S. denticulatum* is een eerder eurytope soort van vochtige loofbossen, broekbossen en open moerassen, waar ze vooral gevonden wordt op modderige bodems met een ijle kruidenvegetatie.
Fenologie – Nederland: ten minste twee generaties per jaar, met records van elke maand van het jaar (januari-december). Vlaanderen: februari-oktober, met piek in juli (2 generaties). Overwintert vooral in het larvale stadium, mogelijk ook als adult.
Status – Nederland: zeldzaam (specimenonderzoek: 4,6% van Amersfoorthokken; Waarneming.nl: 7,8% van Amersfoorthokken). Vlaanderen: Rode Lijst (Pollet 2000): momenteel niet bedreigd (code: N); actuele zeldzaamheidsklasse: algemeen (19,3% van de onderzochte UTM 5x5km-hokken). Duitsland (Meyer & Stark 2015): gekend van 10 (als *S. denticulatum* en *S. rufipes*)/13 deelstaten. Groot-Brittannië (Drake 2018): Least Concern (LC - IUCN).
Literatuur – Meuffels (2002: als *S. denticulatus*).

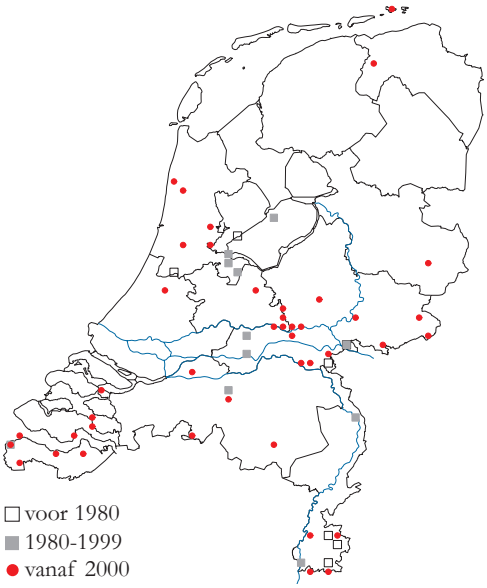

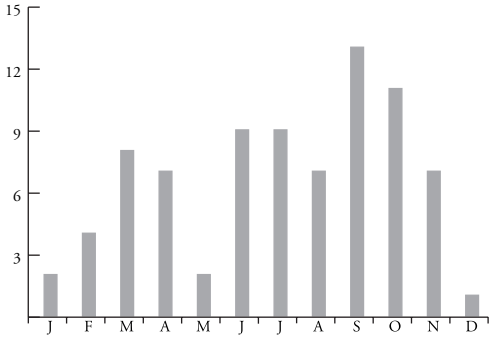

Syntormon filiger

Basisdata – 7 Amersfoorthokken (specimenonderzoek: 6 / Waarneming.nl: 1). Specimens: 3 ♂, 3 ♀. Meest recente record: 2021.
Identificatie – Parent (1938), Negrobov (1975), d'Assis Fonseca.
Globale verspreiding – Europese soort, met zwaartepunt in het noorden, noordwesten en centrum; buiten Europa enkel gekend uit Oekraïne. Buurlanden: Groot-Brittannië, Frankrijk, België, Duitsland en Denemarken. In België enkel gekend van Vlaanderen (3 provincies).
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen in vijf kustprovincies: Groningen, Friesland, Flevoland, Noord-Holland en Zeeland.
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: slikken en schorren. Habitatvoorkeur: *S. filiger* is een uitgesproken stenotope soort van slikken en schorren. Ze wordt ook wel gevonden op oevers van duinplassen met een zeer ijle vegetatie en in zilte graslanden (Emeis 1964, Meuffels 1978, Crossley 1987, Meyer & Heydemann 1990, Pollet 2000, Drake 2018).
Fenologie – Nederland: één generatie per jaar (juli-augustus). Vlaanderen: mei-september, met piek in juni (één generatie). Overwintert in het larvale stadium.
Status – Nederland: zeer zeldzaam (specimenonderzoek: 1,0% van Amersfoorthokken; Waarneming.nl: 0,3% van Amersfoorthokken). Vlaanderen: Rode Lijst (Pollet 2000): met uitsterven bedreigd (code: 1); actuele zeldzaamheidsklasse: zeldzaam (3% van de onderzochte UTM 5x5km-hokken). Duitsland (Meyer & Stark 2015): gekend van 5/13 deelstaten. Groot-Brittannië (Drake 2018): Nationally Scarce (NS); Least Concern (LC - IUCN).
Literatuur – Meuffels (1978, 2002).

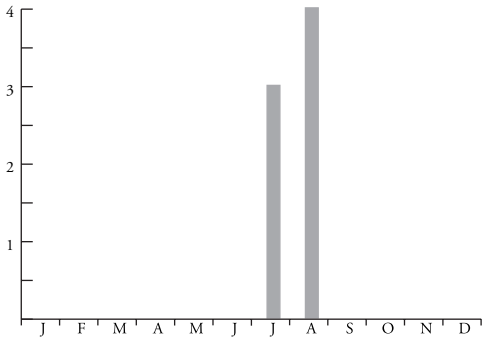

Syntormon fuscipes

Basisdata – 4 Amersfoorthokken (specimenonderzoek: 3 / Waarneming.nl: 1). Specimens: 3 ♂, 4 ♀. Meest recente record: 2014.
Identificatie – Parent (1938: als *S. spicatus*), Negrobov (1975: als *S. spicatus*), d'Assis Fonseca (1978: als *S. spicatus*).
Globale verspreiding – West-Palaearctische soort. Europa: wijd verspreid. Buurlanden: Groot-Brittannië, Frankrijk, België, Duitsland en Denemarken. In België gekend van Vlaanderen en Wallonië (4 provincies).
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen in drie provincies: Friesland, Limburg en Zeeland.
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: moerassen. Habitatvoorkeur: *S. fuscipes* is een stenotope soort van broekbossen en moerassen, bij voorkeur met een vochtige, modderige bodem, ijle kruidlaag en ten dele bebost (Pollet 2000, Pollet & Grootaert 2023). Bijna 50 jaar geleden merkte Meuffels (1974) reeds het sterk verbrokkelde verspreidingsgebied van deze soort in Nederland op.
Fenologie – Nederland: mogelijk slechts één generatie per jaar (juni-juli en oktober). Vlaanderen: mei-oktober, met piek in juni (één generatie). Overwintert in het larvale stadium.
Status – Nederland: uiterst zeldzaam (specimenonderzoek: 0,6% van Amersfoorthokken; Waarneming.nl: 0,3% van Amersfoorthokken). Vlaanderen: Rode Lijst (Pollet 2000): bedreigd (code: 2); actuele zeldzaamheidsklasse: zeer zeldzaam (1,1% van de onderzochte UTM 5x5km-hokken). Duitsland (Meyer & Stark 2015): gekend van 6/13 deelstaten. Groot-Brittannië (Drake 2018): Nationally Scarce (NS); Least Concern (LC - IUCN).
Literatuur – Meuffels (1974, 2002).

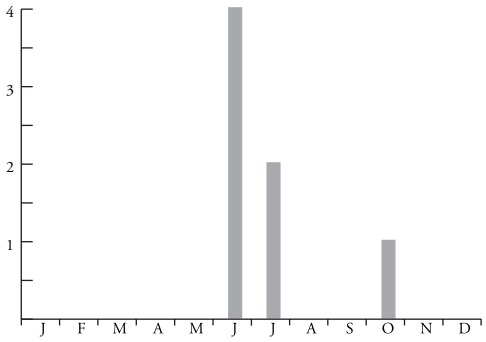

Syntormon metathesis

Basisdata – 16 Amersfoorthokken (specimenonderzoek: 9 / Waarneming.nl: 7). Specimens: 27 ♂, 35 ♀. Meest recente record: 2021.
Identificatie – Parent (1938), Negrobov (1975).
Globale verspreiding – Palaearctische soort. Europa: vooral in het noorden, noordwesten en centrum, daarbuiten enkel gekend uit Polen, Estland, Portugal (Pollet et al. 2019) en Spanje. Buurlanden: Frankrijk, België en Duitsland. In België gekend van Vlaanderen en Wallonië (5 provincies).
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen in zes provincies.
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: moerassen. Habitatvoorkeur: *S. metathesis* wordt beschreven als een koudeminnende soort (Brunel 1986) van zeer vochtige, lichtrijke moerassen met een vegetatie van zeggen of russen, niet zelden aan de oever van stilstaande, mesotrofe tot eutrofe wateren (Pollet 2000).
Fenologie – Nederland: ten minste twee generaties per jaar (maart-december). Vlaanderen: maart-augustus en oktober, met piek in mei (2 generaties). Overwintert in het larvale stadium.
Status – Nederland: zeer zeldzaam (specimenonderzoek: 1,7% van Amersfoorthokken; Waarneming.nl: 1,7% van Amersfoorthokken). Vlaanderen: Rode Lijst (Pollet 2000): zeer zeldzaam (code: zZ); actuele zeldzaamheidsklasse: vrij zeldzaam (5,6% van de onderzochte UTM 5x5km-hokken). Duitsland (Meyer & Stark 2015): gekend van 5/13 deelstaten.
Literatuur – Meuffels (1978, 2002), Pollet & Meuffels (2016).

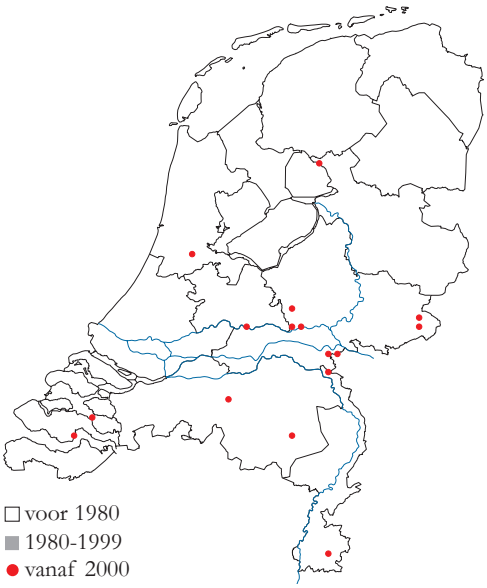

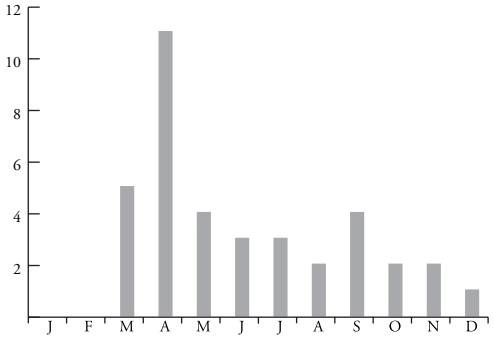

Syntormon monile

Basisdata – 1 Amersfoorthok (specimenonderzoek: 1 / Waarneming.nl: geen). Specimens: 1 ♀. Meest recente record: 2011.
Identificatie – Parent (1938: als *S. monilis*), Negrobov (1975: als *S. monilis*), d'Assis Fonseca (1978: als *S. monilis*), Drake (2021).
Globale verspreiding – Palaearctische soort. Europa: wijd verspreid, vooral in het noordwesten en centrum, ontbreekt in het zuidwesten en zuidoosten. Buurlanden: Groot-Brittannië, Frankrijk, België, Duitsland en Denemarken. In België gekend van Vlaanderen en Wallonië (4 provincies).
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen op slechts één plaats in Nederland: het Verdronken land van Saeftinghe (provincie Zeeland).
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: rietmoerassen. Habitatvoorkeur: *S. monile* komt vooral voor in een brede kustgordel waar ze gevonden wordt in rietlanden, hooilanden en zelfs broekbossen. In Vlaanderen wordt de plaats van deze soort in het binnenland ingenomen door de nauw verwante *S. submonilis*, die tot hier toe nog niet werd waargenomen in Nederland.
Fenologie – Nederland: juni. Vlaanderen: juni-juli (één generatie). Overwintert in het larvale stadium.
Status – Nederland: uiterst zeldzaam (specimenonderzoek: 0,2% van Amersfoorthokken). Vlaanderen: actuele zeldzaamheidsklasse: zeer zeldzaam (1,5% van de onderzochte UTM 5x5km-hokken); de Rode Lijststatus in Pollet (2000) was gebaseerd op data van zowel *S. monile* als *S. submonilis* en dus niet betrouwbaar. Duitsland (Meyer & Stark 2015): gekend van 7/13 deelstaten. Groot-Brittannië (Drake 2018): Nationally Scarce (NS); Least Concern (LC - IUCN).
Literatuur – Meuffels (1978, 2002: als *S. monilis*).

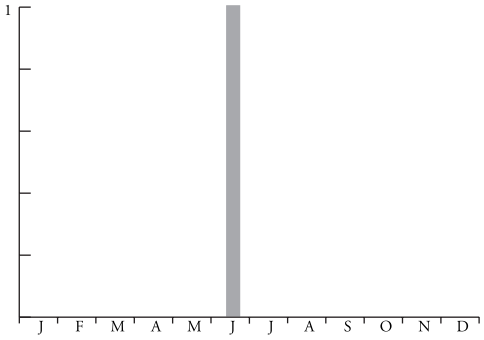

Syntormon pallipes

Basisdata – 116 Amersfoorthokken (specimenonderzoek: 104 / Waarneming.nl: 19). Specimens: 375 ♂, 220 ♀. Meest recente record: 2022.
Identificatie – Parent (1938), Negrobov (1975), d'Assis Fonseca (1978), Drake (2020).
Globale verspreiding – Palaearctische soort. Europa: wijd verspreid. Buurlanden: Groot-Brittannië, Frankrijk, België, Duitsland en Denemarken. In België gekend van Vlaanderen en Wallonië (11 provincies).
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen in elf provincies.
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: oevers. Habitatvoorkeur: *S. pallipes* is de meest eurytope soort van dit genus en kan beschouwd worden als een oeversoort. Ze wordt aangetroffen in diverse biotopen, van slikken en schorren tot vochtige bossen op leembodem. Ze lijkt oligotrofe condities te mijden.
Fenologie – Nederland: twee generaties per jaar (april-november). Vlaanderen: maart-oktober, met piek in mei (2 generaties). Overwintert in het larvale stadium.
Status – Nederland: vrij zeldzaam (specimenonderzoek: 9,9% van Amersfoorthokken; Waarneming.nl: 4,1% van Amersfoorthokken). Vlaanderen: Rode Lijst (Pollet 2000): momenteel niet bedreigd (code: N); actuele zeldzaamheidsklasse: algemeen (24,5% van de onderzochte UTM 5x5km-hokken). Duitsland (Meyer & Stark 2015): gekend van 9/13 deelstaten. Groot-Brittannië (Drake 2018): Least Concern (LC - IUCN).
Literatuur – Meuffels (2002).

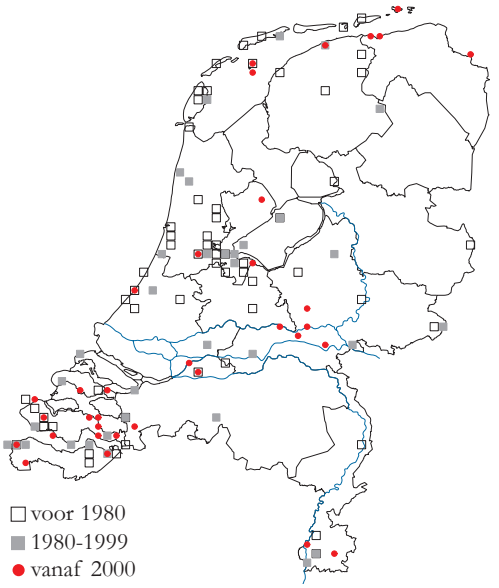

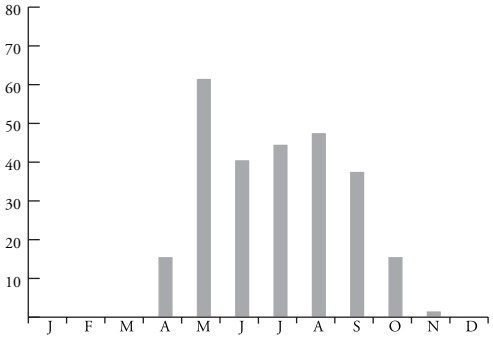

Syntormon pseudospicatum

Basisdata – 24 Amersfoorthokken (specimenonderzoek: 14 / Waarneming.nl: 10). Specimens: 1.030 ♂, 284 ♀. Meest recente record: 2022.
Identificatie – Negrobov (1975: als *S. pseudospicatus*), Drake (2020).
Globale verspreiding – Palaearctische soort. Europa: momenteel enkel gekend uit Groot-Brittannië, België, Nederland, Duitsland (Meyer & Stark 2015), Hongarije, Spanje, Portugal, Italië en Kreta. In België enkel gekend van Vlaanderen (3 provincies).
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen in zes provincies vooral gesitueerd in een brede kustzone.
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: slikken en schorren. Habitatvoorkeur: *S. pseudospicatum* komt enkel voor in slikken en schorren en zilte graslanden, waar ze vaak gevonden wordt samen met de meer algemene *S. pallipes* (zie ook Drake 2018). Ze werd relatief recent voor het eerst van Nederland gemeld (Pollet & Meuffels 2016).
Fenologie – Nederland: één generatie per jaar (april-oktober). Vlaanderen: april-september, met pieken in mei en augustus-september (2 generaties). Overwintert in het larvale stadium.
Status – Nederland: zeldzaam (specimenonderzoek: 2,7% van Amersfoorthokken; Waarneming.nl: 2,6% van Amersfoorthokken). Vlaanderen: actuele zeldzaamheidsklasse: zeldzaam (3,7% van de onderzochte UTM 5x5km-hokken). Duitsland (Meyer & Stark 2015): gekend van 1/13 deelstaten. Groot-Brittannië (Drake 2018): Nationally Scarce (NS); Data Deficient (DD - IUCN).
Literatuur – Pollet & Meuffels (2016).

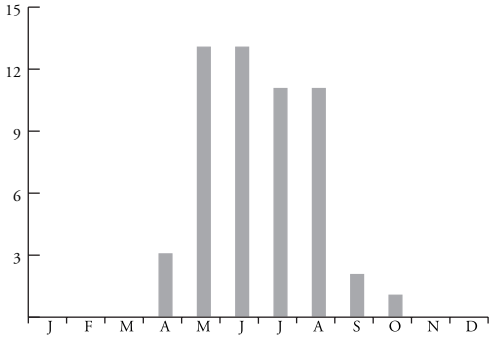

Syntormon pumilum (fig. 15)

Basisdata – 41 Amersfoorthokken (specimenonderzoek: 30 / Waarneming.nl: 12). Specimens: 40 ♂, 42 ♀. Meest recente record: 2022.
Identificatie – Parent (1938: als *S. rufipes*), Negrobov (1975: als *S. rufipes*), d'Assis Fonseca (1978: als *S. pumilus*).
Globale verspreiding – Palaearctische soort. Europa: wijd verspreid. Buurlanden: Groot-Brittannië, Frankrijk, België, Duitsland en Denemarken. In België gekend van Vlaanderen en Wallonië (10 provincies).
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen in tien provincies.
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: oevers. Habitatvoorkeur: *S. pumilum* is een soort van moerassen die heel abundant kan optreden in open lis- en zeggevegetaties op de oever van stilstaande wateren. Ze komt ook in andere biotopen voor zoals rietlanden, zilte graslanden en zelfs broekbossen.
Fenologie – Nederland: één generatie per jaar (mei-september). Vlaanderen: mei-september, met piek in juni (2 generaties). Overwintert in het larvale stadium.
Status – Nederland: zeldzaam (specimenonderzoek: 3,3% van Amersfoorthokken; Waarneming.nl: 3,5% van Amersfoorthokken). Vlaanderen: Rode Lijst (Pollet 2000): momenteel niet bedreigd (code: N); actuele zeldzaamheidsklasse: algemeen (17,8% van de onderzochte UTM 5x5km-hokken). Duitsland (Meyer & Stark 2015): gekend van 9/13 deelstaten. Groot-Brittannië (Drake 2018): Least Concern (LC - IUCN) (als *S. pumilus*).
Literatuur – Meuffels (2002: als *S. pumilus*).

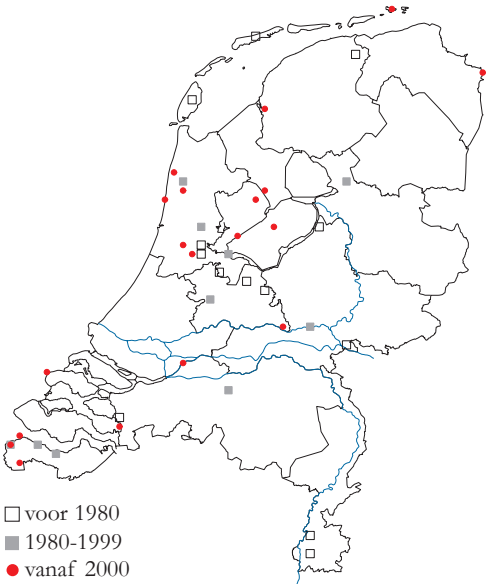

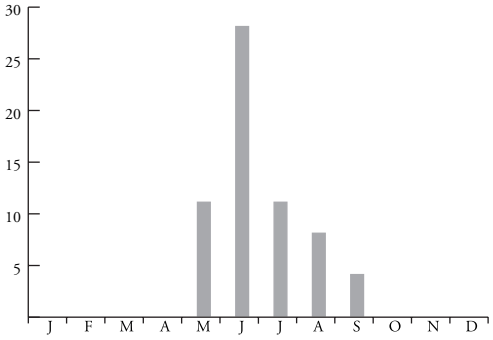

Syntormon tarsatum

Basisdata – 2 Amersfoorthokken (specimenonderzoek: 2 / Waarneming.nl: geen). Specimens: 4 ♂. Meest recente record: 1907.
Identificatie – Parent (1938: als *S. tarsatus*), Negrobov (1975: als *S. tarsatus*), d'Assis Fonseca (1978: als *S. tarsatus*).
Globale verspreiding – Palaearctische soort. Europa: wijd verspreid, vooral in het noorden, noordwesten en centrum, daarbuiten enkel gekend uit Polen, Estland en Roemenië. Buurlanden: Groot-Brittannië, Frankrijk, België, Duitsland en Denemarken. In België gekend van Vlaanderen en Wallonië (6 provincies).
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen in twee provincies: Utrecht en Noord-Holland.
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: oevers. Habitatvoorkeur: *S. tarsatum* werd tot hier toe het meest talrijk aangetroffen in rietlanden en moerasspireamoerassen.
Fenologie – Nederland: juni. Vlaanderen: augustus-september (één generatie). Overwintert in het larvale stadium.
Status – Nederland: mogelijk uitgestorven. Vlaanderen: Rode Lijst (Pollet 2000): zeer zeldzaam (code: zZ); actuele zeldzaamheidsklasse: zeer zeldzaam (1,1% van de onderzochte UTM 5x5km-hokken). Duitsland (Meyer & Stark 2015): gekend van 9/13 deelstaten. Groot-Brittannië (Drake 2018): Least Concern (LC - IUCN) (als *S. tarsatus*).
Literatuur – Meuffels (2002: als *S. tarsatus*).

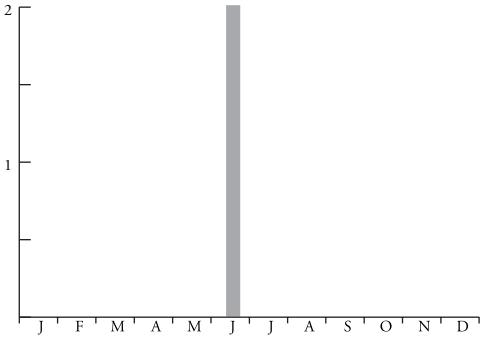

Syntormon zelleri

Basisdata – 2 Amersfoorthokken (specimenonderzoek: 1 / Waarneming.nl: 1). Specimens: 1 ♀. Meest recente record: 2021.
Identificatie – Parent (1938), Negrobov (1975), d'Assis Fonseca (1978).
Globale verspreiding – Palaearctische soort. Europa: wijd verspreid, maar ontbreekt alsnog in het noorden. Buurlanden: Groot-Brittannië, Frankrijk, België en Duitsland. In België enkel gekend van Wallonië (1 provincie).
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen in twee provincies: Limburg en Noord-Holland.
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: boreomontane habitats. Habitatvoorkeur: *S. zelleri* komt in Noordwest-Europa vooral op grotere hoogte voor waar ze meestal gevonden wordt nabij waterlopen (sloten) in open en deels beboste habitats. Volgens Drake (2018) is dit een soort van zurig modderige habitats (acid mire).
Fenologie – Nederland: mogelijk twee generaties per jaar (februari en juli).
Status – Nederland: uiterst zeldzaam (specimenonderzoek: 0,2% van Amersfoorthokken; Waarneming.nl: 0,3% van Amersfoorthokken). Duitsland (Meyer & Stark 2015): gekend van 2/13 deelstaten. Groot-Brittannië (Drake 2018): Least Concern (LC - IUCN).
Literatuur – Meuffels (2002: bevestiging).

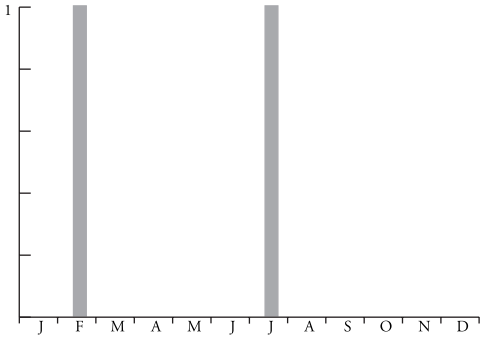

Systenus bipartitus

Basisdata – 4 Amersfoorthokken (specimenonderzoek: 3 / Waarneming.nl: 1). Specimens: 4 ♀. Meest recente record: 2017.
Identificatie – Parent (1938), d'Assis Fonseca (1978).
Globale verspreiding – Palaearctische soort. Europa: wijd verspreid, ontbreekt momenteel nog in het zuidwesten en zuiden. Buurlanden: Groot-Brittannië, België, Duitsland en Denemarken. In België gekend van Vlaanderen en Wallonië (8 provincies).
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen in vier provincies: Overijssel, Gelderland, Noord-Holland en Noord-Brabant.
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: holtes en sapstromen in bomen. Habitatvoorkeur: larven van *S. bipartitus* en de overige *Systenus*-soorten leven in vochtige boomholten en sapstromen van loofbomen en de adulten worden meestal ook in de nabijheid aangetroffen (Pollet 2000). Door hun sterke binding aan deze microhabitats worden ze doorgaans niet met de gebruikelijke methoden verzameld (Oboňa et al. 2012). Dit verklaart ongetwijfeld ook het beperkt aantal verspreidingsgegevens. *S. bipartitus* werd tot hier toe vastgesteld op populier, wilg, dode fruitbomen en in elzenbroekbos.
Fenologie – Nederland: één generatie per jaar (juni-augustus). Vlaanderen: juni en augustus (één generatie). Overwintert in het larvale stadium.
Status – Nederland: uiterst zeldzaam (specimenonderzoek: 0,4% van Amersfoorthokken; Waarneming.nl: 0,3% van Amersfoorthokken). Vlaanderen: Rode Lijst (Pollet 2000): zeer zeldzaam (code: zZ); actuele zeldzaamheidsklasse: zeldzaam (2,2% van de onderzochte UTM 5x5km-hokken). Duitsland (Meyer & Stark 2015): gekend van 8/13 deelstaten. Groot-Brittannië (Drake 2018): Nationally Scarce (NS); Data Deficient (DD - IUCN).
Literatuur – Meuffels (1978, 2002).

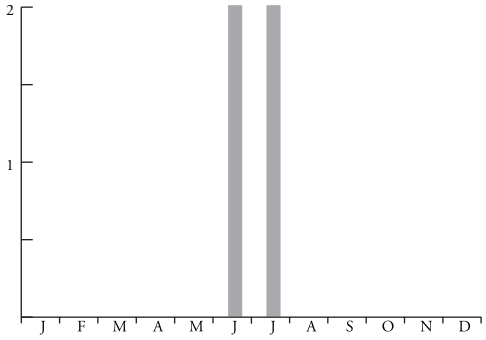

Systenus leucurus

Basisdata – 4 Amersfoorthokken (specimenonderzoek: 4 / Waarneming.nl: geen). Specimens: 2 ♂, 1 ♀. Meest recente record: 1994.
Identificatie – Parent (1938), d'Assis Fonseca (1978).
Globale verspreiding – Europese soort met zwaartepunt in het noordwesten en centrum, daarbuiten enkel gekend uit Polen. Buurlanden: Groot-Brittannië, Frankrijk, België, Duitsland en Denemarken. In België enkel gekend van Vlaanderen (5 provincies).
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen in drie provincies: Noord-Holland, Gelderland en Limburg.
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: holtes en sapstromen in bomen. Habitatvoorkeur: zie *S. bipartitus*. Deze soort is gekend van populier, wilg en dode fruitbomen.
Fenologie – Nederland: één generatie per jaar (mei-juli). Vlaanderen: juni-augustus (één generatie). Overwintert in het larvale stadium.
Status – Nederland: uiterst zeldzaam (specimenonderzoek: 0,4% van Amersfoorthokken). Vlaanderen: Rode Lijst (Pollet 2000): zeer zeldzaam (code: zZ); actuele zeldzaamheidsklasse: zeer zeldzaam (1,5% van de onderzochte UTM 5x5km-hokken). Duitsland (Meyer & Stark 2015): gekend van 5/13 deelstaten. Groot-Brittannië (Drake 2018): Nationally Scarce (NS); Least Concern (LC - IUCN).
Literatuur – Meuffels (2002).

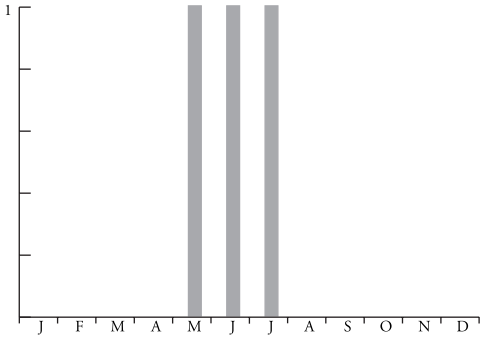

Systenus pallipes

Basisdata – 7 Amersfoorthokken (specimenonderzoek: 4 / Waarneming.nl: 3). Specimens: 2 ♂, 3 ♀. Meest recente record: 2021.
Identificatie – Parent (1938), d'Assis Fonseca (1978).
Globale verspreiding – Palaearctische soort. Europa: vooral in het noorden, noordwesten en centrum, daarbuiten enkel gekend uit Polen en Portugal (Pollet et al. 2019). Buurlanden: Groot-Brittannië, Frankrijk, België, Duitsland en Denemarken. In België gekend van Vlaanderen en Wallonië (8 provincies).
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen in zes provincies.
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: holtes en sapstromen in bomen. Habitatvoorkeur: zie *S. bipartitus*. *Systenus pallipes* lijkt enigszins algemener dan de andere soorten uit dit genus en wordt zowel aangetroffen in alleenstaande bomen als in vochtige bossen.
Fenologie – Nederland: één generatie per jaar (mei-juni en augustus). Vlaanderen: juli-oktober (één generatie). Overwintert in het larvale stadium.
Status – Nederland: uiterst zeldzaam (specimenonderzoek: 0,6% van Amersfoorthokken; Waarneming.nl: 0,6% van Amersfoorthokken). Vlaanderen: Rode Lijst (Pollet 2000): zeer zeldzaam (code: zZ); actuele zeldzaamheidsklasse: zeldzaam (2,6% van de onderzochte UTM 5x5km-hokken). Duitsland (Meyer & Stark 2015): gekend van 8/13 deelstaten. Groot-Brittannië (Drake 2018): Nationally Scarce (NS); Least Concern (LC - IUCN).
Literatuur – Meuffels (2002).

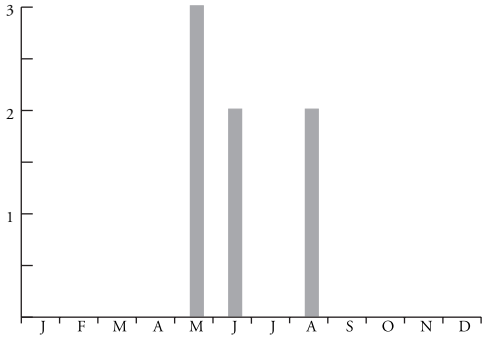

Systenus scholtzii

Basisdata – 2 Amersfoorthokken (specimenonderzoek: 1 / Waarneming.nl: 1). Specimens: 1 ♂. Meest recente record: 2019.
Identificatie – Parent (1938), d'Assis Fonseca (1978).
Globale verspreiding – Palaearctische soort. Europa: vooral in het noorden en noordwesten, daarbuiten enkel gekend uit Slowakije, Polen, Spanje en Roemenië. Buurlanden: Groot-Brittannië, Frankrijk, België, Duitsland en Denemarken. In België gekend van Vlaanderen en Wallonië (4 provincies).
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen in twee provincies: Gelderland en Zuid-Holland.
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: holtes en sapstromen in bomen. Habitatvoorkeur: zie *S. bipartitus*. *S. scholtzii* werd tot hier toe gevonden op dode fruitbomen, populier en in alluviaal elzenbroekbos en eikenbos.
Fenologie – Nederland: één generatie per jaar (mei-juni). Vlaanderen: juli-augustus (één generatie). Overwintert in het larvale stadium.
Status – Nederland: uiterst zeldzaam (specimenonderzoek: 0% van Amersfoorthokken; Waarneming.nl: 0,3% van Amersfoorthokken). Vlaanderen: Rode Lijst (Pollet 2000): zeer zeldzaam (code: zZ); actuele zeldzaamheidsklasse: zeer zeldzaam (1,5% van de onderzochte UTM 5x5km-hokken). Duitsland (Meyer & Stark 2015): gekend van 5/13 deelstaten. Groot-Brittannië (Drake 2018): Least Concern (LC - IUCN).
Literatuur – Meuffels (2002: bevestiging).

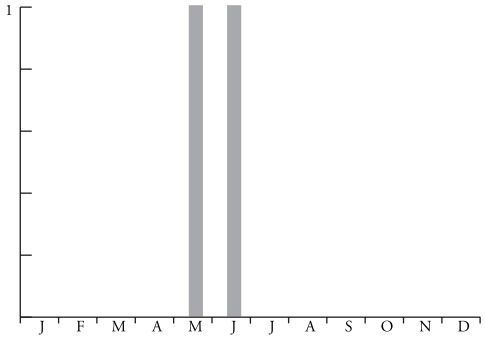

Systenus tener –
nieuw voor Nederland

Basisdata – 2 Amersfoorthokken (specimenonderzoek: 2 / Waarneming.nl: geen). Specimens: 2 ♀. Meest recente record: 2022.
Identificatie – Parent (1938), d'Assis Fonseca (1978).
Globale verspreiding – Europese soort, enkel gekend uit Zweden, Noorwegen, Groot-Brittannië, Nederland, Duitsland, Oostenrijk, Tsjechië en Zwitserland. Buurlanden: Groot-Brittannië en Duitsland. In België gekend van Vlaanderen en Wallonië (3 provincies).
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen in twee provincies: Gelderland en Noord-Holland.
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: holtes en sapstromen in bomen. Habitatvoorkeur: zie *S. bipartitus*. *S. tener* werd tot hier toe enkel aangetroffen op dode fruitbomen en in elzenbroekbos.
Fenologie – Nederland: de enige twee Nederlandse exemplaren van deze soort werden verzameld in de eerste helft van augustus. Vlaanderen: juli-september (één generatie). Overwintert in het larvale stadium.
Status – Nederland: uiterst zeldzaam (specimenonderzoek: 0,4% van Amersfoorthokken). Vlaanderen: actuele zeldzaamheidsklasse: zeer zeldzaam (1,1% van de onderzochte UTM 5x5km-hokken). Duitsland (Meyer & Stark 2015): gekend van 4/13 deelstaten. Groot-Brittannië (Drake 2018): Nationally Rare (NR); Near Threatened (NT - IUCN).
Literatuur – Geen.

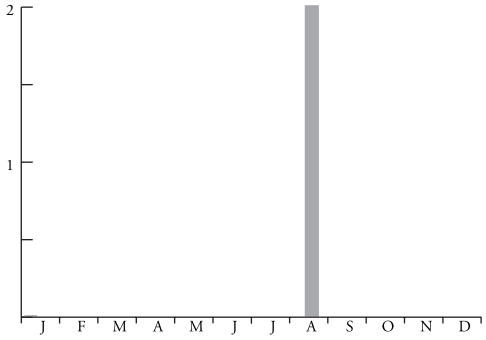

Tachytrechus ammobates

Basisdata – 2 Amersfoorthokken (specimenonderzoek: 2 / Waarneming.nl: geen). Specimens: 2 ♂, 1 ♀. Meest recente record: 1924.
Identificatie – Parent (1938: als *T. plumipes*), Von Stackelberg (1941: als *T. plumipes*), Negrobov & von Stackelberg (1971: als *T. plumipes*).
Globale verspreiding – West-Palaearctische soort. Europa: vooral in het noorden en noordwesten, daarbuiten enkel gekend uit Oostenrijk, Polen en Estland. Buurlanden: Frankrijk, België, Duitsland en Denemarken. In België gekend van Vlaanderen en Wallonië (2 provincies).
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen in twee provincies: Utrecht en Limburg.
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: ongekend. Habitatvoorkeur: de ecologie van deze soort is niet gekend. Het lijdt evenwel geen twijfel dat deze soort, net als de meeste andere soorten uit dit genus, vooral op oevers voorkomt.
Fenologie – Nederland: juni.
Status – Nederland: mogelijk uitgestorven. Vlaanderen: Rode Lijst (Pollet 2000): uitgestorven in Vlaanderen (code: 0); actuele zeldzaamheidsklasse: mogelijk uitgestorven in Vlaanderen. Duitsland (Meyer & Stark 2015): gekend van 4/13 deelstaten.
Literatuur – Meuffels (2002).

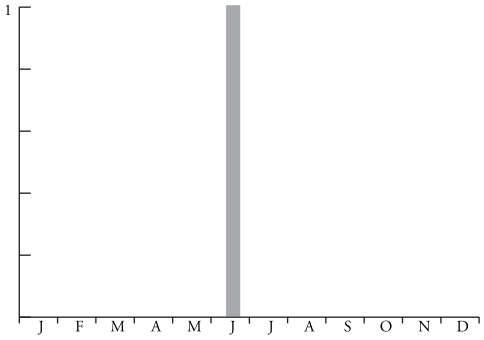

Tachytrechus insignis

Basisdata – 37 Amersfoorthokken (specimenonderzoek: 16 / Waarneming.nl: 24). Specimens: 75 ♂, 91 ♀. Meest recente record: 2022.
Identificatie – Parent (1938), d'Assis Fonseca (1978).
Globale verspreiding – West-Palaearctische soort. Europa: wijd verspreid. Buurlanden: Groot-Brittannië, Frankrijk, België, Duitsland en Denemarken. In België enkel gekend van Vlaanderen (4 provincies).
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen in tien provincies.
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: oevers. Habitatvoorkeur: deze oeversoort komt vooral voor in permanent vochtige duinpannen en -plassen aan de kust met open, nagenoeg onbegroeide zandige oevers (Parent 1938, d'Assis Fonseca 1978, Pollet 2000). Ze wordt in mindere mate ook op steriele zandoevers van meren in het binnenland gevonden.
Fenologie – Nederland: één generatie per jaar (april-oktober). Vlaanderen: mei-september, met piek in augustus (één generatie). Overwintert in het larvale stadium.
Status – Nederland: zeldzaam (specimenonderzoek: 1,1% van Amersfoorthokken; Waarneming.nl: 5,2% van Amersfoorthokken). Vlaanderen: Rode Lijst (Pollet 2000): met uitsterven bedreigd (code: 1); actuele zeldzaamheidsklasse: zeldzaam (2,2% van de onderzochte UTM 5x5km-hokken). Duitsland (Meyer & Stark 2015): gekend van 6/13 deelstaten. Groot-Brittannië (Drake 2018): Least Concern (LC - IUCN).
Literatuur – Meuffels (2002).

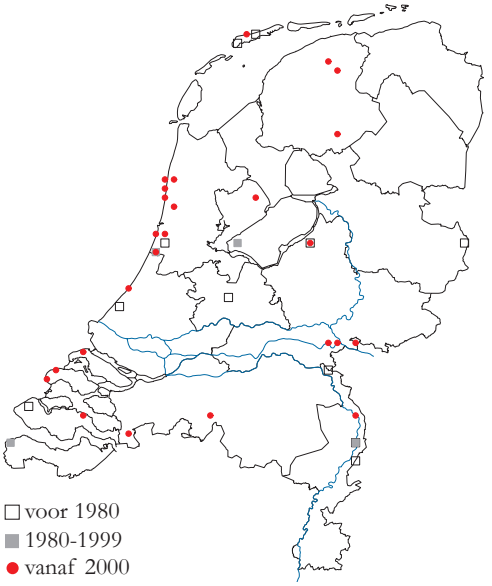

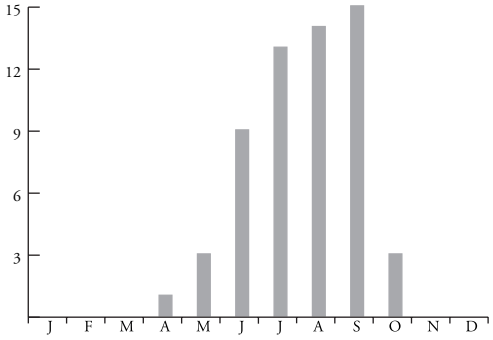

Tachytrechus notatus

Basisdata – 24 Amersfoorthokken (specimenonderzoek: 9 / Waarneming.nl: 15). Specimens: 55 ♂, 52 ♀. Meest recente record: 2022.
Identificatie – Parent (1938), d'Assis Fonseca (1978).
Globale verspreiding – Palaearctische soort. Europa: wijd verspreid. Buurlanden: Groot-Brittannië, Frankrijk, België, Duitsland en Denemarken. In België gekend van Vlaanderen en Wallonië (7 provincies).
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen in negen provincies.
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: oevers. Habitatvoorkeur: in Noordwest-Europa komt deze uitgesproken oeversoort vooral in het laagland voor, waar ze gevonden wordt op zowel steriele modderige bodems als harde substraten, doorgaans op zandgrond (Pollet 2000).
Fenologie – Nederland: één generatie per jaar (mei-september). Vlaanderen: juni-september, met piek in augustus (één generatie). Overwintert in het larvale stadium.
Status – Nederland: zeldzaam (specimenonderzoek: 1,5% van Amersfoorthokken; Waarneming.nl: 4,1% van Amersfoorthokken). Vlaanderen: Rode Lijst (Pollet 2000): zeer zeldzaam (code: zZ); actuele zeldzaamheidsklasse: zeer zeldzaam (1,5% van de onderzochte UTM 5x5km-hokken). Duitsland (Meyer & Stark 2015): gekend van 9/13 deelstaten. Groot-Brittannië (Drake 2018): Least Concern (LC - IUCN).
Literatuur – Meuffels (1981, 2002).

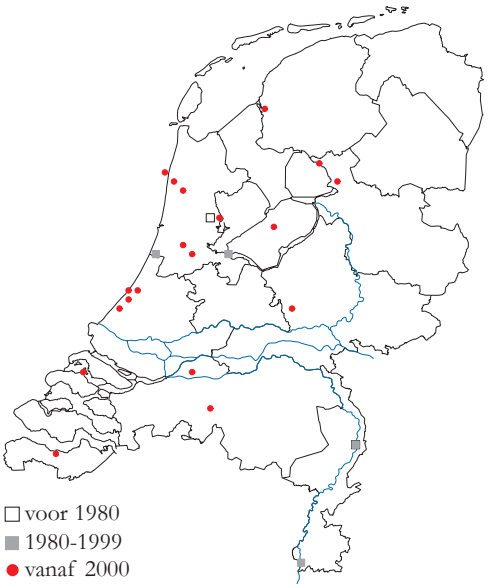

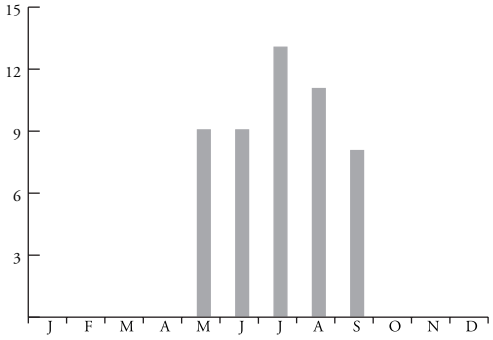

Telmaturgus tumidulus

Basisdata – 9 Amersfoorthokken (specimenonderzoek: 6 / Waarneming.nl: 3). Specimens: 2 ♂, 13 ♀. Meest recente record: 2021.
Identificatie – Parent (1938), d'Assis Fonseca (1978).
Globale verspreiding – Palaearctische soort. Europa: vooral in het noorden, noordwesten en centrum, daarbuiten enkel gekend uit Polen, Portugal (Pollet et al. 2019) en Roemenië. Buurlanden: Groot-Brittannië, Frankrijk, België en Duitsland. In België enkel gekend van Vlaanderen (3 provincies).
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen in zes provincies.
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: heide en veen. Habitatvoorkeur: *T. tumidulus* is een stenotope soort van oligotrofe biotopen zoals veenmoerassen en vochtige heide (Pollet 2000).
Fenologie – Nederland: één generatie per jaar (mei-augustus). Vlaanderen: juli en september (één generatie). Overwintert in het larvale stadium.
Status – Nederland: uiterst zeldzaam (specimenonderzoek: 0,8% van Amersfoorthokken; Waarneming.nl: 0,9% van Amersfoorthokken). Vlaanderen: Rode Lijst (Pollet 2000): zeer zeldzaam (code: zZ); actuele zeldzaamheidsklasse: zeldzaam (2,2% van de onderzochte UTM 5x5km-hokken). Duitsland (Meyer & Stark 2015): gekend van 3/13 deelstaten. Groot-Brittannië (Drake 2018): Nationally Rare (NR); Least Concern (LC - IUCN).
Literatuur – Meuffels (2002).

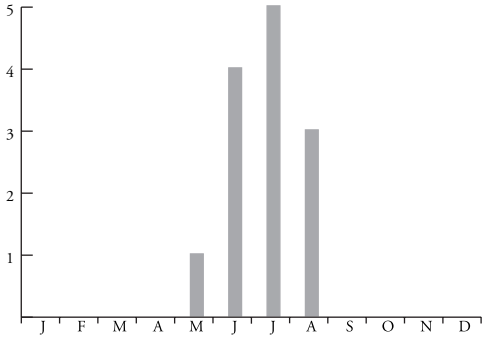

Teuchophorus calcaratus

Basisdata – 13 Amersfoorthokken (specimenonderzoek: 10 / Waarneming.nl: 3). Specimens: 36 ♂, 37 ♀. Meest recente record: 2018.
Identificatie – Parent (1938), d'Assis Fonseca (1978).
Globale verspreiding – West-Palaearctische soort. Europa: vooral in het noordwesten en centrum, daarbuiten enkel gekend uit Polen, Italië en Roemenië; ontbreekt alsnog in het noorden. Buurlanden: Groot-Brittannië, Frankrijk, België en Duitsland. In België gekend van Vlaanderen en Wallonië (9 provincies).
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen in zes provincies.
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: bossen. Habitatvoorkeur: *T. calcaratus* komt vooral voor in moerassen, broekbossen en vochtige bossen op leembodem.
Fenologie – Nederland: één generatie per jaar (juni-augustus). Vlaanderen: mei-oktober, met piek in juli (één generatie). Overwintert in het larvale stadium.
Status – Nederland: zeer zeldzaam (specimenonderzoek: 1,5% van Amersfoorthokken; Waarneming.nl: 0,9% van Amersfoorthokken). Vlaanderen: Rode Lijst (Pollet 2000): vrij zeldzaam (code: vZ); actuele zeldzaamheidsklasse: vrij algemeen (10,0% van de onderzochte UTM 5x5km-hokken). Duitsland (Meyer & Stark 2015): gekend van 7/13 deelstaten. Groot-Brittannië (Drake 2018): Least Concern (LC - IUCN).
Literatuur – Meuffels (1978, 2002).

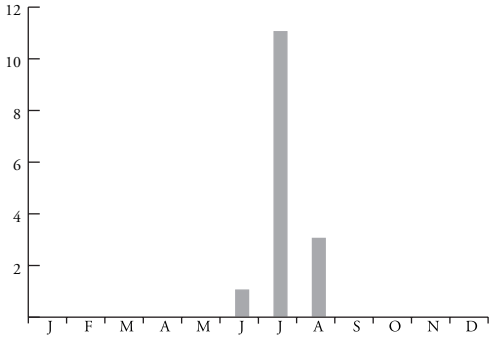

Teuchophorus monacanthus

Basisdata – 14 Amersfoorthokken (specimenonderzoek: 13 / Waarneming.nl: 2). Specimens: 17 ♂, 15 ♀. Meest recente record: 2021.
Identificatie – Parent (1938), d'Assis Fonseca (1978).
Globale verspreiding – West-Palaearctische soort. Europa: wijd verspreid. Buurlanden: Groot-Brittannië, Frankrijk, België, Duitsland en Denemarken. In België gekend van Vlaanderen en Wallonië (10 provincies).
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen in acht provincies.
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: oevers. Habitatvoorkeur: *T. monacanthus* is de meest eurytope soort van dit genus en zoals de overige *Teuchophorus*-soorten, wordt ze vooral gevonden in zeer vochtige biotopen of nabij open water. Ze komt daarnaast ook meer dan de andere soorten in open landschappen voor, vaak in sloten.
Fenologie – Nederland: één generatie per jaar (juni-september). Vlaanderen: mei-september, met piek in juli (één generatie). Overwintert in het larvale stadium.
Status – Nederland: zeldzaam (specimenonderzoek: 2,1% van Amersfoorthokken; Waarneming.nl: 0,6% van Amersfoorthokken). Vlaanderen: Rode Lijst (Pollet 2000): vrij zeldzaam (code: vZ); actuele zeldzaamheidsklasse: vrij algemeen (10,0% van de onderzochte UTM 5x5km-hokken). Duitsland (Meyer & Stark 2015): gekend van 7/13 deelstaten. Groot-Brittannië (Drake 2018): Least Concern (LC - IUCN).
Literatuur – Meuffels (2002).

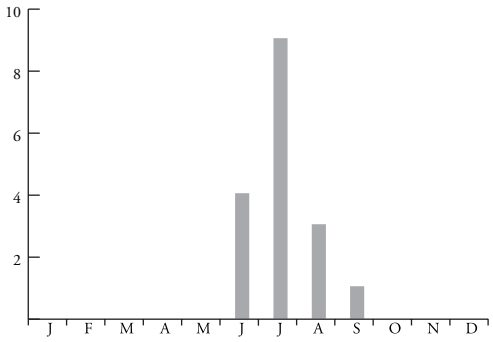

Teuchophorus nigricosta

Basisdata – 6 Amersfoorthokken (specimenonderzoek: 4 / Waarneming.nl: 2). Specimens: 23 ♂, 31 ♀. Meest recente record: 2020.
Identificatie – Parent (1938: als *T. signatus*), d'Assis Fonseca (1978: als *T. signatus*).
Globale verspreiding – West-Palaearctische soort. Europa: vooral in het noorden, noordwesten en centrum, daarbuiten enkel gekend uit Polen, Estland, Italië en Roemenië. Buurlanden: Groot-Brittannië, Frankrijk, België, Duitsland en Denemarken. In België gekend van Vlaanderen en Wallonië (10 provincies).
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen in vier provincies: Noord-Holland, Utrecht, Gelderland en Limburg.
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: bossen. Habitatvoorkeur: *T. nigricosta* heeft een gelijkaardige habitatvoorkeur als *T. calcaratus*. Beide soorten hebben een uitgesproken voorkeur voor modderige bodems. Meuffels (1974) noemt de soort zeer algemeen in Zuid-Limburg.
Fenologie – Nederland: één generatie per jaar (juni-augustus). Vlaanderen: mei-oktober, met piek in juni-juli (één generatie). Overwintert in het larvale stadium.
Status – Nederland: uiterst zeldzaam (specimenonderzoek: 0,2% van Amersfoorthokken; Waarneming.nl: 0,6% van Amersfoorthokken). Vlaanderen: Rode Lijst (Pollet 2000): vrij zeldzaam (code: vZ); actuele zeldzaamheidsklasse: vrij algemeen (11,2% van de onderzochte UTM 5x5km-hokken). Duitsland (Meyer & Stark 2015): gekend van 9/13 deelstaten. Groot-Brittannië (Drake 2018): Least Concern (LC - IUCN).
Literatuur – Meuffels (1974: als *T. signatus*), Meuffels (1978, 2002).

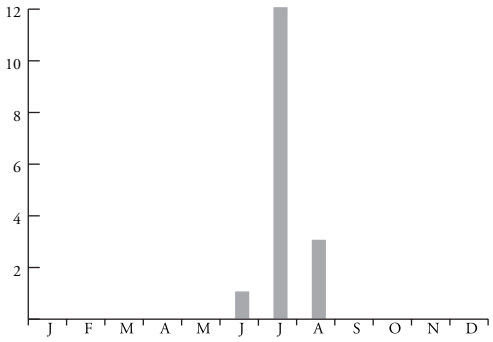

Teuchophorus simplex

Basisdata – 4 Amersfoorthokken (specimenonderzoek: 3 / Waarneming.nl: 2). Specimens: 15 ♂. Meest recente record: 2020.
Identificatie – Parent (1938), d'Assis Fonseca (1978).
Globale verspreiding – Europese soort, met zwaartepunt in het noordwesten en centrum, daarbuiten enkel gekend uit Polen, Spanje, Kroatië (Pollet & Ivković 2018) en Griekenland. Buurlanden: Groot-Brittannië, Frankrijk, België en Duitsland. In België gekend van Vlaanderen en Wallonië (6 provincies).
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen in twee provincies in het binnenland: Gelderland en Limburg.
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: bossen. Habitatvoorkeur: *T. simplex* lijkt enigszins kieskeuriger dan *T. calcaratus* en *T. nigricosta* en komt nagenoeg enkel in bronbossen voor (Pollet 2000). Meuffels (1974) vermeldt ook deze soort van Zuid-Limburg. Volgens deze auteur had de soort een verbrokkeld verspreidingsgebied in Nederland.
Fenologie – Nederland: één generatie per jaar (juli-augustus). Vlaanderen: juni-september, met piek in juli (één generatie). Overwintert in het larvale stadium.
Status – Nederland: uiterst zeldzaam (specimenonderzoek: 0,2% van Amersfoorthokken; Waarneming.nl: 0,6% van Amersfoorthokken). Vlaanderen: Rode Lijst (Pollet 2000): zeldzaam (code: Z); actuele zeldzaamheidsklasse: vrij zeldzaam (5,2% van de onderzochte UTM 5x5km-hokken). Duitsland (Meyer & Stark 2015): gekend van 9/13 deelstaten. Groot-Brittannië (Drake 2018): Least Concern (LC - IUCN).
Literatuur – Meuffels (1974, 2002).

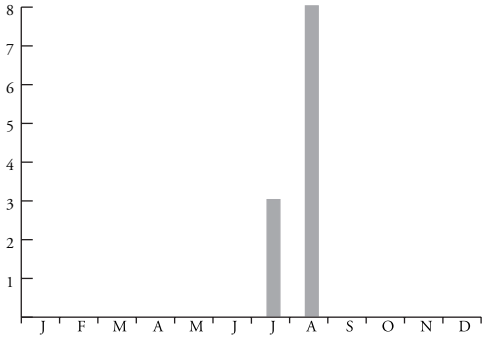

Teuchophorus spinigerellus

Basisdata – 37 Amersfoorthokken (specimenonderzoek: 34 / Waarneming.nl: 3). Specimens: 64 ♂, 84 ♀. Meest recente record: 2021.
Identificatie – Parent (1938), d'Assis Fonseca (1978).
Globale verspreiding – Palaearctische soort. Europa: wijde verspreiding. Buurlanden: Groot-Brittannië, Frankrijk, België, Duitsland en Denemarken. In België gekend van Vlaanderen en Wallonië (9 provincies).
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen in tien provincies.
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: rietmoerassen. Habitatvoorkeur: in tegenstelling tot de andere *Teuchophorus*-soorten is de stenotope *T. spinigerellus* nagenoeg enkel in rietlanden te vinden (Pollet 1992a,b).
Fenologie – Nederland: één generatie per jaar (mei-augustus). Vlaanderen: mei-oktober, met piek in juli (één generatie). Overwintert in het larvale stadium.
Status – Nederland: zeldzaam (specimenonderzoek: 3,4% van Amersfoorthokken; Waarneming.nl: 0,9% van Amersfoorthokken). Vlaanderen: Rode Lijst (Pollet 2000): momenteel niet bedreigd (code: N); actuele zeldzaamheidsklasse: algemeen (19,7% van de onderzochte UTM 5x5km-hokken). Duitsland (Meyer & Stark 2015): gekend van 7/13 deelstaten. Groot-Brittannië (Drake 2018): Least Concern (LC - IUCN).
Literatuur – Meuffels (2002).

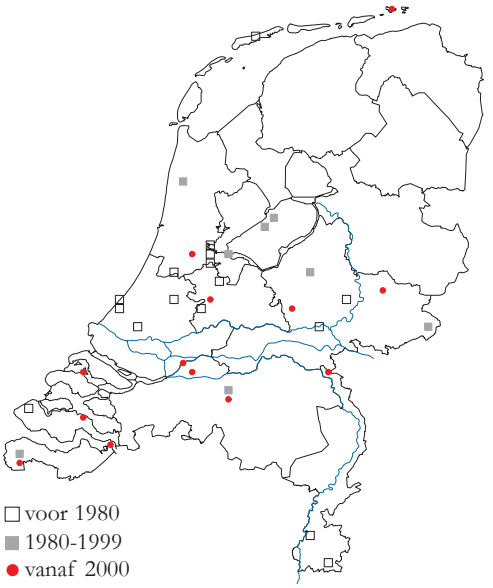

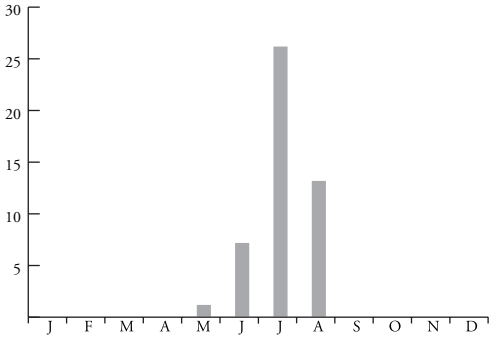

Thinophilus flavipalpis

Basisdata – 22 Amersfoorthokken (specimenonderzoek: 15 / Waarneming.nl: 9). Specimens: 23 ♂, 39 ♀. Meest recente record: 2021.
Identificatie – Parent (1938), d'Assis Fonseca (1978).
Globale verspreiding – Overwegend Palaearctische soort, die ook in de Oriëntaalse regio voorkomt. Europa: wijd verspreid. Buurlanden: Groot-Brittannië, Frankrijk, België, Duitsland en Denemarken. In België enkel gekend van Vlaanderen (3 provincies).
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen in acht provincies, gesitueerd in een brede kustzone.
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: slikken en schorren. Habitatvoorkeur: *T. flavipalpis* is een stenotope zoutminnende soort die bijna uitsluitend en soms zeer talrijk in slikken en schorren wordt vastgesteld, en in mindere mate in zilte graslanden (Pollet 2000).
Fenologie – Nederland: één generatie per jaar (mei-augustus). Vlaanderen: mei-juli, met piek in juni-juli (één generatie). Overwintert in het larvale stadium.
Status – Nederland: zeldzaam (specimenonderzoek: 1,0% van Amersfoorthokken; Waarneming.nl: 2,0% van Amersfoorthokken). Vlaanderen: Rode Lijst (Pollet 2000): met uitsterven bedreigd (code: 1); actuele zeldzaamheidsklasse: zeer zeldzaam (1,1% van de onderzochte UTM 5x5km-hokken). Duitsland (Meyer & Stark 2015): gekend van 6/13 deelstaten. Groot-Brittannië (Drake 2018): Least Concern (LC – IUCN).
Literatuur – Meuffels (2002).

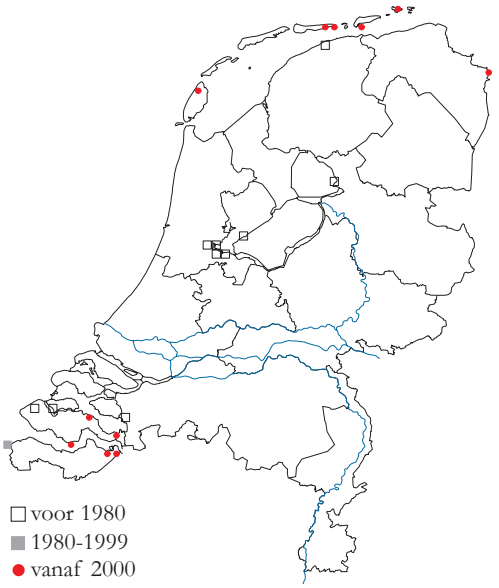

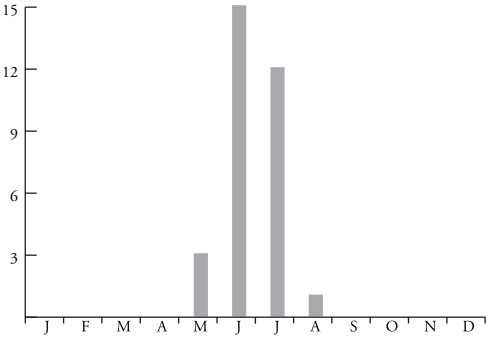

Thinophilus ruficornis

Basisdata – 21 Amersfoorthokken (specimenonderzoek: 14 / Waarneming.nl: 8). Specimens: 21 ♂, 46 ♀. Meest recente record: 2022.
Identificatie – Parent (1938), d'Assis Fonseca (1978).
Globale verspreiding – Overwegend Palaearctische soort, die ook in de Oriëntaalse regio voorkomt. Europa: wijd verspreid. Buurlanden: Groot-Brittannië, Frankrijk, België, Duitsland en Denemarken. In België enkel gekend van Vlaanderen (2 provincies).
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen in acht provincies, gesitueerd in een brede kustzone.
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: slikken en schorren. Habitatvoorkeur: *T. ruficornis* is net als de verwante *T. flavipalpis* een stenotope zoutminnende soort, maar heeft een voorkeur voor zilte graslanden (Pollet 2000).
Fenologie – Nederland: één generatie per jaar (mei-augustus). Vlaanderen: juni-juli, met piek in juni (één generatie). Overwintert in het larvale stadium.
Status – Nederland: zeer zeldzaam (specimenonderzoek: 0,6% van Amersfoorthokken; Waarneming.nl: 1,7% van Amersfoorthokken). Vlaanderen: Rode Lijst (Pollet 2000): met uitsterven bedreigd (code: 1); actuele zeldzaamheidsklasse: zeer zeldzaam (1,1% van de onderzochte UTM 5x5km-hokken). Duitsland (Meyer & Stark 2015): gekend van 6/13 deelstaten. Groot-Brittannië (Drake 2018): Least Concern (LC - IUCN).
Literatuur – Meuffels (2002).

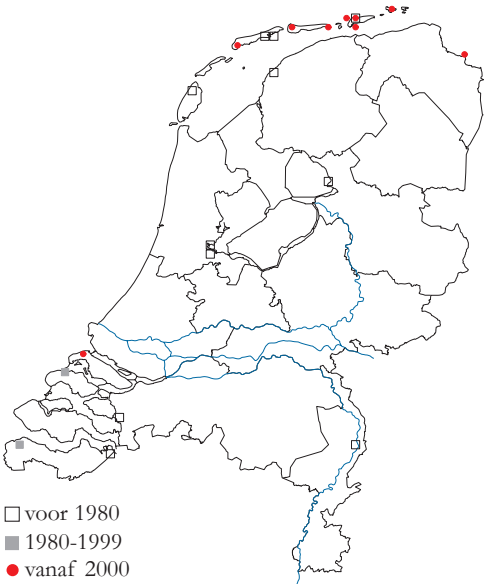

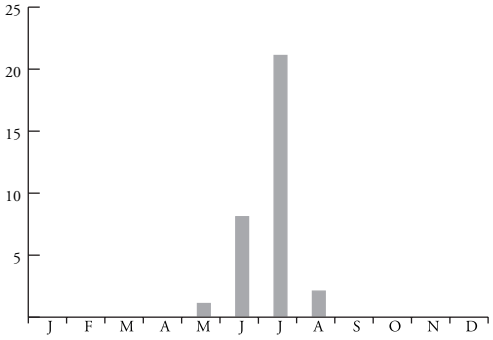

Thrypticus atomus

Basisdata – 3 Amersfoorthokken (specimenonderzoek: 3 / Waarneming.nl: geen). Specimens: 15 ♂, 7 ♀. Meest recente record: 2020.
Identificatie – Negrobov & von Stackelberg (1971, 1972).
Globale verspreiding – Palaearctische soort. Europa: vooral in het noorden en centrum, daarbuiten enkel gekend uit België, Nederland en Duitsland (Meyer & Stark 2015). Buurlanden: België en Duitsland (Meyer & Stark 2015). In België gekend van Vlaanderen en Wallonië (2 provincies).
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen in twee provincies: Gelderland en Noord-Brabant.
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: habitat onvoldoende gekend. Habitatvoorkeur: larven van *Thrypticus*-soorten leven als bladmineerders in overwegend grassen (Dyte 1959). De habitatvoorkeur van *T. atomus* is niet gekend.
Fenologie – Nederland: één generatie per jaar (mei-augustus).
Status – Nederland: uiterst zeldzaam (specimenonderzoek: 0,6% van Amersfoorthokken). Vlaanderen: Rode Lijst (Pollet 2000): onvoldoende gekend (code: ?); actuele zeldzaamheidsklasse: mogelijk uitgestorven in Vlaanderen. Duitsland (Meyer & Stark 2015): gekend van 2/13 deelstaten.
Literatuur – Meuffels (2002).

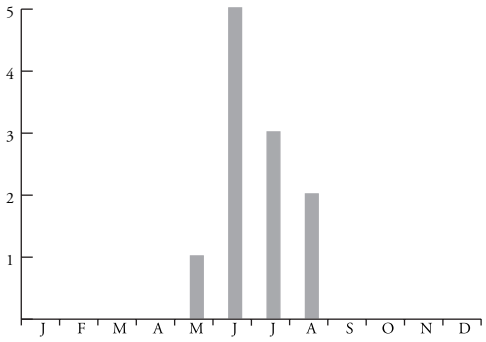

Thrypticus bellus

Basisdata – 6 Amersfoorthokken (specimenonderzoek: 6 / Waarneming.nl: geen). Specimens: 63 ♂, 48 ♀. Meest recente record: 2021.
Identificatie – Negrobov & von Stackelberg (1971, 1972), d'Assis Fonseca (1978).
Globale verspreiding – Overwegend Palaearctische soort, die ook voorkomt in de Afrotropische en Oriëntaalse regio. Europa: wijd verspreid. Buurlanden: Groot-Brittannië, Frankrijk, België, Duitsland en Denemarken. In België gekend van Vlaanderen en Wallonië (4 provincies).
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen in vijf provincies: Noord-Holland, Flevoland, Zuid-Holland, Noord-Brabant en Zeeland.
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: habitat onvoldoende gekend. Habitatvoorkeur: zie *T. atomus*. *T. bellus* werd tot hier toe het meest frequent waargenomen in open moerassen (incl. zilte graslanden) met goed ontwikkelde zegge- en grasvegetaties. De soort werd talrijk aangetroffen in lisvegetatie aan de rand van een opdrogende vijver in de Willem Leopoldpolder (Retranchement, provincie Zeeland) en komt ook algemeen voor in het natuurreservaat De Brand (Udenhout, provincie Noord-Brabant).
Fenologie – Nederland: één generatie per jaar (mei-augustus). Vlaanderen: mei en augustus-september (één generatie). Overwintert in het larvale stadium.
Status – Nederland: uiterst zeldzaam (specimenonderzoek: 0,8% van Amersfoorthokken). Vlaanderen: Rode Lijst (Pollet 2000): onvoldoende gekend (code: ?); actuele zeldzaamheidsklasse: zeldzaam (2,6% van de onderzochte UTM 5x5km-hokken). Duitsland (Meyer & Stark 2015): gekend van 4/13 deelstaten. Groot-Brittannië (Drake 2018): Least Concern (LC - IUCN).
Literatuur – Meuffels (2002).

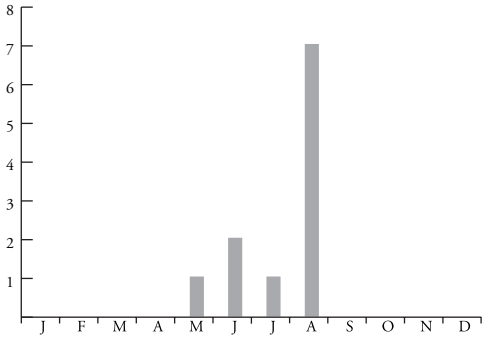

Thrypticus laetus – nieuw voor Nederland

Basisdata – 1 Amersfoorthok (specimenonderzoek: 1 / Waarneming.nl: geen). Specimens: 7 ♂, 4 ♀. Meest recente record: 2017.
Identificatie – Negrobov & von Stackelberg (1971, 1972), d'Assis Fonseca (1978).
Globale verspreiding – West-Palaearctische soort. Europa: beperkt tot het noorden, noordwesten en centrum. Buurlanden: Groot-Brittannië, Frankrijk en Duitsland. Ontbreekt in België.
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen op slechts één plaats in Nederland: de Willem Leopoldpolder in Retranchement (provincie Zeeland).
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: ongekend. Habitatvoorkeur: zie *T. atomus*. Op de Nederlandse vindplaats van deze soort werd ze samen met *T. bellus* vastgesteld.
Fenologie – Nederland: augustus.
Status – Nederland: uiterst zeldzaam (specimenonderzoek: 0,2% van Amersfoorthokken). Duitsland (Meyer & Stark 2015): gekend van 3/13 deelstaten. Groot-Brittannië (Drake 2018): Least Concern (LC - IUCN).
Literatuur – Geen.

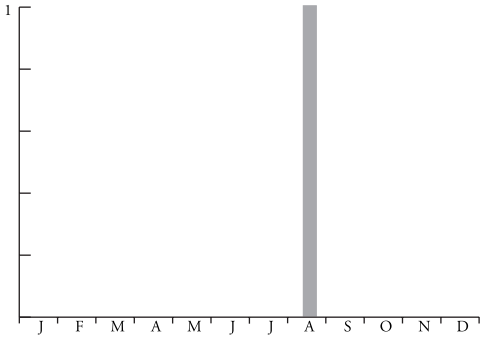

Thrypticus smaragdinus

Basisdata – 4 Amersfoorthokken (specimenonderzoek: 3 / Waarneming.nl: 1). Specimens: 7 ♂, 2 ♀. Meest recente record: 2020.
Identificatie – Negrobov & von Stackelberg (1971, 1972).
Globale verspreiding – Overwegend Europese soort, met zwaartepunt in Noord-, Noordwest- en Centraal-Europa; daarbuiten enkel gekend uit Kroatië (Europa) en Oekraïne. Buurlanden: Groot-Brittannië, Frankrijk, België en Duitsland. In België gekend van Vlaanderen en Wallonië (3 provincies).
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen in drie provincies: Noord-Holland, Noord-Brabant en Zeeland.
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: rietmoerassen. Habitatvoorkeur: zie *T. atomus*. *T. smaragdinus* is een stenotope soort van rietlanden (Pollet 2000).
Fenologie – Nederland: één generatie per jaar (juni-juli). Vlaanderen: juni (één generatie). Overwintert in het larvale stadium.
Status – Nederland: uiterst zeldzaam (specimenonderzoek: 0,4% van Amersfoorthokken; Waarneming.nl: 0,3% van Amersfoorthokken). Vlaanderen: Rode Lijst (Pollet 2000): zeer zeldzaam (code: zZ); actuele zeldzaamheidsklasse: uiterst zeldzaam (0,7% van de onderzochte UTM 5x5km-hokken). Duitsland (Meyer & Stark 2015): gekend van 5/13 deelstaten. Groot-Brittannië (Drake 2018): Nationally Rare (NR); Least Concern (LC - IUCN).
Literatuur – Meuffels (2002), Pollet & Meuffels (2016).

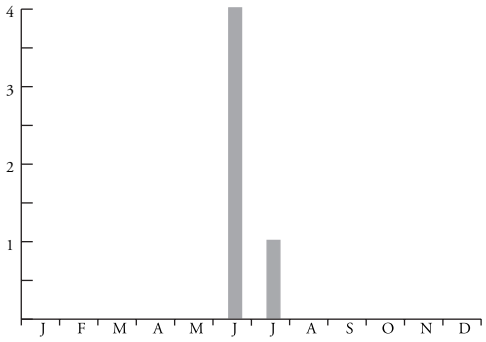

Thrypticus tarsalis

Basisdata – 6 Amersfoorthokken (specimenonderzoek: 6 / Waarneming.nl: geen). Specimens: 27 ♂, 26 ♀. Meest recente record: 2020.
Identificatie – Negrobov & von Stackelberg (1971, 1972), d'Assis Fonseca (1978).
Globale verspreiding – West-Palaearctische soort. Europa: enkel gekend uit Zweden, Noorwegen, Finland, Groot-Brittannië, België, Nederland en Kroatië (Pollet & Ivković 2018). Buurlanden: Groot-Brittannië en België. In België gekend van Vlaanderen en Wallonië (8 provincies).
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen in drie provincies: Gelderland, Noord-Brabant en Zuid-Holland.
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: moerassen. Habitatvoorkeur: de ecologie van deze soort is niet goed gekend. *Thrypticus tarsalis* lijkt een voorkeur te hebben voor eerder oligotrofe biotopen, maar daarnaast komt ze evenzeer voor in meer voedselrijke moerassen.
Fenologie – Nederland: één generatie per jaar (mei-augustus). Vlaanderen: mei-augustus, met piek in mei (één generatie). Overwintert in het larvale stadium.
Status – Nederland: zeer zeldzaam (specimenonderzoek: 1,1% van Amersfoorthokken). Vlaanderen: Rode Lijst (Pollet 2000): zeldzaam (code: Z); actuele zeldzaamheidsklasse: vrij zeldzaam (6% van de onderzochte UTM 5x5km-hokken). Duitsland (Meyer & Stark 2015): gekend van -/13 deelstaten. Groot-Brittannië (Drake 2018): Nationally Scarce (NS); Least Concern (LC - IUCN).
Literatuur – Meuffels (2002).

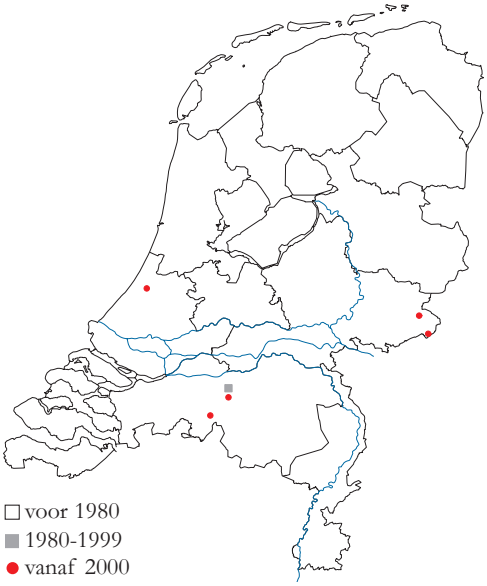

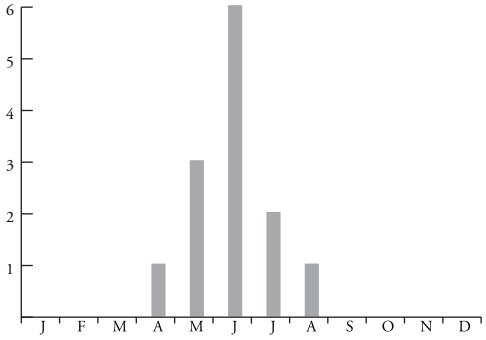

Thrypticus viridis

Basisdata – 2 Amersfoorthokken (specimenonderzoek: 2 / Waarneming.nl: geen). Specimens: 8 ♂, 3 ♀. Meest recente record: 1992.
Identificatie – Negrobov & von Stackelberg (1971, 1972).
Globale verspreiding – Europese soort, enkel gekend uit Nederland en Duitsland. Buurlanden: Duitsland. In België enkel gekend van Vlaanderen (1 provincie).
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen op slechts één plaats in Nederland: Lelystad (provincie Flevoland).
Ecologie en habitat – Ecoprofiel en habitatvoorkeur: ongekend.
Fenologie – Nederland: één generatie per jaar (mei en juli).
Status – Nederland: uiterst zeldzaam (specimenonderzoek: 0,4% van Amersfoorthokken). Duitsland (Meyer & Stark 2015): gekend van 1/13 deelstaten.
Literatuur – Meuffels (2002: bevestiging).

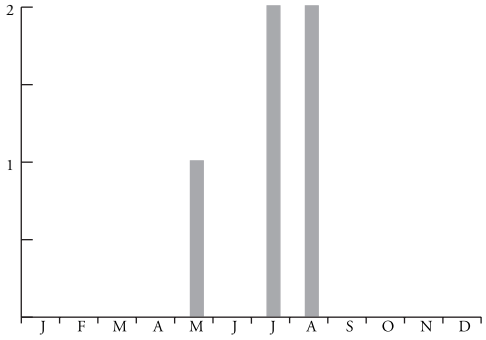

Xanthochlorus galbanus

Basisdata – 74 Amersfoorthokken (specimenonderzoek: 44 / Waarneming.nl: 38). Specimens: 21 ♂, 92 ♀. Meest recente record: 2022.
Identificatie – Chandler & Negrobov (2008).
Globale verspreiding – Europese soort, momenteel enkel gekend uit België (Pollet & Grootaert 2023), Denemarken, Groot-Brittannië, Nederland (Beuk 2022), Hongarije, Portugal (Pollet et al. 2019) en Italië (Chandler & Negrobov 2008). In België enkel gekend van Vlaanderen (5 provincies).
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen in elf provincies.
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: bosranden (incl. tuinen). Habitatvoorkeur: net als de overige *Xanthochlorus*-soorten, komt *X. galbanus* het meest talrijk voor in matig droge, zonnige bosranden of struwelen, vaak op zandgrond.
Fenologie – Nederland: één generatie per jaar (mei-oktober). Vlaanderen: juni-september, met piek in juni (één generatie). Overwintert in het larvale stadium.
Status – Nederland: vrij zeldzaam (specimenonderzoek: 5,7% van Amersfoorthokken; Waarneming.nl: 10,4% van Amersfoorthokken). Vlaanderen: actuele zeldzaamheidsklasse: vrij zeldzaam (5,2% van de onderzochte UTM 5x5km-hokken). Duitsland (Meyer & Stark 2015): gekend van -/13 deelstaten. Groot-Brittannië (Drake 2018): Least Concern (LC - IUCN).
Literatuur – Beuk (2022).

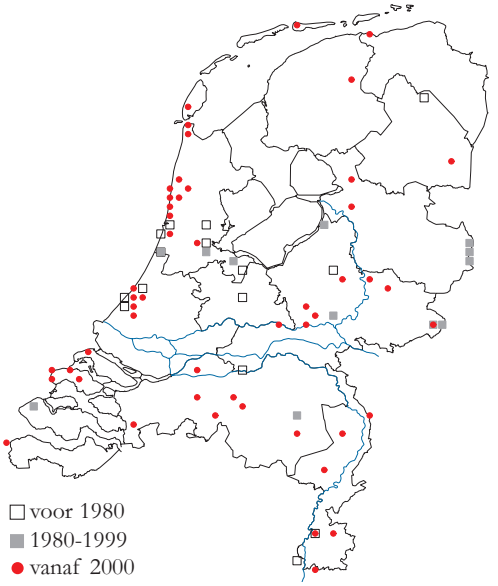

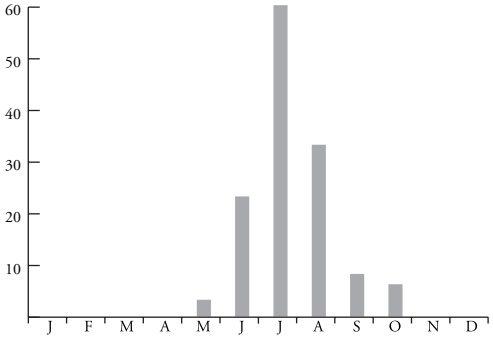

Xanthochlorus ornatus (fig. 16)

Basisdata – 89 Amersfoorthokken (specimenonderzoek: 67 / Waarneming.nl: 31). Specimens: 85 ♂, 342 ♀. Meest recente record: 2022.
Identificatie – Chandler & Negrobov (2008).
Globale verspreiding – West-Palaearctische soort. Europa: wijd verspreid, vooral in het noorden, noordwesten en centrum. Buurlanden: Groot-Brittannië, Frankrijk, België, Duitsland en Denemarken. In België gekend van Vlaanderen en Wallonië (9 provincies).
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen in alle provincies.
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: diverse habitattypen (eurytoop). Habitatvoorkeur: *X. ornatus* is samen met *X. galbanus* de meest algemene soort uit dit genus in Nederland. De eerstgenoemde soort komt voor in diverse biotopen die ten dele bebost zijn en zonnig. De soort is het talrijkst op drogere plaatsen, maar wordt ook aan vijvers en in vochtiger bosgebieden gevonden.
Fenologie – Nederland: één generatie per jaar (mei-september). Vlaanderen: mei-augustus, met piek in juni-juli (één generatie). Overwintert in het larvale stadium.
Status – Nederland: vrij zeldzaam (specimenonderzoek: 8,4% van Amersfoorthokken; Waarneming.nl: 7,8% van Amersfoorthokken). Vlaanderen: Rode Lijst (Pollet 2000): momenteel niet bedreigd (code: N); actuele zeldzaamheidsklasse: algemeen (20,8% van de onderzochte UTM 5x5km-hokken). Duitsland (Meyer & Stark 2015): gekend van 11/13 deelstaten. Groot-Brittannië (Drake 2018): Least Concern (LC - IUCN).
Literatuur – Meuffels (2002).

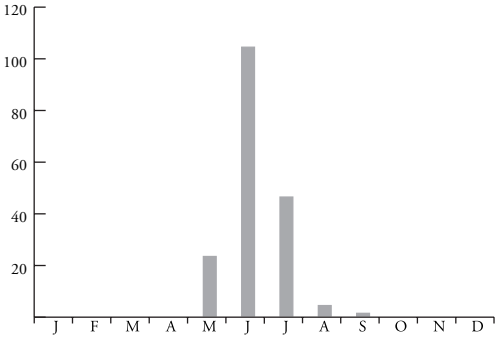

Xanthochlorus silaceus – nieuw voor Nederland

Basisdata – 1 Amersfoorthok (specimenonderzoek: 1 / Waarneming.nl: geen). Specimens: 1 ♀. Meest recente record: 2008.
Identificatie – Chandler & Negrobov (2008).
Globale verspreiding – Europese soort, momenteel enkel gekend uit Groot-Brittannië (Chandler & Negrobov 2008), Nederland en Portugal (Pollet et al. 2019). Buurlanden: Groot-Brittannië. In België enkel gekend van Vlaanderen (1 provincie).
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen op slechts één plaats in Nederland: de Kaaistoep in Tilburg (provincie Noord-Brabant).
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: bosranden (incl. tuinen). Habitatvoorkeur: In Groot-Brittannië is *X. silaceus* vooral gekend van droog en vochtig loofbos, vaak op kalkhoudende bodem (Drake 2018).
Fenologie – Nederland: juli.
Status – Nederland: uiterst zeldzaam (specimenonderzoek: 0,2% van Amersfoorthokken). Vlaanderen: actuele zeldzaamheidsklasse: niet bepaald. Groot-Brittannië (Drake 2018): Nationally Rare (NR); Data Deficient (DD - IUCN).
Literatuur – Geen.

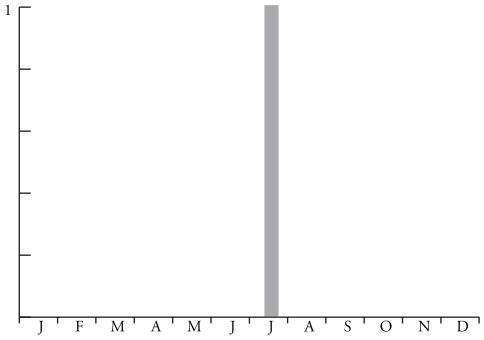

Xanthochlorus tenellus

Basisdata – 15 Amersfoorthokken (specimenonderzoek: 7 / Waarneming.nl: 9). Specimens: 11 ♂, 60 ♀. Meest recente record: 2022.
Identificatie – Chandler & Negrobov (2008).
Globale verspreiding – West-Palaearctische soort. Europa: wijd verspreid. Buurlanden: Groot-Brittannië, Frankrijk, België, Duitsland en Denemarken. In België gekend van Vlaanderen en Wallonië (11 provincies).
Verspreiding in Nederland – Aangetroffen in vijf provincies: Gelderland, Noord-Brabant, Limburg, Noord-Holland en Zuid-Holland.
Ecologie en habitat – Ecoprofiel: bosranden (incl. tuinen). Habitatvoorkeur: zie *X. ornatus*.
Fenologie – Nederland: één generatie per jaar (mei-september). Vlaanderen: mei-september, met piek in juli (één generatie). Overwintert in het larvale stadium.
Status – Nederland: zeldzaam (specimenonderzoek: 1,0% van Amersfoorthokken; Waarneming.nl: 2,6% van Amersfoorthokken). Vlaanderen: Rode Lijst (Pollet 2000): momenteel niet bedreigd (code: N); actuele zeldzaamheidsklasse: algemeen (29,7% van de onderzochte UTM 5x5km-hokken). Duitsland (Meyer & Stark 2015): gekend van 11/13 deelstaten. Groot-Brittannië (Drake 2018): Least Concern (LC - IUCN).
Literatuur – Meuffels (2002).

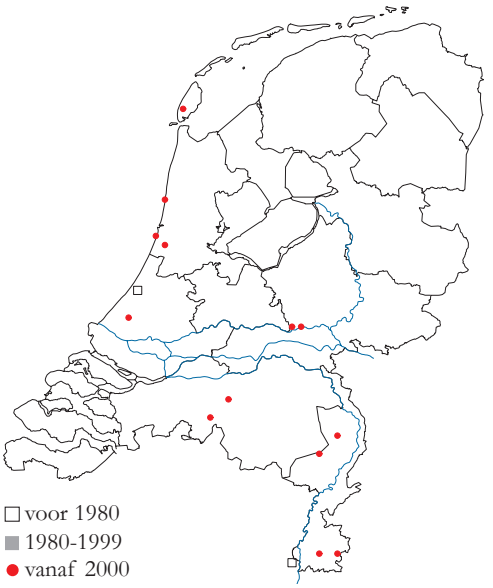

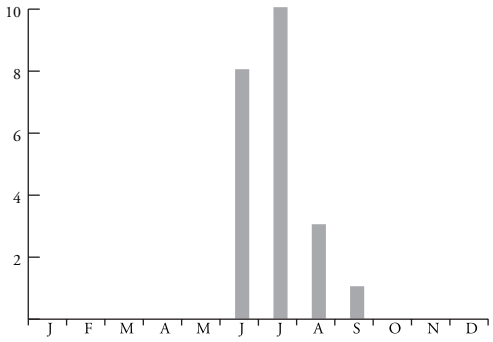

Slotconclusies

Winnaars en verliezers

Dankzij het NLBIF-project kon het aantal Nederlandse slankpootvliegensoorten van 248 (Meuffels 2022) tot 264 verhoogd worden. Dit mag niet begrepen worden als een loutere toevoeging van 16 nieuwe soorten voor Nederland sinds 2002, maar is veeleer het resultaat van een grondige controle van historisch materiaal én de identificatie van een groot aantal nieuwe monsters en specimens. Van de 248 soorten uit de vorige checklist bleven er na controle van specimens uit de collecties van het Naturalis Biodiversity Center 234 soorten over waarvan de identiteit betrouwbaar wordt geacht. Het NLBIF-project en met name de nieuw verwerkte monsters leverden 24 nieuwe soorten voor Nederland op (Pollet et al. in prep. a). Dertien van de 264 soorten werden sinds 1980 niet meer teruggevonden en worden daarom bestempeld als vermoedelijk uitgestorven in Nederland. Zekerheid hieromtrent kan enkel bekomen worden door actief op zoek te gaan naar deze soorten, in het bijzonder op de vindplaatsen van weleer. In het kader van de opmaak van de Rode lijst van slankpootvliegen van Vlaanderen verklaarde Pollet (2000) eveneens 22 soorten uitgestorven, omdat ze ondanks intensief inventarisatiewerk niet meer waren opgedoken sinds 1981. Sindsdien zijn hiervan echter acht soorten teruggevonden, sommige zelfs op diverse plaatsen en/of in grote aantallen. We nemen aan dat de twee uitheemse soorten (*Amblypsilopus exul*, *Chrysotus longipalpus*) die enkel in hortussen werden aangetroffen omstreeks 1940 er momenteel niet meer voorkomen. Dit geldt evenzeer voor *Hercostomus vockerothi*, waarvan de enige vindplaats in Nederland bijzonder atypisch was voor deze Midden-Europese bergsoort. De kans om *Diaphorus winthemi*, *Rhaphium ensicorne* en *Sympycnus aeneicoxa* terug te vinden in Zuid-Limburg, de enige ecoregio waarvan de soorten gekend zijn, is aanzienlijk groter. *Diaphorus winthemi* is enkel gekend van Houthem, *R. ensicorne* van Elsloo (Hoge Bos), Vaals en Vilt en *S. aeneicoxa* van Geulle. Met wat geluk komt *Dolichopus latipennis* ook nog voor in Nederland. Deze zoutminnende soort werd voor het laatst (1918) in Diemen en Uitgeest (Noord-Holland) verzameld. In Vlaanderen is ze van slechts twee plaatsen gekend in het noordwesten, waar ze in 2012 voor de laatste keer werd opgemerkt.

Meuffels (1978) meldde het opmerkelijke voorkomen van een aantal zoutminnende soorten in Venlo (Limburg), met name *Dolichopus strigipes*, *D. diadema*, *Thinophilus ruficornis* en *Sciapus laetus*. De vondst van zoutminnende soorten in het binnenland is niet ongewoon in diverse Midden-Europese landen als Duitsland (Stark & Pollet 1993), Polen (Szadziewski 1983) en Tsjechië, zeker niet op plaatsen waar zoute kwel de oppervlakte bereikt. Het loont uiteraard de moeite om die speciale plaats in Venlo terug te vinden en na te gaan of deze gemeenschap er na 45 jaar nog steeds voorkomt.

Het relatief beperkt aantal beschikbare data liet voor de meeste soorten geen betrouwbare analyse toe van trends in het verspreidingspatroon doorheen de tijd. Twee soorten vormen hierop een uitzondering, *Hercostomus rusticus* en *Liancalus virens*. De eerstgenoemde soort was tot 1999 enkel van Zuid-Limburg gekend, waar ze voor het laatst op de Sint-Pietersberg werd gevonden. Ze dook voor het eerst buiten Limburg op in 2009, met name in het midden van Amsterdam (Schinkelbuurt-Stadionpleinbuurt). En in 2020-2022 werd ze maar liefst in vijf Nederlandse provincies waargenomen, doorgaans in stedelijk gebied. Dit patroon werd recent trouwens ook vastgesteld in Groot-Brittannië (Drake & Painter 2023) en België (Pollet niet-gepubliceerde data). Het lijkt erop dat voor deze warmteminnende soort, die normaliter voorkomt in relatief droge, zonnige bosranden, kleine tuintjes in stedelijk gebied geschikt habitat zijn, mogelijk als gevolg van global warming. Van *L. virens* waren tot 1977 slechts vier vindplaatsen in Nederland gekend (Zuid-Holland, Overijssel, Gelderland, Limburg). Tot 1993 werd de soort enkel nog in Zuid-Limburg gevonden, maar vanaf 2008 blijkt ze in Centraal- en Zuid-Nederland wijd verspreid voor te komen. Ook deze soort wordt midden stedelijk gebied waargenomen, niet zelden aan kades langsheen rivieren en aan fonteinen. Een zelfde patroon werd ook in Vlaanderen vastgesteld (Pollet 2000, 2012), waar de soort na 1905 niet meer was waargenomen (en dus als lokaal uitgestorven werd beschouwd) tot ze in 2002 werd herontdekt. En sindsdien, vooral dankzij citizen scientists, werd ze in verschillende middelgrote tot grote steden in vier provincies buiten Limburg waargenomen. De factoren die deze verschuiving van natuurlijke habitats (rivieroevers met harde substraten) naar stedelijke omgeving beïnvloeden zijn tot op heden onvoldoende gekend.

Wél speelt het in het voordeel van deze soort dat ze doorheen het jaar actief is én dat de waterkwaliteit in Vlaanderen en Nederland globaal verbeterd is.

Citizen science

De huidige zeldzaamheid van de Nederlandse soorten werd bepaald op basis van specimenonderzoek en voor een aantal soorten aangepast op basis van veldobservaties (Waarneming.nl). Deze analyse wees uit dat meer dan 4/5 van alle soorten als zeldzaam tot uiterst zeldzaam beschouwd moeten worden, wat niet echt geloofwaardig lijkt. Zeker niet als blijkt uit veldobservaties dat sommige van die soorten best frequent en wijd verspreid worden waargenomen. De rationale achter deze aanpak steunt op de aanname dat de verzameling van specimens, vaak met vallen, een veel minder grote bias heeft op de vangstopbrengsten dan het geval is bij veldobservaties. Inderdaad, ook al hebben bepaalde karakteristieken van de gebruikte bemonsteringsmethode ongetwijfeld een impact en zal het monster mogelijk niet volkomen representatief zijn voor de voorkomende slankpootvliegengemeenschap, toch is er geen enkele sprake van een waarnemerseffect. Citizen science data zijn een bijzonder welkome aanvulling op het klassieke inventarisonderzoek door experts, maar dienen met omzichtigheid gebruikt te worden. Mits een goede validatie zijn ze uitstekend geschikt om het voorkomen van soorten vast te leggen, maar veel minder om de zeldzaamheid te bepalen. En vergelijkingen tussen soorten is al helemaal uit den boze om diverse redenen:

- Sommige soorten laten zich een stuk sneller opmerken dan andere, door grootte (tabel 5), gedrag of specifiek habitat waar ze voorkomen. De negen soorten die aanzienlijk meer teruggevonden werden via veldobservaties dan via specimenonderzoek hebben een gemiddelde lichaamslengte van 5,1 mm tegenover 3,5 mm bij de overige soorten. In deze eerste groep is *Chrysotimus molliculus* de enige kleine soort, die evenwel steeds relatief hoog in de vegetatie voorkomt en op die manier sneller wordt opgespoord. Verder is het ook aannemelijk dat het relatief groot aantal veldobservaties van *Argyra diaphana* in verband staat met de reflecterende zilveren lichaamsbestuiving én het feit dat deze soort reeds vroeg in het seizoen actief is op een moment dat veel andere soorten nog niet voorkomen.
- Sommige soorten laten zich gemakkelijker identificeren dan andere. Dit is zeker het geval voor soorten met uitgesproken mannelijke secundaire geslachtskenmerken zoals in bijvoorbeeld *Dolichopus*, *Campsicnemus*, *Syntormon* en *Teuchophorus* (op voorwaarde dat die goed zichtbaar zijn op de foto). Maar ook andere kenmerken zorgen er soms voor dat soorten bijna steeds geïdentificeerd kunnen worden tot op soortniveau, terwijl dit niet het geval is voor nauwverwante soorten. Een goed voorbeeld is *Dolichopus griseipennis*. Deze soort vertoont een onmiskenbaar stompje op de M_1-ader, die enkel bij twee andere *Dolichopus*-soorten voorkomt waarvan *D. griseipennis* gemakkelijk onderscheiden kan worden. Daardoor kunnen zowel mannetjes als vrouwtjes van deze soort meestal met grote zekerheid op naam gebracht worden, wat niet het geval is voor heel wat andere *Dolichopus*-soorten. Dit verklaart ten dele waarom *D. griseipennis* frequenter wordt 'waargenomen' (lees: geïdentificeerd) dan de meeste andere soorten uit dit genus. Dit betekent evenwel niét dat deze soort ook algemener is dan de overige soorten. Een ander voorbeeld is *Argyra diaphana* vanwege de kenmerkende kleurreflectie van zijn lichaamsbestuiving. Slechts 50,6% van de uitgevoerde waarnemingen leidt tot een betrouwbare soortidentificatie. Van de overige 10.917 waarnemingen zijn er een groot aantal die tot op genusniveau gedetermineerd konden worden, maar niet tot op soortniveau. In de meeste gevallen is de lage kwaliteit van de foto of de suboptimale oriëntatie de voornaamste reden hiervoor. Maar bepaalde soorten (bv. *Gymnopternus*, *Medetera*) zonder uitgesproken mannelijke secundaire geslachtskenmerken, en vrouwtjes van veel soorten in het algemeen, zijn niet op naam te brengen op basis van een foto. In die gevallen is het aan te bevelen om het specimen te verzamelen. Dit liet ons overigens toe betrouwbare data te verzamelen over een mogelijk exotische *Medetera*-soort in Nederland (Pollet et al. in prep. b).

Pollet & Maes (2019) analyseerden de Vlaamse citizen science data en formuleerden een aantal aanbevelingen. Eén hiervan was het maken van een zo accuraat mogelijke foto van de waargenomen vlieg in zijaanzicht. Een poging tot identificatie, meestal via ObsIdentify, heeft momenteel geen grote toegevoegde waarde en een groot aantal identificaties dienden bij validatie gecorrigeerd te worden.

Belangrijker is de verzameling van het specimen, dat indien gewenst verder onderzocht kan worden door een taxonomisch expert. Beide aanbevelingen zouden ervoor moeten zorgen dat een groter aandeel van de waarnemingen tot soortidentificaties kunnen leiden en op die manier waardevolle informatie over het voorkomen van soorten opleveren.

Soort- en habitatbescherming

De Nederlandse slankpootvliegenfauna is samengesteld uit vooral Palaearctische (45,1%), West-Palaearctische (33,0%) en Europese soorten (16,3%). Eén soort, *Achalcus bimaculatus*, komt enkel in West-Europa voor. Op één na alle Europese soorten blijken vrij zeldzaam tot uiterst zeldzaam te zijn in Nederland (fig. 37). Bij het uitwerken van beschermingsmaatregelen kan de globale verspreiding van een soort een relevant element zijn. Immers, door hun beperktere verspreidingsgebied zijn Europese soorten mogelijk ook meer bedreigd dan bijvoorbeeld Palaearctische soorten. Dit geldt in het bijzonder voor de West-Europese *Achalcus bimaculatus*, een soort van zegge- en rietmoerassen met één vindplaats in Gelderland, Noord-Brabant en Zeeland. De volgende habitattypen herbergen een aantal zeer tot uiterst zeldzame Europese slankpootvliegensoorten:

- Heide en veen: *Dolichopus caligatus* (drie provincies), *D. phaeopus* (vier provincies) en *D. punctum* (één provincie)
- Kustrotsen en strand: *Aphrosylus celtiber* en *A. ferox* (beide drie provincies)
- (Riet)moerassen: *Achalcus vaillanti* (drie provincies), *Hercostomus fulvicaudis* (vijf provincies), *H. rothi* (acht provincies) en *Thrypticus smaragdinus* (drie provincies)
- Slikken en schorren: *Dolichopus strigipes*, *Muscidideicus praetextatus* en *Syntormon filiger* (alle vijf provincies)

Ook in Nederlandse bossen komen uiterst zeldzame (*Hercostomus nigrilamellatus*, *H. pilifer*, *Sciapus lobipes*, *Teuchophorus simplex*) tot zeer zeldzame soorten (*Chrysotimus flaviventris*) voor, die evenwel andere bostypen verkiezen. Het beschermen ervan is dus minder evident dan bij de vorige ecotypen.

Anderzijds kan ook de Verspreiding in Nederland als beschermingscriterium gebruikt worden, al moet meteen opgemerkt worden dat die voor heel wat soorten nog niet goed gekend is. Een aantal soorten is enkel van één van de volgende provincies gekend (excl. mogelijk uitgestorven soorten):

- Flevoland: *Thrypticus viridis*
- Gelderland: *Dolichopus cilifemoratus*, *Medetera setiventris*
- Groningen: *Rhaphium brevicorne*
- Limburg: *Hercostomus chetifer*, *H. longiventris*, *Neurigona erichsoni*, *N. suturalis*, *Rhaphium albifrons*
- Noord-Brabant: *Dolichopus lineatocornis*, *Mede-*

Tabel 5. Selectie van slankpootvliegen met informatie over het aandeel van goed bemonsterde Amersfoorthokken waarin de soort voorkomt en de lichaamslengte. De selectie omvat de tien soorten met de hoogste waarden op basis van specimenonderzoek of veldobservaties.

Slankpootvliegen	**% aantal Amersfoorthokken met soort**		**Lichaamslengte (mm)**
	specimenonderzoek	**veldobservaties**	
Dolichopus plumipes	31,9	54,8	4,0-4,6
Dolichopus ungulatus	28,3	69,9	6,0-7,0
Sympycnus pulicarius	23,9	24,9	1,8-2,5
Poecilobothrus nobilitatus	19,9	84,1	5,5-6,0
Chrysotus gramineus	18,9	13,3	2,0-2,5
Medetera truncorum	17,6	7,8	2,0-2,5
Dolichopus brevipennis	17,4	7,0	6,0-7,0
Gymnopternus cupreus	16,6	18,3	3,5-4,8
Dolichopus simplex	16,4	8,1	4,0-5,0
Medetera jacula	16,4	6,4	3,5-4,0
Campsicnemus curvipes	16,3	14,5	2,0-2,8
Dolichopus claviger	14,9	35,4	5,8-7,0
Sciapus platypterus	14,0	37,1	4,8-6,0
Chrysotimus molliculus	11,5	30,4	1,5-2,3
Argyra diaphana	11,1	30,7	6,5-7,5
Neurigona quadrifasciata	9,4	43,5	4,8-6,0
Dolichopus griseipennis	8,4	22,0	5,0-5,8

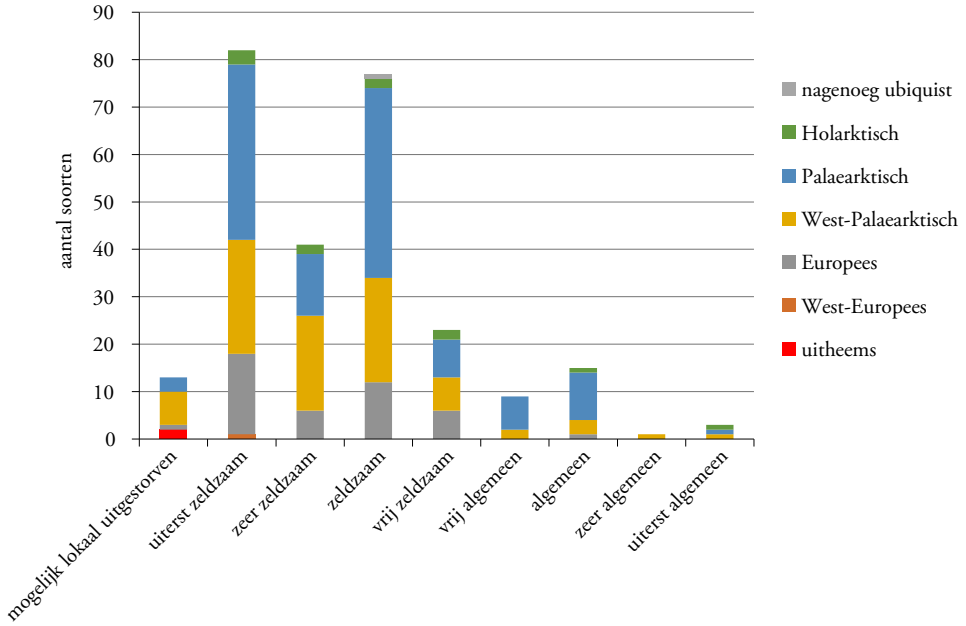

Figuur 37. Verdeling van de Nederlandse slankpootvliegensoorten volgens globaal verspreidingspatroon en zeldzaamheidsklassen.

tera caeruleifacies, *M. parenti*, *M. peloria*, *M. pseudoapicalis*, *Xanthochlorus silaceus*

- Overijssel: *Dolichopus punctum*
- Zeeland: *Campsicnemus simplicissimus*, *Hercostomus pilifer*, *Syntormon monile*, *Thrypticus laetus*

Naast *Achalcus bimaculatus* kunnen twee andere soorten ook op Europees niveau als uiterst zeldzaam en dus waardevol beschouwd worden: *Thrypticus viridis* werd tussen 1990 en 1992 herhaaldelijk in Lelystad (Flevoland) verzameld maar werd later nergens anders meer teruggevonden. Deze soort is overigens enkel gekend van Nederland en Duitsland. *Dolichopus punctum* was sinds 1995 enkel gekend van de Weerribben, en werd in 2021 in de Wieden herontdekt. Deze soort is van zes Europese landen en Europees Rusland gekend. Geen van beide soorten werd tot hier toe in België aangetroffen.

Literatuur

Achterberg, K. van, P. Grootaert & M.R. Shaw 2010. Flight intercept traps for arthropods. Chapter 17 – Flight interception traps for arthropods. – In: Eymann, J., J. Degreef, C. Häuser, J.C. Monje, Y. Samyn & D. Vanden Spiegel (eds.). Manual on Field Recording Techniques and Protocols for All Taxa Biodiversity Inventories. ABC Taxa 8 (2): 423-462.

Bährmann, R. 1993. Zur ökologischen Einnischung einheimischer Dolichopodiden-Arten (Diptera, Dolichopodidae). – Deutsche Entomologische Zeitschrift 40 (2): 221-243.

Beaver, R.A. 1966. The biology and immatures stages of two species of *Medetera* (Diptera: Dolichopodidae) associated with the bark beetle *Scolytus scolytus* (F.). – Proceedings of the Royal Entomological Society of London A 41 (10-12): 145-154.

Beuk, P.L.T. 2002. Checklist of the Diptera of the Netherlands. – KNNV Uitgeverij, Utrecht.

Beuk, P.L.T. 2022. Vier voor Nederland nieuwe soorten vliegen uit een 20e-eeuws monster. – Natuurhistorische Maandblad 111 (1): 17-22.

Bickel, D.J. 1987. Babindellinae, a new subfamily of Dolichopodidae (Diptera) from Australia, with a discussion of symmetry in the dipteran male postabdomen. – Entomologica Scandinavica 18: 97-103.

Bickel, D.J. 1994. The Australian Sciapodinae (Diptera: Dolichopodidae), with a review of the Oriental and Australasian faunas, and a world conspectus of the subfamily. – Records of the Australian Museum Suppl. 21: 1-394.

Bickel, D.J. 2009. 49. Dolichopodidae (Long-Legged Flies). – In: Brown, B.V., A. Borkent, J.M. Cumming, D.M. Wood, N.E. Woodley & M. Zumbado (eds.). Manual of Central American Diptera. National Research Council Canada, Ottawa, Canada: 671-694.

Bickel, D.J. & M.C. Hernandez 2004. Neotropical *Thrypticus* (Diptera: Dolichopodidae) reared from Water Hyacinth, *Eichhornia crassipes*, and other Pontederiaceae. – Annals of the Entomological Society of America 97 (3): 437-449.

Brunel, C. 1986. Etude éco-entomologique des zones humides de la Chaussée-Tirancourt (Vallée de la Somme). – Acta Oecologica Oecologica Applicata 7 (4): 367-388.

Chandler, P.J. & O.P. Negrobov 2008. The British species of *Xanthochlorus* Loew, 1857 (Diptera, Dolichopodidae), with description of two new species. – Dipterists Digest 15: 29-40.

Capellari, R.S. 2015. Review of the *longipalpus*-Group of *Chrysotus* Meigen (Diptera: Dolichopodidae), with description of four new species. – Neotropical Entomology (2015) 44: 47-58.

Clemons, L. 2003. A note on the apparent rarity of *Orthoceratium lacustre* (Scopoli) (Dipt.: Dolichopodidae) in Kent. – Entomologist's Record and Journal of Variation 115: 70-71.

Cole, J.H. 1990. The separation of some *Argyra* males: are *A. argyria* and *argentella* distinct species? – Empid and Dolichopodid Study Group Newssheet 9: 3-4.

Collin, J.E. 1940. Critical notes on some recent synonymy affecting British species of Dolichopodidae (Diptera). – Entomologist's Monthly Magazine 76: 261-271.

Collin, J.E. 1941. The British species of the dolichopodid genus *Medeterus* Fisch. (Dipt.). – Entomologist's Monthly Magazine 77 (ser. 4, vol. 2): 141-153.

Crossley, R. 1987. Bangor field meeting, July 1987. – Empid and Dolichopodid Study Group Newssheet 4: 2-3.

d'Assis Fonseca, E.C.M. 1976. Four new species of Palaearctic Dolichopodidae (Diptera) including two from Britain. – Entomologist's Monthly Magazine 111: 23-27.

d'Assis Fonseca, E.C.M. 1978. Diptera Orthorrhapha Brachycera Dolichopodidae. – Handbooks for the Identification of British Insects 9 (5): 1-90.

De Leon, D. 1934. An annotated list of the parasites, predators, and other associated fauna of the mountain pine beetle in western white pine and lodgepole pine. – Canadian Entomologist 46: 51-61.

De Leon, D. 1935. A study of *Medetera aldrichii* Wh. (Diptera - Dolichopodidae), a predator of the mountain pine beetle (*Dendroctonus monticolae* Hopk., Coleo. - Scolytidae). – Entomologica Americana 15 (2): 59-91.

Drake, C.M. 2018. A review of the status of the Dolichopodidae flies of Great Britain. Species

Status No.30: – Natural England Commissioned Reports 195: 1-174.

Drake, C.M. 2020. The identity of *Syntormon pseudospicatum* Strobl (Diptera, Dolichopodidae). – Dipterists Digest 27: 61-82.

Drake, C.M. 2021. Comments on the taxonomic status of some British species of *Syntormon* Loew, 1857 (Diptera, Dolichopodidae). – Dipterists Digest 28: 17-44.

Drake, C. M., R. Crossley, M.H. Smith & M. Pollet 2013. *Hercostomus rothi* (Zetterstedt) (Diptera, Dolichopodidae) stat. nov., new to Britain. – Dipterists Digest 20 (2): 121-130.

Drake, C.M. & D. Painter 2023. *Hercostomus rusticus* (Meigen) (Diptera, Dolichopodidae) new to Britain in urban London. – Dipterists Digest 30: 70-79.

Drake, C.M. & M.A.A. Pollet 2016. *Dolichopus calinotus* Loew (Diptera, Dolichopodidae) new to Britain and Belgium. – Dipterists Digest 23: 231-236.

Dyte, C.E. 1959. Some interesting habitats of larval Dolichopodidae (Diptera). – Entomologist's Monthly Magazine 95: 139-143.

Emeis, W. 1964. Untersuchungen über die ökologische Verbreitung der Dolichopodiden (Ins. Dipt.) in Schleswig-Holstein. – Schriften des Naturwissenschaftlichen Vereins für Schleswig-Holstein 35: 61-75.

Foster, G.N. 1987. The use of Coleoptera records in assessing the conservation value of wetlands. – In: Luff, M.L., The use of invertebrates in site assessment for conservation. University of Newcastle upon Tyne, University Press: 8–17.

Frey, R. 1915. Zur Kenntnis der Dipterenfauna Finlands. III. Dolichopodidae. – Acta Societatis pro Fauna et Flora Fennica 40 (5): 1-79.

Germann, C., J. Kahanpäa, M. Pollet, L. Pollini, L. & M.V. Bernasconi 2010. The synonymies of *Dolichopus lepidus lepidus* Staeger, 1842 - demasculinisations, lectotype designations and a nomen oblitum (Diptera, Dolichopodidae). – Zootaxa 2560: 51-60.

Germann, C., M. Pollet, C. Wimmer & M.V. Bernasconi 2011. Molecular data sheds light on the classification of long-legged flies (Diptera: Dolichopodidae). – Invertebrate Systematics 25: 303-321.

Grichanov, I.Y. 2010. West-Palaearctic species of the genus *Neurigona* Rondani (Diptera: Dolichopodidae). – Russian Entomological Journal 19 (3): 249-256.

Grichanov I.Y. 2017. Alphabetic list of generic and specific names of predatory flies of the epifamily Dolichopodoidae (Diptera). 2nd ed. St. Petersburg: – VIZR Plant Protection News, Suppl. 23: 1-563.

Grichanov, I.Y. & O.P. Negrobov 2014. Palaearctic species of the genus *Sciapus* Zeller (Diptera: Dolichopodidae). – Plant Protection News, Supplement 13: 1-85.

Grichanov, I.Y., O.P. Negrobov & O.V. Selivanova 2012. A review of Palearctic *Teuchophorus* Loew (Diptera: Dolichopodidae) with an updated catalog and revised key to species. – Russian Entomological Journal 21 (1): 89-96.

Grootaert, P., M. Pollet, W. Dekoninck & C. van Achterberg 2010. Chapter 15 - Samping insects: general techniques, strategies and remarks. – In: Eymann, J., J. Degreef, C. Häuser, J.C. Monje, Y. Samyn & D. Vanden Spiegel (eds.). Manual on field recording techniques and protocols for All Taxa Biodiversity Inventories. ABC Taxa 8: 377-399.

Hopping, G.R. 1947. Notes on the seasonal development of *Medetera aldrichii* Wheeler (Diptera, Dolichopodidae) as a predator of the Douglas fir bark-beetle, *Dendroctonus pseudotsugae* Hopkins. – Canadian Entomologist 79: 150-153.

Hulcr, J., M. Pollet, K. Ubik & J. Vrkoc 2005. Exploitation of kairomones and synomones by *Medetera* spp. (Diptera: Dolichopodidae), predators of spruce bark beetles. – European Journal of Entomology 102: 655-662.

Hulcr, J., K. Ubik & J. Vrkoc 2006. The role of semiochemicals in tritrophic interactions between the spruce bark beetle *Ips typographus*, its predators and infested spruce. – Journal of Applied Entomology 130 (5): 275-283.

Jonassen, T. 1985. Additions to the Norwegian fauna of Dolichopodidae (Dipt.). – Fauna Norvegica, Series B 32 (2): 97-99.

Kejval, Z. & M. Pollet 2023. The genus *Medetera* (Diptera: Dolichopodidae) in the Czech Republic with first records of twelve species. Zootaxa 5254 (1): 69-93.

Lundbeck, W. 1912. Diptera Danica. Genera and species of flies hitherto found in Denmark. Part IV. Dolichopodidae. – G.E.C. Gad, Copenhagen.

MacGowan, I. 1988. A preliminary survey of Dolichopodidae (Diptera) in Scotland. – Nature Conservancy Council, Newton Abbot.

Meuffels, H.J.G. 1974. Nederlandse Dolichopodidae (Dipt.). – Entomologische Berichten 34: 32-35.

Meuffels, H.J.G. 1978. Nieuwe gegevens over Nederlandse Dolichopodidae (Dipt.). – Entomologische Berichten 38: 65-70.

Meuffels, H.J.G. 1981. Nieuwe gegevens over Nederlandse Dolichopodidae (Diptera) II. – Entomologische Berichten 41 (5): 67-70.

Meuffels, H. 2001a. Iets over Dolichopodidae (slankpootvliegen). – De Vliegenmepper 10 (1): 2-10.

Meuffels, H. 2001b. Tabel tot de in Nederland voorkomende genera van de familie Dolichopodidae (Diptera). – De Vliegenmepper 10 (2): 3-15.

Meuffels, H.J.G. 2002. Family Dolichopodidae. – In: Beuk, P. (ed.), Checklist of the Diptera of the Netherlands. KNNV Uitgeverij, Utrecht: 171-180.

Meuffels, H.J.G. & P. Grootaert 1990. The identity of *Sciapus contristans* (Wiedemann, 1817) (Diptera: Dolichopodidae), and a revision of the species group of its relatives. – Bulletin de l'Institut royal des Sciences naturelles de Belgique, Entomologie 60: 161-178.

Meuffels, H.J.G., M. Pollet & P.L.T. Beuk 1996. Dolichopodidae. – In: van Zuijlen, J.W.A., T.J.M. Peeters, P.S. van Wielink, A.P.W. van Eck, & E.H.M. Bouvy (red.). Brand-stof. Een inventarisatie van de entomofauna van het natuurreservaat 'De Brand' in 1990. Insektenwerkgroep K.N.N.V.-afdeling Tilburg, Tilburg: 46-49.

Meuffels, H.J.G., M. Pollet & P. Grootaert 1989. The dolichopodid fauna (Dolichopodidae, Diptera) of a garden habitat: faunistics, habitat preference, phenology and distribution. – Bulletin de l'Institut royal des Sciences naturelles de Belgique, Entomologie 58: 83-94.

Meyer, H. & B. Heydemann 1990. Faunistisch-ökologische Untersuchungen an Dolichopodiden und Empididen (Diptera - Dolichopodidae u. Empididae, Hybotidae) in Küsten- und Binnenlandbiotopen Schleswig-Holsteins. – Faunistisch-Ökologische Mitteilungen 6 (3-4): 147-172.

Meyer, H. & A. Stark 2015. Verzeichnis und Bibliografie der Tanzfliegenverwandten Deutschlands (Diptera: Empidoidea: Atelestidae, Brachystomatidae, Dolichopodidae s.l., Empididae, Hybotidae, 'Iteaphila-Gruppe', Oreogetonidae). – Studia dipterologica Supplement 19: 1-376.

Naglis, S. & O.P. Negrobov 2014. New species and new records of *Medetera* (Diptera, Dolichopodidae) from Switzerland. – Mitteilungen der Schweizerischen Entomologischen Gesellschaft 87: 229-245.

Negrobov, O.P. 1975. A review of the genus *Syntormon* Meigen (Diptera, Dolichopodidae) from Palearctic. – Entomologicheskoe Obozrenie 54 (3): 652-664.

Negrobov, O.P. 1977. 29. Dolichopodidae. – In: Lindner, E. (Red.), Die Fliegen der Palaearktischen Region 4 (5), 316: 347-386.

Negrobov, O.P. 1978. 29. Dolichopodidae. – In: Lindner, E. (Red.), Die Fliegen der Palaearktischen Region 4 (5), 319: 387-418.

Negrobov, O.P. 1979a. 29. Dolichopodidae. – In: Lindner, E. (Red.), Die Fliegen der Palaearktischen Region 4 (5), 321: 419-474.

Negrobov, O.P. 1979b. 29. Dolichopodidae. – In: Lindner, E. (Red.), Die Fliegen der Palaearktischen Region 4 (5), 322: 475-530.

Negrobov, O.P. 1991. Family Dolichopodidae. – In: Sóos, Á. & L. Papp (eds.), Catalogue of Palaearctic Diptera. Vol. 7. Dolichopodidae - Platypezidae. Akadémiai Kiadó, Budapest: 11-139.

Negrobov, O.P. 2000. Revision of the Palaearctic species of the genus *Micromorphus* Mik (Diptera: Dolichopodidae). – International Journal of Dipterological Research 11 (1): 19-26.

Negrobov, O.P. & S. Naglis 2016. Palaearctic species of the genus *Medetera* (Diptera: Dolichopodidae). – Zoosystematica Rossica 25 (2): 333-379.

Negrobov, O.P. & A.A. von Stackelberg 1971. 29. Dolichopodidae. – In: Lindner, E. (Red.), Die Fliegen der Palaearktischen Region 4 (5), 284: 225-256.

Negrobov, O.P. & A.A. von Stackelberg 1972. 29. Dolichopodidae. – In: Lindner, E. (Red.), Die Fliegen der Palaearktischen Region 4 (5), 289: 257-302.

Negrobov, O.P. & A.A. von Stackelberg 1974a. 29. Dolichopodidae. – In: Lindner, E. (Red.), Die Fliegen der Palaearktischen Region 4 (5), 302: 303-324.

Negrobov, O.P. & A.A. von Stackelberg 1974b. 29. Dolichopodidae. – In: Lindner, E. (Red.), Die Fliegen der Palaearktischen Region 4 (5), 303: 325-346.

Nuorteva, M. 1956. Über den Fichtenstamm-Bastkäfer, *Hylurgops palliatus* Gyll., und seine

Insektenfeinde. – Acta Entomologica Fennica 13: 7-116.

Nuorteva, M. 1959. Untersuchungen über einige in den Frassbildern der Borkerkäfer lebende *Medetera*-Arten (Dipt., Dolichopodidae). – Suomen Hyönteistieteelinen Aikakauskirja 25 (4): 192-210.

Oboňa, J., M. Pollet & S. Naglis 2012. First records of one genus and three species of long-legged flies (Diptera: Dolichopodidae) from Slovakia. – Folia Faunistica Slovaca 17 (4): 357-360.

Olejnicek, J. 1978. A contribution to the knowledge of the family Dolichopodidae (Diptera) in Moravia (Czechoslovakia). – Dipterologica Bohemoslavaca, Bratislava 1: 193-196.

Olejnicek, J. 1980. Species of the family Dolichopodidae as enemies of mosquito and blackfly larvae and adults. – Folia Parasitologica 27 (1): 75-76.

Pape, T., D. Bickel & R. Meier (red.) 2009. Appendix. Species of Diptera per family for all regions. – In: Pape, T., D. Bickel & R. Meier (eds.), Diptera Diversity: Status, Challenges and Tools. Koninklijke Brill NV: 430-435.

Parent, O. 1938. Diptères Dolichopodidae. – Faune de France 35: 1-720.

Pollet, M. 1988. A technique for collecting quantitative data on Dolichopodidae and Empididae. – Empid and Dolichopodid Study Group Newssheet 6: 5-7.

Pollet, M. 1990. Phenetic and ecological relationships between species of the subgenus *Hercostomus* (*Gymnopternus*) in western Europe with the description of two new species (Diptera: Dolichopodidae). – Systematic Entomology 15 (3): 359-382.

Pollet, M. 1992a. Impact of environmental variables on the occurrence of dolichopodid flies in marshland habitats in Belgium (Diptera: Dolichopodidae). – Journal of Natural History 26: 621-636.

Pollet, M. 1992b. Reedmarshes: a poorly appreciated habitat for Dolichopodidae. – Dipterists Digest 12: 23-26.

Pollet, M. 1993. Morphological and ecological characterization of *Hercostomus* (*Hercostomus*) *plagiatus* and a sibling species, *H. verbekei* sp.n. (Diptera: Dolichopodidae). – Zoologica Scripta 22(1): 101-109.

Pollet, M. 1996. Systematic revision and phylogeny of the Palaearctic species of the genus *Achalcus* Loew (Diptera: Dolichopodidae) with the description of four new species. – Systematic Entomology 21 (4): 353-386.

Pollet, M. 2000. A documented Red List of the dolichopodid flies (Diptera: Dolichopodidae) of Flanders [in Dutch with English summary]. – Communications of the Institute of Nature Conservation 8. Brussels: 1-190.

Pollet, M. 2001. Dolichopodid diversity and site quality assessment of reed marshes and grasslands in Belgium (Diptera: Dolichopodidae). – Journal of Insect Conservation 5: 99-116.

Pollet, M. 2009. Diptera as ecological indicators of habitat and habitat change. – In: Pape, T., D. Bickel & R. Meier (eds.), Diptera diversity: status, challenges and tools. Koninklijke Brill NV: 302-322.

Pollet, M. 2011a. Fauna Europaea: Dolichopodidae. – In: Pape, T. & P. Beuk (eds.), Fauna Europaea: Diptera, Brachycera. Fauna Europaea version 2.4, Faunaeur.org.

Pollet M. 2011b. Dolichopodidae of Belgium: past, present and future. – In: Journée d'étude entomologique/Entomologische Studiedag, 4/12/2011, Résumés/Abstracts. Société royale belge d'entomologie asbl - Koninklijke Belgische Vereniging voor Entomologie vzw, Brussel: 17.

Pollet, M. 2012. 'Uitgestorven' slankpootvliegen, en nieuwe soorten voor België, ontdekt in de Denderstreek. – Dendriet 11 (1): 22-27.

Pollet, M. & L. De Bruyn 2000. An exercise in characterizing a habitat on the basis of its dolichopodid community (Dolichopodidae, Diptera). – Bulletin de la Société royale de Belgique d' Entomologie 136: 185-191.

Pollet, M. & P. Grootaert 1987. Ecological data on Dolichopodidae (Diptera) from a woodland ecosystem. I. Colour preference, detailed distribution and comparison between different sampling techniques. – Bulletin de l'Institut royal des Sciences naturelles de Belgique, Entomologie 57: 173-186.

Pollet, M. & P. Grootaert 1991. Horizontal and vertical distribution of Dolichopodidae (Diptera) in a woodland ecosystem. – Journal of Natural History 25: 1297-1312.

Pollet, M. & P. Grootaert 1993. Factors affecting the responses of Empidoidea (Insecta Diptera) to

coloured traps. – Belgian Journal of Zoology 123, Supplement 1: 58-59.

Pollet, M. & P. Grootaert 1994. Optimizing the water trap technique to collect Empidoidea (Diptera). – Studia Dipterologica 1 (1): 33-48.

Pollet, M. & P. Grootaert 1996. An estimation of the natural value of dune habitats using Empidoidea (Diptera). – Biodiversity and Conservation 5 (7): 859-880.

Pollet, M. & P. Grootaert 1999. Dolichopodidae (Diptera): poorly known but excellent agents for site quality assessment and nature conservation. – Proceedings of the Section Experimental and Applied Entomology of the Netherlands Entomological Society (N.E.V.) 10: 63-68.

Pollet, M. & P. Grootaert 2023. The Botanic Garden Jean Massart (Brussels-Capital Region): a hotspot for long-legged flies (Diptera: Dolichopodidae) in Belgium or not? – In: Grootaert, P. & A. Drumon (eds.), Flies in the centennial Botanic Garden Jean Massart (Brussels-Capital Region, Belgium). Belgian Journal of Entomology 134: 19-38.

Pollet, M. & M. Ivković 2018. Dolichopodidae of riverbeds and springs in Croatia with an updated checklist of Croatia (Diptera). – Zootaxa 4455 (3): 401-428.

Pollet, M. & M. Kechev 2007. A review of Palaearctic *Teuchophorus*, with a new species from Bulgaria (Diptera: Dolichopodidae). – Zootaxa 1592: 45-56.

Pollet, M. & D. Maes 2014a. Red Lists sensu IUCN: a bridge too far for Dolichopodidae (Diptera) of Flanders. – Abstracts of the 8th International Congress of Dipterology, Potsdam 2014: 266.

Pollet, M. & D. Maes 2014b. Dolichopodidae (Diptera) in Flanders: their use(lessness) for nature conservation. – Abstracts of Symposium 'Entomology in Belgium 2014', 28 November 2014, Brussels, Royal Belgian Entomological Society: 5-6.

Pollet, M. & D. Maes 2019. Wat kan citizen science bijdragen aan de studie van minder gekende soortengroepen? Slankpootvliegen in Vlaanderen als voorbeeld. – Natuurpunt.Focus 18 (1): 4-9.

Pollet, M. & H. Meuffels 2016. Slankpootvliegen (Dolichopodidae). – In: Jacobusse, C., W. van Steenis, N.-J. Dek & L. Calle (red.), Vliegen en muggen in Zeeland. Het Zeeuwse Landschap, Wilhelminadorp. Fauna Zeelandica 7: 61-67.

Pollet, M. & A. Stark 2018. The quest for the identity of *Orthoceratium lacustre* (Scopoli, 1763) reveals centuries of misidentifications (Diptera, Dolichopodidae). – Zookeys 782: 49-79.

Pollet, M., C. Verbeke & P. Grootaert 1986. Verspreiding en fenologie van Dolichopodidae in een bosbiotoop te Wijnendale (West-Vlaanderen). – Bulletin et Annales de la Société royale belge d'Entomologie 122: 285-292.

Pollet, M., L. Mercken & K. Desender 1988. A note on the detailed distribution and diel activity of riparian dolichopodid flies (Dolichopodidae, Diptera). – Bulletin et Annales de la Société royale belge d'Entomologie 124: 248-253.

Pollet, M., P. Grootaert & H. Meuffels 1989. Relationships between habitat preference and distribution of dolichopodid flies in Flanders (Dipt., Dolichopodidae). – In: Wouters, K. & L. Baert (red.), Invertébrés de Belgique. Comptes rendus du symposium 'Invertébrés de Belgique' 25-26 Nov. 1988. Bruxelles. Institut Royal de Sciences Naturelles de Belgique, Bruxelles, Belgium: 363-371.

Pollet, M., H. Meuffels & P. Grootaert 1992a. Dolichopodid flies at De Mandelhoek Nature Reserve (Belgium): an example of the importance of small nature reserves to invertebrates. – Bulletin et Annales de la Société royale belge d'Entomologie 128: 213-227.

Pollet, M., H. Meuffels & P. Grootaert 1992b. Geographical distribution and habitat selection of species of *Hercostomus* subgenus *Gymnopternus* in the Benelux (Diptera: Dolichopodidae). – In: Van Goethem, J.L. & P. Grootaert (eds.), Proceedings of the 8th International Colloquium of the European invertebrate Survey, Brussels, 9-10 September 1991: 101-113.

Pollet, M., H. Meuffels & P. Grootaert 2003. Status of Dolichopodidae of the Flemish Red Data Book in the Netherlands (Insecta: Diptera). – In: Reemer, M., P.J. van Helsdingen & R.M.J.C. Kleukers (eds.), Changes in ranges: invertebrates on the move. Proceedings of the 13th International Colloquium of the European Invertebrate Survey, Leiden, 2-5 September 2001. EIS-Nederland, Leiden: 61-68.

Pollet, M., S.E. Brooks & J.M. Cumming 2004. Catalog of the Dolichopodidae (Diptera) of America north of Mexico. – Bulletin of the

American Museum of Natural History 283: 1-114.

Pollet, M., C. Germann & M.V. Bernasconi 2011. Phylogenetic analyses using molecular markers reveal ecological lineages in *Medetera* (Diptera: Dolichopodidae). – Canadian Entomologist 143: 662-673.

Pollet, M., M. Persson, E. Boggild & R. Crossley 2015. A long-lasting taxonomic problem in European *Sympycnus* resolved, with the description of a new species and data on habitat preferences. – Zootaxa 4032 (1): 81-102.

Pollet, M., A. De Braekeleer, C.M. Drake & F. Van de Meutter 2017. The rediscovery of *Orthoceratium lacustre* (Scopoli, 1763) (Diptera: Dolichopodidae) in Belgium, with data on its ecology and distribution in the Palaearctic region. – Biologia (Bratislava), Zoology 72 (1): 62-69.

Pollet, M., M. Leponce, O. Pascal, J. Touroult & H. Van Calster 2018. Dipterological survey in Mitaraka Massif (French Guiana) reveals megadiverse dolichopodid fauna with an unprecedented species richness in *Paraclius* Loew, 1864 (Diptera: Dolichopodidae). – In: Touroult, J. (ed.), 'Our Planet Reviewed' 2015 large-scale biotic survey in Mitaraka, French Guiana. Zoosystema 40 (21): 471-491.

Pollet, M., R. Andrade, A. Gonçalves, P. Andrade, V. Jacinto, J. Almeida, A. De Braekeleer, H. Van Calster & D. Brosens 2019. Dipterological surveys in Portugal unveil 200 species of long-legged flies, with over 170 new to the country (Diptera: Dolichopodidae). – Zootaxa 4649 (1): 1-69.

Robinson, H. 1967. A revision of the subfamily Stolidosominae (Diptera: Dolichopodidae). – Annals of the Entomological Society of America 60 (5): 892-903.

Robinson, H. 1970. The subfamilies of the family Dolichopodidae in North and South America (Diptera). – Papéis Avulsos do Departamento de Zoologia, Universidade de São Paulo 23 (6): 53-62.

Roháček, J., M. Barták, A. Čelechovský, P. Grootaert, L. Kanavalová, L. Mazánek & M. Pollet 2021. New and interesting records of Diptera on glacial sand deposits in Silesia (NE Czech Republic). Part 2 - Brachycera except for Schizophora. – Acta Musei Silesiae, Scientiae Naturales 70: 1-32.

Runyon, J.B. & M. Pollet 2018a. *Enlinia* Aldrich, 1933 of Mitaraka, French Guiana (Diptera: Dolichopodidae). – In: Touroult J. (ed.), 'Our Planet Reviewed' 2015 large-scale biotic survey in Mitaraka, French Guiana. Zoosystema 40 (19): 453-468.

Runyon, J.B. & M. Pollet 2018b. The genus *Enlinia* Aldrich in Chile (Diptera: Dolichopodidae), with the description of four new species. – Neotropical Entomology: doi.org/10.1007/s13744-018-0660-1.

Sivell, D. 2019. *Sciapus pallens* (Wiedemann) (Diptera, Dolichopodidae) new to Britain. – Dipterists Digest 26: 197-202.

Sousa, M., G. Birgersson, K. Karlsson Green, M. Pollet & P.G. Becher 2023. Odors attracting the long-legged predator *Medetera signaticornis* Loew to *Ips typographus* L. infested Norway spruce trees. – Journal of Chemical Ecology, doi.org/10.1007/s10886-023-01405-6.

Stackelberg, A.A. von 1930. 29. Dolichopodidae. – In: Lindner, E. (Red.), Die Fliegen der Palaearktischen Region 4 (5), 51: 1-64.

Stackelberg, A.A. von 1933. 29. Dolichopodidae. – In: Lindner, E. (Red.), Die Fliegen der Palaearktischen Region 4 (5), 71: 65-128.

Stackelberg, A.A. von 1934. 29. Dolichopodidae. – In: Lindner, E. (Red.), Die Fliegen der Palaearktischen Region 4 (5), 82: 129-176.

Stackelberg, A.A. von 1941. 29. Dolichopodidae. – In: Lindner, E. (Red.), Die Fliegen der Palaearktischen Region 4 (5), 138: 177-224.

Stark, A. & M. Pollet 1993. Langbeinfliegen (Dolichopodidae). – In: Ebel, F. & R. Schönbrodt (Red.), Pflanzen- und Tierarten des Naturschutzobjekte im Saalkreis. 2. Ergänzungsband. Landratsamt des Saalkreises. Landesamt für Umweltschutz Sachsen-Anhalt, Halle: 21-23.

Strobl, P.G. 1893. Die Dipteren von Steiermark. I. – Mitteilungen des Naturwissenschaftlichen Vereines für Steiermark 29: 1-199.

Szadziewski, R. 1983. Flies (Diptera) of the saline habitats of Poland. – Bulletin entomologique de Pologne 53: 31-76.

Touroult, J., M. Pollet & O. Pascal 2018. Overview of Mitaraka survey: research frame, study site and field protocols. – In: Touroult, J. (ed.), 'Our Planet Reviewed' 2015 large-scale biotic survey in Mitaraka, French Guiana. Zoosystema 40 (13): 327-365.

Touroult J., J. Ichter, M. Pollet, O. Pascal, E. Poirier, R. Rougerie, B. Decherf, M.-C. Andrei-Ruiz, L. Hugot & F. Dusoulier in druk. Our Planet Reviewed, Corsica 2019-2021: a large-scale survey of neglected biodiversity on a Mediterranean island. – Bulletin de la Société entomologique de France.

Ulrich, H. 2004. Predation by adult Dolichopodidae (Diptera): a review of literature with an annotated prey-predator list. – Studia Dipterologica 11 (2): 369-403.

Vaillant, F. 1952. Quelques Dolichopodidae de la zone Paléarctique (Diptera). – Bulletin de l'Institut des Sciences Naturelles de Belgique 28 (65): 1-15.

Vaillant, F. 1978. Dolichopodidae. – In: Illies, J. (Red.), Limnofauna Europaea. Eine Zusammenstellung aller die europäischen Binnengewässer bewohnenden mehrzelligen Tierarten mit Angaben über ihre Verbreitung und Ökologie. Gustav Fischer Verlag. Stuttgart, New York Swets & Zeitlinger B.V., Amsterdam: 470-474.

Velde, G., van der, H.J.G. Meuffels, M. Heine & P.M.P.M. Peeters 1985. Dolichopodidae (Diptera) of a nymphaeid-dominated System in the Netherlands: species composition, diversity, spatial and temporal distribution. – Aquatic Insects 7 (4): 189-207.

Wagner, R. 1982. Dipteren-Emergenz zweier Lunzer Bäche 1972-1974 nebst Beschreibung einer neuen Empidide (Diptera). – Archiv für Hydrobiologie 95 (1/4): 491-506.

Wermelinger, B., C. Epper, M. Kenis, S. Ghosh & O. Holdenrieder 2012. Emergence patterns of univoltine and bivoltine *Ips typographus* (L.) populations and associated natural enemies. – Journal of Applied Entomology 136: 212-224.

Wind, J. & M. Pollet 2017. *Campsicnemus pusillus*, een nieuwe slankpootvlieg voor Nederland (Diptera: Dolichopodidae). – Nederlandse Faunistische Mededelingen 49: 73-81.

Wood, J.H. 1913. *Thrypticus nigricauda*, a new species: and notes on a few other Dolichopodidae from Heresfordshire. – Entomologist's Monthly Magazine 49: 268-270.

Yang, D., Y. Zhu, M. Wang & L. Zhang 2006. World Catalog of Dolichopodidae (Insecta: Diptera). – China Agricultural University Press.

Samenvatting

Deze atlas is het resultaat van de verwerking van alle momenteel beschikbare verspreidingsgegevens van slankpootvliegen (Diptera: Dolichopodidae) van Nederland. Drie databronnen liggen aan de basis ervan: (i) de private databank EURODOL_NL met records over specimens uit Nederlandse museumcollecties samengebracht door de tweede auteur en records over specimens verzameld tot 2016 door de eerste auteur; (ii) NLBIF, een dataset samengesteld uit data van gecontroleerd museummateriaal en data van specimens die recent werden verzameld door Nederlandse Diptera-onderzoekers, alle geïdentificeerd door de eerste auteur; en (iii) waarnemingen uit het citizen science portaal Waarneming.nl die door de eerste auteur gevalideerd werden. Deze drie bronnen leverden een totaal van ca. 35.500 (EURODOL_NL: ca. 16.500, NLBIF: ca. 8.000, Waarneming.nl: ca. 11.000) bruikbare records op. Tijdens het specimenonderzoek (EURODOL_NL + NLBIF) werden meer dan 105.000 specimens onderzocht, waarvan ca. 103.000 met zekerheid op naam gebracht konden worden. Alle data werden finaal geïntegreerd in één databank. De eerste Nederlandse checklist (Meuffels 2022) bevatte 246 soorten met een zeker voorkomen in Nederland en twee met een twijfelachtige aanwezigheid. Fauna Europaea (Pollet 2011) vermeldde 250 zekere en één twijfelachtige soort, terwijl tussen 2016 en 2018 nog vier soorten aan de Nederlandse fauna werden toegevoegd. Nazicht of pogingen tot nazicht van specimens uit de collecties van het Naturalis Biodiversity Center wezen uit dat 12 soorten van de checklist geschrapt moeten worden. Van deze soorten werden geen specimens gevonden of de specimens bleken verkeerd gedetermineerd. Anderzijds ontdekten we tijdens dit onderzoek 24 soorten die nog niet eerder van Nederland waren gemeld. De nieuwe checklist omvat 264 soorten behorend tot 44 genera en 11 subfamilies. Drie soorten worden nog onderzocht en werden niet opgenomen in deze checklist. Met 49 soorten is *Dolichopus* het meest soortenrijke genus, gevolgd door *Medetera* (28 soorten) en *Rhaphium* (20 soorten). De Nederlandse slankpootvliegenfauna is vooral samengesteld uit Palaearctische (45,1%), West-Palaearctische (33,0%) en Europese soorten (16,3%). Slechts één West-Europese soort wordt in Nederland aangetroffen, namelijk *Achalcus bimaculatus*, een soort van zegge- en rietmoerassen. De Nederlandse fauna wordt verder vooral getypeerd door bos- en moerassoorten, die samen goed zijn voor bijna 2/5 van alle soorten. Soorten van oevers, boomstammen en heide- en veengebieden halen alle ten minste 10% (= 26 soorten). Slankpootvliegen worden in elke maand van het jaar waargenomen, maar de piekperiode situeert zich toch in mei tot augustus. In juni en juli kunnen resp. 234 en 228 soorten gevonden worden. De huidige zeldzaamheid van de Nederlandse soorten werd bepaald op basis van het percentage van de onderzochte Amersfoorthokken waarin de soort sinds 1980 was aangetroffen. Hiervoor werden in eerste instantie de data van het specimenonderzoek gebruikt, en waar relevant aangepast op basis van veldobservaties uit Waarneming.nl. Vervolgens werden de resultaten toegewezen aan overeenkomstige zeldzaamheidsklassen (Pollet & Grootaert 2023). Momenteel wordt 84,5% van de nog voorkomende Nederlandse soorten als vrij tot uiterst zeldzaam bestempeld en 10,6% vrij algemeen tot uiterst algemeen. Dertien soorten worden als vermoedelijk uitgestorven in Nederland ingeschat. Deze resultaten zijn wellicht een overschatting van de huidige zeldzaamheid, maar deze status kan met bijkomende inventarisaties eenvoudig bijgewerkt worden. Het loont de moeite om op zoek te gaan naar de mogelijk uitgestorven soorten op de historische vindplaatsen. Twee soorten, *Liancalus virens* en *Hercostomus rusticus*, kwamen tot het einde van de vorige eeuw enkel in Zuid-Limburg voor maar verspreidden zich in de afgelopen twee decennia over de rest van Nederland. Verrassend genoeg komen beide soorten momenteel vaak in stedelijk gebied voor. Citizen science data zijn zeer bruikbaar als bijkomende databron voor het bepalen van de verspreiding van soorten. Waarneming.nl bevatte data van maar liefst 205 van de 264 Nederlandse soorten. Omdat sommige soorten zich sneller laten opmerken door gedrag, grootte en habitatvoorkeur en eenvoudig geïdentificeerd worden op basis van fotomateriaal, is Waarneming.nl niet geschikt als basisdatabron voor de bepaling van de zeldzaamheid van soorten of om soorten onderling te vergelijken. Heide en veen, kustrotsen, (riet)moerassen en slikken en schorren herbergen een groot aantal zeldzame Europese soorten. In Flevoland, Gelderland, Groningen, Lim-

burg, Noord-Brabant, Overijssel en Zeeland werden soorten aangetroffen, die van geen enkele andere Nederlandse provincie gekend zijn. *Achalcus bimaculatus*, *Dolichopus punctum* en *Thrypticus viridis* zijn ook op Europees niveau uiterst zeldzame soorten.

Summary

This atlas is the result of the processing of all currently available distribution data on long-legged flies (Diptera: Dolichopodidae) of the Netherlands. Three data sources were used: (i) the private database EURODOL_NL with records of specimens from Dutch museum collections assembled by the second author, and records of specimens collected until 2016 by the first author; (ii) NLBIF, a dataset composed of data on revised museum specimens, and data on specimens recently collected by Dutch Diptera researchers, all identified by the first author; and (iii) observations from the citizen science portal Waarneming.nl validated by the first author. The three data sources combined contain 35.454 reliable records (EURODOL_NL: 16.443, NLBIF: 7.836, Waarneming.nl: approx. 11.175). Over 105.000 long-legged flies were examined during specimen research, about 103.000 of which could be reliably identified. Ultimately all data were integrated into one database. The first checklist of Dolichopodidae of the Netherlands (Meuffels 2002) listed 246 with a certain occurrence and two with a doubtful presence in this country. Fauna Europaea (Pollet 2011) recorded 250 certain and one doubtful species, while between 2016 and 2018 another four species were added for the first time to the national species list. Examination of specimens in collections of the Naturalis Biodiversity Center (Leiden, Netherlands) revealed that 12 species had to removed from the Dutch checklist. Indeed, either no specimens could be relocated or specimens under these names proved to be misidentified. On the other hand, during this study 24 species were detected that had not been recorded from the Netherlands before. The new checklist contains 264 species belonging to 44 genera and 11 subfamilies. Three species are still under investigation and not included in this checklist. *Dolichopus* represents the most speciose genus with 49 species, followed by *Medetera* (28 species) and *Rhaphium* (20 species). The Dutch dolichopodid fauna is primarily composed of Palaearctic (45.1%), Western Palaearctic (33.0%) and European species (16.3%). Only one Western European species has been found in the Netherlands, *Achalcus bimaculatus*, a species of sedge and reed marshes. The Dutch fauna is characterized further by forest and marshland species which account for nearly 2/5 of all species. Species of riparian habitats, tree trunks and heathland and peatbogs represent at least 10% (= 26 species). Long-legged flies can be encountered in each month throughout the year, but the peak activity of most species is reached between May and August. In June and July, 234 and 228 species can be found respectively. The current rarity of Dutch species was determined on the basis of the percentage of investigated Amersfoort (5 km²) squares where the species had been found since 1980. Data of examined specimens were used as primary basis for this assessment and were, adjusted on the basis of citizen science data (Waarneming.nl). Subsequently, species scores were assigned to rarity classes (Pollet & Grootaert 2023). At present, 84.5% of the Dutch species are considered as rather to extremely rare, and 10.6% as rather to extremely common. Thirteen species have possibly become extinct in the Netherlands. These results might be an overestimation of the current rarity of the species, but this status can be readily adjusted with additional inventories. It is certainly worthwhile to look for the presumably extinct species in their historical capture sites. Two species, *Liancalus virens* and *Hercostomus rusticus*, were only found in the southeasternmost part of the country (Zuid-Limburg) by the end of the last century, but seem to have dispersed strongly further north during the past two decades. Surprisingly, both species are currently often found in urban habitats. Citizen science data are very useful as a supplementary data source for the determination of species distributions. The portal Waarneming.nl contained data on 205 of the 264 Dutch species. However, as some species are more readily observed than others due to their behaviour, size or can be more easily identified on the basis of a photographic material, these data are not suitable as primary data source for the assessment of the current rarity of species and neither for the comparison between species. Heathland and peatbogs, littoral rocks, (reed) marshlands and salt marshes harbour a large number of rare European species. In the provinces Flevoland, Gelderland, Groningen, Limburg, Noord-Brabant, Overijssel and Zeeland, dolichopodid species have been detected that are not known from any other Dutch province. *Achalcus bimaculatus*, *Dolichopus punctum* and *Thrypticus viridis* are extremely rare species, also on a European level.

Bijlage 1. Soortenlijst

De onderstaande soortenlijst omvat de namen van de 264 slankpootvliegensoorten waarvan het voorkomen in Nederland als zeker wordt aangenomen. De toewijzing ervan aan genera (geslachten) en subfamilies is overeenkomstig de meest recente literatuur of breedst aanvaarde concepten.

Familie Dolichopodidae

Subfamilie Achalcinae

Genus *Achalcus* Loew, 1857
- *Achalcus bimaculatus* Pollet, 1996
- *Achalcus cinereus* (Haliday in Walker, 1851)
- *Achalcus flavicollis* (Meigen, 1824)
- *Achalcus thalhammeri* Lichtwardt, 1913
- *Achalcus vaillanti* Brunhes, 1987

Genus *Australachalcus* Pollet, 2005
- *Australachalcus melanotrichus* (Mik, 1878)

Subfamilie Diaphorinae

Genus *Argyra* Macquart, 1834
- *Argyra argentina* (Meigen, 1824)
- *Argyra argyria* (Meigen, 1824)
- *Argyra atriceps* Loew, 1857
- *Argyra diaphana* (Fabricius, 1775)
- *Argyra discedens* Becker, 1907
- *Argyra elongata* (Zetterstedt, 1843)
- *Argyra grata* Loew, 1857
- *Argyra ilonae* Gosseries, 1988
- *Argyra leucocephala* (Meigen, 1824)
- *Argyra perplexa* Becker, 1918
- *Argyra vestita* (Wiedemann, 1817)

Genus *Asyndetus* Loew, 1869
- *Asyndetus latifrons* (Loew, 1857)

Genus *Chrysotus* Meigen, 1824
- *Chrysotus blepharosceles* Kowarz, 1874
- *Chrysotus cilipes* Meigen, 1824
- *Chrysotus cupreus* (Macquart, 1827)
- *Chrysotus femoratus* Zetterstedt, 1843
- *Chrysotus gramineus* (Fallén, 1823)
- *Chrysotus laesus* (Wiedemann, 1817)
- *Chrysotus longipalpus* Aldrich, 1896
- *Chrysotus monochaetus* Kowarz, 1874
- *Chrysotus neglectus* (Wiedemann, 1817)
- *Chrysotus obscuripes* Zetterstedt, 1838
- *Chrysotus palustris* Verrall, 1876
- *Chrysotus pulchellus* Kowarz, 1874
- *Chrysotus suavis* Loew, 1857

Genus *Cryptophlebs* Lichtwardt, 1898
- *Cryptophlebs kerteszi* Lichtwardt, 1898

Genus *Diaphorus* Meigen, 1824
- *Diaphorus hoffmannseggi* Meigen, 1830
- *Diaphorus nigricans* Meigen, 1824
- *Diaphorus oculatus* (Fallén, 1823)
- *Diaphorus winthemi* Meigen, 1824

Genus *Melanostolus* Kowarz, 1884
- *Melanostolus melancholicus* (Loew, 1869)

Subfamilie Dolichopodinae

Genus *Dolichopus* Latreille, 1796
- *Dolichopus acuticornis* Wiedemann, 1817
- *Dolichopus agilis* Meigen, 1824
- *Dolichopus arbustorum* Stannius, 1831
- *Dolichopus argyrotarsis* Wahlberg, 1850
- *Dolichopus atratus* Meigen, 1824
- *Dolichopus atripes* Meigen, 1824
- *Dolichopus brevipennis* Meigen, 1824
- *Dolichopus caligatus* Wahlberg, 1850
- *Dolichopus calinotus* Loew, 1871
- *Dolichopus campestris* Meigen, 1824
- *Dolichopus cilifemoratus* Macquart, 1827
- *Dolichopus claviger* Stannius, 1831
- *Dolichopus clavipes* Haliday, 1832
- *Dolichopus diadema* Haliday, 1832
- *Dolichopus excisus* Loew, 1859
- *Dolichopus festivus* Haliday, 1832
- *Dolichopus griseipennis* Stannius, 1831
- *Dolichopus latilimbatus* Macquart, 1827
- *Dolichopus latipennis* Fallén, 1823
- *Dolichopus lepidus* Staeger, 1842
- *Dolichopus linearis* Meigen, 1824
- *Dolichopus lineatocornis* Zetterstedt, 1843
- *Dolichopus longicornis* Stannius, 1831
- *Dolichopus longitarsis* Stannius, 1831
- *Dolichopus migrans* Zetterstedt, 1843
- *Dolichopus nigricornis* Meigen, 1824
- *Dolichopus nitidus* Fallén, 1823
- *Dolichopus notatus* Staeger, 1842
- *Dolichopus nubilus* Meigen, 1824
- *Dolichopus pennatus* Meigen, 1824
- *Dolichopus phaeopus* Haliday in Walker, 1851
- *Dolichopus picipes* Meigen, 1824
- *Dolichopus planitarsis* Fallén, 1823
- *Dolichopus plumipes* (Scopoli, 1763)
- *Dolichopus popularis* Wiedemann, 1817
- *Dolichopus punctum* Meigen, 1824
- *Dolichopus rupestris* Haliday, 1833
- *Dolichopus sabinus* Haliday, 1838
- *Dolichopus signatus* Meigen, 1824
- *Dolichopus signifer* Haliday, 1838

Dolichopus simplex Meigen, 1824
Dolichopus strigipes Verrall, 1875
Dolichopus subpennatus d'Assis Fonseca, 1976
Dolichopus tanythrix Loew, 1869
Dolichopus trivialis Haliday, 1832
Dolichopus ungulatus (Linnaeus, 1758)
Dolichopus urbanus Meigen, 1824
Dolichopus vitripennis Meigen, 1824
Dolichopus wahlbergi Zetterstedt, 1843
Genus *Ethiromyia* Brooks & Wheeler, 2005
Ethiromyia chalybea (Wiedemann, 1817)
Genus *Gymnopternus* Loew, 1857
Gymnopternus aerosus (Fallén, 1823)
Gymnopternus angustifrons (Staeger, 1842)
Gymnopternus assimilis (Staeger, 1842)
Gymnopternus blankaartensis (Pollet, 1990)
Gymnopternus brevicornis (Staeger, 1842)
Gymnopternus celer (Meigen, 1824)
Gymnopternus cupreus (Fallén, 1823)
Gymnopternus metallicus (Stannius, 1831)
Gymnopternus silvestris (Pollet, 1990)
Genus *Hercostomus* Loew, 1857
Hercostomus chetifer (Walker, 1849)
Hercostomus exarticulatus (Loew, 1857)
Hercostomus fulvicaudis (Haliday in Walker, 1851)
Hercostomus germanus (Wiedemann, 1817)
Hercostomus gracilis (Stannius, 1831)
Hercostomus longiventris (Loew, 1857)
Hercostomus nanus (Macquart, 1827)
Hercostomus nigrilamellatus (Macquart, 1827)
Hercostomus nigripennis (Fallén, 1823)
Hercostomus nigriplantis (Stannius, 1831)
Hercostomus pilifer (Loew, 1859)
Hercostomus plagiatus (Loew, 1857)
Hercostomus rothi (Zetterstedt, 1859)
Hercostomus rusticus (Meigen, 1824)
Hercostomus verbekei Pollet, 1993
Hercostomus vockerothi d'Assis Fonseca, 1976
Genus *Muscidideicus* Becker, 1917
Muscidideicus praetextatus (Haliday, 1855)
Genus *Poecilobothrus* Mik, 1878
Poecilobothrus chrysozygos (Wiedemann, 1817)
Poecilobothrus ducalis (Loew, 1857)
Poecilobothrus nobilitatus (Linnaeus, 1767)
Poecilobothrus principalis (Loew, 1861)
Genus *Sybistroma* Meigen, 1824
Sybistroma crinipes Staeger, 1842
Sybistroma discipes (Germar, 1817)
Sybistroma nodicornis Meigen, 1824
Sybistroma obscurellus (Fallén, 1823)
Genus *Tachytrechus* Haliday in Walker, 1851
Tachytrechus ammobates (Haliday in Walker, 1851)
Tachytrechus insignis (Stannius, 1831)
Tachytrechus notatus (Stannius, 1831)
Subfamilie Hydrophorinae
Genus *Aphrosylus* Haliday in Walker, 1851
Aphrosylus celtiber Haliday, 1855
Aphrosylus ferox Haliday in Walker, 1851
Genus *Hydrophorus* Fallén, 1823
Hydrophorus albiceps Frey, 1915
Hydrophorus balticus (Meigen, 1824)
Hydrophorus bipunctatus (Lehmann, 1822)
Hydrophorus litoreus Fallén, 1823
Hydrophorus nebulosus Fallén, 1823
Hydrophorus oceanus (Macquart, 1838)
Hydrophorus praecox (Lehmann, 1822)
Hydrophorus viridis (Meigen, 1824)
Genus *Liancalus* Loew, 1857
Liancalus virens (Scopoli, 1763)
Genus *Machaerium* Haliday, 1832
Machaerium maritimae Haliday, 1832
Genus *Orthoceratium* Schrank, 1803
Orthoceratium sabulosum (Becker, 1907)
Genus *Scellus* Loew, 1857
Scellus notatus (Fabricius, 1781)
Genus *Schoenophilus* Mik, 1878
Schoenophilus versutus (Haliday in Walker, 1851)
Genus *Thinophilus* Wahlberg, 1844
Thinophilus flavipalpis (Zetterstedt, 1843)
Thinophilus ruficornis (Haliday, 1838)
Subfamilie Medeterinae
Genus *Dolichophorus* Lichtwardt, 1902
Dolichophorus kerteszi Lichtwardt, 1902
Genus *Medetera* Fischer von Waldheim, 1819
Medetera abstrusa Thuneberg, 1955
Medetera ambigua (Zetterstedt, 1843)
Medetera belgica Parent, 1936
Medetera caeruleifacies Naglis & Negrobov, 2014
Medetera dendrobaena Kowarz, 1877
Medetera diadema (Linnaeus, 1767)
Medetera feminina Negrobov, 1967
Medetera impigra Collin, 1941
Medetera infumata Loew, 1857
Medetera inspissata Collin, 1952
Medetera jacula (Fallén, 1823)
Medetera jugalis Collin, 1941

Medetera lorea Negrobov, 1967
Medetera micacea Loew, 1857
Medetera mixta Negrobov, 1967
Medetera obscura (Zetterstedt, 1838)
Medetera pallipes (Zetterstedt, 1843)
Medetera parenti Stackelberg, 1925
Medetera peloria Negrobov, 1967
Medetera petrophiloides Parent, 1925
Medetera plumbella Meigen, 1824
Medetera pseudoapicalis Thuneberg, 1955
Medetera saxatilis Collin, 1941
Medetera setiventris Thuneberg, 1955
Medetera signaticornis Loew, 1857
Medetera takagii Negrobov, 1970
Medetera tristis (Zetterstedt, 1838)
Medetera truncorum Meigen, 1824

Genus *Systenus* Loew, 1857
Systenus bipartitus (Loew, 1850)
Systenus leucurus Loew, 1859
Systenus pallipes (von Roser, 1840)
Systenus scholtzii (Loew, 1850)
Systenus tener Loew, 1859

Genus *Thrypticus* Gerstäcker, 1864
Thrypticus atomus Frey, 1915
Thrypticus bellus Loew, 1869
Thrypticus laetus Verrall, 1912
Thrypticus smaragdinus Gerstäcker, 1864
Thrypticus tarsalis Parent, 1932
Thrypticus viridis Parent, 1932

Subfamilie Neurigoninae

Genus *Neurigona* Rondani, 1856
Neurigona abdominalis (Fallén, 1823)
Neurigona erichsoni (Zetterstedt, 1843)
Neurigona pallida (Fallén, 1823)
Neurigona quadrifasciata (Fabricius, 1781)
Neurigona suturalis (Fallén, 1823)

Subfamilie Peloropeodinae

Genus *Acropsilus* Mik, 1878
Acropsilus niger (Loew, 1869)

Genus *Anepsiomyia* Bezzi, 1902
Anepsiomyia flaviventris (Meigen, 1824)

Genus *Chrysotimus* Loew, 1857
Chrysotimus flaviventris (von Roser, 1840)
Chrysotimus molliculus (Fallén, 1823)

Genus *Micromorphus* Mik, 1878
Micromorphus claripennis (Strobl, 1899)

Subfamilie Rhaphiinae

Genus *Nematoproctus* Loew, 1857
Nematoproctus distendens (Meigen, 1824)

Genus *Rhaphium* Meigen, 1803
Rhaphium albifrons Zetterstedt, 1843
Rhaphium antennatum (Carlier, 1835)
Rhaphium appendiculatum Zetterstedt, 1849
Rhaphium auctum Loew, 1857
Rhaphium brevicorne Curtis, 1835
Rhaphium caliginosum (Zetterstedt, 1843)
Rhaphium commune (Meigen, 1824)
Rhaphium consobrinum Zetterstedt, 1843
Rhaphium crassipes (Meigen, 1824)
Rhaphium elegantulum (Meigen, 1824)
Rhaphium ensicorne Meigen, 1824
Rhaphium fasciatum Meigen, 1824
Rhaphium fascipes (Meigen, 1824)
Rhaphium laticorne (Fallén, 1823)
Rhaphium longicorne (Fallén, 1823)
Rhaphium micans (Meigen, 1824)
Rhaphium monotrichum Loew, 1850
Rhaphium nasutum (Fallén, 1823)
Rhaphium penicillatum Loew, 1850
Rhaphium riparium (Meigen, 1824)

Subfamilie Sciapodinae

Genus *Amblypsilopus* Bigot, 1888
Amblypsilopus exul (Parent, 1932)

Genus *Sciapus* Zeller, 1842
Sciapus albifrons (Meigen, 1830)
Sciapus basilicus Meuffels & Grootaert, 1990
Sciapus contristans (Wiedemann, 1817)
Sciapus laetus (Meigen, 1838)
Sciapus lobipes (Meigen, 1824)
Sciapus longulus (Fallén, 1823)
Sciapus maritimus Becker, 1918
Sciapus nervosus (Lehmann, 1822)
Sciapus pallens (Wiedemann, 1830)
Sciapus platypterus (Fabricius, 1805)
Sciapus wiedemanni (Fallén, 1823)
Sciapus zonatulus (Zetterstedt, 1843)

Subfamilie Sympycninae

Genus *Campsicnemus* Haliday in Walker, 1851
Campsicnemus alpinus (Haliday, 1833)
Campsicnemus armatus (Zetterstedt, 1849)
Campsicnemus armoricanus Parent, 1926
Campsicnemus compeditus Loew, 1857
Campsicnemus curvipes (Fallén, 1823)
Campsicnemus loripes (Haliday, 1832)
Campsicnemus lumbatus Loew, 1857
Campsicnemus magius (Loew, 1845)
Campsicnemus marginatus Loew, 1857
Campsicnemus picticornis (Zetterstedt, 1843)
Campsicnemus pumilio (Zetterstedt, 1843)
Campsicnemus pusillus (Meigen, 1824)

Campsicnemus scambus (Fallén, 1823)
Campsicnemus simplicissimus Strobl, 1906
Genus *Lamprochromus* Mik, 1878
Lamprochromus bifasciatus (Macquart, 1827)
Lamprochromus semiflavus (Strobl, 1880)
Genus *Sympycnus* Loew, 1857
Sympycnus aeneicoxa (Meigen, 1824)
Sympycnus pulicarius (Fallén, 1823)
Genus *Syntormon* Loew, 1857
Syntormon bicolorellum (Zetterstedt, 1843)
Syntormon denticulatum (Zetterstedt, 1843)
Syntormon filiger Verrall, 1912
Syntormon fuscipes (von Roser, 1840)
Syntormon metathesis (Loew, 1850)
Syntormon monile (Haliday in Walker, 1851)
Syntormon pallipes (Fabricius, 1794)
Syntormon pseudospicatum Strobl, 1899
Syntormon pumilum (Meigen, 1824)
Syntormon tarsatum (Fallén, 1823)
Syntormon zelleri (Loew, 1850)
Genus *Telmaturgus* Mik, 1874
Telmaturgus tumidulus (Raddatz, 1873)
Genus *Teuchophorus* Loew, 1857
Teuchophorus calcaratus (Macquart, 1827)
Teuchophorus monacanthus Loew, 1859
Teuchophorus nigricosta (von Roser, 1840)
Teuchophorus simplex Mik, 1880
Teuchophorus spinigerellus (Zetterstedt, 1843)
Subfamilie Xanthochlorinae
Genus *Xanthochlorus* Loew, 1857
Xanthochlorus galbanus Chandler & Negrobov, 2008
Xanthochlorus ornatus (Haliday, 1832)
Xanthochlorus silaceus Chandler & Negrobov, 2008
Xanthochlorus tenellus (Wiedemann, 1817)

Bijlage 2. Basisdata

Onderstaand overzicht geeft een samenvatting van Basisdata – over het voorkomen van de 264 slankpootvliegensoorten in Nederland tussen 1864 en 2023. Specimenonderzoek verwijst naar de databronnen EURODOL_NL en NLBIF, veldobservaties naar het portaal Waarneming.nl. Enkel records werden opgenomen waarvoor een Amersfoorthok kon worden bepaald.

Nederlandse slankpootvliegen (Dolichopodidae)	**Totaal aantal records**	**Aantal Amersfoorthokken specimen-onderzoek**	**veld-observaties**	**totaal**	**Aantal specimens ♂♂**	**♀♀**	**Meest recente record**
Achalcus bimaculatus	3	2	1	3	4	2	2022
Achalcus cinereus	81	11	7	17	108	146	2022
Achalcus flavicollis	21	13	0	13	13	7	2021
Achalcus thalhammeri	3	1	1	2	1	1	2020
Achalcus vaillanti	6	5	0	5	5	2	2021
Acropsilus niger	3	1	1	2	1	0	2021
Amblypsilopus exul	9	2	0	2	9	10	1944
Anepsiomyia flaviventris	138	49	9	56	114	196	2022
Aphrosylus celtiber	22	4	3	6	14	13	2020
Aphrosylus ferox	11	4	1	5	21	25	2019
Argyra argentina	9	5	4	8	1	4	2021
Argyra argyria	142	134	6	140	104	53	2021
Argyra atriceps	13	6	1	7	7	7	2018
Argyra diaphana	561	105	158	243	449	164	2022
Argyra discedens	5	3	1	4	4	0	2016
Argyra elongata	23	7	2	9	27	22	2022
Argyra grata	45	14	2	16	35	48	2017
Argyra ilonae	26	12	1	13	8	12	2018
Argyra leucocephala	274	101	28	124	197	108	2022
Argyra perplexa	95	35	11	44	106	30	2021
Argyra vestita	101	39	8	45	147	52	2022
Asyndetus latifrons	51	11	0	11	49	45	2019
Australachalcus melanotrichus	4	2	1	3	1	1	2015
Campsicnemus alpinus	22	9	0	9	13	23	2021
Campsicnemus armatus	102	25	6	30	104	90	2021
Campsicnemus armoricanus	7	2	3	5	3	0	2021
Campsicnemus compeditus	9	6	0	6	5	2	2015
Campsicnemus curvipes	544	164	60	202	595	424	2022
Campsicnemus loripes	42	17	5	21	37	24	2021
Campsicnemus lumbatus	42	14	8	21	51	19	2021
Campsicnemus magius	14	5	2	6	0	14	2022
Campsicnemus marginatus	7	5	1	6	2	3	2017
Campsicnemus picticornis	104	19	7	25	193	159	2022
Campsicnemus pumilio	90	21	14	33	96	44	2022
Campsicnemus pusillus	23	3	13	16	3	1	2022
Campsicnemus scambus	457	109	83	173	279	281	2022
Campsicnemus simplicissimus	1	1	0	1	1	0	2021
Chrysotimus flaviventris	24	5	6	9	15	16	2022

Nederlandse slankpootvliegen (Dolichopodidae)	Totaal aantal records	Aantal Amersfoorthokken			Aantal specimens		Meest recente record
		specimen-onderzoek	veld-observaties	totaal	♂♂	♀♀	
Chrysotimus molliculus	564	89	142	208	1554	1525	2022
Chrysotus blepharosceles	137	33	29	57	164	390	2022
Chrysotus cilipes	350	86	39	119	482	424	2022
Chrysotus cupreus	32	22	1	23	14	15	2012
Chrysotus femoratus	95	37	6	42	70	124	2021
Chrysotus gramineus	685	155	49	196	2492	4118	2022
Chrysotus laesus	121	32	33	63	43	81	2022
Chrysotus longipalpus	3	1	0	1	2	1	1942
Chrysotus monochaetus	2	1	0	1	1	0	1918
Chrysotus neglectus	534	128	41	160	455	1172	2022
Chrysotus obscuripes	8	3	0	3	5	2	2020
Chrysotus palustris	50	23	5	26	11	89	2022
Chrysotus pulchellus	156	41	29	67	43	176	2022
Chrysotus suavis	75	36	13	46	43	134	2022
Cryptophlebs kerteszi	2	1	1	2	0	2	2021
Diaphorus hoffmannseggi	29	13	1	14	12	7	2019
Diaphorus nigricans	69	30	17	42	23	53	2022
Diaphorus oculatus	94	40	14	53	121	89	2022
Diaphorus winthemi	8	1	0	1	8	0	1907
Dolichophorus kerteszi	10	7	2	9	7	3	2021
Dolichopus acuticornis	122	39	2	40	143	125	2021
Dolichopus agilis	24	13	1	13	14	9	2020
Dolichopus arbustorum	12	6	1	7	6	4	2021
Dolichopus argyrotarsis	14	7	1	8	7	2	2019
Dolichopus atratus	129	41	8	47	296	256	2021
Dolichopus atripes	56	31	6	34	51	31	2021
Dolichopus brevipennis	513	170	32	193	614	485	2022
Dolichopus caligatus	5	3	1	4	3	0	2021
Dolichopus calinotus	7	2	1	3	5	2	2014
Dolichopus campestris	60	28	1	29	38	28	2021
Dolichopus cilifemoratus	1	0	1	1			2022
Dolichopus claviger	714	140	170	268	539	640	2022
Dolichopus clavipes	221	26	5	30	631	807	2021
Dolichopus diadema	357	46	14	59	1855	1444	2022
Dolichopus excisus	103	31	17	46	77	38	2022
Dolichopus festivus	168	63	24	86	138	125	2022
Dolichopus griseipennis	456	82	120	182	237	147	2022
Dolichopus latilimbatus	354	69	43	105	838	806	2022
Dolichopus latipennis	15	5	0	5	31	8	1918
Dolichopus lepidus	134	31	8	37	164	161	2022
Dolichopus linearis	88	38	1	38	113	77	2021
Dolichopus lineatocornis	1	1	0	1	1	0	1989
Dolichopus longicornis	342	141	17	154	280	275	2022
Dolichopus longitarsis	59	23	2	25	44	64	2021
Dolichopus migrans	140	52	6	55	134	89	2022
Dolichopus nigricornis	166	61	11	70	302	284	2022

Nederlandse slankpootvliegen (Dolichopodidae)	Totaal aantal records	Aantal Amersfoorthokken			Aantal specimens		Meest recente record
		specimen-onderzoek	veld-observaties	totaal	♂♂	♀♀	
Dolichopus nitidus	50	26	6	31	38	49	2021
Dolichopus notatus	86	37	1	38	72	48	2021
Dolichopus nubilus	494	116	38	140	779	659	2022
Dolichopus pennatus	86	32	2	34	53	81	2020
Dolichopus phaeopus	10	5	0	5	6	4	1989
Dolichopus picipes	43	16	4	19	66	52	2021
Dolichopus planitarsis	33	10	0	10	21	12	2019
Dolichopus plumipes	1697	285	311	500	1785	1731	2022
Dolichopus popularis	231	67	28	89	120	105	2022
Dolichopus punctum	7	3	0	3	4	9	2021
Dolichopus rupestris	90	22	0	22	308	313	2000
Dolichopus sabinus	106	34	8	41	158	125	2021
Dolichopus signatus	214	60	16	72	484	434	2022
Dolichopus signifer	10	4	1	5	30	26	2021
Dolichopus simplex	543	176	34	202	628	413	2022
Dolichopus strigipes	173	15	4	17	219	227	2021
Dolichopus subpennatus	132	45	3	48	124	141	2020
Dolichopus tanythrix	70	25	5	30	86	107	2022
Dolichopus trivialis	155	71	12	82	248	142	2021
Dolichopus ungulatus	2112	321	436	614	1648	1351	2022
Dolichopus urbanus	48	18	2	20	48	36	2021
Dolichopus vitripennis	188	62	8	66	532	578	2021
Dolichopus wahlbergi	65	19	17	35	19	17	2022
Ethiromyia chalybea	123	42	19	60	107	132	2022
Gymnopternus aerosus	624	140	38	165	4571	5354	2022
Gymnopternus angustifrons	119	30	8	35	261	309	2021
Gymnopternus assimilis	59	18	2	20	35	73	2022
Gymnopternus blankaartensis	40	14	3	17	66	98	2022
Gymnopternus brevicornis	98	38	4	39	69	123	2021
Gymnopternus celer	365	128	33	154	400	409	2022
Gymnopternus cupreus	557	147	81	206	490	830	2022
Gymnopternus metallicus	231	65	13	75	834	1539	2022
Gymnopternus silvestris	115	17	8	23	1183	2223	2022
Hercostomus chetifer	11	2	1	2	4	4	2020
Hercostomus exarticulatus	1	1	0	1	1	0	1989
Hercostomus fulvicaudis	24	9	0	9	20	17	2021
Hercostomus germanus	66	36	3	38	61	39	2021
Hercostomus gracilis	139	31	17	39	82	157	2022
Hercostomus longiventris	14	2	0	2	8	3	1991
Hercostomus nanus	178	42	18	55	217	132	2022
Hercostomus nigrilamellatus	6	2	1	3	2	0	2019
Hercostomus nigripennis	271	77	69	127	121	118	2022
Hercostomus nigriplantis	353	46	86	116	177	315	2022
Hercostomus pilifer	3	2	1	2	2	1	2021
Hercostomus plagiatus	95	27	13	38	291	119	2021
Hercostomus rothi	13	9	1	10	6	5	2019

Nederlandse slankpootvliegen (Dolichopodidae)	Totaal aantal records	Aantal Amersfoorthokken			Aantal specimens		Meest recente record
		specimen-onderzoek	veld-observaties	totaal	♂♂	♀♀	
Hercostomus rusticus	41	4	15	19	7	5	2022
Hercostomus verbekei	7	3	0	3	7	0	1993
Hercostomus vockerothi	1	1	0	1	1	0	1969
Hydrophorus albiceps	17	5	1	6	6	10	2019
Hydrophorus balticus	23	10	2	12	66	61	2019
Hydrophorus bipunctatus	79	29	18	42	67	71	2022
Hydrophorus litoreus	95	23	7	29	256	971	2021
Hydrophorus nebulosus	55	18	3	21	38	55	2022
Hydrophorus oceanus	160	40	26	58	223	216	2022
Hydrophorus praecox	182	57	15	69	209	260	2021
Hydrophorus viridis	5	2	2	4	1	1	2021
Lamprochromus bifasciatus	18	8	1	9	10	8	2021
Lamprochromus semiflavus	2	1	0	1	1	0	1917
Liancalus virens	150	7	50	55	15	14	2023
Machaerium maritimae	209	31	20	47	196	226	2022
Medetera abstrusa	33	14	1	15	36	4	2021
Medetera ambigua	33	7	2	9	28	39	2022
Medetera belgica	10	3	0	3	12	3	2021
Medetera caeruleifacies	5	1	0	1	8	0	2020
Medetera dendrobaena	193	54	5	57	401	813	2022
Medetera diadema	75	28	21	45	13	37	2022
Medetera feminina	4	4	0	4	2	3	2020
Medetera impigra	39	18	1	18	15	33	2021
Medetera infumata	15	8	0	8	12	7	2021
Medetera inspissata	3	3	0	3	3	0	2020
Medetera jacula	478	135	24	154	584	784	2022
Medetera jugalis	6	4	0	4	9	1	2020
Medetera lorea	19	8	0	8	35	66	2021
Medetera micacea	92	23	0	23	212	251	2020
Medetera mixta	20	2	1	3	95	17	2022
Medetera obscura	24	8	0	8	9	23	2020
Medetera pallipes	127	45	6	50	513	391	2021
Medetera parenti	4	1	0	1	0	4	2020
Medetera peloria	4	1	0	1	4	0	2020
Medetera petrophiloides	35	16	2	18	16	33	2021
Medetera plumbella	61	29	1	30	17	51	2021
Medetera pseudoapicalis	3	3	0	3	3	0	1990
Medetera saxatilis	49	20	6	24	22	29	2022
Medetera setiventris	1	1	0	1	1	0	1989
Medetera signaticornis	5	2	1	3	2	0	2022
Medetera takagii	3	3	0	3	3	1	2021
Medetera tristis	17	10	0	10	11	12	2021
Medetera truncorum	583	130	29	148	992	1742	2022
Melanostolus melancholicus	13	7	1	8	9	14	2016
Micromorphus claripennis	23	9	3	12	24	8	2022
Muscidideicus praetextatus	53	11	3	14	117	162	2021

Nederlandse slankpootvliegen (Dolichopodidae)	Totaal aantal records	Aantal Amersfoorthokken specimen-onderzoek	veld-observaties	totaal	Aantal specimens ♂♂	♀♀	Meest recente record
Nematoproctus distendens	16	7	1	8	13	9	2014
Neurigona abdominalis	2	2	0	2	3	2	2016
Neurigona erichsoni	9	5	0	5	5	2	1989
Neurigona pallida	162	25	69	91	51	64	2022
Neurigona quadrifasciata	677	73	226	270	188	425	2022
Neurigona suturalis	8	1	2	2	0	5	2022
Orthoceratium sabulosum	28	9	3	12	19	14	2021
Poecilobothrus chrysozygos	125	48	13	57	176	123	2022
Poecilobothrus ducalis	22	6	9	15	11	1	2021
Poecilobothrus nobilitatus	3850	192	875	928	660	781	2022
Poecilobothrus principalis	193	12	5	14	4468	5124	2021
Rhaphium albifrons	5	1	0	1	3	2	1996
Rhaphium antennatum	42	7	1	8	172	42	2019
Rhaphium appendiculatum	183	49	40	81	95	65	2022
Rhaphium auctum	5	2	1	3	5	0	2018
Rhaphium brevicorne	1	1	0	1	1	0	2017
Rhaphium caliginosum	252	99	33	118	205	133	2022
Rhaphium commune	174	42	13	52	237	171	2022
Rhaphium consobrinum	196	31	11	39	245	170	2022
Rhaphium crassipes	82	30	6	35	49	54	2022
Rhaphium elegantulum	44	19	2	21	40	24	2020
Rhaphium ensicorne	6	3	0	3	2	2	1975
Rhaphium fasciatum	43	19	1	20	29	18	2021
Rhaphium fascipes	14	6	1	7	11	2	2020
Rhaphium laticorne	37	22	2	23	42	10	2021
Rhaphium longicorne	74	20	8	27	173	98	2022
Rhaphium micans	44	17	0	17	53	15	2020
Rhaphium monotrichum	33	17	1	17	56	10	2014
Rhaphium nasutum	33	14	1	15	24	2	2022
Rhaphium penicillatum	13	7	0	7	9	0	2011
Rhaphium riparium	47	23	2	24	17	33	2020
Scellus notatus	228	18	105	118	20	25	2022
Schoenophilus versutus	32	14	5	19	15	44	2022
Sciapus albifrons	1	1	0	1	1	0	1907
Sciapus basilicus	45	22	3	24	43	21	2021
Sciapus contristans	170	50	1	51	179	334	2022
Sciapus laetus	255	51	31	75	322	532	2022
Sciapus lobipes	37	21	1	22	24	6	2020
Sciapus longulus	73	41	7	48	69	35	2022
Sciapus maritimus	83	14	2	15	56	94	2021
Sciapus nervosus	29	11	1	12	15	16	2022
Sciapus pallens	7	2	2	3	1	0	2022
Sciapus platypterus	763	135	176	274	834	875	2022
Sciapus wiedemanni	491	129	38	158	558	466	2022
Sciapus zonatulus	91	40	2	42	44	39	2021
Sybistroma crinipes	24	4	1	5	13	8	2021

Nederlandse slankpootvliegen (Dolichopodidae)	Totaal aantal records	Aantal Amersfoorthokken			Aantal specimens		Meest recente record
		specimen-onderzoek	veld-observaties	totaal	♂♂	♀♀	
Sybistroma discipes	16	8	0	8	14	5	1921
Sybistroma nodicornis	15	5	4	9	5	26	2022
Sybistroma obscurellus	88	24	15	36	58	53	2021
Sympycnus aeneicoxa	1	1	0	1	1	0	1969
Sympycnus pulicarius	814	191	103	262	1183	1137	2022
Syntormon bicolorellum	46	13	10	23	22	26	2022
Syntormon denticulatum	106	30	29	58	55	50	2022
Syntormon filiger	8	6	1	7	3	3	2021
Syntormon fuscipes	9	3	1	4	3	4	2014
Syntormon metathesis	54	9	7	16	27	35	2021
Syntormon monile	1	1	0	1	0	1	2011
Syntormon pallipes	345	104	19	116	375	220	2022
Syntormon pseudospicatum	193	14	10	24	1030	284	2022
Syntormon pumilum	77	30	12	41	40	42	2022
Syntormon tarsatum	3	2	0	2	4	0	1907
Syntormon zelleri	2	1	1	2	0	1	2021
Systenus bipartitus	6	3	1	4	0	4	2017
Systenus leucurus	5	4	0	4	2	1	1994
Systenus pallipes	12	4	3	7	2	3	2021
Systenus scholtzii	2	1	1	2	1	0	2019
Systenus tener	2	2	0	2	0	2	2022
Tachytrechus ammobates	3	2	0	2	2	1	1924
Tachytrechus insignis	89	16	24	37	75	91	2022
Tachytrechus notatus	59	9	15	24	55	52	2022
Telmaturgus tumidulus	17	6	3	9	2	13	2021
Teuchophorus calcaratus	30	10	3	13	36	37	2018
Teuchophorus monacanthus	28	13	2	14	17	15	2021
Teuchophorus nigricosta	21	4	2	6	23	31	2020
Teuchophorus simplex	12	3	2	4	15	0	2020
Teuchophorus spinigerellus	67	34	3	37	64	84	2021
Thinophilus flavipalpis	40	15	9	22	23	39	2021
Thinophilus ruficornis	42	14	8	21	21	46	2022
Thrypticus atomus	17	3	0	3	15	7	2020
Thrypticus bellus	21	6	0	6	63	48	2021
Thrypticus laetus	1	1	0	1	7	4	2017
Thrypticus smaragdinus	9	3	1	4	7	2	2020
Thrypticus tarsalis	32	6	0	6	27	26	2020
Thrypticus viridis	11	2	0	2	8	3	1992
Xanthochlorus galbanus	157	44	38	74	21	92	2022
Xanthochlorus ornatus	255	67	31	89	85	342	2022
Xanthochlorus silaceus	1	1	0	1	0	1	2008
Xanthochlorus tenellus	23	7	9	15	11	60	2022

Bijlage 3. Zeldzaamheidsbepaling

Onderstaande tabel omvat de resultaten van de bepaling van de huidige zeldzaamheid van de Nederlandse slankpootvliegensoorten op basis van specimenonderzoek en veldobservaties. De finale zeldzaamheidsklasse is voornamelijk gebaseerd op specimenonderzoek, maar aangepast in die gevallen waar veldobservaties een sterk afwijkend resultaat opleverden. Huidige zeldzaamheid wordt uitgedrukt als het aantal Amersfoorthokken waarin de soort werd aangetroffen sinds 1980 t.o.v. het totaal aantal onderzochte hokken (523) voor specimenonderzoek, en t.o.v. het aantal Amersfoorthokken met ten minste 5 slankpootvliegensoorten voor veldobservaties (345).

	Specimenonderzoek		**Veldobservaties**		**Finale**
	%	**zeldzaamheidsklasse**	**%**	**zeldzaamheidsklasse**	**zeldzaamheidsklasse**
Achalcus bimaculatus	0,4	uiterst zeldzaam	0,3	uiterst zeldzaam	uiterst zeldzaam
Achalcus cinereus	1,7	zeer zeldzaam	1,4	zeer zeldzaam	zeer zeldzaam
Achalcus flavicollis	1,3	zeer zeldzaam	0,0	mogelijk lokaal uitgestorven	zeer zeldzaam
Achalcus thalhammeri	0,2	uiterst zeldzaam	0,3	uiterst zeldzaam	uiterst zeldzaam
Achalcus vaillanti	1,0	zeer zeldzaam	0,0	mogelijk lokaal uitgestorven	zeer zeldzaam
Acropsilus niger	0,0	mogelijk lokaal uitgestorven	0,3	uiterst zeldzaam	uiterst zeldzaam
Amblypsilopus exul	0,0	mogelijk lokaal uitgestorven	0,0	mogelijk lokaal uitgestorven	mogelijk lokaal uitgestorven
Anepsiomyia flaviventris	6,1	vrij zeldzaam	2,6	zeldzaam	vrij zeldzaam
Aphrosylus celtiber	0,8	uiterst zeldzaam	0,9	uiterst zeldzaam	uiterst zeldzaam
Aphrosylus ferox	0,4	uiterst zeldzaam	0,3	uiterst zeldzaam	uiterst zeldzaam
Argyra argentina	1,0	zeer zeldzaam	1,2	zeer zeldzaam	zeer zeldzaam
Argyra argyria	4,8	zeldzaam	0,6	uiterst zeldzaam	zeldzaam
Argyra atriceps	1,0	zeer zeldzaam	0,3	uiterst zeldzaam	zeer zeldzaam
Argyra diaphana	11,1	vrij algemeen	30,7	zeer algemeen	algemeen
Argyra discedens	0,0	mogelijk lokaal uitgestorven	0,3	uiterst zeldzaam	uiterst zeldzaam
Argyra elongata	1,1	zeer zeldzaam	0,6	uiterst zeldzaam	zeer zeldzaam
Argyra grata	1,3	zeer zeldzaam	0,6	uiterst zeldzaam	zeer zeldzaam
Argyra ilonae	1,0	zeer zeldzaam	0,3	uiterst zeldzaam	zeer zeldzaam
Argyra leucocephala	9,8	vrij zeldzaam	7,0	vrij zeldzaam	vrij zeldzaam
Argyra perplexa	4,8	zeldzaam	3,2	zeldzaam	zeldzaam
Argyra vestita	3,8	zeldzaam	1,7	zeer zeldzaam	zeldzaam
Asyndetus latifrons	2,1	zeldzaam	0,0	mogelijk lokaal uitgestorven	zeldzaam
Australachalcus melanotrichus	0,2	uiterst zeldzaam	0,3	uiterst zeldzaam	uiterst zeldzaam
Campsicnemus alpinus	1,1	zeer zeldzaam	0,0	mogelijk lokaal uitgestorven	zeer zeldzaam
Campsicnemus armatus	2,7	zeldzaam	1,2	zeer zeldzaam	zeldzaam
Campsicnemus armoricanus	0,2	uiterst zeldzaam	0,9	uiterst zeldzaam	uiterst zeldzaam
Campsicnemus compeditus	0,6	uiterst zeldzaam	0,0	mogelijk lokaal uitgestorven	uiterst zeldzaam
Campsicnemus curvipes	16,3	algemeen	14,5	vrij algemeen	algemeen
Campsicnemus loripes	2,3	zeldzaam	1,4	zeer zeldzaam	zeldzaam
Campsicnemus lumbatus	2,1	zeldzaam	2,3	zeldzaam	zeldzaam
Campsicnemus magius	0,6	uiterst zeldzaam	0,3	uiterst zeldzaam	uiterst zeldzaam
Campsicnemus marginatus	0,8	uiterst zeldzaam	0,3	uiterst zeldzaam	uiterst zeldzaam
Campsicnemus picticornis	3,4	zeldzaam	1,7	zeer zeldzaam	zeldzaam
Campsicnemus pumilio	2,9	zeldzaam	3,8	zeldzaam	zeldzaam
Campsicnemus pusillus	0,6	uiterst zeldzaam	3,8	zeldzaam	zeer zeldzaam
Campsicnemus scambus	13,8	vrij algemeen	21,7	algemeen	algemeen
Campsicnemus simplicissimus	0,2	uiterst zeldzaam	0,0	mogelijk lokaal uitgestorven	uiterst zeldzaam
Chrysotimus flaviventris	1,0	zeer zeldzaam	1,7	zeer zeldzaam	zeer zeldzaam

	Specimenonderzoek		Veldobservaties		Finale
	%	zeldzaamheidsklasse	%	zeldzaamheidsklasse	zeldzaamheidsklasse
Chrysotimus molliculus	11,5	vrij algemeen	30,4	zeer algemeen	algemeen
Chrysotus blepharosceles	5,0	vrij zeldzaam	6,4	vrij zeldzaam	vrij zeldzaam
Chrysotus cilipes	8,4	vrij zeldzaam	10,7	vrij algemeen	vrij algemeen
Chrysotus cupreus	0,8	uiterst zeldzaam	0,0	mogelijk lokaal uitgestorven	uiterst zeldzaam
Chrysotus femoratus	3,3	zeldzaam	1,7	zeer zeldzaam	zeldzaam
Chrysotus gramineus	18,9	algemeen	13,3	vrij algemeen	algemeen
Chrysotus laesus	2,3	zeldzaam	7,2	vrij zeldzaam	zeldzaam
Chrysotus longipalpus	0,0	mogelijk lokaal uitgestorven	0,0	mogelijk lokaal uitgestorven	mogelijk lokaal uitgestorven
Chrysotus monochaetus	0,0	mogelijk lokaal uitgestorven	0,0	mogelijk lokaal uitgestorven	mogelijk lokaal uitgestorven
Chrysotus neglectus	13,6	vrij algemeen	11,3	vrij algemeen	vrij algemeen
Chrysotus obscuripes	0,4	uiterst zeldzaam	0,0	mogelijk lokaal uitgestorven	uiterst zeldzaam
Chrysotus palustris	4,0	zeldzaam	1,4	zeer zeldzaam	zeldzaam
Chrysotus pulchellus	6,9	vrij zeldzaam	7,8	vrij zeldzaam	vrij zeldzaam
Chrysotus suavis	4,6	zeldzaam	3,2	zeldzaam	zeldzaam
Cryptophlebs kerteszi	0,2	uiterst zeldzaam	0,3	uiterst zeldzaam	uiterst zeldzaam
Diaphorus hoffmannseggi	0,8	uiterst zeldzaam	0,3	uiterst zeldzaam	uiterst zeldzaam
Diaphorus nigricans	2,9	zeldzaam	3,8	zeldzaam	zeldzaam
Diaphorus oculatus	3,1	zeldzaam	3,5	zeldzaam	zeldzaam
Diaphorus winthemi	0,0	mogelijk lokaal uitgestorven	0,0	mogelijk lokaal uitgestorven	mogelijk lokaal uitgestorven
Dolichophorus kerteszi	1,3	zeer zeldzaam	0,3	uiterst zeldzaam	zeer zeldzaam
Dolichopus acuticornis	2,5	zeldzaam	0,6	uiterst zeldzaam	zeldzaam
Dolichopus agilis	0,8	uiterst zeldzaam	0,3	uiterst zeldzaam	uiterst zeldzaam
Dolichopus arbustorum	0,2	uiterst zeldzaam	0,3	uiterst zeldzaam	uiterst zeldzaam
Dolichopus argyrotarsis	0,6	uiterst zeldzaam	0,0	mogelijk lokaal uitgestorven	uiterst zeldzaam
Dolichopus atratus	2,9	zeldzaam	2,0	zeldzaam	zeldzaam
Dolichopus atripes	2,7	zeldzaam	1,7	zeer zeldzaam	zeldzaam
Dolichopus brevipennis	17,4	algemeen	7,0	vrij zeldzaam	algemeen
Dolichopus caligatus	0,4	uiterst zeldzaam	0,3	uiterst zeldzaam	uiterst zeldzaam
Dolichopus calinotus	0,2	uiterst zeldzaam	0,3	uiterst zeldzaam	uiterst zeldzaam
Dolichopus campestris	2,3	zeldzaam	0,3	uiterst zeldzaam	zeldzaam
Dolichopus cilifemoratus	0,0	mogelijk lokaal uitgestorven	0,3	uiterst zeldzaam	uiterst zeldzaam
Dolichopus claviger	14,9	vrij algemeen	35,4	zeer algemeen	algemeen
Dolichopus clavipes	3,3	zeldzaam	1,2	zeer zeldzaam	zeldzaam
Dolichopus diadema	4,8	zeldzaam	3,8	zeldzaam	zeldzaam
Dolichopus excisus	3,1	zeldzaam	4,3	zeldzaam	zeldzaam
Dolichopus festivus	6,1	vrij zeldzaam	5,5	vrij zeldzaam	vrij zeldzaam
Dolichopus griseipennis	8,4	vrij zeldzaam	22,0	algemeen	vrij algemeen
Dolichopus latilimbatus	11,1	vrij algemeen	10,4	vrij algemeen	vrij algemeen
Dolichopus latipennis	0,0	mogelijk lokaal uitgestorven	0,0	mogelijk lokaal uitgestorven	mogelijk lokaal uitgestorven
Dolichopus lepidus	4,2	zeldzaam	2,3	zeldzaam	zeldzaam
Dolichopus linearis	4,0	zeldzaam	0,3	uiterst zeldzaam	zeldzaam
Dolichopus lineatocornis	0,2	uiterst zeldzaam	0,0	mogelijk lokaal uitgestorven	uiterst zeldzaam
Dolichopus longicornis	14,9	vrij algemeen	4,3	zeldzaam	vrij algemeen
Dolichopus longitarsis	1,9	zeer zeldzaam	0,6	uiterst zeldzaam	zeer zeldzaam
Dolichopus migrans	3,4	zeldzaam	1,4	zeer zeldzaam	zeldzaam
Dolichopus nigricornis	6,7	vrij zeldzaam	3,2	zeldzaam	vrij zeldzaam
Dolichopus nitidus	2,3	zeldzaam	1,4	zeer zeldzaam	zeldzaam
Dolichopus notatus	3,6	zeldzaam	0,3	uiterst zeldzaam	zeldzaam
Dolichopus nubilus	13,6	vrij algemeen	10,1	vrij algemeen	vrij algemeen

	Specimenonderzoek		Veldobservaties		Finale
	%	zeldzaamheidsklasse	%	zeldzaamheidsklasse	zeldzaamheidsklasse
Dolichopus pennatus	2,5	zeldzaam	0,6	uiterst zeldzaam	zeldzaam
Dolichopus phaeopus	0,6	uiterst zeldzaam	0,0	mogelijk lokaal uitgestorven	uiterst zeldzaam
Dolichopus picipes	1,5	zeer zeldzaam	1,2	zeer zeldzaam	zeer zeldzaam
Dolichopus planitarsis	0,6	uiterst zeldzaam	0,0	mogelijk lokaal uitgestorven	uiterst zeldzaam
Dolichopus plumipes	31,9	zeer algemeen	54,8	uiterst algemeen	uiterst algemeen
Dolichopus popularis	7,3	vrij zeldzaam	6,7	vrij zeldzaam	vrij zeldzaam
Dolichopus punctum	0,6	uiterst zeldzaam	0,0	mogelijk lokaal uitgestorven	uiterst zeldzaam
Dolichopus rupestris	2,1	zeldzaam	0,0	mogelijk lokaal uitgestorven	zeldzaam
Dolichopus sabinus	3,1	zeldzaam	2,0	zeldzaam	zeldzaam
Dolichopus signatus	6,5	vrij zeldzaam	4,1	zeldzaam	vrij zeldzaam
Dolichopus signifer	0,8	uiterst zeldzaam	0,3	uiterst zeldzaam	uiterst zeldzaam
Dolichopus simplex	16,4	algemeen	8,1	vrij zeldzaam	algemeen
Dolichopus strigipes	1,5	zeer zeldzaam	1,2	zeer zeldzaam	zeer zeldzaam
Dolichopus subpennatus	3,6	zeldzaam	0,9	uiterst zeldzaam	zeldzaam
Dolichopus tanythrix	2,3	zeldzaam	1,4	zeer zeldzaam	zeldzaam
Dolichopus trivialis	5,2	vrij zeldzaam	2,6	zeldzaam	vrij zeldzaam
Dolichopus ungulatus	28,3	algemeen	69,9	uiterst algemeen	uiterst algemeen
Dolichopus urbanus	1,1	zeer zeldzaam	0,6	uiterst zeldzaam	zeer zeldzaam
Dolichopus vitripennis	6,3	vrij zeldzaam	2,0	zeldzaam	vrij zeldzaam
Dolichopus wahlbergi	1,7	zeer zeldzaam	3,5	zeldzaam	zeldzaam
Ethiromyia chalybea	4,0	zeldzaam	4,6	zeldzaam	zeldzaam
Gymnopternus aerosus	15,3	algemeen	10,4	vrij algemeen	algemeen
Gymnopternus angustifrons	5,4	vrij zeldzaam	2,0	zeldzaam	vrij zeldzaam
Gymnopternus assimilis	2,5	zeldzaam	0,6	uiterst zeldzaam	zeldzaam
Gymnopternus blankaartensis	2,7	zeldzaam	0,9	uiterst zeldzaam	zeldzaam
Gymnopternus brevicornis	4,0	zeldzaam	1,2	zeer zeldzaam	zeldzaam
Gymnopternus celer	12,0	vrij algemeen	8,4	vrij zeldzaam	vrij algemeen
Gymnopternus cupreus	16,6	algemeen	18,3	algemeen	algemeen
Gymnopternus metallicus	8,2	vrij zeldzaam	3,5	zeldzaam	vrij zeldzaam
Gymnopternus silvestris	3,3	zeldzaam	2,3	zeldzaam	zeldzaam
Hercostomus chetifer	0,0	mogelijk lokaal uitgestorven	0,3	uiterst zeldzaam	uiterst zeldzaam
Hercostomus exarticulatus	0,2	uiterst zeldzaam	0,0	mogelijk lokaal uitgestorven	uiterst zeldzaam
Hercostomus fulvicaudis	1,5	zeer zeldzaam	0,0	mogelijk lokaal uitgestorven	zeer zeldzaam
Hercostomus germanus	0,8	uiterst zeldzaam	0,9	uiterst zeldzaam	uiterst zeldzaam
Hercostomus gracilis	3,4	zeldzaam	4,6	zeldzaam	zeldzaam
Hercostomus longiventris	0,2	uiterst zeldzaam	0,0	mogelijk lokaal uitgestorven	uiterst zeldzaam
Hercostomus nanus	6,1	vrij zeldzaam	4,6	zeldzaam	vrij zeldzaam
Hercostomus nigrilamellatus	0,0	mogelijk lokaal uitgestorven	0,3	uiterst zeldzaam	uiterst zeldzaam
Hercostomus nigripennis	5,9	vrij zeldzaam	12,8	vrij algemeen	vrij zeldzaam
Hercostomus nigriplantis	6,5	vrij zeldzaam	17,4	algemeen	vrij algemeen
Hercostomus pilifer	0,4	uiterst zeldzaam	0,3	uiterst zeldzaam	uiterst zeldzaam
Hercostomus plagiatus	3,6	zeldzaam	3,8	zeldzaam	zeldzaam
Hercostomus rothi	1,5	zeer zeldzaam	0,0	mogelijk lokaal uitgestorven	zeer zeldzaam
Hercostomus rusticus	0,4	uiterst zeldzaam	3,8	zeldzaam	zeer zeldzaam
Hercostomus verbekei	0,4	uiterst zeldzaam	0,0	mogelijk lokaal uitgestorven	uiterst zeldzaam
Hercostomus vockerothi	0,0	mogelijk lokaal uitgestorven	0,0	mogelijk lokaal uitgestorven	mogelijk lokaal uitgestorven

	Specimenonderzoek		Veldobservaties		Finale
	%	zeldzaamheidsklasse	%	zeldzaamheidsklasse	zeldzaamheidsklasse
Hydrophorus albiceps	0,2	uiterst zeldzaam	0,3	uiterst zeldzaam	uiterst zeldzaam
Hydrophorus balticus	0,4	uiterst zeldzaam	0,6	uiterst zeldzaam	uiterst zeldzaam
Hydrophorus bipunctatus	2,5	zeldzaam	4,6	zeldzaam	zeldzaam
Hydrophorus litoreus	3,1	zeldzaam	2,0	zeldzaam	zeldzaam
Hydrophorus nebulosus	0,8	uiterst zeldzaam	0,6	uiterst zeldzaam	uiterst zeldzaam
Hydrophorus oceanus	4,0	zeldzaam	5,8	vrij zeldzaam	zeldzaam
Hydrophorus praecox	4,8	zeldzaam	3,8	zeldzaam	zeldzaam
Hydrophorus viridis	0,4	uiterst zeldzaam	0,6	uiterst zeldzaam	uiterst zeldzaam
Lamprochromus bifasciatus	0,4	uiterst zeldzaam	0,3	uiterst zeldzaam	uiterst zeldzaam
Lamprochromus strobli	0,0	mogelijk lokaal uitgestorven	0,0	mogelijk lokaal uitgestorven	mogelijk lokaal uitgestorven
Liancalus virens	0,4	uiterst zeldzaam	12,2	vrij algemeen	zeldzaam
Machaerium maritimae	3,8	zeldzaam	3,5	zeldzaam	zeldzaam
Medetera abstrusa	2,7	zeldzaam	0,3	uiterst zeldzaam	zeldzaam
Medetera ambigua	1,1	zeer zeldzaam	0,3	uiterst zeldzaam	zeer zeldzaam
Medetera belgica	0,6	uiterst zeldzaam	0,0	mogelijk lokaal uitgestorven	uiterst zeldzaam
Medetera caeruleifacies	0,2	uiterst zeldzaam	0,0	mogelijk lokaal uitgestorven	uiterst zeldzaam
Medetera dendrobaena	6,3	vrij zeldzaam	1,4	zeer zeldzaam	vrij zeldzaam
Medetera diadema	1,0	zeer zeldzaam	3,5	zeldzaam	zeldzaam
Medetera feminina	0,8	uiterst zeldzaam	0,0	mogelijk lokaal uitgestorven	uiterst zeldzaam
Medetera impigra	3,3	zeldzaam	0,3	uiterst zeldzaam	zeldzaam
Medetera infumata	1,5	zeer zeldzaam	0,0	mogelijk lokaal uitgestorven	zeer zeldzaam
Medetera inspissata	0,6	uiterst zeldzaam	0,0	mogelijk lokaal uitgestorven	uiterst zeldzaam
Medetera jacula	16,4	algemeen	6,4	vrij zeldzaam	algemeen
Medetera jugalis	0,8	uiterst zeldzaam	0,0	mogelijk lokaal uitgestorven	uiterst zeldzaam
Medetera lorea	1,5	zeer zeldzaam	0,0	mogelijk lokaal uitgestorven	zeer zeldzaam
Medetera micacea	2,7	zeldzaam	0,0	mogelijk lokaal uitgestorven	zeldzaam
Medetera mixta	0,4	uiterst zeldzaam	0,3	uiterst zeldzaam	uiterst zeldzaam
Medetera obscura	1,0	zeer zeldzaam	0,0	mogelijk lokaal uitgestorven	zeer zeldzaam
Medetera pallipes	6,3	vrij zeldzaam	1,7	zeer zeldzaam	vrij zeldzaam
Medetera parenti	0,2	uiterst zeldzaam	0,0	mogelijk lokaal uitgestorven	uiterst zeldzaam
Medetera peloria	0,2	uiterst zeldzaam	0,0	mogelijk lokaal uitgestorven	uiterst zeldzaam
Medetera petrophiloides	1,1	zeer zeldzaam	0,3	uiterst zeldzaam	zeer zeldzaam
Medetera pinicola	0,0	mogelijk lokaal uitgestorven	0,0	mogelijk lokaal uitgestorven	mogelijk lokaal uitgestorven
Medetera plumbella	3,6	zeldzaam	0,3	uiterst zeldzaam	zeldzaam
Medetera pseudoapicalis	0,6	uiterst zeldzaam	0,0	mogelijk lokaal uitgestorven	uiterst zeldzaam
Medetera saxatilis	2,9	zeldzaam	1,4	zeer zeldzaam	zeldzaam
Medetera setiventris	0,2	uiterst zeldzaam	0,0	mogelijk lokaal uitgestorven	uiterst zeldzaam
Medetera signaticornis	0,4	uiterst zeldzaam	0,3	uiterst zeldzaam	uiterst zeldzaam
Medetera takagii	0,6	uiterst zeldzaam	0,0	mogelijk lokaal uitgestorven	uiterst zeldzaam
Medetera tristis	1,9	zeer zeldzaam	0,0	mogelijk lokaal uitgestorven	zeer zeldzaam
Medetera truncorum	17,6	algemeen	7,8	vrij zeldzaam	algemeen

	Specimenonderzoek		Veldobservaties		Finale
	%	zeldzaamheidsklasse	%	zeldzaamheidsklasse	zeldzaamheidsklasse
Melanostolus melancholicus	0,8	uiterst zeldzaam	0,3	uiterst zeldzaam	uiterst zeldzaam
Micromorphus claripennis	1,7	zeer zeldzaam	0,9	uiterst zeldzaam	zeer zeldzaam
Muscidideicus praetextatus	0,8	uiterst zeldzaam	0,9	uiterst zeldzaam	uiterst zeldzaam
Nematoproctus distendens	0,2	uiterst zeldzaam	0,3	uiterst zeldzaam	uiterst zeldzaam
Neurigona abdominalis	0,4	uiterst zeldzaam	0,0	mogelijk lokaal uitgestorven	uiterst zeldzaam
Neurigona erichsoni	0,2	uiterst zeldzaam	0,0	mogelijk lokaal uitgestorven	uiterst zeldzaam
Neurigona pallida	4,0	zeldzaam	15,7	algemeen	zeldzaam
Neurigona quadrifasciata	9,4	vrij zeldzaam	43,5	uiterst algemeen	algemeen
Neurigona suturalis	0,0	mogelijk lokaal uitgestorven	0,6	uiterst zeldzaam	uiterst zeldzaam
Orthoceratium sabulosum	1,3	zeer zeldzaam	0,9	uiterst zeldzaam	zeer zeldzaam
Poecilobothrus chrysozygos	4,4	zeldzaam	3,5	zeldzaam	zeldzaam
Poecilobothrus ducalis	1,0	zeer zeldzaam	2,0	zeldzaam	zeldzaam
Poecilobothrus nobilitatus	19,9	algemeen	84,1	uiterst algemeen	uiterst algemeen
Poecilobothrus principalis	1,9	zeer zeldzaam	1,2	zeer zeldzaam	zeer zeldzaam
Rhaphium albifrons	0,2	uiterst zeldzaam	0,0	mogelijk lokaal uitgestorven	uiterst zeldzaam
Rhaphium antennatum	1,0	zeer zeldzaam	0,3	uiterst zeldzaam	zeer zeldzaam
Rhaphium appendiculatum	6,5	vrij zeldzaam	9,9	vrij zeldzaam	vrij zeldzaam
Rhaphium auctum	0,2	uiterst zeldzaam	0,3	uiterst zeldzaam	uiterst zeldzaam
Rhaphium brevicorne	0,2	uiterst zeldzaam	0,0	mogelijk lokaal uitgestorven	uiterst zeldzaam
Rhaphium caliginosum	12,0	vrij algemeen	8,4	vrij zeldzaam	vrij algemeen
Rhaphium commune	4,8	zeldzaam	1,7	zeer zeldzaam	zeldzaam
Rhaphium consobrinum	3,6	zeldzaam	2,6	zeldzaam	zeldzaam
Rhaphium crassipes	5,0	vrij zeldzaam	0,9	uiterst zeldzaam	vrij zeldzaam
Rhaphium elegantulum	2,1	zeldzaam	0,6	uiterst zeldzaam	zeldzaam
Rhaphium ensicorne	0,0	mogelijk lokaal uitgestorven	0,0	mogelijk lokaal uitgestorven	mogelijk lokaal uitgestorven
Rhaphium fasciatum	1,3	zeer zeldzaam	0,3	uiterst zeldzaam	zeer zeldzaam
Rhaphium fascipes	1,0	zeer zeldzaam	0,3	uiterst zeldzaam	zeer zeldzaam
Rhaphium laticorne	2,7	zeldzaam	0,6	uiterst zeldzaam	zeldzaam
Rhaphium longicorne	2,3	zeldzaam	1,4	zeer zeldzaam	zeldzaam
Rhaphium micans	2,1	zeldzaam	0,0	mogelijk lokaal uitgestorven	zeldzaam
Rhaphium monotrichum	1,1	zeer zeldzaam	0,3	uiterst zeldzaam	zeer zeldzaam
Rhaphium nasutum	1,3	zeer zeldzaam	0,3	uiterst zeldzaam	zeer zeldzaam
Rhaphium penicillatum	0,4	uiterst zeldzaam	0,0	mogelijk lokaal uitgestorven	uiterst zeldzaam
Rhaphium riparium	2,9	zeldzaam	0,6	uiterst zeldzaam	zeldzaam
Scellus notatus	2,9	zeldzaam	19,1	algemeen	zeldzaam
Schoenophilus versutus	0,8	uiterst zeldzaam	1,4	zeer zeldzaam	zeer zeldzaam
Sciapus albifrons	0,0	mogelijk lokaal uitgestorven	0,0	mogelijk lokaal uitgestorven	mogelijk lokaal uitgestorven
Sciapus basilicus	3,6	zeldzaam	0,9	uiterst zeldzaam	zeldzaam
Sciapus contristans	5,5	vrij zeldzaam	0,3	uiterst zeldzaam	vrij zeldzaam
Sciapus laetus	6,5	vrij zeldzaam	8,4	vrij zeldzaam	vrij zeldzaam
Sciapus lobipes	0,6	uiterst zeldzaam	0,3	uiterst zeldzaam	uiterst zeldzaam
Sciapus longulus	4,0	zeldzaam	1,4	zeer zeldzaam	zeldzaam
Sciapus maritimus	1,9	zeer zeldzaam	0,6	uiterst zeldzaam	zeer zeldzaam
Sciapus nervosus	0,0	mogelijk lokaal uitgestorven	0,3	uiterst zeldzaam	uiterst zeldzaam
Sciapus pallens	0,0	mogelijk lokaal uitgestorven	0,6	uiterst zeldzaam	uiterst zeldzaam
Sciapus platypterus	14,0	vrij algemeen	37,1	uiterst algemeen	zeer algemeen
Sciapus wiedemanni	15,5	algemeen	7,2	vrij zeldzaam	algemeen

	Specimenonderzoek		Veldobservaties		Finale
	%	zeldzaamheidsklasse	%	zeldzaamheidsklasse	zeldzaamheidsklasse
Sciapus zonatulus	3,3	zeldzaam	0,6	uiterst zeldzaam	zeldzaam
Sybistroma crinipes	0,4	uiterst zeldzaam	0,3	uiterst zeldzaam	uiterst zeldzaam
Sybistroma discipes	0,0	mogelijk lokaal uitgestorven	0,0	mogelijk lokaal uitgestorven	mogelijk lokaal uitgestorven
Sybistroma nodicornis	0,6	uiterst zeldzaam	1,2	zeer zeldzaam	zeer zeldzaam
Sybistroma obscurellus	2,5	zeldzaam	4,1	zeldzaam	zeldzaam
Sympycnus aeneicoxa	0,0	mogelijk lokaal uitgestorven	0,0	mogelijk lokaal uitgestorven	mogelijk lokaal uitgestorven
Sympycnus pulicarius	23,9	algemeen	24,9	algemeen	algemeen
Syntormon bicolorellum	1,7	zeer zeldzaam	2,6	zeldzaam	zeldzaam
Syntormon denticulatum	4,6	zeldzaam	7,8	vrij zeldzaam	zeldzaam
Syntormon filiger	1,0	zeer zeldzaam	0,3	uiterst zeldzaam	zeer zeldzaam
Syntormon fuscipes	0,6	uiterst zeldzaam	0,3	uiterst zeldzaam	uiterst zeldzaam
Syntormon metathesis	1,7	zeer zeldzaam	1,7	zeer zeldzaam	zeer zeldzaam
Syntormon monile	0,2	uiterst zeldzaam	0,0	mogelijk lokaal uitgestorven	uiterst zeldzaam
Syntormon pallipes	9,9	vrij zeldzaam	4,1	zeldzaam	vrij zeldzaam
Syntormon pseudospicatum	2,7	zeldzaam	2,6	zeldzaam	zeldzaam
Syntormon pumilum	3,3	zeldzaam	3,5	zeldzaam	zeldzaam
Syntormon tarsatum	0,0	mogelijk lokaal uitgestorven	0,0	mogelijk lokaal uitgestorven	mogelijk lokaal uitgestorven
Syntormon zelleri	0,2	uiterst zeldzaam	0,3	uiterst zeldzaam	uiterst zeldzaam
Systenus bipartitus	0,4	uiterst zeldzaam	0,3	uiterst zeldzaam	uiterst zeldzaam
Systenus leucurus	0,4	uiterst zeldzaam	0,0	mogelijk lokaal uitgestorven	uiterst zeldzaam
Systenus pallipes	0,6	uiterst zeldzaam	0,6	uiterst zeldzaam	uiterst zeldzaam
Systenus scholtzii	0,0	mogelijk lokaal uitgestorven	0,3	uiterst zeldzaam	uiterst zeldzaam
Systenus tener	0,4	uiterst zeldzaam	0,0	mogelijk lokaal uitgestorven	uiterst zeldzaam
Tachytrechus ammobates	0,0	mogelijk lokaal uitgestorven	0,0	mogelijk lokaal uitgestorven	mogelijk lokaal uitgestorven
Tachytrechus insignis	1,1	zeer zeldzaam	5,2	vrij zeldzaam	zeldzaam
Tachytrechus notatus	1,5	zeer zeldzaam	4,1	zeldzaam	zeldzaam
Telmaturgus tumidulus	0,8	uiterst zeldzaam	0,9	uiterst zeldzaam	uiterst zeldzaam
Teuchophorus calcaratus	1,5	zeer zeldzaam	0,9	uiterst zeldzaam	zeer zeldzaam
Teuchophorus monacanthus	2,1	zeldzaam	0,6	uiterst zeldzaam	zeldzaam
Teuchophorus nigricosta	0,2	uiterst zeldzaam	0,6	uiterst zeldzaam	uiterst zeldzaam
Teuchophorus simplex	0,2	uiterst zeldzaam	0,6	uiterst zeldzaam	uiterst zeldzaam
Teuchophorus spinigerellus	3,4	zeldzaam	0,9	uiterst zeldzaam	zeldzaam
Thinophilus flavipalpis	1,0	zeer zeldzaam	2,0	zeldzaam	zeldzaam
Thinophilus ruficornis	0,6	uiterst zeldzaam	1,7	zeer zeldzaam	zeer zeldzaam
Thrypticus atomus	0,6	uiterst zeldzaam	0,0	mogelijk lokaal uitgestorven	uiterst zeldzaam
Thrypticus bellus	0,8	uiterst zeldzaam	0,0	mogelijk lokaal uitgestorven	uiterst zeldzaam
Thrypticus laetus	0,2	uiterst zeldzaam	0,0	mogelijk lokaal uitgestorven	uiterst zeldzaam
Thrypticus smaragdinus	0,4	uiterst zeldzaam	0,3	uiterst zeldzaam	uiterst zeldzaam
Thrypticus tarsalis	1,1	zeer zeldzaam	0,0	mogelijk lokaal uitgestorven	zeer zeldzaam
Thrypticus viridis	0,4	uiterst zeldzaam	0,0	mogelijk lokaal uitgestorven	uiterst zeldzaam
Xanthochlorus galbanus	5,7	vrij zeldzaam	10,4	vrij algemeen	vrij zeldzaam
Xanthochlorus ornatus	8,4	vrij zeldzaam	7,8	vrij zeldzaam	vrij zeldzaam
Xanthochlorus silaceus	0,2	uiterst zeldzaam	0,0	mogelijk lokaal uitgestorven	uiterst zeldzaam
Xanthochlorus tenellus	1,0	zeer zeldzaam	2,6	zeldzaam	zeldzaam

Bijlage 4. Checklist per provincie

Onderstaand overzicht geeft het aantal Amersfoorthokken per provincie waarin elke Nederlandse slankpootvliegensoort werd vastgesteld tussen 1864 en 2023, gebaseerd op alle databronnen. De volgende afkortingen worden gebruikt: GR: Groningen, FR: Friesland, DR: Drenthe, OV: Overijssel, GL: Gelderland, FL: Flevoland, UT: Utrecht, NH: Noord-Holland, ZH: Zuid-Holland, ZE: Zeeland, NB: Noord-Brabant, Li: Limburg.

Nederlandse provincies	**GR**	**FR**	**DR**	**OV**	**GL**	**FL**	**UT**	**NH**	**ZH**	**ZE**	**NB**	**LI**	**Totaal aantal provincies**
Intensiteit dataverzameling													
Oppervlakte provincie (km²)	2.960	5.740	2.680	3.421	5.137	2.412	1.560	4.092	3.403	2.934	5.081	2.209	41.629
Aantal Amersfoorthokken (specimenonderzoek)	20	38	30	64	63	64	80	96	82	70	40	132	12
Aantal Amersfoorthokken (veldobservaties)	46	76	76	85	118	135	114	148	68	119	66	181	12
Totaal aantal onderzochte Amersfoorthokken	53	88	84	95	132	151	123	175	97	129	70	206	12
Nederlandse slankpootvliegen (Dolichopodidae)													
Achalcus bimaculatus					1					1	1		3
Achalcus cinereus				2	2	1	1	3			6	2	7
Achalcus flavicollis				1	1		2	2		1	3	3	7
Achalcus thalhammeri					1						1		2
Achalcus vaillanti		1			1						3		3
Acropsilus niger								2					1
Amblypsilopus exul								1	1				2
Anepsiomyia flaviventris		3	3	5	13		4	6	6	2	8	6	10
Aphrosylus celtiber								1	1	4			3
Aphrosylus ferox									1	3	1		3
Argyra argentina		1			1			1			1	4	5
Argyra argyria	2	2	1	5	13	2	7	11	5	8	3	12	12
Argyra atriceps					1				1			5	3
Argyra diaphana	16	13	9	27	30	4	21	33	44	8	19	22	12
Argyra discedens		1						1	1			1	4
Argyra elongata			1	3	1			2	1	1			6
Argyra grata				1	1			3		2		9	5
Argyra ilonae					2		1		1	1	1	7	6
Argyra leucocephala	3	5	3	12	25	3	10	21	11	8	11	15	12
Argyra perplexa	1	2	1	5	9	1	2	10	6	4	2	2	12
Argyra vestita	1	3		2	3	1	6	11	6	13			9
Asyndetus latifrons										2	1	8	3
Australachalcus melanotrichus									1		1	1	3
Campsicnemus alpinus			2		2		1	1			3		5
Campsicnemus armatus	2	4				1		10	4	8	1		7
Campsicnemus armoricanus				1	2			1			1		4
Campsicnemus compeditus					1		1	3				1	4
Campsicnemus curvipes	2	6	4	19	49	7	15	23	20	20	16	24	12
Campsicnemus loripes			1	2	8			3	1		3	3	7
Campsicnemus lumbatus					10	3		4		1		4	5
Campsicnemus magius		1						1		4			3
Campsicnemus marginatus				2	2	1						1	4
Campsicnemus picticornis				1	5	5	1	7	2	5			7
Campsicnemus pumilio	1			3	11	4	2	6		1	6		8
Campsicnemus pusillus				1	8	1	1	3			1	1	7
Campsicnemus scambus	2	11	7	19	39	5	14	28	10	11	19	11	12
Campsicnemus simplicissimus										1			1
Chrysotimus flaviventris					1			6	1			1	4

Nederlandse provincies	**GR**	**FR**	**DR**	**OV**	**GL**	**FL**	**UT**	**NH**	**ZH**	**ZE**	**NB**	**LI**	**Totaal aantal provincies**
Chrysotimus molliculus	7	5	12	18	33	2	18	36	17	23	28	12	12
Chrysotus blepharosceles	3	1			7	4	3	9	5	8	3	14	10
Chrysotus cilipes	3	9	3	7	22	2	7	20	15	9	12	11	12
Chrysotus cupreus							3	3	1	5		11	5
Chrysotus femoratus	1	3		2	9		3	4	1	7	7	5	10
Chrysotus gramineus	4	13	8	15	27	5	13	31	20	25	17	19	12
Chrysotus laesus			3	4	23		3	1	1	3	10	15	9
Chrysotus longipalpus									1				1
Chrysotus monochaetus				1									1
Chrysotus neglectus	4	8	5	13	43	2	7	25	8	7	15	24	12
Chrysotus obscuripes					1			2					2
Chrysotus palustris		2	1		1	6		5	2	7	1	1	9
Chrysotus pulchellus		3	3	5	16	5	2	8	6	4	11	4	11
Chrysotus suavis	1	3		2	6	6	1	5	5	6	3	8	11
Cryptophlebs kerteszi								1	1				2
Diaphorus hoffmannseggi	1			2	3		2	1	2		2	1	8
Diaphorus nigricans	2	1	3	2	12	2	3	3	1	1	8	4	12
Diaphorus oculatus		2	2	9	9		5	4	8		7	9	9
Diaphorus winthemi												1	1
Dolichophorus kerteszi					1	2		1	1	1	1	2	7
Dolichopus acuticornis	1	1		1	5	1	2	14	8	4	3	1	11
Dolichopus agilis	1	1			3			3		4		1	6
Dolichopus arbustorum					3		3					1	3
Dolichopus argyrotarsis					4				1		1	2	4
Dolichopus atratus		3		10	10		6	6	4	1	2	6	9
Dolichopus atripes		2	1	6	6		4	8	1		1	6	9
Dolichopus brevipennis	5	20	7	22	31	4	15	33	18	26	9	5	12
Dolichopus caligatus				2				1	1				3
Dolichopus calinotus	1							1		1			3
Dolichopus campestris		1		4	1	1	4	4	6	2	2	4	10
Dolichopus cilifemoratus					1								1
Dolichopus claviger	9	11	18	25	40	8	11	39	38	26	26	19	12
Dolichopus clavipes	3	8						3	3	12	1		6
Dolichopus diadema	3	12		1				13	5	23	1	2	8
Dolichopus excisus		1		3	2	3		16	13	8			7
Dolichopus festivus	4	1	1	1	16	3	10	10	11	14	11	4	12
Dolichopus griseipennis	10	14		3	19	8	13	38	27	26	11	14	11
Dolichopus latilimbatus	4	7	2	5	24	7	4	15	6	17	9	6	12
Dolichopus latipennis		1						4					2
Dolichopus lepidus		3	2	5	11	1	1	6		1	4	4	10
Dolichopus linearis				1	7	5	2	11	3	1	4	4	9
Dolichopus lineatocornis											1		1
Dolichopus longicornis	5	9	9	15	31	2	7	16	9	23	14	14	12
Dolichopus longitarsis				5	1		6	7	2	4	1		7
Dolichopus migrans	2	6	2	2	4		3	17	7	3	5	5	11
Dolichopus nigricornis		10	6	12	17		3	1	2		5	15	9
Dolichopus nitidus		1		4	8			3	5		6	4	7
Dolichopus notatus	1	5		2	6	2	1	7	3	8	3		10
Dolichopus nubilus	3	14		5	14	11	5	33	15	31	7	3	11
Dolichopus pennatus	1	1		2	2	2		6	10	1	4	6	10
Dolichopus phaeopus			1	1				2				1	4
Dolichopus picipes			2	5	3			3			1	5	6
Dolichopus planitarsis				3	1			4	2				4
Dolichopus plumipes	18	45	19	50	83	17	33	64	70	40	44	26	12
Dolichopus popularis	1	3	2	8	15	2	5	16	8	6	9	15	12
Dolichopus punctum				3									1
Dolichopus rupestris		2	2	4	10						4		5
Dolichopus sabinus	2	12		1		1	1	10	5	10			8

Nederlandse provincies	**GR**	**FR**	**DR**	**OV**	**GL**	**FL**	**UT**	**NH**	**ZH**	**ZE**	**NB**	**LI**	**Totaal aantal provincies**
Dolichopus signatus	3	4	5	10	15	1	4	10	6	2	9	3	12
Dolichopus signifer						1				4			2
Dolichopus simplex	4	24	13	16	40	4	12	39	16	5	21	12	12
Dolichopus strigipes	1	3								11	1	1	5
Dolichopus subpennatus	2	1		3	8	3		9	2	2	5	13	10
Dolichopus tanythrix			2	1	7		2	6		1	3	8	8
Dolichopus trivialis	4	6	2	8	5		7	5	8	12	5	20	11
Dolichopus ungulatus	35	54	35	61	92	14	38	69	68	41	77	52	12
Dolichopus urbanus				5	2		1	5	2	1		4	7
Dolichopus vitripennis	2	8	5	8	24		1	6	1	2	9		10
Dolichopus wahlbergi		2		2	12		4	6	1	1	4	3	9
Ethiromyia chalybea		2	1	6	11	1	6	10	5	6	8	4	11
Gymnopternus aerosus	7	10	10	16	36	1	12	22	7	7	23	16	12
Gymnopternus angustifrons		2	2	9	10			3	1		6	2	8
Gymnopternus assimilis	1	2		2	1	1		5	2	3	3		9
Gymnopternus blankaartensis		2		3	3	1		3	1	3	1		8
Gymnopternus brevicornis		1		4	4		1	1	4		5	20	8
Gymnopternus celer	3	9	4	24	24	3	10	19	15	9	16	19	12
Gymnopternus cupreus	5	21	11	24	35		11	23	16	7	28	26	11
Gymnopternus metallicus	4	9		8	18	1	1	7	8	4	10	5	11
Gymnopternus silvestris		2		1	10			2	3	2	3		7
Hercostomus chetifer												2	1
Hercostomus exarticulatus												1	1
Hercostomus fulvicaudis	1	2			2	2		2					5
Hercostomus germanus	1	3	5	4	10		2	7	2		1	3	10
Hercostomus gracilis					1			20	12	5	2		5
Hercostomus longiventris												2	1
Hercostomus nanus		2		3	11	2	4	13	1	11	3	5	10
Hercostomus nigrilamellatus									1	1		1	3
Hercostomus nigripennis	4	19	13	17	21		7	22	4	7	7	8	11
Hercostomus nigriplantis	3	6		4	8	9	1	26	26	18	9	8	11
Hercostomus pilifer										2			1
Hercostomus plagiatus	1	1		1	3	2	1	3	10	12	1	3	11
Hercostomus rothi	2				1	1	1	1		2	1	1	8
Hercostomus rusticus	1				3		3	5	3			4	6
Hercostomus verbekei								1		2			2
Hercostomus vockerothi									1				1
Hydrophorus albiceps		1	1		3							1	4
Hydrophorus balticus		5						2	3	2			4
Hydrophorus bipunctatus	2	1	1	3	16	3	2	5	2	1	2	4	12
Hydrophorus litoreus		2			13	2	1	4		1	3	3	8
Hydrophorus nebulosus		2		2	8		3	1			4	1	7
Hydrophorus oceanus	5	15				1	2	8	6	20	1		8
Hydrophorus praecox	2	11	1	2	11	6	2	8	9	10	5	2	12
Hydrophorus viridis								1	2			1	3
Lamprochromus bifasciatus				1			1	2	2	1	1	1	7
Lamprochromus semiflavus								1					1
Liancalus virens				1	9		6	12	12		3	12	7
Machaerium maritimae	1	11						5	2	26	2		6
Medetera abstrusa		1		1	2	1		2		3	5		7
Medetera ambigua			1	1	5			1			1		5
Medetera belgica					1						2		2
Medetera caeruleifacies											1		1
Medetera dendrobaena		1	3	3	25	1	2	8	2	1	5	7	11
Medetera diadema		4	1		5		3	11	7	5	6	3	9
Medetera feminina										1	2	1	3
Medetera impigra				2	5			2	3		3	3	6
Medetera infumata					5						3		2
Medetera inspissata											2	1	2

Nederlandse provincies	**GR**	**FR**	**DR**	**OV**	**GL**	**FL**	**UT**	**NH**	**ZH**	**ZE**	**NB**	**LI**	**Totaal aantal provincies**
Medetera jacula	3	5	9	21	35	2	5	25	9	13	13	15	12
Medetera jugalis									1		3		2
Medetera lorea	1				2			3	1		1		5
Medetera micacea		1	1	1	2			10	4	1	3	1	9
Medetera mixta								2	1				2
Medetera obscura				1	5			2					3
Medetera pallipes		3	2	6	11	1	3	9	2	5	4	4	11
Medetera parenti											1		1
Medetera peloria											1		1
Medetera petrophiloides	1	2						7	1	7			5
Medetera plumbella	1	2		1	4	2	1	7	5	1	3	4	11
Medetera pseudoapicalis											3		1
Medetera saxatilis	1	1		1	8	1	1			8	2	1	9
Medetera setiventris					1								1
Medetera signaticornis					1					1	1		3
Medetera takagii					1			2					2
Medetera tristis					4			2			4		3
Medetera truncorum	3	3	3	8	30	5	7	20	16	20	17	17	12
Melanostolus melancholicus	1			2							2	3	4
Micromorphus claripennis		1				1	1	4	1	3	2		7
Muscidideicus praetextatus	1	6						1	1	5			5
Nematoproctus distendens				1	2				1		2	2	5
Neurigona abdominalis								1		1			2
Neurigona erichsoni												5	1
Neurigona pallida	4	1	4	8	12	6	5	14	10	7	6	14	12
Neurigona quadrifasciata	12	13	20	32	50	2	22	31	24	10	29	26	12
Neurigona suturalis												2	1
Orthoceratium sabulosum	1	4							1	6			4
Poecilobothrus chrysozygos	1	2		2	2	3	2	13	12	10	6	4	11
Poecilobothrus ducalis				1	2	2		3	2	4		1	7
Poecilobothrus nobilitatus	55	114	57	103	141	27	60	86	102	52	110	65	12
Poecilobothrus principalis		2						1	2	9			4
Rhaphium albifrons												1	1
Rhaphium antennatum					5	1				2			3
Rhaphium appendiculatum	4		1	4	14	3	7	10	10	5	3	20	11
Rhaphium auctum				1	1							1	3
Rhaphium brevicorne	1												1
Rhaphium caliginosum	4	5		5	18	4	11	18	18	15	9	12	11
Rhaphium commune		1		1	6	3	1	4	4	8	1	23	10
Rhaphium consobrinum	3	5		1		5	1	6	5	8	3	2	10
Rhaphium crassipes		2		5	6	1	1	1		3	4	12	9
Rhaphium elegantulum		1	2		11			2			3	2	6
Rhaphium ensicorne												3	1
Rhaphium fasciatum	1			1	4		4	4	1	2	2	1	9
Rhaphium fascipes	1			2				1			3		4
Rhaphium laticorne	2			2	2	3	2	3	1	1	3	4	10
Rhaphium longicorne		1	4	4	5		1	2			9	1	8
Rhaphium micans				1	2	1	1			5	2	5	7
Rhaphium monotrichum		1		2	1		1	4	3	1	1	3	9
Rhaphium nasutum	1				5	1	1	3	1	1		2	8
Rhaphium penicillatum					3			2		1	1		4
Rhaphium riparium				3	4			1	2	2	3	9	7
Scellus notatus	2	6		1	17	3	9	26	28	15	7	5	11
Schoenophilus versutus		3		2		1	1	8	2	2			7
Sciapus albifrons					1								1
Sciapus basilicus		1			2	1	2	6	6	3	3		8
Sciapus contristans		2		3	20	1	3	3	5		9	5	9
Sciapus laetus	1	7	1	1	2	2	1	23	14	24		1	11
Sciapus lobipes	1		1		6			5	3	1	4	1	8
Sciapus longulus	2		3	1	7	1	3	11	6	8	1	6	11

Nederlandse provincies	**GR**	**FR**	**DR**	**OV**	**GL**	**FL**	**UT**	**NH**	**ZH**	**ZE**	**NB**	**LI**	**Totaal aantal provincies**
Sciapus maritimus	1	3						3	5	3			5
Sciapus nervosus			1	2	4			2			1	2	6
Sciapus pallens								2			1		2
Sciapus platypterus	10	9	11	20	54	2	26	36	26	15	29	38	12
Sciapus wiedemanni	3	5	5	14	39	2	10	17	17	16	19	11	12
Sciapus zonatulus		4	2	3	9		2	11	4	2	3	2	10
Sybistroma crinipes				1				2	1			1	4
Sybistroma discipes							1	2	3	1		1	5
Sybistroma nodicornis					1				1	3		4	4
Sybistroma obscurellus	1			2	4	2	2	5	5	3	1	12	10
Sympycnus aeneicoxa												1	1
Sympycnus pulicarius	5	24	6	19	49	10	11	43	27	29	23	20	12
Syntormon bicolorellum					5	1	2	4	1	4	2	4	8
Syntormon denticulatum	2			1	17	3	3	8	2	9	5	9	10
Syntormon filiger	1	1				1		1		3			5
Syntormon fuscipes										1		3	2
Syntormon metathesis				1	9			1		2	2	1	6
Syntormon monile										1			1
Syntormon pallipes	4	15		2	12	4	4	26	10	29	6	6	11
Syntormon pseudospicatum	4	6						2	2	9	1		6
Syntormon pumilum	2	3		1	4	5	3	11		6	4	2	10
Syntormon tarsatum							1	1					2
Syntormon zelleri								1				1	2
Systenus bipartitus				1	1			1			1		4
Systenus leucurus					1			2				1	3
Systenus pallipes					1	1		2		1	1	1	6
Systenus scholtzii					1				1				2
Systenus tener					1			1					2
Tachytrechus ammobates							1					1	2
Tachytrechus insignis		6		1	4	2	1	9	4	5	2	4	10
Tachytrechus notatus		1		2	1	2		8	5	2	2	2	9
Telmaturgus tumidulus				1	1	1	1	4	1				6
Teuchophorus calcaratus				2	3	1			1	2		4	6
Teuchophorus monacanthus					4	1		3	1	2	1	2	7
Teuchophorus nigricosta					1		1	1				3	4
Teuchophorus simplex					1							3	2
Teuchophorus spinigerellus	1	1			7	3	4	4	6	6	3	2	10
Thinophilus flavipalpis	2	4		1		1		5		8	1		7
Thinophilus ruficornis	2	9		1				3	2	2	1	1	8
Thrypticus atomus					1						2		2
Thrypticus bellus						1		1	1	2	1		5
Thrypticus laetus										1			1
Thrypticus smaragdinus								2		1	1		3
Thrypticus tarsalis					2				1		3		3
Thrypticus viridis						2							1
Xanthochlorus galbanus	1	2	2	5	12		2	20	11	5	8	7	11
Xanthochlorus ornatus	2	4	1	7	19	1	5	17	11	8	7	8	12
Xanthochlorus silaceus											1		1
Xanthochlorus tenellus					2			4	2		3	4	5
Totaal aantal soorten	**99**	**128**	**72**	**145**	**183**	**109**	**125**	**199**	**163**	**165**	**176**	**170**	**264**

Bijlage 5. Waarnemers en validatoren

De lijst hieronder omvat alle personen die tot 15 februari 2023 veldobservaties van slankpootvliegen in Nederland in het portaal Waarneming.nl invoerden die door de eerste auteur werden gevalideerd én goedgekeurd en dus een soortidentificatie opleverden. Enkel bruikbare (betekenisvolle) accountnamen werden opgenomen in de lijst. Met personen met een onduidelijke accountnaam die ten minste vijf waarnemingen invoerden, werd contact opgenomen door de eerste auteur. Bij personen met ten minste 50 goedgekeurde waarnemingen wordt het aantal waarnemingen vermeld. Daarna volgt een lijst van personen die als validator voor slankpootvliegen optraden tot de start van het NLBIF-project. De eerste auteur valideerde vervolgens alle waarnemingen met foto, inclusief de eerder gevalideerde.

Waarnemers
Aa, Eric van der
Aa, Hans van der
Aalbersberg, Gerard
Aalders, Jan
Aalders, Jannes
Aaldijk, Theo
Aalsma, S.
Aandeweg, Linda
Abbink-Meijerink, Corry
Abel, Gerrie
Acker, Henk van den
Adrichem, Michel van
Agterberg, Patrick
Akker, Jo
Albers, Jan
Albers, Michiel
Alberts, Harm
Alblas, Jan
Alderse Baas, Hugo
Alink, Gerrit
Alst, Henk van
Altena, Rintje
Ameling, C.
Andel, Fred van
Angel, Marc
Annen, Roelie
Annoff, Micha
Antwerpen, Maria van
Antwerpen, Trees van
Arentsen, Hans
Arts, Floor
Asbreuk, Tim
Aussems (139), Ruut
Baaima, Roel
Baak, Kathy
Baars, Wendy
Baart, Arthur
Baas, Ab
Baayens, Rinus
Back, Martijn
Baggen, Suus
Bak, Rik
Bakker Paiva, Michael (162)
Bakker, Annette
Bakker, C.
Bakker, Frank de
Bakker, Hannco
Bakker, Koos
Bakker, Wim
Baks, Adri
Baljé, Marwin
Balm, Oscar en Jolanda
Baptist, Henk
Barendtszen, Marian
Barneveld, Henk van
Barth, Johan
Batjes, Hemme
Beauville, Edificio von
Becker, Lida
Beek, Anke van
Beek, Jordy van der
Beekvelt, René
Beelen, Py van
Beemt, S.M. van den
Beenackers, Erik-Jan
Beers, Erik van
Beers, Rob van
Beersma, Gerard
Beijert, Louis
Beilen, Johan van
Bekker, Lex
Belgers, Dick (90)
Belo, Pieter
Bemmelen, Rob van
Benschop, Arie
Benthem, Remko van
Berendsen, Jeltje
Berg, Aart van den
Berg, Andre van den
Berg, Jaap vd
Berg, Jos van den
Berg, Noud van den
Bergen, Martien van
Berghe, Bert Vanden
Bergmans, A.P.J.
Berkel, Will van
Berkholst, Bibiche
Berkhoudt, Herman
Berkhout, Ron J.M.
Berrevoets, Cor
Berteler, Herman
Beuk, Paul
Beuker, Peter
Beukers, Roy
Beumer, Jeroen
Beunen, Raoul
Beusekom, Ruud van
Bhageloe, Sharida
Bierhoff, Roel
Bijl, Bas
Bijlmakers, Peter
Bijsterveld, A. van
Bindels, Jozef
Bisschop, Jan
Bisschop, Remco
Bizot, Jan
Bleijerveld, Marc
Bleumink, Ferry
Bleumink, H.M.
Blijleven, G.
Blitterswijk, Henk van
Blok, Reinier
Blokland, Michelle
Blom, Amanda
Bochove, Kees van
Bode, Kees
Boef, E. de
Boekel, Wim van
Boekhold, Frans van
Boekhoven, E.
Boele, Kees
Boelema, Wijndeldt
Boer, Arjen de
Boer, Barend de
Boer, Douwe de
Boer, Folkert de
Boer, H. de
Boer, Jetske de
Boer, Johanna de
Boer, Juun de
Boer, Kenny De
Boer, Leidy de
Boer, Peter de
Boerekamps, Jean-Paul
Boerhof, Mark
Boers, Jan
Boersma, A.
Boetzelaer, Lex van
Boiten, Angela
Boiten, Antje
Böke, Nadine
Bokelaar, Jens
Bokhorst, Bart
Bol, Wouter
Bolck, Marius
Bollingh, Lucas
Bom, Joey
Bommel, M. van
Bongers, Linda (54)
Bongers, Ine
Bonnemayer, Jos
Bont, Marc de
Bonte, Martin
Bontsema, S.

Boogaart, Leon
Boogers, Pim
Booi, Sipke
Booij Liewers, Ton
Boomkens, Willem
Boon, Boudewijn
Boon, D.
Boonstra, Gerard
Boorsma, Andele
Bootsma, Hans
Boris, Isa
Borkent, Bram
Borkent, Renze
Borst, Truus
Bos, Jan
Bos, M.
Bos, Menno van den
Bos, Ruben
Bosch, Frans
Bosch, Jeroen van den
Bosch, Johan van 't
Bosch, Tom
Boschloo-Regelink, Gerda
Bosgoed, Ellen
Bosgra, Wouter
Bosker, Richard
Bosma, Jacob
Bosma, Jannie
Bosma, Lars
Bossenbroek, Jan-Kees
Bostelen, Hans van
Bot, Leo
Boudesteijn-Kooy, Marcella
Bouman, Cecilia
Bouman, Herman
Bouwmans, John
Bouwmeester, Henri
Bouwmeester, Jan
Bouwmeester, Yvonne
Boxtel, Erik van
Braad, Michel
Braak, Arjen van
Braber, Martijn
Brand, Jose van de
Brandenburg, Ant
Brandjes, Jeroen
Brandsma, R.
Brederode, Rob van
Bredewold†, Gerard
Breidenbach, Jeroen
Bremer, Piet
Brennand, Sandra
Breugel, Pieter van
Brink, Eric van de
Brinkgreve, Jan
Brinkhof, Rob
Brinkkemper, Otto
Brinkman, Ariena
Broek, Reinoud van den
Broeke, Sem
Broekhoven, Bert van
Broekhuijse, D.
Broekhuizen, Aart-Jan van
Broens, Gerard
Broere, Peter
Broese, Jacqueline
Broodbakker, Martin
Brouwer, Frans de
Brouwer, Marion
Brouwer, Roel
Brugge, Eric van de
Brugge, Ingmar van der
Bruggen, C. van
Bruggen, Dineke van
Bruggen, Joost van
Bruggencate, P. ten
Bruijn, Bart de
Bruijsten, Pieter
Bruin, Ellen de
Bruin, Henny de
Bruines, Peter
Bruining, Nik
Bruins Slot, Warner
Brumby, Simon
Brummer, J.L.
Bruninx, Willy
Bruyn, Wouter de
Buck, Ronald De
Buckx, Han
Buddingh, Noortje
Buijs, Axel
Buiter, Frans
Buizer, Jan Dirk
Bultman, Marien
Bunder, Luc Van
Bunskoek, Martijn
Buren, Ana
Buren, Frits van
Burg, Bas van de
Burg, Eus van der
Burgh, Alfred van der
Burgt, M. van der
Buskes, Maarten
Buth, Ilona
Buuren, Wijnand van
Calle, Lucien
Calsbeek, André van
Caminada, P.J.J.
Castelijns, Crista
Cazemier, Nelly
Cazemier, Rommert
Cladder, Bram
Clark, James (88)
Collins, Kevin
Coolen, J.H.E.
Coomans, A.
Coops, H.
Cornelese, Hans
Cost Budde, Jaap
Costers, Ruud
Costerus, Maarten
Cox, John
Cramer, Tineke
Cremer, Jenny
Crommentuijn, Dré
Cromwijk, Gert-Jan
Cuperus, Freerk
Cuperus, Lisette
Cuppen, Hub
Custers, Geert
Dalen, Anne van
Dam, A. van
Dam, André van
Dam, Roel van
Damen, Herrald
Damm, Tom
Das, Conny & Peter
De Somer, Nathalie
Debeuf, patrick
Debouck, Koen
Decae, Arthur
Decae, Louis
Dedding, Rineke en Axel Duivenvoorden
Dederen, Louis
Deenik, Marco
Dees, Albert
Deijk, Jurriën van
Dek, Niels-Jan (81)
Dekker, Dirk
Dekkers, Guus
Deley, Antoine
Delfos, Alexander (107)
Deroose, Katrijn
Determann, Cees
Dhont, Rob
Diertens, Rutger
Diggele, Ed van
Dijk, Annemiek van
Dijk, Arie van
Dijk, Erik van
Dijk, Julien van
Dijk, Piet van
Dijk, Sandra van
Dijk, Sjoeke van
Dijkema, Jan
Dijken, Feike van
Dijken, Koen van
Dijkhuis, B.
Dijkman, Y.
Dijksen, Adriaan
Dijksen, Bob
Dijksen, Lieuwe
Dijkshoorn, Dominic
Dijkstra, Bart
Dijkstra, Harm
Dijkstra, Marlies
Dillen-Staal, J. van
Dirksen, Paul
Dodeweerd, Henri van
Dolap, Umit
d'Oliveira, Micha
Dolman, Donny
Dolstra, J.
Dongen, Ivo van
Doodeman, Debby
Doorn, Lex van
Doorn, Pieter
Doornbos, Pieter
Dooyewaard, Dick
Dort, Ben van
Dortants, Huub
Douma, Lia
Draisma, Marko (185)
Drenth, Pieter
Drenth, Robin
Dries, Johan op den

Driessen, Eugene
Driessen, Gé
Driessen, Math
Dros, Bas
Drost, Bas
Drost, Maarten
Drukker, Daan
Drukker, Eva
Drunen, Dirk van
Duchatteau, Tim
Duijnhoven, Sylvia van
Duin, Guus van
Duin, Olaf
Duinen, Jan van
Duits, Dorus
Duivenvoorden, J.
Echten, Abe
Eck, H.W. van
Eckhardt, Johan
Eckstein, H.P.
Edelman, Martin
Eding, Gordon
Eekelen, R. van
Eggenhuizen, T.
Eggenhuizen, Victor
Eijk, Martin van der
Eijk, Wendy van der
Eijkelboom, Jorian
Eijkenboom, Sam
Eik, Paul van
Eising, Mark
Ekeris, Roel van
Ekeris, Roel van
Elderson, Janneke
Elk, Wil van
Ellen & Nino
Elliott, Stan
Elshout, Luc
Elzelingen, Corry van
Ende, Gijs van den
Ende, J. van der
Engbers, G.
Engberts, Jaap
Engel, Trudy & Willem
Engelen, Frank
Engelshoven, Miranda
Enklaar, Hans
Ensing, Jan
Erkelens, Joke van
Ermers, M.
Erp, Josine van
Es, Ingeborg Van
Es, Thomas van der
Esselbrugge, Loes
Essen, Katja van
Essen, Wendy van
Etten, Dick van
Exterkate, Hans
Faber, Margreet
Faber, V.
Farenhorst, Hans
Feenstra, Han D.
Feijter, Axel de (220)
Fleurbaaij, Pietsje
Florijn, Evert
Floris, Els
Folkers, Jack
Folkersma, Jeroen
Folmer, Yolanda
Fonk, Richard
Francot, Thea
Frank, Roel
Frederiks, M.
Freer, G.W.J.
Frijling, Pim
Friso, Bart
Froon, Evert
Gabriëls, Coen
Gabriëls, Joost
Gabrych, E.
Gans, Joram de
Ganzevles, Peter
Gasteren, Hans van
Gaxiola, Ben
Gazan, Henk
Geboers, Marianne
Gebraad, Jesse
Geelen, Michiel van
Geelhoed, André
Geene, Peter
Geenen, Theo
Geerlings, Frank
Geleedts, Rik
Geling, Rick
Gemeren, Martin van
Geraets, Joost
Geraets, Louis
Geraths, Clemens
Gerris, Loek
Gerris, Tiemen
Geus, Carlijn de
Geus, Sieb Gutjer de
Gids, Jan Willem de
Gids, Maarten de
Gielen, Sjak
Gijseghem, Tom Van
Gilbert, Rijmenans
Gillissen, Reinier
Gilst, Arjen van
Gjaltema, Aukje
Glastra, Marco
Goedbloed, Jan
Gommer, Hendrik Jan
Gooijer, Jan de
Gool, Paul van
Goossen, Jos
Gorkink, Roy
Gorter, Simon
Gotink, M.
Gotink-Gillis, J.
Goudzwaard, Paula
Gouman, Gert
Goutbeek, Erwin
Graaf, Thijs de
Gravestein, Piet
Greidanus, Kees
Greuningen, Koos van
Greve, Minke
Greydanus, Douwe
Grobben, Arjan
Groen, Edu
Groen, Jelmer
Groen, Peter de
Groenenberg, Hendrik Jan
Groenendijk, Dick en Mathilde
Groenendijk, Ed
Groenewegen, Florien
Groenewegen, H.J.
Groesser, Chris
Groos, Sjoerd
Groot, Cora de, en Ruud Versijde
Groot, Ton de
Groot, Wim de
Grootendorst, Sander
Groothoff, J.
Grotenhuis, Floris
Grundmann, Ernst
Gubbels, Ed.J.
Guégan, Marie-Christine
Guequierre, Kees
Guldemond, S.
Haaften, Jan van
Haagen, C. van
Haaijema, Dirk
Haan, Ans den
Haan, Dirk de
Haan, Thijs de
Haar, Gerben ter
Haar, Peter van de
Haaren, Ton van
Haas, Marco de
Haaster, Thomas van
Hagediss, Danny
Hagens, Frank
Hal, L. van
Ham, Raymond van der
Ham, Wouter van der
Hamelijnck, Dennis
Hamers, Jac
Hams, Kevin
Handels, Edwin
Hart, S. 't
Hartemink, Ralf
Harten, Jan van
Hartvelt, Hans
Havermans, Ad
Havermans, Jarco
Hazeleger, Wim
Heckman, Maarten
Heemskerk, Robert
Heer, Herman de
Heerden, Adrie van
Heerden, Chris van
Hees, E. van
Heessen, Henk en Maartje
Heezik, Nils van
Heibrink, Kimberly
Heide, Evert van der
Heide, Gert van der
Heide, Jan van der
Heijden, Antoine van der
Heijkoop, Janny
Heijligers, Wim
Heijne, Patrick
Heijnen, Jur (168)
Heijst, Frans-Jan van

Helden, Hans van
Heldens, Robbin
Hendriks, H.G.D.
Hendriks, Kasper
Hendriksen, Gerrit
Henk, Jan
Henrot, Jacqueline
Herder, Jeanette den
Hermans, Jo
Hermus, Wolbert
Hertog, André
Heslinga, M.
Hesp, Marc
Hessels, Mark
Heusden, Titia van
Heutink, Bep
Heuvel, Janet van den
Heuvel, Martien van den
Heuvel, W. van den
Heuvel, Youp van den
Heuven, Bertie Joan van
Hidskes, M.J.
Hiemstra, Dirk
Hiemstra, Henk
Hiemstra, Koen
Hijne, Eleonora
Hilders, Ad
Hilgeman, Guido
Hirschler, Mike
Hoeben, Rob
Hoefnagel, Dick
Hoek, Dick
Hoek, Jeroen
Hoek, R.H. van der
Hoek, Wesley
Hoeksma, John
Hoekstra, Paul (309)
Hoevenaars, Corrie
Hoeymans, Bart
Hoffen, Dick van
Hoffmann, Arthur
Hofland, Remco
Hofman, Harm
Hofman, Rudi
Hofstee, Lenze
Hogerwaard, Jan
Hogeveen, Bob
Hollander, Hans
Hollander, Jos den
Holt, Henk ten
Hoogenboom, Rene
Hoogendoorn, Jan-Willem
Hoogenstein, Luc
Hoogteyling, Karel
Hooren, J. van
Hoornsman, Wiljan
Horssen, Mees van
Hotting, Maarten
Houkes, Jordy
Houten, Henry van
Hoven, Alrik
Hovenkamp, P.
Huijser, Ronald
Huijzer, L.
Huijzers, Gert
Huijzers, Jan
Huitzing, Dirk
Huizenga, Jeffrey
Huizinga, Bert
Hulst-Kuiper, Bas van
Hunink, Tjibbe
Hustings, Fred
Hut, Ron van der
huysse, marijke
Iersel, Alex van
IJland, Steven
Ijlstra, Teunis
Immerzeel, Maarten
Inden, Michael
Indenkleef, Giedo
Ingenbleek, Jord
J, Yoran
Jacobs, Jan
Jacobusse, Chiel
Jacobusse, Gert
Jacomien
Jägers, Arno
Janmaat, Kees
Jannusch, Thomas
Janse, Chris
Janse, Jonathan
Jansen, Diego
Jansen, Frans M.
Jansen, Henri
Jansen, Joep
Jansen, Justin
Jansen, Koeno
Jansen, Patrick
Jansen, W.
Jansma, Karin
Janssen Reuvers, W.A.M.
Janssen, Maikel
Janssen, Mark
Janssen, Nick
Janssen, Robin
Janssen, Wil
Janssen-Willems, M.P.
Jeroen & Marianne
Jes, Jacos
Jong, A. Dirk de
Jong, Albert de
Jong, Doriene de
Jong, Gejo de
Jong, Gerard de
Jong, Henny Pen de
Jong, J. de
Jong, Jaap de
Jong, Jan Willem de
Jong, Klaas de
Jong, Nynke de
Jong, Paul de
Jong, Ria 't
Jong, Ruben de
Jong, Sibbele de
Jong, T.A. de
Jong, William de
Jonge, Alfred de
Jonge, Cindy de
Jonge, Henk de
Jongh, E. de
Jongh, G.J. de
Jongsma, Willem
Jonker, A.R.
Jordan, Antje
Jorritsma, Jacob
Jousma, Remco
Jullens, Rudie
Kaastra, Karin
Kaathoven, Wilma van
Kalsbeek, Freek
Kalsbeek, Jan
Kamp, Thijs van de
Kamphuis, Gerrit
Kampinga, René
Kampjes, Lars
Kanters, Marijke
Karst, Wim
Kastelijn, Egon
Katsman, Jan
Keeken, Olvin van
Keijl, Guido
Keijsers, Rens
Kelderman, S.
Kelfkens, Marcel
Kelk, Pauline
Kenter, Alex
kerkhofs, Peter
Kerssens, Edwin
Kester, Erik
Keulen, Kees van
Keulen, Stef
Keurhorst, Marcel
Keurs, Bram ter
Kiefer, Marian
Kiewiet, Theo
Kiezebrink, Simone
Kil, John
Kimpel, Niels
Klaassen, Chris
Klaij, Kees
Klaver, Bas
Klein Haneveld, Joost
Klein, Henny
Klesman, Rudy
Kleukers, Roy
Kleyheeg, Erik
Klinckenberg, Jan
Klinge, Falko
Klink, Theo
Klinken, J.E. van
Kloen, Henk
Kloen, Jan-Freerk
Klootwijk, Marcel
Kloss, Uwe
Kluivers, Raoul
Klumpers, Adria
Knaap, Frank vd
Knaap, Ted van der
Knijff, Peter de
Knijnsberg, Luc
Knip, M.
Knol, L.
Knol, Thijs
Knolle, Paul
Knoppers, Robbert Jan
koblens, Peter
Koch, Wilbert
Koek, Matthijs
Koek, Ton

Koenen, Hennie
Koese, Bram
Kohl, David
Köhler, Fred
Kohne, Barry
Kok, Bas
Kok, Marcel
Koldewijn, Jeroen
Kolk, Henk-Jan van der
Kolkman, Marc
Kompier, Tom
Koning, Erik
Koning, Harry de
Koning, Marja
Kooij, Hans van der
Kooijman, Bas
Kooistra, Sib
Kool, Hans
Koolen, Mark
Koomen, Arjen
Koomen, Fons
Koomen, Gijs
Koopman, Jos
Koopmans, Gerben
Koops, Roelof Jan
Kop, Arjan
Koper, Anneke
Koppejan, Tobi
Koppen, Joost van
Korstanje, Pieter
Kort, Louise de
Korthof, Gert
Koster, Jasper
Koster, Lia
Koster, Matthias
Kosters, Nora
Kouwenhoven, Margreet
Kraaijeveld, Kees
Kraak, Egon
kraker, Peter de
Kranenburg, Nico
Krediet, Anne
Kreffer, Anna
Kriek, René
Kriesels, Willemein
Krijnen, Peter
Krijtenburg, Arjan
Kroese, N.
Krombeen, Sjaak
Kroon, Arnaud van der
Kroon, Frank
Kruijff, Ben de
Kruit, Leonieke
Kruize, Tom
Kühnen, Jochem
Kuijk, Floris van
Kuijper, Kees
Kuijper, Peter
Kuijsten, Willem
Kuipers, R.
Kuitems, Wim
Kuizenga, Dennis
Kunstman, Hans
Kuster, Bart
Kuypers, Hester
Kuypers, P.
Kwint, Norbert
Laak, Paul van de
Laan, Anne van der
Lam, Erik
Lamberts, Sandra (247)
Lamers, Bert
Lamers, Yolanda
Lang, Florian
Langbroek, Aart Jan
Langbroek, Maarten
Langbroek, Wim
Langerak, Tim
Langeveld, Michel
Lans, Ferry van der
Lechanteur, Danny
Leclercq, Jean
Leeden, Lennen van der
Leegwater, André
Leenen, Henk van
Leeuw, Emile Daniel de
Leeuw, Loic de
Leeuw, Marion de
Leeuwen, Annemiek van
Leeuwen, Jan van
Leeuwen, Mark van
Leeuwis, Jefta
Leeuwis, Jonathan
Lei, Ida van er
Leij, Laurens van der
Leijdekker-Winthorst, Conny
Lemstra, Tedo
Lengton, Willem
Lenten, Karin
Leunissen, Jan
Leurs, Wil
Leysen, Koen
Lieshout, MLJ van
Ligot, Ronny
Ligtenberg, Jan
Ligthart, Jan
Ligtvoet, Allies en Bert
Lind, Menno De
Linde, Benno te
Linde, Marco van
Lindhout, Silvio
Link, Rob
Linthout, Maria
Litjens, Nel
Lodewijk, F.
Loeve, An
Loeve, Arjan
Loeve, Merijn
Lombaerts, Marcel
Looman, Herwin
Loop, Jeroen van der
Lootsma, Hiele
Los, Martijn
Losekoot, P.
Lotterman, Kim
Louwerse, Josine
Lubbers, Gerard
Lubbers, Wiepko
Lucas, Bernard
Lucas, Berry
Lugt, Arjan van der
Luijten, Hannie
Luijten, Leon
Luin, Joke van
Lüling, Otto
Lustenhouwer, Ivo
Luttikhold, Ria
Maat, Gerwin van de
Macco, Erik
Mahieu, Eric
Maijer, Inge
Maissan, Barbara
Majoor, Rayan
Maltha, Merijn
Manuel, Sebastián Marco
Marseille, Marian
Martens, Twan
Martens, Vincent
Martijn, Cor
Mastenbroek, Marga
Masurel, Helga
Mathot, Y.
Mattheij, Ben
Meekel, Jan (490)
Meer, Pieter van der
Meester, Albert
Megen, David van
Meiden, P. van der
Meier, Pjotr
Meijer, Arnold
Meijer, Evert
Meijer, Hans
Meijers, Rob
Meininger, Peter
Mekkes, B.
Melis, Mike
Melissen, Hans
Mellema, Henk
Mensink, Gerben
Merjenburgh, joost
Mertens, H.
Messemaker, Ronald
Meulen, Hans van der
Meulengraaf, Bas van de
Meurs, Gregor
Michels, Ed
Middelkoop, Ruud en Betty van
Miedema, Bregtje
Miete, Arjan
Minnema, Joke
Minnen, Ria van
Moens, Robert
Moeskops, Harry
Moet, Hans
Mol, Kabula
Mol, Ronald de
Mol, Sander
Molenaar, Jacob
Molenveld, Eric
Monhemius, Jannie
Montsma, Renze
Mooij, Arnout de
Moolenaar, Annelies
Moorlag, Hero
Moreau, Philippe
Morra, Els
Mostert, Kees

Mourik, Dick van
Mudde, Jan
Muilwijk, Daniël
Mulder, Kees
Mulder, S.A.
Mulder, Sjoukje
Musters, Kees
Mutsaers, Marcel
Muusse, Theo
Naalden, Diana
Naalden, Jelle
Nagelhout, André
Nagelhout, Dick
Nagtegaal, Roland
Naring, Tup
Nas, Mayke
Navis, Gerjan
Nawijn, Tjerk
Neckheim, Tello
Neijs, Jan de
Niehof, Arno
Nieland, Gera
Nieuwamerongen, Coen van
Nieuwenhuis, M.H.A.
Nieuwenhuizen, Joost
Nijendaal-Postma, Alie van
Nijlunsing, Wiebe
Nijntjes, Ronald
Nijs, Theo de
Nijskens, Dion
Niks, R.E.
Nilsen, Kjell
Njegovan, Jadranka
Nobel, Hans de
Noeverman, A.J.
Nolte, Carl
Noord, Gertjan van
Noorlander, Albert
Noorman, Cor
Noort, Cees van de
Noort, Tom van
Notten, Maike
Nouwens, Hein (57)
Nusz, Leontie
Obdeijn, Jesse
Ockenburg, Peter
Odé, Baudewijn
Oe, Wouter
Oers, Josee van
Oers, Kees van
Oever, Jurriaan van den
Offereins, Rudy
Offringa, Dick
Oldeneel, Erika van
Olieman, K.
Olivier, Rob
Olsthoorn, Krijn
Olsthoorn, Leon
Olthoff, Martin
Ooijen, Arthur van
Oors, Regina
Oosten, Peter
Oosterhout, Hans van
Oosterom, Jaap
Oostinga, Naomi
Oostveen, Dorothé & Jan
Ophemert, Sjani van
Opheusden, Dirk van
Oranjepolder, IVN Natuurtuin
Oroszlány, Piroska
Oskam, O.
Otten, Rico
Ouden, André den
Ovaa, Arjan
Overmeer, Ted
Overweg, Julian
Oving, Bert
Oving, Karin
Passel, Brigitte Van
Pater, Brian
Pater, Mia
Peeks, Jan
Peerdeman, Mick
Peeters, Katy
Peeters, Kees
Peeters, Lex
Peeters, Nick
Pegge, Sjoert
Peters, Eric
Peters, Suze
Peters, Wessel
Pfeifer, Friedrich
Piek, Arno
Pilzecker, Jos
Plaggenmarsch, Jan
Plaisier, Matthieu
Plank, Mary van der
Platteeuw, Maarten
Ploeg, Douwe van der
Ploeg, Liesbeth
Ploeg, Remco
Ploeg, Wim
Plug, Maarten
Poel, R. van der
Poelgeest, Geert van
Poessé, Dorette
Pohlmann, Hans
Pol, familie
Polling, Marcel
Polling, Sander
Polman, Fokje
Pols, Jan
Pomp, Erik
Pon, Patricia du
Portengen, Arjan
Post, Dorine (55)
Post, Jan Andries
Post, Joop
Postma, Ad
Postma, Boudewijn
Postma, W.J.
Prins, Elmar
Prins, Els en Ben
Prins, Feiko
Prins, Marijn
Prins, P.
Pruiksma, Dick
Pruysers, Marina
Pul, Corry
Punt, Luuk
Punte, Hans
Putte, Frank van de
Putte, J. van der
Putten, Towi van der
Quist, Bram
Raaben-Goossen, Jantine
Raaij, L. van
Raats, Leo
Rademaker, Seppe
Ramaekers, Willy
Ratte, Eet
Ravesloot, Marc
Reenen, Kees van
Reezigt, Wilbert
Regt, Dimitrios de (65)
Reijnders, L.
Reijnders, Richard
Reinboud, Weia
Reinstra, Erwin
Reinstra, Hiddo
Reitsma, Gerrit
Remijn, Henk
Renden, Mario (132)
Rensen, Dennis
Rensink, Els
Reurs, Frank
Reuselink, Karin
Reuvers, M.
Reuzel, Carin
Rey, Trudy
Ria en Sjaak
Ridder, Anja
Riel, Anton van
Riemens, Jeroen
Riemersma, Anita
Riemersma, R.
Riessen, Harold van
Riet, Susan van 't
Rijn, August van
Rijn, Miranda van
Rijnen, Peter
Rijswijk, Bastiaan
Rivera, Andres
Robertson-Proot, Lucette
Roeland, Eric
Roeland, Johan
Roelen, Bernard
Rommens, Johnny
Rooij, Huib de
Rooijakkers, Henk
Roorda, Dirk
Roos-den Held, Anne de
Roosma, Jaring
Roosmalen, John van
Rootselaar, Sam van
Roozen, H.
Roozen, Lenneke
Rosink, Jan
Rosmalen, Frans
Rossel, Rob
Rossum, Aad van
Rossum, Ron van
Rozema, Josh
Ruben, Johannes
Rubers, Wim

Rubertus, Robert
Ruesink, Regien
Ruiter, Bert de
Runhaar, Han
Rustidge, Susan
Rutten, Carola
Saane, Erwin van
Saathof, Lyce
Saathof, Marieke
Salverda, Merijn
Sambeek, Bas van
Samson, Leo
Sanders, Erik
Sanders, Vincent
Sanders-Kroeze, Jannine
Santbrink, Peter van
Schaafsma, Virry
Schaake, R.
Schaareman, Rob
Schäfer, Thomas
Schaft, Peter
Schaftenaar, Aat
Scheepens, Mark
Scheijbeler, Joop
Schellekens, Mark
Schenk, Sander
Scheper, Jaap
Schermerhorn, Piet
Schets, Peter-Paul
Schets, Tim
Schie, Joren van
Schieveen, Vincent
Schilt, Mark Van
Schinkel, Rogier
Schiphof, Peter
Schipper, Tim
Schlechtriem, Harrie
Schoenmakers, B.
Scholte, Fred
Scholte, Hans
Scholten, Koert
Scholten, Sjouke
Schoot, Martijn van de
Schoten, Harm
Schothorst, Luuk van
Schout, Joost
Schouten, Ed
Schouten, Rob
Schrama, Paul
Schreiner, Monica
Schrier, Niek
Schrier, Tom
Schrijvershof, Paul
Schrijvershof, Rob
Schripsema, Roelf
Schröder, Jeroen
Schroor, Roy
Schuil, Frits
Schuilenburg, Leen
Schuit, Anita van der
Schuitema, Hilda
Schuller, Ton
Schulting, F.
Schutten, Gerco
Schuurmans, Herbert
Schwartz, Roel
Schweitz, Charlotte
Selten, Ben
Sidler, Jeroen
Sieben, Herman
Sies, Jauke
Sijbers, Anton
Simons, C.
Sips, Mark
Slaats, Jan (74)
Slaats, Menno
Slagboom, Richard
Slager, Peter
Slagter, Yvonne
Sleeman, Ben
Slijfer, Danny
Slootweg, Annemieke
Sluijs, Henri
Sluijs, Martijn van
Sluijs, Tineke van der
Sluijter, Maarten
Sluis, David
Sluis, Wil
Smeeman, Tijn
Smeets, Piet
Smit, Ben
Smit, Gijs
Smit, J.T.
Smit, Leendert
Smit, Maarten
Smith, John
Smits, Joop
Smits, Ralph
Snijder, Lydia
Snijder, Marga
Snoek, Hans van der
Soepenberg, Henk
Soeterbroek, Piet
Soethof, Rudy
Somer, Philip De
Sonja & Lex
Spanbroek, Taco
Splinter, Cornelis
Spoel, Aart van der
Spoel, Dave van de
Sponselee, Marian
Spoor, Lou
Spoorenberg, Clara
Spruit, T.L.
Stam, Marieke
Steen, Lennaert
Steenbergen, Bernd
Steendam, Onno
Steenstra, Rik
Stegeman, Bert
Stenis, Ewan van
Stenis, Marco van
Sterren, Hein van der
Stienstra, Hennie
Stienstra, Marchel
Stip, Anthonie
Stipdonk, Arno van
Stockx, Eric
Stoel, Pieter
Stoelinga, Hidde
Stoep, Mark van der
Stolk, M.
Stolwijk, Elly
Stoop, G.J.
Stoop, J.
Stork, Vincent
Storm, Bareld
Stout, René
Straalen, Dirk van
Strandje, Sjors van het
Strijdhorst, Yvon
Strijkert, Machteld
Strik, Theo
Stroman, Luc
Stronks, Jan
Strootman, André
Stuurman, Joke en Henk
Suykens, Xavier
Swart, A.
Swart, Bjartur
Swemmer, Pim
Swierts, Roelof
Taal, Henk
Talens, Martijn
Talsma, Hinko
Tamsma, T.P.
Tanis, George
Tanis, Marco
Teeuwen, Annerie
Teeven, Aart
Teeven, Hans
Tempelman, David
Tenge, Petra
Terpstra, Martijn
Terpstra, Martin
Tervelde, Lex
Terwiel, Theo
Teune, Peter
Teunis, G.
Theunissen, Erik
Theuws, Rik
Thijssen, Piet
Tiel, Sjaak van
Tiemens, Jasper
Tienstra, J.
Tijdink, Sylvia
Tilburg, Lieneke van
Timmer, Rob en Marga
Timmermans, Froukje
Tinnemans, Ben
Tinnemans, Jeannie
Tipker, Jos
Tissink, E.
Tjalsma, Harold
Tol, Martin van
Tolkamp, Bastiaan
Toonstra, Hester
Top, Robert
Trimbos, Krijn
Troisfontaine, Lo
Trommelen, Jos
Troost, Pieter
Tubbing, Diny
Tuinder, Arie den
Tuithof, Joost
Tulp, B. van
Tweel, Melchior van
Twisk, A.A.
Ubels, Richard
Uijl, Menno den

Uiterwijk, Jurrien
Valk, Joachim van der
Valkenburg, Joke van
van der Vliet, Wilma
Veeken, Jeroen
Veeman, Iwan
Veeman, Linda
Veen, Adriaan van der
Veen, Gea van
Veen, Wiebe Sjoerd van der
Veenbaas, Geesje
Veenhuizen, Rolf
Veenis, Ank
Veenis, Anke
Veenstra, Tjerk
Veldboom, Jonne
Velde, Marco van der
Velde, Niels van der
Velden, Joan van der
Velden, R. van der
Veldhoven, Nelis van
Veldhuis, Wim
Veldhuizen, M. van
veldman, Ineke
Veldman, Teun
Vellinga, Akke
Veltmaat, Petra
Veltman, Jikke
Veltman, Paulus
Venderbosch, Paul
Venhuis, Sjek
Venhuizen, Lies
Verbeek, Mariet
Verbeeten, Martin
Verbij, Tanja
Verboog, Bert
Verboom, Ben
Verboom, Lukas
Verdam, Marjolein
Verduin, Marga
Verhaar, Patrick
Verhagen, A.
Verhagen, Philip
Verheijen, Giel
Verheul, Dylan
Verhoef, Henk
Verhoeven, Bas
Verhoeven, Frans
Verhoogt, Koen
Verkerk, Harry
Verlind, Erik
Vermeeren, Adrie
Vermeulen, Anne
Vermeulen, Jeanette
Vermeulen, Richard
Vermue, Thomas
Vernooij, Toon
Verrijdt, Gert
Verschoor, Guido
Versteeg, Gert Jan
Versteeg, Ria
Versteeg, Rob
Verster, Nol
Verstraaten, Ramon
Vestering, I.
Veurink, Gert
Vijge, A.
Villaespesa, Paul
Vinje, Ernest
Vink, Jaap
Vinke, Rik
Visscher, Fred
Visser, C.C.G. en C.E. Temming
Visser, Andries
Visser, Gerard
Visser, Jan
Vlaardingerbroek, Menko
Vlagsma, Robbert
Vliet, J.J. van
Vliet, Liesbeth van der
Vliet, Michiel van
Vliet, Sander van
Vlijm, Hans
Vloedgraven, Ton
Vlugt, Dook
Vogel, Christa
Vogel, Jan
Vogels, Ria
Volkers, A.
Vonk, Dik
Vonk, Klaas
Vonk, Mirjam
Voorhuijzen, Robbert
Vorm, Gonnie van der
Vorthoren, Leo
Vos, Claire
Vos, Daan de
Vos, Els de
Vos, Robert
Voskamp, Angélique
Vree, Bob van
Vries, Arnout de
Vries, Christiaan de
Vries, de Bert en Erica
Vries, George de
Vries, Hisko de
Vries, J. de
Vries, Jacob Jan de
Vries, Jornt de
Vries, Marcel de
Vries, N.Y. de
Vries, Paul de
Vriesman, Erna
Vroegrijk, Corry
Vroegrijk, Jos
Vroom, Thomas
Vugt, Rogier van
Vuurde, Jim van
Vuuregge, Ineke
Waalderbos, Alice
Waanders, Bas
Waardenburg, Daan
Waart, Sytske de
Walhout, Jaco
Walhout, Seth
Walstra, Erwin
Walsum, Stef van
Wamelink, Sylvain
Way, C.S. de
Weele, Ruud van der
Weening, Anneke
Weerd, David Uit de
Weerd, Edwin De
Wegh, Shar
Weijde, Rick van der
Weijers, Sjaak
Weisscher, Frans
Weites, Maico
Welie, Lieuwe van
Welling, Paco
Wenings, S.
Werf, Reitze van der
Werff, Henk van der
Werkman, Onno
Werther, Koos
Werven, Daan van
Wessels, Jan (68)
Wessels, H.F.
Westenbrink, Frens
Wester, Remco
Westerduijn, Rob
Westerhof, Janet
Westeringh, Jorick van de
Westgeest, Louis (56)
Westgeest, Jan
Westra, Sjoerd
Wetering, Bastiaan van de
Weustenraad, Sonja
Wiebing, Stefan
Wiel, Adrie van de
Wiel, Arets
Wielen, Pierre van der
Wielinga, Ruud
Wielink, Anton
Wielink, J.
Wieringa, Anko
Wierst, Ben van
Wieteler, Leon
Wigboldus, Jan Ekke
Wiggers, Leo
Wijenberg, Reiny
Wijering, Wim
Wijers, Hannie
Wijk, Erna van
Wijk, Niek van
Wijk, Vanessa Van
Wijker, Arnold (138)
Wijlen, Jan van
Wijma, R.& N.
Wijnalda, Marcel (52)
Wijnen, Carlo
Wijnen, Felix
Wijnenga, D.
Wijngaard, Henk van der
Wijnhoven, Sven
Wijst, Peter van der
Wilbers, Jaimey
Wilde, René de
Willems, Leon
Willems, Thijs
Wind, Ismael
Wind, Jan en Mariëtte Geluk (1530)
Windig, Jack

Wingerden, Arne van
Winkelhorst, Herman
Winkelhorst, Wout
Winkelman
Winnubst, Ria
Winsen, Annemarie van
Winter, Ton de
Winters, Rik
Winthorst, Trudy
Wisse, Eric
Wisse, Floris
Witjes, Frans
Witkamp, Cees
Witvoet, Sieger
Wolbers, René
Wolf, Pim
Wolfs, Jeanine
Wolfs, Rob
Wolfs, Willy
Wolfskeel, Daan
Wolst, Sjaak
Wolters, Ginie
Wolters, Jan-Willem
Woude, Bart van der
Wouters, Jan
Wurff, Wietse van der
Wyngaert, Guido Van den
Wytema, Steven
Ynsen, Regina
Yperen, Han van
Zaal, K.
Zanten, Lies van
Zedde, familie van de
Zee, Jouke van der
Zee, Theo van der
Zeijlmaker, Bert
Zelen, Theo
Zevenbergen, Henk
Zijp, Ton
Zonderland, Arjan
Zondervan, Meino
Zonneveld, Cor
Zonneveld, Gijs van
Zorgdrager, Jan
Zuidweg, D.J.Chr.
Zuijdervliet, Alex
Zuijdweg, Monique
Zuyderduyn, Casper
Zwaan, H. de
Zwaneveld, Mike
Zwart, Freek
Zweeden, Mart van
Zwols, Margreet

Validatoren in Waarneming.nl

Jan Meekel (2109 waarnemingen), Niels-Jan Dek (921), M. Gotink (61), Bert Oving (61), Han Endt (15), Gerard Pennards (11), Elias de Bree (5), Reinoud van den Broek (3), Micha d'Oliveira (2) en David Tempelman (2).

Register soortbesprekingen

abdominalis, Neurigona 209
abstrusa, Medetera 177
Achalcus bimaculatus 32
Achalcus cinereus 33
Achalcus flavicollis 34
Achalcus thalhammeri 35
Achalcus vaillanti 36
Acropsilus niger 37
acuticornis, Dolichopus 90
aeneicoxa, Sympycnus 257
aerosus, Gymnopternus 140
agilis, Dolichopus 91
albiceps, Hydrophorus 165
albifrons, Rhaphium 219
albifrons, Sciapus 241
alpinus, Campsicnemus 55
ambigua, Medetera 178
Amblypsilopus exul 38
ammobates, Tachytrechus 275
Anepsiomyia flaviventris 39
angustifrons, Gymnopternus 141
antennatum, Rhaphium 220
Aphrosylus celtiber 40
Aphrosylus ferox 41
appendiculatum, Rhaphium 221
arbustorum, Dolichopus 92
argentella, Argyra 43
argentina, Argyra 42
Argyra argentella 43
Argyra argentina 42
Argyra argyria 43
Argyra atriceps 44
Argyra diaphana 45
Argyra discedens 46
Argyra elongata 47
Argyra grata 48
Argyra ilonae 49
Argyra leucocephala 50
Argyra perplexa 51
Argyra vestita 52
argyria, Argyra 43
argyrotarsis, Dolichopus 93
armatus, Campsicnemus 56
armoricanus, Campsicnemus 57
assimilis, Gymnopternus 142
Asyndetus latifrons 53
atomus, Thrypticus 286
atratus, Dolichopus 94
atriceps, Argyra 44
atripes, Dolichopus 95
auctum, Rhaphium 222
Australachalcus melanotrichus 54
balticus, Hydrophorus 166
basilicus, Sciapus 242
belgica, Medetera 179
bellus, Thrypticus 287
bicolorellum, Syntormon 259
bifasciatus, Lamprochromus 173
bimaculatus, Achalcus 32
bipartitus, Systenus 270
bipunctatus, Hydrophorus 167
blankaartensis, Gymnopternus 143
blepharosceles, Chrysotus 71
brevicorne, Rhaphium 223
brevicornis, Gymnopternus 144
brevipennis, Dolichopus 96
caeruleifacies, Medetera 180
calcaratus, Teuchophorus 279
caligatus, Dolichopus 97
caliginosum, Rhaphium 224
calinotus, Dolichopus 98
campestris, Dolichopus 99
Campsicnemus alpinus 55
Campsicnemus armatus 56
Campsicnemus armoricanus 57
Campsicnemus compeditus 58
Campsicnemus curvipes 59
Campsicnemus loripes 60
Campsicnemus lumbatus 61
Campsicnemus magius 62
Campsicnemus marginatus 63
Campsicnemus picticornis 64
Campsicnemus pumilio 65
Campsicnemus pusillus 66
Campsicnemus scambus 67
Campsicnemus simplicissimus 68
celer, Gymnopternus 145
celtiber, Aphrosylus 40
chalybea, Ethiromyia 139
chetifer, Hercostomus 149
Chrysotimus flaviventris 69
Chrysotimus molliculus 70
Chrysotus blepharosceles 71
Chrysotus cilipes 72
Chrysotus cupreus 73
Chrysotus femoratus 74
Chrysotus gramineus 75
Chrysotus laesus 76
Chrysotus longipalpus 77
Chrysotus monochaetus 78
Chrysotus neglectus 79
Chrysotus obscuripes 80

Chrysotus palustris 81
Chrysotus pulchellus 82
Chrysotus suavis 83
chrysozygos, Poecilobothrus 215
cilifemoratus, Dolichopus 100
cilipes, Chrysotus 72
cinereus, Achalcus 33
claripennis, Micromorphus 206
claviger, Dolichopus 101
clavipes, Dolichopus 102
commune, Rhaphium 225
compeditus, Campsicnemus 58
consobrinum, Rhaphium 226
contristans, Sciapus 243
crassipes, Rhaphium 227
crinipes, Sybistroma 253
Cryptophlebs kerteszi 84
cupreus, Chrysotus 73
cupreus, Gymnopternus 146
curvipes, Campsicnemus 59
dendrobaena, Medetera 181
denticulatum, Syntormon 260
diadema, Dolichopus 103
diadema, Medetera 182
diaphana, Argyra 45
Diaphorus hoffmannseggi 85
Diaphorus nigricans 86
Diaphorus oculatus 87
Diaphorus winthemi 88
discedens, Argyra 46
discipes, Sybistroma 254
distendens, Nematoproctus 208
Dolichophorus kerteszi 89
Dolichopus acuticornis 90
Dolichopus agilis 91
Dolichopus arbustorum 92
Dolichopus argyrotarsis 93
Dolichopus atratus 94
Dolichopus atripes 95
Dolichopus brevipennis 96
Dolichopus caligatus 97
Dolichopus calinotus 98
Dolichopus campestris 99
Dolichopus cilifemoratus 100
Dolichopus claviger 101
Dolichopus clavipes 102
Dolichopus diadema 103
Dolichopus excisus 104
Dolichopus festivus 105
Dolichopus griseipennis 106
Dolichopus latilimbatus 107
Dolichopus latipennis 108
Dolichopus lepidus 109
Dolichopus linearis 110
Dolichopus lineatocornis 111
Dolichopus longicornis 112
Dolichopus longitarsis 113
Dolichopus migrans 114
Dolichopus nigricornis 115
Dolichopus nitidus 116
Dolichopus notatus 117
Dolichopus nubilus 118
Dolichopus pennatus 119
Dolichopus phaeopus 120
Dolichopus picipes 121
Dolichopus planitarsis 122
Dolichopus plumipes 123
Dolichopus popularis 124
Dolichopus punctum 125
Dolichopus rupestris 126
Dolichopus sabinus 127
Dolichopus signatus 128
Dolichopus signifer 129
Dolichopus simplex 130
Dolichopus strigipes 131
Dolichopus subpennatus 132
Dolichopus tanythrix 133
Dolichopus trivialis 134
Dolichopus ungulatus 135
Dolichopus urbanus 136
Dolichopus vitripennis 137
Dolichopus wahlbergi 138
ducalis, Poecilobothrus 216
elegantulum, Rhaphium 228
elongata, Argyra 47
ensicorne, Rhaphium 229
erichsoni, Neurigona 210
Ethiromyia chalybea 139
exarticulatus, Hercostomus 150
excisus, Dolichopus 104
exul, Amblypsilopus 38
fasciatum, Rhaphium 230
fascipes, Rhaphium 231
feminina, Medetera 183
femoratus, Chrysotus 74
ferox, Aphrosylus 41
festivus, Dolichopus 105
filiger, Syntormon 261
flavicollis, Achalcus 34
flavipalpis, Thinophilus 284
flaviventris, Anepsiomyia 39
flaviventris, Chrysotimus 69
fulvicaudis, Hercostomus 151
fuscipes, Syntormon 262
galbanus, Xanthochlorus 292
germanus, Hercostomus 152

gracilis, Hercostomus 153
gramineus, Chrysotus 75
grata, Argyra 48
griseipennis, Dolichopus 106
Gymnopternus aerosus 140
Gymnopternus angustifrons 141
Gymnopternus assimilis 142
Gymnopternus blankaartensis 143
Gymnopternus brevicornis 144
Gymnopternus celer 145
Gymnopternus cupreus 146
Gymnopternus metallicus 147
Gymnopternus silvestris 148
Hercostomus chetifer 149
Hercostomus exarticulatus 150
Hercostomus fulvicaudis 151
Hercostomus germanus 152
Hercostomus gracilis 153
Hercostomus longiventris 154
Hercostomus nanus 155
Hercostomus nigrilamellatus 156
Hercostomus nigripennis 157
Hercostomus nigriplantis 158
Hercostomus pilifer 159
Hercostomus plagiatus 160
Hercostomus rothi 161
Hercostomus rusticus 162
Hercostomus verbekei 163
Hercostomus vockerothi 164
hoffmannseggi, Diaphorus 85
Hydrophorus albiceps 165
Hydrophorus balticus 166
Hydrophorus bipunctatus 167
Hydrophorus litoreus 168
Hydrophorus nebulosus 169
Hydrophorus oceanus 170
Hydrophorus praecox 171
Hydrophorus viridis 172
ilonae, Argyra 49
impigra, Medetera 184
infumata, Medetera 185
insignis, Tachytrechus 276
inspissata, Medetera 186
jacula, Medetera 187
jugalis, Medetera 188
kerteszi, Cryptophlebs 84
kerteszi, Dolichophorus 89
laesus, Chrysotus 76
laetus, Sciapus 244
laetus, Thrypticus 288
Lamprochromus bifasciatus 173
Lamprochromus semiflavus 174
laticorne, Rhaphium 232
latifrons, Asyndetus 53
latilimbatus, Dolichopus 107
latipennis, Dolichopus 108
lepidus, Dolichopus 109
leucocephala, Argyra 50
leucurus, Systenus 271
Liancalus virens 175
linearis, Dolichopus 110
lineatocornis, Dolichopus 111
litoreus, Hydrophorus 168
lobipes, Sciapus 245
longicorne, Rhaphium 233
longicornis, Dolichopus 112
longipalpus, Chrysotus 77
longitarsis, Dolichopus 113
longiventris, Hercostomus 154
longulus, Sciapus 246
lorea, Medetera 189
loripes, Campsicnemus 60
lumbatus, Campsicnemus 61
Machaerium maritimae 176
magius, Campsicnemus 62
marginatus, Campsicnemus 63
maritimae, Machaerium 176
maritimus, Sciapus 247
Medetera abstrusa 177
Medetera ambigua 178
Medetera belgica 179
Medetera caeruleifacies 180
Medetera dendrobaena 181
Medetera diadema 182
Medetera feminina 183
Medetera impigra 184
Medetera infumata 185
Medetera inspissata 186
Medetera jacula 187
Medetera jugalis 188
Medetera lorea 189
Medetera micacea 190
Medetera mixta 191
Medetera obscura 192
Medetera pallipes 193
Medetera parenti 194
Medetera peloria 195
Medetera petrophiloides 196
Medetera plumbella 197
Medetera pseudoapicalis 198
Medetera saxatilis 199
Medetera setiventris 200
Medetera signaticornis 201
Medetera takagii 202
Medetera tristis 203
Medetera truncorum 204
melancholicus, Melanostolus 205
Melanostolus melancholicus 205

melanotrichus, Australachalcus 54
metallicus, Gymnopternus 147
metathesis, Syntormon 263
micacea, Medetera 190
micans, Rhaphium 234
Micromorphus claripennis 206
migrans, Dolichopus 114
mixta, Medetera 191
molliculus, Chrysotimus 70
monacanthus, Teuchophorus 280
monile, Syntormon 264
monochaetus, Chrysotus 78
monotrichum, Rhaphium 235
Muscidideicus praetextatus 207
nanus, Hercostomus 155
nasutum, Rhaphium 236
nebulosus, Hydrophorus 169
neglectus, Chrysotus 79
Nematoproctus distendens 208
nervosus, Sciapus 248
Neurigona abdominalis 209
Neurigona erichsoni 210
Neurigona pallida 211
Neurigona quadrifasciata 212
Neurigona suturalis 213
niger, Acropsilus 37
nigricans, Diaphorus 86
nigricornis, Dolichopus 115
nigricosta, Teuchophorus 281
nigrilamellatus, Hercostomus 156
nigripennis, Hercostomus 157
nigriplantis, Hercostomus 158
nitidus, Dolichopus 116
nobilitatus, Poecilobothrus 217
nodicornis, Sybistroma 255
notatus, Dolichopus 117
notatus, Scellus 239
notatus, Tachytrechus 277
nubilus, Dolichopus 118
obscura, Medetera 192
obscurellus, Sybistroma 256
obscuripes, Chrysotus 80
oceanus, Hydrophorus 170
oculatus, Diaphorus 87
ornatus, Xanthochlorus 293
Orthoceratium sabulosum 214
pallens, Sciapus 249
pallida, Neurigona 211
pallipes, Medetera 193
pallipes, Syntormon 265
pallipes, Systenus 272
palustris, Chrysotus 81
parenti, Medetera 194
peloria, Medetera 195
penicillatum, Rhaphium 237
pennatus, Dolichopus 119
perplexa, Argyra 51
petrophiloides, Medetera 196
phaeopus, Dolichopus 120
picipes, Dolichopus 121
picticornis, Campsicnemus 64
pilifer, Hercostomus 159
plagiatus, Hercostomus 160
planitarsis, Dolichopus 122
platypterus, Sciapus 250
plumbella, Medetera 197
plumipes, Dolichopus 123
Poecilobothrus chrysozygos 215
Poecilobothrus ducalis 216
Poecilobothrus nobilitatus 217
Poecilobothrus principalis 218
popularis, Dolichopus 124
praecox, Hydrophorus 171
praetextatus, Muscidideicus 207
principalis, Poecilobothrus 218
pseudoapicalis, Medetera 198
pseudospicatum, Syntormon 266
pulchellus, Chrysotus 82
pulicarius, Sympycnus 258
pumilio, Campsicnemus 65
pumilum, Syntormon 267
punctum, Dolichopus 125
pusillus, Campsicnemus 66
quadrifasciata, Neurigona 212
Rhaphium albifrons 219
Rhaphium antennatum 220
Rhaphium appendiculatum 221
Rhaphium auctum 222
Rhaphium brevicorne 223
Rhaphium caliginosum 224
Rhaphium commune 225
Rhaphium consobrinum 226
Rhaphium crassipes 227
Rhaphium elegantulum 228
Rhaphium ensicorne 229
Rhaphium fasciatum 230
Rhaphium fascipes 231
Rhaphium laticorne 232
Rhaphium longicorne 233
Rhaphium micans 234
Rhaphium monotrichum 235
Rhaphium nasutum 236
Rhaphium penicillatum 237
Rhaphium riparium 238
riparium, Rhaphium 238
rothi, Hercostomus 161
ruficornis, Thinophilus 285
rupestris, Dolichopus 126

rusticus, Hercostomus 162
sabinus, Dolichopus 127
sabulosum, Orthoceratium 214
saxatilis, Medetera 199
scambus, Campsicnemus 67
Scellus notatus 239
Schoenophilus versutus 240
scholtzii, Systenus 273
Sciapus albifrons 241
Sciapus basilicus 242
Sciapus contristans 243
Sciapus laetus 244
Sciapus lobipes 245
Sciapus longulus 246
Sciapus maritimus 247
Sciapus nervosus 248
Sciapus pallens 249
Sciapus platypterus 250
Sciapus wiedemanni 251
Sciapus zonatulus 252
semiflavus, Lamprochromus 174
setiventris, Medetera 200
signaticornis, Medetera 201
signatus, Dolichopus 128
signifer, Dolichopus 129
silaceus, Xanthochlorus 294
silvestris, Gymnopternus 148
simplex, Dolichopus 130
simplex, Teuchophorus 282
simplicissimus, Campsicnemus 68
smaragdinus, Thrypticus 289
spinigerellus, Teuchophorus 283
strigipes, Dolichopus 131
suavis, Chrysotus 83
subpennatus, Dolichopus 132
suturalis, Neurigona 213
Sybistroma crinipes 253
Sybistroma discipes 254
Sybistroma nodicornis 255
Sybistroma obscurellus 256
Sympycnus aeneicoxa 257
Sympycnus pulicarius 258
Syntormon bicolorellum 259
Syntormon denticulatum 260
Syntormon filiger 261
Syntormon fuscipes 262
Syntormon metathesis 263
Syntormon monile 264
Syntormon pallipes 265
Syntormon pseudospicatum 266
Syntormon pumilum 267
Syntormon tarsatum 268
Syntormon zelleri 269
Systenus bipartitus 270
Systenus leucurus 271
Systenus pallipes 272
Systenus scholtzii 273
Systenus tener 274
Tachytrechus ammobates 275
Tachytrechus insignis 276
Tachytrechus notatus 277
takagii, Medetera 202
tanythrix, Dolichopus 133
tarsalis, Thrypticus 290
tarsatum, Syntormon 268
Telmaturgus tumidulus 278
tenellus, Xanthochlorus 295
tener, Systenus 274
Teuchophorus calcaratus 279
Teuchophorus monacanthus 280
Teuchophorus nigricosta 281
Teuchophorus simplex 282
Teuchophorus spinigerellus 283
thalhammeri, Achalcus 35
Thinophilus flavipalpis 284
Thinophilus ruficornis 285
Thrypticus atomus 286
Thrypticus bellus 287
Thrypticus laetus 288
Thrypticus smaragdinus 289
Thrypticus tarsalis 290
Thrypticus viridis 291
tristis, Medetera 203
trivialis, Dolichopus 134
truncorum, Medetera 204
tumidulus, Telmaturgus 278
ungulatus, Dolichopus 135
urbanus, Dolichopus 136
vaillanti, Achalcus 36
verbekei, Hercostomus 163
versutus, Schoenophilus 240
vestita, Argyra 52
virens, Liancalus 175
viridis, Hydrophorus 172
viridis, Thrypticus 291
vitripennis, Dolichopus 137
vockerothi, Hercostomus 164
wahlbergi, Dolichopus 138
wiedemanni, Sciapus 251
winthemi, Diaphorus 88
Xanthochlorus galbanus 292
Xanthochlorus ornatus 293
Xanthochlorus silaceus 294
Xanthochlorus tenellus 295
zelleri, Syntormon 269
zonatulus, Sciapus 252

EIS Kenniscentrum Insecten en andere ongewervelden

EIS doet onderzoek aan insecten en andere ongewervelde dieren, voert opdrachten uit, geeft voorlichting en adviezen over beleid en beheer. We hebben een brede kennis over de ecologie, verspreiding en bescherming van deze belangrijke diergroepen. Het bureau ondersteunt de duizenden vrijwilligers, die verenigd zijn in ruim 60 werkgroepen, ieder gericht op een specifieke diergroep. We hebben kennis over populaire groepen als bijen en sprinkhanen, maar proberen juist ook de minder bekende springstaarten, haften en schorskevers in beeld te brengen.

Wie meer wil weten kan contact opnemen met:

EIS Kenniscentrum Insecten en andere ongewervelden
Postbus 9517
2300 RA Leiden
071-7519314
eis@naturalis.nl
www.eis-nederland.nl
facebook.com/EIS.Kenniscentrum.Insecten